

Inspraak- en reactiebundel

Zienswijzen en reacties op Ontwerpbesluiten 'WINDPLAN GROEN'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE / ZIENSWIJZENUMMER.....	8
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN.....	12
REACTIENUMMER R059.....	13
ZIENSWIJZENUMMER 0001 TOT EN MET 0156.....	17

Woord vooraf

Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 lagen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor het project 'WINDPLAN GROEN'. Een ieder kon naar aanleiding van de ontwerpbesluiten een zienswijze inbrengen. Overheden konden een reactie geven.

Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 98 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 90 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. We kunnen dat niet zonder windenergie – op zee én op land. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben in het Energieakkoord met elkaar afgesproken om 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De provincies en het Rijk hebben 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Groen is de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Dit betekent dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten werden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp-inpassingsplan lag ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen betreft het optimaliseren van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan de Ansjovistoct, Zeebiestoct en Verlengde Hondtoct Noord.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kon u hierop een zienswijze indienen. Het ontwerpbesluit van gedeputeerde staten is apart gepubliceerd en in te zien op de website www.flevoland.nl.

Informatieavonden

Er zijn 4 inloopavonden georganiseerd, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden en van Windkoepel Groen aanwezig waren om vragen te beantwoorden. De inloopavonden vonden plaats op maandag 6 mei 2019 in Congrescentrum de Pijler, Ketelmeerstraat 90, 8226 JX Lelystad; woensdag 8 mei 2019 in Hotel Lands End, Vossemeerdijk 23, 8251 PM Dronten; woensdag 15 mei 2019 in Open Hof, De Zuid 2, 8251 BH Dronten; donderdag 16 mei 2019, Kerk- en zalencentrum De Voorhof, Akkerhof 3, 8256 BK Biddinghuizen, alle van 19.00 uur tot 21.00 uur.

Zienswijzen en reactie

Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 706 zienswijzen binnengekomen (waarvan 153 uniek) en 1 reactie van overheden. De zienswijzen en reactie zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

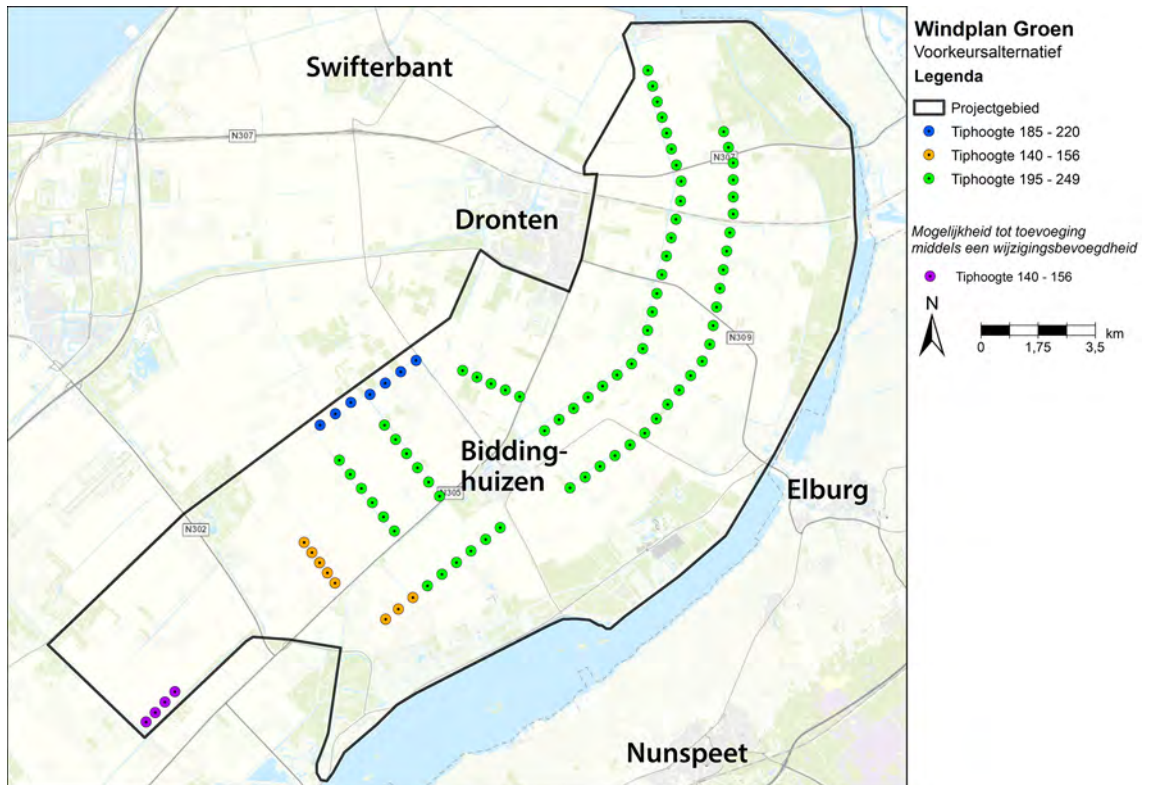
De ontvangen zienswijzen en reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 8 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Bij de besluiten wordt aangegeven of en hoe met de reacties en zienswijzen rekening is gehouden. Het moment waarop de terinzagelegging van de besluiten plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in lokale huis-aan-huis bladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Een belanghebbende die op het ontwerp van een besluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten reageren door het indienen van een zienswijze.



Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 98 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 90 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. We kunnen dat niet zonder windenergie – op zee én op land. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben in het Energieakkoord met elkaar afgesproken om 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De provincies en het Rijk hebben 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Groen is de rijkscoördinatie-regeling van toepassing. Dit betekent



dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan ligt ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen betreft het optimaliseren van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan de Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen. Het ontwerpbesluit van gedeputeerde staten is apart gepubliceerd en in te zien op de website www.flevoland.nl.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere onderliggende stukken vanaf 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op:

- gemeente Lelystad, Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert. Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- **Maandag 6 mei 2019 van 19:00-21:00 te Lelystad.** Locatie: Congrescentrum de Pijler, adres: Ketelmeerstraat 90, 8226 JX Lelystad
- **Woensdag 8 mei 2019 van 19:00-21:00 te Ketelhavel.** Locatie: Hotel Lands End, adres: Vossemeerdijk 23, 8251 PM Dronten
- **Woensdag 15 mei van 19:00-21:00 uur te Dronten.** Locatie: Open Hof, Adres: De Zuid 2, 8251 BH Dronten
- **Donderdag 16 mei van 19:00-21:00 te Biddinghuizen.** Locatie: Kerk- en zalencentrum De Voorhof, adres: Akkerhof 3, 8256 BK Biddinghuizen

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn deskundige medewerkers aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het milieueffectrapport. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten, het milieueffectrapport of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Groen'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten



Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.windplangroen.nl en op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Aparte tekst voor op de voorpagina van de huis-aan-huis bladen:
Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), informatievonden op 6, 9, 15 en 16 mei

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties en zienswijzen

In onderstaande tabellen kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reactie is vanaf pagina 13 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 17.

Zienswijzen en reactie op de ontwerpbesluiten 'WINDPLAN GROEN'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c11-OB-0001	0001	
c11-OB-0002	0002	
c11-OB-0004	0004	
c11-OB-0005	0005 (+ 337 identiek)	
c11-OB-0006	0006	
c11-OB-0007	0007	
c11-OB-0008	0008	
c11-OB-0009	0009	
c11-OB-0010	0010 (+ 56 identiek)	
c11-OB-0011	0011 (+1 identiek)	
c11-OB-0012	0012	
c11-OB-0013	0013 (+ 2 identiek)	
c11-OB-0014	0014 (+ 139 identiek)	
c11-OB-0015	0015	
c11-OB-0016	0016	
c11-OB-0017	0017	
c11-OB-0018	0018	
c11-OB-0019	0019	
c11-OB-0020	0020 (+ 2 identiek)	
c11-OB-0021	0021	
c11-OB-0022	0022	
c11-OB-0023	0023	
c11-OB-0024	0024	
c11-OB-0025	0025	
c11-OB-0026	0026	
c11-OB-0027	0027	
c11-OB-0028	0028	
c11-OB-0029	0029	
c11-OB-0030	0030	
c11-OB-0031	0031	
c11-OB-0032	0032	
c11-OB-0034	0034	
c11-OB-0035	0035	
c11-OB-0036	0036	

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c11-OB-0037	0037	
c11-OB-0038	0038 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0039	0039	
c11-OB-0040	0040	
c11-OB-0041	0041 (+1 identiek)	
c11-OB-0042	0042	
c11-OB-0043	0043	
c11-OB-0044	0044	
c11-OB-0045	0045	
c11-OB-0046	0046	
c11-OB-0047	0047	
c11-OB-0048	0048	
c11-OB-0049	0049	
c11-OB-0050	0050	
c11-OB-0051	0051	
c11-OB-0052	0052	
c11-OB-0053	0053	
c11-OB-0054	0054	
c11-OB-0055	0055	
c11-OB-0056	0056 (+ 6 identiek)	
c11-OB-0057	0057	
c11-OB-0058	0058	
c11-OB-0059		R059
c11-OB-0060	0060	
c11-OB-0061	0061	
c11-OB-0062	0062	
c11-OB-0063	0063	
c11-OB-0064	0064	
c11-OB-0065	0065	
c11-OB-0066	0066	
c11-OB-0067	0067 (+ 3 identiek)	
c11-OB-0068	0068	
c11-OB-0069	0069	
c11-OB-0070	0070	
c11-OB-0071	0071	
c11-OB-0072	0072	
c11-OB-0073	0073	
c11-OB-0074	0074	
c11-OB-0075	0075 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0076	0076	

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c11-OB-0077	0077	
c11-OB-0078	0078	
c11-OB-0079	0079	
c11-OB-0080	0080	
c11-OB-0081	0081	
c11-OB-0082	0082	
c11-OB-0083	0083	
c11-OB-0084	0084	
c11-OB-0085	0085	
c11-OB-0086	0086	
c11-OB-0087	0087	
c11-OB-0088	0088	
c11-OB-0089	0089	
c11-OB-0090	0090	
c11-OB-0091	0091 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0092	0092	
c11-OB-0093	0093	
c11-OB-0094	0094	
c11-OB-0095	0095	
c11-OB-0096	0096	
c11-OB-0097	0097	
c11-OB-0098	0098	
c11-OB-0099	0099	
c11-OB-0100	0100	
c11-OB-0101	0101	
c11-OB-0102	0102	
c11-OB-0103	0103	
c11-OB-0104	0104	
c11-OB-0105	0105	
c11-OB-0106	0106	
c11-OB-0107	0107	
c11-OB-0108	0108	
c11-OB-0109	0109	
c11-OB-0110	0110	
c11-OB-0111	0111	
c11-OB-0112	0112	
c11-OB-0113	0113	
c11-OB-0114	0114	
c11-OB-0115	0115	
c11-OB-0116	0116	

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c11-OB-0117	0117	
c11-OB-0118	0118	
c11-OB-0119	0119	
c11-OB-0120	0120	
c11-OB-0121	0121	
c11-OB-0122	0122	
c11-OB-0123	0123	
c11-OB-0124	0124 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0125	0125	
c11-OB-0126	0126 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0127	0127	
c11-OB-0128	0128	
c11-OB-0129	0129	
c11-OB-0130	0130	
c11-OB-0131	0131	
c11-OB-0132	0132	
c11-OB-0133	0133	
c11-OB-0134	0134	
c11-OB-0135	0135	
c11-OB-0136	0136	
c11-OB-0137	0137	
c11-OB-0138	0138	
c11-OB-0139	0139	
c11-OB-0140	0140	
c11-OB-0141	0141	
c11-OB-0142	0142	
c11-OB-0143	0143	
c11-OB-0144	0144	
c11-OB-0145	0145	
c11-OB-0146	0146	
c11-OB-0147	0147	
c11-OB-0148	0148	
c11-OB-0149	0149	
c11-OB-0150	0150	
c11-OB-0151	0151	
c11-OB-0152	0152	
c11-OB-0153	0153	
c11-OB-0154	0154 (+ 1 identiek)	
c11-OB-0155	0155	
c11-OB-0156	0156	

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties / zienswijzen

Zienswijzen en reactie op de ontwerpbesluiten 'WINDPLAN GROEN'

Zienswijze- / reactienummer	Organisatie
0094	Agrarisch bedrijf, DRONTEN
0095	ARAG Rechtsbijstand, LEUSDEN, namens particulier
0088	ARAG SE Nederland, LEUSDEN, namens particulier
0085	ARAG SE Nederland, LEUSDEN, namens particulier
0152	ARAG SE Nederland, LEUSDEN, namens particulier
0087	Broadcast Partners, HILVERSUM
0103	DOKK Advocaten, AMSTERDAM, namens particulier en 9 bedrijven
0097	Driehoek Advocaten, ALMELO, namens particulier
0040	Driehoek Advocaten, ZWOLLE, namens particulier
0036	Ellertocht Windpark, BIDDINGHUIZEN
R059	Gemeente Dronten, College van Burgemeester en Wethouders, DRONTEN
0106	IJsselmeervereniging, SNEEK
0010	Kantrade B.V., DRONTEN
0058	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart, WOERDEN
0010	Lindenlaan in Ketelhaven b.v., DRONTEN
0070	Maatschap, DRONTEN
0132	Maatschap, DRONTEN
0065	Maatschap, DRONTEN
0062	Maatschap, DRONTEN
0055	Maatschap, LELYSTAD
0104	Maatschap, BIDDINGHUIZEN
0093	Maatschap, DRONTEN
0135	Nederlandse Toeristen Kampeer Club, LEUSDEN
0107	Poelmann van den Broek Advocaten, NIJMEGEN, namens particulier
0127	Rijksvastgoedbedrijf Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 'S-GRAVENHAGE
0144	Rombou, ZWOLLE, namens bedrijf
0091	Treelogic/SFTrees, BIDDINGHUIZEN
0074	Univé Rechtshulp, ASSEN, namens particulier
0052	USG Legal Professionals, UTRECHT, namens bedrijf
0057	USG Legal Professionals, UTRECHT, namens bedrijf
0100	Veltman Advocatenkantoor, AMERSFOORT, namens bedrijf
0101	Veltman Advocatenkantoor, AMERSFOORT, namens bedrijf
0086	Zweefvliegclub Flevo, BIDDINGHUIZEN

Reactie R059

Dronten : 22 mei 2019
 Verzonden :
 Kenmerk : U19.003700/GO/EH
 Uw brief van :
 Uw kenmerk :
 Inlichtingen :

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

31 MEI 2019

Onderwerp: Zienswijze Rijksinpassingsplan Windplan Groen

Geachte heer/ mevrouw,

U ontvangt deze brief in het kader van de zienswijzenperiode van het ontwerp Rijksinpassingsplan (O-IP) Windplan Groen, de bijbehorende milieueffectrapportage (MER) en daarmee samenhangende ontwerpbesluiten. Deze plannen en besluiten maken onderdeel uit van een Rijkscoördinatieprocedure. In dat kader werken wij als gemeente Dronten intensief samen met u als landelijke overheid (ministeries van EZK en BZK), de andere regionale overheden (Provincie Flevoland en gemeente Lelystad) en de initiatiefnemers van Windplan Groen.

U weet dat wij als gemeente in dit proces de lokale belangen ter tafel brengen. Dit hebben wij gedaan in de ambtelijke projectgroepen, de stuurgroepen en in onze overlegreactie op het voorontwerp Rijksinpassingsplan (VO-IP). Dit doen wij enerzijds vanuit onze beleidskaders. Die beleidskaders zijn het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' (Regioplan) en het 'Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad' (Beeldkwaliteitsplan). Anderzijds geven wij een stem aan de terugkoppeling die wij vanuit onze gemeenschap op de plannen krijgen. Met dit laatste beginnen wij deze brief. Wij zien namelijk dat er, met name in Ketelhaven en Biddinghuizen, vragen en zorgen zijn over de effecten van windplan Groen op de leefomgeving. Slagschaduw, geluid, waarde van onroerend goed, veiligheid en turbineverlichting zijn daarbij de voornaamste onderwerpen. Wij zien ook dat er vragen zijn over de afstand van de dichtstbij geplande windturbines tot de woonkernen. Het gevoel leeft dat wanneer deze afstand wordt verruimd, (kans op) hinder minder zal zijn. Hierop komen wij verderop in onze zienswijze nog terug.

Tussen Voorontwerp- en Ontwerp Inpassingsplan

Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in het voorliggende O-IP. Op enkele punten wordt afgeweken van de principes uit het Beeldkwaliteitsplan, echter maakt u de redenen daarvoor inzichtelijk. Wij zien dat u een aantal punten uit onze overlegreactie op het VO-IP heeft verwerkt in het voorliggende O-IP. Dit waren:

Bijlage(n): --

Datum : 22 mei 2019
 Bladnr. : 2
 Kenmerk : U19.003700/ GO/ EH
 Geadresseerde :

- Het opnemen van een regeling die sanering van bestaande windmolens conform het Regioplan afdwingt. Wij constateren dat in het O-IP een volwaardige regeling is opgenomen.
- Het opnemen van een regeling die hinder door verlichting op de windmolens minimaliseert. Wij constateren dat het toepassen van vastbrandende verlichting is voorgeschreven, gecombineerd met een afwijkingsbevoegdheid voor het college van Dronten als er technieken beschikbaar komen die hinder verder beperken.
- Het voorschrijven van technieken en innovaties die hinder op woonkernen zoveel mogelijk beperken. Wij constateren dat maatwerk voor het terugbrengen van slagschaduw tot onder de norm (1 uur per jaar) is aangevraagd. Dit maatwerk is vastgelegd in de ontwerp omgevingsvergunning.
- Het verwerken van toetsing door de luchtvaart. Wij vroegen om duidelijkheid op dit gebied. Begin dit jaar is die duidelijkheid er gekomen. Gebleken is dat de toetsing op luchtvaartveiligheid door instanties leidt tot het vervallen van twintig turbines en een aanvullende bouwhoogtebeperking voor enkele turbines.

Wij brengen twee plantechische onderwerpen in. Wij vertrouwen erop dat u deze in het definitieve IP verwerkt. Het gaat om de volgende punten:

- Voor de ontsluiting van de turbineopstellingen zijn aanduidingen opgenomen op de verbeelding van het O-IP, waarmee meerdere opties worden opengehouden. Een aantal opties is niet wenselijk voor de gemeente Dronten. Hierover is overleg met de betrokken verkeerskundigen. Wij rekenen er op dat dit op een dusdanige wijze wordt afgerond dat bij de vaststelling van het IP de onwenselijke opties zullen vervallen.
- Op het gebied van archeologie wordt een aantal turbineposities in het O-IP vrijgegeven op basis van inventariserend archeologisch onderzoek. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn gesprekken gaande met de betrokken archeologen over de wijze van aanpak. Het is daarom nu te vroeg om reeds turbinelocaties vrij te geven. Wij gaan er van uit dat hier tot aan de vaststelling van het IP nadere afstemming over plaatsvindt.

Zorg om hinder blijft

In de inleiding van deze brief hebben we de zorg om hinder al benoemd. Op deze plek gaan we er graag nader op in. In onze overlegreactie vroegen wij aandacht voor de zorgen en vragen die leven bij onze inwoners, specifiek in Ketelhaven en Biddinghuizen. Wij zien dat de initiatiefnemer, Windkoepel Groen, werkt aan het wegnemen van zorgen en onzekerheid over de effecten op leefklimaat door de windturbines. Echter, in de gesprekken die wij hebben met inwoners merken wij dat de zorgen (deels) blijven bestaan. Wij vragen of Windkoepel Groen, met ondersteuning van het Ministerie van EZK, de dialoog met bezorgde inwoners voortzet en waar nodig intensificeert, met als doel het wegnemen van zorgen en onzekerheid. Vanzelfsprekend ondersteunen wij graag bij deze dialoog.

Afstand tot woonkernen

Wij vroegen en vragen u de balans te bewaken tussen de pijlers onder het Regioplan: een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een groot draagvlak in de samenleving. Wij vroegen u om, waar mogelijk, bij aanpassing van de plaatsingsplannen de woonkernen zoveel mogelijk te ontzien. Wij zijn ons ervan bewust dat windturbines op de in het O-IP opgenomen plekken ruimschoots aan alle normen, onder andere voor milieuhinder en veiligheid, kunnen voldoen. Echter, wij

Datum : 22 mei 2019
 Bladnr. : 3
 Kenmerk : U19.003700/ GO/ EH
 Geadresseerde :

merken dat de afstand van de geplande windturbines tot de woonkernen als (te) beperkt wordt ervaren. Dit leidt tot zorgen en vragen bij inwoners.

Windplan Groen en Luchtvaart

Begin dit jaar zijn de resultaten van de toetsing op luchtvaartveiligheid door de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) gereed gekomen. Daaruit blijkt dat er twintig turbines moeten vervallen ten opzichten van het VO-IP. Het afvallen van deze turbines heeft gelukkig niet geleid tot de noodzaak voor het bijplaatsen van turbines op andere plekken in het plangebied. Wij zien hierin bewijs van creativiteit en vitaliteit in het plan door met name initiatiefnemer Windkoepel Groen. De andere kant van de medaille is echter dat de (bedrijfseconomische) mogelijkheden om windturbines in de nabijheid van de woonkernen te verplaatsen of helemaal niet te plaatsen hierdoor verder worden beperkt. Dat baart ons veel zorgen. Zorgen bovenop de zorg die er toch al is vanwege de directe effecten van de uitbreiding van Lelystad Airport voor de leefkwaliteit in het plangebied.

Oproep aan Windkoepel Groen & Ministerie van EZK

Wij vragen Windkoepel Groen en het Ministerie van EZK om de getoonde creativiteit en vitaliteit te blijven benutten. Wij vragen om alle opties te onderzoeken om de afstand van de windturbines tot de woonkernen letterlijk te verruimen. Wij vragen Windkoepel Groen met ons te kijken naar alternatieven en mogelijkheden binnen de gemeente. Wij vragen het Ministerie van EZK om de twee Rijksdossiers, luchthaven Lelystad en Wind op land, integraal te bekijken. Te bekijken vanuit het perspectief van de inwoners van het plangebied. Vanuit dit perspectief mee te denken in oplossingen. Wat kan het Ministerie voor de inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven betekenen? Hoe kan zij bijdragen aan het wegnemen van zorgen om hinder en het beperken van hinder? Als gemeente spelen wij hierin graag een actieve rol en we gaan graag met Windkoepel Groen en het Ministerie van EZK in gesprek over (on)mogelijkheden en randvoorwaarden.

Burgerparticipatie

Er zijn stappen gezet op het gebied van burgerparticipatie door Windkoepel Groen. Maar graag willen we (parallel aan de procedure van het Rijksinpassingsplan) voortgang blijven boeken op dit punt, om zo door middel van laagdrempelige initiatieven alle inwoners van onze gemeente de kans te geven direct betrokken te zijn bij, en voordeel te hebben van Windplan Groen.

Wij wensen u veel succes in de verdere planvorming en zien graag de beantwoording op deze zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
 Secretaris

I.A. Bakker
 burgemeester

Zienswijzen 0001 tot en met 0156

Verzonden: Vrijdag 26 april 2019 16:04
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Kan ik niet over oordelen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, slecht voor insecten en vogels, die tegen de windmolens aanvliegen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Niet direct.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Waarom deze enorme windmolens plaatsen? Ze veroorzaken horizonvervuiling en slagschaduw. Ze brengen niet voldoende energie op en de kosten om ze te maken zijn hoog. Als er dan persé van de wind gebruik gemaakt moet worden, waarom wordt er niet overwogen om windturbines te plaatsen? Deze nemen veel minder ruimte in, dus kunnen ze veel dichter op elkaar geplaatst worden, ze geven geen slagschaduw en minder insecten en vogels zullen gedood worden. Daarbij vangen ze elk zuchtje wind en zijn dus economischer dan die grote jongens!

Reactie

Bureau energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

01 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze op ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen

plaats en datum

Biddinghuizen, 27-04-2019

Geachte Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten,

Na de ophef over de komst van het vernieuwde vliegveld Lelystad is nu het aankomende windturbinepark zo ongeveer het meest besproken onderwerp in Biddinghuizen. Ik heb diverse "inspraak" bijeenkomsten bijgewoond en de voor- en tegenstanders aangehoord. De tegenstanders hebben het voornamelijk over de te verwachten overlast, in de meest uitgebreide vorm terwijl de initiatiefnemers vooral het financiële gewin uitdragen. Tijdens deze bijeenkomsten worden de door bewoners gestelde, simpele ja / nee vragen met veel woorden ontweken en dus niet concreet beantwoord.

We hebben ook veel technische details gehoord over de turbines zoals, geluid, slagschaduw, trillingen etc. etc. Ook over de keuze van de plekken is veel gezegd. De initiatiefnemers verschuilen zich achter de nationale overheid en regionale overheden door te zeggen dat het nu eenmaal de gebieden zijn welke zijn aangewezen. Er is blijkbaar niemand van deze groepen mensen die zich heeft afgevraagd hoe dit bij de bewoners van het dorp Biddinghuizen zal vallen.

Ik verwijt het ook de Gemeente Dronten dat zij hierin niet haar verantwoordelijkheid naar haar inwoners neemt door ze hiertegen in bescherming te nemen. De veel gehoorde vraag is dan ook: *"stelt de Gemeente het financieel en/of prestigie belang boven dat van haar inwoners"?*

U mag het zeggen. Het vertrouwen in de Gemeente als "Burgerlijk vader van ons allen" is tot ver onder nul gedaald.

Er is veel te lezen over overlast bij windmolens. Ook over de MER. Deze wettelijke normering geeft geen enkele bescherming tegen de overlast voor de burger, het dient slechts om het plaatsen van windmolens mogelijk te maken bij stedelijke gebieden.

Over geluid, slagschaduw en hoogtes van de molens wordt heel veel geschreven. De Rijks Universiteit Groningen heeft onderzoek gedaan naar molens in Duitsland. Uit dit onderzoek blijkt dat men tot op 2 km afstand nog geluidsoverlast kan ervaren. Dit is gemeten en geconstateerd bij molens met een tiphoogte van 133 meter. De geluidsoverlast van molens van 250 meter hoogte is volgens de RUG mogelijk nog groter, zeker als het om een gebied gaat binnen een straal van 2 km van een dergelijke molen.

Ook wordt er geconcludeerd wat het effect is op de leefbaarheid in de omgeving van dergelijke molens. De impact van een molenpark met molens van 250 meter hoogte zal tot zeker 30 km in de omtrek merkbaar zijn. Het is zeker dat dit zijn weerslag zal hebben op het woongenot.

Het is niet fijn om op een informatieavond te horen dat de verwachte waardedaling van woningen rondom een windmolenpark tussen de 2,5 en 5 procent zal zijn. Wellicht nog meer.

Kortom zonder alle nadelige effecten opgesomd te hebben trek ik de conclusie dat dergelijke molens welke zo dicht bij woningen worden geplaatst niet bijdragen aan de leefbaarheid en dus zal teruglopen.

Op de informatieavond van 24 april jl. sprak een inwoner de aanwezigen toe. Hij sprak met een brok in de keel over het mooie dorp, dat na vele jaren weer enorm in de lift zit. De huizen worden opgeknapt,

voorzieningen worden verbeterd, een mooi MFC, het Noaberpark en de aantrekkelijke verkoop van woningen in "De Graafschap". *"Het gaat goed met Biddinghuizen"* sprak hij vol trots. Echter was van deze trots niets meer over toen hij uitgesproken was over alle aankomende ongemakken waarmee het dorp te maken gaat krijgen.

Ik ben sinds 1995 als bewoner van Biddinghuizen vanuit Amersfoort naar de gemeente Dronten gekomen. Onze belangrijkste drijfveer hiervoor was rust, ruimte en woongenot door de omringende bossen en het mooie Veluwemeer. Wij hebben in februari van dit jaar een kavel op "De Graafschap" van de Gemeente gekocht. Eind dit jaar is de planning om de bouw te starten. Gelukkig hebben we nog geen definitieve koopovereenkomst met de aannemer en is er slechts een waarborgsom voor de grond gedaan aan de Gemeente.

In de informatiebrochure "De Graafschap" staat veel informatie. In het welkom door de Projectwethouder, dhr. Van Amerongen, wordt geschreven dat Biddinghuizen zeer in trek is bij o.a. natuurliefhebbers en over De Graafschap schijft hij: *"een woonwijk met veel ruimte en veel groen en met het aangrenzende Noaberpark een heerlijke plek voor gezinnen met kinderen"*. *"Realiseer uw droomwens in De Graafschap"!*

Ik kan mij op geen enkele manier voorstellen dat hij dit met trots heeft geschreven wetende dat die *"heerlijke plek voor gezinnen met kinderen"* en *"realiseer uw droomwens"* verziekt zal worden door deze afschuwelijke windmolens.

De nieuwbouw op "De Graafschap" is gebonden aan allerlei regels aangaande nokhoogtes, goothoogtes, kleur van stenen en zelfs aan maximale hoogtes van erfafscheidingen etc. etc. Er wordt zelfs voorgeschreven dat de erfafscheiding een beukhaag moet zijn van maximaal 1,5 meter hoog. Ik kan deze regelgeving goed begrijpen als hiermee de harmonie in een wijk en het aanzicht van Biddinghuizen gewaarborgd moet worden. Ik hoop dat u ook begrijpt dat dit op geen enkele manier geloofwaardig meer is als op steenworpafstand rijen windmolens met een hoogte van 250 meter geplaatst gaan worden.

Nu 24 jaar later stellen wij ons de vraag of we maar niet moeten vertrekken en elders het eerdergenoemde woongenot te zoeken. Misschien is het beter om nu ons verlies te nemen dan over 20 jaar. wij hebben dan ook gisterenochtend de aannemer verzocht de voorbereidingen voor de bouw op te schorten.

Ik maak via deze weg dan ook formeel bezwaar tegen het ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en reken op een reactie.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Donderdag 2 mei 2019 16:05
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ik ben het niet eens met de zogenaamde zorgvuldigheid van de Nederlandse overheid. Maatschappelijke draagkracht van de bevolking is onvoldoende rekening mee gehouden.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Maatschappelijk belang voor dorpsbewoners van Biddinghuizen volledig over het hoofd gezien

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik verwacht een waarde daling van mijn eigen onroerend goed. Ik woon op minder dan 900 meter van één van de windturbines.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik ben niet tegen windenergie en ook niet tegen de windlijnen in Flevoland en door Windplan Groen worden gebouwd. Wel maak ik bezwaar tegen de 4 van de vijf turbines, onderdeel van 3 verschillende windlijnen van Windplan Groen, die binnen een straal van 900 meter van de dorpsrand worden gebouwd.

Reactie

Aan : Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen
Adres: Postbus 248
Plaats: 2250 AE te VOORSCHOTEN

Afz:

Kenmerk: /Bidh.01

Datum: 02-mei 2019

Onderwerp: Zienswijze voorkeursalternatief Windplan Groen

Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen ligt ter inzage. Ik als inwoner van Biddinghuizen wil gebruik maken van het indienen van mijn zienswijze om bezwaar te maken tegen de ontwikkelingsplannen van Windplan Groen, waarin vijf windturbines om de dorpskern van Biddinghuizen worden gebouwd en waarvan enkele windturbines binnen de 800 meter van de dorpsrand komen te staan. Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens allemaal binnen een straal van 1.000 meter van de dorpsrand. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus meegewogen. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking.

Ik maak bezwaar tegen het bouwen van vier van de vijf windturbines dicht tegen de rand van Biddinghuizen, te benoemen, windlijn Zijdenettetocht, turbine 1.1, windlijn Kokkeltocht, turbines 1.1 en 1.2 en windlijn Oldebroekertocht, turbine 1.5. Ik motiveer dit met de volgende onderbouwing:

- a. **Landelijke inpassing** van de windmolens tot op een afstand 800 meter van de bebouwing leidt tot een extreme belasting voor de inwoners van het dorp Biddinghuizen. Nog nergens in Nederland staan windturbines van 250 hoog zo dicht tegen de dorpskern aan dan in Biddinghuizen. In dit kader is het zeer wenselijk dat er een hoogte-limiet voor de turbines wordt vastgesteld in relatie tot de omgeving, in deze dus bijvoorbeeld de afstand tussen de windturbines en de woningen van het dorp. Het open horizonkarakter wat altijd voor Biddinghuizen heeft bestaan wordt volledig verstoord door deze hoge molens zo dicht tegen de dorpskern aan.
- b. **Mitigerende maatregelen** wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen worden verankerd om zo een minimum of geen last voor de bewoners van het dorp Biddinghuizen te krijgen. Ondanks de benoemde maatregelen in de vergunningverlening gaat Biddinghuizen t.o.v. de huidige situatie ontoelaatbare hinder ondervinden middels horizonvervuiling en brandende rode lampen op de molens. Vele mensen in Biddinghuizen zijn hier gaan wonen voorwerk en rust en hebben een eigen woning. Voor veel mensen is deze woning het eigen vermogen wat ze zelf door hard werken hebben opgebouwd. Ongevraagd door politieke dwaling worden er nu vijf molens aan de rand van Biddinghuizen geplaatst wat een gevolg geeft waarde daling van het onroerend goed. Initiatiefnemers om

de windlijnen te bouwen verrijken zich met dit project te kosten van dorpsbewoners die de tol moeten betalen middels waardedaling van hun eigendomsbezit.

- c. **Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequentie geluid en slagschaduw en hinder van rode belichting.** Dit kan leiden tot gezondheidsproblemen die echter nog te weinig serieus worden genomen, aldus een artikel in medisch contact van 22 maart 2018. Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het zorgbeginsel. Dat houdt in dat de overheid beschermde maatregelen kan nemen tegen mogelijke schadelijke milieueffecten van een situatie, ook als die effecten nog niet onomstotelijk zijn bewezen. Ik verwacht van de overheid dat zij deze maatregelen nemen.
- d. **In het regioplan windenergie, structuurvisie Flevoland,** opgesteld in 2016 wordt als doelstelling benoemd, *“het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving”*. Met name een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving is de initiatiefnemer en de politiek voor Biddinghuizen totaal aan voorbijgegaan en is er in het dorp Biddinghuizen een onverminderd klein draagvlak voor de plannen. Naar mijns inziens is er door de plaatselijke politiek te laat en onvoldoende duidelijk gecommuniceerd aan de bewoners van Biddinghuizen over de inhoud van de concrete plannen en is er al helemaal aan voorbijgelopen aan de negatieve impact die deze windturbines geven voor de ontwikkeling van het dorp Biddinghuizen.
- e. **Windenergie van dergelijke omvang in Flevoland en uitbereiding van luchthaven Lelystad** past geheel niet bij elkaar in Flevoland. Beide projecten hebben een eigenbelang en bijten elkaar. Door het schrappen van 20 turbines rond de luchthaven zijn de vijf turbines rond Biddinghuizen economisch noodzakelijk om het windplan financieel rendabel te houden volgens de Windkoepel Groen. De politiek heeft gekozen voor economisch belang boven maatschappelijk belang zonder rekening te houden met draagvlak van de bevolking van het dorp Biddinghuizen.
- f. **In eerdere plannen was een extra windlijn gepland aan de Oudebosweg aan de Oostkant van Dronten.** Echter doordat het gebied als recreatie en natuurontwikkelingsgebied is aangewezen is deze windlijn komen te vervallen. Als deze lijn niet zou zijn vervallen zou de noodzaak om vijf windturbines dicht tegen de woonkern van Biddinghuizen te plaatsen financieel niet noodzakelijk zijn geweest. Er is door de politiek gekozen om natuurontwikkeling te ontzien van overlast van windturbines boven de last van windturbines voor de bevolking van Biddinghuizen. Aan de maatschappelijke draagkracht van deze keuze is de overheid helemaal aan voorbijgegaan.
- g. **Uitbereidingsmogelijkheden in de toekomst van Biddinghuizen wordt onmogelijk gemaakt,** door het plaatsen van vijf windturbines rond het dorp op minder dan 800 meter van de dorpsrand. Bij toekomstige uitbereiding met nieuwe woningen, komen deze woning dan te dicht tegen de bestaande windturbines te staan en is nieuwe bebouwing niet meer mogelijk. Dit betekent voor het dorp geen mogelijkheden in de toekomst voor groei-ontwikkeling. Hierdoor komt in de toekomst de leefbaarheid van het dorp Biddinghuizen onder druk te staan en zullen faciliteiten om het dorp leefbaar te houden verdwijnen, met als gevolg dat de gemeenschapszin onder druk komt te staan. Ik maak mijn ernstig zorgen over de ontwikkelingen van Biddinghuizen als de windturbines worden geplaatst. Geen groei in bevolking betekent achteruitgang van de leefbaarheid van het dorp.
- h. **Verplaatsen** van de meest overlast gevende molens (4 stuks) naar plekken in Flevoland waar minder of geen hinder wordt ervaren is de oplossing en een eis van ons. Na mijn inziens is er elders in Flevoland ruimte genoeg om de genoemde windturbines daar te plaatsen.

1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad . De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrappt of *alleen onder voorbehoud* vergunt.

2. Van alle stakeholders in Windplan Groen in de regio en de NL overheid wordt door ons verwacht dat alle opties om de vier windturbines te verplaatsten grondig wordt onderzocht en onderbouwd. In dit kader is het wenselijk dat ook opties in andere regio's binnen Regioplan Flevoland in beeld wordt gebracht.

Aldus ondertekend en vrijgeven van mijn persoonsgegevens ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE VOORSCHOTEN.

Naam:

Adres:

Datum : 02-05-2019

Postcode woonplaats:

Handtekening:

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

07 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Datum: 6-5 2019

Handtekening: _____

Verzonden: Dinsdag 7 mei 2019 17:28
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

windplan Groen is o.a in strijd met: Structuurvisie Windenergie op land (SvWol) 2014, de structuurvisie gemeente Dronten, plan 2030, Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040, en EHS Flevoland

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

windplan Groen is o.a in strijd met: Structuurvisie Windenergie op land (SvWol) 2014, de structuurvisie gemeente Dronten, plan 2030, Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040, en EHS Flevoland

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Wij hebben gekozen voor een woning in een rustige woonomgeving in een natuurgebied (Bestemmingsplan Ketelhaven) en worden ongevraagd geconfronteerd met de overlast van windenergie turbines, waarvan met betrekking tot de hoogte en grootte geen enkele ervaring is. Wij vrezen naast geluid ook last te krijgen van infra-geluid. Op inspraakavonden zijn wij bedrogen, er is gesteld, dat de businesscase niet haalbaar zou zijn en er geen enkele molen geschrapt of verplaatst kon worden. In een later stadium zijn er 20 turbines geschrapt om Airport Lelystad mogelijk te maken.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De Raad van State hanteert in een uitspraak het afstandscriterium van 10 x de tiphoogte, omdat op die afstand in beginsel geen gevolgen van enige betekenis te verwachten zijn. De afstand 10 x de tiphoogte is 2490 meter, de eerste molen komt in het plan op 900 meter afstand van mijn woning te staan.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 7 mei 2019 19:19
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Waardevermindering woning

Geluidsoverlast

Storing natuurgebied

Enz

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie boven. Iedereen verdient eraan, maar de omwonenden krijgen alleen de lasten

Reactie

Verzonden: Dinsdag 7 mei 2019 19:27
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

De impact van het windmolenpark wordt onderschat. Daarnaast is het zo dat geen enkele Nederlandse windmolen tot op heden zonder subsidie rendabel kan zijn.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De windmolens worden te dicht op een woonkern gebouwd.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

- Daling woningwaarde
- Horizonvervuiling
- Geluidsoverlast

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De Domtoren in Utrecht is 112 meter hoog en beeldbepalend voor de stad. De tiphoogte van een windmolen is ruim twee keer zo hoog als de Domtoren. In het vlakke land komen dus diverse windmolens die ruim tweemaal de hoogte van de Utrechtse Domtoren zijn. Het tast het landelijke karakter van dit gebied ernstig aan. Dit is nu al te zien bij Urk, waar het historische dorpsbeeld, gezien van de Ketelbrug, volledig is verpest door de windmolens.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 7 mei 2019 23:58
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Windmolens niet op 900 meter, maar op 2500 meter te plaatsen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Bij project windplan groen, wordt totaal geen rekening gehouden met de inwoners van Ketelhaven, wat betreft geluidsoverlast en eventuele ziek meldingen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Volgend punt onze huizen gaan tussen de 10-40% in waarde dalen, naar gelang de positie van de huizen, wie gaat daar voor opdraaien.

Ons leefplezier gaat met dit project zoals het nu wordt voorgesteld ontzettend achteruit.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Op de strook waar de windturbines gepland zijn, is er ook nog het alternatief om er zonnepanelen te plaatsen.

Reactie

Protest tegen Windplan Groen Dronten Flevoland



Gemeentehuis Dronten

De Rede 1
8251 ER Dronten

GEMEENTE DRONTEN	
INGEKOMEN	
29 MEI 2019	
REG.NR.	I/19.02618
ROUTING	GO / EH
KOPIE AAN	Raad

K.v.
BTW

Ketelhaven 29-05-2019

Betr.: Windplan Groen
Uw kenmerk U18.012453/GO/EH

Bij deze wil ik nogmaals protesteren tegen de windturbines die ons inziens te dicht op het park gepiaatst gaan worden.

De gemeente Dronten die in het Windplan Groen helemaal verbijnd en overtroeft wordt door de commissie leef plezier van de inwoners van Ketelhaven, volgens mij spelen er in deze malefiede praktijken hoogtij. leefplezier van de inwoners van Ketelhaven, volgens mij spelen malafiede praktijken hierbij een rol.

Windturbines in de buurt van woon-leefomgeving zou verboden moeten worden, ga daar over op zonnepanelen, en pas op een afstand van ca: 3000 meter turbines plaatsen.

Wij laten het er niet bij zitten, de starre opstelling om te blijven volharden in de 900 meter betreffende de eerste windturbine.

Wij en nog meerdere van ons park hebben al een advocaat ingeschakeld om ons bij te staan.

Mochten de turbines er toch komen, en onze huizen gaan daardoor in waarde naar beneden, precenteren wij de rekening uiteraard aan de gemeente Dronten.

onderaetekende

ondergetekende

Vervoer over water de juiste weg.

Verzonden: Woensdag 8 mei 2019 08:56
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 8 mei 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals Gedeputeerde Staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus ook bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁵ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁶, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁷ als van de windturbines van Windplan Groen⁸.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁹ en Duitse documentaires¹⁰ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹¹

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹² Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de

⁶ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁷ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁸ Inpassingsplan windplan groen

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

¹⁰ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZle-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹² https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹³
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁴ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁵

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Leystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁶

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is

¹³ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁴ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁵ MER, Zie Tabel14.1 op blz. 275

¹⁶ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

- 7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken**
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Mede namens

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

08 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerdere) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is ~~niet~~ tegen windenergie, maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners.

Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande **ALLE** windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Datum: 7 - 5 - 2019

Handtekening: _____

Verzonden: Donderdag 9 mei 2019 12:48
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Naar onze mening zijn heel veel verordeningen en besluiten overtreden of in strijd met, door de intentie om windturbines van 249 meter hoog op minder dan 900 meter van een onze woonkern te bouwen. Voor een uitgebreid betoog hierover verwijzen wij naar de 'zienswijzen' in bijlage. Vooral de uitspraak van de Raad van State dat er een criterium van 10 x de tiphoogte afstand moet gehanteerd worden boezemt ons angst in. Op deze afstand is erg geen hinder te verwachten zoals geluid - en slagschaduw. Omdat wij in een rechtstaat wonen en hierin ook vertrouwen zijn wij van mening dat dergelijke uitspraak vooraf grondig is onderzocht voordat men tot dergelijke besluit komt. Dat men dit besluit nu met de voeten wil treden ten behoeve van financiële belangen en in mindere mate ten voordele van duurzaamheidsbelangen daar maken wij ons ernstige zorgen over. Het is al vaker gebleken dat de overheid ondanks veelvuldig protest hun eigen belangen voorstellen ten opzichte van de belangen van de burgers. Ik hoop ten stellig dat dit niet weer zo'n voorbeeld zal zijn want dit ondermijnt opnieuw het vertrouwen in de politiek.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zoals in de zienswijze in bijlage vermeld, zijn wij vooral bezorgd over de waarde daling van onze koopwoning. Projectontwikkelaars en grondeigenaars hebben grote financiële belangen bij deze windturbines maar wij als directe omwonende betalen de prijs door waardedaling van onze woningen. Door de unieke ligging van Ketelhaven als woonkern los van de grotere woonkern Dronten hebben wij het gevoel dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de meer dan 200 koopwoningen. Wij zijn geen recreatiepark maar een park met koopwoningen. Dat betekent dat mensen hier een eigendom hebben en hier permanent wonen. Het is van belang dat de besluitnemers dit beseffen dat er voor ons hier veel van afhangt. Wij hebben ons hele vermogen in deze woning gestopt en ik zou het bijzonder erg vinden dat wij door de komst van de windturbines onze zuurverdiende centen verliezen. Bovendien ben ik ook bang voor slagschaduw. Als wij dit niet ervaren dan ben ik solidair met de huiseigenaars op de rand van het park die dit wel zullen hebben.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Waardedaling van onze koopwoning door de komst van een windturbine op minder dan 900 meter van onze woning. Er zijn meerdere argumenten aan te halen waarvoor wij u verwijzen naar de zienswijze in bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn een woonkern met koopwoningen en niet met recreatiewoningen. Het belang is dus voor ons groter omdat wij hier een vermogen bezitten.

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 2019

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan
De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn?

We verzoeken u de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:.....

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Verzonden: Vrijdag 10 mei 2019 12:37
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

10 mei 2019

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan
De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed³" naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk317mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn?

We verzoeken u de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/de_fault.aspx#folder=1034010

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

10 MEI 2019

Vanaf 26 april ligt gedurende 6 weken het **Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen** ter inzage. Iedere inwoner kan hiertegen een zienswijze indienen. Hieronder treft u een door de werkgroep Verontruste Bewoners opgestelde zienswijze die u kunt onderschrijven.

Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens (7x hoogte van de kerktoren) tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus mee gewogen. Niet alleen een planologische blunder maar ook een sociale blunder. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking.

De werkgroep van Verontruste Bewoners heeft zich tot taak gesteld de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken door aan te dringen op:

- a. **Mitigerende maatregelen** wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen verankerd worden.
- b. **Verplaatsen** van de meest overlast gevende molens (4) naar plekken in Flevoland waar minder hinder ervaren wordt.
 1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad. Het is niet uit leggen dat het inleveren van 20 molens niet ten koste van het rendement zou gaan maar het inleveren van de 4 te dicht bij het dorp staande molens wel. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrapt of *alleen onder voorbehoud* vergunt.
 2. Ook in het buitengebied van de gemeente Lelystad is er nog ruimte voor enkele molens. Nu de Gemeente Lelystad de nadelen van het vliegveld op het bordje van Biddinghuizen schuift mag je toch wel enige goodwill verwachten om mee te werken aan alternatieve locaties. Ook hier moet de gemeente Dronten zich harder opstellen.

Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.

Naam:

Adres:

Datum (na 26/4):

0-5-19

Woonplaats:

Handtekening:

(PS. Als u met meerdere deze zienswijze wilt ondertekenen maak dan ~~vooraf~~ een kopie)

1 Zienswijze van de commissie Windplan Groen van de VvE Ketelhaven verkorte versie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

10 MEI 2019

Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 8-5..... 2019

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:.....

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparker/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparker/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

3 Zienswijze van de commissie Windplan Groen van de VvE Ketelhaven verkorte versie

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines**a. Het is in strijd is met eerdere plannen:**

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

5 Zienswijze van de commissie Windplan Groen van de VvE Ketelhaven verkorte versie

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvluucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall--unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam

Verzonden: Maandag 13 mei 2019 17:07
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Het ontwerp Windplan Groen voldoet niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Het is in strijd met eerdere plannen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De belangen van de bewoners van Ketelhaven lijken totaal niet serieus genomen te worden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, ik heb destijds gekozen voor Ketelhaven voor de rust en de ruimte. Die is er als het windplan groen doorgaat straks niet meer. Ik ben uit Utrecht vertrokken vanwege de herrie van de A12. Herrie van opstijgende en dalende vliegtuigen, het djoeng-djoeng, de slagschaduw en in donker de hinderlijke rode knipperlichten van de absurd hoge windmolens wordt straks mijn deel. Dat is veel erger dan de A12.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Als alles zo doorgaat is mijn huis straks onverkoopbaar. Hoever zijn de plannen voor compensatie van de gedupeerde bewoners gevorderd? Daar zou ik graag antwoord op krijgen.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 14 mei 2019 16:24
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

uitzicht, horizonvervuiling en geluidsoverlast worden onvoldoende meegenomen
financiële participatie danwel in de vergoedingen sfeer niet aantrekkelijk genoeg gemaakt
voor belanghebbenden in het buitengebied

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

1 Molen binnen 1,5 km recht achter de woning. Daarnaast 4 lijnopstelling zichtbaar vanuit
de woning.

Reactie

Verzonden: Woensdag 15 mei 2019 14:03
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie de bijlagen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie de bijlagen

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie de bijlagen

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie de bijlagen

Reactie

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE te VOORSCHOTEN

Onderwerp: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

Datum: 14 mei 2019

Plaats: Biddinghuizen

Geachte heer, mevrouw,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. Onze gekozen vertegenwoordigers van De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet ons dorp opnieuw het onderspit delven tegen “hogere machten”. Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking, dit is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en verlichte windmolens. Dit veroorzaakt onevenredige mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit “nobele” streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de nieuwbouwwijk “De Graafschap”. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens dan in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal ter zijne tijd naast veel hinder van de vliegroutes, ook veel hinder van de windmolens ondervinden . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omsreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaats te geven. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de Provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omsreden molens te verplaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij gemaild naar: rvn.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen.

Ter attentie van : Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum:

Handtekening:

Vanaf 26 april ligt gedurende 6 weken het **Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen** ter inzage. Iedere inwoner kan hiertegen een zienswijze indienen. Hieronder treft u een door de werkgroep Verontruste Bewoners opgestelde zienswijze die u kunt onderschrijven.

Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens (7x hoogte van de kerktoren) tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus mee gewogen. Niet alleen een planologische blunder maar ook een sociale blunder. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking.

De werkgroep van Verontruste Bewoners heeft zich tot taak gesteld de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken door aan te dringen op:

- a. **Mitigerende maatregelen** wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen verankerd worden.
- b. **Verplaatsen** van de meest overlast gevende molens (4) naar plekken in Flevoland waar minder hinder ervaren wordt.
 1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad. Het is niet uit leggen dat het inleveren van 20 molens niet ten koste van het rendement zou gaan maar het inleveren van de 4 te dicht bij het dorp staande molens wel. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrappt of alleen onder voorbehoud vergunt.
 2. Ook in het buitengebied van de gemeente Lelystad is er nog ruimte voor enkele molens. Nu de Gemeente Lelystad de nadelen van het vliegveld op het bordje van Biddinghuizen schuift mag je toch wel enige goodwill verwachten om mee te werken aan alternatieve locaties. Ook hier moet de gemeente Dronten zich harder opstellen.

Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.

Naam:

Datum (na 26/4):

27-4-2019

Handtekening:

Adres:

Woonplaats:

Biddinghuizen

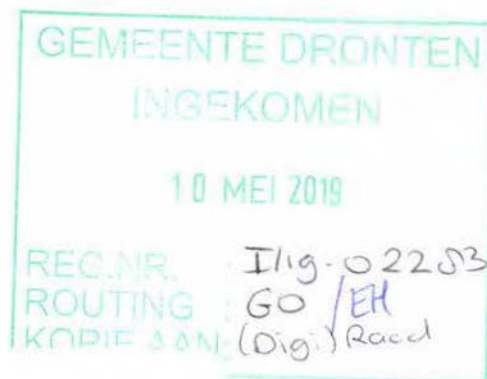
Als u

zienswijze

maak dan vooraf een kopie!

Windmolens, voor zover nodig (!), op de Woordeze. KOPIE AAN: Raad





Zienswijze Windplan Groen ondertekenen heeft impact

Door Romy Kooman

BIDDINGHUIZEN – Windmolens die op 800 meter van de dorpskern worden geplaatst. Voor veel huiseigenaren zal dat een doorn in het oog zijn en ook reden om te klagen bij de organisatie van Windplan Groen. Maar wat als je verder van de molens woont en er ook last van hebt? Henk Scholtus is inwoner van Biddinghuizen. Zijn huis staat ongeveer 1100 meter van de molens af. Ook hij kan nog steeds last hebben van de molens, maar volgens eigen zeggen heeft hij niet veel te zeggen over de molens.

“Ik val buiten de grens”, zegt Scholtus. “Ik bedoel, ik kan niet zeggen dat ze te dichtbij komen met die molens of dat ik slagschaduw krijg of te veel geluidsoverlast. 1100 Meter terwijl 800 meter de grens lijkt te zijn... Ja, dan heb ik niet veel te zeggen.” Henk is niet tegen windmolens, maar wil de nieuwe, grotere molens liever niet hebben. “Ik vraag me echt af of die molens niet over een hele grote menselijke waardigheid gaan. Er werd gezegd dat er geen slagschaduw zal komen, geen geluidsoverlast en andere overlast. En calamiteiten, dat is ook allemaal uitschakelbaar. De vijf vragen, ja, daar blijft eigenlijk niets van over, want we krijgen ze gewoon. Je kunt er haast niets meer tegen doen.”

Bezwaarbrieven

Twee weken terug hebben veel mensen een brief ontvangen met daarin de zienswijze van de groep Verontruste Bewoners. De zienswijze kunt u terugvinden op BHZNet.NL. Als je het eens was met de punten die daarin stonden genoemd, kon je de brief ondertekenen en opsturen naar de gemeente. “Ik denk dat het zin heeft om een aantal argumenten naar voren te brengen die misschien nieuw zijn of in ieder geval steekhoudend genoeg zijn om in overweging te worden genomen”, zegt Scholtus. “Die molens die er gaan komen, die houd ik niet meer tegen.” Rutger Steenbeek, die al eerder het woord nam voor de Verontruste Bewoners, zegt dat het nog steeds nut heeft om de brief te ondertekenen. Hij hoopt dan ook op zoveel mogelijk handtekeningen, zodat de zienswijze in acht kan worden genomen. “Maar schrijf ook vooral uw eigen zienswijze met uw eigen zorgen en argumenten, want die heeft nog meer invloed dan honderden dezelfde zienswijzen.”

LET OP: Er zullen binnenkort nieuwe zienswijzen verstuurd worden naar elk adres in Biddinghuizen. Alleen als u uw zienswijze heeft ingediend, kunt u later tegen het besluit beroep instellen. Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders, Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de b

Naam: _____ Adres: _____

Datum: 9-5-2019 _____ Woonplaats _____

Handtekening: _____

(PS. Als u met meerdere deze zienswijze wilt ondertekenen maak dan vooraf een kopie)

01 MEI 2019

REGIER
ROUTING

I/19.02042
golEK
dig:raad

Vanaf 26 april ligt gedurende 6 weken het **Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen** ter inzage. Iedere inwoner kan hiertegen een zienswijze indienen. Hieronder treft u een door de werkgroep Verontruste Bewoners opgestelde zienswijze die u kunt onderschrijven.

Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens (7x hoogte van de kerktoren) tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus mee gewogen. Niet alleen een planologische blunder maar ook een sociale blunder. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking. De werkgroep van Verontruste Bewoners heeft zich tot taak gesteld de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken door aan te dringen op:

- a. **Mitigerende maatregelen** wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen verankerd worden.
- b. **Verplaatsen** van de meest overlast gevende molens (4) naar plekken in Flevoland waar minder hinder ervaren wordt.
 - 1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad. Het is niet uit leggen dat het inleveren van 20 molens niet ten koste van het rendement zou gaan maar het inleveren van de 4 te dicht bij het dorp staande molens wel. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrappt of *alleen onder voorbehoud* vergunt.
 - 2. Ook in het buitengebied van de gemeente Lelystad is er nog ruimte voor enkele molens. Nu de Gemeente Lelystad de nadelen van het vliegveld op het bordje van Biddinghuizen schuift mag je toch wel enige goodwill verwachten om mee te werken aan alternatieve locaties. Ook hier moet de gemeente Dronten zich harder opstellen.

Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.

Naam: _____ Adres: _____
 Datum (na 26/4): 30-04-2019 Woonplaats: _____
 Handtekening: _____

(PS. Als u met meerdere ~~deze~~ zienswijze wilt ondertekenen maak dan vooraf een kopie)

Geen molens ook voor behoud van
insekten en vogels!

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

14 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreken molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.



Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum: 10 - 05 2019

Handtekening:

* Ik ben zeker niet tegen windenergie maar ik ben wel heel erg tegen de plaatsing van die betamelijke hoge windmolens.

Dat is geen horizonverruiling maar horizonverduichting!

Renduit schandelijk om deze in de buurt van woonkernen te plaatsen.

Waar je ook kijkt straks, wordt je ermee geconfronteerd
VRESELLIK!!!

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

15 MEI 2019

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, ... 13 mei..... 2019

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt **scheef verdeeld**. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

2. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

a. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduwinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er **daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte** (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

Bewoners hebben bewust gekozen voor een stille omgeving; het grenst aan een stiltegebied immers..

3. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

4. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

5. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

6. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

7. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

8. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

9. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall--unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

10. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

11. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

12. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

a. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!
Hoe krom kan het zijn?

We verzoeken u de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.

13. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

14. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieden.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

15. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

16. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
17. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
18. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
19. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:.

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Bureau Energieprojecten
 T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE te VOORSCHOTEN

16 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaats te geven. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats: Biddinghuizen

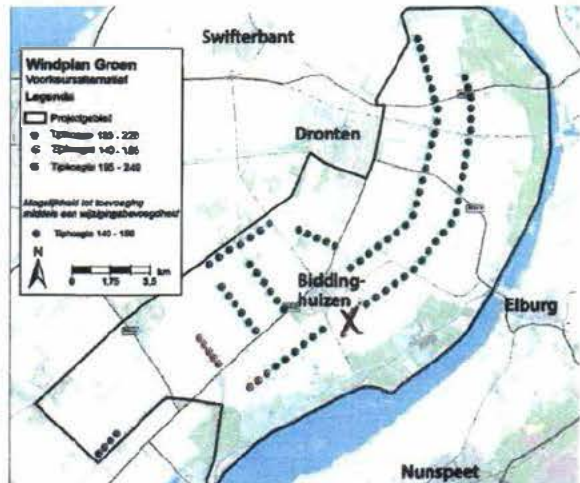
Datum: 15 - 5 - 2019



Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland)

Voorkeursalternatief Windplan Groen

Van vrijdag 16 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-besluiten ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-besluiten reageren door het indienen van een zienswijze.



Wat gaat er gebeuren?

Windplan Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het noordelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het Windplan worden de 90 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 90 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze molens kunnen minimaal 400 miljoen (M€) stroom op voor het lokale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele brandstoffen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dit is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. We kunnen dat niet zonder windenergie – op zee én op land. Bij provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben in het Energieakkoord roer elkaar afgesproken om 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De provincies en bestaande 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MWE. Het projectgebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitenvorming over Windplan Groen is de rijksaanpak (regulering van aanpassing). Dit betekent dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Milieu, Natuur en Energie stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één procedurele procedure. De afhandeling van Economische Zaken en Klimaat volgt deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden tegelijk ter inzage gelegd.

Procedure voor wijziging Omgevingsverordening Flevoland

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp-inpassingsplan ligt ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen betreft het optimaliseren van de plaatslocaties bij de Pijfbarweg, Harderlingweg, Hoge Vaan en Kollebaan en het samenvoegen van drie extra plaatslocaties aan de Aalslootweg, Zeeblauwe en Verleide Hondrecht Noord. Dit besluit valt echter niet onder de BIC-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen. Het ontwerpbesluit van Commissaris Schouten is openbaar en is te zien op de website www.flevoland.nl.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerp-besluiten en het MER en andere

onderliggendestukken vanaf 16 april 2019 tot en met 6 juni 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op de volgende locaties:

- gemeente Lelystad, Schulhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert.

Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- **Maandag 6 mei 2019 van 19:00-21:00 te Lelystad.** Locatie: Congrescentrum de Pijler, adres: ~~Leidschansweg 90, 8226 JX Lelystad~~
- **Woensdag 8 mei 2019 van 19:00-21:00 te Kniebuwal.** Locatie: Hoel Lands End, adres: ~~Voorstraat 23, 8251 PM Dronten~~
- **Woensdag 15 mei van 19:00-21:00 uur te Dronten.** Locatie: Open Hof, Adres: De Zand 2, 8251 JH Dronten
- **Donderdag 16 mei van 19:00-21:00 te Biddinghuizen.** Locatie: Kerk- en zakencomplex De Voorhof, adres: Akkerhof 3, 8276 BK Biddinghuizen

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn ook mogelijkheden aanwezig om via u uw vragen te stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen heeft in de procedure de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze kunt u weten wat u vindt van het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerp-besluiten en het milieubeoordelingsrapport. U kunt Medelij denken aan:

- Zijn er naar uw mening onjuistheden in de ontwerp-besluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wat is u gezegd in uw belang? Zo ja, hoe is dat geregeld?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aandacht op welke delen van het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerp-besluiten, het milieubeoordelingsrapport of de onderliggende stukken u reageert, en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Als u als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder de 'Windplan Groen'. U kunt ook reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar Bureau Energieprojecten, Inpassingsplan Windplan Groen, Postbus 248, 2290 AE Voorst. Wilt u uw brief onderbouwen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opvoeren van een deling van zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een oraal overleg. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden beoordeeld bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten. Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt mogelijk in onder andere de Staatscourant, in nieuws- en tijdschriften en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aanpakken tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.windplan-groen.nl en op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Bureau Energieprojecten
 T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE te VOORSCHOTEN

16 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Datum: 12 - 05 - 2019

Handtekening:



Verzonden: Donderdag 16 mei 2019 12:23
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De slagschaduw van het windpark is voornamelijk in het najaar een groot nadeel voor de omwonenden.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Mijn zienswijze richt zich op de meest oostelijke rij windturbines, langs de Colijnweg. Ik wil dat de rij verder van het fietspad af wordt geplaatst, zodat fietsers geen last hebben van de wind die de molens veroorzaken. Hetzelfde geldt voor de windturbines die langs de Ketelweg staan. Het zou goed zijn om die rij ook verder van de rijweg af te plaatsen.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 17 mei 2019 11:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Het aanzien van Biddinghuizen wordt door het plaatsen van de windmolens geschaad. De bewoners in de omgeving krijgen last van slagschaduw en geluidsoverlast.

De uitbreiding van Biddinghuizen wordt problematisch door het windpark. De windmolens beperken woningbouw in Biddinghuizen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Windplan Groen zal meer elektriciteit opwekken dan nodig is. Er bestaat nog geen mogelijkheid om opgewekte energie op te slaan.

De 'voetprint' van de windmolen is daardoor groter dan de opbrengst en de besparing op energie.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 17 mei 2019 11:50
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens: afdelingsbestuur NTKC (Nederlandse Touristen Kampeer Club)

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Het natuurkampeerterrein aan de Roggebotweg 25 in Dronten is over het hoofd gezien. Er is geen tijdige melding van dit plan geweest naar de belanghebbenden. Er zijn 10.000 belanghebbenden die gebruik willen kunnen maken van het natuurkampeerterrein.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Door slagschaduw, lichtvervuiling en mogelijk geluidsoverlast. Daarnaast zal de nachtrust van de kampeerders onder de windturbines leiden. Slapen in een tent betekent dat er geen barrière tegen geluid is.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 17 mei 2019 11:53
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Men maakt een grote fout door vliegtuigen in de buurt van de windmolens te laten vliegen. Als er sprake is van mist, of als de vliegtuigen moeten uitwijken of anderszins in problemen raken, kan niet gegarandeerd worden dat een botsing met alle gevolgen van dien, te allen tijde is uitgesloten. Bovendien is Biddinghuizen altijd de klos en het wordt hoog tijd dat wij een eigen burgemeester krijgen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Graag een ontvangstbevestiging per post, omdat ik geen emailadres heb.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 17 mei 2019 11:54
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik vind dat de gevolgen van de plaatsing van windturbines voor de zeearend, een in Nederland zeldzame vogel, waar wij trots op zijn, aandacht verdient. En dat er bij de besluitvorming over de hoeveelheid en de plaatsing van de windturbines. De nesten van de zeearend bevinden aan de dijk zich tussen de Strangaperweg en de N310. In dit gebied moeten geen windturbines worden geplaatst. De zeearend nestelt zich ieder jaar in dit gebied en broedt hier zijn jongen uit. Dit reeds voor het derde jaar.

Reactie

Verzonden: Woensdag 29 mei 2019 09:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

niet mee bezig geweest

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

beste ,door deze turbines die dicht op de dorpskern staan ,gaan er zeer veel bijen en insecten verloren die juist zo nodig zijn voor land en tuin....

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie vorig bericht

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

de mogelijkheid om ze verder van de dorpskern te plaatsen !

Reactie

Verzonden: Zaterdag 18 mei 2019 11:33
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Jazeker, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er zijn meerdere zaken en belangen over het hoofd gezien, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Jazeker, als omwonende worden wij op meerdere manieren geraakt, zie mijn toelichting in de zienswijze die als bestand is toegevoegd.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie de zienswijze voor mijn volledige beeld

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 13 - Mei - 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale reactieformulier. (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de _____ in de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte verwijderd van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie een informatieachterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Juist waar bijvoorbeeld foto impressies dan helpen om de impact voor burgers duidelijk te maken, lijken deze zeer af te wijken van hoe mega turbines er in de werkelijkheid uit zien, zoals de turbines ten zuiden van Urk richting ketelbrug.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 liep het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wel hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht. Zie ook 4.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk daar mijn vrouw hoog sensitief is (HSP) en we zijn juist daarvoor naar een rustige prikkel loze omgeving verhuisd.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden. Dieren hebben zelf geen stem en daarom is het extra belangrijk dat wij als mensen rekening met hun houden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall--unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZf024Kp222r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval. En dit was wel de intentie waarmee wij 2.5 jaar geleden onze woning hebben gekocht.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m). 's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen. Reeds de strijd en het gevoel van oneerlijkheid en onmacht tijdens bijvoorbeeld het opstellen van deze zienswijze zorgen voor dusdanig veel negatieve energie dat het impact heeft binnen ons gezin.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines! Hoe krom kan het zijn?

We verzoeken u de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/okumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Leijstade geschrapte te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan ook niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoopel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan - niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Verzonden: Maandag 20 mei 2019 16:44
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ontwerpvergunningen houden geen rekening met bestaande inrichtingen; geen twee inrichtingen op (bijna) dezelfde plek mogelijk.

Zie bijlage.

Dit is juridisch gezien een onjuiste gang van zaken.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Nee

Reactie

Biddinghuizen, 20 mei 2019.

Zienswijze begrip inrichting Wabo/Wet milieubeheer

L.s.,

In de ontwerpen van een aantal vergunningen is niet, dan wel onvoldoende rekening gehouden met het aspect dat de Wet milieubeheer het niet mogelijk maakt dat twee inrichtingen elkaar overlappen.

In een aantal gevallen overlapt de nieuw te vergunnen inrichting een bestaande windturbine. De bestaande turbines zijn ook inrichtingen in de zin van de wet, ongeacht of ze meldingsplicht zijn of vergunningsplichtig.

In de hiervoor genoemde gevallen kan de Wabo vergunning dan ook niet worden verleend tenzij:

- De bestaande windturbine is verwijderd of,
- De vergunning is ingetrokken en de turbine geen 'inrichting' meer is.

Conclusie: Niet alle vergunningen Wabo kunnen worden verleend.

Overigens is deze tekortkoming eenvoudig op te lossen.

Groet van

Bureau Energieprojecten
 T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE te VOORSCHOTEN

21 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerdere) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap.

Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving*. Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaats te geven. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners.

Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

*Mogelijkheid van zonnepanelen met
onderzoek. Bedrijven dalen - woonwijken
in ongeschikte velden e.w.a.*

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum: 15 - 5 2019

Handtekening:

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

23 MEI 2019

Van:

Datum, 20 mei 2019

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

¹https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven. Naast dat er maatschappelijk draagvlak ontbreekt vind ik dat met deze locatie onvoldoende rekening is gehouden met de veiligheid van de bewoners van Ketelhaven. De bodem is niet stabiel. De komende 30 jaar wordt er nog een behoorlijke bodemdaling verwacht. Windturbines met een tiphoogte van 249 meter veroorzaken behoorlijk wat trillingen in de bodem. Dit gecombineerd met bodemdaling geeft extra risico's op o.a. afbrekende rotorbladen. Wanneer een op vol vermogen draaiende rotorblad afbreekt kunnen de brokstukken op onze woonwijk vallen.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWw2Je-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

We verzoeken u de locatie Hondtocht Noord opnieuw in overweging te nemen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCtU88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall--unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieden.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op biz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

- 7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken**
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

23 MEI 2019

Biddinghuizen , 10 Mei 2019

Onderwerp : Zienswijze inzake ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland;
 betreffende Windplan Groen
 Naam : Ellertocht Windpark, namens deze,

Geachte mevrouw, heer,

Hiermede dienen wij onze zienswijze in op het ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen. Onze zienswijze richt zich op het onderdeel optimaliseren van de plaatsingszones.

Ons bezwaar tegen de voorgenomen optimalisering richt zich op het **ontbreken van de extra plaatsingszone 'Ellertocht' als locatie voor 5 windturbines**. Zie kaart met plaatsaanduiding onderaan dit schrijven.

De Ellertocht is dé plaatsingszone voor nieuwe windturbines die, als enige, een oplossing kan bieden voor de problemen die ontstaan zijn bij de bewoners van Biddinghuizen en Ketelhaven. De molens staan daar (te) dicht bij de bebouwde kom.

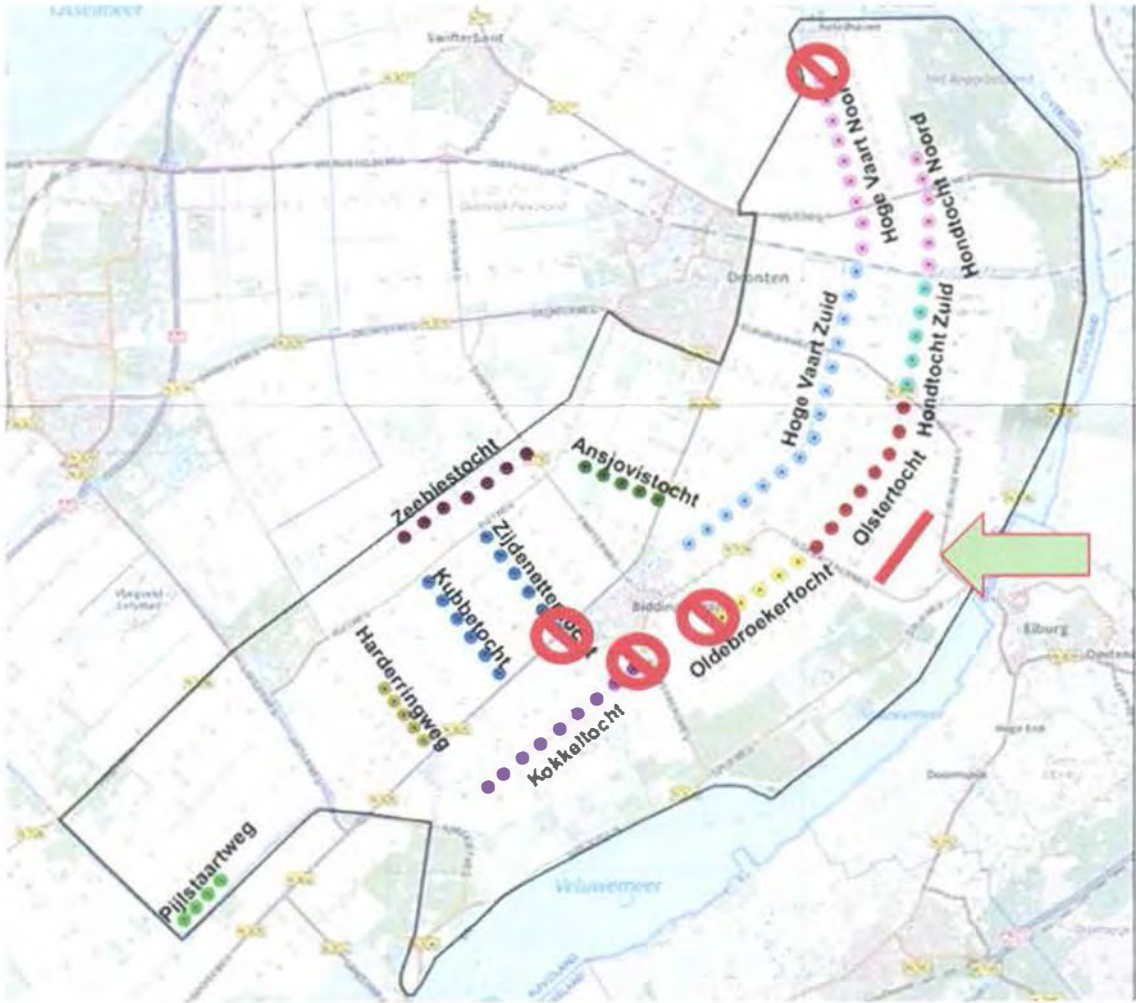
Tot nu toe is de plaatsingszone Ellertocht buiten beeld geraakt door het benoemen in oude rapporten, onderliggend aan de MER, van de **mogelijke aanwezigheid van dwergvleermuizen**. Die zitten er niet. En bovendien is er tegenwoordig voldoende technologie beschikbaar die vleermuizen beschermd tegen aanvaringen.

Argumenten:

1. De plaatsingszone Ellertocht is een open gebied waar uitstekend windmolens kunnen staan.
2. De mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is nooit aangetoond en er is tegenwoordig de beschikbaarheid over technische oplossingen om ze te beschermen (bat detection en bat deterrence).
3. Er zijn geen andere redenen geduid om deze zone niet als plaatsingslocatie te gebruiken.
4. Vijf turbines op plaatsingszone Ellertocht lossen de huidige problemen met de inwoners van Biddinghuizen en de inwoners van Ketelhaven op en houden de businesscase Windplan Groen in stand.
5. Participatie mogelijkheden voor bewoners van de Oostrand van het gebied Groen worden vergroot.
6. Het draagvlak onder de bewoners van dit gedeelte van het buitengebied wordt sterker.
7. Initiatiefnemers van Windpark Ellertocht worden zeer sterk en onredelijk benadeeld als deze plaatsingszone niet wordt benut.

Wij verzoeken u om de plaatsingszone Ellertocht toe te voegen aan het Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland, betreffende voorkeursalternatief Windplan groen.

Hoogachtend,
Namens initiatief groep Ellertocht,



Bureau Energieprojecten
t.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

23 MEI 2019

Onderwerp: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte van de aanwezige kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstrede. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstrede molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Tevens wil ik enkele persoonlijke aanvullende zienswijzen indienen:

- f. **Speciaal gevestigd i.v.m. rust en ruimte.** Ik heb mij in 1995 met mijn echtgenote speciaal gevestigd in Biddinghuizen (geboren en getogen op de Veluwe) in het toen nieuwe uitbreidingsplan om de rust en de ruimte. Ik heb bouwgrond van de gemeente Dronten gekocht met een toeslag op de m² prijs omdat deze gelegen was aan de rand van Biddinghuizen met vrij uitzicht over de landerijen. Na de teleurstellende invoering van een vliegveld uitbreiding wordt ik nu geconfronteerd met een rij ca 250 meter hoge windmolens op ca 800 meter afstand aan de Kokkeltocht. Met de hoofdzakelijk uit zuidwesten komende wind zullen wij vrijwel dagelijks de hinder ervaren van deze molens. Bovendien stevenen ze ongeveer 220 meter boven de bomenrij uit aan de Bremerbergerweg met hun lampen en draaiende wieken. Het is echt schandalig dat in een omgeving waar zoveel ruimte is er een regioplan ligt dat dit mogelijk maakt. De overheid moet zich schamen dat zij zo slecht de kwaliteit van leven bewaakt van haar inwoners. Zij heeft gewoon liggen slapen. Dit is volstrekt onacceptabel en de overheid dient haar verantwoording te nemen en hier minimaal 2 molens te schrappen of verplaatsen. Ook is het esthetisch onverantwoord om het dorp rondom in de molens te zetten.
- g. **Woning is bouwkundig niet beschermd tegen deze geluidsbelasting:** Onze woning staat met de kap richting de geplande molens. Dit is een constructie van sandwichpanelen met EPS vulling. Deze is absoluut niet geschikt om de extra geluidsbelasting van gemiddeld ca 47 dB te keren tot een acceptabel binnen niveau voor een goede nachtrust. Dit zal 100% zeker de nachtrust verstoren. Zeker gezien de normaliter zeer stille omgeving. Onacceptabel.
- h. **Buitenruimte:** onze woning staat met de tuin richting zuid-west. Recht tegenover de geplande molens. Van een geluidsluwe buitenruimte zal zeker geen sprake meer zijn. Van een fraai open beeld zeker ook niet meer. Ca 250 meter hoge draaiende wieken. Het lijkt wel een industriegebied. Dit is onacceptabel voor een bestaande woonomgeving.
- i. **Verhuizen:** Bovenstaand is voor ons bovenop het Vliegveld echt een reden om op termijn te verhuizen. (als dit nog mogelijk is gezien de onverkoopbaarheid op termijn). Wij hebben altijd met veel plezier in Biddinghuizen gewoond, onze kinderen zijn hier geboren en mijn echtgenote is ondernemer in het dorp dat ons ook binding geeft maar na een opbouw in de laatste jaren volgt nu afbraak. Kennelijk zijn er grotere belangen maar dit plan richt Biddinghuizen werkelijk ten gronde.

- j. **Tot slot:** uw antwoord op deze zienswijze (en die van alle anderen) laat zich raden. Namelijk: het plan voldoet aan de geldende wetgeving en het voorliggend Regioplan. Daarmee is alles makkelijk af te doen. U gaat dan wel erg makkelijk voor bij aan de leefbaarheid van de bewoners van Biddinghuizen. Je hoeft niet gestudeerd te hebben om de impact van dit plan te bedenken dus ik doe een beroep op weldenkendheid van de overheid.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum: 20-05-2019

Handtekening:

Datum: *

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

23 MEI 2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 9 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op het adres: ****. Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

Geluid

De windturbines komen op ongeveer ** meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

24 MEI 2019

Datum, 19 mei 2019

Naam: ..

Adres: ..

Woonplaats: ..

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale reactieformulier. (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPz8duWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCitJ88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheids gelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

- 7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken**
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)
- e. Grondtrillingen dienen zoveel mogelijk beperkt te blijven.

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:.

19-5-2019.

Driehoek Advocaten

PER AANGETEKENDE POST

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Zwolle, 23 mei 2019

25 MEI 2019

e-mail :
 tel : 085 760 92 10
 fax : 038 422 37 11

Ons kenmerk : 6231 Windplan Groen
 Uw kenmerk : WINDPLAN GROEN

ZIENSWIJZE

Geachte mevrouw, heer,

Namens de heer en mevrouw , wonende aan de te , maak ik hierbij hun zienswijze kenbaar op de ontwerpbesluiten die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen blijkens de kennisgeving van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in de Staatscourant ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 9 juni 2019.

De zienswijze van cliënten richt zich op de ontwerpbesluiten voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze. Dit zijn in ieder geval de volgende stukken:

- ontwerp rijksinpassingsplan Windplan Groen
- ontwerp omgevingsvergunning Windpark Hanze met maatwerkvoorschriften
- ontwerp vergunning Wet natuurbescherming – gebieden
- ontwerp ontheffing Wet natuurbescherming – soorten
- ontwerp vergunning Waterwet en Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 met betrekking tot het bouwen en exploiteren van Windkoepel Groen met bijbehorende werken.

Tevens ligt momenteel het ontwerpbesluit Wijziging Omgevingsverordening Windplan Groen ter

Driehoek Zwolle

Dokter Klinkertweg 24, 8025 BS Zwolle
 Postbus 570, 8000 AN Zwolle
 Tel. 085 7609 210
 Fax, 038 42 23 711

Driehoek Almelo

De Grenzen 2, 7607 BZ Almelo
 Postbus 50, 7600 AB Almelo
 Tel. 085 7609 220
 Fax, 0546 815 995

KvK: 09094611
 BTW: NL805737765801
 info@driehoekadvocaten.nl
 www.driehoekadvocaten.nl

Mr. H.E. Davelaar
 Mw. Mr. M.H. Doornbos
 Mw. Mr. G. van Lent
 Mr. J.J. Paalman

inzage. Dit ontwerpbesluit heeft onder meer betrekking op de 'Verlengde Hondtocht Noord', te weten twee extra windturbines langs de Hondtocht aan de noordkant van de Hanzeweg. Deze windturbines maken deel uit van Windpark Hanze. Tegen dit ontwerpbesluit zal ik namens cliënt een afzonderlijke zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Flevoland.

Situatie

Op hun woonadres aan de _____ te _____ exploiteren cliënten een agrarisch bedrijf (akkerbouw). De woning, bedrijfsgebouwen en landbouwgrond van cliënten liggen in het projectgebied van Windplan Groen en in het gebied van Windpark Hanze. De kortste afstand tussen hun woning en de windturbines van Windpark Hanze bedraagt ongeveer 1,3 kilometer. De kortste afstand tussen hun landbouwgrond en de windturbines bedraagt circa 750 meter.

De grens tussen windplan Groen en windplan Blauw ligt in het midden van de Colijnweg. Recht tegenover de woning van cliënten, in de weilanden aan de westkant van de Colijnweg zullen de windturbines van windplan Blauw verrijzen waarop cliënten rechtstreeks zicht zullen krijgen. Cliënten kunnen niet participeren in windplan Blauw omdat hun gebouwen en grond zijn gelegen aan de oostkant van de Colijnweg in het projectgebied van windplan Groen.

Cliënten wensen rechtstreeks te kunnen participeren in windplan Groen, in dit geval in Windpark Hanze die de windturbines ten noorden van Hanzelijn zal bouwen en exploiteren. Windpark Hanze bestaat echter uit een besloten groep van agrariërs met landbouwgrond aan de Hoge Vaart en de Hondtocht (de zogenaamde 'aangelanden'), die tot dusverre geen anderen toelaten. Niet alleen cliënten worden buitengesloten maar ook veel andere omwonenden en agrariërs in projectgebied Groen nabij de windturbines van Windpark Hanze worden buitengesloten.

Nu cliënten worden achtergesteld bij de aangelanden van Windpark Hanze, hebben cliënten geen belang bij de komst van de windturbines van Windpark Hanze nabij hun woning, bedrijfswoning en grond. Cliënten keren zich daarom tegen de komst van deze windturbines en verzoeken om de vergunningen en overige toestemmingen, voor zover die betrekking op de windturbines van Windpark Hanze, te weigeren.

De zienswijze van cliënten tegen Windplan Groen betreft de volgende onderdelen.

Geluid

De windturbines van Windpark Hanze komen op korte afstand van de woning, bedrijfsgebouwen en landbouwgronden van cliënten. Cliënten zullen hiervan hinder ondervinden, zowel in privé als tijdens het werk.

Volgens het geluidsrapport dat bij de aanvraag omgevingsvergunning voor Windpark Hanze is overgelegd, zou de woning van cliënten buiten de geluidscontouren van het windpark zijn gelegen. Cliënten trekken de uitkomsten van het geluidsonderzoek in twijfel en behouden zich het recht voor om het rapport door onafhankelijke deskundigen te laten beoordelen. Voorts valt cliënten op dat de ontwerp omgevingsvergunning een maximale ashoogte vermeldt van 166 meter en een maximale tiphoogte van 249 meter. Het geluidsonderzoek is uitgevoerd op basis van de gegevens van een Vestas V117-3,6 MW en een Vestas V136-3,45 MW. Binnen deze windturbintypes zijn verschillende ashoogten mogelijk waaronder ashoogten die beduidend lager zijn dan de maximaal

te vergunnen ashoogte van 166 meter. Niet controleerbaar is of de ingevoerde gegevens representatief zijn voor de te vergunnen windturbines.

Slagschaduw

Cliënten zullen hinder ondervinden van slagschaduw, zowel in hun woning als tijdens het werk op hun land.

Volgens het bij de aanvraag omgevingsvergunning overgelegde slagschaduwrapport liggen de landerijen van cliënten binnen de contouren van de slagschaduw zodat zij tijdens het werk op het land hiervan hinder zullen ondervinden.

De woning van cliënten zou volgens het rapport buiten de contouren van slagschaduw vallen. De slagschaduw is berekend op basis van dezelfde windturbinetypes als die gebruikt zijn voor het geluidsonderzoek, zodat ook voor het slagschaduwonderzoek mogelijk gebruik is gemaakt van niet-representatieve invoergegevens. Het spreekt voor zich dat verschillen in ashoogte en dus van de hoogte waarop de wieken zich bevinden grote invloed hebben op de afstand vanaf de windturbine waarover de slagschaduw valt.

Aantasting woongenot en waardedaling

Cliënten krijgen rechtstreeks uitzicht op de windturbines van Windpark Hanze terwijl zij nu nog vrij uitzicht hebben over de weilanden zonder obstakels. Het gebied waarin cliënten wonen en waarin nu de windturbines van Windpark Hanze zijn geprojecteerd, is tot dusverre een windturbinevrij gebied. Er staan hier geen windturbines. De oprichting van de windturbines vormt een aantasting van hun woongenot. Als gevolg daarvan zal de waarde van hun woning dalen. Cliënten behouden zich al hun rechten op het claimen van planschadevergoeding voor.

Lichthinder

Elke windturbine van Windpark Hanze zal worden voorzien van obstakelverlichting. In de toelichting op het rijksinpassingsplan (blz. 80) wordt erkend dat het aanbrengen van obstakelverlichting effecten heeft op de omgeving, uiteraard met name in de schemer- en nachtperiode. Cliënten vrezen lichthinder te ondervinden. Het effect van de verlichting zal in het gebied van cliënten ten opzichte van de huidige situatie extra merkbaar zijn omdat hier thans tot in de wijde omtrek geen windturbines staan en het hier 's nachts volkomen donker is.

Artikel 4.4 van het ontwerp rijksinpassingsplan bepaalt dat de windturbines dienen te zijn voorzien van obstakelverlichting en/of markering conform een door Inspectie Leefomgeving en Transport goedgekeurd markerings- en verlichtingsplan. Onduidelijk is of dit plan ook wordt getoetst aan belangen van omwonenden om lichthinder zoveel mogelijk tegen te gaan en welke inspraak cliënten hebben op dit plan.

Molenaarswoning

Binnen het gebied van Windpark Hanze zijn twee woningen in het ontwerp-rijksinpassingsplan voorzien van de aanduiding 'overige zone-molenaarswoning'. Het gaat om de woningen en (artikel 11.3). Volgens de begripsomschrijving van molenaarswoning in artikel 1.26 dient de gebruiker van de woning door middel van een privaatrechtelijke overeenkomst een functie te hebben aanvaard als molenaar en in die hoedanigheid werkzaamheden te verrichten en

zorg te dragen voor het toezicht op en onderhoud van één of meerdere windturbines van de betreffende inrichting.

Deze omschrijving is onvoldoende concreet en daardoor niet of onvoldoende handhaafbaar. De functie van 'molenaar' is niet omschreven, niet duidelijk is wat de aard en omvang dient te zijn van de door de molenaar te verrichten werkzaamheden en van de door hem te betrachten zorg. Bovendien is niet aangetoond dat de woningen en aan de vereisten van een molenaarswoning voldoen. Op zijn minst zal de privaatrechtelijke overeenkomst dienen te worden overgelegd die de gebruiker van de woning heeft gesloten met de inrichting.

Vogels

De oprichting van de windturbines van Windpark Hanze zal leiden tot aanvaringslachtoffers onder trekvogels en lokale vogels in het gebied. Volgens voorschrift 16 van de ontwerpontheffing zal gedurende drie jaren na de ingebruikname van het windpark het aantal slachtoffers moeten worden bijgehouden (monitoring). Als uit het eindrapport blijkt dat aanvaringslachtoffers moeten worden beperkt dan kunnen GS besluiten tot het opleggen van stilstand mits uit een kosten-baten analyse blijkt dat dit middel proportioneel kan worden ingezet.

In het gebied ten noorden van de Hanzeweg staan momenteel geen windturbines zodat vogels hier ongestoord kunnen vliegen. Oprichting en exploitatie van Windpark Hanze leidt tot het doden van vogels. Gedurende de monitoringstermijn van drie jaar wordt hieraan geen enkele beperking gesteld. Pas na drie jaar kunnen GS in theorie stilstand opleggen, maar zij kunnen hiervan afzien op grond van een afweging tussen kosten en baten. Deze voorschriften bieden feitelijk geen bescherming tegen het slachtofferen van vogels. Dit is strijdig met de belangen van de Wet natuurbescherming.

Natuurgebieden

Windpark Hanze zal effecten hebben op de natuurwaarden van de nabijgelegen natuurgebieden. Dit geldt temeer voor het stiltegebied Roggebotzand. De oprichting van Windpark Hanze tast de waarden van deze natuurgebieden.

Verlengde Hondtocht

Ten noorden van de Hanzeweg zijn twee extra windturbinelocaties geprojecteerd langs de Hondtocht. Deze locaties zijn gelegen buiten de plaatsingszones zoals vastgelegd in de omgevingsverordening van de provincie Flevoland en daarmee in strijd met de provinciale regelgeving. In de stukken is onvoldoende onderbouwd waarom verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht ten noorden van de Hanzeweg noodzakelijk is.

Zoals gezegd zullen cliënten bij afzonderlijke zienswijze bij Gedeputeerde Staten van de provincie bezwaar maken tegen deze verlenging van de plaatsingszone in de ontwerpwijziging van de omgevingsverordening.

Maatschappelijk draagvlak

Windpark Hanze bestaat uit een groep 'aangelanden' die maximaal probeert te profiteren van de exploitatie van Windpark Hanze en die de overige grondeigenaren in het gebied, waaronder cliënten, buitensluit. Dit in tegenstelling tot andere windparken binnen projectgebied Groen en in

tegenstelling tot bijvoorbeeld windplan Blauw, waarvan de windturbines recht tegenover de woning van cliënten aan de overkant van de Colijnweg komen te staan en waarin cliënten niet kunnen participeren omdat hun gebouwen en grond zijn gelegen aan de oostkant van de Colijnweg in projectgebied Groen. In Windplan Blauw krijgt iedere grondeigenaar een vast bedrag per hectare, ongeacht of de grond is gelegen in de plaatsingszones. Bij Windpark Hanze is dit niet het geval.

Cliënten constateren dat de opstelling van de aangelanden van Windpark Hanze leidt tot tweedracht en sociale onrust in het gebied waardoor van maatschappelijk draagvlak voor Windpark Hanze geen of onvoldoende sprake is. Hieraan is mede debet dat de aangelanden van Windpark Hanze niet transparant zijn in hun werkwijze en de buitenstaanders in het gebied (dit zijn burens en directe omwonenden) onwetend hebben gehouden over de gang van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van Windpark Hanze. Dit heeft tot grote onvrede geleid bij cliënten en veel andere omwonenden in het gebied. Het doorzetten van het vergunningentraject zal deze onvrede verder versterken en zal de indruk wekken dat het verkrijgen van een maatschappelijk draagvlak ondergeschikt is aan de totstandkoming van Windpark Hanze.

Cliënten verzoeken met betrekking tot Windpark Hanze om het rijksinpassingsplan niet eerder vast te stellen resp. de vergunningen niet eerder te verlenen dan nadat hiervoor voldoende draagvlak in de omgeving is verkregen, en anders de vaststelling resp. vergunningverlening te weigeren.

Financiële participatie

In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Deze transparantie ontbreekt op dit moment.

Het Regioplan stelt op blz. 24: *"In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."*

Van gelijkheid is op dit moment geen sprake, terwijl die gelijkheid er al zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt. De enkele verwijzing naar Windshare is onvoldoende. Windshare heeft op dit moment geen aandelen in Windpark Hanze. En als Windshare in de toekomst al aandelen zou krijgen in Windpark Hanze dan is onbekend of de opbrengsten daaruit via Windshare gelijk zullen zijn aan de opbrengsten van de aangelanden in Windpark Hanze.

Bovendien verstrekken de aangelanden van Windpark Hanze zichzelf vergoedingen waarop de andere grondeigenaren in het gebied, zoals cliënten, geen aanspraak kunnen maken, ook niet via Windshare. Enkel vanwege de toevallige omstandigheid dat de gronden van de aangelanden zijn gelegen binnen de door de provincie aangewezen plaatsingszones, maakt dat de aangelanden zichzelf opbrengsten kunnen toebedelen die ver uitstijgen boven de schade die zij lijden door de plaatsing van windturbines of aanleg van bijbehorende werken op hun gronden. De aangelanden

krijgen deze financiële voordelen in de schoot geworpen doordat de plaatsingszones op hun grond zijn geprojecteerd, terwijl zij weigeren om die voordelen op basis van gelijkwaardigheid te delen met de overige grondeigenaren in het projectgebied. Dit is in strijd met het Regioplan Windenergie.

Samenvattend

Cliënten pogen op eigen initiatief en samen met een collectief van omwonenden in gesprek en tot een oplossing te komen met Windpark Hanze, maar zijn daar tot op heden niet in geslaagd. De provincie is bij dit proces betrokken en van de ontwikkelingen op de hoogte. Het is van groot (maatschappelijk) belang dat een oplossing wordt bereikt voordat het inpassingsplan wordt vastgesteld en de vergunningen voor Windpark Hanze worden verleend.

Namens cliënten verzoek ik u – voor zover betrekking hebbend op Windpark Hanze – het rijksinpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen en toestemmingen niet te verlenen.

Met vriendelijke groet,

Driehoek Advocaten

Provincie Flevoland
ONTVANGEN
24 MEI 2019

PER AANGETEKENDE POST

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Zwolle, 23 mei 2019

e-mail :
tel : 085 760 92 10
fax : 038 422 37 11

Ons kenmerk : 6231 / Windplan Groen

Uw kenmerk : Windplan Groen

ZIENSWIJZE

Geacht college,

Namens de heer en mevrouw wonende aan de te , maak ik hierbij hun zienswijze kenbaar op uw ontwerpbesluit 'Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen'. Het ontwerpbesluit ligt blijkens de kennisgeving in de Staatscourant ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 9 juni 2019.

Deze zienswijze richt zich op dat deel van het ontwerpbesluit dat betrekking heeft op de Verlengde Hondtocht Noord. Dit betreft een verlenging van de plaatsingszone ten behoeve van twee extra windturbines. Deze twee extra windturbines zullen deel uitmaken van Windpark Hanze waarvoor al vergunningen zijn aangevraagd en waarvan de ontwerpbesluiten momenteel eveneens ter inzage liggen. Namens cliënten heb ik tegen die ontwerpbesluiten een afzonderlijke zienswijze ingediend bij het Bureau Energieprojecten (Windplan Groen).

Cliënten wonen en exploiteren hun agrarisch bedrijf in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Cliënten hebben bezwaar tegen de oprichting van Windpark Hanze en daarmee ook tegen de verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht binnen Windpark Hanze.

Driehoek Zwolle

Dokter Klinkertweg 24, 8025 B5 Zwolle
Postbus 570, 8000 AN Zwolle
Tel. 085 7609 210
Fax. 038 42 23 711

Driehoek Almelo

De Grenzen 2, 7607 BZ Almelo
Postbus 50, 7600 AB Almelo
Tel. 085 7609 220
Fax. 0546 815 995

KvK: 09094611
BTW: NL805737765801
info@driehoekadvocaten.nl
www.driehoekadvocaten.nl

Mr. H.E. Davelaar
Mw. Mr. M.H. Doornbos
Mw. Mr. G. van Lent
Mr. J.J. Paalman

In het ontwerpbesluit wordt de verlenging van de plaatsingszone langs de Hondtocht als volgt gemotiveerd:

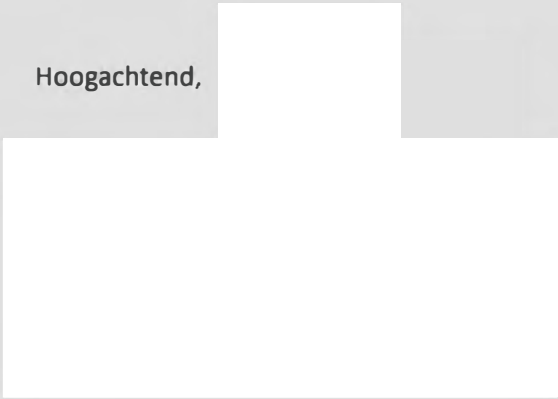
“Voor twee extra windmolens aan de Hondtocht Noord geldt dat deze bijdragen aan het robuuster maken van de businesscase. Zonder deze extra plaatsingsruimte zal doelrendement onder de benchmark blijven.

Deze motivering roept allerlei vragen op. Een onderbouwing ontbreekt. Wat wordt bedoeld met het robuuster maken van de businesscase? Wat is het doelrendement? Wat is de benchmark? En als het al nodig zou zijn om extra plaatsingsruimte te creëren, waarom is ervoor gekozen om de plaatsingszone op deze locatie uit te breiden. Is er gezocht naar alternatieve locaties?

Cliënten zijn kortom van mening dat deze motivering onvoldoende is.

Namens cliënten verzoek ik u de uitbreiding van de plaatsingszone voor twee extra windturbines langs Hondtocht Noord alsnog deugdelijk te onderbouwen, met in ieder geval overlegging van stukken waaruit de businesscase met en zonder deze twee extra windturbines blijkt zodat een vergelijking kan worden gemaakt, stukken waaruit blijkt wat het door u bedoelde doelrendement is en stukken betreffende de benchmark waarmee u dit doelrendement vergelijkt.

Hoogachtend,



Verzonden: Zondag 26 mei 2019 11:40
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, Zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 26-05- 2019

Verstuurd via: <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen>

Betreft: Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de ongekend hoge windturbines 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Deze windturbines zijn de om één na hoogste bouwwerken die in Nederland bestaan. Er wordt momenteel op de Maasvlakte een windmolen van 245 meter geplaatst, welke een test turbine is welke later op zee wordt geplaatst.

Ik vind, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók van de direct omwonenden. Uw voorganger, Dhr. Kamp heeft zich ook uitgesproken voor draagvlak onder de bewoners.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat Windplan Groen, hetzij totaal gestopt wordt gezien de invloed van dit plan op de totale omgeving in dit gebied van Dronten, en of dat minimaal de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

Onderstaand zal ik mijn overwegingen verder uitleggen, maar ik wil u hier graag een samenvatting geven: Voordat u denkt, deze zienswijze komt mij bekend voor, dat is correct maar er zijn een aantal punten verwijderd en toegevoegd, dus ik vraag u dit als een separate zienswijze te behandelen.

Samenvatting:

Ketelhaven is een Buurtschap van Dronten waar op dit moment in een zeer groene omgeving en in heel veel rust kan worden samen geleefd. Het akoestisch klimaat in Ketelhaven is "zeer goed" Na de implementatie van Windplan Groen, wordt dit "redelijk"

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

Hierin is nog niet opgenomen dat wij ook te maken krijgen met de geluidsinvloeden door het nieuwe vliegveld Lelystad. Er is geen onderzoek gedaan naar de gecombineerde invloeden. Maar in mijn visie, zou dat dan wel eens van "Zeer goed" naar "Slecht" kunnen gaan. Het is voor de provincie Flevoland en de gemeente Dronten, niet noodzakelijk om Windplan Groen door te voeren om doelstellingen met betrekking tot duurzame energie te verwezenlijken. De provincie Flevoland is volgens uw Monitor Wind op Land 2017 de provincie met de meeste overcapaciteit. Er is daarom geen enkele noodzaak om in een gebied, dat buiten de aangewezen gebieden in uw windplan liggen, te bouwen in de provincie Flevoland.

Daarnaast is de hoogte van deze windmolens van een dusdanige schaal dat het in mijn opinie een zeer zware last legt op de leefbaarheid in de gehele gemeente Dronten. Tevens denk ik dat dit type windturbines in Nederland niet gewenst zijn.

De lokale overheid heeft in het begin onvoldoende gecommuniceerd met de bewoners en dat heeft er toe geleid dat de weerstand tegen dit project in zowel Ketelhaven als Biddinghuizen laat op gang is gekomen. Recente petitie en voorlichtingsavonden hebben geleid tot grote opkomsten en nog grotere weerstand tegen dit project.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. De plaatsing is in strijd is eerdere en huidige plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door rode of witte lichten. Hetzij knipperend hetzij continu brandend

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling.

e. Psychische effecten voor omwonenden

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2rOYk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹² De provincie Flevoland is al over de aangewezen productie duurzame energie heen. De toevoeging van Windplan Groen en ook Windplan Blauw is additioneel en zou in andere gebieden in Nederland geplaatst moeten worden.

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers. Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

5. De MER is onvolledig

In de MER wordt er een niet onderbouwde aanname gedaan dat "Voor het aspect natuur geldt dat het aantal windturbines bepalend is voor de ecologische effecten. De afmetingen van de windturbines leiden niet tot een onderscheidend effect."

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Waar is hiervoor de onderliggende bewijslijst? Dit zijn de grootste windmolens ooit geplaatst in een bewoond gebied en naar de gevolgen van dit type windmolen is geen onderzoek gedaan. De bewegingen in de grond heeft op meerdere plaatsen in de wereld geleid tot het onleefbaar maken voor dier en mens. Hiernaar zou eerst op een proeflocatie uitgebreid onderzoek gedaan dienen te worden. En dit kan alleen op een land locatie waarbij zee invloeden niet aanwezig zijn.

Voor de MER is er op één locatie gemeten in ons gebied. Juist gezien de extreme hoogte en het effect van "val" geluid zou dit op meerdere punten met meerdere windrichtingen en windsnelheden bepaald dienen te worden. De huizen op de Vossemeerdijk welke een "direct line of sight" hebben met de windmolens, zouden hierin ook betrokken moeten worden. Tevens zou de geluidbelasting op meerdere hoogtes bepaald moeten worden. Daarnaast wordt de invloed van laagfrequent geluid niet besproken terwijl uw ministerie zegt: Het karakter van het geluid (zwiepen/zoeven) speelt een belangrijke rol in de discussie over geluid van windturbines. In hoeverre laagfrequent geluid zorgt voor overlast is nog in onderzoek.¹⁴ Ik zou graag eerst dit onderzoek afwachten voordat u uw definitieve beoordeling doet.

In de MER missen ik tevens aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁵
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁶ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁷

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁸

¹⁴ <https://www.windenergie.nl/leefomgeving/geluid-van-een-windmolen>

¹⁵ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁶ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁷ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁸ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat. Wat een oplossing in dit hele verhaal kan zijn, is het combineren van Windplan Groen, Blauw en Bruin om daar in totaliteit voldoende molens te plaatsen en dit als een project winstgevend te maken waarbij de regio's rond Swifterbant, Biddinghuizen en Ketelhaven kunnen worden ontzien. Helaas zien de initiatiefnemers dit niet aangezien ze hun eigen winstbejag hebben. Hierin zou de overheid, als verstrekker van de subsidies, moeten interveniëren.

- 7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken**
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden. Hierbij verzoek ik u te zorgen dat de geluidbelasting gelijk blijft tot de huidige geluidbelasting situatie in Ketelhaven.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Verzonden: Zondag 26 mei 2019 17:18
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 26 mei 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan
De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall--unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8diDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlaktbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

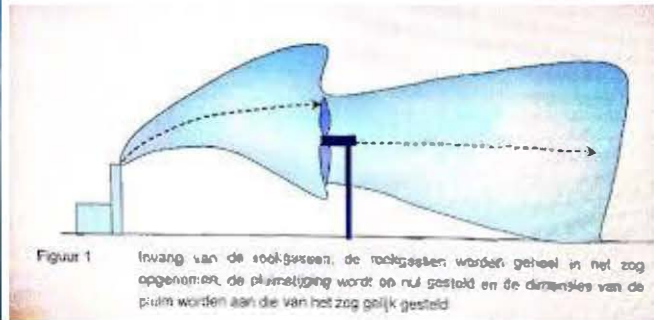
8. Invloed van windturbines op verspreiding bestrijdingsmiddelen en uitstoot Komeco

Gezien de turbulentie van windturbines zijn we ongerust welke invloed dat heeft op het verspreiden van bestrijdingsmiddelen die in de landbouw gebruikt worden en mogelijk door deze veranderde luchtstromen in de atmosfeer komen en mogelijk over ons, bewoners van Ketelhaven wordt verspreid.

Hetzelfde geldt voor de uitstoot van de schoorsteen van Komeco, deze is op last van de vergunningverlener vernieuwd en verhoogd, maar dit wordt volledig te niet gedaan door de turbulentie van windturbines

Daarom vraag ik:

- a. Onderzoek te (laten) doen naar de invloed van turbulentie op verspreiding bestrijdingsmiddelen.
- b. Onderzoek te (laten) doen naar de invloed van turbulentie op de uitstoot van de schoorsteen Komeco.



9. Belangenverstrengeling en beïnvloeding gemeenteraad

Vanuit diverse bronnen heb ik kennis genomen van belangenverstelling binnen leden van de raad van zowel CDA als VVD. Leden zijn belanghebbende binnen windplan Groen en hebben de mogelijkheid de stemming binnen de gemeenteraad van de gemeente Dronten te beïnvloeden.

Er zijn reeds vergoedingen aan agrariërs aan de Ketelweg en Roggebotweg toegezegd om daarmee de agrariërs te weerhouden om een zienswijze in te zenden en/of bezwaar te maken. Ik vind dit een zeer verontrustende ontwikkeling welke neigt naar een vorm van omkoping.

Daarom vraag ik:

- a. Belanghebbende raadsleden niet mee te laten beslissen over standpunten omtrent windplan Groen.
- b. Onderzoek te (laten) doen naar de praktijken van Windplan Groen inzake reeds toegezegde vergoedingen aan agrariërs, om daarmee ongeoorloofde invloed uit te oefenen om zienswijzen en bezwaren te voorkomen.

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

25 MEI 2019

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, *24 mei* 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale reactieformulier. (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZle-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degeijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:...



155 van 765

- Met de inhoud van deze brief ben ik het volledig eens.
- Ik vind het een schande om een woonwijk als Ketelhaven op te zadelen met een windmolenpark zo dicht bij de huizen.
- Er is elders in de Kleinpolder ruimte genoeg om windmolens te plaatsen zonder woonkernen daarmee te belasten: bijvoorbeeld langs de spoorlijn.
- Het is een ernstige bedreiging voor de vele vogels en insecten die in de al jaren bestaande natuurgebieden rondom Ketelhaven leven.
- De door mij gevonden stilte en rust in dit gebied wordt in hoge mate verstoord door de windmolens zo dichtbij en de geplande vliegroutes over onze provincie.

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

25 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreken. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreken molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen *onder voorbehoud* vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

↳ 4 molens moet haalbaar zijn, als daar mee de inwoners bezwaren te stellen zijn.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: Biddinghuizen

Datum: 07 - 05 2019

Handtekening: _____

Verzonden: Maandag 27 mei 2019 15:14
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Dronten, 27 mei 2019

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall—unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan - niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Verzonden: Maandag 27 mei 2019 20:27
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

naar onze mening is de hoeveelheid tekst teveel om door ons, als niet-deskundigen, volledig te kunnen beoordelen op onjuistheden of kleuring van onderzoeken, daarom hebben wij ons beperkt tot voor ons belangrijke punten in de ontwerpbesluiten die nu ter inzage liggen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijgevoegd Word Document

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijgevoegd Word Document

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijgevoegd Word Document

Reactie

Biddinghuizen 27-05-2019

Middels dit schrijven willen wij graag onze zienswijze kenbaar maken, het betreft het plaatsen van de windturbines ter hoogte van de Zeebiestocht.

Daar wij op 1500 meter van de dichtstbijzijnde geplande turbine wonen, en dus "belanghebbend" zijn. Daar willen we graag even op in gaan.

Wij zijn in 2002 aan de Professor Zuurlaan komen wonen omdat het er zo prachtig wonen is, voor het uitzicht, de rust, de locatie en de woonbeleving. De plannen die in de maak zijn, in "windplan groen", betreffende het vervangen van de huidige molens voor veel grotere windmolens doen daar flink aan af.

De grootste overlast zal w.o.b. plaats gaan vinden na de uitvoering van de plannen voor het vervangen van de molens van de Zeebiestocht.

Dit omdat er onder andere continue verlichting zal branden op de mast en (vooralsnog) knipperend op de gondel en we de molens daardoor dus duidelijker zullen gaan zien zowel overdag als in de avond. Dat de hinder minder zou zijn door technische aanpassingen als "dimmen" of "omhoog schijnende" verlichting lijkt wat dat betreft een leuk idee. Maar elke lamp die gaat schijnen buiten wat er nu niet schijnt geeft ons i.i.g. de komende 20 jaar(!) overlast.

Hogere molens (100 mtr verder weg bouwen, dan de huidige, lijkt een oplossing maar is t niet) betekent dat t geluid over grotere afstand, en vaker, hoorbaar is.

De maatregelen die er genomen worden om de overlast w.b. de slagschaduw binnen de perken te houden, zullen in mijn ogen niet afdoende zijn. In de aanvraag DWP Ziebiestocht, bijlage 13 (pagina 148 staat een mooie plattegrond met betrekking tot o.a. de slagschaduw contouren, het grappige hierin is dat toevallig een mooi zigzag patroon zichtbaar wordt bij de woningen aan deze kant van de Professor Zuurlaan. Ze vallen net buiten het bereik van overlast. Wij hebben hier weinig fiducia in

Ons is verder vanaf het eerste moment gezegd dat er alleen in rechte lijnopstellingen gebouwd ging worden. Dit om meer landschappelijke "rust" te creëren. Om verkeerde redenen wordt daar nu in de plannen van de Zeebiestocht vanaf geweken.

Dit is niet wenselijk en onnodig!

Als dit de realiteit moet worden houden we het liever bij de huidige kleinere molens waarbij de overlast redelijk acceptabel is.

Op enig moment zal luchthaven Lelystad in bedrijf gaan mét de daarbij gepaard gaande overlast. Als daar de overlast van de nieuw te bouwen windmolens ter hoogte van de Zeebiestocht nog bij zou komen vinden wij dit, zonder redelijke vergoeding voor de omwonenden, volstrekt onacceptabel!!

Kort samengevat:

- Redelijke vergoeding voor belanghebbende omwonenden gedurende de draaitijd van de nieuw te bouwen windmolens.
- Liever behoud van het huidige type molens. (desnoods nieuwe van hetzelfde type op dezelfde plaats).
- Vasthouden aan rechte lijnopstelling.
- Geen mastverlichting of knipperende gondelverlichting.
- Dimbare, vastbrandende gondelverlichting.
- Reële slagschaduwcontouren en daarbij passende maatregelen (stilstand).

In afwachting van uw reactie verblijven wij

Met vriendelijke groet

Verzonden: Maandag 27 mei 2019 20:59
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

(zie bijlage)

- er is onvoldoende draagvlak
- onduidelijkheid over geluidscumulatie
- geluidshinder
- waardevermindering woningen
- trillingshinder
- slagschaduw, verlichting

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

(zie bijlage)

- aangetast in mijn woongenot
 - uitzicht belemmering
 - gezondheid, geluidshinder, hindelijke verlichting, trillingen, gevolgen laagfrequent geluid
 - waardedaling van mijn woning
- terug lopen van voorzieningen in dorp omdat er geen uitbreiding meer mogelijk is

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Er is onvoldoende en onzorgvuldig gecommiceerd over dergelijk ingrijpende plannen. Het regioplan is er low profile doorheen geloodst en ook nog eens een keer aangepast omdat het Windplan Groen niet paste. Dus vertrouwen in overheid wordt ernstig aangetast. Te makkelijk worden plannen gewijzigd. Het rijk is zich onvoldoende bewust van de gevolgen voor de leefomgeving van een dorp als Biddinghuizen en beroept zich op haar landelijk verantwoordelijkheid. Waar dat toe kan leiden zien we in Drenthe.

Reactie



Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen:
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

Biddinghuizen, 27 mei 2019

Betreft: zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen dien ik hierbij mijn zienswijs in over het Inpassingsplan Windplan Groen en ontwerpvergunning Windplan Groen.

Binnen enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 200 meter afstand van de bebouwing. De provincie Flevoland en de gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen: een planologische en moreel onjuiste beslissing. Het is ook niet voor niets dat de inwoners, waaronder ik, in opstand komen. Er is **onvoldoende draagvlak voor Windplan Groen**.

Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Als inwoners van Biddinghuizen worden nu nog een keer extra getroffen omdat als gevolg van het vliegverkeer er niet op alle plaatsen windmolens mogen staan en niet zo hoog. Dus dan maar extra hoge molens rondom het dorp ten faveure van het rendement van Windplan Groen. Te gek voor woorden.

Hierbij mijn argumenten waarvan een groot deel ook is aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie, Structuurvisie Flevoland, opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd: *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving*. Dat aan dit "nabele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018) en de algehele gezondheid. Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.

- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven. Voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van het dorp is het belangrijk dat groei mogelijk is. Wanneer het dorp niet meer kan uitbreiden zullen de voorzieningen die we nu hebben onder druk komen te staan. Daarbij komt dat het regioplan -dat eerder overigens via een onopvallende weg er doorheen is geloodst- is aangepast omdat Windplan Groen niet binnen het eerder vastgestelde Regioplan paste. Wat is het vertrouwen dat wij als burgers mogen hebben in degelijke plannen dan waard als het zomaar weer kan worden aangepast. De rechtszekerheid wordt hiermee ernstig aangetast.
- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Het lijkt mij dat elders in de provincie Flevoland voldoende ruimte is te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezinnen over deze mogelijkheden en de locaties die te dicht bij het dorp zijn schrappt. Ook in andere landen wordt niet voor niets een afstand gehouden van 10x de hoogte tot bebouwing. Dus in dit geval zou dat minimaal 2500 meter zijn.
- f. **Cumulatie van geluid:** het is nog onduidelijk wat de effecten zijn van cumulatie van geluid. Daar waar we al geluidsoverlast zullen gaan ervaren door laagvliegende vliegtuigen komt het geluid van de windmolens daar nog een bij. Het effect hiervan is niet exact te meten en kan ook niet goed in de M.E.R. zijn meegenomen. Immers rekenmodellen zijn slechts een benadering van mogelijke cumulatie.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in minimaal het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Datum: 27 mei 2019

Handtekening:

Verzonden: Dinsdag 28 mei 2019 09:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Betreft: zienswijze Windplan Groen.

Lelystad, 25-05-2019

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in tegen de ontwerpbesluiten van Windplan Groen.

Onze zienswijze heeft betrekking op de gang van zaken tijdens het gehele traject van totstandkoming van het Regioplan Windenergie Flevoland tot aan de ter inzage liggende ontwerpbesluiten. De wijze waarop de gezamenlijke overheden met de huidige molenaars en bewoners in het gebied ten oosten van het vliegveld zijn omgegaan heeft geleid tot een onnodig lange periode van sociale onrust en is er weinig tot geen perspectief voor de toekomst m.b.t. windenergie in dit gebied.

De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat het Regioplan zeer onzorgvuldig en ondemocratisch is opgesteld. Op door ons ingediende zienswijzen aangaande het Regioplan werden door de overheid in de nota van antwoord niet correcte zaken naar voren gebracht. Daar er geen mogelijkheid van beroep en bezwaar was in dit proces zijn wij als belanghebbenden benadeeld. Wij als bewoners en molenaars in dit gebied zijn van mening dat de gang van zaken valt onder de noemer "onbehoorlijk bestuur" en derhalve het hele proces herzien dient te worden.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Dinsdag 28 mei 2019 09:29
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

JA

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

WAARDE DALING WONING, WELZIJN WORDT GESCHAAD, VERTROUWEN IN OVERHEID
WORDT GESCHAAD

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

JA, zie bijlage

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan: Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

28 mei 2019

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij maak ik graag gebruik van de gelegenheid om mijn zienswijze in te dienen inzake Windplan Groen.

Het huidige voornemen is onder meer het plaatsen van een of meerdere windmolens, welke met een hoogte van 249m de hoogste van Nederland zouden zijn, binnen een afstand van enkele kilometers van Ketelhaven, waarvan de dichtst bij zijnde op maar liefst ca. 900 meter van de bewoning.

Als bewoner van Ketelhaven maak ik tegen het voornemen van Windplan Groen ernstig bezwaar en ben ik van mening dat binnen een afstand van 3 kilometer van de bewoning geen windmolens van een dergelijke omvang geplaatst moeten worden.

Ik ondersteun het beleid van energietransitie, dus ook windenergie, maar niet op deze wijze.

Mijn andere zienswijze ten aanzien van Windplan Groen bevat vele punten, waarvan ik er onderstaand een aantal zal benoemen.

- 1) Het is de zorgplicht van de overheid om de burger ook sociale bescherming te bieden bij de energietransitie. Gezien de gang van zaken met betrekking tot Windplan Groen, voel ik mij hierin absoluut niet beschermd en wel om de volgende redenen:
 - a. Pas in een heel laat stadium zijn wij als bewoner en derhalve direct betrokkenen, geïnformeerd, waarbij er eerder sprake is geweest van mededelen hoe een en ander bedacht is, dan van openheid en mogelijkheid tot inspraak
 - b. Pro forma zijn er inspraak mogelijkheden geweest, hetgeen in mijn beleving slechts resulteerde in het afwijzen van geopperde alternatieven en uitspraken in de trant van "Wij zullen uiterst zorgvuldig handelen en onze uiterste best doen om ..."
 - c. Voortschrijdend inzicht heeft er toe geleid dat, conform het huidige inzicht/opvatting, er geen windmolens geplaatst worden zonder draagvlak van de omgeving. Dit inzicht ontbreekt volledig in onderhavige casus.

- d. De lusten en lasten zijn volstrekt onevenredig verdeeld. Financiële belangen en doelstellingen van derden hebben blijkbaar de voorkeur, terwijl er voor de direct omwonenden geen enkele toegevoegde waarde in zit; slechts lasten in meerdere opzichten.
- e. Ik ben in Ketelhaven gaan wonen vanwege natuur, ruimte en rust (stilte) en afgelopen jaren hebben we veel te doen gehad met de op korte afstand gesitueerde drogerij Komeco, vliegveld Lelystad en nu ook nog de windmolens.
- f. Voor Ketelhaven wordt er over de hoofden van drie- a vierhonderd huishoudens besloten; het zal toch snel ca. 800 mensen betreffen die niet gerust zijn.

Waar blijft de zorgplicht van de overheid?

- 2) De bedenkers/initiatiefnemers van Windplan Groen hebben mijns inziens een tunnelvisie door alleen maar naar windenergie te kijken; mij is gebleken dat er van begin af aan slechts in windenergie is gedacht en inmiddels is het project dusdanig ver gevorderd, dat de ruimte voor alternatieven nihil is. Hierdoor is werkelijke samenspraak, creëren van draagvlak en participatie door bewoners (=direct betrokkenen) niet meer mogelijk. Als zodanig wordt er dan ook naar de bewoners geacteerd.

Ik verzoek u vriendelijk om een dusdanig platform te creëren, waarbij participatie mogelijk zal zijn. Voor sommigen zal dit een stap terug zijn, echter voor bewoners een zeer majeure stap in de juiste richting.

- 3) Alternatieven voor alleen windmolens zouden kunnen zijn, windmolens in combinatie met andere vormen van groene energie. Hierbij denk ik bij voorbeeld aan:
- Zonne energie
 - Gassen uit organische stoffen
 - Waterstof energie
 - Aardwarmte
 - Het verval van het water in de sluis van Ketelhaven is ca. 6 meter; dit moet ongetwijfeld een potentiële energiebron zijn

Wellicht bent u in staat om een platform te creëren waarbij werkelijk ook naar alternatieven wordt gekeken, al dan niet in combinatie met elkaar.

In plaats van het blijven subsidiëren van Windplan Groen om de business case maar te laten slagen, kunnen subsidies wellicht aangewend worden voor werkelijke innovatieve oplossingen.

Flevoland kan alsdan projecten realiseren om echt trots op te zijn, in plaats van meer van hetzelfde maar dan veel groter. Er zijn al zo veel windmolens in Flevoland, waardoor er mijns inziens een of twee geplande windmolens bij Ketelhaven zullen moeten wijken.

- 4) Er zijn door de gemeente Dronten besluiten genomen onder tijdsdruk van het eventuele vervallen van termijnen, ergo het vervallen van financiële subsidies van het Rijk.

Hierdoor kan er nooit sprake zijn geweest van weldoordachte en weloverwogen besluiten.

Ook dit is voor mij een signaal dat er iets in gang is gezet wat niet meer lijkt te stoppen en waarvan men over x-jaren zich af zal vragen hoe een en ander toch heeft kunnen gebeuren.

Wellicht kunt u het voornamelijk geld gedreven denken, onder de dankbare noemer groene energie, binnen Windplan Groen ombuigen en er werkelijk een mooi plan van maken, waarbij het Welzijn van de bewoners prefereert boven geld.

- 5) Naar ik begrepen heb zijn op enig moment bij de Knardijk 5 windmolens uit een plan geschrapt, onder andere omdat de windmolens niet in overeenstemming zouden zijn met het groene karakter van de directe omgeving.

De groene natuur en geld zijn belangrijker dan het welzijn van mensen?

U kunt dat veranderen door tenminste de plaatsing van de eerste windmolen bij Ketelhaven te herzien.

- 6) De provincie Flevoland doet al volop mee met de nationale energietransitie met windmolens en zonneparken en zonnepanelen (potentieel op de daken van schuren van de agrariërs).

Ik verzoek u de noodzakelijkheid van Windplan Groen te heroverwegen, anders dan financiële belangen van participanten.

- 7) Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid.

Wellicht kunt u een situatie creëren waarbij wel naar de mogelijkheden wordt gekeken.

- 8) De toekenning van Roggebotzand als Stiltegebied, wordt door de komst van de windmolens van Windplan Groen niet gerespecteerd.

- 9) In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven. Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen

en regelgeving met betrekking tot de woning. Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook een criterium van 10X de tiphoogte omdat op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

- 10) De door Windplan Groen geleverde visualisatie geven geen getrouw beeld van de aantasting van het open landschap. De werkelijkheid is veel imponanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties een onderschatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel "red light district".
- 11) "Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie:

- a) Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.
- b) Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.

- c) Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864)
Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.

Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning.

Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.

Wat mij daarnaast is gebleken, is dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk worden behandeld.

Wellicht kunt u ook deze bedenkingen mee nemen in uw overwegingen.

Tot slot

Ik vertrouw erop dat u bij uw overwegingen bij het vaststellen van het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen bovengenoemde zienswijze en bedenkingen zult mee wegen.

Hoogachtend,

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

28 MEI 2019

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 24-5 2019

Naam: .

Adres: .

Woonplaats: .

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtI88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheids gelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:



Bezwaar Windplan GROEN RVO

28 MEI 2019

Bezwaar Windplan Groen RVO

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Het gaan plaatsen van turbines ten noorden van de n307 is in strijd met bestaande plannen voor dit gebied.

- 1 Structuurvisie Dronten plan 2030
- 2 Structuurvisie windenergie op land {svwol} 2014
- 3 Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- 4 EHS flevoland
- 5 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- 6 Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- 7 EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

- Veel hogere windturbines dan de afspraak is,
- Veel te veel turbines geplaatst en buiten de afgesproken gebieden te plaatsen
- Het gaan plaatsen van turbines ten noorden van de n307 is in strijd met bestaande plannen voor dit gebied.
- vooral de belangen voor de huidige en toekomstige bewoners zijn over het hoofd gezien. Het vertrouwen en integriteit van de bestuurders van onze democratie worden weer onderuit gehaald
- Financiële belangen van grondeigenaren en projectontwikkelaars staan weer op de voorgrond
- Er zijn genoeg andere opties voor windturbines op zee, meer verdichting van plaatsing

Wordt u geraakt in u belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Het ongenoegen groeit omdat er niet serieus geluisterd wordt naar de werkelijke lasten voor de gemeenschap, daar is toch genoeg over bekend: niet alleen in Nederland, maar tevens in Duitsland en Canada.

Als gezondheidszorg psycholoog en psychotherapeut is mij bekend wat omgevingslawaaï en regelmatige slagschaduw met mensen doet. De kosten hiervan bij gedupeerden komen ook in de maatschappij terecht. Hoe vaak moeten wij opnieuw uitleggen dat het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt. De plaatsingszone van de windturbines van 900 meter afstand van Ketelhaven is ook niet volgens de regels van de juiste afstand.

Duurzame energie is belangrijk, maar niet op deze plaats en met hoogte van 250 meter. Denk aan infra geluid, geluidsbelasting van 10- tot 15db meer, en dan ook nog de vliegsector vanuit Lelystad.

Laat in godsnaam Ketelhaven stil blijven, als een klein stukje van Nederland. Zorg dat we vertrouwen krijgen in bestuurders en dat bezorgde en met feiten ondersteunde argumenten van bewoners serieus worden genomen en daar naar gehandeld en beslist wordt.

Op vr 24 mei 2019 om 21:33 schreef <

>:

Het reactieformulier op de website van Bureau Energieprojecten, is nu nuance met mijn zienswijze, met mogelijk, na verschillende posities, te versturen.

Dit is de reden, schriftelijk mijn Zienswijze op te sturen.

Hoeraan akte.

Met de meeste hoogachtung,

Verzonden: Woensdag 29 mei 2019 09:20
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:
Mede namens:

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, wij wonen aan de met onze woonkamer, twee slaapkamers en het terras gericht naar de molenlijnen bij de Hondtocht en de Hoge Vaart. Van de molenlijn van de Hondtocht zullen wij geluidsoverlast, horizonvervuiling maar voornamelijk slagschade ondervinden. Mogelijk is dit ook het geval bij de molens van de Hoge Vaart. De slagschade zal dagelijks rond 18:00 uur plaatsvinden. Bij mooi weer zitten wij altijd buiten te eten, de geluidsoverlast, horizonvervuiling en de slagschade zal echter onrust geven en zorgt ervoor dat we minder lekker buiten kunnen genieten. Ook hebben we veel ramen aan de voorkant van het woonhuis, de slagschade zal ook binnen in huis te zien zijn. Aangezien onze 'zithoek' en twee slaapkamers zich daar bevinden, zal dit voor veel ergernis en onrust zorgen. Om dit te verhinderen, zullen wij investeringen moeten doen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij vinden het belangrijk dat iedereen profiteert van de aanleg van de nieuwe molenlijnen. Ook mensen die in het gebied wonen zoals wij, maar niet met hun land aan de molenlijnen grenzen zouden hier een goede vergoeding voor moeten ontvangen. Wij zullen immers net zo veel last van de molens ondervinden en dat terwijl de vergoeding veel lager is en niet te vergelijken is met die van de molenaars. Wij willen dan ook een schadevergoeding voor de ongemakken van de molens.

Reactie

29 MEI 2019

AANGETEKEND EN PER GEWONE POST

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Utrecht, 28 mei 2019

Uw kenmerk:

Onderwerp: Zienswijze

/ Windplan Groen

Onze referentie: O0476846.3172 en O0476846.3171

Behandeld door: De heer mr.

Geachte heer, mevrouw,

Namens de Maatschap _____, gevestigd aan de _____ te _____ en Maatschap _____, gevestigd aan de _____ te _____ (verder: 'cliënten'), dien ik door middel van deze brief een zienswijze in gericht tegen het Inpassingsplan 'Windplan Groen' en de bijbehorende besluiten. Het gaat in beide situaties specifiek om de opschaling van de 'Zeebiestocht'.

Cliënten zijn het met de voornoemde concept-besluiten niet eens omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering van de maatschappen schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. Dat de plannen een aanzienlijk milieueffect hebben blijkt alleen al uit het feit dat het opstellen van een planMER noodzakelijk was.

De woning van Maatschap _____ bevindt zich op een afstand van ca. 850 meter van de dichtstbijzijnde (nieuw te plaatsen) windmolen en de woning van Maatschap _____ op ca. 975 meter, dus binnen de invloedssfeer van de Zeebiestocht. De voorziene tiphoogte van de windturbines zal 185 tot 220 meter bedragen. Namens cliënten wil ik de volgende zienswijzen naar voren brengen.

Toepassing Rijkscoördinatieregeling en vaststelling van een inpassingsplan

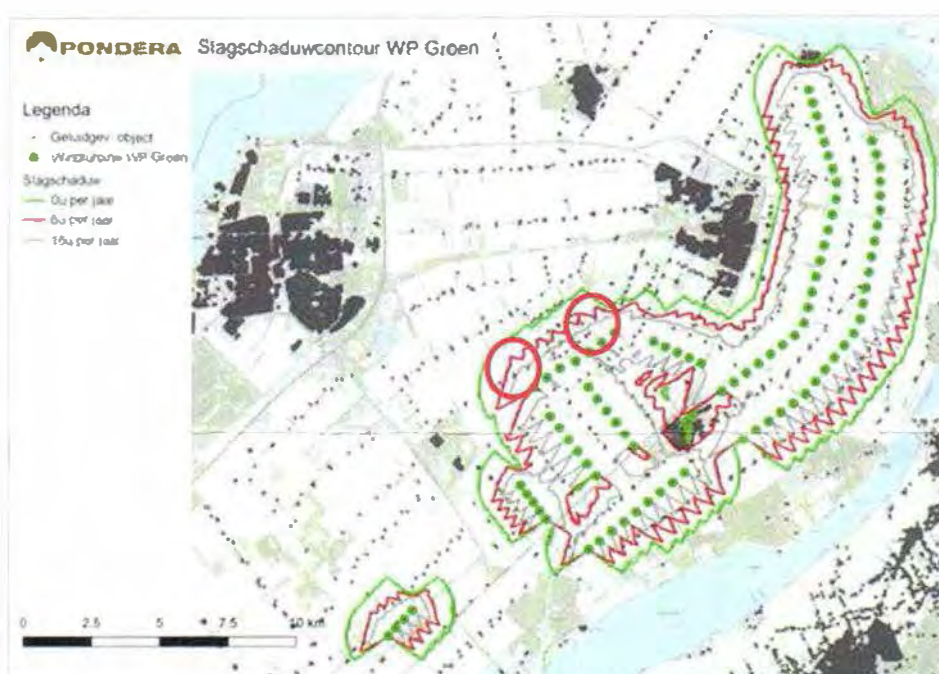
Cliënten vragen zich in eerste instantie af of er voor 'Windplan Groen' wel gebruik kan worden gemaakt van de Rijkscoördinatieregeling en of de ministers bevoegd zijn tot het vaststellen van een inpassingsplan. Er is in deze situatie immers geen sprake van een aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van windenergie met een capaciteit van ten minste 100 MW zoals bedoeld in artikel 9b, eerste lid en onder a. van de Elektriciteitswet.

Het project 'Windplan Groen' is immers een lappendeken van afzonderlijke initiatieven voor de realisering van diverse windparken door zelfstandige leden van de vereniging Windkoepel

Groen. Daardoor is er geen sprake van één productie-installatie voor 100 MW windenergie en is er geen plaats voor toepassing van de coördinatie-regeling en een inpassingplan.

Milieu-aspecten en aantasting van het werk-, woon- en leefklimaat

Daarnaast brengt de voorziene plaatsing van de windturbines grote gevolgen met zich mee omdat de woningen en het land- en tuinbouwareaal van cliënten binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Dit levert een aantasting op van het woon-, werk en leefklimaat van cliënten. Op de onderstaande kaart (Figuur 1) zijn de woningen rood omcirkeld.



Figuur 1: De woningen van cliënten binnen de slagschaduwcontouren 6 tot 16 uur per jaar

In casu zouden er dan mitigerende maatregelen moeten worden genomen om de nadelige effecten weg te kunnen nemen. In de toelichting bij het Inpassingplan 'Windplan Groen' is aangegeven dat voor de gevoelige objecten in de kernen van Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven een 'stilstandvoorziening' zal worden getroffen (pagina 55 van de plantoelichting). Onduidelijk is of dit dan ook ten aanzien van de woningen van cliënten zal gelden omdat er wordt gesproken over "gevoelige objecten in de kernen (...)". Daarnaast is deze voorziening niet geborgd door vastlegging in de planregels en is niet meetbaar en te controleren. Daarbij kan worden aangevoerd dat ook bij de huidige windturbines sprake is van een 'stilstandvoorziening', maar dat daar in de praktijk niets van terecht komt.

Hetzelfde geldt voor de mitigerende maatregelen die moeten worden getroffen om een te hoge geluidsbelasting te voorkomen (pagina 54 van de plantoelichting). Het wordt niet duidelijk gemaakt welke maatregelen dan zijn en dit is dus ook niet geborgd door vastlegging in de planregels. Hierdoor is een aantasting van het werk-, woon- en leefklimaat niet uitgesloten en bestaat er geen enkele garantie op de bescherming daarvan.

Omgevingsvergoeding en participatiemogelijkheden

Het is cliënten bekend dat in een aantal delen van Windplan Groen aan omwonenden een omgevingsvergoeding is aangeboden en dat de mogelijkheid bestaat - anders dan via 'Windshare' - te participeren in de individuele projecten.

Specifiek ten aanzien van het project 'Zeebiestocht' wordt in de plantoelichting gesproken over een "meer participatie" en "een hogere gebiedsgebonden bijdrage". Cliënten hebben hier tot nu toe nog niets van teruggezien in de vorm van een officieel aanbod van een omgevingsvergoeding, noch de mogelijkheid om in het project (financieel) te participeren.

Eén en ander zou de mening van cliënten over de voorgenomen plaatsing van de windturbines mogelijk kunnen doen veranderen. Er zou dan niet alleen sprake zijn van lasten, maar ook van lusten. Het is bovendien vreemd dat binnen - zogenaamd - één project met de belangen van omwonenden verschillend wordt omgegaan. Sterker nog, dit gegeven vormt voor cliënten het bewijs dat er geen sprake is van de aanleg of uitbreiding van een (één) productie-installatie voor de opwekking van windenergie, maar een cluster van afzonderlijke projecten.

Strijd met de uitgangspunten van het beeldkwaliteitsplan Windenergie

In het beeldkwaliteitsplan windenergie Dronten & Lelystad is volgens het gestelde op pagina 43 en 44 van de toelichting van het inpassingsplan aangegeven dat hoeken en gaten in het ritme van de turbines moet worden voorkomen dan wel geminimaliseerd. Ook heeft het kwaliteitsteam voorkeur voor kleine turbines.

Hieraan wordt echter niet voldaan. Er zijn 7 grote windturbines voorzien met een tiphoogte van 220 meter die ook nog eens niet in een rechte lijn staan (de 'verspringing'). Cliënten zijn het hier niet mee eens en geven dan de voorkeur aan de vervanging van de bestaande windturbines door even grote exemplaren op grond van een eerder door de gemeente Dronten verleende omgevingsvergunning. Die brengen immers ook minder overlast teweeg.

Geen borging van de ruimtelijke gevolgen

Als het gaat over het planMER, dan zijn daarin bij het Voorkeursalternatief (VKA) constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en de ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn geborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).

Gebrek aan het creëren van draagvlak

Ten slotte kan worden opgemerkt dat cliënten en andere omwonenden zijn overvallen door de ter inzage legging van het Inpassingsplan en de inhoud daarvan. Het gebrek aan participatiemogelijkheden bij de totstandkoming van het inpassingsplan verklaart het geringe draagvlak binnen het plangebied.

Namens cliënten wil ik u vragen om met het voorgaande rekening te houden bij de verdere planvorming.

Hoogachtend,

De heer mr.

Euclideslaan 251 ■ Postbus 602, 3500 AP Utrecht ■ Tel. 030 230 69 69 ■ Fax: 030 233 17 12 ■ info@usglegal.nl ■ www.usglegal.nl
KvK Utrecht: 30134264 ■ CBA: A.99.0055 ■ BTW nummer: 805657307B01 ■ Derdenrekening: NL46INGB0007434824
IBAN: NL52INGB0007434813 ■ BIC: INGBNL2A

USG Legal Professionals B.V.

Op al onze overeenkomsten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, welke aan cliënten voor de totstandkoming van de overeenkomsten ter hand worden gesteld.

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

29 MEI 2019

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 28-05..... 2019

Naam:...

Adres:...

Woonplaats: .

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie grote informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

3 Zienswijze van de commissie Windplan Groen van de VvE Ketelhaven verkorteversie

gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall—unerhoerter-l-aerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8dJYhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.mediscontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromastmet 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-iBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/de_ault.aspx#older=1034010

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel 14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan - niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekenin

Naam:...

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen-ethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

10
 dienswijze van de commissie Windplan Groen
 van de V.v.E. te Ketelhaven.

Wij hebben in Augustus 1995 een stukje
 grond gekocht in het centrum van
 Ketelhaven, die grond was toen 25%
 goedkoper dan aan de zuidrand van
 Ketelhaven, omreden dat je aan de zuidzijde
 een mooi vrij uitzicht had over de
 landerijen.

Wij hebben alsnog einde 1996 om
 een kavel aan de zuidzijde te kopen
 om het mooie vrije uitzicht.

Het is eerder al aangehaald in onze
 dienswijze, dat als er windmolens komen
 op 900 meter van Ketelhaven, wij daar
 veel hinder van gaan ondervinden
 o.a. door irritatie dat je dicht bij de
 woonkern van Ketelhaven deze grote wind-
 molens ziet draaien.

Het is dan ook tegengesteld, zoals wij hier
 in 1996 deze kavel kochten, dat wij geen
 mooi vrij uitzicht meer hebben en bij verkoop
 ons huis waarschijnlijk in waarde zal dalen
 door de windmolens

Hoogachtend

Verzonden: Donderdag 30 mei 2019 21:44
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Geen mening

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Worden de belangen van de burens goed behartigd?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik heb nu een vergoedingsrecht van het windturbineproject "Kubbeweg" ,als gebruiker van perceel U 41.

Als deze molens worden vervangen door grotere en hogere molens,vereist ik een aangepaste vergoeding in de aard en geest van de nu lopende overeenkomst.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Neen

Reactie

Verzonden: Donderdag 30 mei 2019 23:13
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters: .

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Mede namens:

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ons belang dat we schade ondervinden van saneren Lagerweij windmolen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja zie bijlage de brief.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De rechtsongelijkheid zie bijlage punt 3

Reactie

Lelystad 30 mei 2019

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen.

Postbus 248

2250 AE te Voorschoten

Onderwerp: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoners van de gemeente Lelystad willen wij gebruik maken van de mogelijkheid onze zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Wij hebben een gangbaar gemengd familie bedrijf met Melkvee en Akkerbouw. Als bedrijf zijn we altijd bezig onze kringlopen te sluiten. Op ons bedrijf hebben wij een Lagerwey windmolen waar wij onze energie van betrekken. Daarnaast liggen als aanvulling zonnepanelen op het dak van de akkerbouwschuur. Hiermee kunnen we voorzien in onze energiebehoefte.

1. Een van de voorwaarde van Wind Plan Groen is de verplichting om bij de bouw van nieuwe windmolens alle bestaande molens in het gebied gesaneerd moeten worden. Ook de kleine bedrijfsmolens. Dit geldt dus ook voor onze Lagerwey molen. Deze molen is geen productiemolen maar een bedrijfsmolen die we gebruiken in de kringloop gedachte. In de toekomst wordt dat voor onze afnemers steeds belangrijker. Het wordt ook gestimuleerd door de overheid. CO2 neutraal circulaire economie energie neutraal zijn begrippen die steeds belangrijker worden. Wij voldoen hier nu reeds aan, bij saneren gaat dit allemaal vervallen. In plaats van vooruitgang te boeken gaan we nu weer terug in de tijd, dit kan toch niet de bedoeling zijn.
2. In raadsstukken van 2017 is geschreven dat kleine molens mogen blijven staan. Onze molen was in verschillende plannen niet mee genomen om te saneren. Op het laatste moment is hij toch betrokken bij saneren. Zonder ons een goed alternatief aan te bieden zullen wij hiervan behoorlijke schade ondervinden.
3. De [redacted] van de [redacted] mag wel blijven staan . Dit is en voelt voor ons als rechtsongelijkheid.

Conclusie: Wij zijn niet tegen windenergie maar eisen van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft het inpassen van de windmolens en het saneren van bestaande molens. Concreet houdt dit in dat de bedrijfsmolen aan de [redacted] kan blijven staan.

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

14 MEI 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap.

Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobeles" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum: 11 - 05 2019

Handtekening:

Vanaf 26 april ligt gedurende 6 weken het **Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen** ter inzage. Iedere inwoner kan hiertegen een zienswijze indienen. Hieronder treft u een door de werkgroep Verontruste Bewoners opgestelde zienswijze die u kunt onderschrijven.

Biddinghuizen wordt over een paar jaar aan alle kanten omgeven door 250 meter hoge windmolens (7x hoogte van de kerktoren) tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland maar zeker de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid van Biddinghuizen niet serieus mee gewogen. Niet alleen een planologische blunder maar ook een sociale blunder. Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners). Windmolens kunnen een deel van de oplossing van het klimaatprobleem zijn maar dan moet er wel een draagvlak voor zijn onder de bevolking. De werkgroep van Verontruste Bewoners heeft zich tot taak gesteld de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken door aan te dringen op:

- a. **Mitigerende maatregelen** wat betreft slagschaduw, geluid, verlichting, waardedaling, calamiteiten, en brandveiligheid. De inmiddels uitgewerkte mitigerende maatregelen moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau vastgelegd worden en in de vergunningen verankerd worden.
- b. **Verplaatsen** van de meest overlast gevende molens (4) naar plekken in Flevoland waar minder hinder ervaren wordt.
 1. De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van het vliegveld Lelystad. Het is niet uit leggen dat het inleveren van 20 molens niet ten koste van het rendement zou gaan maar het inleveren van de 4 te dicht bij het dorp staande molens wel. De impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende molens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens elders te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de gemeente Dronten zich beter bezint over deze mogelijkheden en locaties te dicht bij het dorp schrapt of *alleen onder voorbehoud* vergunt.
 2. Ook in het buitengebied van de gemeente Lelystad is er nog ruimte voor enkele molens. Nu de Gemeente Lelystad de nadelen van het vliegveld op het bordje van Biddinghuizen schuift mag je toch wel enige goodwill verwachten om mee te werken aan alternatieve locaties. Ook hier moet de gemeente Dronten zich harder opstellen.

Om zoveel mogelijk druk uit te oefenen op de politiek (Gemeentes en Provincie) is het van belang dat inwoners van Biddinghuizen massaal uiting geven van hun ongenoegen. Door onderstaande gegevens in te vullen bent u formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze kunt u in gesloten enveloppe sturen naar gemeentehuis Postbus 100 8250 AC Dronten t.a.v. Burgemeester en Wethouders cc. Gemeenteraad. Als u de brief zelf wilt afgeven vergeet dan niet een bewijs van ontvangst te vragen bij de balie.

Naam:

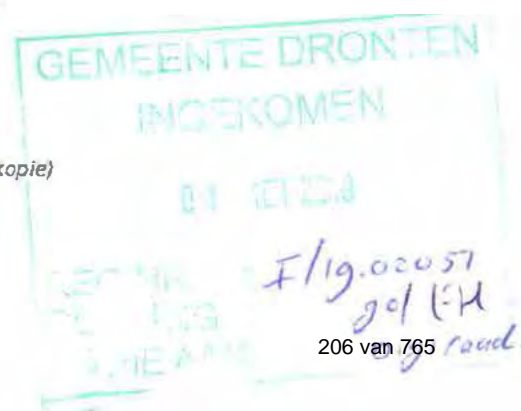
Adres:

Datum (na 26/4): 28-4-2019

Woonplaats:

Handtekening:

(PS. Als u met meerdere deze zienswijze wilt ondertekenen maak dan vooraf een kopie)



AANGETEKEND EN PER GEWONE POST

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

31 MEI 2019

Utrecht, 29 mei 2019

Uw kenmerk:

Onderwerp: Zienswijze Maatschap / Windplan Groen

Onze referentie: O0476846.3201/510550

Behandeld door: De heer

Geachte heer, mevrouw,

Namens de Maatschap _____ gevestigd aan de _____ te (_____) Dronten (verder: 'cliënte'), dien ik door middel van deze brief een zienswijze in gericht tegen het Inpassingsplan Windplan Groen en de bijbehorende besluiten.

Cliënte is het met de voornoemde concept-besluiten niet eens omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering van de maatschap schade toebrengt. De woning van de cliënt is weliswaar op iets meer dan 1.500 meter van de dichtstbijzijnde geprojecteerde windturbine gelegen, maar het landbouwareaal (zie de onderstaande tekening) strekt zich uit binnen de invloedssfeer van de turbine c.q. het "Windpark Hanze" (Projectgebied Oost).



Cliënte vraagt zich in eerste instantie af of er voor 'Windplan Groen' wel gebruik kan worden gemaakt van de Rijkscoördinatierегeling en of de ministers bevoegd zijn tot het vaststellen van een inpassingsplan. Er is in deze situatie immers geen sprake van een aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van windenergie met een capaciteit van ten minste 100 MW zoals bedoeld in artikel 9b, eerste lid en onder a. van de Elektriciteitswet.

Het project 'Windplan Groen' is immers een lappendeken van afzonderlijke initiatieven voor de realisering van diverse windparken door zelfstandige leden van de vereniging Windkoepel Groen. Daardoor is er geen sprake van één productie-installatie voor 100 MW windenergie en is er geen plaats voor toepassing van de coördinatierегeling en een inpassingsplan.

Daarnaast vallen zowel de woning van cliënte als het landbouwareaal geheel binnen de contour van de slagschaduw, wat hinder zal gaan opleveren. Omdat het woonhuis op net iets meer dan 1.500 meter van de dichtstbijzijnde geprojecteerde windturbine is gesitueerd kan cliënt op basis van een Omwonendenovereenkomst een omgevingsvergoeding van € 2.500 op jaarbasis krijgen. Onduidelijk is of dit een netto-vergoeding betreft.

Dat is gelet op de bovengenoemde omstandigheden, waarbij alleen het woonhuis als maatgevend wordt aangemerkt, een te geringe vergoeding. In de overeenkomst wordt dit ook nog eens gesanctioneerd door een 'monddoodclausule' waarin is bepaald dat cliënt geen gebruik mag maken van de wettelijke mogelijkheden zoals het indienen van een zienswijze, inspraakreacties, bedenkingen of het aantekenen van bezwaar of beroep. Dit staat in schril contrast met de opmerking "Eenieder kan zienswijzen indienen op de (verschillende) ontwerpbesluiten" (pagina 11 van de plantoelichting).

Verder steekt het cliënte dat haar de mogelijkheid wordt onthouden om financieel te kunnen participeren in het project omdat de grens daarvoor net bij de oostelijke begrenzing van haar landbouwareaal is gelegd. De belofte dat alle inwoners door het bieden van financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage van het Windplan kunnen profiteren (pagina 94 van de plantoelichting) wordt in het geval van cliënte niet waargemaakt.

Daarnaast wordt cliënte, door de voorgenomen realisering van het windturbinepark, erin gehinderd om zelf ooit windturbines te kunnen plaatsen.

De bovenstaande omstandigheden leiden tot een benadeling van cliënte in de vorm van een aantasting van de woon- en bedrijfsomstandigheden waar een onvoldoende compensatie tegenover staat. Dit betekent dat er weinig draagvlak is bij cliënte (en andere omwonenden) voor het project. Dat lijkt misschien anders te zijn doordat sommige omwonenden onder druk een overeenkomst met een 'monddoodclausule' hebben getekend.

Wat verder opvallend is dat de locatie voor "Windpark Hanze" in het verleden niet in het planMER en de Structuurvisie Wind Op Land (SvWOL) was opgenomen. Juist ook in de Structuurvisie van de gemeente Dronten was te lezen dat het gebied ten noorden van de Hanzeweg gevrijwaard zou blijven van windturbines om de openheid van het gebied te bewaren. Hierin is een onverwachte kentering gekomen door de vaststelling van een Regioplan. Het Regioplan wijkt hierbij dus af van de SvWOL, wat ook uitdrukkelijk is opgemerkt op pagina 19 van de plantoelichting.

Gemakshalve wordt het Regioplan thans beschouwd als resultaat van het gebiedsproces en wordt het Regioplan omarmd door de voor het Inpassingplan verantwoordelijke ministers (pagina 20 van de plantoelichting). In wezen betreft dit een feitelijke lacune in het gebiedsproces en gaat het daarbij niet om de toevallige ontdekking dat het betreffende gebied ook geschikt is voor windenergie, maar een compensatie voor windturbines die wel in de planMER waren opgenomen, maar die niet geplaatst kunnen worden.

Als het gaat over het planMER, dan zijn daarin bij het Voorkeursalternatief (VKA) constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting en de ruimtelijke gevolgen, die niet zijn geborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).

Ten slotte kan worden opgemerkt dat cliënten en andere omwonenden zijn overvallen door de ter inzage legging van het Inpassingsplan en de inhoud daarvan. Het gebrek aan participatiemogelijkheden bij de totstandkoming van het inpassingplan verklaart het geringe draagvlak binnen het plangebied.

Namens cliënten wil ik u vragen om met het voorgaande rekening te houden bij de verdere planvorming. In het geval dat aan cliënte een hogere, bij voorkeur adres-gebonden in plaats van bewoner-gebonden omgevingsvergoeding en participatiemogelijkheden zal worden aangeboden, dan zal cliënte serieus overwegen om deze zienswijze schriftelijk in te trekken.

Hoogachtend,



31 MEI 2019

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart
 Royal Netherlands Aeronautical Association
 aangesloten bij de Fédération Aéronautique Internationale

Houttuinlaan 16A
 3447 GM Woerden
 Telefoon: 31 (0)348 437060
 E-mail: office@knvvl.nl
 Internet: www.knvvl.nl
 IBAN: NL87 RABO 0161 4172 56
 BIC: RABONL2U

Gedeputeerde Staten van Flevoland
 Postbus 55
 8200 AB Lelystad

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Onderwerp: Windplan Groen zienswijze

Datum: 29 mei 2019

Referentie: RS/EM/19-012

Ingediend door of namens de volgende verenigingen:

- Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart
- Aircraft Owners and Pilots Association Netherlands AOPA
- Netherlands Association of Commercial Aviation NACA
- Nederlandse Vereniging van Amateur Vliegtuigbouwers NVAV

Geacht College,

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (hierna: KNVvL) is de overkoepelende organisatie van alle luchtporten in Nederland.

Gezien het Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen, gezien het To70 onderzoek VFR routes Lelystad Airport en windturbines, de veiligheidsanalyse mitigerende maatregelen m.b.t. Kokkeltocht alsmede refererend aan de zienswijze op het Ontwerp wijzigingsbesluit Luchthavenbesluit Lelystad, al eerder ingediend door Aircraft Owners and Pilots Association (AOPA), heeft de KNVvL een aantal voor de luchtvaart van belang zijnde bezwaren. Overigens ontbreekt een recente risicoanalyse m.b.t. de VFR-routes, Kokkeltocht en de rest van het projectgebied.

Allereerst is de KNVvL uitermate bezorgd over de veiligheid voor de luchtvaart, en dan in het bijzonder voor de General Aviation (GA) sector, daaronder met name begrepen gemotoriseerd sportvliegen, zweefvliegen, ballonvaren, scherm- en zeilvliegen en paramotorvliegen. Door plaatsing van dermate hoge obstakels in het projectgebied nemen de provincie Flevoland en het Rijk onverantwoorde risico's.

Met name buiten de CTR (Control zone rondom Lelystad Airport) kan de situatie voor de GA als zorgwekkend bestempeld worden. De beschikbare ruimte tussen de minimale wettelijk voorgeschreven vlieghoogtes en de maximale tiphoogte van de te plaatsen windturbines alsmede de manoeuvreerbaarheid om deze te ontwijken is marginaal. In dat geval wordt de mogelijkheid tot het uitvoeren van een levensreddende noodlanding uiterst precair.

In Standardized European Rules of the Air, SERA 5005. f) staat verwoord: "Behalve wanneer dit nodig is voor opstijgen of landen of wanneer dit toegestaan is door de bevoegde autoriteit, mag een VFR-vlucht:

1. niet over dichtbevolkte zones van steden, gemeenten of nederzettingen, noch over een openluchtbijeenkomst van personen vliegen op een hoogte van minder dan 300 m (1000 ft) boven de hoogste hindernis in een straal van 600 m rond het luchtvaartuig.
2. Niet op andere dan de onder 1) vermelde plaatsen vliegen op een hoogte van minder dan 150 m (500 ft) boven de grond of het water, of 150 m (500 ft) boven de hoogste hindernis in een straal van 150 m (500 ft) rond het luchtvaartuig."

De kans op ernstige ongevallen bij verminderd zicht en bij nood- dan wel voorzorgslandingen in het projectgebied met dergelijke hoge obstakels is zeer wel aanwezig, zelfs bij een geringe afwijking op de zogenaamde VFR-routes. Ernstige hinder in de vluchtuitvoering zal ontstaan bij het vliegen langs de VFR-routes, buiten gecontroleerd gebied en eveneens buiten de UDP, (het vliegen onder zichtvliegvoorschriften buiten de uniforme daglichtperiode) uitgevoerd in het betreffende projectgebied vanaf Lelystad Airport.

Ten tweede is de KNVVL niet te spreken over de ongenueanceerde verdringing van één van de aangesloten zweefvliegverenigingen. Het gaat hier om de Zweefvliegclub Flevo (ZCFlevo), operationeel vanaf het zweefvliegveld aan de Mosselweg te Biddinghuizen. Door de geplande plaatsing van windturbines langs de opstellingslijn bij de Kokkeltocht voldoet het betreffende vliegveld niet meer aan de eisen gesteld in de Regeling Veilig Gebruik Luchthavens en andere Terreinen, RVGLT. Echter, aan deze stelling ligt een, in bestuursrechtelijk opzicht, hoogst merkwaardige, mogelijk zelfs incorrecte toepassing van de te volgen procedures ten grondslag.

Bij plannen om obstakels te bouwen of op te trekken in de nabijheid van welk vliegveld of luchthaven dan ook, dus ook Lelystad Airport en het zweefvliegveld aan de Mosselweg te Biddinghuizen, moet allereerst voldaan worden aan de bepalingen gesteld in de vigerende RVGLT en Annex 14 - Aerodromes van het Verdrag voor de Internationale Burgerluchtvaart (Verdrag van Chicago, 1944). Het past niet om de omgekeerde volgorde toe te passen, d.w.z. allereerst windturbines of andere obstakels plannen en bouwen binnen het gebied van vrije invlieghoogtes van een vliegveld en vervolgens concluderen dat de bestaande bestemming zweefvliegveld, met name de start- en landingsbaan gelegen in de plaatsingszone van de obstakels, zijnde windturbines, niet meer verenigbaar is met, zoals in het onderhavige geval, de ontwikkeling van Windplan Groen.

In dit licht bezien is de gehanteerde procedure alsook de evident subjectieve (niet evenwichtige) belangenafweging tot een dwangmiddel geworden. Overigens wordt het

belang van de ZCFlevo om op de locatie te blijven vliegen ondersteund door een meer gunstige luchtruimindeling rond Lelystad Airport.

Vanwege de vliegveiligheid dient opgemerkt te worden dat o.a. zogturbulentie, lichtintensiteit, geluidsbelasting en de uitzonderlijke tiphoogtes van windturbines in de nabijheid van een vliegveld of een ander terrein voor bepaalde categorieën luchtruimgebruikers uitermate gevaarlijke elementen zijn. Zogturbulentie binnen een bepaalde afstand en windturbinehoogtes zijn potentieel levensgevaarlijk, zeker voor minder bestuurbare luchtvaartuigen zoals bijvoorbeeld een heteluchtballon. Lichtintensiteit, verlichting als waarschuwing, weliswaar wettelijk verplicht gesteld voor hoge obstakels, kan desoriëntatie veroorzaken, in ieder geval bij slecht weersomstandigheden. Cumulatie van geluid veroorzaakt door commercieel luchtverkeer en geluid van windturbines kan uitermate verstorend werken. De genoemde gevaarlijke elementen zijn zeer zeker ook van invloed op het ecosysteem binnen het projectgebied.

De KNVvL verzoekt het College van Gedeputeerde Staten dan ook met klem tot het bewerkstelligen van verplaatsing van de windturbines aan de Kokkeltocht ter hoogte van het zweefvliegveld naar een locatie die tenminste 4500 meter verwijderd is van dit zweefvliegveld. Dit teneinde een veilige vluchtuitvoering te borgen conform de bepalingen van de RVGLT. In plaats van de Kokkeltocht zijn een aantal alternatieven aanwezig waar geen of minder overlast veroorzaakt wordt.

Verder verzoekt de KNVvL het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland schadeloosstelling middels de Regeling Nadeelcompensatie en de Gebiedsgebonden Bijdrage te onderzoeken.

Hoogachtend,

voorzitter

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 09:23
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Wij als omwonende (belanghebbende) hebben absoluut overlast van de windmolens. Het uitzicht wordt nog meer vervuild en we zullen meer geluidsoverlast en slagschaduw krijgen. Er zijn prachtige tekeningen gemaakt door een bureau, maar in de praktijk draagt geluid waar je je aan stoort verder dan een lijntje op een tekening.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Belanghebbende zullen gecompenseerd moeten worden, dat kan de overlast verzachten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Wij worden zeker geraakt in ons belang, het woongenot wordt aangetast. Ons uitzicht wordt vervuild, we zullen meer geluidsoverlast en slagschaduw krijgen. Mijn tuin wordt gebruikt voor yoga en het unieke rustgevende gevoel wat er was zal door de hoge molens worden aangetast.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We hebben de molens echt liever niet, maar mochten ze er wel komen verlangen we een vergoeding voor alle belanghebbenden, ter compensatie van de overlast. Dit ook om verdeeldheid in ons woongebied te minimaliseren.

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 09:35
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Wij zijn bewoners van het buurtschap Ketelhaven, behorend tot de gemeente Dronten. Wij zijn zeker niet tegen groene energie, maar zijn bevreesd voor de gevolgen van de geplande 249-meter (!) hoge turbines op geringe afstand (slechts 900 meter) van onze woonkern. Wij worden derhalve geraakt in ons basale woongenot.

Wij vragen met klem:

- dat de afstand van de turbine tot de woonkern Ketelhaven minimaal 10 maal de tiphoogte is;
- de hinder van slagschaduw beperkt is tot 0 uren;
- geluidshinder minimaal is;
- verlichting op de turbine beperkt wordt met beschikbare moderne techniek.

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 11:22
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Maatschap
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie zienswijze in bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie zienswijze in bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie zienswijze in bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie zienswijze in bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Dronten 3 juni 2019

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Groen.

Geachte commissie,

Hierbij geven wij onze zienswijze het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze (Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord).

Wij wonen op [redacted]. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ze willen in Flevoland verschillende doelstellingen bereiken met het herstructureren van windmolens in de provincie. Namelijk een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Het zouden gebiedsplannen worden waarin iedereen in mee kan doen.

Bij deze dienen we de volgende zienswijzen in:

1. Het leefmilieu van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden. Denk b.v. aan werkzaamheden als aardselectie en onkruidbestrijding.
2. De positie van ons als bewoners van het plangebied van Windpark Hanze is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is nu niet het geval.
3. Altijd is het de bedoeling geweest dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijn gaan exploiteren, maken onderling afspraken met dien verstande dat ze geheim blijven voor de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.

4. De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebeslissen over de exploitatie van een lijn.
5. Initiatiefnemers van Windplan Hanze (Hoge Vaart Noord) leggen ons nu een overeenkomst voor waarin zij voorstellen om ons een vergoeding te geven per jaar. Door het ondertekenen van deze overeenkomst verliezen wij alle rechten om een zienswijze in te dienen. En moeten we afzien van alle (onvoorspelbare) schades die kunnen ontstaan, ook planschade. Hier is sprake van rechtsongelijkheid. Wij laten ons onze rechten niet af nemen, maar als we niet tekenen komen we niet voor vergoeding in aanmerking. Er is geen enkel overleg over hoe hoog mogelijke schades zijn. Initiatiefnemers bepalen de zaken voor het hele gebied. Zij krijgen onevenredig veel baten, terwijl omwonenden er veel lasten voor terug krijgen, die niet bespreekbaar zijn bij initiatiefnemers.
6. De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploiteren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor de grond waarop de molen staat, slagschaduwvergoeding et cetera. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen molen exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwikkeling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De economie van agrarische bedrijven in het gebied wordt door de ongelijke kansen vernietigd. Gezinsbedrijven verdwijnen meer en meer, maken plaats voor megabedrijven, die dezelfde overheid niet wil.....
7. Er is niet voldoende draagvlak in het gebied waarin wij woonachtig zijn.
8. Hoe worden mogelijke problemen met het gebruik van GPS in de landbouw opgelost, als straks blijkt dat door de komst van windmolens er problemen komen.
9. Uit onderzoeken is gebleken dat er sprake is van vogelsterfte als vogels in de wieken van de molens vliegen. Wat wordt hier tegen gedaan? Hoe gaat het als we mogelijk problemen (b.v. botulisme) krijgen met ons vee als er dode vogels in het gras/voer komen?
10. De omgevingsvergoeding is bedoelt voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. dan wordt dat ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. Of gaat het gebied die rekening betalen?
11. Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit EHRM een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: het Hof) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen

tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het Hof in een andere uitspraak het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade. Dat betekent in concreto dat het ontwerp-inpassingsplan, waar wel potentiële gezondheidsrisico's aan kunnen kleven, in strijd kan zijn met dit voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidsterkte voor van 45 dB geluid bij Windturbines. Daaruit blijkt dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven.

12. Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines. Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.
13. Is het gezien de bezwaren die inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven hebben, reëel dat er een wijziging op het inpassingsplan komt. Molens bij de dorpskernen weghalen en dat er een lijn ingetekend wordt aan de Oostkant van Dronten aan de Oudebostocht.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is over bovenstaande punten.

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 12:35
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
 Zienswijze met betrekking tot Windplan Groen

05-06-2019

Lieve mensen,

Laat ik beginnen dat ik 40 jaar geleden voor het laatst tijdens mijn Havo Nederlands wat op papier gezet heb en daarom niet zo getraind ben als vele anderen die een wat professionelere zienswijze in elkaar gezet hebben.

Ik heb vanaf mijn 18 een eigen bedrijf en na 40 jaar eigenaar durf te stellen dat ik mijn steentje heb bijgedragen en nog steeds doe aan Nederland BV.

Tot 8 jaar geleden geloofde ik onvoorwaardelijk in het feit dat onze Overheid en Provincies heb beste voor hebben met haar burgers en altijd beslissingen nemen, in het oog houdend dat er een breed draagvlak nodig is, en een kleine minderheid nooit boven de grote gemene deler geplaatst mag worden.

Ik verzoek u dan ook mijn zienswijze te lezen met een emotionele bril op. rekening houdend met mijn afwezigheid van directe kennis tot deze moeilijke cases wind energie, maar daar in tegen wel een goed gevoel heb na 40 jaar ondernemen met veel personeel wat eerlijk is en niet.

Zoals de zeer grote meerderheid van de burgers in Dronten het gaat beleven. Ik zeg bewust "gaat beleven" omdat 95% van de inwoners bij god niet weten wat hun boven het hoofd gaat hangen. Zo vergeef mijn wat cynische toon en weet dat ik geen enkel verwijt heb of wil maken richting de lezer deze brief. Maar wel heel erg teleurgesteld ben in hoe de gang van zaken gaat en is gegaan.

L.S.

Met verbazing heb ik gekeken naar het betoog van de heer [redacted], gedeputeerde van de Provincie Flevoland, j.l. woensdag 29 mei 2019 Provinciehuis Flevoland.

De heer [redacted] vond het onnodig dat er vanuit de Provincie een zienswijze naar Den Haag gestuurd zou worden. De procedures waren namelijk netjes en ordentelijk verlopen, De MER reportages van uitzonderlijk hoge kwaliteit en alles was volledig netjes en transparant verlopen of zoals het in het bestuurs jargon heet, "er was precies binnen het vakje gekleurd".

De heer [redacted] refereert aan de aankondiging die ik heb opgedoken uit de Flevopost geplaatst op 21 oktober 2015 door de Provincie Flevoland, Deze volledig onbegrijpelijke aankondiging was volgens hem een nette berichtgeving en omdat niemand gereageerd heeft was het daarna een voldongen feit. Deze proclamatie was [redacted] zoals het de overheden gewoon is als men de burger niet wakker wil schudden, in de vakantie periode geplaatst, in een taaljargon die zo onleesbaar en ingewikkeld is dat zelfs de mensen die deze taal geleerd hebben er geen chocola van konden maken, dus hoe moeten de burgers het dan begrijpen? Maar de heer [redacted] heeft ons mondeling meegedeeld dat dat netjes was.

Nog onbegrijpelijker voor mij was dat de meerderheid wel instemt tijdens de vergadering, met hulp aan al die boeren die naast de enorme pot met m.i. veel te hoge subsidiegelden grijpen. De raad vond dat daar wel wat mee gebeuren moest, maar nergens hoorde ik dat de vele duizenden inwoners die rondom hun woonkernen van Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterband, vele windmolens van 249 meter hoog geplaatst krijgen op ongeveer 800 meter. Dat terwijl de boeren die er verder van af zitten gecompenseert moeten worden!??

De laatste jaren, nadat we bij de rechter geklaagd hadden over het functioneren van de Provincie Flevoland, waar ik later in mijn zienswijze op terug zal komen heeft de Provincie alle publicaties die de burger wel goed moet weten en begrijpen, doen vergezellen van een huis aan huis a4 tje in full color met een duidelijke tekening erbij zodat we het artikel met ze allen goed kunnen begrijpen.

Het was dan ook volledig de bedoeling dat de inwoners van de gemeente Dronten en aanliggende plaatsen zoals Biddinghuizen en Swifterbant absoluut niet door hadden wat hun letterlijk genomen boven hun hoofd kwam te hangen.

Het is ook de heer [redacted] geweest die in een mondeling overleg tussen belangengroep Ketelhaven en hemzelf, waarvan van tevoren al medegedeeld werd dat ie ons zou aanhoren maar niets voor ons ging

[redacted] na de publicatie in de Flevopost moeten reageren. Maar dat was precies wat ze nu niet wilde dat we gingen doen.

De woordvoerder van de PVV verwoorde het beleid van de heer Fackeldey als en met de woorden: onder druk wordt alles vloeibaar of met andere woorden hoe u het doet, doet u het, netjes of niet, maar het gaat gebeuren. Ik vind dit onbehoorlijk besturen waarvan acte.

Op de bewuste avond meldde de heer [redacted] ook dat hij er alles aan doet om de verschillende partijen nader tot elkaar te brengen en er zelfs mediation plaats vond.

Er heeft geen enkele mediation plaats gehad, niet vanuit de Provincie en niet vanuit de Gemeente, en er zijn geen tekenen dat ie gaan plaats vinden. Men roept het wel maar men weet dat het niet gaat gebeuren. De heer [redacted] van windplan Groen heeft in een persoonlijk gesprek met mij medegedeeld in Lands End dat hij alle medewerking achter de

schermen heeft van de overheden, en niet bereid is om ook maar enigszins na te denken hoe we met ze allen tot een groot en gemeenschappelijk draagvlak kunnen komen. Ook de mededeling die hij overal verkondigd, (zie Flevopost, zie live zijn toespraak in het gemeentehuis Dronten), dat hij iedereen tegemoet gekomen is door bij alle woonkernen een windmolen, al van het oorspronkelijke plan af te halen.

Dit is een aantoonbare onjuistheid en dan zeg ik het netjes. In bijzijn van vele getuigen op de [naam] bij de heer [naam] thuis, heeft zijn adviseur van Pandora hem ter plekke gecorrigeerd toen hij deze mededeling deed tegenover de belangengroep Ketelhaven inzake windplan groen. Van 400 meter ga ik al naar 800 meter riep hij staande over de kaart van Flevoland.

Zijn directe reactie was een boze sneer naar de man van Pandora dat ie moest zwijgen. Toen wij later deze man confronteerde met dit gebeuren en of hij dat kon beamen en bevestigen, wist de man echt helemaal van niks. Hoe bedoelt men onpartijdige adviseurs van de overheden?

De mediation waar de heer [naam] het over heeft, zal waarschijnlijk betrekking hebben op een eventuele mediation tussen de boeren onderling, waar wij natuurlijk officieel niet van op de hoogte zijn. Wel zijn we officieel op de hoogte gebracht door de heer [naam] van driehoek advocaten Zwolle, dat hij nu optreedt als advocaat van alle boeren die vinden dat ze te weinig gecompenseerd worden voor de eventuele overlast die zij ondervinden. Anders gezegd: ze krijgen te weinig van de te verdelen subsidies. Het is dan ook niet te begrijpen dat de overheden melden dat er geen enkele overlast plaats vind buiten de 800 meter grens en diezelfde overheid er alles aan doet door middel van mediation, de gedupeerde boeren, ook die die buiten de 800 meter zone vallen goed te compenseren. Hier gaat waarschijnlijk de mediation over waar de heer [naam] het over heeft gehad, waarmee hij de schijn wil ophouden dat hij er alles aan doet om een breed draagvlak te creëren. Niets is minder waar helaas.

De heer [naam] meldde ook dat de MER reportages van hoge kwaliteit waren.

Medegedeeld door een onafhankelijke commissie die dat moet beoordelen.

Met alle respect heb ik daar mijn gegronde twijfels bij zie ook mijn tekst over Pandora en de heer [naam] van windplan Groen.

De zelfde commissie heeft de MER rapportage van Lelystad van hoge kwaliteit bevonden, dit expliciet op tv bevestigd door Sharon Dijkstra van de PVDA, en 3 jaar later weet iedereen wat die hoge kwaliteit precies inhield.

Ook zijn de onafhankelijk adviesorganisaties altijd netjes en onpartijdig.

Ze worden aangesteld door een ministerie die duidelijk wil dat het doorgaat en die ze ook betaald, zodat ook al zouden ze willen ze nooit geheel onafhankelijk kunnen zijn. Zie uitspraak meervoudige kamer Utrecht januari 2014 met betrekking tot bureau Blaauw die Gicom en de provincie Flevoland adviseerde inzake de rechtzaak tussen Ketelhaven en Gicom / Provincie Flevoland. Het is al diep triest dat ik als burger het zo moet verwoorden. Wij tegen Gicom en Provincie Flevoland.

De 3 rechters van de meervoudige kamer in Utrecht hebben ons in het geheel gelijk gegeven en de Provincie Flevoland opgedragen na december 2016 niet meer te gedogen en handhavend op te treden. Helaas heeft de Provincie deze uitspraak bewust geheel naast zich neergelegd en daarmee opnieuw aangetoond dat onze democratie niet zo mooi functioneert als dat die zelfde overheden ons willen doen geloven. Ook heb ik alle gemeenteraadsleden van Dronten dit medegedeeld, Tja dat was voor mijn tijd? Was meestal de reactie.

De heer [naam] meldde ook dat de Provincie goed gaat opletten en handhavend gaat optreden. Geloofd u het nog?

U vraagt zich nu waarschijnlijk af waarom we na december 2016 niet opnieuw naar de rechter zijn gegaan? Tja, we hebben een baan en een gezin, zitten in verschillende maatschappelijke organisaties zoals de hockeyclub, moeten vechten tegen windmolens en

aanstormende vliegtuigen en hebben helaas tussen 9 en 5 uur niet 5 juristen zitten, waar we zelf gedeeltelijk ook mee aan betalen. Tis bijna ondragelijk al deze gevechten tegen deze overheid en dat is ook de kracht van de Provincie. De vele verzoeken om mij te bellen en tekst en uitleg te geven zijn vruchteloos gebleven.

Afsluitend zou ik u toch uitdrukkelijk willen verzoeken om op korte termijn een ronde tafel gesprek te houden met alle partijen die dit aangaat. Dan zouden we direct met alle partijen tot een compromis kunnen komen. Of gelijk zien wie er dwars ligt en waarom.

Inzage in businessplan Windplan Groen krijgen we niet, ook niet van de gemeente Dronten, zodat we niet kunnen inzien of de woorden van de heer (die tot nu toe zeer onbetrouwbaar waren) kloppen.

Hij meldt; er kan geen enkele windmolen meer van het plan af, dan gaat B.V Windplan groen failliet. Dit is een officieel standpunt ook neergelegd bij de gemeente Dronten. Maar we mogen de cijfers niet weten!!!!

Met betrekking tot het gevraagde gesprek heb helaas het sterke gevoel dat dit niet gaat plaatsvinden, waarmee ik dan helaas bevestigd krijg dat de Provincie Flevoland niet gebaat is bij dit gesprek en ze bij de raad van state zullen zeggen. "De burger heeft geen wettelijk recht op breed draagvlak, geen wettelijk recht op naleving van uitspraken rechtbank, geen recht op een open transparante en eerlijke bestuursproces. Mocht de Provincie toch fouten gemaakt hebben en net buiten de lijnen gekleurd hebben dan mogen ze dat wat weggummen en moeten ze beterschap beloven in de toekomst".

Deze vorm van besturen is er m.i. mede de oorzaak van dat miljoenen burgers zich afzetten tegen de Big 5 en steeds meer op partijen als FVD en PVV partijen gaan stemmen, hoezeer ze het ook oneens zijn met veel van hun standpunten.

Doe er wat aan.

Hoogachtend,

P.S

Ook u mag me bellen :□)

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 16:35
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Kan ik niet beoordelen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Kan ik niet over oordelen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Waardevermindering woning en verlies woongenot. Wij zijn naar deze plaatst verhuist ook omdat de gemeente de rust en ruimte wilde behouden. Het gemeentelijk bestemmingsplan van dit gebied wordt door de provinciale en rijksoverheid met voeten getreden. De overheid toont zich een onbetrouwbare overheid, wat de ene overheid beloofd hoeft kennelijk door andere overheid niet gevolgd te worden. Welke overheid kan je nu nog vertrouwen . In een rechtstaat zou je er van uit moeten kunnen gaan, dat de uitspraak van de ene overheid gevolgd zou worden door een andere overheid. De waarde van de rechtstaat worden hiermee aangetast.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Bij besprekingen tussen bewoners, gemeente en projectontwikkelaars ontwikkelaar werd door bewoners verzocht 1 windturbine (dicht bin Ketelhaven)te laten vervallen. Dit was niet mogelijk omdat het bussiness plan dan niet gerealiseerd kon worden. Nu kan opeens i.v.m de uitbreiding van luchthaven Lelystad het aantal turbines met 20 worden verminderd. Dit zou nu geen effect hebben hebben voor het bussines plan.

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 17:16
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: Maatschap

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie zienswijze in de bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie zienswijze in de bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie zienswijze in de bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie zienswijze in de bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Dronten 3 juni 2019

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Groen.

Geachte commissie,

Hierbij geven wij onze zienswijze het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Raedthuys (Hondtocht Zuid).

Ik woon en werk op [redacted] . Op dit adres exploiteren wij (Mts. [redacted]) een agrarisch bedrijf. Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van het windpark van Raedthuys.

Ze willen in Flevoland verschillende doelstellingen bereiken met het herstructureren van windmolens in de provincie. Namelijk een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Het zouden gebiedsplannen worden waarin iedereen in mee kan doen.

Bij deze dienen we de volgende zienswijzen in:

1. Het leefmilieu van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De waarde van het bedrijf kan hierdoor dalen. Ik behoud mij het recht voor om planschade te vorderen.
2. De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden. Denk b.v. aan werkzaamheden als aardselectie en onkruidbestrijding.
3. De positie van ons als bewoners van het plangebied van de lijnopstelling aan de Hondtocht Zuid is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is nu niet het geval. Op informatieavond aan Raedthuys gevraagd of ze met ons in gesprek gaan over ontwikkeling van plan en vergoedingen. Daar gaan ze niet op in. Is geen sprake van overleg.

4. Altijd is het de bedoeling geweest dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijnen gaan exploiteren, maken onderling afspraken met dien verstande dat ze geheim blijven voor de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.
5. De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebeslissen over de exploitatie van een lijn.
6. De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploiteren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor de grond waarop de molen staat, slagschaduwvergoeding et cetera. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen molen exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwikkeling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De economie van agrarische bedrijven in het gebied wordt door de ongelijke kansen vernietigd.
7. Er is niet voldoende draagvlak in het gebied waarin wij woonachtig zijn.
8. Hoe worden mogelijke problemen met het gebruik van GPS in de landbouw opgelost, als straks blijkt dat door de komst van windmolens er problemen komen.
9. Uit onderzoeken is gebleken dat er sprake is van vogelsterfte als vogels in de wieken van de molens vliegen. Wat wordt hier tegen gedaan? Hoe gaat het als we mogelijk problemen (b.v. botulisme) krijgen met ons vee als er dode vogels in het gras/voer komen?
10. De omgevingsvergoeding is bedoelt voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. dan wordt dat ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. Of gaat het gebied die rekening betalen?
11. De windmolens komen op ongeveer 1000 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidshinder te ondervinden.
12. Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit EHRM een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: het Hof) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het Hof in een andere uitspraak het

zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade. Dat betekent in concreto dat het ontwerp-inpassingsplan, waar wel potentiële gezondheidsrisico's aan kunnen kleven, in strijd kan zijn met dit voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp-inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij Windturbines. Daaruit blijkt dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven.

13. Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines. Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.
14. De omgevingsvergoeding is bedoelt voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen. Zijn hierbij grenzen van het gebied gemaakt waarnaartoe het geld moet terugkeren. Als dat mogelijk straks ingezet moet worden voor realisatie van natuur o.i.d. wordt dat dan ook gerealiseerd bij de windmolenexploitanten. In ieder geval geen gebiedsplannen waar omliggende ondernemers door benadeeld worden.
15. Gezien de bezwaren die inwoners van Biddinghuizen en Ketelhaven hebben, is het reëel dat er een wijziging op het inpassingsplan komt. Molens bij de dorpskernen weghalen en dat er een lijn ingetekend wordt aan de Oostkant van Dronten aan de Oudebostocht.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is over bovenstaande punten.

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 18:33
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijgevoegd schrijven

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijgevoegd schrijven

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijgevoegd schrijven

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijgevoegd schrijven

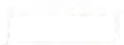
Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE te VOORSCHOTEN

Biddinghuizen, 30 mei 2019

Betreft: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerp omgevingsvergunning
Windplan Groen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij dient ondergetekende,  een zienswijze in ter zake het Inpassingsplan Windplan Groen en de Ontwerp omgevingsvergunning Windplan Groen, meer specifiek te noemen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht".

Het Inpassingsplan Windplan Groen en de ontwerp omgevingsvergunning waarbij sprake is van de realisatie van zeer hoge windmolens in de directe invloedssfeer van mijn woning waardoor de ontwerp vergunning een verdere verslechtering oplevert van het woon- en leefklimaat van mij en mijn gezin door een toename van slagschaduw en de geluidshinder.

1: Bezwaar tegen "Windpark Kubbeweg"

Windmolen < 400 meter van woning / vervallen van bestaand vergoedingsrecht:

Op dit moment hebben wij zicht vanuit onze woning op molens van "Windpark Kubbeweg" met een masthoogte van 70 meter en een rotordiameter van 80 meter. Daarmee hebben de molens een tiphoogte van 110 meter. De dichtstbijzijnde molen staat momenteel op een afstand van ongeveer 700 meter van onze woning. In 2006 is voorafgaand aan de realisatie van de huidige molens van "Windpark Kubbeweg" een hindervergoeding overeengekomen, een financiële schadecompensatie voor de hinder als genoegdoening voor overlast.

De nieuw te realiseren molens betreffen molens met een ashoogte tussen 130 en 166 meter en een rotordiameter tussen de 130 tot 166 meter. De tiphoogte komt daarmee mogelijk op circa 249 meter! De dichtstbijzijnde molen zal worden gerealiseerd op een afstand van slechts 398 meter van onze woning. (zie hoofdstuk 1.4 uit de aanvraag van "Windpark Kubbeweg").

De nieuwe molens worden ruim 2 keer zo hoog als de huidige molens en de dichtstbijzijnde molen komt op ongeveer de helft van de afstand als de huidige afstand tot onze woning. In de voorbereiding naar de huidige vergunningsaanvraag zijn wij nooit benaderd en/of geïnformeerd over slagschaduw, afstanden, geluidscontouren en/of andere hinder. Wij hebben hier bij het bestuur van "Windpark Kubbeweg" geregeld naar gevraagd, maar men stond niet open voor gesprek.

En op de vraag hoe de nieuwe financiële vergoeding eruit zal gaan zien werd geantwoord dat deze er niet meer zal zijn zodra de bestaande lijn gesaneerd zal zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat wij met een 2 keer zo hoge molen op de helft van de huidige afstand meer hinder gaan ervaren dan in de huidige situatie. Het is voor ons dan ook niet te begrijpen dat omwonenden die binnen een straal van 400 meter wonen, meer hinder gaan ervaren geen hogere vergoeding wordt aangeboden.

2: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

Slagschaduw:

De norm voor slagschaduw is max 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar. Dit komt neer op ongeveer 6 uur slagschaduw per jaar.

In de aanvragen van "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" staat voor onze woning het volgende resultaat slagschaduwduur:

Adres:	Windpark Kubbeweg	Windpark Zeebiestocht	Windplan Groen (Totaal)
	39,28 uur p/jaar	10,10 uur p/jaar	49,38 uur p/jaar

Het totaal van 49,38 uur per jaar is ruim meer dan de wettelijke norm en er moeten dan ook mitigerende maatregelen genomen worden. Oftewel: de molens van beide parken moeten geregeld stilgezet worden.

Hierover moeten tussen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" afspraken gemaakt worden welke worden vastgelegd in de vergunning. Beide parken veroorzaken een slagschaduw boven de wettelijke norm, maar op welke manier maatregelen worden genomen omtrent (verdeling van vereiste) stilstand blijkt (tussen de windparken) niets te zijn geregeld. Hoewel beide aanvragers verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen, neemt geen van beide aanvragers actie of verantwoordelijkheid.

3: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

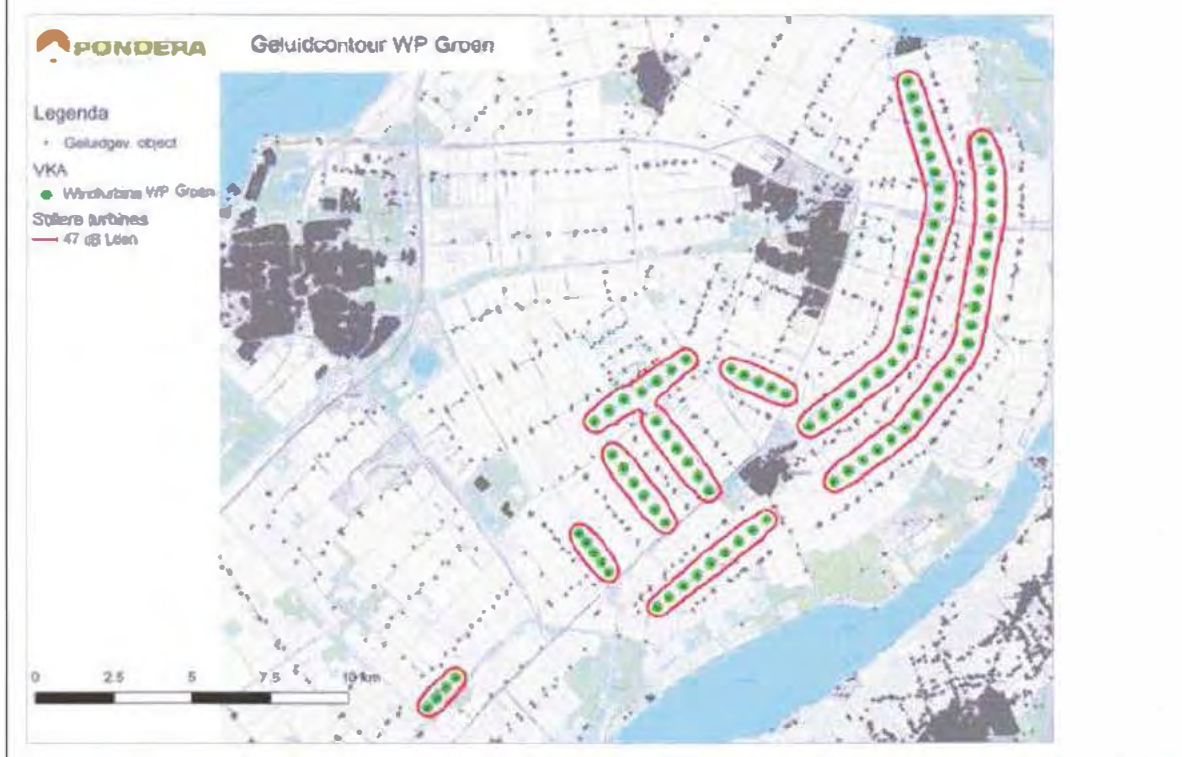
Geluidscontouren:

De maximale norm voor geluid volgens het activiteitenbesluit is max 47 Lden en 41 Lnight. Op alle tekeningen in de vergunningsaanvraag van beide parken is onze woning ingetekend binnen de contouren van maximale geluidshinder. Hieruit trek ik de conclusie dat er sprake is van een overschrijding van de norm door "WindPlan Groen" (cumulatief) na mitigerende maatregelen. Ter illustratie de visuele kaders van geluidscontouren waarbij onze woning binnen de rode lijn is gesitueerd:

5.2.2 Onderzoek

In het kader van het MER is een geluidsonderzoek uitgevoerd op woningniveau. Voor elke woning is de geluidsbelasting op de gevel bepaald. De geluidsbelasting is in beeld gebracht voor een windturbine met een bovengemiddeld bronvermogen en voor een turbine met een lager bronvermogen. Daarmee is inzicht ontstaan in de bandbreedte aan geluidsbelasting die op grond van dit inpassingsplan kan ontstaan. Figuur 5.1 geeft de geluidscontouren weer van de turbines met een lager bronvermogen. Alleen de geluidcontouren van de lage bronvermogens zijn weergegeven, omdat deze maatgevend zijn voor de vraag of mitigerende maatregelen nodig zijn.

Figuur 5.1 Geluidscontouren L_{den} 47 dB bij turbines met lager bronvermogen



Het gemiddelde windaanbod per jaar geeft niet elk jaar dezelfde mate van overlast. Maar de contourlijn (norm) is berekend na mitigerende maatregelen en bij een gemiddeld windaanbod. Het geluid zal voor ons dan ook altijd op de norm of boven de norm hoorbaar zijn en in een windrijk jaar zal de 47 Lden, 41 Lnight norm zelfs ruimschoots worden overschreden.

Ons is bekend dat enkele woningen in Windplan Groen waarbij het geluid van een deelpark boven de norm komt zijn opgenomen binnen de inrichting van een Windpark als "Molenaarswoning". In ons geval komen wij cumulatief boven de norm uit, maar zijn er geen afspraken gemaakt. De gezamenlijke Parken ("Windpark Zeebiestocht" en "Windpark Kubbeweg") moeten in ons geval hierin gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

Als bewoner ben ik niet zonder meer tegen realisatie van nieuwe molens. Echter het mag niet zo zijn dat de initiatiefnemers voorbij gaan aan de hinder welke de omwonenden gaan ervaren. Bij de bouw van de huidige molens (2006) zijn er afspraken gemaakt welke wederzijds altijd nagekomen zijn. Voor het maken van nieuwe passende afspraken staan wij open.

4: Bezwaar tegen (officieus vernomen) voorgestelde hindervergoeding binnen Windplan Groen voor omwonenden:

Veel bewoners in het buitengebied die dicht bij een bestaande (oude) molen wonen ontvangen momenteel een hindervergoeding voor overlast. Deze vergoeding is niet afhankelijk of de bewoner een eigen bedrijf heeft, in loondienst werkt en/of wel of niet mee participeert in een ander (verder gelegen) park en/of bedrijf. Momenteel (in de oude/huidige situatie) ontvangen wij een schadecompensatie van € 8.071,40 per jaar in verband met een molen die op een afstand van 680 meter van onze woning staat.

In de nieuwe situatie zal de overlast / hinder van de molens van Windpark Kubbeweg behoorlijk toenemen, maar zijn wij nog niet benaderd voor het ontvangen van een nieuw af te spreken hindervergoeding. Wij zijn bereid tot het maken van afspraken, mits daar een nieuwe (naar verhouding tot de bestaande) hindervergoedingen zullen gelden.

Het vervreemd ons daarom dat wij officieus hebben vernomen dat er in week 21 (20 t/m 24 mei) bij "Windplan Groen" een systematiek is bedacht voor hindervergoedingen voor omwonenden. Het stoort mij dat gesprekken worden gevoerd over hindervergoedingen zonder inspraak van mij als omwonende. De systematiek behelst:

Omwonenden tot 600 mtr:	€ 5.000,00 per jaar
Omwonenden van 600 tot 1200 mtr:	€ 2.500,00 per jaar

Echter voor omwonenden die participeren binnen een ander (verder gelegen) park van "Windplan Groen" worden deze vergoedingen gehalveerd.

Het wel of niet mee participeren in een ander park behoort geen reden te zijn voor beperken van een vergoeding en ook in het verleden is dit geen maatstaf geweest voor de hoogte van een vergoeding voor de overlast van de dichtstbijzijnde molen. Een en ander is niet logisch en dient onafhankelijk van elkaar te worden gezien.

Conclusie:

In dit verband is het voor ons als bewoners van een woning binnen 400 meter afstand van een te realiseren windmolen van groot belang dat de overheden (en gemeente) ons meer bescherming gaat bieden tegen de toenemende hinder en overlast die veroorzaakt wordt door de realisatie van nieuwe windparken. Naast het ondergaan van hinder zien wij onze woning in waarde dalen als gevolg van de voor ons negatieve opschaling van nabij gesitueerde windparken zonder passende financiële compensatie.

Mocht u een toelichting op deze zienswijze willen ontvangen, dan ben ik uiteraard bereid deze te verstrekken.

Vertrouwende u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet.

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 21:30
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Dronten, 3 juni 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot en aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie grote informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopt worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan - niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakkbij-de-dorpen>

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 21:39
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Neen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Neen

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja de rust wordt heel erg verstoord wij houden van rust en natuur.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Neen

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 21:48
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Neen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Neen

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja de rust wordt verstoord

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Neen

Reactie

Verzonden: Maandag 3 juni 2019 23:29
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Maatschap

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja niet alle omwonenden die overlast gaan krijgen, zijn opgenomen in de omgevingsvergoeding. Wij gaan zeker overlast ondervinden maar zijn niet meegenomen in de vergoeding.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de gezondheidsrisico's voor omwonenden en waarde vermindering van ons bedrijf.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja privé en bedrijfsmatig.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage met toegevoegde zienswijze. Schriftelijke versie van onze zienswijze volgt per aangetekende post.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

06 JUN 2019

Dronten, 3 juni 2019

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Groen.

Geachte commissie,

Hierbij geven wij onze zienswijze op het Ontwerp Rijks Inpassingsplan Windplan Groen. De zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Raedthuys (Hondtocht Zuid).

Wij wonen en werken aan de . Op dit adres hebben wij (Mts.) een biologisch agrarisch bedrijf (onze landbouw grond grenst direct aan de Oudebosweg). Zowel de woning als de landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van het windpark van Raedthuys.

Windplan Groen beoogt door het herstructureren van windmolens verschillende doelstellingen o.a. een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Voorstel was het maken van gebiedsplannen waar iedereen aan mee kan doen. Dit laatste is ons inziens niet uitgevoerd in de plannen zoals die er nu liggen.

Hierbij onze zienswijze:

1. Het leefmilieu en het landschap van het buitengebied waarin wij wonen wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge windturbines. De waarde van onze eigendommen zal hierdoor dalen. Wij behouden ons het recht voor om planschade te vorderen.
2. De slagschaduw van de windturbines valt zowel over onze woning en over de akkerbouwgrond. Hiervan zullen wij grote hinder ondervinden zowel privé als bedrijfsmatig tijdens het werken op onze akkers.
3. De positie van ons als bewoners van het plangebied van de lijnopstelling aan de Hondtocht Zuid is onevenredig. Volgens de regels van de provincie moet iedereen financieel mee kunnen delen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is zoals de plannen er nu liggen niet het geval.
4. Er is steeds gezegd dat we geïnformeerd zouden worden door initiatiefnemers. Er zijn algemene info avonden van Windplan Groen geweest. Maar de initiatiefnemers die bovengenoemde lijnen gaan exploiteren, hebben onderling afspraken gemaakt en zeker niet alles gedeeld met de buurt. Dit was niet de opzet van het plan.
5. De initiatiefnemers van Windplan Groen ontvangen SDE subsidie. Dit is gemeenschapsgeld. Het zou mooi zijn als de omgeving van een molenpark hier kan meedelen en meebeslissen over de exploitatie van een lijn.

6. De sterkere economie die men heeft als doelstelling, zal zeker gaan gelden voor ondernemers die nu door het rijk in de gelegenheid worden gesteld om een lijn te gaan exploiteren. De Business Case is geheim voor omwonenden. Er worden hoge vergoedingen betaald voor o.a. de grond waarop de molen staat, slagschaduwvergoeding. De agrarische bedrijven die meedoen in exploitatie van windmolens hebben financieel gezien voorsprong op hun collega's in het gebied. Financieel gezien hebben de molenaars altijd voorsprong op hun collega's die geen toestemming krijgen om een molen te exploiteren. Gevolg is dat er sprake is van ongelijke kansen als het gaat om b.v. bedrijfsuitbreiding of de aankoop van grond in het gebied. De overheid prefereert agrarische gezinsbedrijven, maar door de ontwikkeling van uw inpassingsplan gaat het omgekeerde gebeuren. Hier heeft de overheid een opdracht! De toekomst van agrarische bedrijven zonder molen in het gebied wordt door de ongelijke kansen bedreigd.
7. Er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de omwonenden. Ook is het draagvlak voor de plannen niet onderzocht onder mensen die in het gebied wonen.
8. Plaatsing van Mega windmolens kan negatieve effecten opleveren voor GPS systemen die veelvuldig worden gebruikt in de landbouw. Er is geen onderzoek naar mogelijke gevolgen voor de werking van deze GPS systemen en de financiële consequenties.
9. De omgevingsvergoeding is bedoeld voor de bewoners van het buitengebied welke in de directe nabijheid van een windpark wonen en nadelige gevolgen ondervinden. Voor deze vergoeding zijn grenzen in het gebied gemaakt. Ons inziens dienen wij ook in het gebied te worden opgenomen dat nadelige gevolgen zal ondervinden van de Mega molens. Dit is in de plannen zoals ze er nu liggen niet het geval.
10. De vergoedingen dienen ons inziens gebruikt te worden voor de mensen die overlast en schade ondervinden en niet voor het realiseren van nieuwe natuur.
11. Door het plaatsen van de Mega molens verwachten wij geluidshinder op onze woon en werkplek.
12. Ten aanzien van gezondheidsrisico's is het niet uit te sluiten dat de gevolgen van de mega hoge molens negatieve invloeden hebben. Met name het typerende ritmische karakter van het geluid van windturbines, aangeduid als amplitudemodulatie. Volgens een rapport van het RIVM uit 2017 is er een relatie tussen slaapverstoring die op individuele basis is gemeld en ergernis over het geluid van windturbines. Langdurige ergernis over de hinder van windturbines en het gevoel dat de kwaliteit van de leefomgeving is verminderd of zal verminderen, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid.

Wij verzoeken u het Inpassingsplan Windplan Groen niet vast te stellen en de vergunningen niet te verlenen voordat er duidelijkheid is en afspraken zijn gemaakt over bovenstaande punten.

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 08:07
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De ernstige hinder en overlast zonder compensatie.

De verstoring van de rust, de natuur en horizonvervuiling

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja. Het uitzicht vanuit mijn woning en tuin zit direct in de richting van de geplande molens. Andere ramen en ruiten zijn niet aanwezig en kunnen niet worden geplaatst ivm met bouwvoorschriften vanuit de gemeente. Gevolg is een directe waardedaling van de woning voor verkoop en/of toekomstige verhuur.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie Bijlage

Reactie

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bezitter van een van de woningen op Park Buitenplaats Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie grote informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan
De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel indrukwekkender dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening

Naam:

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 08:46
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie Bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie Bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie Bijlage

Reactie

Aangetekend
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Kenmerk: DOH.19.001

Datum: 3 juni 2019

Betreft: Zienswijze Windplan Groen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen. Deze stukken liggen ter inzage van 26 april tot 9 juni 2019.

Ik wil met deze zienswijze reageren op alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen betreffende Windpark Hanze.

Mijn betrokkenheid binnen het gebied is evident daar ik aan de woonachtig ben. Op dit adres run ik een Agrarisch bedrijf en heb derhalve mijn woning als ook een groot gedeelte van mijn grond liggen in het projectgebied groen en dan specifiek het gebied rondom windpark Hanze.

Ik heb een aantal bezwaren tegen de gang van zaken rondom Windpark Hanze en tevens tegen de invulling die is gegeven aan het project.

Draagvlak:

In beginsel zou er draagvlak moeten zijn in het gebied waar de windmolens komen te staan, ik sta daar opzich ook niet negatief tegenover, wij (de omwonenden) zouden, zo is ons in eerder stadium beloofd, voldoende op de hoogte gehouden worden en mogelijkheid krijgen mee te participeren in het Windpark Hanze. Nu echter deze stukken ter tafel zijn gekomen blijkt dat wij volledig buitengesloten zijn, wij zijn niet op de hoogte gebracht van de plannen en zijn niet betrokken als omwonende om mee te participeren in het project.

Volgens de opzet van het hele windplan in de Flevopolder meen ik toch dat alle bewoners en grondeigenaren die in het projectgebied woonachtig zijn, op gelijke wijze behandeld dienen te worden, dit was ook de opdracht vanuit de provincie. Daar is tot zover bij het project Windpark Hanze geen sprake van, de groep die in de plaatsingszone langs de Hoge vaart en de Hondtocht grond hebben liggen, hebben zich verenigd en houden de gelederen gesloten, terwijl ook onze grond, liggende in het projectgebied groen, mede de mogelijkheid heeft gegeven dat daar de molens kunnen komen.

Wij voelen ons dan ook buitengesloten en dit wekt vrevel op, iets wat toch juist niet de bedoeling was.

Woongenot en waardedaling:

Het is niet ondenkbaar en zelfs vrij realistisch dat de windturbines derving van het woongenot geven en tevens een waardedaling tot gevolg hebben die we nu nog niet kunnen inschatten, maar wat ik al wel wil benoemen, zodat ik later de eventuele planschade procedure op kan starten.

Slagschaduw:

In alle berekeningen is voorzover mij bekend uit gegaan van andere (lagere) molens, omdat de geplande molens nog niet in de praktijk draaien is dit theoretisch benaderd. Ik verwacht echter met de op dit moment geplande molens ook slagschaduw hinder te gaan ondervinden.

Ik verzoek u dan ook het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunning niet te verlenen aan Windpark Hanze, met daarbij de verplichting aan het windpark om met een goed en op draagvlak berustend voorstel naar het gebied te komen.

Hoogachtend,

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 09:44
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Daarvoor verwijs ik u naar het de zienswijze die onze jurist indient

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zeker, de belangen van omwonenden van de woonkern waar de enorm hoge windturbines te dicht op gepland wordt. En de belangen van de fauna in het omliggende natuurgebied wordt bedreigd en als gevolg daarvan ook de flora. Een van de schaarse stiltegebieden in Flevoland wordt verkwanseld.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Jazeker, wonend aan de zuidrand van Ketelhaven vrezen wij ongehinderd (infra)geluid, kans op gezondheidsklachten, aantasting van de rust en natuur waarvoor wij gekozen hebben om te gaan wonen 16 jaar geleden, aantasting van het landschap en uitzicht, waardedaling van de woning etc. Onderbouwing daarvan vindt u in de zienswijze van onze jurist.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

In de hele discussie mis ik de moreel-ethische verantwoording. Daarover gaat mijn zienswijze in de bijlage.

Reactie

Zienswijze

Aan de beoordelaars van de zienswijzen van Windplan Groen

Mijn rationeel-inhoudelijke reactie vindt u via de zienswijze die ingediend is door Unive, namens omwonenden in Ketelhaven.

In deze bijdrage wil ik graag stil staan bij de moreel-ethische kant van Windplan Groen. En dan vooral het gezichtspunt dat de burger wel eens gelijk zou kunnen hebben. Dat er in zo'n megaproces van de overgang naar de energie transitie fouten gemaakt zijn en worden. Ondanks alle procedures en stappen die juridisch en politiek door initiatiefnemers en overheden afgevinkt worden.

Een rechterlijke toetsing is procedureel, niet inhoudelijk. Dit is onze laatste kans om inhoudelijke aspecten mee te geven aan u, de beoordelaar. Bent u- beoordelaar- oprecht onafhankelijk in uw afwegingen?

Neemt u het in uw afwegingen mee dat dit hele proces van energietransitie over burgers en 'voor' burgers gaat, maar zwaar gefaald heeft in het onderdeel met omwonende burgers? En dat met burgers – vooral degenen die het treft en betreft - een cruciaal beginsel is in een leefbare (inclusieve) samenleving?

Neemt u in uw afwegingen mee dat burgers zeer capabele en redelijke mensen kunnen zijn, die net als u nadenken hoe het anders kan en moet? En dat het van vakmanschap getuigt om te erkennen dat wat er aangeleverd wordt door burgers aan argumentatie bepaald geen onzin is, maar ook stoelt op gedegen onderzoek naar wetenschappelijke studies?

Of werkt u in de behandeling van de zienswijzen Windplan Groen vooral aan het weerleggen van alle argumenten, zodat Windplan Groen ongehinderd door kan gaan? Omdat 'het er nu eenmaal bij hoort' dat mens en natuur van ondergeschikt belang zijn, bij het bereiken van 'hogere en economische doelen' zoals het realiseren van industriële windparken op land?

Omwonenden uit Ketelhaven hebben zeer veel tijd en energie gestopt in het doorgronden van de plannen vlakbij hun woonkern. Ze zijn met alternatieven gekomen voor combinaties met zonne-energie en willen meedenken hoe de duurzame energietransitie vorm gegeven kan worden met respect voor de omgeving.

Hun enige wens is om de superhoge windturbines verder van de woonkern te plaatsen, omdat er bewijzen zijn dat windturbines geduchte overlast geven, mensen ziek kunnen maken en onze fauna en als gevolg daarvan dus ook onze flora aantasten.

De fundamentele discussie of windparken op land wel zo'n goed idee zijn als duurzame oplossing voor onze energietransitie zouden we nog liever willen en moeten voeren. Zeker gezien de lessen elders op de wereld (Canada, VS, Duitsland). Maar ja, daar is geen tijd voor want er is nu subsidie, dus de initiatiefnemers moeten door want anders lopen ze het subsidie mis.

Als Rijksoverheid calculeert u in dat burgers het niet met ingrijpende plannen eens zijn en dat er burgers zijn die schade gaan ondervinden. Dat gebeurt door een Rijkscoördinatieregeling in te stellen die burgers en lagere overheden kunnen overrulen in het belang van 'hogere doelen en het algemeen belang'.

Maar wat als u als overheid nu moreel gezien fout zit, ondanks dat u het juridische 'gelijk' – want afgevinkt, ingecalculeerd en onderbouwd- aan uw kant lijkt te hebben? Wat als u met alle Windparken die er in Nederland op land komen fout zit, net zoals bij de rücksichtslose gaswinning in Groningen??? Wat als na een aantal jaren blijkt (zoals lessen uit Ontario Canada ons leren) dat al die windparken helemaal niet zo'n goed plan bleken?

In het hele proces wordt de burger gereduceerd tot een hinderlijk en onbetekenend klein deeltje 'waar de overheid en initiatiefnemers nog wat mee moeten'. En op het moment dat het spannend wordt, trekken verantwoordelijke instanties zich terug op hun kerntaak en daarmee trekken ze zich terug uit de morele discussie en verantwoordelijkheid. Ze trekken zich terug uit de morele verantwoording naar de burger en beperken zich tot hun juridische bevoegdheden.

Ons inziens gaat het om het realiseren van Windplan Groen al helemaal niet meer om duurzame energie. Het gaat om ondernemers die een gouden business met een ideëel tintje zien waar heel veel geld mee verdiend gaat worden. Nogmaals er is gerede en onderbouwde twijfel of Windparken op land wel zo'n goed idee is.

Het kwalijke is dat overheidssubsidies (belastinggeld van burgers) een groot onderdeel uitmaken van het winstmodel. En het meest kwalijke is dat minder schadelijke alternatieven zoals zonne-energie uitgesloten worden van het denkmodel, want we hebben het hier over alleen over windenergie. Daarover wilden we als burgers meedenken: hoe duurzaamheidsdoelstellingen toch realiseren voor op een aanvaardbare manier voor de leefomgeving. Dat kon niet. Hoezo integraal kijken naar de vraagstellingen?

Ik zou graag in de behandeling van zienswijzen de stelling 'wat als de burger gelijk heeft in zijn protest' beantwoord willen zien. En een beschouwing op de moreel-ethische kwestie als er een serieuze contra-indicatie voor Windparken is. Wie is dan verantwoordelijk? Bij wie moet de burger zich melden als hij wel ziek wordt van (infra)geluid van de windturbines? Bij wie kan de omwonende zich melden als het huis toch onverkoopbaar blijkt of de waarde buitenproportioneel gedaald is? Bij wie moet de omwonende zijn als de vogels niet meer fluiten in de tuin zoals nu, de rust van het stille platteland toch zwaarder verstoort wordt dan in de plannen berekend is? Bij wie? Wie neemt dan de verantwoordelijkheid?

De erkenning en inzicht en boetedoening komt achteraf, als het kwaad geschied is. Wat als we vooraf nu eens geleerde lessen van de negatieve kanten die we liever wegmoffelen toepassen? Want als die windturbines er eenmaal staan, is het te laat. Is er nog een mogelijkheid om een plan ten halve te keren, voordat we met zijn allen ten hele gedwaald zijn? Is dat nog een mogelijkheid die u als beoordelaars kunnen meenemen? Hoe serieus kunt u de inbreng van burgers nemen?

Ik hoop dat u alle bezwaren, juist die van de betrokken burger zwaar weegt. En ik hoop van harte dat u met wijsheid, oprechtheid en compassie zienswijzen kunt beoordelen.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 13:38
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Jan Bommerstraat
Huisnummer: 6
Postcode: 9402 NR
Woonplaats: ASSEN
Telefoonnummer: 0592-382562
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Univé Rechtshulp
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
zie bijlage zienswijze 51 pagina's

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie zienswijze

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
zie zienswijze

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie zienswijze

Reactie

Bureau Energieprojecten, inspraakplan Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN
 aangetekend

Contactpersoon

Datum 4 juni 2019
 Ons kenmerk 404/10928195

Onderwerp: zienswijze Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

Namens

1. de heer
2. de heer
3. de heer en mevrouw
4. de heer en mevrouw
5. de heer
6. de heer en mevrouw, wonende te

(hierna ook: cliënten), dien ik hierbij een zienswijze in tegen:

- het door u ter inzage gelegde ontwerp-inpassingsplan en de onderliggende stukken voor Windpark Groen;
- de door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbeschikking omgevingsvergunning 2018-1308 o/o nr 4078651;
- de door de Provincie Flevoland verleende vergunning Wet natuurbescherming voor het realiseren en exploiteren van Windplan Groen, kenmerk 2379747;
- het door de gemeente Dronten ter inzage gelegde ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften 2018-1308, o/o nr 4078651;
- ontwerpwijziging van de omgevingsverordening Flevoland door Gedeputeerde Staten inzake plaastingszones wind.

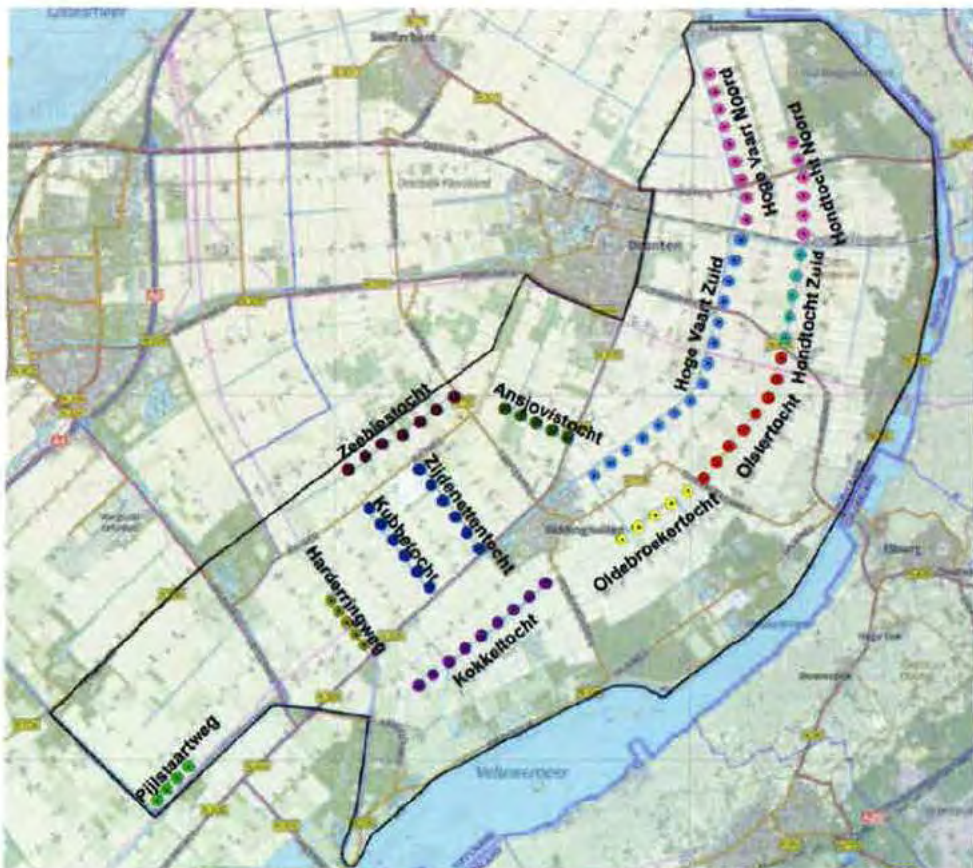
Op deze besluiten is de rijkscoördinatie-regeling van toepassing, waardoor alle besluiten gelijktijdig terinzage zijn gelegd.

Ons land staat aan de vooravond van een grote energietransitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich – zo blijkt mede uit de Structuurvisie Windenergie Op Land – tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van een opgesteld vermogen van 1390,5 MW-windenergie op land.

Hoewel cliënten voorstander zijn van de toepassing van duurzame energie, achten zij het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de direct omwonende. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven hebben zij daar grote bedenkingen bij.

Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u een ieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.

Cliënten maken van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u namens cliënten hierbij de zienswijzen.



Figuur 1.3 Opstelling windturbines

Inhoudsopgave:

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt volstrekt (p 4)
 2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines (p 9)
 - a. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SVWOL (p 10)
 - b. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030 (p 11)
 - c. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 8040 Ketelhaven binnendijks (p 11)
 - d. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe" van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur (p 12)
 3. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (p 13)
 4. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden (geluid) (p 15)
 5. Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier (p 17)
 6. De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland (p 18)
 7. Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling (p 19)
 8. De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld (p 21)
 9. Waardedaling van woningen moet voorkomen worden (p 22)
 10. Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie (p 23)
 11. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken (p 24)
 - a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden (p 25)
 - b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden (p 25)
 - c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden (p 25)
 - d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw (p 26)
 12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast (p 26)
 13. Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen (p 27)
 14. Er is twijfel over de business case van Windplan Groen (p 28)
 15. De MER is onvolledig (p 28)
 16. Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt (p 34)
 17. Alternatief voor plaatsen windmolens Hondtocht Noord en Hoge Vaart Noord (p 37)
 18. Amendement B ontoereikend gemotiveerd (p 40)
 19. Niet alle molenaarswoningen zijn molenaarswoningen (p 41)
 20. Vrees voor windturbulentie door de windturbines (p 42)
 21. Zowel de gemeente Dronten als de provincie Flevoland zeggen te anticiperen op de Omgevingswet (p 44)
 22. Windturbine HVN1 kan/moet sowieso niet gebouwd worden (p 45)
 23. Het College van B&W van de gemeente Dronten mag geen omgevingsvergunning verlenen aan Windpark Hanze (p 46)
 24. Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland mag geen ontheffing Wet natuurbescherming verlenen aan Windpark Hanze (p 49)
 25. Windpark Hanze lift onterecht mee op Windplan Groen; de Rijkscoördinatieregeling van de crisis en herstelwet wordt misbruikt (p 49)
 26. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aangepast. De dorpskernen moeten worden gespaard (p 49)
 27. Rechtsongelijkheid? (p 50)
- Conclusie (p 50)

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt volstrekt

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door rijk en provincie gedefinieerd.

De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.

De bewoners lezen in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.

Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven?

Nee!

Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel. Zo blijkt ook weer uit de reactie van GS van 21-5-2019 (2427559).

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door

de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd.

Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Cliënten zien hier tot op heden weinig van terug.

Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!

Er is een petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat 70-80 % van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp.

Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 300 huishouden en ongeveer 600 bewoners van Ketelhaven krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.

Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er kennelijk geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu

bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.¹

Cliënten vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland² als de gemeente Dronten³ twijfelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Keteihaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.

¹ <https://nos.nl/artikel/2275199-meer-windmolens-en-zonneparken-maar-alleen-met-steun-van-burgers.html>

² <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/163555/staten-nog-niet-overtuigd-van-windplan-groen>

³ https://www.flevopost.nl/nieuws/dronten/551766/politiek-twijfelt-enorm-over-windplan-groen.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

De gevolgen en een alternatief voor de leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven⁴ en Biddinghuizen⁵ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen.

Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken.

De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "*Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd*".

Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.

De provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad zijn ernstig te kortgeschoren bij de totstandkoming van het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland.

De overheid is tekort geschoten in het informeren en betrekken van direct omwonenden.

Die te maken krijgen met een enorme aantasting van hun fysieke leef omgeving; een kennisgeving van het regioplan windenergie wordt uitgerekend in de herfstvakantie (zie figuur 2), op een voor de gemiddelde burger, volstrekt niet-herkenbare en onbegrijpelijke manier gepubliceerd (zie figuur 3). In een advertentie worden twee aankondigingen gedaan. Een duidelijke kaart met plaatsingszones ontbreekt. Dit in schril contrast met een kennisgeving in dezelfde krant op een eerdere datum (zie figuur 3). Bovendien hebben provincie en gemeente direct betrokken verzuimd huis-aan-huis een kennisgeving te verspreiden zoals zij dat wel doen bij minder ingrijpende zaken zoals wegafsluitingen, vaststellen profiel nieuwe burgemeester, open dagen bij IJsseloo, etc.

⁴ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/ketelhaven-lijnrecht-tegenover-windplan-groen-geen-millimeter-ruimte-voor-iets-anders>

⁵ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/video-biddinghuizen-voelt-zich-met-windplan-groen-dubbel-gepakt-vertrouwen-is-weg>

REGIO MIDDEN	Basisonderwijs
	17 oktober 2015 t/m 25 oktober 2015
	Week 42 2015 t/m 43 2015
	Voortgezet onderwijs
	17 oktober 2015 t/m 25 oktober 2015
	Week 42 2015 t/m 43 2015

(figuur 2 herfst vakantie regio midden 2015)



(figuur 3 Kennisgeving: partiele herziening omgevingsplan Flevoland voor wind en ontwerp regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland in de Flevopost van 15 oktober 2015.)



(figuur 4 kennisgeving van afsluiting van de Dronerringweg in de Flevopost van 26 augustus 2015).

Het belang van de bewoners in de dorpskernen is niet mee gewogen .

Ook bij het verwerken van de zienswijzen in een NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN WENSEN & BEDENKINGEN ONTWERP PARTIËLE HERZIENING OMGEVINGSPLAN FLEVOLAND VOOR WIND⁶ zien we dat niemand een zienswijze heeft ingediend

⁶ C:\Users\ \Downloads\DOCUVITP-#1906366-v2-
Nota_van_beantwoording_zienswijzen_partiele_herziening_wind_19apr16.pdf

met betrekking op het feit dat de zoekgebieden / plaatsingszones veel te dicht op de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant zijn geplaatst.

Niemand uit de woonkernen heeft een zienswijze ingediend, ook de leden van provinciale staten en de gemeenteraad hebben zich niet gerealiseerd wat voor grote impact windplan groen, en windplan blauw hebben op de fysieke woonomgeving in deze dorpskernen.

Waar de provinciale en lokale overheden zijn te kort geschoten met betrekking tot het nemen van de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving doen wij nu een dringend beroep op de Rijksoverheid om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Ketelhaven te beschermen.

Door de gemeenten Dronten en Lelystad is een beeldkwaliteitsplan windenergie opgesteld⁷.

In dit beeld kwaliteitsplan word als uitgangspunt gesteld dat windturbines in lijn opstellingen van tenminste 7 windturbines per lijn moeten worden geplaatst. Hierdoor worden de plaatsingsmogelijkheden van windturbines vanuit ruimtelijk perspectief ernstig beperkt. Als dit principe wordt verruimd naar tenminste 6 of tenminste 5 windturbines per lijnopstelling worden vanuit perspectief ruimtelijk veel meer plaatsingszones mogelijk.

Ook wordt gesteld "Maatwerkoplossingen zijn gewenst wanneer de praktijk situaties te bijzonder zijn voor een eenvoudige toepassing van de ontwerpprincipes." Wij verzoeken het rijk derhalve in overleg met de initiatiefnemer op zoek te gaan naar alternatieve plaatsingszones waarbij de dorpskern Ketelhaven wordt ontzien. Het kan toch niet zo zijn dat een beeld kwaliteitsplan zwaarder weegt dan het fysieke leefklimaat in Ketelhaven?

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines

Windpark Hanze, onderdeel van Windkoepel Groen, is voornemens 9 windturbines met een tiphoogte van 249 meter te plaatsen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Hiervan zijn 7 windturbines gepland langs de Hogevaart Noord en 2 windturbines langs de Hondtocht Noord.⁸



Figuur 5: Windpark Hanze

⁷ [https://www.lelystad.nl/Docs/Beleidsregels/BKP Windpark Dronten Lelystad eindrapport 5 april17.pdf](https://www.lelystad.nl/Docs/Beleidsregels/BKP%20Windpark%20Dronten%20Lelystad%20eindrapport%205%20april17.pdf)

⁸ <https://www.zuiderzeeland.nl/werk/projecten-buurt/windpark-hanze/>

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland.

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met:

Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu⁹

Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030¹⁰

Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040¹¹

De EHS Flevoland¹²

Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten¹³

Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN¹⁴

EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation¹⁵

2.a Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL

In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).

In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden: dus geen windturbines boven de Hanzeweg (N307).

9 https://energieakkoord.ser.nl/Uploaded_files/Documenten/232-Structuurvisiewindenergieoplandmaart2014ID233.pdf

10 https://secure.dronten.nl/gemeenteraad/agenda-gemeenteraad_42929/agenda/gemeenteraad_11102/04-ac-mail-ontwerp-structuurvisie-dronten-lrpdf_537734.pdf

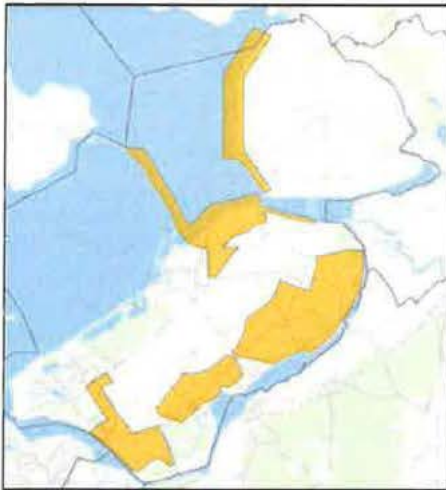
11 <https://www.planviewer.nl/bestemmingsplannen/view/NL.IMRO.0303.8040-00NH>

12 <https://www.flevoland.nl/getmedia/89086df5-df82-404e-b48b-b37e562dc750/uitw-omgevingspi-flevoland-ehs.pdf>

13 <https://www.flevoland.nl/getmedia/9e31b8fc-5d07-419f-9809-6b93a068e570/Wezenlijke-kenmerken-en-waarden-EHS-gemeente-Dronten.pdf>

14 <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/#!/idn/NL.IMRO.9924.OVwkwNNN-ON01/cs/166155.894/506762.37899999996/291733.0800106582>

15 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Wind_farms.pdf



Figuur 6: SvWOL: plaatsingszones windturbines aangegeven in oranje

2.b Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030

Volgens de structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van N307 "gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" citaat pagina 27 uit de Structuurvisie Dronten 2030.



Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen; zone 2 wordt gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de polder aan, waaropstellingen parallel aan moeten komen te staan.

Figuur 7: Zone 2 moet gevrijwaard blijven van windturbines

2.c Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 8040 Ketelhaven binnendijs

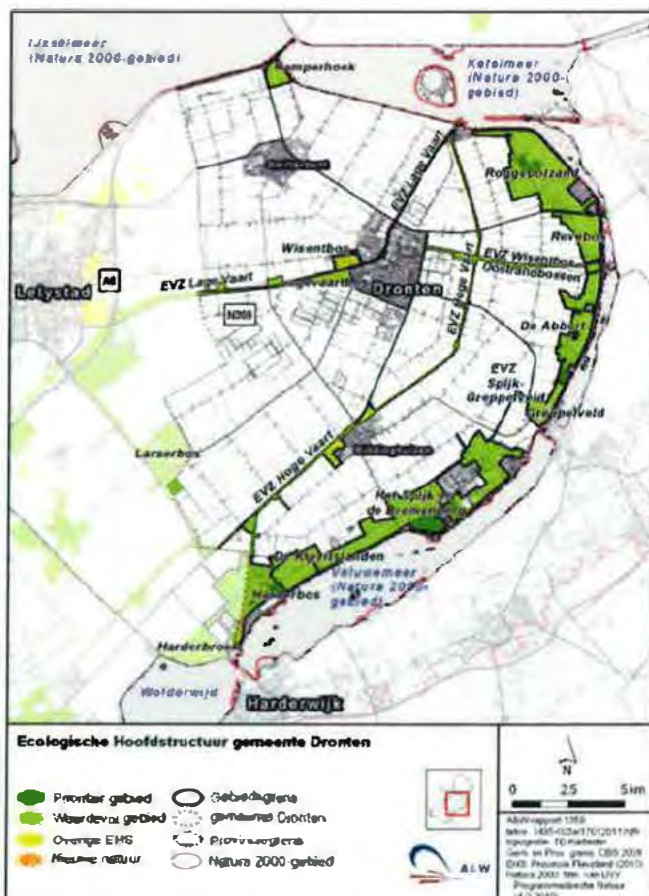
In het bestemmingsplan 8040 Ketelhaven binnendijs is nergens het woord windpark, windturbine of windmolen te lezen. Ketelhaven binnendijs heeft de bestemming "Wonen".

Realisatie van een windpark zal vele planschade claims met zich mee brengen. Alle bewoners van Ketelhaven zijn belanghebbend.

2.d Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het “nee, tenzij principe” van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur

Voor Natura 2000 gebieden/Ecologische Hoofd Structuur/Natuurnetwerk Nederland geldt een “nee, tenzij” regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.



Figuur 11.
 Overzicht van EHS-gebieden en Ecologische Verbindingszones in de gemeente Droten.

Figuur 8: Ecologische hoofdstructuur moet gevrijwaard blijven van windturbines
 Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.

Dit is in beide gevallen niet gebeurd:

In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.

In de MER zien cliënten - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort.

De MER stelt: *"De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten"*

Verder lezen cliënten: *"Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht"*

En cliënten lezen: *"Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting cq een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie"*.

Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.

Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied dan ook niet verleend worden. Zie ook punt 23.

De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door cliënten aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.

Cliënten twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur / NatuurNetwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie lijkt de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.

Het bijzondere gebied boven de N307 Hanzeweg kan gespaard worden door te kiezen voor een geheel andere windturbine opstelling of een combinatie met zonne-energie.

3. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze

Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (het deel van Windplan Groen boven de N307).

De Monitor Wind Op Land 2017 geeft aan dat de totale projectcapaciteit is gegroeid naar 6.867 MW, zo'n 14,5% hoger dan de doelstelling. Deze extra projectcapaciteit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹⁶

Cliënten zijn daarom van mening dat er geen noodzaak bestaat tot realisatie van Windpark Hanze.

Bovendien zijn cliënten van mening dat Windpark Hanze, ten onrechte, meelift op Windplan Groen om zo gebruik te kunnen maken van de Rijkscoördinatierегeling. Op deze manier wordt gepoogd een windpark te realiseren dat indruist tegen eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen. De Rijkscoördinatierегeling wordt op deze manier misbruikt.

De gemeenten Dronten en Lelystad hebben voor de drie deelgebieden uit het Regioplan in deze gemeenten een gezamenlijk beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. Het BKP is in september 2017 door beide gemeenteraden vastgesteld. Het BKP bevat 10 ontwerpprincipes en een aantal maatwerkoplossingen voor de windturbineopstellingen en bijbehorende voorzieningen. De bedoeling is dat "het beeldkwaliteitsplan bijdraagt aan de meest wenselijke en haalbare windmolenopstellingen in het landschap".

De opstelling van windturbines van Windpark Hanze, langs de Hoge Vaart boven de N307 hebben echter juist een desastreuze uitwerking op het open landschap dat, volgens de structuurvisie Dronten, plan 2030, gevrijwaard moet worden van windturbines om de openheid te bewaren.

De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad¹⁷ worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Ketelhaven noodzakelijk zijn.

Dit zijn drogredeenen:

Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.

De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor

¹⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹⁷

<https://www.dronten.nl/mozard/document/docnr/404846/BKP%20Windpark%20Dronten%20&%20Lelystad%20eindrapport%205%20april%202017>

Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid.

Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeente Dronten om op zoek te gaan naar andere plaatsingszones – omdat het aangepaste plan dan opnieuw in stemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Ketelhaven voor de komende 25 jaar?!

Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Cliënten vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Ketelhaven te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben cliënten begrepen dat zij daar voor open staan.

Tussen de referentiesituatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.

In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Cliënten zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie, gemeente en Windkoepel Groen wordt ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.

4. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden (geluid).

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscintour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.¹⁸

Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.

Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven

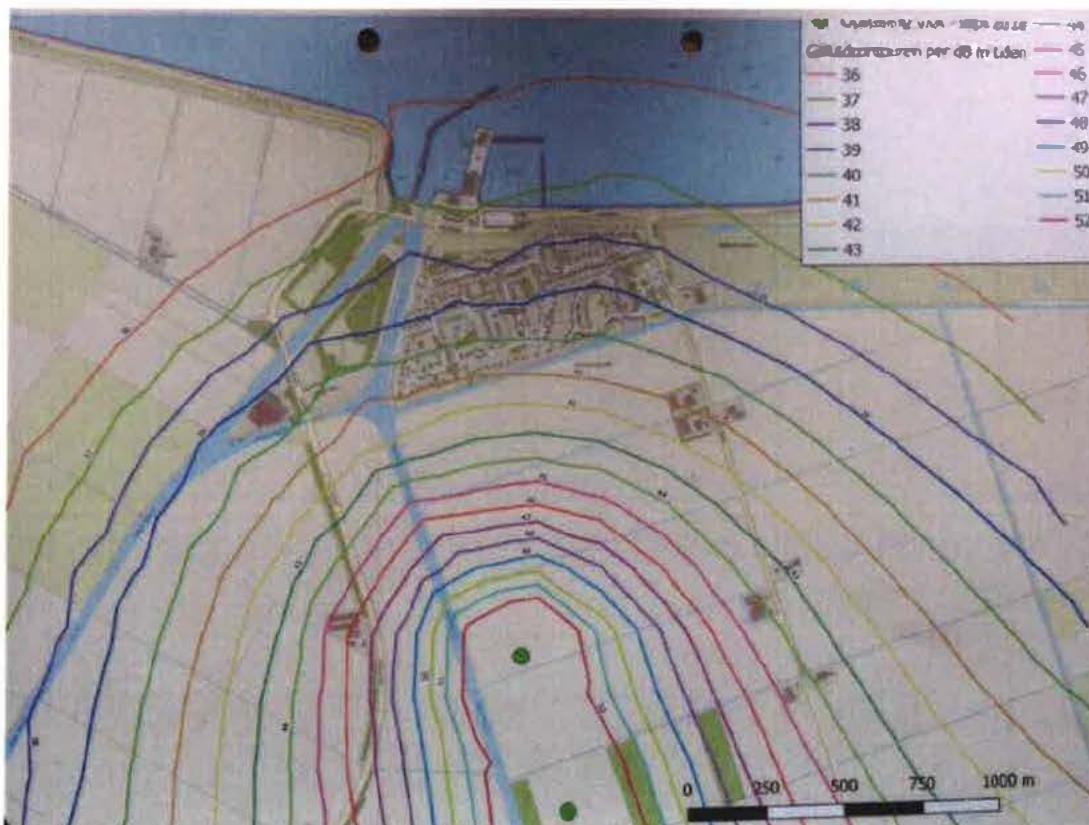
¹⁸ <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/environmental-noise-guidelines-for-the-european-region-2018>

overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in deze berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Cliënten zouden dan ook graag inzicht krijgen in welke, en of de juiste, parameters als input waarde voor het model zijn gebruikt.

Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

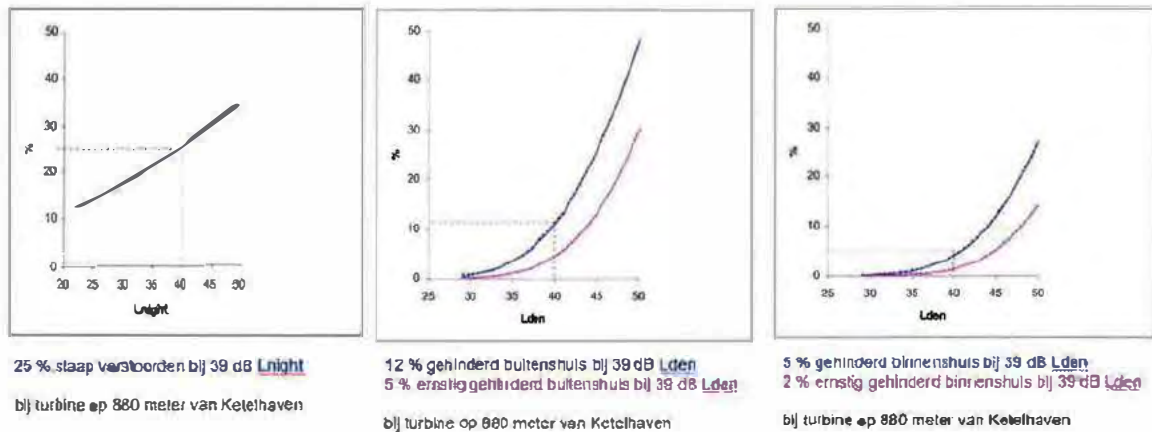
Uit onderzoek van TNO¹⁹ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Ketelhaven e.o. (ca 1000 inwoners) minimaal 100 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Cliënten achten dit niet acceptabel.

In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.



Figuur 9 Geluidsbelasting op Ketelhaven volgens berekeningen van Pondera Consult; de inwoners van Ketelhaven ondervinden (ernstige) hinder, het stiltegebied Roggebotzand wordt niet gerespecteerd.

¹⁹ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf



Figuur 10 percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.²⁰

Cliënten vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.

5. Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio²¹.

Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines²². Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen²³.

²⁰

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/05/2_Kennisbericht_Geluid_van_windturbines_incl%20bijlage.pdf

²¹ <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/press-information-note-on-the-launch-of-the-who-environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

²² <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

²³ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wedegelijk-ziek.htm>

Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen²⁴

Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.²⁵

In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld²⁶

Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan (= RvS uitspraak²⁷). Meerdere landen en staten hanteren deze afstand in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.

Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

6. De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland

In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimumafstand van windturbines tot een woning²⁸

Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook het criterium van 10x de tiphoogte²⁹ omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is. Cliënten vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

²⁴ <https://europepmc.org/abstract/med/30270297>

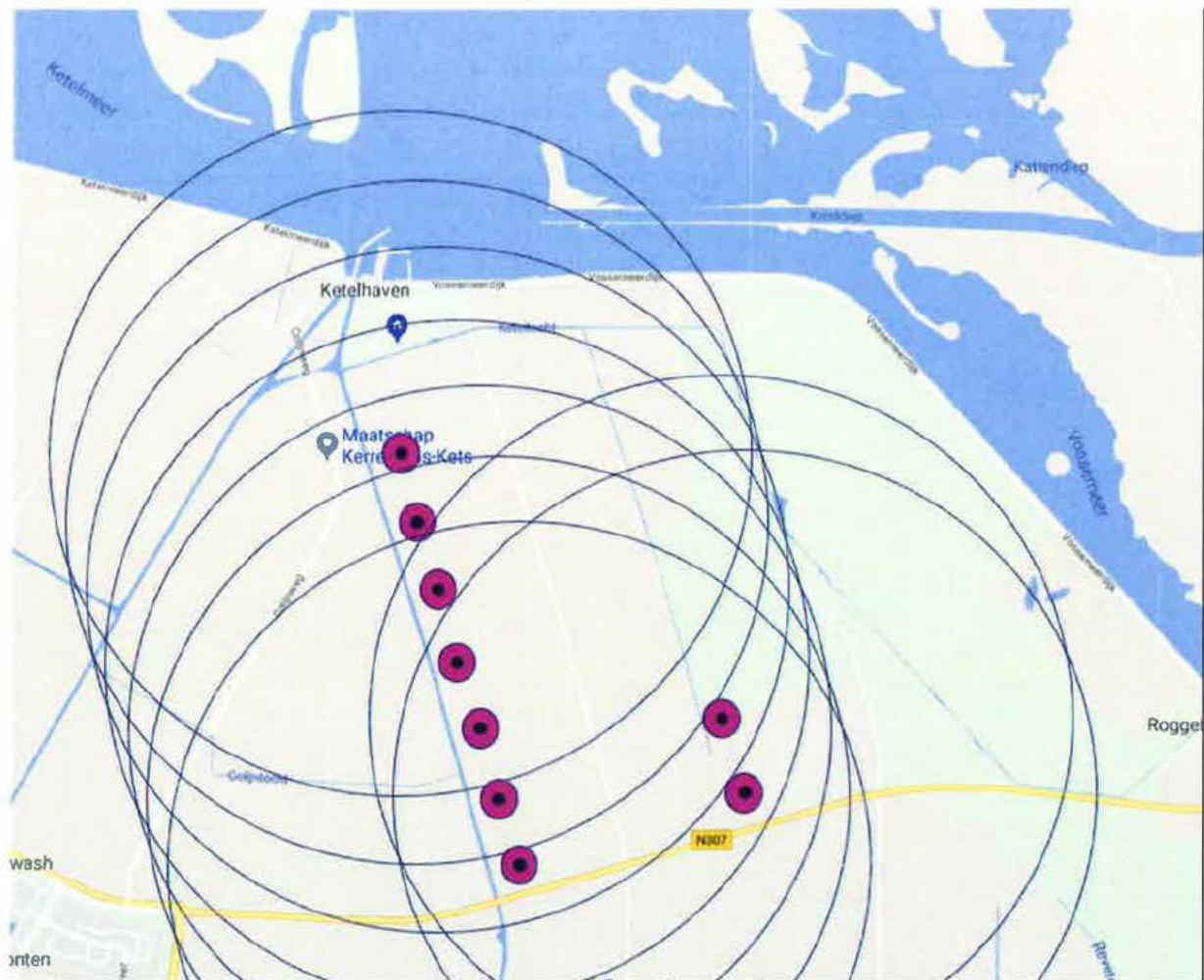
²⁵ <https://stopthesethings.com/2017/01/30/getting-away-with-murder-how-the-wind-industry-rigged-noise-rules-around-the-world/>

²⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

²⁷ <https://www.raadvanstate.nl/@6386/201608423-1-r6/>

²⁸ <http://nlvow.nl/wp-content/uploads/2013/04/2013-Windturbine-Setback-distances.pdf>

²⁹ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>



Figuur 11: De tienmaal de tiphoogte contouren van de windturbines van Windpark Hanze boven de Hanzeweg maken duidelijk dat alle inwoners van Ketelhaven belanghebbende zijn.

7. Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling

De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling.

Zie foto's hieronder.



Figuur 12 Uitzicht Zuidrand Ketelhaven (Huidige situatie)



Figuur 13 Uitzicht Zuidrand Ketelhaven
(Toekomstige situatie volgens visualisatie Windplan Groen, Boslaan 69³⁰)

De door Windplan Groen geleverde visualisatie geven geen getrouw beeld van de aantasting van het open landschap. De werkelijkheid is veel imposanter dan de foto.

³⁰ <http://www.windplangroen.nl/windplan-groen/>

Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties een onderschatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel "red light district".



Figuur 14 Uitzicht Zuidrand Ketelhaven
(Toekomstige situatie op basis van visualisatie Windplan Groen, Boslaan 69)

8. De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad³¹.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad³² als van de windturbines van Windplan Groen³³

³¹ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

³² <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

³³ <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen/fase-1>

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO₂ en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid. Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Ketelhaven zich dubbel benadeeld door zowel de initiatiefnemers als de overheid.

Opvallend is overigens, dat de discussies rond Airport Lelystad op grond van goede argumenten van actiegroepen bij de rijksoverheid (lees minister) kunnen leiden tot aanpassingen van de plannen, maar dat de gesprekken tussen de bewoners van Ketelhaven en de gemeentelijke en provinciale overheden over het Windplan Groen tot nog toe weinig heeft opgeleverd.

9. Waardedaling van woningen moet voorkomen worden

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aanprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

’s Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie³⁴:

Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895). Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.

Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607). Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.

Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864). Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.

³⁴ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning.

Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.

Wat cliënten daarnaast bijzonder steekt is dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk behandeld worden.³⁵

Planschade wordt ingediend bij de gemeente en worden uiteindelijk geadresseerd bij de initiatiefnemers, zoals geregeld in de anterieure overeenkomst. Advocaten van de initiatiefnemers zijn gespecialiseerd om deze planschade zo minimaal mogelijk te laten uitvallen. Dit is per definitie in het nadeel van omwonenden.

Tevens is het onderdeel 'uitzicht' uitgesloten van planschade. Voor de woningen aan de zuidrand van Ketelhaven is het echter juist deze waarde, die de meerwaarde van de woningen bepaalt. Dat komt dus ook ten laste van individuele burger.

10. Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie

Cliënten zien dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.

In de pers is daar genoeg aandacht³⁶ voor. Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken"³⁷ van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatierегeling monddood gemaakt.

Omwonenden kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd terwijl de "buurman" slapend rijk wordt.

Zoals advocaat mr. _____ het over de zaak Windpark Delfzijl Zuid³⁸ in het AD³⁹ verwoordt "Ze hoeven de tractor niet meer uit de schuur te rijden."

³⁵ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/video-windplan-groen-over-beschuldiging-van-omkoping-goed-over-nadenken>

³⁶ O.a. <https://www.nporadio1.nl/podcasts-uitgelicht/15716-podcast-de-dag-hoe-het-windmolendebat-steeds-grimmer-werd>

³⁷ <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/15877-verliezers-en-winnaars-door-windenergie-2>

³⁸ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

³⁹ <https://www.ad.nl/binnenland/windmolenadvocaat-mensen-in-het-noorden-zijn-monddood-gemaakt~a89ce380/>

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe.

Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.

Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

11. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen de commissie WPG van de VvE Ketelhaven, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten. In deze gesprekken is kennelijk aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot – dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.

Cliënten richten zich nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.

Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT. Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.

11.a De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.

In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter)⁴⁰

Hierdoor is het mogelijk met minder windturbines de gewenste energieopbrengst te realiseren. Dit schept de ruimte om de afstand van de windturbines tot Ketelhaven te vergroten. De als gevolg daarvan ontstane milieuwinst dient te leiden tot het (deels) schrappen van de 3 turbines HVN1, HVN2 en HVN3 langs de Hogevaart bij Ketelhaven.

11.b De hinder door obstakelverlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.

11.c De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis⁴¹ zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden.

Ook kunnen omwonenden met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.

⁴⁰ <https://www.flevoland.nl/getmedia/720306d8-6fa8-45eb-86a4-490be4c65ddb/Regioplan-Windenergie.pdf>

⁴¹ <https://www.arcadis.com/nl/nederland/wat-we-doen/projecten/europa/nederland/geluidsverwachting-nlreal-time-inzicht-in-geluidshinder-van-bestaande-en-toekomstige-windparken/>

11.d De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw

Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.

Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is afgesproken en kennelijk overeengekomen dat een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Ketelhaven 0 uur per jaar zal bedragen.

12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.

De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie Wind op Land, vastgesteld 28 maart 2014): De door Windkoepel Groen getekende turbines langs de Hoge VaartNoord (boven de N307) bij Ketelhaven vallen buiten de SvWOL 2014.

Het Regioplan wijkt ten opzichte van de SvWOL voor Windplan Groen op één onderdeel af. Dat betreft de plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg. In de SvWOL is hier geen zone opgenomen terwijl in het Regioplan hier een zone parallel aan de Hogevaart is opgenomen. Het Regioplan Wind is zoals eerder vermeld strijdig met eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet zelfs niet aan het regioplan: Ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

Cliënten missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. De businesscase van deze bewoners is ronduit negatief.

In het regioplan wind, en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen worden dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een afstand van tenminste 10 maal de tiphoogte van Ketelhaven.

De gemeenteraad van Dronten heeft bij het aannemen van het Voorkeursalternatief (VKA) in september 2018 zich ervan vergewist dat er geen onomkeerbare besluiten genomen zouden

worden. Voortschrijdend inzicht bij de huidige ontwikkelingen rechtvaardigt een herziening van het Regioplan Wind en het Inpassingsplan Windplan Groen.

Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid. Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie.

Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze -onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen:

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030, en Nieuwe Natuur Oostkant Dronten
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland en Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten,
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation
- Het regioplan Windenergie: er wordt afgeweken van de maximale hoogte, en er wordt afgeweken van plaatsingszones
- Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland en Nota Stillegebied Flevoland 2014

Cliënten roepen de minister van EZK dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met bovengenoemde structuurvisies, bestemmingsplannen en verordeningen.

Door de initiatiefnemers wordt steeds gezegd dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Cliënten roepen de minister van EZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.

13. Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen

Flevoland doet al meer dan de taakstelling windenergie op land⁴². Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare)⁴³. Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.

⁴² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

⁴³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Zo als al eerder is voorgesteld door de VvE Ketelhaven kan worden overwogen, de ecologische verbindingzone, een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart te benutten door toepassen van zonnepanelen. Zonnepanelen kunnen prima landschappelijk worden ingepast daar er systemen verkrijgbaar zijn met een maximale hoogte van slechts 85 cm. Hierbij kan een haag worden toegepast om de zonnepanelen aan het directe zicht te onttrekken. Hierbij blijft het open landschap behouden en kan een vermogen van ca 30 MWp worden geïnstalleerd. Hierbij staat dan de duurzame opwekking van energie centraal en niet het economisch gewin van enkelen. De vergoedingen aan grondeigenaren zijn zo beter verdeeld en niet absurd hoog zoals bij windturbines.

Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten ondernemers; van de vele daken van de initiatiefnemers aan de Ketelweg zijn er slechts een paar voorzien van zonnepanelen.

14. Er is twijfel over de business case van Windplan Groen

Verschuillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.⁴⁴

Windplan Groen brengt schade toe aan de woon- en leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven en Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Cliënten vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

15. De MER is onvolledig

In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de rookgassen van mestverwerker Komeco.

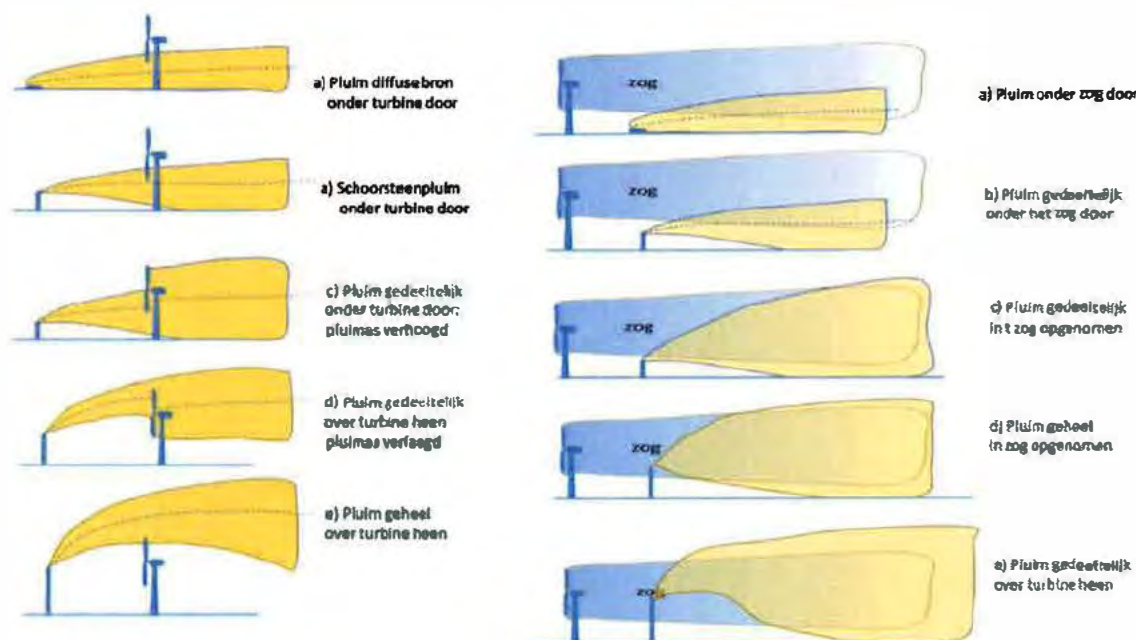
Komeco is een mestverwerkend bedrijf waar mest wordt omgezet in mestkorrels en granulaat. De turbines van Windplan Groen kunnen daardoor effect hebben op de werking van de schoorsteen, en daarmee depositie van de afgassen (ammoniak, VOC, fijnstof) van Komeco in Natura 2000 gebied.

Windsnelheid en turbulentie zijn bepalend in het effect van windturbines op de afvoer van rookgassen van een schoorsteen.

⁴⁴ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-viabij-de-dorpen>

Een windturbine beïnvloedt de luchtstroming in de directe omgeving. Op circa 900 meter ten noorden van Windpark Hanze staat de schoorsteen van het bedrijf Komeco. Als de wind uit zuidelijke richtingen waait, bevindt de Komeco zich in het zog van één of meer windturbines. De turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde. Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. In de MER van het naast gelegen windplan Blauw⁴⁵ is dit wel onderzocht.

De molens staan vanuit Ketelhaven gezien voor de schoorsteen van Komeco. Dus wat Komeco uitblaast wordt verspreid bij zuidelijke winden in noordelijke richtingen naar Ketelmeer (dit is een Natura 2000 gebied). Bij zuidwestelijke richtingen pal op Ketelhaven. Wind uit noordelijke richtingen wordt volgens het plaatje 2 (hieronder) richting zuidelijke richting de turbulentie verspreid (waar Ketelhaven dan geen/minder last heeft).



Figuur 15 turbulentie van windturbines beïnvloeden rookgassen van Komeco

Turbulentie heeft aldus een negatieve invloed op:

- Verspreiding van de rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuiden en westen winden zal er sprake zijn van stikstof depositie (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven, en in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insecteneters. Wanneer de vrouwtjes

⁴⁵ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/05/4%20IV%20Deelrapport%20Woon-%20en%20leefmilieu.pdf>

zogen en de beschikbaarheid van voedsel klein is, bijvoorbeeld door slecht weer, verhogen de concentraties van gifstoffen door gewichtsafname van het dier. Daarnaast geven vleermuismoeders deze stoffen via hun melk door aan hun jong, die hiervoor extra gevoelig is.

- Uit het rapport Vleermuizen en pesticiden blijkt dat in vleermuizen en vleermuisnest verschillende pesticiden zijn aangetroffen. Naast twee insecticiden, die via vergiftiging van prooidieren in vleermuizen terecht kunnen komen, zijn er ook een herbicide en een fungicide aangetroffen. Dit laat zien dat prooi-insecten van vleermuizen ook niet-doelwit gewasbeschermingsmiddelen op zich krijgen en dat die hogerop in de voedselketen, in de vleermuizen, terecht kunnen komen. Pesticiden die worden gebruikt om plagen en ziekten in landbouwgewassen te bestrijden, worden opgenomen door insecten (in sublethale doses) en kunnen zo via het voedsel in vleermuizen terecht komen. Bijvoorbeeld door drift kunnen insecten in laanbomen grenzend aan landbouwpercelen pesticiden opnemen. De vleermuis foerageert hier. Pesticiden komen in het oppervlaktewater terecht en kunnen door de (larvale stadia van) insecten worden opgenomen. Deze insecten leven als adult "bovengronds" en kunnen door vleermuizen worden gegeten. Insecten die blootgesteld zijn aan pesticiden worden ziek en minder vliegvlug waardoor de kans toeneemt dat de vleermuis juist deze besmette insecten opeet. Pesticiden kunnen ook schadelijke effecten hebben voor vogels.

In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in en de woonkern Ketelhaven en het Natuurnetwerk Nederland NNN.

Veel burens van boeren maken zich zorgen over wat er direct naast hun huis en tuin wordt gespoten en of dat overwaait. Bovendien mag er alleen bij vrijwel windstil weer worden gespoten. Drift is het verwaaien van spuitvloeistof tijdens de toediening van gewasbeschermingsmiddelen. Drift bij bespuitingen heeft nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, niet doelwit planten en arthropoden, bijen en leidt tot een groter risico op blootstelling van omwonenden.⁴⁶

In het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddel en Omwonenden' dat in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische zaken is uitgevoerd is aangetoond dat omwonenden van bloembollenvelden aan hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden blootgesteld dan mensen die verder weg wonen. Omwoners worden ook langer blootgesteld dan tot nu toe was bekend. Ook in de luiers van baby's die binnen 250 meter afstand van bollenvelden wonen worden pesticiden aangetroffen.

Uit onderzoek blijkt dat de turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde (zie MER Windplan Blauw). Uit

⁴⁶ <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/plant-research/Geavanceerde-landbouwtechnologie/Onderzoeksthema's-en-expertises/Spuittechniek-gewasbescherming/Drift-gewasbeschermings-middelen.htm>

praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. Dit betekent dat er binnen 2,5 kilometer van windturbines, ten gevolge van turbulentie, er sprake zal zijn van meer drift van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft een nadelige invloed op het fysieke woon en leef klimaat in Ketelhaven en op het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart. Dit zijn allemaal gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

In de MER is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens
 "Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties," schrijft De Telegraaf⁴⁷. Volgens een nieuw Duits onderzoek sneuvelen er 's zomers wel 5,3 miljard insecten per dag tegen de molenwieken van de ruim 31.000 Duitse windmolens. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat zijn, tussen april en oktober, zo'n vijf tot zes miljard insecten per dag. Wetenschappers waarschuwen al jaren voor een achteruitgang van het aantal insecten.

Onderzoek van de Radboud Universiteit in samenwerking met Duitse collega's concludeerde in 2017 dat de totale biomassa aan vliegende insecten sinds 1989 met ruim 75 procent is afgenomen. Als een van de grootste oorzaken voor die 'biodiversiteitscrisis' wordt meestal naar landbouwgif gewezen. Het plaatsen van windmolens heeft een veel sterker negatief effect op beschermde vogels en vleermuizen. Ze worden niet alleen geraakt door de wieken van de windturbines (tip snelheid 75 m/s = 270 km / uur). Door de insectensterfte ten gevolge van windturbines (aanvaringssslachtoffers, en slachtoffer van verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen) zal flora en fauna in nog verder worden aangetast. Door de komst van windturbines zal de insecten populatie nog verder afnemen en zal er geen voedsel meer zijn voor vogels en vleermuizen.

Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend”, concludeert hoofdonderzoeker Franz Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens. „Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten op rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb. „Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voor de voedselketen of voor soortenpopulaties, dát is tot nu toe genegeerd.”⁴⁸ Een studie in het European Journal for Wildlife Research⁴⁹, toont dat insecten sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines.

⁴⁷ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

⁴⁸ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

⁴⁹ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10344-010-0432-7>

De invloed van windturbines op watervogels in het Roggebotveld is buiten beschouwing gebleven

In de MER wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor akker-vogels, maar niet aan de betekenis voor de watervogels, die ook in dit gebied aanwezig zijn.

Het Natuurgebied Roggebotveld vormt namelijk een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie Flevoland.

Dat het Roggebotveld is aangelegd op de grens van nat en droog is dan ook geen toeval. Rijk en Provincie Flevoland willen het Roggebotveld inzetten om de 'natte as' te versterken. Deze verbinding van waterwegen loopt van de Biesbosch tot aan het Lauwersmeer. De randmeren en aangrenzende gebieden zijn onderdeel van de as.

Roggebotveld; In de MER staat: *“Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden”*

Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld⁵⁰ ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.

Gebruiksfuncties; In de MER staat: *“De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt oftewel dubbelgebruik)”*

Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.

Als bewoners maken cliënten al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. “open landschap” (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in

⁵⁰ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.

Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen voor worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepe! Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.

Draagvlak en Leefomgeving; Bij de afweging van alternatieven (Zie Tabel 14.1 op blz. 275) moet ook "Draagvlak (leefomgeving) bewoners" mee genomen worden.

Wet natuurbescherming; Voor de onderbouwing van een ontheffingsaanvraag in het kader van Wet natuurbescherming is op een aantal punten meer detailinformatie nodig. Zie ook punt 23.

Het is onduidelijk hoe waarheidsgetrouw de geluidsberekeningen in de MER zijn.

- In het wetenschappelijk artikel "Wind farm noise – what is a reasonable limit in rural areas?" wordt gewezen op de onnauwkeurigheid van door fabrikanten opgegeven geluidsvermogen. Het berekende geluidsniveau en het gemeten geluidsniveau kan aanzienlijk afwijken. Hoe groot is het risico dat de fabrikanten het geluidsvermogen rooskleuriger voorstellen dan de werkelijkheid? (Vergelijk Dieselgate.)
- Uit Geluidsmetingen windpark Houten ter controle van de maatwerkvoorschriften blijkt dat uit metingen afgeleide overdrachtsverzwakking van WT01 naar adres Rijnpolder 97 circa 3 dB lager is, dan berekend. Hierdoor is de geluidsbelasting bij Rijnpolder 97 hoger dan berekend met het rekenmodel. (3dB meer betekent dat de geluidsbelasting is werkelijkheid 2 x zo hoog is als berekend).
- Uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines wordt duidelijk dat steeksproefgewijze controle van door fabrikant opgegeven geluidvermogen nodig is. In principe 6 metingen bij verschillende windsnelheden op een afstand van 1,5 x de ashoogte.
- Dit moet dan ook vooraf getoetst worden, voordat de windturbines geplaatst worden.
- Er zijn dus nog veel onzekerheden mbt de geluidsbelasting bij woningen en stiltegebied Roggebotzand. Ter indicatie; er zijn ruim 1.500 woningen in Windplan Groen die binnen 1 km van bestaande en/of toekomstige windturbines gesitueerd zijn. Als deze onzekerheden verkeerd of slecht uitpakken heeft dat een groot effect op 1500 huishoudens! Dat is een fors aantal. Al deze huishoudens worden blootgesteld aan deze ernstige hinder en mogelijk risico's voor de gezondheid.
- Deze risico-analyse wordt onvoldoende gemaakt, erger nog: gezondheidseffecten op de mens worden in de MER volstrekt genegeerd.
- Grotere afstand van windturbines ten opzichte van woonkernen zijn derhalve dringend gewenst.
- De gemeente Dronten heeft toegezegd een onafhankelijk bureau te willen inschakelen om de berekeningen van Pondera te toetsen.

Op 7 maart is Nederland in gebreke gesteld door Brussel over de manier waarop Nederland de Europese richtlijn voor milieueffectrapportages (MER) heeft doorgevoerd. Zo'n MER brengt de verwachte milieueffecten van een plan in beeld, voordat de overheid daar een besluit over neemt.⁵¹ Hoe verhoudt zich die ingebrekestelling tot dit windplan?

16. Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt

Los van het bovenstaande, menen cliënten dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Cliënten stellen daarom bij deze zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer aansprakelijk indien zij niet voldoen aan hun zorgplicht.

Uit de documentaire 'Down Wind'⁵² uit Ontario, Canada en de documentaire 'Infraschall-Unerhörter Lärm'⁵³ uit Duitsland blijkt dat er wel degelijk negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen.

Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade, die bewoners zullen oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoeken cliënten u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.

Bestuurders en planontwikkelaars hebben gezondheidseffecten van een ruimtelijke ontwikkeling niet altijd scherp op het netvlies. Het niet voor handen hebben van geschikte instrumenten wordt vaak genoemd door bestuurders. Ook als er nu onvoldoende juridische basis is voor het toepassen van het voorzorgsprincipe in de ontwerpfase van Windplan Groen en waarvoor (nog) geen (Nederlandse) wetenschappelijke basis voorhanden is, kunnen internationale onderzoeken niet door de overheid en initiatiefnemers van windenergie worden genegeerd.

Tot nog toe heeft de Raad van State haar uitspraken met betrekking tot hinder van windturbines gebaseerd op een rapport van de RIVM uit 2015⁵⁴. Volgens een recent rapport van de WHO zou geluid van windmolens niet hoger mogen zijn dan 45 dB⁵⁵. Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die wel degelijk een verband leggen tussen windturbine geluid, slaapverstoring en gezondheid:

⁵¹ <https://www.destentor.nl/lelystad-airport/brussel-geeft-critici-lelystad-airport-hoop~aea43f11/>

⁵² <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁵³ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁵⁴ <https://www.rivm.nl/nieuws/geluid-van-windturbines-nader-bekeken>

⁵⁵ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/who-geluid-windturbines-gezondheidsrisico.htm>

- [Wind Turbine Noise and Sleep: Pilot Studies on the Influence of Noise Characteristics](#)⁵⁶
- [The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies](#)⁵⁷
- [Health Effects Related to Wind Turbine Sound, Including Low-Frequency Sound and Infrasound](#)⁵⁸
- [The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health](#)⁵⁹

Ook het RIVM verdiept zich in de gevolgen van laagfrequent geluid⁶⁰. Op 10 oktober 2018 heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) haar [nieuwe gezondheidskundige richtlijnen](#)⁶¹ voor omgevingsgeluid gepubliceerd⁶².

De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra en ultrageluid door windturbines veroorzaakt. RIVM volgt en onderschrijft de WHO onderzoeken.

Het RIVM hoopt voor het einde van het jaar een advies uit te kunnen brengen aan het ministerie⁶³. Het ministerie en de Raad van State dienen in haar oordeel rekening te houden met deze nieuwe wetenschappelijke inzichten.

Op de Duitse website [Wind Wahn \(https://www.windwahn.com/\)](https://www.windwahn.com/) is voldoende bewijs te vinden van de hinder en gezondheidsproblemen die omwonenden ondervinden van industriële windparken. Waaronder:

- recente studie impact chronische gezondheidsschade: zelfs ten gevolge van windturbines die op "geaccepteerde" afstand van woonkernen staan. Negatieve gezondheidsimpact geconstateerd van aan/uitzetten - en omgekeerd - van windturbines. Chronische verstoring slaap ritme/nachtrust. <https://www.windwahn.com/2019/05/25/fallstudie-mit-zentralem-symptom-chronische-schlafstoerung-an-wea/>
<https://www.windwahn.com/2019/05/25/fallstudie-mit-zentralem-symptom-chronische-schlafstoerung-an-wea/#comment-518>
- in een der commentaren op deze publicatie staat de volgende opmerking:
quote - "In der Charta der Grundrechte der Europäischen Union gibt es einen Artikel 4, der da lautet: "Niemand darf der Folter oder unmenschlicher oder erniedrigender Strafe

⁵⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6266820/>

⁵⁷ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25982992>

⁵⁸ <https://link.springer.com/article/10.1007/s40857-017-0115-6>

⁵⁹ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214629618309654>

⁶⁰ <https://www.rivm.nl/geluid/laagfrequent-geluid>

⁶¹ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/noise/environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

⁶² <https://www.rivm.nl/geluid/wet-en-regelgeving/internationaal>

⁶³ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424>

oder Behandlung unterworfen werden.”

Wieso dürfen dann Menschen mittels Infraschall und Lärm von WEA dauerhaft gequält werden?“- unquote –

- Beschrijft 2-tal cases in Wisconsin (VS) en Ontario (Canada) waarbij de autoriteit(en) erkennen dat windturbines een gevaar voor de gezondheid opleveren.
<https://www.windwahn.com/2019/05/20/gesundheitsamt-benennt-gefaehrdung-durch-infraschall/>
- Significante gezondheidsrisico's verbonden aan vibro-akoestische, ultrasone, laag frequente geluidsgolven/trillingen.
<https://www.windwahn.com/2019/05/06/vibroakustische-erkrankung-vad/>

Cliënten zijn van mening dat artikel 8 EVRM wordt geschonden. Naar het oordeel van cliënten doet zich hier hinder voor die cliënten in ernstige mate in hun gezondheid treft of hen belet in hun woongenot en privé- of gezinsleven.

Er zijn wel degelijke bewezen gezondheidseffecten van lawaai.

Nota Bene uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - [Kaders normering geluid windturbines](#)⁶⁴ wordt duidelijk dat:

- Er wel degelijk bewezen gezondheidseffecten van lawaai zijn
- Dat Nederland minder strenge geluidsnormen hanteert om zijn bewoners te beschermen tegen het lawaai van windturbines dan andere landen die al veel ervaring hebben met windenergie

⁶⁴ <https://nsg.nl/file/185/Martin>



Gezondheidseffecten lawaai (bewezen effecten)

Effect	Indicator	Drempelwaarde
EEG-ontwaking	L _{max}	32 dB
Ernstige Slaapverstoring (gerapporteerd)	L _{night}	42 dB
Bewust ontwaken	SEL	53 dB
Ernstige hinder	L _{den}	42 dB
Leren	L _{den}	50 dB
Verhoging bloeddruk	L _{den}	50 dB
Hartinfarct	L _{den}	60 dB



Country	Noise Indicator	planning limit	Remarks
Germany	Leq,day/night (at 95% of rated power)	50 /40 45/35	Mixed residential residential
Swiss	Leq,day Leq,night	50 40	
France	Leq?	Maximum +3 or +5 dB above background at 8 m/s	background=L99,99 (quietest 30 min.)
Denmark	Leq, day	45	
Italy	Leq, day	55	
UK	L90, 10 min	43	Background +5
Sweden	Leq, night (at 8 m/s)	40	- 5 dB for cottages
Netherlands	Leq,day Leq, night	50/53 40/43	3 dB WNC correction for < 15 MW turbines Idem
Norway	L _{den}	45	Proposal
Canada	Leq, 1hr	45	Background (In L90) dependent
New Zealand	Leq?	40 or background+5	ackground In L95

Clënten zijn dan ook sterk van mening dat zowel de Overheid als de Raad van State zich beter rekenschap moeten geven met ervarings- en wetenschappelijke gegevens die een contra-indicatie zijn voor geplande windparken. Clënten zien daarvan graag verantwoording terug in de behandeling van de zienswijzen.

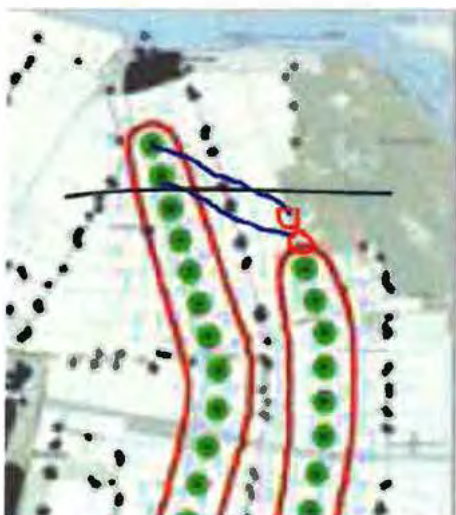
En wat is de invloed van windmolens op ons klimaat?

<https://groene-rekenkamer.nl/2518/de-invloed-van-windmolens-op-ons-klimaat/>⁶⁵

17. Alternatief voor plaatsen windmolens Hondtocht en Hoge Vaart

Het stiltegebied Roggebotzand ligt in het projectgebied van Windplan Groen. Er is sprake van een hogere belasting dan de richtwaarde van 35 dB(A), dit betreft in hoofdzaak de geluidsbelasting van de meest noordelijke turbine van de lijn Hondtocht Noord. Voor de duiding van het effect van deze geluidsbelasting dienen de condities waaronder deze geluidsbelasting optreedt in beschouwing te worden genomen. Het geluidsniveau van een windturbine hangt samen met de windsnelheid. Tegelijkertijd geldt dat het geluidsniveau in het stiltegebied eveneens beïnvloed wordt door de windsnelheid. Bij een toenemende windsnelheid neemt het omgevingsgeluid in het gebied toe, mede omdat sprake is van een bos. De maximale momentane geluidniveaus treden alleen op bij hogere windsnelheden op ashoogte. Bij de gebruikte referentieturbine (met bovengemiddeld bronvermogen) treedt dit op vanaf 10-11 m/s. Op 10 meter hoogte komt dit overeen met een windsnelheid van 6-7 m/s. Bij dergelijke windsnelheden is er tevens sprake van een hoger niveau aan achtergrondgeluid in of nabij een bosrijke omgeving. Volgens onderzoek van de Rijkuniversiteit Groningen en onderzoek van Bodin aan de KTH te Stockholm is er bij dergelijke windsnelheden een geluidniveau (LAeq met een meetblok van 10 minuten) in een stiltegebied of nabij vegetatie van circa 50 dB(A). Een toevoeging van windturbinegeluid van circa L_{Amax} 39 dB(A) is in zulke gevallen niet waarneembaar. Gelet daarop wordt de geluidsbelasting op het stiltegebied vanwege Windplan Groen aanvaardbaar geacht, mede vanwege het belang dat gemoeid is met het opwekken van duurzame energie.

Nu gemotiveerd wordt dat een toevoeging van een windturbinegeluid niet waarneembaar is, dient ook uitgezocht te worden of de twee windturbines nabij Ketelhaven niet aan de lijn van de Hondtocht kunnen worden toegevoegd. Voor cliënten levert dit een aanzienlijke winst op, omdat dan de windturbines verder weg komen te staan en het kennelijk voor het stiltegebied niets uitmaakt.

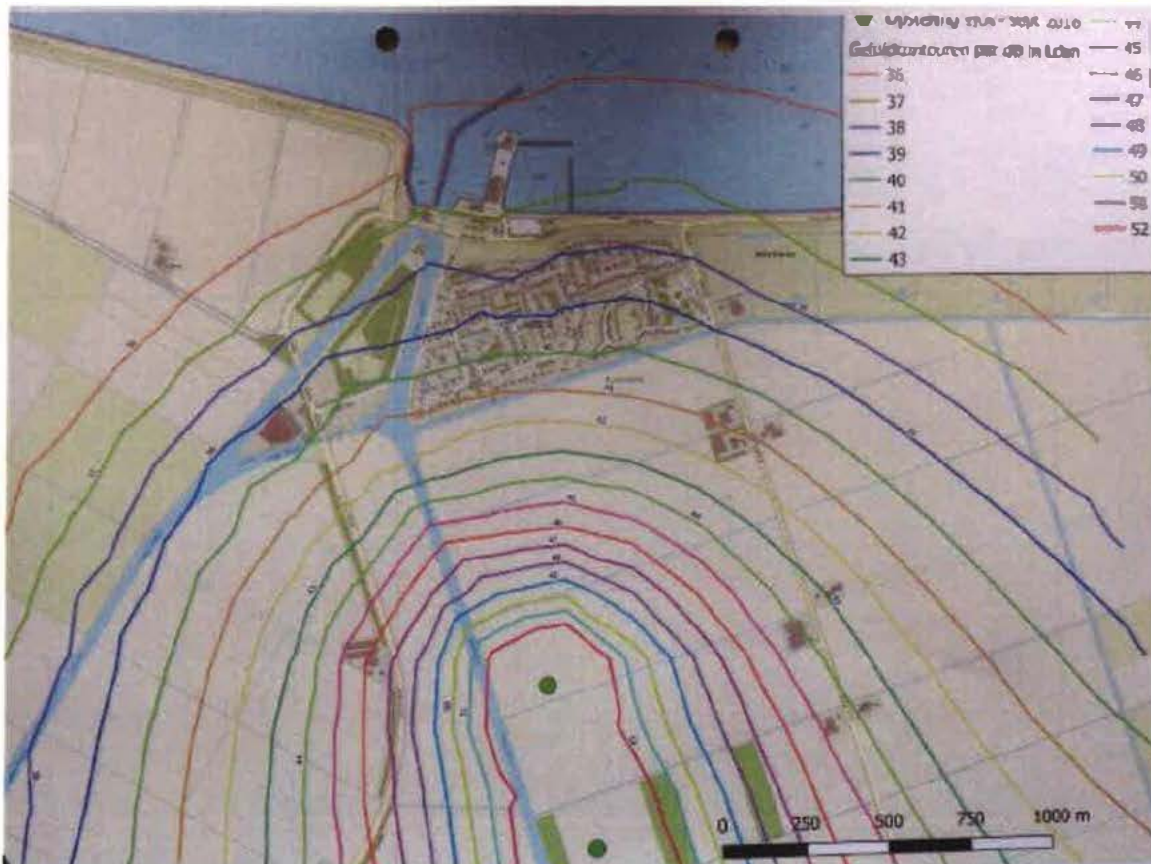


⁶⁵ <https://groene-rekenkamer.nl/2518/de-invloed-van-windmolens-op-ons-klimaat/>

Figuur 16: waarom de turbines bij Ketelhaven niet verplaatsen als het stilte gebied Roggebotzand toch niet wordt gerespecteerd?

Mocht uit de nader onderzoek blijken dat dit niet mogelijk is (het dien nog wel onderzocht te worden) dan geldt nog het volgende.

Zoals uit onderstaande afbeeldingen afgeleid kan worden overschrijden de geluidscontouren de grenswaarden van 35dB die gelden voor het stiltegebied Roggebotzand zoals aangegeven in de omgevingsverordening Flevoland⁶⁶



Figuur 17 (geluidscontouren Windpark Hanze in dB Lden.

⁶⁶ https://flevoland.tercera-ro.nl/SiteData/9924/Publiek/BV00029/pt_NL.IMRO.9924.VFLFlevoland-ON01.html



Figuur 18 (contouren stiltegebied Roggebotzand.)

De provincie Flevoland heeft in 2016 met de derde wijziging van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Flevoland 2012, het aantal stiltegebieden teruggebracht tot 3. Ook is de begrenzing van de stiltegebieden aangepast. In het kader van deze rapportage is de geluidsbelasting vanwege provinciale wegen en rijkswegen bepaald in de stiltegebieden Kuinderbos, Roggebotzand en het Horsterwold.

De Flevolandse norm voor de bescherming van de stilte bedraagt 35 dB(A) (als uurgemiddelde waarde).

stiltegebied	totaal oppervlak stiltegebied [in km ²]	oppervlak geluidbelasting > 35 dB [in km ²]	stil oppervlak
Kuinderbos	6,4	0,6	95 %
Roggebotzand	3,8	0	100 %
Horsterwold	4,9	0,3	94 %

Tabel 1. Opgave geluidbelasting stiltegebieden ⁶⁷

Nota Bene: Zoals blijkt uit figuur 17 en 18 overschrijden de geluidscontouren van Windpark Hanze de 35dB (A) waarde die geldt voor het stilte gebied. Dit betekent dat het laatste stiltegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt als Windpark Hanze wordt gerealiseerd.

⁶⁷ http://geo.flevoland.nl/Documenten/rapportage_geluidbelastingkaarten_2017.pdf

18. Amendement B is ontoereikend gemotiveerd

Bij het vaststellen van het Regioplan hebben Provinciale Staten een amendement aangenomen dat voorschrijft dat voor windturbines met een ashoogte hoger dan 120 m moet worden aangetoond dat het vermogen van kleinere windturbines ontoereikend is. De windturbines van Windplan Groen zijn hoger dan 120 m. Hiervoor geldt vanuit het Regioplan dus een verplichting tot aanvullende motivering voor het plaatsen van deze hogere windturbines.

Aan het projectplan wordt een aantal ruimtelijke eisen gesteld, die moeten worden geborgd in het inpassingsplan. Het gaat hierbij om:

- *windturbines worden geplaatst in een opstelling (geen solitaire turbines);*
- *de rotorbladen draaien in eenzelfde richting;*
- *de windturbines hebben eenzelfde verschijningsvorm;*
- *de windturbines hebben een maximale ashoogte van 120 m, indien een hogere ashoogte gewenst is, dient te worden aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 m ontoereikend is.*

Niet is aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 m ontoereikend is. De motivatie op pagina 40 en 41 van het plan is volstrekt onvoldoende, want die gaat niet over de ontoereikendheid van de vermogens. Deze voorwaarde kan niet worden uitgelegd als een economische noodzaak. Het betreft hier een technische noodzaak waarbij aangetoond moet worden dat de Mw niet gehaald zal worden als er sprake is van windturbines met een maximale ashoogte van 120 meter.

Gezien het feit dat voor het halen van de Mw voor de provincie Flevoland (1390,5 MW-windenergie) er met de komst van dit windplan Groen kennelijk 570 Mw wordt opgewekt (NB in de Notitie reikwijdte Mer wordt aangegeven dat de 90 nieuwe windturbines een vermogen opleveren tussen de 300 tot 400 Mw) en onduidelijk is of dit nodig is voor het bereiken van het maximale dat nodig is voor de Provincie Flevoland (immers er staan al zoveel windturbines binnen de contouren van deze provincie – lees ook 2^e alinea van punt 3), kan een economische reden geen reden zijn om af te wijken van de voorwaarde van het Amendement.

Dit klemmt temeer omdat aangetoond dient te worden dat het maximale haalbare vermogen per windturbine bij een ashoogte van 120 m ontoereikend is. Uit de stukken blijkt ook dat NB 78 windturbines hoger moeten zijn. Niet aangetoond is of het vermogen dat met windturbines die een ashoogte hebben van 120 meter ontoereikend is. Louter financiële redenen worden ingebracht om hogere windturbines toe te kunnen laten en dat is volstrekt onvoldoende, het gaat immers om vermogen in de zin van op te wekken energie, niet om vermogen in de zin van geld.

19. Niet alle molenaarswoningen zijn molenaarswoningen

In dit plan zijn 6 molenaarswoningen bestemd die bij het windpark behoren, er zijn 90 windturbines gepland over het hele gebied. Omdat er hier sprake is van clusters per windgebied zijn voor cluster Hoge vaart Noord 2 van de 6 molenaarswoning bestemd.

Gelet op artikel 1.1, vierde lid, van de Wet milieubeheer zijn voor de beoordeling van de vraag of een woning deel uitmaakt van een inrichting de technische, organisatorische of functionele bindingen tussen de woning en de inrichting van belang. Zoals ook uit de uitspraak van de Afdeling van 13 december 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3405](#), over het windpark Kabeljauwbeek, volgt, geldt dit ook voor een inrichting die bestaat uit een windpark. Het moet gaan om zulke bindingen tussen de woning en de inrichting die het windpark vormt dat de woning tot de inrichting kan worden gerekend. Die bindingen tussen de woning en de inrichting moeten dus reëel en van voldoende betekenis zijn.

Over de woning aan _____ en _____, die kennelijk in eigendom of pacht is van initiatiefnemers van het windpark, is niet aannemelijk gemaakt dat sprake is van technische, organisatorische of functionele bindingen tussen deze woning en het windpark. Niet dan wel onvoldoende is toegelicht wie de bewoners zijn van deze woning en welke relatie er is tussen de bewoners en het windpark. De enkele omstandigheid dat de woning eigendom of in pacht is van de initiatiefnemer is niet voldoende voor het aanmerken van deze woning als een molenaarswoning/beheerderswoning.

Daarbij geldt dat voor de cluster Hoge Vaart er 9 windturbines worden bestemd en beide molenaarswoningen zijn aldus bedoeld voor die 9 windturbines (zie tabel 5.1 hieronder). Twee molenaarswoningen op negen windturbines en voor de overige 81 windturbines vier molenaarswoningen, dat is niet te verklaren. Nb de omgevingsdienst ging nog, in hun advies (knmerk 190218/GPA/rar-001), van 18 februari 2019, uit van 5 molenaarswoningen.

Dit klemmt temeer omdat een beheerderswoning niet noodzakelijk is voor het functioneren of beheren van een windpark, omdat het (camera)toezicht op meerdere windparken/clusters in de regel plaatsvindt vanuit een centrale (landelijke) locatie.

Inrichting	Molenaarswoningen
Hoge Vaart Noord	
Hoge Vaart Noord	
Hondtocht Zuid	
Zeebiestocht	
Zeebiestocht	
Kokketocht	

Tabel 5.1 Molenaarswoningen per inrichting

Het vervallen van een molenaarswoning als onderdeel van de inrichting heeft verstrekkende gevolgen voor de toelaatbaarheid van windturbines. Immers ze zullen vanwege de afstand niet kunnen voldoen aan de eisen die worden gesteld omtrent het plaatsen van windturbines. Ter plaatse kan niet worden voldaan aan de normen. En daarmee heeft het ook invloed op de rechtspositie van cliënten.

20. Vrees voor windturbulentie door de windturbines

Cliënten maken zich ernstig zorgen over de turbulentie die deze molens met een tiphoogte van 249 m teweeg gaan brengen. Op de foto is te zien dat de windmolens een enorme turbulentie veroorzaken met een sterkte neerwaartse luchtstroom over zeer grote afstand.



Figuur 19: Turbulentie van windturbines

De 2 akkerbouwbedrijven Maatschap _____ en Maatschap _____ zijn de 2 akkerbouwbedrijven die grenzen aan de woonkern van Ketelhaven. Dit zijn twee gangbare akkerbouwbedrijven die veelvuldig hun land bespuiten met bestrijdingsmiddelen.

Dat zijn:

- 1 Onkruidbestrijdingsmiddelen, denk aan bv. Glyfosaat (Roundup).
- 2 Pesticiden voor het bestrijden van o.a bladluizen en ander ongedierte.
- 3 Fungiciden voor het bestrijden van allerlei schimmels.

Met name de fungiciden worden veelvuldig gebruikt in aardappelen, uien en graan. In aardappelen worden deze bespuitingen vaak wekelijks uitgevoerd om aardappels te beschermen tegen de gevreesde ziekte Phytophthora. In uien betreft het de schimmelziekte Valse Meeldauw, ook hier wordt meestal elke week gespoten.

Als oud-akkerbouwer weet cliënt _____ dat deze bespuitingen altijd op de juiste tijdstippen moeten worden uitgevoerd om schade door de schimmels te voorkomen. Dit gebeurt soms wel met windkracht 4 omdat uitstel dan niet gewenst is.

Cliënten maken zich dan ook ernstig zorgen dat bij de overheersende Zuidwesten winden door de turbulentie van de windmolens de bestrijdingsmiddelen van de twee akkerbouwers de woonkern van Ketelhaven wordt ‘ingeblazen’, met alle gezondheidsrisico’s van dien!

Cliënt heeft jarenlang met deze bestrijdingsmiddelen gewerkt en hij weet hoe voorzichtig hiermee moet worden omgegaan.

Zoals bekend is vliegtuigspuiten jaren gelden in Nederland verboden omdat de turbulentie van de sproeivliegtuigen ernstige schade veroorzaakte voor mens en milieu. Nu krijgen cliënten te maken met turbulentie van windmolens en krijgen ze wederom te maken met schade aan gezondheid voor de mens en het milieu!

Dat is voor cliënten onaanvaardbaar!

21 Zowel de gemeente Dronten als de provincie Flevoland zeggen te anticiperen op de Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt in werking in 2021, het zelfde jaar dat Windplan Groen volgens de huidige planning operationeel gaat worden.

Volgens de Omgevingswet is de overheid verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Natuur is onderdeel van die fysieke leefomgeving. Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen. Natura-2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden worden met een aanwijzingsbesluit vastgesteld (artikel 2.43 Ow). Deze aanwijzingsbesluiten moeten in acht worden genomen bij het vaststellen van omgevingsplannen. Gemeenten moeten rekening houden met de natuurlijke kenmerken van aangewezen Natura 2000-gebieden. Ook moeten de toebedeelde functies zoals opgenomen in het omgevingsplan beoordeeld worden op mogelijke nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied (artikel 2.4 en 4.1 Ow).

De Omgevingswet bepaalt uitdrukkelijk dat gevolgen voor de leefomgeving ook gevolgen voor de mens omvat.

Tot dusver hebben cliënten nog niet ervaren dat de gemeentelijke en provinciale overheid tijdig is opgekomen voor de belangen van de bewoners van de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen en het beschermen van de fysieke leefomgeving.

Pas nu, na een uitgebreide inhaalslag van bewoners door zich te laten horen, is de gemeente Dronten ook van mening dat windturbines niet zo dicht op woonkernen geplaatst moeten worden (zie Zienswijze gemeente Dronten).

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan komen verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel. Zo kan participatie zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdswinst.

Tot op heden voelen de bewoners van Ketelhaven zich niet gehoord. Ze waren niet op de hoogte van het Regioplan Wind en hebben derhalve geen zienswijze in kunnen dienen. Zodra zij kennis gekregen van Windplan Groen, bij de kennisgeving van Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), hebben zij van zich laten horen. Ze hebben zienswijzen in gediend, hebben alternatieven voorgesteld in een brief aan initiatiefnemers, gemeente, provincie en Rijk. Zoals gezegd er is een petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten⁶⁸ en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat 70-80 % van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp⁶⁹.

Cliënten roepen het Rijk dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen de uitgangspunten van de nieuwe omgevingswet mee te nemen in haar overwegingen en de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen.

22. Windturbine HVN1 kan/moet sowieso niet gebouwd worden

De turbine HVN1 staat te dicht bij Colijnweg 4. De berekende geluidsbelasting op de woning is 46dB Lden. Zie ook figuur 17, hierboven.

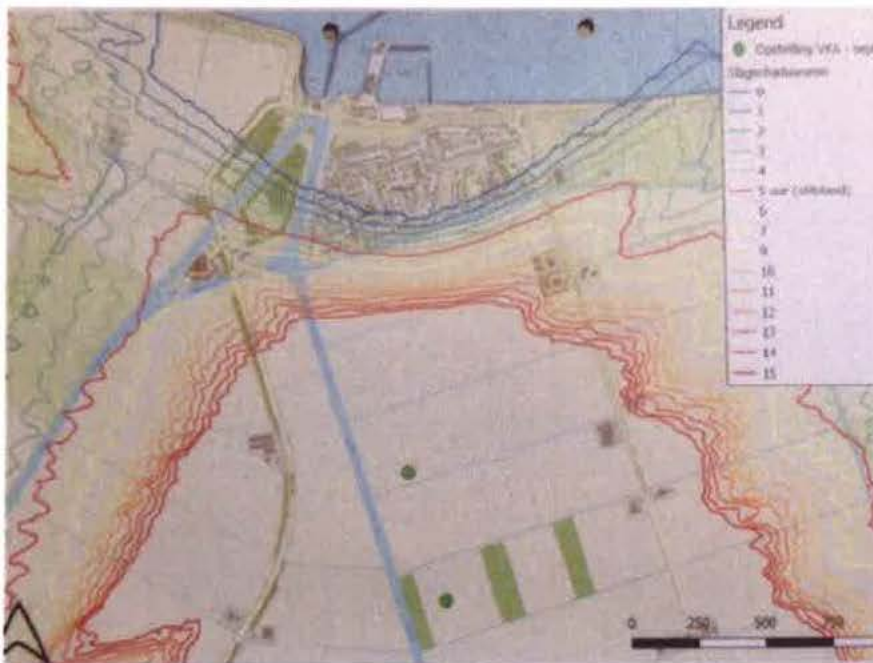
Dit is hoger dan het advies van max 45dB Lden van de WHO⁷⁰. Op Colijnweg 4 wordt pluimvee gefokt en gehouden. Mogelijk is er ook een negatief effect op de gezondheid van het pluimvee⁷¹. Bij de discussie rond de realisatie van windparken wordt nog wel eens beweerd dat als een windturbine voldoet aan de geluidsnorm, er geen sprake zou zijn van overlast. Dit staat in schril contrast met ervaring van de mensen die er in de buurt wonen en die dit geluid als hinderlijk ervaren. Zij duiden het geluid als dat van een continue overvliegend vliegtuig of omschrijven het als "met je hoofd in de afzuigkap zitten".

⁶⁸ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/video-ketelhaven-vraagt-opnieuw-aandacht-voor-windpark-dan-zakt-bij-ons-de-broek-af>

⁶⁹ <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/171203/190-handtekeningen-tegen-windplan-groen>

⁷⁰ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424>

⁷¹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>



Figuur 20 Slagschaduw overstijgt wettelijke normen

23. Het College van B&W van de gemeente Dronten mag geen omgevingsvergunning verlenen aan Windpark Hanze.

Windpark Hanze voldoet niet aan de provinciale verordening voor stiltegebieden

Uit de aanvraag van de omgevingsvergunning blijkt dat Windpark Hanze niet voldoet aan de verordening stiltegebied Roggebotzand. In Figuur 9 van de aanvraag omgevingsvergunning WABO worden de geluidscontouren Windpark Hanze aangegeven. Hierbij wordt al uitgegaan van toepassen van mitigerende maatregelen om geluidshinder te beperken. Zelfs met mitigerende maatregelen kan niet worden voldaan aan de norm van 35 dB(A) per uur.

Windpark Hanze schrijft.

“Op basis van de provinciale verordening geldt voor de stiltegebieden als richtwaarde voor de maximale geluidbelasting vanwege een geluidbron:

- *binnen het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter van de geluidsbron;*
- *buiten het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het gebied.*

In een beperkte zone van het stiltegebied vindt een beperkte overschrijding plaats van de 35 dB(A) richtwaarde.”

“Uit de beoordeling volgt dat de (maximale, momentane) geluidbelasting ter hoogte van de toetspunten op 50 meter binnen het stiltegebied ligt tussen L_{max} 37 dB(A) bij stillere turbines en L_{max} 39 dB(A) met luide turbines. Er geldt een hogere waarde dan de gestelde 35 dB(A).”

“Het geluid op de grens van de stiltegebieden ligt op twee van de vier toetspunten licht hoger dan de richtwaarde uit de provinciale milieuverordening (35 dB(A) op 50 meter binnenin het stiltegebied).”

De berekening van de geluidsbelasting in de MER is gebaseerd op jaargemiddeldes. Dit betekent dat in de praktijk de geluidsbelasting in stiltegebied niet zal voldoen aan de gestelde norm van 35 DB (A) per uur. Dit betekent dat de norm in de praktijk regelmatig zal worden overschreden.

De accumulatie van geluid bevat slechts de accumulatie van geluid van windplan groen, ook moet de accumulatie van geluid van vliegveld Lelystad worden mee genomen.

Dit mag dus gewoon niet! De omgevingsvergunning kan en mag dan ook niet verleend worden!

De MER is onvolledig (zie hieronder en punt 15).

En de gemeente Dronten kan op basis van een onvolledige MER geen omgevingsvergunning verlenen.

24. Er mag geen ontheffing van de Wet natuurbescherming worden verleend aan Windpark Hanze

Windpark Hanze wordt aan 3 zijden op minder dan 2,5 kilometer omringd door Natuurnetwerk Nederland (het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart).

Zoals onder 15. aangegeven, uit de MER van Windplan Groen blijkt nu al dat Windpark Hanze een zeer negatieve impact heeft op de sterfte van vogels en vleermuizen. Daarnaast is er een negatief effect op Natura 2000 gebieden, akkerfaunagebieden en een barrièrewerking voor vogels.

Het negatieve effect op de natuur zal naar verwachting nog veel negatiever zijn omdat de MER onvolledig is op een aantal belangrijke aspecten:

- Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van de afgassen van de schoorsteen van Komeco.
- Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen.
- Er is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens.

Windpark Hanze heeft een zeer negatief effect op de natuurgebieden boven de Hanzeweg. Dit wordt weggemoffeerd door de aanvraag van de ontheffing mee te laten liften op Windplan Groen als geheel.

Uit de MER en aanvraag ontheffing Wet Natuurbeheer wordt duidelijk dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen. vooral Windpark Hanze betreft.

Onderstaande citaten komen uit de aanvraag omgevingsvergunning Hanze en de MER.

- *Langs bomenlonen of bos was sprake van een verhoogde vleermuisactiviteit. Boven de Hoge Vaart was de activiteit beduidend hoger (2,9 vleermuizen /km/ uur) vanwege geschikt foerageergebied en aanwezigheid bosjes*
- *Boven de Hoge Vaart zijn tijdens iedere ronde tientallen watervleermuizen en meervleermuizen waargenomen. Net zoals de andere vleermuissoorten werd de ruige dwergvleermuis het meest langs de Hoge Vaart waargenomen.*
- *Het aandeel migrerende soorten is boven de Hoge Vaart gelijk aan dat boven land. Het is onduidelijk of hier behalve een waardevol foerageergebied ook sprake is van een migratieroute.*
- *Op grond van het gestelde geldt dat voor windturbines in de nabijheid van de Hoge Vaart en binnen 100-200 m van hogere begroeiing (bomen/bomenrijen) 3 vleermuisslachtoffers per turbine per jaar kunnen optreden. Bij een afstand van 50-100 m gaat het om 4 slachtoffers per turbine per jaar en binnen 50 m 5 slachtoffers per turbine per jaar*
- *In 2013 broedden ruim 30 broedparen op de platen in de IJsselmonding in het Ketelmeer (NDFF). De visdief kan tot 12 km afstand van de broedlocatie foerageren (Van der Hut et al. 2012). Langs de bredere watergangen in het plangebied (Hoge Vaart) kunnen regelmatig foeragerende visdieven verwacht worden.*
- *Op en direct rond de turbines (binnen een straal van 100 m) komen op een aantal locaties in het plangebied mogelijk nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats voor. Dit gaat om twee tot drie turbines in Hondtocht Noord.*
- *De lijnopstellingen staan met name in het (noord)oosten loodrecht op de vliegroute van o.a. kleine zwanen die dagelijks tussen de Veluwerandmeren (slaapplaats) en het plangebied (foerageergebied) vliegen en vormen mogelijk een barrière voor deze watervogels. Dit negatieve effect vormt een mogelijk risico voor de soort omdat de opstellingen min of meer ononderbroken zijn over relatief grote afstanden. Afhankelijk van het alternatief varieert deze afstand voor de combinatie van opstellingen 'Oldebroekertocht' tot aan 'Hondtocht Noord' van ca. 12 kilometer tot ca. 15 kilometer Voor de combinatie van opstellingen 'Hoge Vaart Zuid tot aan 'Hoge Vaart Noord' is deze afstand ca. 13 kilometer. Hierdoor kunnen kleine zwanen min of meer genoodzaakt worden om het gebied of te mijden of vele kilometers om te moeten vliegen, indien de zwanen niet tussen de turbines door durven te vliegen.*
- *In het plangebied en de directe omgeving komen diverse soorten watervogels (anders dan ganzen en zwanen) voor. De vogels zijn met name gebonden aan de vaarten in het gebied (Hoge Vaart, Hondtocht).*
- *De buizerd en havik mijden directe omgeving van windturbines in EVZ Hoge Vaart*
- *De Grote zilverreiger mijdt omgeving turbines*
- *Broedvogels in het Roggebotzand (Zomertaling, watersnip, wespandief, graspieper, gele kwikstaart, visarend, zearend vermijden de omgeving van windturbines*

Deze citaten laten zien dat de milieu- effecten zich vooral concentreren op het gebied boven de N307, het gebied van Windpark Hanze.

Het is logisch dat de milieu-effecten hier het zwaarst zijn, want juist in dit gebied is veel geïnvesteerd in de nieuwe natuur en dit gebied maakt ook deel uit van het Natuur Netwerk Nederland.

Het is niet rechtvaardig om deze milieu-effecten op dit deelgebied Windpark Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen. In dit betreffende gebied worden oude molens namelijk helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit natuur gebied – waar nog geen molen stond- nieuwe hoge windturbines, die zeker een negatief effect op de natuur hebben.

Windkoepel Groen vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in 1 x ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Cliënten vinden dat die ontheffing niet verleend kan en mag worden voor Windpark Hanze.

De MER is onvolledig (zie ook punt 15).

De provincie Flevoland kan en mag op basis van een onvolledige MER geen Ontheffing Wet Natuurbescherming verlenen.

- De MER dient aangevuld te worden en opnieuw voorgelegd te worden aan de commissie MER.
- De Commissie MER moet geïnformeerd worden over deze zienswijze voor dat ontheffing kan worden verleend.

25. Windpark Hanze lift onterecht mee op Windplan Groen; de Rijkscoördinatiereregeling van de crisis en herstelwet wordt misbruikt.

Door mee te liften met Windplan Groen proberen 19 ondernemers van Windpark Hanze mee te doen aan deze lucratieve business, ten koste van fysieke leefomgeving van hun burens.

De Rijks Coördinatie Regeling wordt gebruikt / misbruikt om alle bestaande bestemmingsplannen, verordeningen en structuur visies te omzeilen.

Hierdoor worden honderden huishoudens gedupeerd. Bovendien worden Natura 2000 gebieden en het Natuur Netwerk Nederland aangetast.

26. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aangepast. De dorpskernen moeten worden gespaard.

Provincie Flevoland geeft aan:

“Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschalen en saneren van windmolens. Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord,

Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen.

In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen.

Zoals de heer [naam] aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. 'Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.'

27. Rechtongelijkheid?

Cliënten merken op dat er afgelopen woensdag 29 mei 2019 een provinciale staten vergadering is geweest. De inzet van een aantal politieke partijen was om ook als provincie een zienswijze in te dienen. Dat is niet gehonoreerd. Wel is er unaniem een motie aangenomen:

Motie 5, hier te vinden: <https://stateninformatie.flevoland.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten/2019/29-mei/15:30>

Deze motie gaat in op de inspanningsverplichting van de gedeputeerde om tot maximaal draagvlak te komen in Windpark Hanze. Wat cliënten nog geheel niet zint is dat er gesproken wordt over 61 omwonenden, waarvoor nu de extra inspanning wordt benoemd en waarvoor ook mediation ingezet wordt (de boeren zijn het onderling niet eens), dus daar wordt nu op ingezet.

Ketelhaven wordt niet expliciet genoemd in de motie, maar is wel onderwerp van gesprek geweest in de bespreking. Cliënten vrezen dat ze in het genoemde motie en het financiële plaatje helemaal buiten beeld zijn. De 61 boeren worden wel gehoord en de 300 huishoudens in Ketelhaven niet. Alleen mogen ze als Ketelhaven dus wel draagvlak geven aan het plan....

<https://flevoland.stateninformatie.nl/vergadering/561363/Provinciale%20Staten%2029-05-2019> Punt 10c

Conclusie

Dit plan strekt niet tot een goede ruimtelijke ordening. Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoeken cliënten om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze. En als het plan ondanks bovenstaande zienswijzen toch doorgang vindt, dan het plan dusdanig wijzigen dat de drie dichtsbijzijnde windturbines bij Ketelhaven (lijn Hoge Vaart Noord) uit dit plan verdwijnen, ervan uitgaande dat de twee windturbines nabij Ketelhaven aan de lijn van de Hondtocht kunnen worden toegevoegd en teneinde de afstand van 10x de tiphoogte (2490m) van de woonkern Ketelhaven te waarborgen.

Met vriendelijke groet,

Jurist Bestuursrecht
Consumenten, Wonen & Bestuur

Datum: 24 mei 2019

Plaats: Biddinghuizen

03 JUN 2019

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen:

Postbus 248

2250 AE te VOORSCHOTEN

Onderwerp: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

MEER WINDMOLENS EN ZONNENPARKEN, MAAR ALLEEN MET STEUN VAN BURGERS

Een kreet die de lading niet dekt. In Biddinghuizen zijn de inwoners nauwelijks geïnformeerd. Tegen de tijd dat de inwoners in de gaten kregen wat er gaat gebeuren was het kwaad al geschied. Schijnbaar is er geen weg terug. Hoezo, **betrouwbare Overheid**. Waar de inwoners geïnformeerd hadden moeten worden voelen wij ons misleid. Achteraf roepen dat de race al gelopen is en er geen terugweg mogelijk is vind ik armoede. De regelgeving wordt door de mensen gemaakt en die kunnen dit terdege corrigeren. Hier is wel moed voor nodig, maar het kan. Men hoeft zich niet te verschuilen achter de noemer tijdsdruk. Daar heeft de burger geen boodschap aan, hij of zij is degene die er last van gaat krijgen en waar terdege rekening mee moet worden gehouden. Een afkoop regeling is geen afdoende compensatie voor dagelijkse overlast.

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten". Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobele" streven geen invulling wordt gegeven is evident.

- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.
- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden . Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaats te geven. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen *onder voorbehoud* vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners.

Concreet houdt dat in het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum:

Handtekening:

03 JUN 2019

Onderwerp

Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerpvergunning Windplan Groen

LS,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Inpassingsplan Windplan Groen.

Over enkele jaren wordt Biddinghuizen aan *alle* kanten omgeven door 250 meter (7x hoogte kerktoren) hoge windmolens tot op 800 meter afstand van de bebouwing. De Provincie Flevoland en de Gemeente Dronten hebben de bescherming van de leefbaarheid in Biddinghuizen niet serieus meegewogen : een planologische en sociale blunder ! Net als bij de vaststelling van de vliegroutes van vliegveld Lelystad moet een klein dorp opnieuw het onderspit delven tegen "hogere machten".

Het (forse) verdienmodel van de één (investeerders) is nu het verliesmodel van de ander (inwoners) met als gevolg toenemende polarisering van beide groepen en sociale onrust in de gemeenschap. Windenergie kan bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem maar dan moet er wel draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s' nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving.* Dat aan dit "nobeles" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer overstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO₂ besparende windmolens moeten wijken voor veel CO₂ uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest overstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen *onder voorbehoud* vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het welzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Datum: 17 - Mei 2019

Handtekening: _____

Toegevoegd zijn de punten f, g, h en i

f. Te overdenken is, dat in geval van calamiteiten met een der straks veel voorkomende kleinere en grotere vliegtuigen in de polder, en ook rondom het dorp vooral zeer dicht bij de bebouwing geplaatste windmolens een extra en onnodig gevaar kunnen opleveren voor de bewoners. Het lijkt er op, dat we slechts hoeven te wachten tot een calamiteit zich voordoet. Ook kan hierbij gedacht worden aan situaties van slecht of zelfs zeer slecht weer, waardoor een calamiteit soms onverwachts kan optreden. De hoogte van een molen is bij een calamiteit met een vliegtuig nauwelijks belangrijk, maar wel zijn aanwezigheid, dan is het zinvol te overdenken, dat een calamiteit niet te dicht bij bewoning mag plaatsvinden, dus de dichtbij bewoning geplande te plaatsen molens niet plaatsen

g. Voor het plaatsen van zoveel mogelijk of onnodig dicht bij de bewoning geplaatste windmolens blijft altijd gelden, dat een stuk kapitaalvernietiging plaatsvindt door het (later) al of niet verwijderen van reeds geplaatste molens, die alleen om reden van een zo hoog mogelijk financieel rendement van Windplan Groen worden weggepraat. Ik vind, dat de bestaande situatie van reeds geplaatste windmolens moet worden gehandhaafd en dat niet op termijn, grotere molens toch een plaats krijgen om reden van efficiency van Windplan Groen.

h. Onnodig plaatsen van betwiste windmolens heeft meer negatieve invloed op de insectenstand rondom het dorp dan nodig is, omdat vooral voor de bijenstand zuinigheid gevraagd wordt met de aantallen windmolens wegens het ernstig en onnodig teruglopen van de aantallen bijen en andere voor vogels belangrijke insecten. Dus, niet alles volzetten met windmolens; ook een hoge molen komt met de wieken laag bij de grond.

i. Het plaatsen van windmolens met een kleinere hoogte, vooral op de betwiste plaatsen, moet beter en vaker overwogen worden ter voorkoming van onnodige ergernis en gevaren, ondanks het argument van efficiency.

03 JUN 2019

- e. **Windenergie en uitbreiding vliegveld Lelystad:** De Windkoepel Groen heeft 20 molens moeten schrappen ten behoeve van uitbreiding van het vliegveld Lelystad. De negatieve impact van de als maar groeiende luchtvaart op het klimaat wordt steeds groter en daarmee meer omstreden. Het is aan niemand uit te leggen dat CO2 besparende windmolens moeten wijken voor veel CO2 uitstotende vliegtuigen. Als het vliegveld niet doorgaat komt er veel ruimte vrij om de meest hinderlijke molens daar plaatsen. Ook als het vliegveld wel doorgaat is er in de provincie Flevoland zeker ruimte te vinden om de meest omstreden molens te plaatsen. Het zou van voortschrijdend inzicht getuigen als de Provincie en Gemeente zich beter bezint over deze mogelijkheden en de locaties te dicht bij het dorp schrapt of alleen onder voorbehoud vergunt.

Conclusie: Ondergetekende is niet tegen windenergie maar eist van de overheid een grotere zorgvuldigheid wat betreft inpassing van de windmolens en het wélzijn van de inwoners. Concreet houdt dat in: Het schrappen of verplaatsen van 4 te dicht bij het dorp geplande windmolens.

Door onderstaande gegevens in te vullen ben ik formeel bezwaarmaker. Deze zienswijze is door mij opgestuurd naar:

Bureau energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

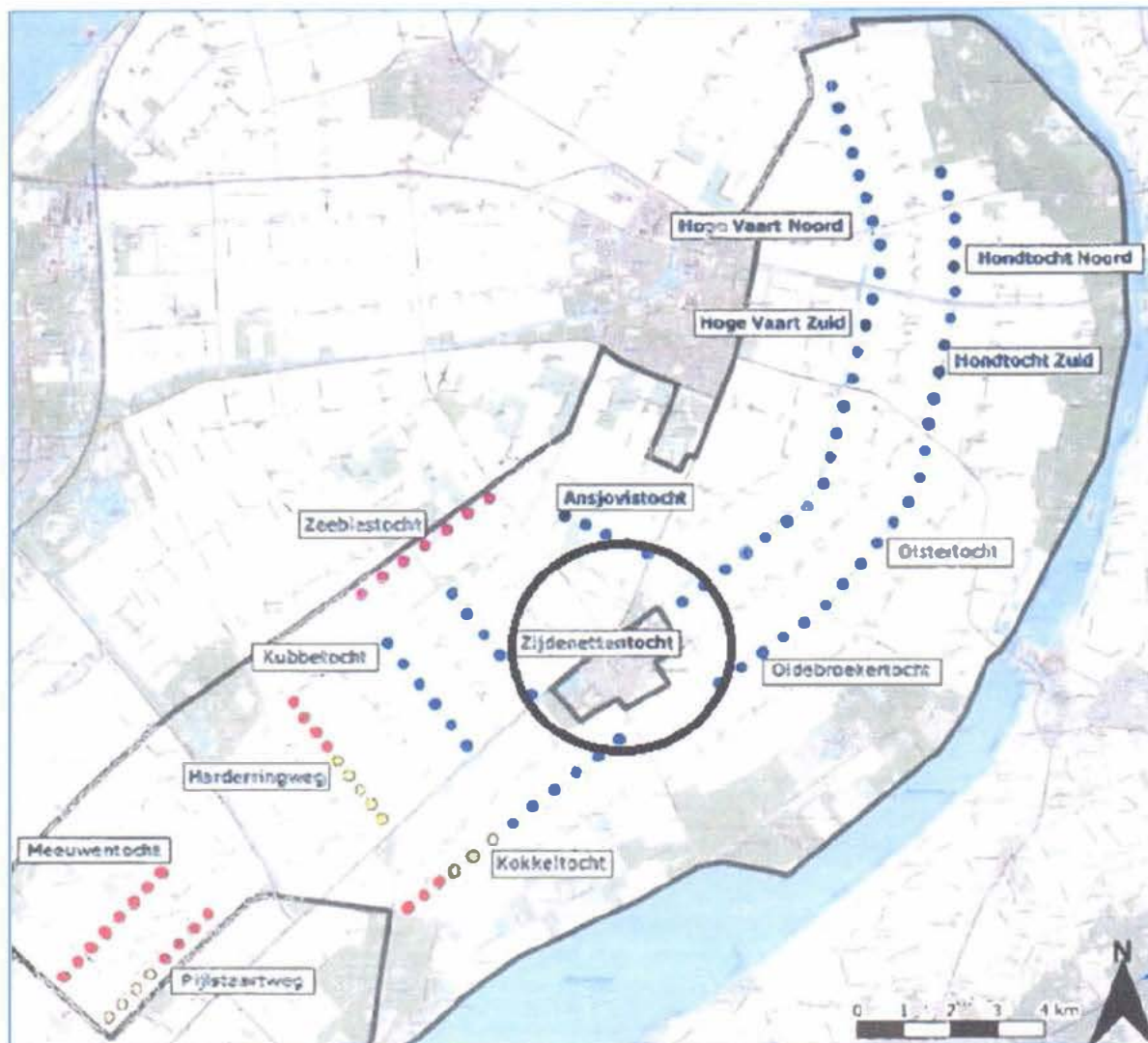
Woonplaats: _____

Datum: 23 - 5 2019

Handtekening: _____

03 JUN 2019

Zienswijze Windplan Groen



Aan:

Bureau Energieprojecten,

Inspraakpunt Windplan Groen

Postbus 248

2250 AE VOORSCHOTEN

Plaats, Biddinghuizen

Datum, 26-5-2019

Excellentie,

Ons land staat aan de vooravond van een grote energietransitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich – zo blijkt mede uit de Structuurvisie Windenergie Op Land – tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van een opgesteld vermogen van 1390,5 MW windenergie op land.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, acht ik het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de direct omwonende. Als bewoner van de woonkern Biddinghuizen heb ik daar grote bezwaren bij.

Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.

Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt, doorachterstand in betrokkenheid en informatie tijdens het proces

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige “onderonsje” zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers “ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu” zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door rijk en provincie gedefinieerd.

Wij delen dan ook het persbericht van de NOS van 23-2-2019 dat de provincies onvoldoende transparant communiceren met hen eigen bevolking aangaande het gevoerde klimaatbeleid. De gedeputeerde van Flevoland geeft in dit persbericht aan dat de voorliggende kritiek terecht is. Het is van grootste belang om vanaf het prille begin de bevolking er bij te betrekken zeg hij in dit persbericht. Van onderaf op te bouwen, draagkracht creëren, is de belangrijkste voorwaarde om windenergie te kunnen laten slagen. Volgens de gedeputeerde is het sleutelwoord participatie. Helaas hebben wij als bewoners van Biddinghuizen niets van het voorliggende gemerkt dat deze weg met ons is bewandeld.

De initiatiefnemers daar in tegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennis achterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven,

Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.

Wij, bewoners lezen in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.

Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Biddinghuizen?

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners van Biddinghuizen gekozen hebben om te wonen in Biddinghuizen vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Bremerberg en Veluwemeer) beheerd door van o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd.

Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug.

Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Biddinghuizen diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!

Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Biddinghuizen en haar bewoners. De ongeveer 5000 bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.

Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Biddinghuizen met gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzij geschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.

Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland als de gemeente Dronten twifelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig zijn geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Het zelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn drie alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.

De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen.

Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken.

De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "*Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd*"

Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Biddinghuizen.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.

2. Het ontwerp inpassings plan Windplan Groen is in strijd met het "nee , tenzij principe" van Natura 2000 gebieden / Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Voor Natura 2000 gebieden / Ecologische Hoofd Structuur / Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.



Figuur 1.1
 Overzicht van EHS-gebieden en Ecologische Verbodingszones in de gemeente Dronten

Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.

Dit is beide niet gebeurd:

- In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.

In de MER zien we - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (-) scoort.

- De MER stelt: *“De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudings doelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten”*
- Verder lezen wij: *“Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht”*
- En we lezen: *“Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting cq een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie”.*

Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.

Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied niet verleend worden.

- De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door ons aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.

Wij twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur / Natuur Netwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie laat de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.

Er is geen noodzaak voor de realisatie van 5 windturbines rond Biddinghuizen:

De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Biddinghuizen noodzakelijk zijn.

Dit zijn drogredenen:

- a. Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.
- b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog

gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.

- c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan onwil dan aan een onmogelijkheid.

Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om opzoek te gaan naar andere plaatsingszones – omdat het aangepaste plan dan op nieuw instemming moet worden gebracht -zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Biddinghuizen voor de komende 25 jaar?!

Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Biddinghuizen te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.

Tussen de referentie situatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.

In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie en Windkoepel Groen ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.

Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden:

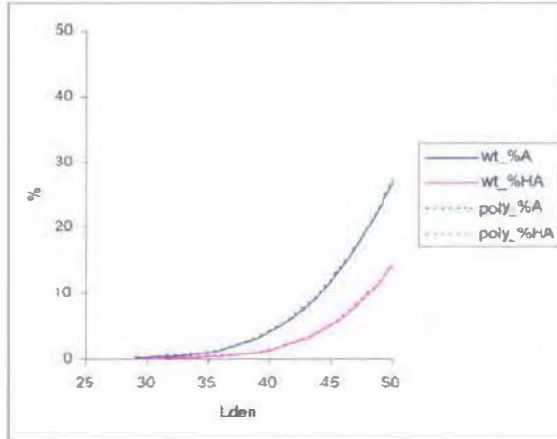
In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. (47dB komt ongeveer overeen met het geluid van een afzuigkap.)

Bewoners van Biddinghuizen moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.

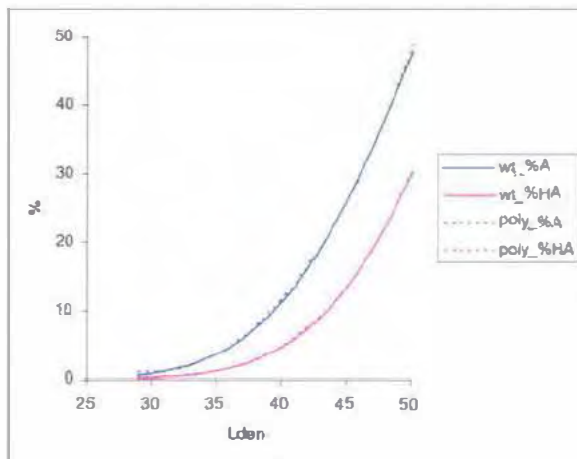
Uit onderzoek van TNO blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Biddinghuizen e.o.

(5000 inwoners) minimaal 500 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Wij achten dit niet acceptabel.

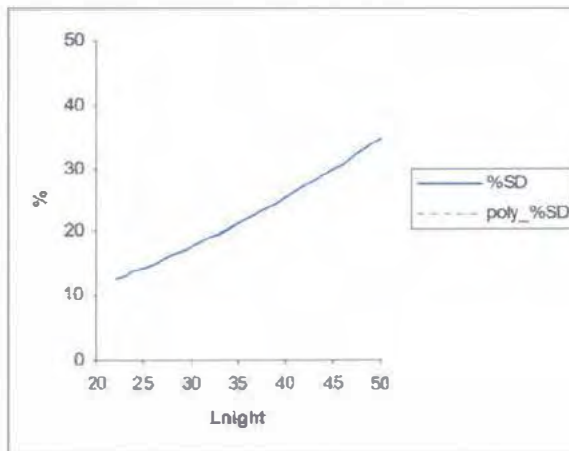
In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderdebinnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.



Figuur 4: De relatie tussen L_{den} en het percentage gehinderden (wt_%A) en ernstig gehinderden (wt_%HA) binnenshuis door geluid van windturbines. De gestippelde lijnen geven de polynome benaderingen weer.



Figuur 5: De relatie tussen L_{den} en het percentage gehinderden (wt_%A) en ernstig gehinderden (wt_%HA) buitenshuis door geluid van windturbines. De gestippelde lijnen geven de polynome benaderingen weer.



Figuur 6: De relatie tussen L_{night} en het percentage slaapverstoringen (%SD). De gestippelde lijn geeft de polynome benadering weer.

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.

Wij vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.

Infra geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier:

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.

Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen:

- Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine hebben 2 maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een wind turbine wonen.
- Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.

Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan. Een aantal landen en staten nemen deze richtlijn op in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.

Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Biddinghuizen gepland:

In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Biddinghuizen.

Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimum afstand van windturbines tot een woning

Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook criterium van 10x de tiphoogte omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'. Deze stelling name impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wel hinder van betekenis is.

Wij vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Biddinghuizen mogen worden gerealiseerd. Wetgeving hierover is zeer dringend nodig.

Waardedaling van woningen moet voorkomen worden:

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Biddinghuizen aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Biddinghuizen vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan Bremerberg. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door (knipperende) rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie:

- Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.
- Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.

- Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864) Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ waarde met 43% naar beneden bijstellen.

Afgaand op bovengenoemde moeten de bewoners van Biddinghuizen dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen duizenden euro's per woning.

Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook financieel gecompenseerd moeten worden.

De bewoners van Biddinghuizen worden dubbel benadeeld:

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad.

De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad als van de windturbines van Windplan Groen.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Biddinghuizen geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Biddinghuizen extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Biddinghuizen zich dubbel benadeeld door zowel de Initiatiefnemers als de Rijksoverheid.

Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in de samenleving en de sociale cohesie:

We zien nu dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.

In de pers is daar genoeg aandacht voor. Ook in de uitzending van Argos van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatieregeling monddood gemaakt.

Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd omdat de initiatiefnemers, veelal agrariërs, met de windturbines winstgevende nevenactiviteiten kunnen uitvoeren maar dat deze winstgevende nevenactiviteit voor maatschappelijke onrust zorgt.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan elders in Nederland.

Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk

omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.

Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken:

Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen Verontruste bewoners van Biddinghuizen en Windplan Groen, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.

In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot – dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.

Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.

Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.

Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.

a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een

industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.

In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter).

b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.

c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden. Ook kunnen omwonenden met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.

d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw

Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners krijgen te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.

Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Biddinghuizen 0 uur per jaar zal bedragen.

Horizonvervuiling:

De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Bij de omwonenden zijn twijfels over de indruk die de geleverde visualisatie oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je er bij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. De foto's zijn minder dramatisch dan de werkelijke ervaring. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties niet onderschat mag worden.

Er is geen noodzaak windturbines zodicht op dorpskernen te plaatsen:

Flevoland heeft al voldaan aan de taakstelling windenergie op land. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.

Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij windparken in Groen aangesloten ondernemers.

Er is twijfel over de business case van Windplan Groen:

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.

Windplan Groen brengt schade toe aan de woon en leef omgeving van de bewoners van Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen gemeente Dronten vast staat.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt:

Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid.

Uit documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners zullen oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoekt ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.

Tot slot

Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

.Ondertekening.

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Aan:
 Bureau Energieprojecten
 Inspraak Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

04 JUN 2019

Datum 30 mei 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Onderwerp: Zienswijze ontwerp - inpassingsplan
 Windplan Groen

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd.

U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

Ik kom uit het centrum van Amsterdam, gewlucht van de drukte van toeristen, de chaos van verkeer en mens en van de stank.

Sinds 8 maanden woon ik nu hier op de Buitenplaats. Heb een huis gekocht en dacht eindelijk de rust weder te vinden.

Eindelijk kon ik genieten van de natuur, de rust en de schone lucht.

Teddat ik hoorde dat het plan er ligt om de hoogste windturbines van Nederland hier op een afstand van minder dan 900 meter te plaatsen.

Opnieuw draos!!

Weg rust!

De schitterende natuur wordt aangetast en de waarde van mijn woning daalt!

Ik zeg NEEN tegen Windplan Groen!

Hoogachtend,

Re: zienswijze

Vr 31-5-2019 07:03

Aan:

07 JUN 2019

**Zeewolde
31-05-2019**

ond zienswijze

**Bureau Energieprojecten Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250AE Voorschoten**

Aangetekend per post.

Geachte leden van de Raad,

Van 26 april tot 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan de overige ontwerpbesluiten, de MER en de andere onderliggende stukken ter inzage voor windpark groen. Ik maak gebruik van het indienen van een zienswijze betreffende een aantal onderdelen uit de verschillende rapporten. Tevens geef ik graag kennis van mijn persoonlijke beleving bij het proces voorafgaand aan de ter visie legging van de stukken.

Inleiding

**Onze achtergrond is dat we een akkerbouwbedrijf exploiteren op het adres
te . Het bedrijf wat we daar exploiteren ligt tegen
windpark de Kubbeweg aan.**

Persoonlijke beleving

De eerste plannen en ideeën om te saneren en op te schalen dateren al van voor 2015, de animo om hieraan mee te werken door de diverse partijen was niet groot zeker gezien alle strubbelingen die in het verleden (periode 1998 -2004) zijn voorgevallen (bij realisatie van windpark de Kubbeweg) tussen het toenmalig bestuur van windpark de Kubbeweg en de directe omgeving en de bevoegde gezagen. Er is indertijd onder grote druk vanuit de provincie/gemeente Dronten een vergoedingstelsel opgetuigd om de directe omgeving enigszins financieel te compenseren om daarmee de potentiële claims/planschades af te kopen. De bevoegde gezagen gaven toen ook aan dat ze bij dit soort megalomane projecten in het vervolg het hele gebied er intensief zouden bij betrekken, en de verplichting te gaan opleggen aan een (nieuwe) potentiële initiatiefnemer om de zaken in de omgeving afdoende te gaan regelen om daarmee jarenlange juridische procedures en (schade) claims te voorkomen.

Wat ik nu uit de stukken haal is dat windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger de intentie heeft (al dan niet gedwongen) om de 2 lijnen die zij op dit moment exploiteren te willen gaan saneren en daarvoor in de plaats nieuwe grotere molens te plaatsen!! Ik vind dit een rare zeg maar gerust een onverkwikkelijke gang van zaken want tot op de dag van vandaag zijn wij als omgeving op geen enkele manier schriftelijk in kennis gesteld van de nieuwe plannen terwijl ze dit wel verplicht zijn om te doen zie artikel 2.c. (zie bijlage 1) laat staan dat wij er bij betrokken worden en in de gelegenheid worden gesteld om nu wel mee te kunnen participeren (wat in het verleden is toegezegd door de bevoegde gezagen). Het enigste wat ik uit de stukken kan halen is dat er een vereniging (Windshare) is opgericht waar je eventueel in mee kunt participeren in het plan/project groen? Ik ken de status van deze vereniging niet en ik kan nergens uit de stukken opmaken wat de mogelijkheden zijn en wat de eventuele rendementen gaan bedragen. Dit is ook wel te verklaren want het plan hangt als los zand aan elkaar gezien de vele veranderingen in de afgelopen periode. Ik vind het nogal opportuun om nu al geld te moeten storten voor iets wat nog in nevelen is gehuld en nog lang niet zeker is dat het plan wat men voor ogen heeft kan worden gerealiseerd.

Ik wil u er nogmaals op wijzen dat ik een contract met de windpark de Kubbeweg heb en niet met een vereniging (Windshare) die zijn bestaansrecht nog moet gaan bewijzen!! Ik acht het dan ook noodzakelijk dat windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger eerst zijn verplichtingen naar de omgeving gaat nakomen voordat men verder kan gaan met de ontwikkelingen van nieuwe plannen.

Ik heb altijd begrepen en wat ik ook uit de stukken kan halen die ter inzage zijn gelegd dat het een project moet worden die toegankelijk is voor de (directe) omgeving en breed gedragen moet worden!! Ik snap dan ook werkelijk niet waarom de (ver)gunning exclusief (onderhands) aan windpark de Kubbeweg of diens rechtsopvolger is verleend en niet zoals gebruikelijk zou zijn (Europese aanbestedingsregels) dat er een openbare aanbesteding zou plaatsvinden zodat meerdere partijen in de gelegenheid zouden worden gesteld om hun plannen en ideeën te kunnen ontvouwen je hebt het hier wel over een schaars recht!! Ik kan nu op geen enkele manier beoordelen of dit wel de beste

plannen zijn voor dit gebied immers wij als omgeving zijn nergens bij betrokken laat staan dat er op dit moment wat te kiezen valt voor ons.

De bevoegde gezagen begeven zich door deze manier van handelen zich op uitermate glad ijs immers een aantal onteigeningsspecialisten hebben in een seminar van begin dit jaar aangegeven dat iedere belanghebbende een beroep kan doen op oa herontwikkelingsschade deze conclusie komt voort uit de uitspraak van de Raad van State inzake dossier windpark Zeewolde.

Ik wil u er verder op wijzen dat vorig jaar de Raad van State in deze zaak heel duidelijk is geweest dit betreft de uitspraak in de zaak windpark Zeewolde u kunt deze uitspraak vinden op www.raadvanstate.nl zaaknummer 201708525/1/R6.

De Raad van State stelt onder andere in deze uitspraak vast dat alle belangen van de inwoners uit het plan gebied en andere directe belanghebbenden geborgd en gecompenseerd dienen te worden wanneer er sprake is van schade immers de bevoegde gezagen ontnemen andere partijen expliciet de mogelijkheden om met eigen initiatieven te komen laat staan te ontwikkelen.

Ik stel dan ook vast dat er aan deze voorwaarde (nog) niet is voldaan.

Tot op de dag van vandaag heeft de initiatiefnemer (bewust) verzuimd om de (directe) omgeving intensief bij de plannen te betrekken terwijl de overlast en de beperkingen waar oa wij mee te maken gaan krijgen wel substantiële hinder en schade(s) gaan opleveren. Ik zie nergens in de stukken staan welke compensatie maatregelen er voor de bedrijven, particulieren en andere belanghebbenden zijn geregeld.

Financiën

Ik kan niet uit de stukken opmaken of de plannen die er nu liggen überhaupt wel (financieel) haalbaar zullen zijn ik stel vast dat de plannen inmiddels al zo vaak zijn aangepast oa zijn er inmiddels al meer dan 20 locaties geschrapt en een groot aantal locaties krijgt te maken met substantiële verlaging van de as-tip hoogtes (dit heb ik helaas wel uit de media moeten vernemen) dat er naar mijn mening er een voorlopige begroting bij de stukken had moeten zitten om te kijken of de ingeslagen route wel de juiste is. Verdervalt mij op dat de inspectie leefomgeving en transport een veto recht behoudt in dit plan groen, het kan dus zomaar gebeuren dat de plannen nogmaals (drastisch) moeten worden aangepast. Ik sluit dan ook niet uit dat de plannen die er nu liggen nog verder moeten worden versoerd om de plannen goedgekeurd te krijgen bij de verantwoordelijke instanties. Ik kan nergens uit de stukken opmaken wie deze rekening gaat betalen terwijl uiteindelijk de provincie (eind) verantwoordelijk is voor dit initiatief. Je mag zelfs de vraag stellen of de provincie wel zijn huiswerk goed heeft gemaakt in het verleden bij het ontwikkelen van deze plannen gezien de vele mutaties van de plannen in de afgelopen maanden, het doet mij in ieder geval allemaal weinig professioneel aan deze huidige gang van zaken.

Ondernomen acties

Ik heb op 25 april contact gezocht (bijlage 2) met het bestuur van windpark de Kubbeweg bv, op 11 mei heb ik een herinneringsmail gestuurd. Op 14 mei kwam er een nietszeggende mail van windpark de Kubbeweg (zie bijlage 2). Ik krijg het wrange gevoel dat belanghebbende partijen waaronder windpark de Kubbeweg onder haar verantwoordelijkheden probeert uit te komen en de problemen/kosten en schades op een andermans bordje probeert neer te leggen!! zodat zij weer met een schone lei verder kunnen ontwikkelen zonder enige verplichtingen naar de omgeving toe. Dit was toch niet de insteek van de bevoegde gezagen het zou toch een project voor iedereen moeten worden en niet voor een exclusieve groep, alleen daar is helaas tot op heden nog niets van gebleken?

Inmiddels heb ik dit dossier reeds voorgelegd aan mijn advocaat en wij beraden ons op verdere juridische stappen.

De kosten ik al reeds gemaakt heb en nog moet maken in dit dossier zal ik gaan verhalen bij de verantwoordelijke partijen.

Afsluitend

Ik ben van mening dat er onvoldoende grond is om het plan vast te stellen en in uitvoering te brengen gezien dat de initiatiefnemer voor eigen succes gaan en stelselmatig weigert om de omgeving erbij te betrekken en dat de financiële paragraaf volledig ontbreekt bij de ter visie gelegde stukken. Je mag je zelfs wel de vraag stellen of er wel een plan groen is gezien dat de Inspectie leefomgeving en transport het laatste woord heeft (veto recht)!!!

Met vriendelijke groet.

Bijlage 1 gedeelte van het contract

Bijlage 2 briefwisseling met windpark de Kubbeweg

Bylage ①

- 2 -

6. blijkens de voorovereenkomst zou zulks, ter uitvoering van die voorovereenkomst, nader worden geregeld bij speciaal daartoe op te maken overeenkomst, zodra de vennootschap zou zijn opgericht.
7. partijen beogen met deze overeenkomst te handelen in overeenstemming met het gemeentelijk beleid inzake omwonen van windturbineparken, binnen een straal van zevenhonderd (700) meter.

De comparante, handelend als gemeld, verklaarde dat bij deze tussen de vennootschap en de gerechtigde wordt overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Deze overeenkomst strekt ter uitvoering van hetgeen bij de voorovereenkomst was overeengekomen. Indien en voor zover deze overeenkomst bepalingen bevat die afwijken van hetgeen in de voorovereenkomst is bepaald, zijn de afwijkingen uitdrukkelijk in die zin tussen partijen overeengekomen.

Artikel 2

1. De gerechtigde gedooft de aanwezigheid van het windturbinepark en de exploitatie en bedrijvigheid daarvan door de vennootschap (of haar eventuele rechtsopvolgers met betrekking tot gemelde opstalrechten of met betrekking tot gebruiksrechten daarvan) in de vorm en omvang zoals ten tijde van het aangaan van de voorovereenkomst was geprojecteerd, bestaande uit maximaal achttien (18) windturbines met een opbrengst van maximaal twee vijf/tiende (2.5) Megawatt per turbine, met een ashoogte van maximaal zeventig (70) meter en een wiekdiameter van maximaal tachtig (80) meter, een en ander zoals aangegeven op de bouwtekening behorend bij het besluit van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten, inzake de bouwvergunning de dato eenentwintig februari tweeduizend en twee nummer 01/385.
2. a. De gerechtigde onthoudt zich mitsdien van het aantekenen van bezwaar of beroep tegen die aanwezigheid, exploitatie of bedrijvigheid tegen daartoe aangevraagde en reeds verleende publiekrechtelijke vergunningen en daartoe noodzakelijke (wijziging van) bestemmingsplannen en andere procedures op gebied van ruimtelijke ordening of milieu, voor zover die aanwezigheid, exploitatie of bedrijvigheid of de wijziging daarvan de grenzen en omvang zoals ten tijde van de voorovereenkomst geprojecteerd, niet overschrijdt.
- 2 b. Evenzo onthoudt de gerechtigde zich van (rechts)middelen van privaatrechtelijke aard tegen de vennootschap en haar rechtsopvolgers in strijd met de in lid 1 en lid 2 a. omschreven verplichtingen.
- 2.c. De vennootschap verbindt zich jegens de gerechtigde voorafgaand aan een voorgenomen wijziging van de aard of inrichting van het windturbinepark buiten de kaders zoals ten tijde van de voorovereenkomst geprojecteerd, de gerechtigde daarover schriftelijk te informeren, ruim voor aanvraag van de publiekrechtelijke vergunning daartoe in het kader van Ruimtelijke Ordening of Milieuwetgeving.

Artikel 3

1. Het in artikel 2 lid 1 en 2 bepaalde is mede van toepassing op rechtsopvolgers onder enigerlei titel van de gerechtigde met betrekking tot het perceel, degenen die aan de gerechtigde een recht tot gebruik van het perceel ontlene (of van enig gedeelte daarvan) alsmede op eventuele (opvolgende) pachters of huurders daarvan.
2. In verband hiermee verbindt de gerechtigde zich in geval van rechtsopvolging met betrekking tot het perceel (of een deel daarvan), bij verlening van gebruiksrechten met betrekking tot het perceel (of een deel daarvan) en bij

Bylage 2

FW: opschaling windmolens

Za 11-5-2019 14:54

Aan: inf @windparkkubbeweg.nl <info@windparkkubbeweg.nl>

Herinnering

Verstuurd per mail/per post

Geacht bestuur, ik heb op 25 april u een mail gestuurd waarin ik een paar vragen en opmerkingen heb geplaatst maar helaas tot op heden heb ik nog geen respons van u gehad.

Ik stuur de mail hierbij nogmaals.

Met vriendelijke groet

Van:**Verzonden:** donderdag 25 april 2019 12:47**Aan:** info@windparkkubbeweg.nl**Onderwerp:** opschaling windmolens

Geacht bestuur, er liggen vanaf 26 april stukken ter inzage waaruit blijkt dat windpark de Kubbe van plan is om de huidige molens te vervangen voor nieuwe grotere molens het maakt onderdeel uit van plan groen.

Ik heb hier een paar vragen en opmerkingen over.

In het verleden zijn er contracten afgesloten met de directe omgeving om eventuele schades af te kopen, wat voor gevolgen heeft de sanering/nieuwbouw voor o.a mijn contract met windpark de Kubbe of diens rechtsopvolger(s).

Hoe staat het bestuur van windpark de Kubbe in dit verhaal van saneren/opschalen gaan jullie medewerking verlenen en zo ja wat zijn de voorwaarden die de Kubbe heeft gesteld om hieraan mee te werken en hoe wordt de (directe) omgeving erbij betrokken want tot nu toe zijn wij als omgeving nog op geen enkele manier geïnformeerd laat staan dat er een mogelijkheid wordt geboden om een afweging te kunnen maken om wel of niet mee te kunnen participeren en wat de voorwaarden hiervan zullen zijn.

In het contract wat wij in het verleden hebben afgesloten is de afspraak gemaakt onder Artikel 2.c. dat wanneer een wijziging van de aard of inrichting gaat plaatsvinden dat wij hiervan ruim van te voren schriftelijk op de hoogte moeten worden gesteld maar tot op de dag van vandaag heb ik nog geen schrijven gezien terwijl de plannen blijkbaar toch al enige jaren spelen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en ik verwacht binnen 14 dagen een reactie van uw kant.

Met vriendelijke groet

Verzonden vanuit Mail voor Windows 10

Bijlage 2 vervolg.

Re: reactie

Wo 15-5-2019 07:30

Aan: info@windparkkubbeweg.nl <info@windparkkubbeweg.nl>

Geacht bestuur , ik bedoel inderdaad windpark Kubbeweg bv.

Ik constateer dat u niet inhoudelijk wenst in te gaan op mijn mail gezien uw reactie. Ik vind dit jammer en u gaat hiermee voorbij dat wij in het verleden een contract hebben afgesloten waarin diverse zaken zijn geregeld. U probeert nu de verantwoordelijkheid afteschuiven naar andere partijen. Het zou het bestuur van windpark Kubbeweg bv gesierd hebben om al in een vroegtijdig stadium van het proces de omgeving volledig bij de plannen te betrekken en te informeren.

Het verhaal van dat iedereen is benaderd uit het gebied om mee te participeren is onjuist want ik heb tot op de dag van vandaag nog geen enkel schrijven gezien van wie dan ook!!!

Ik zie mij nu genoodzaakt om een zienswijze in te dienen om mijn belangen zeker te stellen.

Met vriendelijke groet

Van: info@windparkkubbeweg.nl <info@windparkkubbeweg.nl>

Verzonden: dinsdag 14 mei 2019 17:29

Aan:

Onderwerp: reactie

Geachte heer

Hierbij een reactie op uw schrijven van 25 April 2019.

In uw bericht haalt u een aantal malen "windpark de Kubbe" aan. Wij gaan er vanuit dat u hier doelt op Windpark Kubbeweg BV.

Indien dit niet het geval is horen wij dit graag van u en zullen we uw schrijven als niet verzonden beschouwen.

Windkoepel Groen onderzoekt momenteel de mogelijkheden om conform het vastgestelde "Regioplan Windenergie" de gevolgen en mogelijkheden voor de huidige exploitanten van windturbines in het oostelijke gebied van Flevoland. Dit in samenwerking met de regionale en landelijke overheden. Zowel Windkoepel Groen als de overheden hebben hierover zeer regelmatig informatie verstrekt o.a. via de regionale media en officiële publicaties. Meer informatie hierover kunt u ook vinden op www.windplangroen.nl

De vereniging Windshare heeft alle ondernemers en bewoners in het gebied dat Windkoepel Groen bestrijkt benaderd voor eventuele participatie in de mogelijke nieuwe windparken. Meer informatie hieromtrent kunt u vinden op www.wind-share.nl

U stelt in uw schrijven dat in het verleden met u een overeenkomst is afgesloten om eventuele schades af te kopen. Deze bewering is onjuist. De in het verleden met u afgesloten overeenkomst was ter invulling van een destijds door de Gemeente Dronten verlangde vorm van participatie van aanliggende grondeigenaren van windparken.

Windpark Kubbeweg zal bij eventuele verwijdering van het huidige windpark conform de bepalingen hieromtrent in de overeenkomst handelen.

Met bovenstaande hoop ik u voldoende geïnformeerd te hebben.

Namens directie Windpark Kubbeweg,

Van:

Verzonden: zaterdag 11 mei 2019 16:54

Aan: info@windparkkubbeweg.nl

Onderwerp: FW: opschaling windmolens

Herinnering

Verstuurd per mail/per post

Geacht bestuur, ik heb op 25 april u een mail gestuurd waarin ik een paar vragen en opmerkingen heb geplaatst maar helaas tot op heden heb ik nog geen respons van u gehad.

Ik stuur de mail hierbij nogmaals.

Met vriendelijke groet

Van:

Verzonden: donderdag 25 april 2019 12:47

Aan: info@windparkkubbeweg.nl

Onderwerp: opschaling windmolens

Geacht bestuur, er liggen vanaf 26 april stukken ter inzage waaruit blijkt dat windpark de Kubbe van plan is om de huidige molens te vervangen voor nieuwe grotere molens het maakt onderdeel uit van plan groen.

Ik heb hier een paar vragen en opmerkingen over.

In het verleden zijn er contracten afgesloten met de directe omgeving om eventuele schades af te kopen, wat voor gevolgen heeft de sanering/nieuwbouw voor oa mijn contract met windpark de Kubbe of diens rechtsopvolger(s).

Hoe staat het bestuur van windpark de Kubbe in dit verhaal van saneren/opschalen gaan jullie medewerking verlenen en zo ja wat zijn de voorwaarden die de Kubbe heeft gesteld om hieraan mee te werken en hoe wordt de (directe) omgeving erbij betrokken want tot nu toe zijn wij als omgeving nog op geen enkele manier geïnformeerd laat staan dat er een mogelijkheid wordt geboden om een afweging te kunnen maken om wel of niet mee te kunnen participeren en wat de voorwaarden hiervan zullen zijn.

In het contract wat wij in het verleden hebben afgesloten is de afspraak gemaakt onder Artikel 2.c. dat wanneer een wijziging van de aard of inrichting gaat plaatsvinden dat wij hiervan ruim van te voren schriftelijk op de hoogte moeten worden gesteld maar tot op de dag van vandaag heb ik nog geen schrijven gezien terwijl de plannen blijkbaar toch al enige jaren spelen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en ik verwacht binnen 14 dagen een reactie van uw kant.

Met vriendelijke groet

Verzonden vanuit Mail voor Windows 10

04 JUN 2019

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 20 mei 2019

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:

(Roggenbottocht kant)

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wèl hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040 !
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden!

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden!

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden !

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld !

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹. *Terwijl dit nu een bijna*

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid. *'stillegebied' is waar bewoners over werken om te wonen!*

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte. //

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-iaerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 / ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheids gelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel 14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:.....

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan winplangroen van A.E Sparreboom en M. Sparreboom-de Jong

Aan Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

04 JUN 2019

29 mei 2019

Geachte heer/mevrouw,

De eerste windmolen staat gepland op 900 m van de bebouwing van Ketelhaven. Wij wonen aan de buitenkant (zuidkant)en krijgen vrij " uitzicht" op de windmolens.

We maken ons zorgen om de overlast die dat zal veroorzaken.

- 1 Geluidsoverlast.
- 2 Slagschaduw bij zonnig weer.
- 3 hinderlijk licht van rode lampen 's nachts.

Waar we ons echter het meest zorgen over maken is de turbulentie die deze molens met een tiphoogte van 249 m teweeg gaan brengen.

Op de 2 bijlagen is te zien dat de windmolens een enorme turbulentie veroorzaken met een sterkte neerwaartse luchtstroom over zeer grote afstand.

De 2 akkerbouwbedrijven Maatschap
 en Maatschap

zijn de 2

akkerbouwbedrijven die grenzen aan de woonkern van Ketelhaven.

Dit zijn 2 gangbare akkerbouwbedrijven die veelvuldig hun land bespuiten met bestrijdingsmiddelen.

Dat zijn:

- 1 Onkruidbestrijdingsmiddelen, denk aan bv. Glyfosaat (Roundup).
- 2 Pesticiden voor het bestrijden van o.a bladluizen en ander ongedierte.

3 Fungiciden voor het bestrijden van allerlei schimmels.

Met name de fungiciden worden veelvuldig gebruikt in aardappelen, uien en graan.

In aardappelen worden deze bespuitingen vaak wekelijks uitgevoerd om aardappels te beschermen tegen de gevreesde ziekte Phytophthora.

In uien betreft het de schimmelziekte Valse Meeldauw, ook hier wordt meestal elke week gespoten.

Als oud-akkerbouwer weet ik dat deze bespuitingen altijd op de juiste tijdstippen moeten worden uitgevoerd om schade door de schimmels te voorkomen. Dit gebeurt soms wel met **windkracht 4** omdat uitstel dan niet gewenst is.

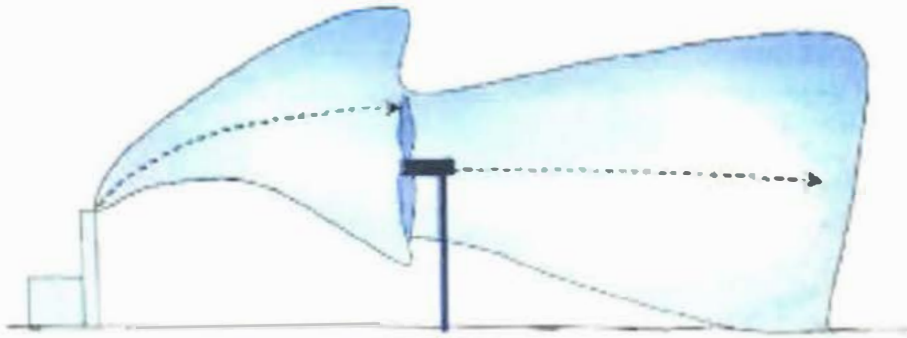
Wij maken ons dan ook ernstig zorgen dat bij de overheersende Zuidwesten winden door de turbulentie van de windmolens de bestrijdingsmiddelen van de 2 akkerbouwers de woonkern van Ketelhaven wordt 'ingebazen', met alle gezondheidsrisico's van dien!

Als oud- akkerbouwer heb ik jarenlang met deze bestrijdingsmiddelen gewerkt en ik weet hoe voorzichtig hiermee moet worden omgegaan.

Zoals bekend is Vliegtuigspuiten jaren geleden in Nederland verboden omdat de turbulentie van de sproeivliegtuigen ernstige schade veroorzaakte voor mens en milieu.

Nu krijgen we te maken met turbulentie van windmolens en krijgen we wederom te maken met schade aan gezondheid voor de mens en het milieu! Dit is voor ons onaanvaardbaar!

Hoogachtend,



Figuur 1 Invang van de rookgassen, de rookgassen worden getrokken in het zog
 coogenomen de filterkast wordt nu gesloten en de diameter van de
 pijp wordt aan de zijkant het zog gelijk gesteld



BELANGRIJK! WINDPLAN GROEN

04 JUN 2019

Ketelhaven, 6 mei 2019

Geachte bewoner van Ketelhaven,

Zoals u weet zijn er plannen om 249 meter hoge windturbines op minder dan 900 meter van Ketelhaven te plaatsen. Deze plannen liggen nu ter inzage.

Zienswijze

Tot 6 juni 2019 kunt u een zienswijze indienen over Windplan Groen.

Als bewoner moet u ZELF een zienswijze indienen. Doet u dat niet, dan gaat u akkoord met dit industriële windpark vlakbij Ketelhaven. U kunt later dan geen bezwaar meer maken.

De commissie Windplan Groen van de VVE Ketelhaven draagt in haar zienswijze meerdere redenen aan om geen windturbines te plaatsen binnen een afstand van 10x de tiphoogte.

In de bijlage vindt u de verkorte zienswijze van de commissie. Deze zienswijze kunt u gebruiken en als u dat wilt naar uw eigen idee veranderen.

U kunt de zienswijze:

- a. Ondertekenen en per post opsturen.
- b. Indienen via het reactieformulier op de website van Bureau Energieprojecten (googelen op 'windplan groen rvo' is het makkelijkst).
- c. Mondeling doorgeven op de inloopavond woensdagavond 8 mei van 19.00 – 21.00 uur bij Landsend (of later telefonisch doorgeven).

Wilt u de zienswijze graag ook digitaal ontvangen, geeft u dat door via wpgketelhaven@gmail.com, dan sturen wij u het bestand in Word-formaat toe.

Petitie

Naast de zienswijze zijn we ook een petitie gestart:

KETELHAVEN zegt NEE tegen:

1. overlast van mega-windturbines
2. aantasting van woon- en leefomgeving
3. waardevermindering van onze woningen

Minimale afstand tot woonkern: 10 x de tiphoogte van 249 meter!

U kunt de petitie onderschrijven door uw naam, adres en email door te geven via wpgketelhaven@gmail.com.

(De petitie vervangt NIET uw zienswijze, het is een steunbetuiging.)

De commissie Windplan Groen van de VVE Ketelhaven

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 31-05..... 2019

Naam:..

Adres:..

Woonplaats:..

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is op niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

d. De megahoge windturbines komen veel te dicht Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg Windturbines moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imposanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties worden niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZle-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁸ als van de windturbines van Windplan Groen⁹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

f. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese¹⁰ en Duitse documentaires¹¹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

⁹ Inpassingsplan windplan groen

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjU88>

¹¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windparkjongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Voor zover u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:.

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE te VOORSCHOTEN

04 JUN 2019

Biddinghuizen, 31 mei 2019

Betreft: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en
 Ontwerp omgevingsvergunning Windplan Groen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij dient ondergetekende, _____ een zienswijze in
 ter zake het inpassingsplan Windplan Groen en de Ontwerp omgevingsvergunning Windplan Groen,
 meer specifiek te noemen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht".

Het Inpassingsplan Windplan Groen en de ontwerp omgevingsvergunning waarbij sprake is van de
 realisatie van zeer hoge windmolens in de directe invloedssfeer van mijn woning waardoor de
 ontwerp vergunning een verdere verslechtering oplevert van het woon- en leefklimaat van mij en
 mijn gezin door een toename van slagschaduw en de geluidshinder.

1: Bezwaar tegen "Windpark Kubbeweg"

Windmolen vervallen van bestaand vergoedingsrecht:

Op dit moment hebben wij zicht vanuit onze woning op molens van "Windpark Kubbeweg" met een
 masthoogte van 70 meter en een rotordiameter van 80 meter. Daarmee hebben de molens een
 tiphoogte van 110 meter. De dichtstbijzijnde molen staat momenteel op een afstand van ongeveer
 730 meter van onze woning. In 2006 is voorafgaand aan de realisatie van de huidige molens van
 "Windpark Kubbeweg" een hindervergoeding overeengekomen, een financiële schadecompensatie
 voor de hinder als genoegdoening voor overlast.

De nieuw te realiseren molens betreffen molens met een ashoogte tussen 130 en 166 meter en een
 rotordiameter tussen de 130 tot 166 meter. De tiphoogte komt daarmee mogelijk op circa 249
 meter! De dichtstbijzijnde molen zal worden gerealiseerd op een afstand van circa 450 meter van
 onze woning. (zie hoofdstuk 1.4 uit de aanvraag van "Windpark Kubbeweg").

De nieuwe molens worden ruim 2 keer zo hoog als de huidige molens. De dichtstbijzijnde molen
 komt op ongeveer 450 meter afstand tot onze woning. Wij zijn ervan overtuigd dat wij met een 2
 keer zo hoge molen meer hinder gaan ervaren dan in de huidige situatie. De realisatie zonder
 aanvullende maatregelen of compensatie (in welke vorm dan ook) is voor ons onaanvaardbaar.

2: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

Slagschaduw: De norm voor slagschaduw is max 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar,
 ongeveer 6 uur slagschaduw per jaar. De slagschaduw als gevolg van te realiseren windparken komt
 ruim boven de wettelijke norm waardoor de molens van Windpark Kubbeweg en Windpark
 Zeebiestocht geregeld stilgezet moeten worden. Hierover moeten tussen "Windpark Kubbeweg" en
 "Windpark Zeebiestocht" afspraken gemaakt worden welke worden vastgelegd in de vergunning.

Beide parken veroorzaken een slagschaduw boven de wettelijke norm, maar op welke manier maatregelen worden genomen omtrent (verdeling van vereiste) stilstand blijkt (tussen de windparken) niets te zijn geregeld. Hoewel beide aanvragers verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen, neemt geen van beide aanvragers hiertoe actie of verantwoordelijkheid.

3: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

Geluidscontouren:

De maximale norm voor geluid volgens het activiteitenbesluit is max 47 Lden en 41 Lnight. Op de diverse tekeningen in de vergunningsaanvraag van beide parken is onze woning ingetekend nabij of binnen de contouren van maximale geluidshinder. Hieruit trek ik de conclusie dat sprake is van een overschrijding van de norm door "WindPlan Groen" (cumulatief) na mitigerende maatregelen. Ter illustratie de visuele kaders van geluidscontouren.

Pagina 48 van het "Inpassingsplan Windplan Groen":

5.2.2 Onderzoek

In het kader van het MER is een geluidsonderzoek uitgevoerd op woningniveau. Voor elke woning is de geluidsbelasting op de gevel bepaald. De geluidsbelasting is in beeld gebracht voor een windturbine met een bovengemiddeld bronvermogen en voor een turbine met een lager bronvermogen. Daarmee is inzicht ontstaan in de bandbreedte aan geluidsbelasting die op grond van dit inpassingsplan kan ontstaan. Figuur 5.1 geeft de geluidscontouren weer van de turbines met een lager bronvermogen. Alleen de geluidcontouren van de lage bronvermogens zijn weergegeven, omdat deze maatgevend zijn voor de vraag of mitigerende maatregelen nodig zijn.

Figuur 5.1 Geluidscontouren L_{den} 47 dB bij turbines met lager bronvermogen

Inpassingsplan Windplan Groen Pagina 48 van 98



Het gemiddelde windaanbod per jaar geeft niet elk jaar dezelfde mate van overlast. Maar de contourlijn (norm) is berekend na mitigerende maatregelen bij een gemiddeld windaanbod. Het

geluid zal voor onze woning dan ook altijd op de norm of boven de norm hoorbaar zijn en in een windrijk jaar zal de 47 Lden, 41 Lnight norm zelfs ruimschoots worden overschreden. Als bewoner ben ik niet zonder meer tegen realisatie van nieuwe molens. Echter het mag niet zo zijn dat de initiatiefnemers voorbij gaan aan de toenemende hinder die omwonenden gaan ervaren. Bij de bouw van de huidige molens (2006) zijn er afspraken gemaakt welke wederzijds altijd nagekomen zijn. Voor het maken van nieuwe passende afspraken staan wij open.

4: Bezwaar tegen lagere hindervergoeding binnen Windplan Groen voor omwonenden:

Veel bewoners in het buitengebied die dichtbij een bestaande (oude) molen wonen, ontvangen momenteel een hindervergoeding voor schadecompensatie, waardevermindering van de woning en/of overlast. Deze vergoeding is niet afhankelijk of de bewoner een eigen bedrijf heeft, in loondienst werkt en/of wel of niet mee participeert in een ander (verder gelegen) park en/of bedrijf. In de nieuwe situatie zal de overlast / hinder van de molens van Windpark Kubbeweg toenemen. Over een vergoeding of schadecompensatie of maatregelen die hinder beperken zijn wij niet benaderd terwijl de waarde van de woning zal dalen

Conclusie:

In dit verband is het voor ons als bewoners van een woning binnen 450 meter afstand van een te realiseren windmolen van groot belang dat de overheden (en gemeente) ons meer bescherming gaat bieden tegen de toenemende hinder en overlast die veroorzaakt wordt door de realisatie van nieuwe windparken. Naast het ondergaan van hinder zien wij onze woning in waarde dalen als gevolg van de voor ons negatieve opschaling van nabij gesitueerde windparken zonder passende financiële compensatie.

Hoogachtend,

**AANGETEKEND**

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

04 JUN 2019

Ons kenmerk 2019023671-01

Mobiel nummer

Uw kenmerk -

Doorkiesnummer

Behandeld door

Faxnummer (033) 43 42 300

E-mail

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp-inpassingsplan en ontwerpbesluiten Windplan Groen

Leusden, 3 juni 2019

Geachte heer, mevrouw,

Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Namens mijn cliënt, dhr. _____, geef ik hierbij mijn zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze ga ik enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).

Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende

In het ontwerp-inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van mijn cliënt bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij – zij het beperkte – verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp-inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp-inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine – waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat – niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.

Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden

Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/Spanje) volgt dat

Blad : 2
Ons kenmerk : 2019023671-01

uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, *Tatar/Roemenië*) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade geleid op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.

Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerpinstallatieplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerpinstallatieplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerpinstallatieplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten – bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines – is cliënt van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt.

Verzoek

Namens cliënt verzoek ik u bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.

Ik verzoek u vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met mij op.

Met vriendelijke groet,
ARAG Rechtsbijstand

Jurist Bestuursrecht

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 15:34
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Mosselweg
Huisnummer: 10 a
Postcode: 8256 RB
Woonplaats: BIDDINGHUIZEN
Telefoonnummer:
E-mailadres: voorzitter@zcflevo.nl
Als: Organisatie
Organisatie: Zweefvliegclub Flevo

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Reactie



Zweefvliegclub Flevo
 Zweefvliegveld Biddinghuizen
 Mosselweg 10a
 8256 RB Biddinghuizen

Voorzitter:
 Email: voorzitter@zcflevo.nl
 Mobiel:

Aan:
 Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Cc:
 Via Reactieformulier
<https://respons.itera.nl/Formulier/Windplan%20Groen%20OB>
 Provinciale Staten Flevoland
 Gedeputeerde Staten Flevoland

Biddinghuizen, 4 juni 2019

Kenmerk: ZCF 20190604a

Uw kenmerk: DGKE /19103454

Bijlagen: 1: Alternatieve locatie windmolens
 2: Brief aan de minister van maart 2018 (met relevante bijlagen)
 3: Brief besluit B&W Gemeente Nunspeet
 4: 140729 ZCFlevo herziene zienswijze Lelystad Airport
 5: b_NL.IMRO.0303.SVWindenergie-VA01_nota zienswijzen 22 april 2016
 (relevante pagina's)

Betreft: Zienswijze Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen

Geachte Mevrouw, Mijnheer,

Hierbij dient de vereniging Zweefvliegclub Flevo ("ZC Flevo"), gevestigd in de gemeente Dronten aan de Mosselweg 10a te Biddinghuizen, zijn zienswijze in op het Inpassingsplan Windplan Groen (hierna: het "Inpassingsplan")

ZC Flevo exploiteert een zweefvliegveld te Biddinghuizen. Aanvankelijk voerde ZC Flevo zijn activiteiten uit vanaf vliegveld Lelystad, maar omdat het gebruik van dat vliegveld voor andere vliegbewegingen werd geïntensiveerd verhuisde de zweefvliegclub in 1995 in goed overleg met de autoriteiten naar de huidige locatie die hij in erfpacht verkreeg. Die locatie was zodanig gekozen dat bij verdere toename van het vliegverkeer op vliegveld Lelystad het zweefvliegveld niet in de weg zou liggen. Dat blijkt nu ook de realiteit te zijn, omdat volgens de huidige tekeningen het zweefvliegveld buiten het luchtverkeersleidingsgebied (CTR) van het vliegveld zal komen te liggen. Het huidige zweefvliegveld wordt geëxploiteerd op grond van een ontheffingsregeling. Het Inpassingsplan brengt echter met zich dat



(i) 9 obstakels (windmolens) langs de Kokkeltocht geplaatst worden die in de weg staan aan een veilige exploitatie van het zweefvliegveld, zodat naar alle waarschijnlijkheid de ontheffing zal moeten worden ingetrokken;

(ii) de bestemming van het terrein van het zweefvliegveld wordt gewijzigd in die zin dat zweefvliegactiviteiten vanaf 1 januari 2022 niet meer tot de bestemming behoren (met een afwijkingsmogelijkheid tot 1 januari 2027) (zie de artikelen 5 en 6 van de regels en §§ 6.4.5, 6.4.6 en 6.4.12) en ook de omliggende luchtverkeerszone vervalt (artikel 12 van de regels).

Hierdoor zal het zweefvliegen vanaf het huidige terrein vanaf 1 januari 2022, althans vanaf een datum gelegen voor 1 januari 2027 onmogelijk worden. ZC Flevo wordt derhalve door het Inpassingsplan getroffen en maakt tegen deze onderdelen van het windplan bezwaar.

Ten onrechte geen afweging gemaakt waarbij het continuïteitsbelang van ZC Flevo is betrokken

Op bladzijde 24 van het Inpassingsplan staat:

"Luchtverkeersleiding Nederland en Zweefvliegclub Flevo hebben geconstateerd dat het zweefvliegveld geen toekomstvaste locatie voor zweefvliegen is. Luchtverkeersleiding Nederland gaat er van uit dat Zweefvliegclub Flevo naar een andere locatie verplaatst en dat het gebruik van het terrein bij Biddinghuizen vooral ter overbrugging dient tot er een alternatieve locatie is gevonden..."

Deze passage is onjuist. ZC Flevo heeft zulks niet geconstateerd. In tegendeel: ZC Flevo heeft altijd het standpunt ingenomen dat het luchtverkeersgebied van vliegveld Lelystad zodanig vormgegeven kon worden dat zweefvliegen vanaf het onderhavige zweefvliegveld onbelemmerd kan voortgaan. Ook overigens heeft ZC Flevo steeds het standpunt ingenomen dat de ontwikkeling van vliegveld Lelystad niet in de weg staat aan de continuering van het zweefvliegveld zoals onder andere in bijlage 4 is weergegeven. Voor zover LVNL in het verleden al wel het standpunt heeft ingenomen dat het zweefvliegveld geen toekomstvaste locatie voor zweefvliegen zou zijn, is dat standpunt onjuist en, in het licht van de procedures rondom vliegveld Lelystad prematuur gebleken, nu inmiddels is komen vast te staan dat het zweefvliegveld niet binnen het luchtverkeersleidingsgebied van vliegveld Lelystad hoeft te vallen en het daar volgens de huidige plannen ook niet in zal vallen¹.

¹ In 2018 heeft de Minister het luchtruim zoals dat geldig zal zijn na de opening van Lelystad Airport voor groothandelsverkeer vastgesteld, nadat de consultatiesessies volgend uit Wet Luchtvaart artikel 5.11 waren uitgevoerd. Volgens dit besluit blijkt het terrein van ZC Flevo buiten het luchtverkeersleidingsgebied te vallen. De luchtruimclassificaties ter hoogte en rond het terrein maken het starten, landen en uitvliegen vanaf het zweefvliegterrein zonder problemen mogelijk. Er zal dus op basis van de Wet Luchtvaart geen reden zijn om de luchthavenregeling voor het zweefvliegterrein in te trekken op het moment dat Lelystad Airport actief wordt voor groot handelsverkeer. Aangezien de ambitie van de overheid is om het groothandelsverkeer van Lelystad Airport zo snel mogelijk zo hoog mogelijk te laten vliegen om de hinder door omwonenden te beperken is zeer goed mogelijk dat er na de algemene herindeling van het Nederlandse luchtruim in 2023 juist meer ruimte ontstaat voor vluchten vanaf het zweefvliegterrein Biddinghuizen.



Van dit onjuiste uitgangspunt blijkt ook uit de *Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen ontwerp regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland*, versie 22 april 2016 onder 8.2 (bijlage 5).

" Duidelijkheid gevraagd over verplaatsing zweefvliegveld Z6, Z13, Z20

Antwoord: Het gebruik van het zweefvliegveld in Biddinghuizen wordt beëindigd voordat de uitbreiding van Lelystad Airport operationeel wordt. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat dit in 2018 zover zal zijn. Hier heeft de provincie de gebruikers van het zweefvliegveld eind 2015 schriftelijk over geïnformeerd. Dit besluit geeft de gevraagde duidelijkheid, maar komt voort uit een ander bestuurlijk traject dan het Regioplan. Voor het Regioplan geldt het beëindigen van het gebruik van het zweefvliegveld daarom als autonome ontwikkeling."

Naar aanleiding van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Windplan Groen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat had ZC Flevo als zienswijze ingediend dat de aanwezigheid van het zweefvliegveld ten onrechte niet was genoemd en dat plaatsing van windturbines in de omgeving van of op dat terrein niet mogelijk was. Het Ministerie antwoordde daarop in haar antwoordnotitie:

"Als gevolg van de autonome ontwikkelingen als gevolg van het Luchtvaartbesluit Lelystad Airport is er binnen het luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven geen ruimte voor overige activiteiten, waaronder zweefvliegen. Als gevolg hiervan zal er geen ruimtelijk conflict met het windplan zijn."

Het ministerie besloot daarom dat er geen reden was tot wijziging van deze notitie op dit punt (Onderdeel van bijlage 2 , "Nota_van_Antwoord_NRD_Windplan_Groen", onder 2). Nogmaals, het zweefvliegveldterrein zal niet binnen het luchtverkeersleidingsgebied vallen.

Ten onrechte is dan ook in het MER geen aandacht besteed aan alternatieve locaties (in plaats van de locaties aan de Kokkeltocht), waardoor het zweefvliegveld in gebruik kan blijven en voorts geen wijziging van de bestemmingen behoefde plaats te vinden als bedoeld in de artikelen 5, 6 en 12 van het Inpassingsplan. Het MER voldoet daarom niet aan de eisen van de artikelen 7.7 en 7.23 Wet Milieubeheer.



Ook het - kennelijk door het Inpassingsplan overgenomen - uitgangspunt dat ZC Flevo naar een andere locatie verplaatst zal worden, is onjuist. ZC Flevo is overigens niet bekend met dit aan LVNL toegeschreven uitgangspunt en bestrijdt dat LVNL dat uitgangspunt heeft ingenomen. ZC Flevo is weliswaar op zoek naar een nabijgelegen andere locatie, omdat die betere mogelijkheden zou kunnen bieden voor het beoefenen van de zweefvliegsport, maar voorsnog is er geen enkele zekerheid dat zo'n locatie zal kunnen worden gerealiseerd. In tegendeel, ZC Flevo is al sinds 2014 in overleg met diverse overheden om een geschikte alternatieve locatie te vinden, hetgeen aanvankelijk te maken had met de ontwikkeling van vliegveld Lelystad, maar dat probleem is inmiddels dus opgelost. In de afgelopen vijf jaren is de overheid niet in staat gebleken een alternatieve locatie beschikbaar te maken, ondanks het feit dat ZC Flevo zeer actief potentiële locaties heeft aangedragen².

Op bladzijde 24-25 van het Inpassingsplan wordt voorts gesteld:

Het belang van (de gebruikers) van het zweefvliegterrein is afgewogen tegen het belang van de voorgenomen ontwikkelingen. Uit de afweging van deze belangen volgt dat het gebruik als zweefvliegterrein op deze locatie eindigt.

Hoewel hier gesproken wordt van een afweging, blijkt daar niet van. Uit het Inpassingsplan blijkt niet welke belangen hier tegen elkaar zijn afgewogen en er volgt geen enkele rechtvaardiging uit waarom de zweefvliegactiviteiten hier zouden moeten worden beëindigd. Het berust ook niet op een onderzoek naar alternatieven in het MER. ZC Flevo bestrijdt dan ook dat een deugdelijke afweging heeft plaatsgevonden tussen het plaatsen van 9 windmolens langs de Kokkeltocht enerzijds en het behoud van het zweefvliegterrein anderzijds. Voor zover de overweging dat (vanwege de ontwikkeling van vliegveld Lelystad) het zweefvliegterrein geen toekomstvaste locatie zou zijn een rol heeft gespeeld, is deze overweging onjuist. Bij de bepaling van het voorkeursalternatief (VKA) zijn de belangen van ZC Flevo ten onrechte niet meegenomen.

Belangenafweging is gebrekkig en kan in redelijkheid niet leiden tot sluiting van het zweefvliegveld. Het Inpassingsplan is voorts op diverse onderdelen in strijd met het Regioplan en met het provinciale beleid

In redelijkheid kan de wens tot plaatsing van deze 9 windmolens op deze locatie niet tot de conclusie leiden dat het zweefvliegveld dan maar moet worden gesloten. Daarbij is onder meer het volgende van belang:

De mogelijkheden om te zweefvliegen in Nederland zijn de laatste decennia aanzienlijk beperkt. Met name in het westen van Nederland zijn veel zweefvlieglocaties opgedoekt of met zeer aanzienlijke beperkingen geconfronteerd. De capaciteit op vliegveld Terlet is ten volle benut. ZC Flevo vervult daarom een essentiële rol voor mensen uit de randstad, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland en de Veluwezoom, die met de zweefvliegsport willen kennismaken of deze willen beoefenen.

² Zoals in bijlage 3 weergegeven hebben Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nunspeet onlangs besloten geen medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van een alternatieve locatie voor een zweefvliegveld. Deze locatie was tot dusver de enig overgebleven optie voor uitplaatsing.

In het MER voor het Inpassingsplan en in het Regioplan Windenergie (het "Regioplan") zijn ook andere locaties voorzien, waar zonder duidelijke of toereikende gronden in het Inpassingsplan niet voor gekozen wordt, maar waar deze 9 windmolens ook geplaatst zouden kunnen worden³. Het is opvallend dat in de in het Inpassingsplan⁴ beschreven alternatieven "natuur" en "opbrengst" geen molens aan de Kokkeltocht geplaatst worden. Volgens deze twee alternatieven zou er daarmee op geen enkele manier een conflict zijn met het zweefvliegterrein. Volgens het Inpassingsplan⁵ zijn de alternatieven uitvoerbaar. Op pagina 19 van het inpassingsplan wordt aangegeven dat er een extra zone is gesitueerd ten noorden van de Hanzeweg, die als extra locatie gebruikt wordt voor de invulling van de provinciale taakstelling. Daardoor is er ruimte om met behoud van het voorziene aantal van 90 molens geen molens te plaatsen aan de Kokkeltocht. Mogelijk leveren de geschrapte locaties Knardijk, Vleetweg, Meeuwentocht, Hondtocht-Noord, Pijlstaartweg (deels) en Harderringweg ook nog geschikte alternatieven voor de locatie Kokkeltocht. Een andere alternatieve locatie is op bijlage 1 weergegeven. De molens zouden parallel aan de Biddingringweg (N305) geplaatst kunnen worden. Deze lijn, circa 1,5 kilometer ten noordwesten van de beoogde locatie zal hoogst waarschijnlijk niet conflicteren met een veilig gebruik van het zweefvliegveld. Om vast te stellen aan welke eisen deze plaatsing zou moeten voldoen zodat het veilig gebruik van het zweefvliegveld Biddinghuizen niet in gevaar komt zou een toetsing vooraf door IL&T moeten plaatsvinden. ZC Flevo is graag bereid mee te werken aan zo'n toetsing en kan zijn kennis van de lokale zweefvliegpraktijk inbrengen bij IL&T.

In het kader van de afweging wijst ZC Flevo er voorts op dat volgens het Regioplan⁶ voor elke nieuw te plaatsen windmolen twee oude windmolens gesaneerd zouden moeten worden in verband met het landschappelijk aspect. Tegenover ca 300 nieuwe windmolens moeten 600 te saneren windmolens staan, derhalve een verhouding van 2:1. Concept NDR Windplan Groen⁷ stelt ook dat het doel van Windplan Groen is om met minder windturbines meer energie te produceren. In het Regioplan wordt uitdrukkelijk overwogen dat om die reden de plaatsingszones onder de diverse projecten in de regio gemaximeerd worden op 144 km. Het Inpassingsplan voorziet echter in plaatsing van 90 windmolens bij sanering van 98 windmolens⁸. Hoewel het regioplan niet bepaalt dat per project de verhouding 2:1 aangehouden dient te worden, is het gevolg van het Inpassingsplan wel dat in de overige projecten tegen plaatsing van ca. 200 windmolens ca. 500 windmolens dienen te worden gesaneerd. Noch het MER noch het Inpassingsplan behandelen de vraag hoe dit gerealiseerd zou kunnen worden.

Omdat, afgezien van de subsidie, de projecten renderend gefinancierd moeten worden, zal ervan uitgegaan moeten worden dat dit financieel niet haalbaar is. Het Inpassingsplan komt daardoor in strijd met het in het Regioplan neergelegde provinciale beleid. Zulks wordt in het Inpassingsplan niet toegelicht of gemotiveerd, hoewel op blz. 37 van het Inpassingsplan

³ Figuren 2.4 en 2.5

⁴ Blz. 17/18 figuur 2.4 en 2.5.

⁵ Blz. 26.

⁶ Blz. 5 en 16.

⁷ Blz. 22.

⁸ Blz. 6. Zie ook het MER, inleiding blz. 6.



- derhalve ten onrechte - wordt gesteld dat daar waar het Inpassingsplan afwijkt van het Regioplan, dit in de plantoelichting wordt gemotiveerd. In verhouding tot het voorziene aantal te saneren windmolens worden onder het Inpassingsplan veel te veel nieuwe molens geplaatst. De 9 geplande windmolens langs de Kokkeltocht zijn daarom boventallig. Indien gekozen dient te worden welke windmolens in verband met de saneringsdoelstelling dienen te worden geschrapt ligt schrapping van deze windmolens voor de hand, ten eerste om de voortzetting van de zweefvliegactiviteiten mogelijk te maken, en ten tweede omdat dit de enige lijn van windmolens is met variërende hoogte, hetgeen landschapsverstoring werkt⁹.

De plaatsing van molens langs de Kokkeltocht is ook in strijd met het uitgangspunt¹⁰ dat het Inpassingsplan zo min mogelijk ingrijpt in de geldende ruimtelijke plannen. Zoals uit de regels van het Inpassingsplan blijkt, grijpt het Inpassingsplan als gevolg van de plaatsing van windmolens langs de Kokkeltocht juist diep in in de geldende ruimtelijke plannen, terwijl dat bij plaatsing van de molens op een andere locatie niet het geval zou zijn. In het Inpassingsplan is in ieder geval het landschappelijk bezwaar tegen het aantal voorziene windmolens onvoldoende betrokken bij de beweerdelijke belangenafweging. Hierom acht ZC Flevo het de omgekeerde wereld dat op pagina 25 van het Inpassingsplan het volgende wordt gesteld:

Tot het moment dat de windturbines nabij deze gronden gerealiseerd worden, is voortzetting van het gebruik als zweefvliegerterrein nog mogelijk.

Het uitgangspunt dat het Inpassingsplan zo min mogelijk ingrijpt in de geldende ruimtelijke plannen brengt met zich dat, hetzij voor een alternatieve locatie voor de molens langs de Kokkeltocht was gekozen, hetzij de bestemmingen pas gewijzigd mogen worden en de windturbines aan de Kokkeltocht slechts gebouwd mogen worden nadat een alternatieve locatie voor het zweefvliegveld daadwerkelijk gerealiseerd is.

Bezwaren uit landschappelijk oogpunt en strijd met het provinciale beleid

De hierboven in het kader van de belangenafweging genoemde bezwaren uit landschappelijk oogpunt (het buiten bereik brengen van de saneringsverhouding 1:2 en de lelijke variërende hoogte van de lijn aan de Kokkeltocht) en de afwijking van het geformuleerde beleid met betrekking tot het zo veel mogelijk handhaven van de geldende bestemmingen leveren ook op zich bezwaren op die ZC Flevo maakt tegen het Inpassingsplan en de daarin voorziene plaatsing van 9 windmolens aan de Kokkeltocht.

Gebreken in het MER.

ZC Flevo wijst er voorts op dat het MER ten behoeve van het Inpassingsplan niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen en wel om de volgende redenen:

- (i) In het MER zijn geen alternatieven onderzocht waarbij het zweefvliegveld behouden blijft (zie hiervoor).
- (ii) In het MER wordt geen aandacht besteed aan de in het Regioplan voorziene saneringsverhouding als hiervoor besproken. Met name had in hoofdstuk 7 hieraan

⁹ Inpassingsplan blz. 70.

¹⁰ Inpassingsplan blz. 83.



aandacht besteed moeten worden, zowel in verband met de landschappelijke gevolgen van de afwijkende saneringsverhouding in het projectgebied Oost, als in verband met de vraag of de in het regioplan voorziene saneringsverhouding nog haalbaar zou zijn.

(iii) Het MER beoordeelt de gevolgen van de plaatsing van de windmolens voor de geluidsbelasting onder de huidige omstandigheden¹¹. Het is echter bekend dat als gevolg van de uitbreiding van Vliegveld Lelystad die geluidsbelasting, met name in het gebied waarin het zweefvliegveld ligt, aanzienlijk zal toenemen. Het MER had daarom aandacht dienen te besteden aan de totale en piekgeluidsbelasting die zal optreden indien het "nieuwe" vliegveld Lelystad zal functioneren en de voorziene windmolens zijn geplaatst.

Om deze redenen dient het MER opnieuw te worden uitgevoerd en kan het Inpassingsplan niet worden vastgesteld voordat dat gebeurd is.

Hoogachtend,

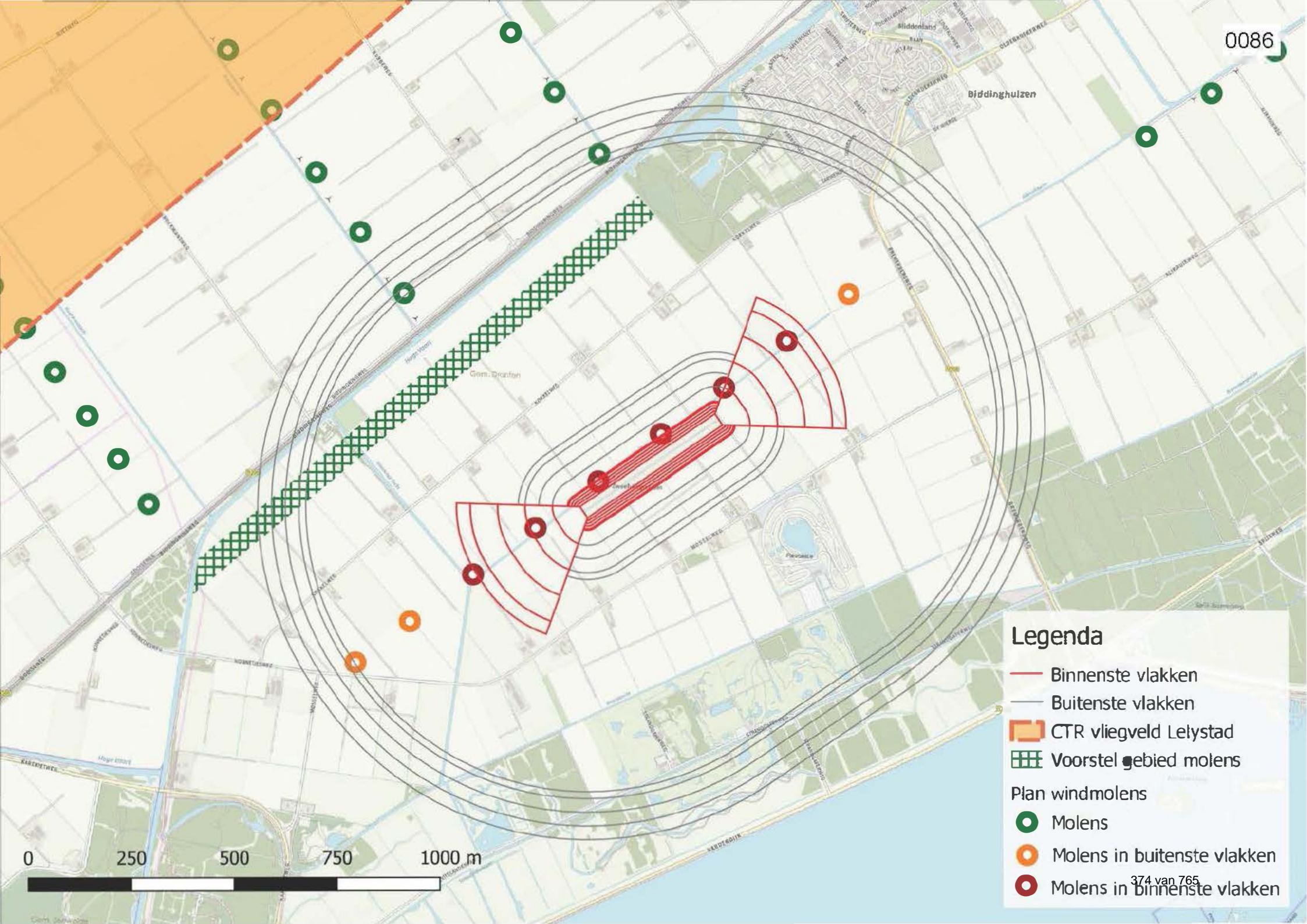
Zweefvliegclub Flevo

Voorzitter

¹¹ Zie daarover in het Inpassingsplan biz. 51



Bijlage 1: Alternatieve locatie windmolens



Legenda

- Binnenste vlakken
- Buitenste vlakken
- CTR vliegveld Lelystad
- Voorstel gebied molens

Plan windmolens

- Molens
- Molens in buitenste vlakken
- Molens in binnenste vlakken



Bijlage 2: Brief aan de minister van maart 2018 (met relevante bijlagen)



Zweefvliegclub Flevo
 Zweefvliegveld Biddinghuizen
 Mosselweg 10a
 8256 RB Biddinghuizen

Voorzitter:
 Email: voorzitter@zcflevo.nl
 Mobiel:

Aan:
 Ministerie Economische Zaken en Klimaat
 t.a.v. de Minister E. Wiebes
 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

Biddinghuizen, 27 februari 2018

Kenmerk: ZCF 20180227a

Uw kenmerk: DGETM-EO / 18008713

Bijlagen: 20180130 Besluit tot vaststellen Reikwijdte en detailniveau MER Windplan Groen
 Nota van Antwoord NRD Windplan Groen
 170928 deelname consultatie routes Lelystad Airport
 Consultatie Lelystad_20171113
 170807 ZCFlevo voortgang uitplaatsing
 20150702 Brief LVNL voorlopige inschatting effecten luchtruim

Betreft: Commentaar op Besluit tot vaststellen Reikwijdte en detailniveau MER
 Windplan Groen

Geachte Heer Wiebes,

Op 30 januari 2018 heeft U uw besluit tot het Vaststellen Reikwijdte en Detailniveau MER Windplan Groen gepubliceerd met de daarbij behorende Nota van Antwoord op de zienswijzen die door partijen zijn ingediend.

Bij deze wil ZC Flevo terugkoppeling geven op het proces en op de inhoud.

Ten aanzien van het proces constateren wij dat wij pas op 22 februari persoonlijke terugkoppeling hebben mogen ontvangen. Dat is ruim drie weken na Uw besluit. Hierdoor lopen wij het risico niet tijdig inhoudelijk te reageren. Daarnaast hebben wij gezien dat het essentiële document, de Nota van Antwoord, elektronisch geantedateerd is. Uit de metadata van het betreffende PDF document blijkt dat dit pas op 16 februari 2018 is gecreëerd, door de heer Schoon, terwijl de tekstuele informatie verwijst naar uw referentie: datumstempel 30 januari 2018, DGETM-EO/18008713. Overigens is ook uw Besluit elektronisch geantedateerd met een PDF creatiedatum van 12 februari 2018. Doordat de feitelijke publicatie op de website van Uw Ministerie ruim na de fysieke datumstempel op het document plaats heeft gevonden, worden wij, maar mogelijk ook overige



belanghebbende partijen, op een informatie-achterstand gezet.

Ten aanzien van de inhoud willen wij bij deze ook commentaar geven. De zienswijze die ZC Flevo heeft ingediend zou volgens de Nota van Antwoord niet tot een wijziging van de plannen leiden. Volgens de Nota is er geen conflict met het windplan, omdat er als gevolg van het Luchtvaartbesluit Lelystad Airport binnen het luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven geen ruimte voor overige activiteiten, waaronder zweefvliegen, zou zijn.

ZC Flevo constateert dat deze conclusie onjuist is, aangezien de aangehaalde redenen niet relevant, dan wel onjuist, dan wel achterhaald zijn.

ZC Flevo heeft sinds het eerste overleg met het bevoegd gezag inzake de uitbreiding Luchthaven Lelystad in 2013 aangegeven dat het niet mogelijk is een conclusie te trekken over de mogelijkheid om vanaf het huidige zweefvliegterrein te blijven vliegen, totdat de procedure tot vaststelling luchtruim volgend uit Wet Luchtvaart in zijn geheel zou zijn doorlopen. LVNL heeft in 2015, zoals in de bijlage te lezen, een voorlopige inschatting gegeven van de mogelijke beperkingen. Aangezien het onderzoek dat LVNL daarvoor heeft uitgevoerd zeer beperkt was, heeft ZC Flevo daarop aangegeven dat het voor het bevoegd gezag prematuur en niet prudent zou zijn om op basis van deze informatie te concluderen dat vluchten vanaf het zweefvliegterrein niet meer mogelijk zouden zijn.

Uit voorzorg heeft ZC Flevo wel ingestemd met een proces van uitplaatsing dat ondanks grote inspanningen van ZC Flevo tot nu toe helaas niet heeft geleid tot een geschikte alternatieve locatie. Zoals U in de bijlage kunt lezen hebben wij daarover per brief op 7 augustus 2017 aan de Provincie Flevoland onze zorgen geuit, waarbij wij wederom hebben aangegeven dat uitplaatsing ons inziens niet noodzakelijk zou zijn.

Dat de (voorlopige) conclusie van LVNL en de Provincie Flevoland prematuur was is inmiddels gebleken.

Als direct belanghebbende partij bij de inrichting van het luchtruim in verband met de uitbreiding van Lelystad Airport heeft ZC Flevo eind 2017 deelgenomen aan de consultatiesessies volgend uit Wet Luchtvaart artikel 5.11. Tijdens de derde en vooralsnog laatste consultatiesessie heeft het Ministerie van I&W op 13 november 2017 de voorgenomen lokale luchtruimstructuur gepresenteerd zoals in de bijlage op pagina 14 weergegeven. Naar de laatste inzichten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat blijkt het terrein van ZC Flevo inderdaad buiten het luchtverkeersleidingsgebied (CTR) te vallen. De luchtruimclassificaties ter hoogte en rond het terrein maken het starten, landen en uitvliegen vanaf het zweefvliegterrein zonder problemen mogelijk. Er zal dus op basis van de Wet Luchtvaart geen reden zijn om de luchthavenregeling in te trekken op het moment dat Lelystad Airport actief wordt voor groot handelsverkeer.

De uitbreiding van Lelystad Airport is al vele malen uitgesteld. De minister van I&W heeft publiekelijk aangekondigd dat de uitbreiding van Lelystad Airport niet door zal gaan indien er geen oplossing wordt gevonden voor de gewenste hogere aansluitroutes. De directeur van LVNL geeft publiekelijk aan dat er grote twijfels zijn of dit realiseerbaar is. Ook gezien deze onzekerheid dringt ZC Flevo er bij U op aan om bij de ontwikkeling van Windplan Groen rekening te houden met de beperkingen die de aanwezigheid van het zweefvliegterrein te Biddinghuizen met zich meebrengt. Er is immers nog geen enkele



zekerheid te geven of en wanneer er enige beperking zou ontstaan voor het zweefvliegen vanaf ons zweefvliegerterrein.

Bij deze wil ik U verzoeken om de conclusie die is weergegeven in de Nota van Antwoord te herzien, Windplan Groen zodanig te (laten) ontwikkelen dat het zweefvliegen vanuit het zweefvliegerterrein te Biddinghuizen zonder belemmeringen kan worden gecontinueerd en ZC Flevo als direct belanghebbende partij voortdurend persoonlijk en tijdig op de hoogte te houden van de ontwikkelingen ten aanzien van Windplan Groen.

Hoogachtend,

Zweefvliegclub Flevo

Voorzitter

NB. Als minister die een positieve bijdrage wil geven aan de internationale klimaatdoelstellingen is het wellicht goed om te weten dat Zweefvliegclub Flevo als eerste zweefvliegclub in Nederland gebruikt maakt van een elektrische lier voor het laten starten van de zweefvliegtuigen. Op deze manier is zweefvliegen een volledig klimaat neutrale en geluidloze luchtsport voor onze leden van 14 tot 74 jaar.



> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
 Energie, Telecom &
 Mededinging**
 Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
 Bezuidenhoutseweg 73
 2594 AC Den Haag

Postadres
 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
 00060001003214369000

 T 070 379 8911 (algemeen)
 www.rijksoverheid.nl/ezk

Telefoonnummer

T 070 379 7970

Ons kenmerk

DGEFM-EO / 1806713

Uw kenmerk
Bijlage(n)

30 JAN 2018

Datum

Betreft Besluit tot vaststellen Reikwijdte en detailniveau MER Windplan Groen

Besluit

Vaststellen Reikwijdte en Detailniveau MER Windplan Groen

Windkoepel Groen, bestaande uit bewoners, agrarische ondernemers en moleneigenaren uit Noordoost Flevoland, is voornemens om een windpark met bijbehorende voorzieningen in Noordoost Flevoland (gemeenten Dronten en Lelystad) te realiseren. Het windpark wordt aangeduid met de naam 'Windplan Groen' en heeft een beoogde omvang van circa 200-300 MW aan opgesteld vermogen. Het initiatief omvat de realisatie van circa 90 windturbines van 2-4 MW en de sanering van huidige windturbines binnen de grenzen van het plangebied. Naast het opwekken van duurzame energie levert het verminderen van het aantal turbines ook een bijdrage aan de landschappelijke inpassing van het windpark in het buitengebied van Dronten en Lelystad in Noordoost Flevoland.

Om dit project mogelijk te maken moet het vigerende bestemmingsplan worden aangepast. Dat gebeurt door middel van een inpassingsplan dat wordt vastgesteld door de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De besluiten die voor het project nodig zijn (vergunningen en ontheffingen) worden waar mogelijk en voor zover nuttig in één procedure voorbereid onder coördinatie van de minister van Economische Zaken. Deze procedure heet de Rijkscoördinatieregeling.

Ter voorbereiding van de locatiekeuze moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld. Daarbij worden (mogelijke) milieueffecten, bijvoorbeeld op leefomgevingskwaliteit (mens), landschap, natuur, bodem en water en archeologie in beeld gebracht, zodat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het MER wordt een gecombineerd plan-/project-MER waarvoor een uitgebreide procedure moet worden gevolgd. De bevoegde gezagen voor het plan-MER zijn de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het plan-MER dient voor de onderbouwing van het inpassingsplan. Het project-MER dient ter ondersteuning van de vergunningaanvragen die nodig zijn voor de uitvoering van het project. Windkoepel Groen is hiervoor verantwoordelijk. Het bevoegd gezag voor de MER-plichtige omgevingsvergunning zijn de gemeenten Lelystad en Dronten. Voor het project-MER wordt door die bevoegde gezagen door middel van dit document een



advies over reikwijdte en detail vastgesteld. De gemeenten Lelystad en Dronten hebben kennis genomen van deze vaststelling en hiermee ingestemd.

Middels een kennisgeving informeerde het ministerie van Economische Zaken en Klimaat het publiek over het voornemen tot dit project. Van 20 oktober 2017 tot en met 30 november 2017 heeft de Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau (Conceptnotitie) voor het MER voor Windplan Groen met deze kennisgeving ter inzage gelegen.

Op 30 oktober, 1 en 7 november 2017 van 19.00 uur tot 21.00 uur vonden informatiemarkten plaats in Lelystad, Biddinghuizen resp. in Dronten, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden en van Windkoepel Groen aanwezig waren om vragen te beantwoorden. Een ieder kon hier formeel een zienswijze of reactie geven op de Conceptnotitie.

Binnen de inspraaktermijn zijn in totaal 22 unieke zienswijzen binnengekomen. De Conceptnotitie is ook breed voorgelegd aan betrokken overheden en diverse adviseurs (gemeenten, provincies, Rijksdiensten, etc.). Hierop is 1 reactie gekomen: van Waterschap Zuiderzeeland.

Ook is advies gevraagd (in dit stadium niet verplicht) aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie). De Commissie heeft op 13 november 2017 de beoogde locatie bezocht en op 20 december 2017 haar definitieve advies uitgebracht over de concept NRD.

De hoofdpunten van het advies van de Commissie zijn dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Doelen en randvoorwaarden uit de Structuurvisie Wind op Land (hierna: SWOL), en de betekenis van het Regioplan en het Beeldkwaliteitsplan voor het voornemen;
- De relatie tussen het bouwen van nieuwe turbines en het weghalen van de bestaande turbines (inclusief volgtijdelijkheid);
- Een beschrijving van de te onderzoeken opstellingen binnen de verschillende plaatsingszones en alternatieve opstellingsmogelijkheden voor windturbines buiten de plaatsingszones als daarvoor wordt gekozen;
- Een beschrijving van de milieugevolgen in de aanlegfase, de dubbeldraaifase en de eindfase, en de mogelijkheden om de gevolgen te beperken in alle fases;
- Een Passende beoordeling waarin de gevolgen voor Natura 2000-gebieden worden beschreven.

Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen. Het project is gelegen nabij Natura 2000-gebieden. De kans dat een Passende Beoordeling nodig is voor dit voornemen is aannemelijk. In fase 1 van het MER wordt in een voortoets onderzocht of er sprake is van significante effecten die een Passende Beoordeling noodzakelijk maken; Ook zullen zo snel mogelijk gesprekken met de vergunningverlener plaatsvinden en zal er wel voorwerk worden gedaan ten behoeve van de Passende beoordeling. De provincie Flevoland is het bevoegde gezag voor het verlenen van een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming. De provincie Flevoland heeft kennisgenomen van deze notitie en heeft hiermee ingestemd.

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

DGE/EM-ED / 18008713

Als het MER Is afgerond en getoetst door de Commissie, wordt mede op basis daarvan de locatiekeuze voorbereid en een ontwerp-inpassingsplan opgesteld. Dit ontwerp-inpassingsplan zal samen met het MER en de ontwerpbesluiten ter inzage worden gelegd. Hierop kan een ieder zijn zienswijze geven. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere huis-aan-huisbladen. Deze zienswijzen worden betrokken bij de definitieve vaststelling van het Inpassingsplan. Belanghebbenden die een zienswijze tegen een of meerdere ontwerpbesluiten hebben ingediend kunnen beroep instellen bij de Raad van State.

De onderhavige notitie reikwijdte en detailniveau wordt hierbij vastgesteld.

Den Haag,



Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Nota van Antwoord

op de zienswijzen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, januari 2017

behorende bij het besluit vaststelling Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windplan Groen van 30 januari 2018, DGETM-EO/18008713

	Wie	inhoud	reactie	Wijziging j/n
	Waterschap Zuiderzeeland	Het voorliggend NRD gaat over het algemeen voldoende in op de nader te onderzoeken watergerelateerde milieueffecten.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee
		Het Waterschap verzoekt om toe te voegen dat naast de Waterwet de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 het wettelijk kader van het waterschap vormt.	De keur wordt als wettelijk kader gehanteerd. In de ontwerp Notitie Reikwijdte en detail (NRD) is aangegeven dat de diverse verordeningen en besluiten die het waterschap toepast in het MER nader worden uitgewerkt.	Nee
		Het grondlichaam van de Knardijk blijft een functie houden op het gebied van waterveiligheid. Het waterschap verzoekt om in het MER te onderzoeken wat de effecten op de veiligheid van de waterkering zijn van een eventuele extra/alternatieve plaatsingszone in de nabijheid van de Knardijk.	De wijze waarop de eventueel benodigde toetsing aan de beoogde functie van de Knardijk beoordeeld zal worden, zal worden afgestemd met het waterschap.	Ja
1	particulier	Voor eventuele plaatsing van windmolens aan de Hogevaart moet een grotere afstand worden gehouden tot Ketelhaven.	Voor kennisgeving aangenomen. De locaties van de windturbines zijn nog niet bepaald. In het m.e.r.-onderzoek zullen de opstellingsalternatieven zorgvuldig worden onderzocht op hun milieueffecten o.a. op Ketelhaven en getoetst worden aan de vigerende normen. De te verwachten milieueffecten op Ketelhaven kunnen zo volwaardig meegenomen worden bij de totstandkoming van en de politieke besluitvorming over het voorkeursalternatief.	Nee

		De plaatsing van windturbines heeft een negatief effect op de woningwaarde.	Het eventuele effect op de waarde van woningen ten gevolge van het plan is geen onderwerp dat in het MER wordt betrokken. Het MER heeft immers tot doel de milieu-effecten van het nieuwe windpark in beeld te brengen. Daar komt bij dat de locaties van de windturbines nog niet zijn bepaald. Na vaststelling van de besluiten zal een planschaderegeling van toepassing zijn.	Nee
2	Zweefvliegclub Flevo	Ten onrechte wordt de aanwezigheid van het Zweefvliegterrein Biddinghuizen niet genoemd. Plaatsing van windturbines op of in de nabijheid van het terrein is niet mogelijk.	Als onderdeel van de autonome ontwikkelingen als gevolg van het Luchtvaartbesluit Lelystad Airport is er binnen het luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven geen ruimte voor overige activiteiten, waaronder zweefvliegen. Als gevolg hiervan zal er geen ruimtelijk conflict met het windplan zijn.	Nee
3	particulier	De turbinelijn van de Hoge Vaart zou niet ten noorden van de Hanzeweg moeten worden doorgetrokken. Turbines in de nabijheid van Ketelhaven kunnen leiden tot geluidsoverlast en slagschaduwoverlast, beperking van uitzicht en verstoring door knipperende verlichting.	Zie reactie op zw 1. In aanvulling daarop: genoemde milieueffecten voor geluid, slagschaduw, zicht waaronder zichtbaarheid van verlichting zijn in de NRD reeds benoemd.	Nee
		Er zal sprake zijn van een waardedaling van woningen in Ketelhaven.	Zie reactie op zw 1.	nee
4	particulier	Windmolens te dicht bij Ketelhaven kunnen overlast geven van slagschaduw en geluid. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van woningen.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
5	particulier	Windturbines in de nabijheid van Ketelhaven zorgen voor waardedaling van de woning, vermindering van woongenot door slagschaduw, geluidsbelasting en horizonvervuiling.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
6	particulier	Windturbines geven geluidsoverlast, slagschaduw en bij nacht zicht op rode knipperlichten, en	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee



Zweefvliegclub Flevo
 Zweefvliegveld Biddinghuizen
 Mosselweg 10a
 8256 RB Biddinghuizen

Voorzitter:
 email: voorzitter@zcflevo.nl
 Mobiel:

Aan:
 De Staatssecretaris Infrastructuur & Milieu
 Mevr. S. A. M. Dijksma
 Postbus 20901
 2500 EX Den Haag

Biddinghuizen, 28 september 2017

Kenmerk: ZCF 20170928a

Betreft: consultatiesessies Lelystad Airport – proces van uitplaatsing ZC Flevo

Geachte Mevrouw Dijksma,

Wij hebben begrepen dat er momenteel consultatiesessies plaatsvinden inzake de veranderingen in het luchtruim Lelystad Airport.

Deze consultatiesessies maken deel uit van het formele ontwerp- en vaststellingstraject volgend uit Wet Luchtvaart artikel 5.11, waarbij stakeholders worden geconsulteerd over de voorgenomen wijzigingen aan luchtruim, routes en operationele procedures ten behoeve van het openstellen van Lelystad Airport voor groothandelsverkeer per april 2019.

Tot onze verbazing zijn wij als stakeholder die direct getroffen wordt door de verandering van de routes en de inrichting van een CTR Lelystad, hiervoor niet uitgenodigd, terwijl onze collega Zweefvliegvereniging ZCNOP en het NLR en AmpyxPower dat wel zijn.

Ik verzoek u om ons als Zweefvliegclub Flevo met als vliegveld het Larserveld (Zweefvliegterrein Biddinghuizen) gelegen aan de Mosselweg 10a als direct belanghebbende ook uit te nodigen voor deze consultatiesessies.

Naast dit verzoek, vraag ik ook graag aandacht voor het proces van de uitplaatsing van ons Zweefvliegterrein.

Bij brief van 11 november 2013 heeft de provincie Flevoland ons bericht dat wij onze zweefvliegactiviteiten, die thans plaatsvinden vanaf het zweefvliegveld bij Biddinghuizen, zullen moeten verplaatsen omdat ons veld zich in de CTR Lelystad bevindt. In goed overleg met LVNL, CLSK en de provincies Flevoland en Gelderland is in 2015 geconstateerd is dat het enige reële zoekgebied gelegen is in de Provincie Gelderland aan de rand van het



Veluwemeer. Bij brief van 24 augustus 2015 (in bijlage 1) heeft LVNL ons medegedeeld dat het zoekgebied bij Nunspeet buiten de toekomstige CTR zou liggen. Vanaf dat moment heeft onze vereniging met ondersteuning van beide provincies en de gemeente Nunspeet gezocht naar geschikte locaties. Twee kansrijke locaties worden momenteel door de provincie Gelderland onderzocht waarna de verwachting is dat op één van deze locaties een nieuw veld kan worden ingericht.

Tijdens de recentelijke eerste consultatiesessie, waarvoor ZC Flevo niet was uitgenodigd, is het bijgevoegde ontwerp getoond. Zoals u kunt zien is de vorm van deze ingetekende CTR (figuur 1 van de bijlage 2) voor een belangrijk gedeelte overlappend met het destijds gedefinieerde zoekgebied (zie figuur 1 en 2 in bijlage 1). Doordat de beoogde CTR Lelystad nu zelfs boven het oude land ligt zou onze potentieel nieuwe locatie in Nunspeet ook niet meer mogelijk zijn.

De voorgenomen "opening" van het nieuwe vliegveld Lelystad in 2019 en het daarmee gepaard gaande verbod onze zweefvliegactiviteiten vanaf de huidige locatie te continueren komen nu snel naderbij en wij dringen er daarom op aan dat nu werkelijk een oplossing wordt geboden in de zin van een veld aan de rand van het Veluwemeer of op de Veluwe. Daarvoor is noodzakelijk dat het afgesproken zoekgebied luchtzijdig beschikbaar blijft voor de inrichting van een zweefvliegerterrein.

Zoals u bekend is hebben wij onze zienswijze gegeven op de plannen en bij brief van 29 juli 2014 geconstateerd dat er naar onze mening van een uitplaatsing van onze activiteiten geen sprake hoeft te zijn wanneer er minimale aanpassingen zouden worden gedaan aan met name de in- en uitvliegroutes. Zoals wij toen reeds opmerkten zijn deze onbegrijpelijk laag gepland en zullen een enorme hoeveelheid geluidsoverlast veroorzaken voor met name het recreatiegebied bij Biddinghuizen. Bovendien merkten wij toen ook al op dat het de voorkeur verdient niet een aparte TMA Holland Regionaal – sowieso een ongelukkige naam aangezien Flevoland niet in Holland ligt - onder de Schiphol TMA te schuiven, maar het luchtvaartverkeer van Lelystad en Schiphol te laten afhandelen door één verkeersleiding.

Op onze zienswijze hebben wij nooit een bevredigend antwoord gekregen. Juist die voorgenomen lage routes zouden het onmogelijk maken de huidige locatie te blijven gebruiken. Het is opmerkelijk dat de kritiekpunten die wij destijds uitten nu onderwerp zijn van nader onderzoek. Naar onze mening bestaat er geen gegronde reden tot uitplaatsing en wij zullen onze visie bij de vorming van de second opinion opnieuw inbrengen. Niettemin blijven wij bereid mee te werken aan een uitplaatsing als ons een goed alternatief geboden wordt.

Hoogachtend,

Zweefvliegclub Flevo

Voorzitter

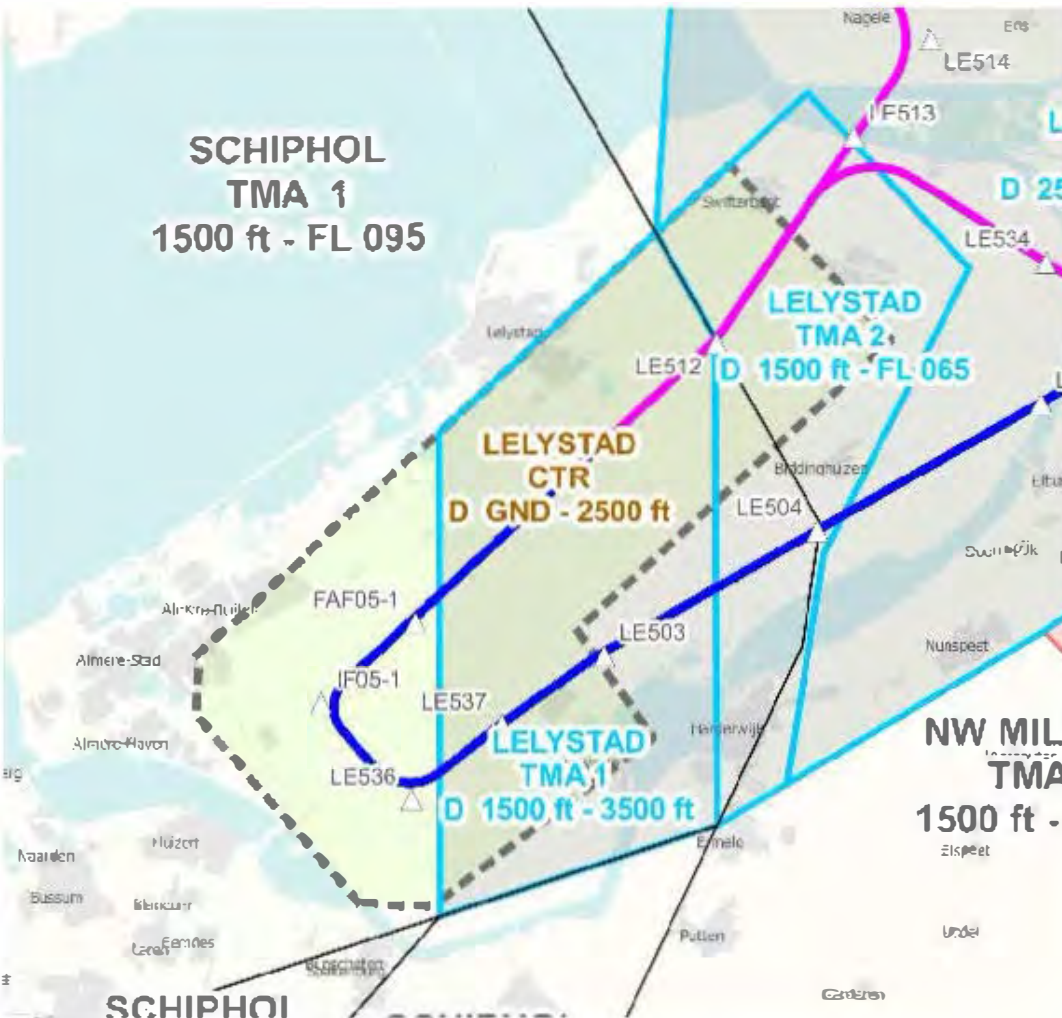
Verkleinen Lelystad CTR



Koninklijke Luchtmacht



Rijksoverheid



Noord-westelijke corridor vrijlaten

- NVL

Zo klein mogelijke CTR

- AOPA , KNvL

Simulated Forced Landing area dient te blijven bestaan

- AOPA

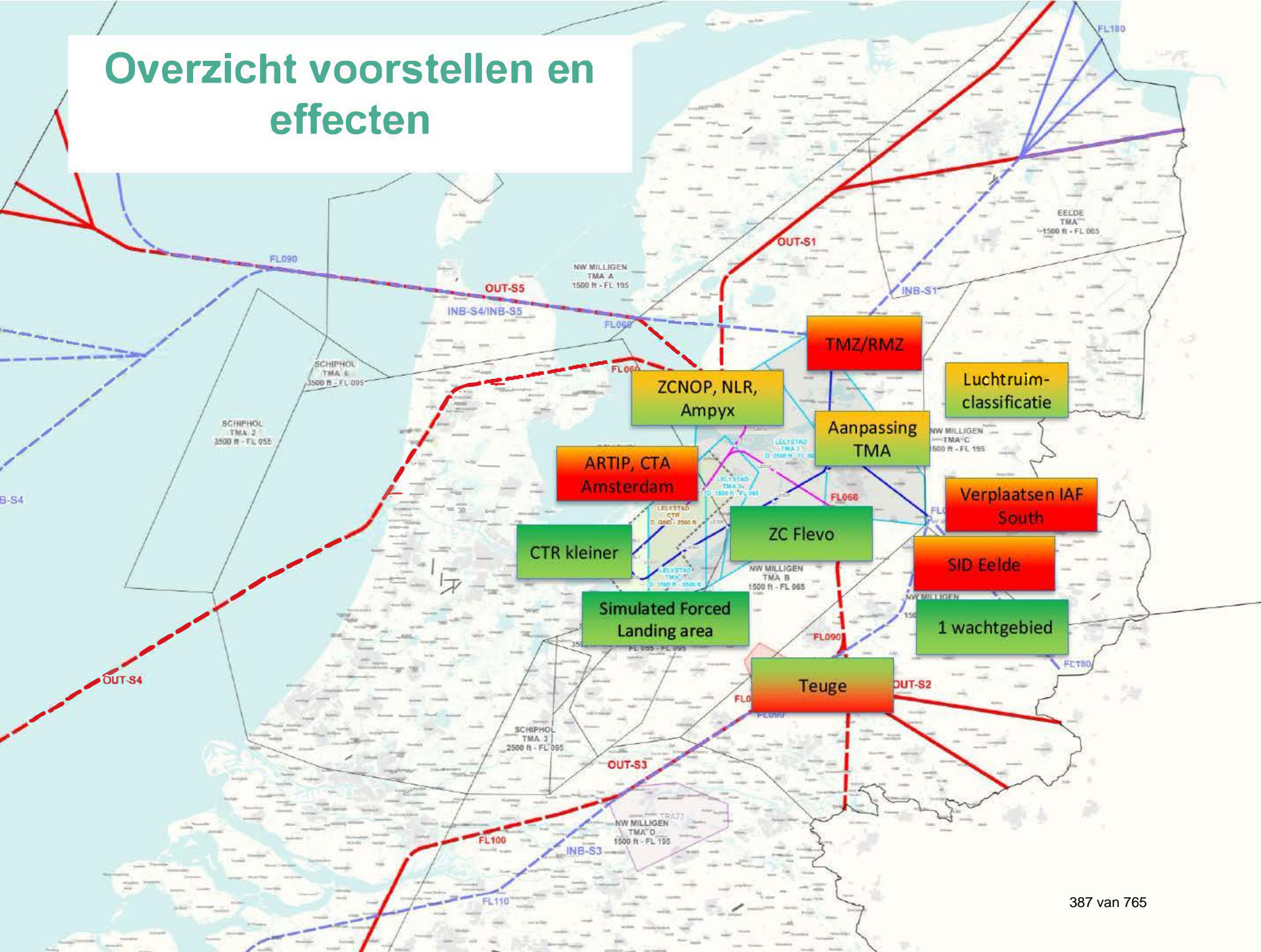
Nieuwe locatie ZC Flevo buiten CTR

- ZC Flevo

Huidige locatie ZC Flevo buiten CTR / TMA

- ZC Flevo

Overzicht voorstellen en effecten





Zweefvliegclub Flevo
 Zweefvliegveld Biddinghuizen
 Mosselweg 10a
 8256 RB Biddinghuizen

Voorzitter:
 email: voorzitter@zcflevo.nl
 Mobiel:

Aan:
 Provincie Flevoland
 t.a.v. de gedeputeerde

c.c. per email:

Postbus 55
 8200 AB Lelystad

Biddinghuizen, 7 augustus 2017

Kenmerk: ZCF 20170807a

Betreft: Voortgang uitplaatsing Zweefvliegclub Flevo

Geachte Heer

Bij brief van 11 november 2013 heeft de provincie Flevoland ons bericht dat wij onze zweefvliegactiviteiten, die thans plaatsvinden vanaf het zweefvliegveld bij Biddinghuizen, zullen moeten verplaatsen omdat ons veld zich in de onmiddellijke nabijheid van de voorgenomen in- en uitvliegroutes naar en van vliegveld Lelystad bevindt. De provincie zou ons behulpzaam zijn bij het realiseren van een uitplaatsing. Geconstateerd is dat het enige reële zoekgebied gelegen is in de Provincie Gelderland aan de rand van het Veluwemeer.

Van belang is dat de provincie Flevoland overleg voert met de provincie Gelderland om te bezien hoe eventuele belemmeringen opgelost zouden kunnen worden. Wij hebben ons voortdurend enorm coöperatief opgesteld en veel tijd en energie gestoken in het vinden van locaties en overleg met de diverse overheden. Met name de gemeente Nunspeet heeft zich enthousiast betoond en met ons diverse mogelijkheden onderzocht en ook de ambtenaren van de andere overheden tonen zich betrokken. Niettemin moeten wij constateren dat er na bijna vier jaar nog steeds geen concreet zicht bestaat op een nieuw veld.

In de jaarrapportage van de Alderstafel Lelystad 2016 wordt het volgende gerapporteerd:

Zweefvliegclub Flevo uit Biddinghuizen is ondersteund bij haar contacten met de provincie Gelderland bij het vinden van een alternatieve locatie. Een concrete locatie is daarbij in beeld gebracht.

Deze rapportage geeft daarmee een te positief beeld. Het is juist dat in overleg met de Provincies Gelderland en Flevoland en de gemeente Nunspeet een aantal mogelijke locaties zijn besproken. Geen enkele locatie is echter nog concreet, aangezien het hiervoor noodzakelijk is dat zowel de provincie Gelderland als de gemeente Nunspeet actie nemen



om een luchthavenregeling voor één van deze locaties mogelijk te maken. Wij moeten derhalve constateren dat zichtbare concrete ondersteuning van de provincie Flevoland er niet of nauwelijks lijkt te zijn.

De voorgenomen “opening” van het nieuwe vliegveld Lelystad in 2019 en het daarmee gepaard gaande verbod onze zweefvliegactiviteiten vanaf de huidige locatie te continueren komen nu snel naderbij en wij dringen er daarom op aan dat nu werkelijk een oplossing wordt geboden in de zin van een veld aan de rand van het Veluwemeer of op de Veluwe.

Zoals u bekend is hebben wij onze zienswijze gegeven op de plannen en bij brief van 29 juli 2014 geconstateerd dat er naar onze mening van een uitplaatsing van onze activiteiten geen sprake hoeft te zijn wanneer er minimale aanpassingen zouden worden gedaan aan met name de in- en uitvliegroutes. Zoals wij toen reeds opmerkten zijn deze onbegrijpelijk laag gepland en zullen een enorme hoeveelheid geluidsoverlast veroorzaken voor met name het recreatiegebied bij Biddinghuizen. Bovendien merkten wij toen ook al op dat het de voorkeur verdient niet een aparte TMA Holland Regionaal – sowieso een ongelukkige naam aangezien Flevoland niet in Holland ligt - onder de Schiphol TMA te schuiven, maar het luchtvaartverkeer van Lelystad en Schiphol te laten afhandelen door één verkeersleiding. Ook in het buitenland wordt vaak van die constructie gebruik gemaakt.

Op onze zienswijze hebben wij nooit een bevredigend antwoord gekregen. Juist die voorgenomen lage routes zouden het onmogelijk maken de huidige locatie te blijven gebruiken. Het is opmerkelijk dat de kritiekpunten die wij destijds uitten nu onderwerp zijn van nader onderzoek. Naar onze mening bestaat er geen gegronde reden tot uitplaatsing en wij zullen onze visie bij de vorming van de second opinion opnieuw inbrengen. Niettemin blijven wij bereid mee te werken aan een uitplaatsing als ons een goed alternatief geboden wordt.

Hoogachtend,

Zweefvliegclub Flevo

Voorzitter



Luchtverkeersleiding Nederland
Air Traffic Control the Netherlands

Zweefvliegclub Flevo
T.a.v. de heer , Voorzitter
Mosselweg 10a
8256 RB Biddinghuizen

Postbus 75200
1117 ZT Luchthaven Schiphol
Nederland

Tel: +31(0) 20 40 62 000
Fax: +31(0) 20 64 84 999
E-mail: atc.nl@lvnl.nl

Zweefvliegclub Noordoostpolder
T.a.v. , Voorzitter

uw brief van:
8 april 2015

schiphol-o:
1 juli 2015

contactpersoon:

uw kenmerk:
ZCF 20150407a

ons kenmerk:
S&P/2015/5104

telefoonnummer:

onderwerp:
Commentaar notulen en
agendapunten overleg LVNL

bijlage(n):

e-mail:

Geachte heren,

Naar aanleiding van uw brief aan de provincie Flevoland dd. 8 april 2015 en het gesprek dat u hierover met de provincie en LVNL heeft gehad op 9 juni jl. beantwoord ik in deze brief de door u overbrachte punten. Deze antwoorden zijn in het gesprek op 9 juni mondeling toegelicht.

De dialoog met de general aviation partijen die effect ondervinden van de ontwikkeling van luchthaven Lelystad is ondergebracht in een werkspoor binnen het Aidersproces Lelystad. In dat kader is contact gelegd tussen ZC Flevo, ZC NOP, de provincie en LVNL. U heeft uw vragen gesteld in een brief aan de provincie Flevoland, waarna een afspraak is gemaakt om de onderwerpen in de brief te bespreken.

Alvorens op de vragen in de brief in te gaan, neem ik de gelegenheid om een algemeen beeld van de omstandigheden te geven. Daarna behandel ik de vier punten uit de brief.

Algemeen beeld

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, de exploitant van luchthaven Lelystad, LVNL en het Commando Luchtstrijdkrachten hebben een intentieovereenkomst gesloten waarin is overeengekomen afspraken te maken om de luchtverkeersdienstverlening op de gecontroleerde luchthaven Lelystad Airport te ontwikkelen en te realiseren. De beoogde ingebruikname is in het voorjaar van 2018.

LVNL ziet zich geconfronteerd met een complexe opgave. Het inrichten van een volledig nieuwe gecontroleerde luchthaven is voor Nederland een unicum. Het beoogd gebruik van de luchthaven is gericht op een gefaseerde ontwikkeling naar een uiteindelijk volume van 45.000 vliegbewegingen groothandelsverkeer, gecombineerd met een aanvankelijk forse hoeveelheid overig verkeer (lesverkeer, business aviation en recreatief verkeer, zowel vleugelvliegtuigen als helikopters, zowel

Bezoekadres:

Stationsplein Zuid-West 1001

1117 CV Schiphol-Oost 390 van 765

VFR als IFR). Deze mix van verkeer moet veilig en vlot worden afgehandeld op een luchthaven die dicht bij Schiphol en dicht bij militaire oefengebieden ligt, omgeven door beperkingen vanwege natuurgebieden, het midden van woonkernen en windmolens.

De operatie op Lelystad zal vanaf het begin een aanzienlijke complexiteit kennen in een relatief klein luchtruim. Op basis van de ervaring op de andere luchthavens waar LVNL luchtverkeersdiensten levert stellen wij vast dat de taaklast van de verkeersleider, die in zijn werk met al deze afhankelijkheden rekening moet houden, snel op kan lopen. Dit is ook al het geval bij relatief lage hoeveelheden verkeer. Voorts kent het opstarten van de nieuwe luchthaven een aantal onzekerheden. Met de exploitant is overeengekomen de luchthaven geleidelijk te laten groeien. De daadwerkelijk te behalen afhandelingscapaciteit per uur is, ook bij de opening van de luchthaven, nog niet bekend. Om de risico's te beperken en de verkeersleiders en gebruikers te laten wennen aan de nieuwe operatie, zal bij aanvang van de dienstverlening de afhandelingscapaciteit kunstmatig laag worden gehouden (met zogenaamde regulaties). Geleidelijk zal de capaciteit worden verhoogd, tot de dienstverlening op het gevraagde niveau is óf tot het niveau waarop de operationele verkeersleiders aangeven dat het maximum wat zij veilig kunnen afhandelen bereikt is.

Binnen deze context is van tevoren geen ruimte te vergeven voor overige activiteiten in plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven Lelystad. Sterker, de verwachting is dat er geen ruimte zal zijn om activiteiten bij Biddinghuizen, zoals zweefvliegen en/of MLA te accommoderen wanneer het veld wordt geopend. De overweging hierbij is dat deze activiteiten zouden bijdragen aan de complexiteit en de werkbelasting die de taken van de torenverkeersleiding meebrengen, terwijl de inspanning van LVNL er juist op is gericht om de procedures en de infrastructuur zodanig vorm te geven dat deze hanteerbaar blijven.

Vervolgens geef ik hieronder puntsgewijs antwoord op uw vragen:

Effecten aanpassing luchtruimstructuur

Het effect van de aanleg van het vierde naderingspunt op de vlieghoogte van de routes naar Schiphol boven Flevoland treedt met name op aan de westzijde van de zogenaamde 'noord-zuid-lijn' over de luchthaven Lelystad. Dit effect is benut in het ontwerpen van de routesets (waarvan uiteindelijk routeset B+ is gekozen). Daarmee heeft het verder geen positief effect op de zweefvlieglocatie bij Biddinghuizen.

Vergelijking met Maastricht en vraag naar onderzoek

U betoogt dat er mogelijkheden voor Biddinghuizen zijn, omdat er ook mogelijkheden zijn voor Schinveld bij Maastricht Aachen Airport. Zoals ik hierboven in het algemene deel heb verwoord, is de situatie op Lelystad (zoals op iedere luchthaven) uniek en voor een groot deel nog niet in detail uitgewerkt. Als gevolg hiervan is een directe vergelijking niet goed mogelijk. Twee significante verschillen zijn al wel aan te wijzen: geografisch (de afstand tussen het zweefvliegterrein en de luchthaven verschilt aanzienlijk, Schinveld ligt zo'n 6 km verder van de startbaan van Maastricht Aachen Airport dan Biddinghuizen van de baan van luchthaven Lelystad) en verkeersaantallen (Maastricht Aachen Airport kent een lagere verkeersdruk, met aanzienlijk lagere aantallen GA-verkeer dan de gebruiksverwachting van luchthaven Lelystad). Beide velden hebben te maken met afhankelijkheden in de omgeving (Lelystad met Schiphol, Maastricht Aachen Airport met Geilenkirchen en het Belgisch luchtruim).

Uw vraag naar inzage in onderzoeken is begrijpelijk, maar zulk onderzoek is nog niet uitgevoerd en kan ook niet het volledige antwoord geven. De ins-and-outs van de operatie op de luchthaven Lelystad worden pas in de praktijk, dus ná realisatie en in-leer periode, volledig duidelijk. De eerder genoemde regulaties zorgen ervoor dat LVNL de dienstverlening verantwoord kan opbouwen, en hoe snel deze regulaties kunnen worden afgebouwd en tot welke capaciteit de luchthaven kan ontwikkelen is maar in beperkte mate te voorspellen.

Vorm van de CTR

In uw derde vraag gaat u in op de vorm van het plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied (de *control zone*, CTR). Dit gebied is nu alleen in concept getekend. De vorm ervan is zo gekozen dat de routes van vertrekkende vliegtuigen die op instrumenten vliegen (IFR) zijn beschermd tot zij een vlieghoogte van ca. 2.500 voet bereiken. Ook voor naderend verkeer geldt dat zij door de CTR moeten worden beschermd, aan beide zijden van het veld. Ook de VFR-routes van en naar de luchthaven worden beschermd. Uit oogpunt van duidelijkheid voor VFR-vliegers is in het concept gekozen voor een verkeersleidingsgebied dat grotendeels begrensd wordt door de landsgrens van de Flevopolder. Het resultaat is een gebied dat, gezien het verwacht gebruik van de luchthaven, beperkt in omvang is. De kans dat bij de nadere uitwerking van het ontwerp het zweefvliegerterrein Biddinghuizen buiten de contour van het verkeersleidingsgebied komt te vallen is nihil.

Situatie ZCNOP

De situatie van ZCNOP is in het gesprek op 9 juni niet aan de orde geweest omdat er geen vertegenwoordiging van ZCNOP bij het gesprek aanwezig was. Ik ga toch kort op de vraag in. De ligging van ZCNOP in de Noordoostpolder is lateraal gezien ongunstig; het zweefvliegerterrein ligt direct onder de naderingsroute naar baan 23 van luchthaven Lelystad vanuit het noorden. Wel vliegen de gecontroleerde vluchten naar luchthaven Lelystad op die plek nog op een grotere hoogte (tenminste 3000 voet, ca. 900 meter). De verantwoordelijkheid voor de luchtverkeersleiding aldaar ligt bij CLSK. Ik kan hier dan ook geen uitspraken doen over de mogelijkheden om te blijven vliegen op de locatie van ZCNOP, maar vast staat dat de ZCNOP zich niet in het plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied van luchthaven Lelystad zal bevinden.

Toekomstvaste GA Locaties

Het traject Toekomstvaste GA Locaties (TGAL) is erop gericht oplossingen te bieden voor de luchtsportcentra zoals die op zweefvliegerterrein Biddinghuizen. Dit is in het gesprek ook als zodanig aan de orde geweest. U gaf daarbij aan dat het tempo van het TGAL-traject te laag ligt. De kans dat voor ZC Flevo tijdig een alternatief wordt gevonden is klein. In het overleg werd gesproken over de mogelijkheid om, binnen de context van TGAL, een apart 'fast track' traject te doorlopen. LVNL spant zich in zijn bijdrage aan de TGAL zo goed mogelijk te leveren. Echter, wij lopen aan tegen de beperkte beschikbaarheid van operationele expertise. Mede gezien de urgentie van de effecten van o.a. de ontwikkeling van luchthaven Lelystad overlegt LVNL met het ministerie en de proces coördinator om zoveel als mogelijk duidelijkheid te creëren, met name ook voor die locaties waar geen uitgebreid onderzoek nodig is.

Ik hoop hiermee uw vragen te hebben beantwoord, waarbij ik mij realiseer dat de situatie voor ZC Flevo op locatie Biddinghuizen niet rooskleurig is. Des te meer waardeer ik de positieve wijze waarop wij met u het gesprek hebben gevoerd.

Met vriendelijke groet,

General Manager Strategy & Performance



Bijlage 3: Brief besluit B&W Gemeente Nunspeet



Zweefvliegclub Flevo
De heer

datum	ons kenmerk	collegebesluit	behandeld door	bijlage
28 mei 2019	0302-AZK-56816	20-04-2019	mevrouw (0341) 25 94 64	0

onderwerp:
Principeverzoek ZC Flevo

Geachte heer

U hebt ons, namens ZC Flevo, verzocht om medewerking te verlenen aan het realiseren van een zweefvliegterrein op de locatie Bredeweg/Randmeerweg binnen de gemeente Nunspeet.

Besluit

Wij hebben besloten om geen medewerking te verlenen aan uw verzoek voor de realisatie van een zweefvliegterrein.

Geldend bestemmingsplan

De percelen aan de Bredeweg/Randmeerweg zijn gelegen in het bestemmingsplan *Buitengebied 2018* en hebben daarbinnen de bestemming Agrarisch. Verder hebben de percelen de gebiedsaanduidingen Overige zone- Weidevogelgebieden, Reconstructiewetzone- Verwervingsgebied, Overige zone- ehs. Daarnaast hebben de percelen de dubbelbestemming Waarde- Randmeerkust. Naast de bestemming Agrarisch hebben binnen de beoogde locatie enkele percelen de bestemming Natuur- Landschap.

De betreffende percelen liggen volgens de Omgevingsverordening Gelderland in de Groene Ontwikkelingszone (GO) en gedeeltelijk tegen het Gelders natuurnetwerk (GNN). Verder is het gebied vanuit de provincie aangeduid als Waardevol open gebied en als mogelijke locatie voor windenergie.

Overwegingen

De realisatie van een zweefvliegterrein heeft gevolgen voor het plaatsen van eventuele windturbines binnen de gemeente Nunspeet. Dit betekent dat de gemeente Nunspeet hierdoor beperkt wordt in de mogelijke locaties voor windturbines en/of andere vormen van duurzame energie. Dit heeft uiteindelijk invloed op het behalen van de duurzaamheidsdoelen die vanuit de provincie zijn opgedragen en de duurzaamheidsambities van de gemeente.

Daarnaast heeft een zweefvliegterrein een recreatieve aantrekkingskracht voor zowel zweefvliegers als spotters. Het gaat hierbij om zowel een toevoeging aan de actieve recreatie door leden die vliegen als passieve recreatiemogelijkheden die worden aangeboden en spotters. Het voorgaande laat echter onverlet dat het zweefvliegterrein hinderlijk kan zijn voor rust en stilte

Nr.

zoekende recreanten. Zo ligt er nabij het beoogde gebied het project Bloemkampen. Op recreatiegebied trekt Bloemkampen veel wandelaars en fietsers. Bij realisatie van het zweefvliegterrein zou de kracht van het gebied (de extensieve recreatie) kunnen verminderen.

Conclusie

Wij hebben besloten geen medewerking te verlenen aan uw verzoek voor de realisatie van een zweefvliegterrein binnen de gemeente Nunspeet. Bij de realisatie van het zweefvliegterrein wordt de gemeente Nunspeet beperkt in de mogelijke locaties voor het opwekken van duurzame energie. Dit is gelet op de duurzaamheidsdoelen en gemeentelijke ambities onwenselijk. Daarnaast heeft de realisatie van het zweefvliegterrein nadelige gevolgen voor de extensieve recreatie richting het Veluwemeer.

Zonder herziening van het bestemmingsplan is realisering van uw verzoek niet mogelijk. Gezien het bovenstaande zijn wij niet bereid de gemeenteraad voor te stellen het bestemmingsplan te herzien om op die manier uw verzoek mogelijk te maken.

Tegen deze principe-uitspraak kan geen bezwaar worden gemaakt of beroep worden ingesteld. Als u zich niet kunt verenigen om onze redenering, kan het verzoek worden herhaald en rechtstreeks worden gericht aan de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van Nunspeet,
de secretaris, de burgemeester,

mr. A. Heijkamp

B. van de Weerd



Bijlage 4: 140729 ZCFlevo herziene zienswijze Lelystad Airport



Zweefvliegclub Flevo
 Zweefvliegveld Biddinghuizen
 Mosselweg 10a
 8256 RB Biddinghuizen

Voorzitter:
 email: voorzitter@zcflevo.nl
 Mobiel:

Aan:
 Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
 t.a.v. Directie Participatie
 ontwerp luchthavenbesluit Lelystad
 Postbus 30316
 2500 GH Den Haag

www.centrumpp.nl/lopendeprojecten

via Participatieormulier (Internet)

Biddinghuizen, 29 juli 2014

Kenmerk: ZCF 20140729a

Betreft: **herziene en uitgebreide** zienswijze Ontwerp luchthavenbesluit en MER
 luchthaven Lelystad

Geachte Staatssecretaris,

In de FlevoPost van woensdag 18 juni 2014 is aangegeven dat belanghebbenden hun mening dan wel zienswijze over het Ontwerp luchthavenbesluit (hierna: OLB) en het Milieueffectrapport (hierna: MER) voor luchthaven Lelystad zoals gepubliceerd op 19 juni 2014 kenbaar kunnen maken van 20 juni tot en met 31 juli 2014 door middel van een zienswijzeformulier, schriftelijk, via email of mondeling.

In dezelfde FlevoPost zijn tevens de data bekend gemaakt van verschillende informatiebijeenkomsten over de ontwikkeling van de luchthaven Lelystad door de zogenaamde Alderstafel Lelystad.

Tegen het OLB en het MER hebben wij vereniging Zweefvliegclub Flevo, als beheerder en gebruiker van het zweefvliegterrein Biddinghuizen zoals genoemd in het Ondernemingsplan van Schiphol Group van maart 2014, aanmerkelijke bezwaren die wij hieronder zullen toelichten.

1. Wat betreft de procedure

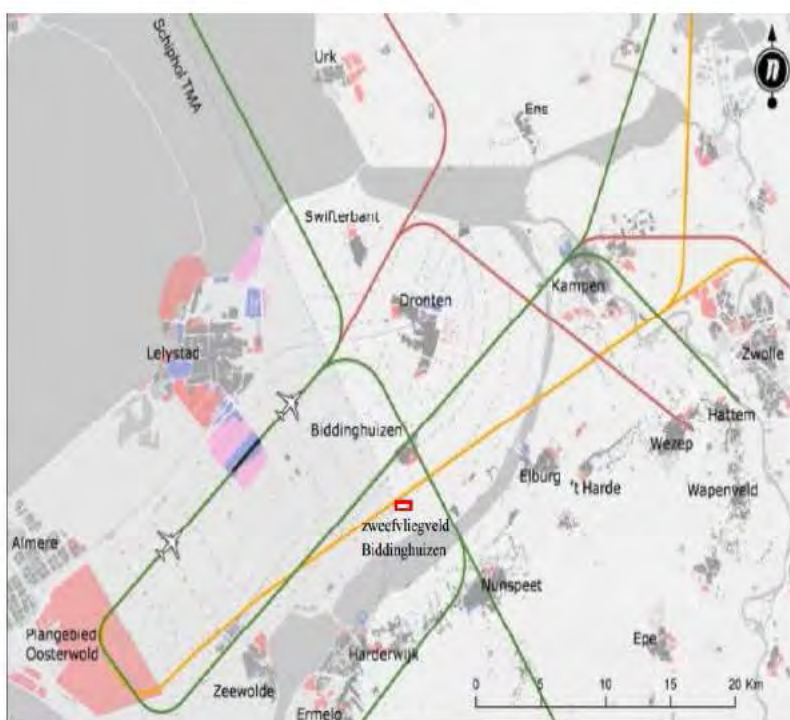
Blijkens boven aangehaalde publicatie heeft de Staatssecretaris het OLB en MER voor

luchthaven Lelystad vanaf 18 juni 2014 ter inzage gelegd. In de publicatie wordt aangegeven dat burgers 'hun mening dan wel zienswijze kenbaar kunnen maken'. Dat kan onder meer via email en ook mondeling. Niet aangegeven is hoe een mondeling contact wordt vastgelegd en verwerkt, en hoe daarop later een beroep gedaan kan worden. Hetzelfde geldt voor email.

Zoals blijkt uit de Nota van Toelichting (hierna: 'NvT') bij het OLB (par.2.1.8 pagina 13) is de mogelijkheid tot beroep bij de bestuursrechter uitgesloten in de Crisis- en herstelwet. Uit de M.E.R en uit de brieven van de heer Alders blijkt dat de effectuering van het (O)LB onverbreekelijk verbonden is met besluitvorming omtrent de aan- en uitvliegroutes, waarbij in feite reeds nu een keuze wordt voorgesteld voor het in de M.E.R. en het als bijlage 2 daarbij gevoegde advies van de "Alderstafel" genoemde "routeplan B+". Volgens dit voorgestelde route plan zal de uitvliegroute bij gebruik van baan 23 (welke baan in verband met de overheersende windrichting meestal in gebruik zal zijn) op lage hoogte vlak langs ons zweefvliegveld lopen evenals de naderingsroute bij gebruik van baan 05. Het gevolg daarvan zal zijn dat onze vereniging bij het ongewijzigd doorgaan van dit plan geen bestaansrecht meer zal hebben.



MER p.25 Fig.4. De vier routevarianten van het voornemen bij gebruiksrichting 23



MER p.25 fig. 5. De vier routevarianten van het voornemen bij gebruiksrichting 05

Hoewel de M.E.R, het advies van de "Alderstafel", de brieven van de heer Alders en de Nota van Toelichting wel de gevolgen voor de kleine luchtvaart vanaf vliegveld Lelystad bespreken wordt van de gevolgen voor de zweefvliegerij met geen woord gerept. Dat wel wordt gezien dat als gevolg van de plannen de zweefvliegsport niet meer vanaf de huidige locatie kan worden gecontinueerd blijkt overigens uit het Ondernemingsplan en de daarin opgenomen Business Case van de Schiphol Group van maart 2014 waarin wordt gerefereerd aan uitspraken van het LVNL dat in het geval van Routeplan B+ zweefvliegen binnen die luchtruimstructuur niet meer mogelijk is.

Een en ander betekent dat effectuering van het OLB en de bijbehorende NvT in de thans voorgestelde vorm er onherroepelijk toe leidt tot onze vereniging vanaf 2018 geen bestaansrecht meer zal hebben. Hetzelfde geldt voor Zweefvliegclub Noordoostpolder. Veel actieve zweefvliegers in de provincie Flevoland verliezen daardoor de mogelijkheid hun sport te beoefenen. Bovendien gaan (recente) investeringen die de club(s) hebben gedaan in terreinbeheer, lierinstallatie(s) gebouwen en installaties verloren.

Juist nu in de Crisis- en herstelwet de mogelijkheid van beroep op de bestuursrechter is uitgesloten had van de overheid extra zorgvuldigheid ten aanzien van belanghebbenden zoals ons verwacht mogen worden. In dat opzicht is in drieërlei opzicht tekortgeschoten. Ten eerste zijn wij, niettegenstaande onze wens daartoe (zie hierna) niet, althans onvoldoende bij de ontwerpbesluitvorming en het onderzoek van alternatieven betrokken. Ten tweede, nu uit de Nota van Toelichting, de M.E.R, het Aldersadvies en de brieven van de heer Alders niet blijkt dat men zich van de zweefvliegactiviteiten rekenschap heeft gegeven, zal aangenomen moeten worden dat die belangen in het geheel niet in de afweging betrokken zijn. Ten derde, nu uit die stukken niet van de zweefvliegbelangen blijkt, worden degenen die bij de besluitvorming zelf betrokken zullen zijn incorrect voorgelicht.



2. Voornemen uitbreiden Lelystad Airport en Nota van Antwoord 2013

De exploitant heeft bij brief van 29 juli 2013 bij het bevoegd gezag het voornemen tot het aanvragen van een luchthavenbesluit kenbaar gemaakt (NvT pagina 13). Bij het voornemen was de door de initiatiefnemer opgestelde 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau M.E.R.-procedure Luchthavenbesluit Lelystad Airport' gevoegd. Van 6 augustus tot en met 16 september 2013 lag het Voornemen tot de uitbreiding van Lelystad Airport met de bijbehorende Notitie ter inzage. Ook de vereniging heeft op het voornemen gereageerd.

Blijkens de NvT zijn alle ingebrachte zienswijzen in de Nota van Antwoord (hierna: "NvA 2013") op hoofdlijnen verwerkt en samengevat. Dit betekent dat niet meer is na te gaan op welke wijze en in hoeverre de reacties van individuele belanghebbenden in de NvA 2013 zijn meegenomen. Dit steekt te meer, omdat in de NvA 2013 de opdracht is verwerkt aan Schiphol Group om de belangen van de kleine luchtvaart, waaronder die van zweefvliegclub(s) in het algemeen en die van de beheerder(s) van zweefvliegterrein Biddinghuizen in het bijzonder, in het oog te houden en af te wegen.

3. Fasering uitplaatsing General Aviation

In 2008 zijn als onderdeel van het Aldersakkoord Schiphol afspraken gemaakt over de selectieve ontwikkeling van de mainport Schiphol in het perspectief van een geschatte nationale omvang van het vliegverkeer omstreeks 2020 van 580.000 vliegtuigbewegingen. Aan de heer Alders is gevraagd om een werkprogramma voor de uitvoering van het advies te formuleren. Daarnaast heeft het bevoegd gezag i.c. de Staatssecretaris in de NvA 2013 aangegeven dat de exploitant zou worden verzocht om de netto effecten voor de kleine luchtvaart voor Nederland in beeld te brengen. Er is dus een rechtstreekse relatie tussen het zogenaamde Aldersakkoord Schiphol, de NvA 2013, het Ondernemingsplan van Schiphol Group en de NV Luchthaven Lelystad van maart 2014 (waarin vervat de Business Case) en het thans voorliggende OLB. Overigens is ook werkstroom 8 van belang, inhoudende een Intentieovereenkomst General aviation (portefeuillehouder: Provincie Flevoland).

In de NvT onder hoofdstuk 7 (pagina 59) wordt aangegeven dat de exploitant voornemens is om de general aviation (hierna: GA) op de luchthaven tot 2032 langzaam maar daarna versneld af te laten nemen. Nu ten opzichte van het Aldersadvies Lelystad de beoogde verplaatsing volgens het Ondernemingsplan van de exploitant trager kan plaatsvinden zegt de NvT dat de Provincie Flevoland meer tijd heeft om de mogelijkheden te verkennen en de verplaatsing uiteindelijk tot stand te brengen.

Echter, op pagina 33 van haar Ondernemingsplan geeft de exploitant aan dat sprake is van 3 fasen, waarvan Fase 1 omvat een maximale capaciteit voor 10.000 vliegtuigbewegingen en ca. 1,5 miljoen passagiers per jaar (N1). Realisatie van fase 1 is voorzien in 2018, op welk moment ook de bijbehorende CTR, TMA en luchtcorridors moeten zijn geëffectueerd.

Dit betekent dat onze vereniging aanzienlijk minder tijd heeft dan de overige GA en sportvliegerij om te anticiperen op de gevolgen van het voorliggende OLB. In dat geval rest de vereniging, bij implementatie van Fase 1 in 2018, bijzonder weinig tijd om elders een onderkomen te vinden. Wij concluderen dat de beschrijving in het Ondernemingsplan en de



daarin opgenomen Business Case van die uitplaatsing niet voldoet aan de minimaal daaraan te stellen eisen dan wel gestelde eisen, althans zeker niet waar het gaat om de belangen van ZC Flevo, opererend vanaf zweefvliegterrein Biddinghuizen.

4. Overlegstructuren

4.1. Provinciaal overleg

Op pagina 11 van haar ondernemingsplan geeft de exploitant aan dat Schiphol Group, Lelystad Airport, de provincie Flevoland en de gemeente Lelystad de realisatie en uitvoering van het Aldersadvies Lelystad Airport van 30 maart 2012 als gezamenlijke doelstelling hebben. Dit houdt volgens het ondernemingsplan in dat zij zich zullen inspannen om uiterlijk 1 november 2014 een nieuw Luchthavenbesluit te hebben, waarmee ontwikkeling naar 25.000 vliegtuigbewegingen in de periode 2015-2020 en doorgroei naar 45.000 vliegtuigbewegingen na 2020 mogelijk kan worden gemaakt.

Het ondernemingsplan geeft aan dat Schiphol Group met de gemeente Lelystad en de provincie Flevoland werkafspraken heeft gemaakt over onder meer de wijze waarop de provincie Flevoland vanuit haar verantwoordelijkheid voor de luchtvaartterreinen van niet-nationaal belang mogelijkheden kan bieden voor verplaatsing van bestaande activiteiten in het segment General Aviation en voor de zweefvliegactiviteiten in Biddinghuizen. In haar brief van 18 juli 2014 heeft de Provincie Flevoland aan onder meer de betrokken GA bedrijven op Lelystad, de brancheverenigingen en de beide zweefvliegclubs in de provincie aangegeven hoe naar haar oordeel het proces rond de uitplaatsing van GA bedrijven op Lelystad Airport is en zal worden vormgegeven. Daarbij valt op dat de conclusies uit de NvT op het OLB reeds als vaststaand worden aangenomen, terwijl de uitkomsten daaromtrent nog in het geheel niet vast staan. Los van de vraag of dit procedureel juist is, betekent zulks dat op generlei wijze rekening is of wordt gehouden met deze Zienswijze – of door anderen nog in te dienen zienswijzen -, zoals onder meer wordt verwoord onder punt 1 van dit schrijven. Bovendien is waar het gaat om de Provincie en onze vereniging slechts sprake geweest van een eerste verkennend gesprek. Hoewel een vervolgesprek was geagendeerd is daar vooralsnog geen invulling aan gegeven.

4.2. Alderstafel Lelystad

Het werkprogramma van de Alderstafel Lelystad bevat het werkspoor 'Intentieovereenkomst General Aviation'. Volgens de NvT wordt in dit werkspoor onder leiding van de Provincie Flevoland en in samenspraak met alle relevante partijen gezocht naar mogelijkheden om delen van de huidige activiteiten in general aviation (GA) op en gerelateerd aan de uitbreiding van de luchthaven naar elders te verplaatsen. Nu onze vereniging door het ondernemingsplan en het (O)LB rechtstreeks in haar belang wordt getroffen blijft onduidelijk in hoeverre onze vereniging een "relevante partij" is. Pogingen van de vereniging om bij de Alderstafel Lelystad te worden betrokken werden afgewimpeld.

Dit klemt te meer omdat in de NvT (pagina 49, "Parallele trajecten en procedures") wordt vermeld dat de besluitvorming over de vliegroutes en vliegprocedures een eigenstandige procedure kent op basis van artikel 5.11 van de Wet luchtvaart. In de NvT wordt nadrukkelijk aangegeven dat de luchtverkeersdienstverleners reeds invulling moeten geven aan de eisen



van de artikel 5.11-procedure door de relevante belanghebbenden te betrekken via de Alderstafel Lelystad.

Nu de vereniging, als exploitant en gebruiker van het zweefvliegterrein Biddinghuizen en als zodanig rechtstreeks in haar belang getroffen bij aanpassing van de luchtruimstructuur, niet bij de Alderstafel Lelystad is betrokken, is onvoldoende aan dit voorschrift invulling gegeven en is de vereniging ernstig gedupeerd. De suggestie in de NvT als zouden de belangen van alle betrokkenen in de OLB procedure zorgvuldig zijn dan wel worden meegenomen is derhalve ook op dit punt onjuist.

5. Propositie voor overige luchthavengebruikers

Op pagina 47 van het Ondernemingsplan geeft de exploitant aan dat de uitbreiding van het luchtverkeer op Lelystad Airport met groot handelsverkeer in het segment 'Leisure/LCC' op termijn consequenties heeft voor de huidige gebruikers van de luchthaven, waaronder zij begrijpt recreatief vliegverkeer en het zweefvliegterrein Biddinghuizen.

Wij hebben onder punt 3 al aangegeven dat de aanduiding "op termijn" misleidend is, en de (tekst van de) NvT op dit punt mitsdien onjuist. Er is sprake van dringende urgentie om tot een oplossing te komen. Volgens de exploitant zet de provincie Flevoland zich in om elders in de provincie ruimte te bieden voor de zweefvliegsport. Onder punt 4.1. van deze Zienswijze hebben wij aangegeven dat de Provincie naar onze beleving onvoldoende invulling heeft gegeven aan dit (beleids-)voornemen, en dit ook nauwelijks zinvol kan doen wanneer van effectuering van het (O)LB en de in de NvT besproken gevolgen (nog) geen sprake is.

Op pagina 51 van het Ondernemingsplan geeft de exploitant aan dat binnen het toekomstige luchtverkeersleidingsgebied van Lelystad Airport het zweefvliegveld Biddinghuizen ligt. Volgens routevariant A voor het naderingsverkeer voor baan 05 en routevariant B+ voor het uitvliegend verkeer van baan 23 zouden de naderings- en vertrekroutes komen te liggen op een hoogte tussen de 2000 en 6000 ft. Op pagina 51 van het Ondernemingsplan wordt daarom vermeld dat naar verwachting (van LVNL) de operatie met zweefvliegtuigen op deze locatie daardoor niet op een veilige manier gehandhaafd kan worden.

Onvermeld blijft dat er van uitplaatsing dan wel sluiting van zweefvliegterrein Biddinghuizen geen sprake hoeft te zijn wanneer er minimale aanpassingen worden gedaan aan het nu voorliggende OLB en de bijbehorende zonekaarten of de nog te effectueren luchthavencorridors met bijbehorende hoogtegrenzen in het AIP. Indien in een adequate routeplanning wordt voorzien waarbij de uitvliegroute van baan 23 en de naderingsroute van baan 05 niet op lage hoogte vlak naast het zweefvliegterrein lopen, valt niet in te zien waarom de zweefvliegactiviteiten op zweefvliegterrein Biddinghuizen niet gecontinueerd zouden kunnen worden. Het zweefvliegterrein heeft de nodige separatie van vliegveld Lelystad, en is ook niet in het verlengde van de start- en landingsbaan gelegen.

6. MER

In dit verband past nog een andere opmerking. De M.E.R. en het advies van de "Alderstafel" dat als bijlage 2 bij het rapport is gevoegd geven uitvoerige beschouwingen over



geluidscontouren en de geluidsgevolgen van het besluit en de voorgenomen routes voor Natura 2000 gebieden en woningen. Niet wordt ingegaan op de gevolgen voor recreatie. In de strook langs het Veluwemeer ter hoogte van Biddinghuizen is een intensief recreatiegebied gevestigd met een groot aantal recreatieve activiteiten, zoals het evenementenpark Walibi Holland, het Veluwestrand, de openluchtschaatsbaan Flevonice ('s zomers vinden er diverse andere activiteiten plaats), Golfclub Dorhout Mees, een evenemententerrein waar festivals plaatsvinden, een kleiduivenschietterrein en Zweefvliegclub Flevo. Routeplan B+ brengt met zich dat deze recreatieactiviteiten binnen of pal naast de 48dB contourlijn liggen, waarbij zij opgemerkt dat volgens § 5.2.3 van de M.E.R. hier piekbelastingen van ca. 70 dB zullen optreden, mede omdat de vliegtuigen hier zullen accelereren om op een hoger vliegniveau te komen. In de praktijk betekent dit dat de recreanten elkaar niet meer zullen kunnen verstaan vanwege de krijgende vliegtuigen en waarschijnlijk zullen al deze activiteiten daarom moeten worden gestaakt.

Omdat de M.E.R. de gevolgen voor deze recreatieactiviteiten niet behandelt voldoet zij niet aan de eisen van art. 7.20 lid 1 aanhef en sub e en i Wet Milieubeheer. Ook in de Aldersrapportage en -brieven en in de Nota van Toelichting worden deze gevolgen niet besproken. De voorbereiding is derhalve eens te meer onzorgvuldig, niet alleen hebben de adviseurs zich geen rekenschap gegeven van de gevolgen van Routeplan B+ voor de recreatie, maar ook worden door de lacune degenen die bij de besluitvorming zelf betrokken zullen zijn en de burgers incorrect voorgelicht.

De meest voor de hand liggende oplossing is dat de aanvliegroute voor baan 05 en de uitvliegroute van baan 23 op grotere hoogte boven Biddinghuizen worden gevlogen (boven 6000 voet). Dat is een voor de hand liggende oplossing die ook minder geluidsoverlast zal veroorzaken. De M.E.R. schept namelijk in zoverre ook een onvolledig beeld dat daarin wordt vermeld dat bij lagere vlieghoogte de geluidscontouren kleiner zijn. Op zich is dat waar, omdat, indien het vliegtuig op lagere hoogte vliegt de zijdelingse verspreiding van het geluid geringer is, De arme mensen die zich recht onder het vliegtuig bevinden ondervinden natuurlijk wel meer lawaai. Dat vermeldt de M.E.R. wijselijk niet.

Ten behoeve van de handhaving van het verkeersnaderingsgebied (TMA) van Schiphol wordt er thans in voorzien dat op lagere hoogtes wordt gevlogen dan gebruikelijk. Het sparen van de TMA zou echter geen ijzeren beginsel moeten zijn. Immers, bij het huidige gebruik van Schiphol wordt er ook niet door vliegtuigen van en naar Schiphol gevlogen door het gedeelte van de TMA dat gelegen is ten zuidoosten van vliegveld Lelystad (waar nu de bedoelde naderings- en uitvliegroute worden gepland.). Dit betekent dat er in het geheel geen interferentie is wanneer de aan- en uitvliegroutes hoger worden gelegd en de ondergrens van de TMA hier wordt opgetrokken naar 7500 voet. Bijgevoegd zijn twee kaartjes waar deze sector van de TMA Schiphol ("Schiphol TMA 7") op is ingetekend. Zie gevoegde bijlage: 140729 Bijlagen Zienswijze ZCFlevo - TMA7_zweefvliegveld Bhuizen en luchtcorridor's.pdf.

7. Luchtruimvisie

Op pagina 23 van de NvT wordt aangegeven dat om (...) uiteenlopende (vlieg)activiteiten veilig en efficiënt te kunnen accommoderen (dit) vraagt om een ander operationeel concept



en een andere inrichting van het luchtruim dan die voor de verkeerstromen van en naar de luchthaven Schiphol. Daarom wordt TMA Holland Regional opgericht. Het minimaliseren van de interferentie met de afhandeling van het Schiphol verkeer is een belangrijk aandachtspunt. Niet wordt vermeld dat dit eveneens leidt tot uitbreiding van de ambtelijke, en daarmee bureaucratische, beheersstructuur van het Nederlandse luchtruim. Of dit leidt tot efficiencywinst is zeer de vraag. De oud- en actieve luchtvaartpiloten die lid zijn van onze vereniging stellen daarom grote vraagtekens bij deze nieuwe structuur. Zij bevelen aan om het vliegverkeer voor Luchthaven Lelystad af te laten handelen door de luchtverkeersleiding Schiphol, zoals dat ook gebeurt in veel buitenlandse "combi" TMA's met daarin meerdere luchthavens.

Overigens merken wij op dat het combineren van Nederlandse en Duitse militaire vlieggebieden en het uitbreiden van TMA's in Midden-Nederland en Flevoland er toe leidt dat een aaneensluitend gebied ontstaat waar de kleine luchtvaart en in het bijzonder de zweefvliegsport niet langer mogelijk is. In zijn algemeenheid is het effect van de neergelegde Luchtruimvisie dat vliegsportbeoefening in grote delen van Nederland wordt uitgesloten. Het is een raadsel hoe dit zich verhoudt met de elders in de NvT en in het Ondernemingsplan van de exploitant verwoorde behoefte om extra opleidingsfaciliteit te creëren op Luchthaven Lelystad. Andere Luchtvaartscholen zoals de eigen KLS van KLM groep hebben grote moeite om nieuwe cursisten te werven die reeds beschikken over (zweef-) vliegervaring. Dat wordt in de nieuwe luchtruimstructuur, met daarin minder plaats voor motor- en zweefvliegverenigingen, alleen maar moeilijker.

8. Economische effecten

De vereniging onthoudt zich in zijn algemeenheid van een oordeel over de economische effecten van het Ondernemingsplan en mitsdien de daarop betrekking hebbende passages in de NvT, behalve dat met de thans voorziene routes het plan zeer schadelijk zal zijn voor het intensieve recreatiegebied bij Biddinghuizen en derhalve ook voor de daarmee gemoeide werkgelegenheid. Zij zet wel vraagtekens bij opmerkingen over de aanzuigende werking van Luchthaven Lelystad ten koste van met name vliegvelden in Duitsland. Voor een geloof in die aanzuigende werking bestaat geen goede grond. Immers, Duitsers die nu niet naar Schiphol komen, komen ook niet naar Lelystad. Dit scheelt slechts een half uur reistijd. De enige reële verwachting die kan worden uitgesproken is die van substitutie. Wanneer vliegtuigmaatschappijen die vakantiereizen aanbieden om welke reden dan ook verplaatsen van Schiphol naar Lelystad kan in redelijkheid worden verwacht dat de gerelateerde reizigersbewegingen zich verplaatsen van Schiphol naar Lelystad. Dan moet er overigens wel sprake zijn van een afdoende infrastructuur.

9. Externe veiligheid (H.5.3) en vliegveiligheid (H.5.4)

Volgens de NvT kan in het algemeen worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling van luchthaven Lelystad zal leiden tot een concentratie van het plaatsgebonden risico in het verlengde van de start- en landingsbaan (pagina 39). Mede in dat licht is het onbegrijpelijk dat een CTR ("Control Zone") is ontworpen in een brede cirkel rond de luchthaven. Omdat het gaat om een enkele start- en landingsbaan, dan wel twee parallel liggende banen in een langwerpige vlak, is niet duidelijk waarom niet is gekozen voor een



CTR met een langwerpige contour binnen redelijke grenzen van de baan, met een cirkelvormige uitstulping in het midden.

10. Samenvatting Zienswijze

Zweefvliegclub Flevo heeft aldus bezwaar tegen het voorgenomen besluit, mede in verband met de daaraan gekoppelde voorgestelde routes. Zweefvliegclub Flevo is ten onrechte niet, althans onvoldoende bij de voorbereiding betrokken en niet voor de Alderstafel uitgenodigd of daartoe toegelaten. *Onze vereniging is echter relevante partij in het kader van artikel 5.11 van de Wet Luchtvaart. Suggesties in de NvT als zouden alle betrokkenen in de verschillende overlegstructuren naar behoren zijn betrokken zijn derhalve onjuist.*

De advisering door de "Alderstafel" en in de M.E.R. en de Nota van Toelichting bij het ontwerp geven er geen blijk van dat de belangen van de zweefvliegactiviteiten die thans vanaf zweefvliegveld Biddinghuizen plaatsvinden in de advisering zijn betrokken en de voorbereiding van het besluit is daarom onzorgvuldig, zowel in de zin dat die belangen kennelijk niet bij de advisering en de nota van toelichting zijn betrokken als in de zin dat de besluitvormers niet adequaat zijn voorgelicht.

Hetzelfde geldt in verband met het gebrek aan informatie over de (milieu)gevolgen voor het recreatiegebied bij Biddinghuizen (onder welke recreatie ook de zweefvliegactiviteiten vallen) en in zoverre voldoet de M.E.R. dan ook niet aan de eisen van de Wet Milieubeheer, waarbij ook van belang is dat dientengevolge de burgers niet adequaat worden voorgelicht.

De voorgenomen routes maken voorzetting van de zweefvliegactiviteiten op Biddinghuizen onmogelijk terwijl enig zicht op een reële alternatieve locatie ontbreekt. Een adequate onderbouwing waarom de routes niet hoger gelegd zouden kunnen worden ontbreekt. Het gedeelte van de (huidige) TMA van Schiphol waar die routes dan doorheen zouden lopen wordt ook thans niet door het verkeer van- en naar Schiphol gebruikt en kan in ieder geval door dat verkeer vermeden worden.

Onduidelijk is waarom nagenoeg de hele provincie Flevoland, en dan met name de Flevopolder, in de CTR van Luchthaven Lelystad moet komen te liggen, en waarom voorts aaneensluitende luchtcorridors worden gecreëerd die de luchtsport in grote delen van Nederland onmogelijk maken.

De NvT geeft een onjuiste voorstelling van zaken wanneer wordt aangegeven dat de GA op Luchthaven Lelystad pas vanaf 2032 wordt uitgeplaatst. Dit zou de provincie Flevoland meer tijd geven om een oplossing te vinden. Voor onze vereniging is het tijdpad echter 2018, hetgeen de behoefte aan een oplossing urgent maakt.

De NvT grijpt in belangrijke mate terug op het ondernemingsplan van Schiphol Group ("de exploitant"). Daarin wordt ten onrechte de suggestie gewekt dat routeplan B+ in zijn huidige vorm definitief is, en dat derhalve het bestaansrecht aan zweefvliegterrein Biddinghuizen komt te ontvallen. Indien er voldoende rekening wordt gehouden met de specifieke luchtruimbehoefte van de zweefvliegsport (en recreatieve belangen in het Randmeergebied) blijft zweefvliegen vanaf zweefvliegterrein Biddinghuizen mogelijk. Zie gevoegde bijlage: 140729 Bijlagen Zienswijze ZCFlevo - TMA7_zweefvliegveld Bhuizen en luchtcorridor's.pdf.

Onder het hoofdstuk "Economische effecten" in het ondernemingsplan en de NvT wordt



duidelijk naar de gewenste oplossing toe geredeneerd. De onderbouwing voor de aantrekkingskracht naar andere regio's is op niets gebaseerd.

Hoogachtend,

Zweefvliegclub Flevo

Voorzitter

Bijlagen:

140729 Bijlagen Zienswijze ZCFlevo - TMA7_zweefvliegveld Bhuizen en luchtcorridor's.pdf

140729 Bijlagen Zienswijze ZCFlevo - MER p25 fig4_5 Zweefvlieg Biddinghuizen ingetekend.pdf

<http://www.platformparticipatie.nl/projecten/alle-projecten/projectenlijst/lelystad-airport/voornemen/index.aspx>



Bijlage 5: b_NL.IMRO.0303.SVWindenergie-VA01_nota zienswijzen 22 april 2016
(relevante pagina's)

**NOTA VAN BEANTWOORDING
ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN
WENSEN & BEDENKINGEN**

**ONTWERP REGIOPLAN WINDENERGIE
ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND**

Versie
22 april 2016

Inhoudsopgave

Inleiding

3

Beantwoording

1. Status en doelstellingen
2. Keuze windenergiegebieden Partiële Herziening Omgevingsplan
3. Buitengrenzen werkingsgebied Regioplan
4. Projectgebieden
5. Organisatievorm
6. Plaatsingsruimte
7. Plantermijn
8. Hoogtebeperkingen luchthaven en zweefvliegveld
9. Tijdelijkheid
10. Energieneutraliteit Lelystad
11. Landschap
12. Ecologie
13. Milieu en leefbaarheid
14. Beeldkwaliteitseisen
15. Verlichting
16. Sanering / kosten en uitvoering
17. Sanering / publiekrechtelijke basis
18. Sanering / dubbeldraaitemijn
19. Financiële participatie
20. Gebiedsgebonden bijdrage
21. Continuïteit
22. Communicatie en planparticipatie
23. Technische belemmeringen
24. Diverse
25. MER / onderzoek en methodiek
26. MER / keuze poldermodel
27. Ambtshalve

Resumé: doorgevoerde aanpassingen

Bijlagen

Inleiding

Aanleiding

Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland en de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde hebben het ontwerp-Regioplan Windenergie voor Zuidelijk en Oostelijk Flevoland opgesteld en ter visie gelegd. Gelijktijdig met de tervisielegging van het Regioplan heeft het College van Gedeputeerde Staten de ontwerp-Partiële Herziening Wind van het Omgevingsplan Flevoland ter visie gelegd. Het Regioplan is bedoeld als uitwerking van het provinciale Omgevingsplan, maar het Omgevingsplan zelf moet daarvoor ook worden aangepast. Bij het opstellen van het ontwerp-Regioplan is namelijk gebleken dat een aantal uitgangspunten van het Omgevingsplan aanpassing behoeven.

Dit Regioplan heeft de status van ontwerp-structuurvisie, zowel provinciaal als intergemeentelijk, volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zienswijzen en overlegreacties bij het ontwerp-Regioplan en het ontwerp van de partiële herziening van het Omgevingsplan worden in afzonderlijke Nota's van Beantwoording, maar in elkaars samenhang beantwoord.

Deze Nota van Beantwoording gaat alleen in op de zienswijzen en overlegreacties die over het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gaan. Dat is een provinciaal en intergemeentelijk plan, dus zijn de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde verantwoordelijk voor de beantwoording. Voor de partiële herziening van het Omgevingsplan Flevoland is een aparte Nota van Beantwoording gemaakt. Dit is een provinciaal plan, dus is alleen de provincie Flevoland verantwoordelijk voor de beantwoording.

Informatieverstrekking over de ontwerpen

De stukken zijn op verschillende manieren onder de aandacht gebracht:

- Het ter inzage leggen van genoemde stukken is tevoren bekendgemaakt in de regionale bladen Flevopost, Zeewolde Actueel, Almere Dichtbij en De Stentor, de Staatscourant en op de website van de provincie Flevoland www.flevoland.nl en de projectwebsite www.windwaarts.nl. De ontwerp-partiële herziening is tevens geplaatst op www.ruimtelijkeplannen.nl.
- De stukken zijn daarnaast aan diverse overheden en andere instanties toegezonden (waaronder de windverenigingen) met het verzoek op- en aanmerkingen uiterlijk 2 december 2015 door te geven.
- Op 7, 14 en 21 november zijn informatiebijeenkomsten gehouden in respectievelijk Lelystad, Zeewolde en Dronten.
- Op 26 november heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden voor belangenbehartigers en stakeholders bij het Regioplan.

Verhouding tot het MER

Bij het Regioplan hoort het MER (het Milieu-effectrapport, een zogeheten 'Plan-MER'). Dit is tegelijk met het plan zelf ter inzage gelegd. Formeel is het MER alleen verbonden aan het Regioplan, maar de resultaten dragen ook bij aan de onderbouwing van de keuzes in de partiële herziening. Zienswijzen en overlegreacties die expliciet naar het MER verwijzen, zijn beantwoord in de Nota van Beantwoording van het Regioplan.

Het MER is tijdens de tervisielegging van het Regioplan ook voorgelegd aan de Commissie m.e.r (een commissie van onafhankelijke m.e.r.- en andere milieudeskundigen). Dit is gebeurd op vrijwillige basis. Voorheen was advisering door de Commissie m.e.r. verplicht, maar dat is niet meer het geval. In het voorlopige toetsingsadvies van 3 december 2015 gaf de commissie aan dat er zinvolle alternatieven zijn uitgewerkt, maar dat het MER ook een aantal tekorten bevatte. Het was niet duidelijk hoe het in het Regioplan opgenomen 'Poldermodel' samenhang met de in het MER uitgewerkte alternatieven, de

milieueffecten van het 'dubbeldraaien' waren niet voldoende beschreven, en de effecten op de natuur waren op twee punten te weinig uitgewerkt: ten eerste ontbrak een 'passende beoordeling' van de effecten op Natura 2000-gebieden en ten tweede waren de effecten op beschermde soorten (vleermuizen, vogels) onvoldoende in beeld.

Naar aanleiding van dit voorlopige toetsingadvies heeft de provincie Flevoland aanvullend onderzoek laten verrichten. De Commissie m.e.r. heeft laten weten dat dit aanvullende onderzoek de gesignaleerde tekorten naar tevredenheid invult en heeft daarom een positief toetsingadvies uitgebracht: 'De Commissie is van oordeel dat met het MER en de aanvulling er voldoende informatie is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven bij de besluitvorming over het Regioplan.'

Ingediende reacties

Gedurende de ter inzageleggingstermijn zijn 215 zienswijzen en 13 overlegreacties ontvangen, die allemaal alleen of mede het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland betreffen. Ontvangen reacties zijn op volgorde van binnenkomst genummerd: de zienswijzen van z1 tot en met z215 en de overlegreacties van o1 tot en met o13.

Eén zienswijze is te laat ontvangen en daarom niet ontvankelijk verklaard.

Naast de zienswijzen en overlegreacties is een reactie ontvangen van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten, waarin het de wensen en bedenkingen van de raadscommissie verwoordt, en zijn wensen en bedenkingen van de CDA-fractie van de gemeenteraad van Dronten ontvangen. Deze zijn genummerd als wb1 en wb2.

Van de 215 zienswijzen zijn er 154 grotendeels identiek. Onder deze 154 zijn er 42 die aanvullende (en grotendeels identieke) opmerkingen bevatten. Eén van deze zienswijzen is twee keer ingediend door dezelfde afzender, maar met een uitbreiding. De zienswijze geregistreerd onder nummer z101 behoefde daarom niet te worden beantwoord.

De 154 grotendeels identieke zienswijzen zijn geregistreerd onder de nummers z44 tot en met z67, z69, z70, z72 tot en met z77, z79, z82 tot en met z91, z93 tot en met z100, z102 tot en met z139, z141 tot en met z149, z154, z156, z158 tot en met z163, z165 tot en met z184, z186 tot en met z198, z200 tot en met z204, z206 tot en met z215.

De 42 zienswijzen binnen bovenstaande reeks die identieke aanvullende opmerkingen bevatten zijn geregistreerd onder de nummers z61, z64, z77, z88, z89, z93, z94, z103, z104, z113, z114, z123, z124, z125, z131, z134, z138, z141, z142, z143, z146, z148, z149, z156, z161, z162, z163, z165, z167, z176, z177, z184, z186, z187, z191, z192, z194, z195, z197, z208, z211, z214

De indieners van z151 en z169 hebben een aantal punten uit de meest voorkomende tekst in deze reeks verwijderd. z144, z171 en z215 bevatten een of meer afwijkende aanvullende opmerkingen. z176 en z187 bevatten een of meer extra aanvullende opmerkingen. z179 is deels onleesbaar.

Van de overige 62 zienswijzen zijn drie zienswijzen dubbel ingediend door dezelfde afzender, in één geval met aanvullende opmerkingen en een aantal extra ondertekenaars. Twee maal is een lege e-mail ontvangen die na een terugmelding aan de afzender niet is aangevuld. De zienswijzen die om deze redenen niet of niet afzonderlijk zijn beantwoord, zijn geregistreerd onder de nummers z25, z35, z36, z43 en z81.

Beantwoording

De ontvangen reacties op de twee plannen zijn verdeeld naar categorie (zienswijzen, overlegreacties en 'wensen en bedenkingen') en op volgorde van binnenkomst genummerd. In deze openbare antwoordnota zijn de zienswijzen geanonimiseerd beantwoord. De indieners krijgen een persoonlijk bericht onder welk nummer hun reactie is geregistreerd en wordt beantwoord. Overlegreacties en 'wensen en bedenkingen' zijn niet geanonimiseerd.

Niet alle indieners van zienswijzen en overlegreacties geven expliciet aan of ze op het ontwerp-Regioplan of het ontwerp van de partiële herziening van het Omgevingsplan doelen, of beide. Voor zover dat niet is gebeurd, heeft de provincie Flevoland de zienswijze toegedeeld en in de betreffende antwoordnota beantwoord. In onderstaand overzicht zijn alle zienswijzen en overlegreacties opgenomen, plus de toedeling aan de beide plannen. Antwoorden op opmerkingen die beide plannen aangaan, zijn in beide antwoordnota's beantwoord. Antwoorden die leiden tot een aanpassing van een van beide plannen, zijn onderstreept weergegeven.

Gezien het grote aantal zienswijzen, is ervoor gekozen om de beantwoording thematisch te presenteren. Beide antwoordnota's (voor de partiële herziening van het Omgevingsplan Flevoland en voor het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland) volgen dezelfde nummering, maar niet alle thema's en opmerkingen zijn bij beide nota's aan de orde. Om die reden is de nummering in de afzonderlijke antwoordnota's niet doorlopend.

In onderstaand overzicht is te vinden op welke plekken in beide nota's de beantwoording per reactie is te vinden.

Nr.	Naam / opmerking	beantwoording partiële herziening	beantwoording Regioplan
z1		24.4	24.4
z2		-	24.5
z3		-	3.11
z4		-	23.1
z5		4.1, 18.1	1.8, 3.7, 3.9, 4.1, 4.7, 18.1
z6		4.1, 16.2, 16.5, 16.6	4.1, 6.3, 7.1, 8.2, 14.2, 16.2, 16.4, 16.5, 16.6, 16.13, 18.2
z7		3.5, 4.6, 16.5, 16.6, 16.7	3.5, 4.6, 6.3, 6.21, 8.1, 14.1, 16.5, 16.6, 16.7, 17.1, 21.2, 24.1
z8		5.2, 9.2, 9.7, 11.4, 16.1, 16.8, 20.3	1.3, 5.2, 6.13, 9.7, 14.1, 16.1, 16.3, 16.8, 16.9, 17.1, 17.3, 20.3, 21.2, 22.3
z9		23.3	23.3
z10		3.5, 4.6	3.3, 3.5, 4.6, 4.7, 6.19, 19.7
z11		-	4.9
z12		-	4.7, 4.9, 6.7, 6.16, 9.5
z13		-	8.1, 8.2, 14.2, 16.6, 18.3

- Duidelijkheid over VFR-corridor voordat Regioplan vastgesteld kan worden Z27 punt 41
- Partijen (inclusief het Rijk) moeten positief staan t.o.v. ontheffingen als dat niet leidt tot onaanvaardbare risico's voor het vliegverkeer Z18
- Maak onderzoek naar exacte ruimte voor windmolens bij luchthaven openbaar Z20
- Hoogtebeperking in Outer Horizontal Surface alleen opleggen als die vanwege veiligheidsredenen noodzakelijk is en de betreffende instantie daar uiterlijk in januari 2016 ontheffing voor laten verlenen Z164
- Nieuw geplande windturbines mogen nu en in de toekomst geen beperkingen voor de uitbreiding en ontwikkeling van de luchthaven opleveren, luchthaven mag bij vaststelling routeontwerp (2017) niet geconfronteerd worden met nieuwe beperkingen als gevolg van nieuwe windmolens, indiener wijst op enkele andere besluiten die nog moeten vallen, en verzoekt om zachte restricties tot die tijd te beschouwen als harde restricties. 07

Antwoord: De hoogtebeperkingen die volgen uit het Luchthavenbesluit Lelystad, brengen veel onzekerheid met zich mee over de uitvoerbaarheid van het Regioplan. Dit voorbehoud is in het Regioplan opgenomen. De gezamenlijke overheden hebben hiervoor aandacht gevraagd bij de rijksoverheid. Dit heeft geleid tot onderzoek naar de feitelijke hoogtebeperkingen van de luchthaven. Dit onderzoek en de manier waarop de rijksoverheid dit onderzoek zal inzetten, zijn tot op heden nog niet naar buiten gebracht. Het ministerie van I&M doet ook onderzoek naar de beperkingen voor plaatsing van windmolens in de VFR-zone ('visual flight rules'). De resultaten van dat onderzoek en het overleg daarover moeten doorwerken in de projectplannen binnen de betreffende projectgebieden.

Mocht in de projectuitwerking of tijdens de planologische procedure blijken dat de hoogtebeperkingen tot onevenredige belemmeringen leiden, dan zal op dat moment nieuwe bestuurlijke en politieke afweging en besluitvorming moeten plaatsvinden.

Enkele indieners lijken te veronderstellen dat in het hele plangebied van het Regioplan een hoogtebeperking van 90 meter ashoogte geldt. Dat is niet het geval: de 90 meter is een minimummaat.

8.2

Duidelijkheid gevraagd over verplaatsing zweefvliegveld Z6, Z13, Z20

Antwoord: Het gebruik van het zweefvliegveld in Biddinghuizen wordt beëindigd voordat de uitbreiding van Lelystad Airport operationeel wordt. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat dit in 2018 zover zal zijn. Hier heeft de provincie de gebruikers van het zweefvliegveld eind 2015 schriftelijk over geïnformeerd. Dit besluit geeft de gevraagde duidelijkheid, maar komt voort uit een ander bestuurlijk traject dan het Regioplan. Voor het Regioplan geldt het beëindigen van het gebruik van het zweefvliegveld daarom als autonome ontwikkeling.

8.3

Breng de hoogtebeperkingen op de plankaart van het Regioplan in overeenstemming met die van het Luchthavenbesluit Lelystad Z164

Antwoord: De lijnen zijn in de aanloop naar het Luchthavenbesluit Lelystad licht gewijzigd. Die wijziging is nog niet doorgevoerd op de plankaart bij het ontwerp-Regioplan, maar wordt wel doorgevoerd in het definitieve Regioplan. Overigens blijven de lijnen in het Regioplan indicatief. De tekeningen die als bijlage bij het Luchthavenbesluit Lelystad horen zijn juridisch rechtsgeldig.

8.4

NLR gaat niet over hoogtebeperkingen en ILT die daar wel over gaat zegt dat het 'gewoon het feestje van EZ' is Z39

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 16:43
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Heuvellaan
Huisnummer: 35
Postcode: 1217 JL
Woonplaats: HILVERSUM
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Broadcast Partners

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, zie als bijlage de zienswijze op de ontwerpplannen. Het gaat om een straalverbinding van Broadcast Partners die mogelijk gestoord wordt en waar in de ontwerpplannen geen rekening mee is gehouden

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, zie bijlage

Reactie

Ref.: Hvs 192545-PB-BDN
04/06/2019
Bladzijde: 1 van 3



Hilversum, 4 juni 2019

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Digitaal ingediend via: <https://respons.itera.nl/Formulier/Windplan%20Groen%2008>

Geachte heer/mevrouw,

Betreft: zienswijze ontwerpbesluiten Windplan Groen

Namens Broadcast Partners (hierna: BP)¹, voor wie ondergetekende in deze aangelegenheid als gemachtigde optreedt zulks met het recht van substitutie, informeer ik u als volgt.

BP heeft kennisgenomen van het ontwerp Inpassingsplan Windpark Windplan Groen en de bijbehorende ontwerpbesluiten², welke gepubliceerd zijn op 26 april 2019. Binnen de daartoe gestelde termijn doe ik u hierbij de zienswijze toekomen van BP.

BP heeft bezwaren tegen de inhoud van de ontwerpen. Dat licht ik als volgt toe.

Broadcast Partners belanghebbende in de zin van de Awb

BP is een aanbieder van radiotransmissiediensten via de ether. Zij verzorgt voor een groot deel van de Nederlandse landelijke publieke, en landelijke en regionale commerciële radio-omroepen de verspreiding van radiosignalen via de aan die omroepen door het ministere van EZK toegekende FM-etherfrequenties. Ten behoeve van deze distributiediensten heeft BP in heel Nederland verschillende omroepdistributienetwerken uitgerold bestaande uit verschillende zgn. antenne-opstelpunten (zendmasten). Deze netwerken bestaan tevens uit een groot aantal straalverbindingen (onder andere tussen de verschillende antenne-opsteipunten).

Het plaatsen van windturbines kan van wezenlijke invloed zijn op het functioneren van de door BP gebruikte straalverbindingen. Daarmee staat vast, of is in elk geval niet uit te sluiten, dat het Inpassingsplan en de bijbehorende ontwerpbesluiten directe invloed op de dienstverlening van BP. Dat maakt, dat het belang van BP rechtstreeks bij de besluiten is betrokken, hetgeen BP tot belanghebbende in de zin van artikel 1:2 lid 1 Awb maakt.

¹ Broadcast Partners is in deze de handelsnaam voor de volgende vennootschappen: Broadcast Newco Two B.V., Broadcast Technology & Development (B.T.D.) B.V., Broadcast Digital Networks B.V. en Broadcast Distribution Services B.V.

² Het betreft het ontwerp inpassingsplan Windplan Groenplan en de ontwerpbesluiten Wabo Ansjovisstroom, Hanze, Hoge Vaart Zuid, Transformatorstation Hoge Vaart, Hondtocht 3, Kubbeweg 2, Oidebroekertocht 3, Oisterwind, Vires Venti, XY-Wind, Zeebiestocht 2, Transformatorstation Zeebiestocht, ontwerpbesluit Wet Natuurbeschermingsgebieden (provincie Flevoland) en ontwerp Waterwetvergunning. Zie <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen/fase-1>.

Broadcast Digital Networks B.V.

Axeisestraat 58, 4537 AL Termeuzen – Telefoon +31 (0)115 683 555
Heuvellaan 35, 1217 JL Hilversum – Telefoon +31 (0)35 625 4444
E-mail: info@broadcastpartners.nl – www.broadcastpartners.nl – KvK Termeuzen 54982979

Bezwaren

Uit het ontwerp-inpassingsplan alsmede het daaraan ten grondslag liggende MER blijkt dat de initiatiefnemers rekening hebben willen houden met de in het plangebied aanwezige straalverbindingen. Daar waar deze straalverbindingen gestoord kunnen worden door de geplande windmolens, wordt voorgesteld mitigerende maatregelen te treffen, bijvoorbeeld door het plaatsen van versterkers of verplaatsing van de straalpaden.

Blijkens het ontwerp-inpassingsplan zijn in het VKA 2 straalpaden gesignaleerd die mogelijk gestoord kunnen worden:

De windturbines van Windplan Groen staan niet direct (met de mast) in een straalverbinding. Wel zijn twee windturbines gepositioneerd binnen een afstand van een halve rotordiameter plus de tweede fresnelzone van twee straalpaden. Deze straalpaden zijn niet planologisch beschermd. Hierbij geldt tevens dat de hoogteligging van het straalpad de tiplaagte overschrijdt. De bladen van de windturbines in kwestie bevinden zich derhalve (deels en op bepaalde momenten) in de straalverbinding en kunnen mogelijk storing van het signaal veroorzaken. Op dit moment wordt er contact opgenomen met de eigenaren van de betreffende straalpaden om de mogelijke verstoring te bespreken. Eén van de mitigatiemaatregelen is - als blijkt dat er inderdaad verstoring van straalpaden door windturbines optreedt - toevoeging van extra apparatuur voor de versterking of verplaatsing van straalpaden. Daarmee is de aanwezigheid van deze straalpaden geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan.

Uit het MER volgt meer specifiek dat het gaat om twee straalpaden van mobiele operators. De turbines ZNT 6 en ZBT 5 kunnen die twee straalpaden blijkens het MER storen.

BP beschikt ook over een straalverbinding in het plangebied, welke straalverbinding loopt van Lelystad naar Zwolle. Als bijlage bij deze zienswijze gaat de aan BP verleende vergunning voor dit straalpad. Uit het in het MER opgenomen overzicht van de in het plangebied aanwezige straalpaden, blijkt dat de initiatiefnemers dit straalpad van BP ook meegenomen lijken te hebben in de beoordeling (zie ook bijlage 3 bij deze zienswijze).

BP heeft tot op heden geen contact gehad met de initiatiefnemers en evenmin is in de ontwerpbesluiten opgenomen dat voornoemd straalpad Lelystad-Zwolle gestoord zou kunnen worden door een of meerdere windturbines die in het kader van Windplan Groen geplaatst kunnen worden. BP gaat er dus vanuit dat u vastgesteld heeft dat onze straalverbinding geen hinder zal ondervinden van het voorgenomen windmolenplan.

De technisch medewerkers van BP hebben over die analyse grote twijfels. Op basis van de in de ontwerpbesluiten en het MER opgenomen tekeningen lijkt het er op dat er tenminste één windturbine in ons straalpad staat en deze verbinding kan gaan storen. Mogelijk gaat het om meer turbines. Als bijlage 2 bij deze zienswijze gaat een print van figuur 15.9 uit het MER (VKA) waarin met een pijl is aangegeven om welke turbine het precies gaat. Als bijlage 3 bij deze zienswijze gaat een print van figuur 13.2 MER (ligging straalpaden) waarop ons straalpad is weergegeven. Met een blauwe ovaal is op die figuur aangegeven waar mogelijk verstoring van de zichtlijn van deze verbinding zou kunnen optreden.

Broadcast Digital Networks B.V.

Axelsestraat 58, 4537 AL Terneuzen - Telefoon +31 (0)115 683 555
 Heuvelaan 35, 1217 JL Hilversum - Telefoon +31 (0)35 625 444
 E-mail: info@broadcastpartners.nl - www.broadcastpartners.nl - KvK Terneuzen 54982979

Ref.: Hvs 192545-PB-BDN
04/06/2019
Bladzijde: 3 van 3



In het kader van een zorgvuldige voorbereiding verzoek ik u namens BP om alsnog onderzoek te doen naar deze mogelijke verstoring en in overleg te treden met BP over die verstoring en eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen. Daartoe kunt u contact op met mijn (technisch) collega de heer

Met vriendelijke groet,

advocaat in dienstbetrekking

Broadcast Digital Networks B.V.

Axelsestraat 58, 4537 Al Terneuzen - Telefoon +31 (0)115 683 555
Heuyellaan 35, 1217 JL Hilversum - Telefoon +31 (0)35 625 4444
E-mail: info@broadcastpartners.nl - www.broadcastpartners.nl - KvK Terneuzen 54982979

**Plaats**

Groningen

Datum

17 augustus 2015

Dossiernummer

7039961

beschikking

Onderwerp Verlening vergunning voor vaste verbindingen
(singlepoint-singlepoint techniek)

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN BESLUIT:¹

Naar aanleiding van de aanvraag van Broadcast Digital Networks B.V. van 22 juli 2015

§1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a. de Minister: de Minister van Economische Zaken;
- b. Agentschap Telecom: Agentschap Telecom van het ministerie van Economische Zaken;
- c. vaste verbinding: een mogelijkheid voor het directe transport van signalen tussen twee netwerkaansluitpunten, waarvan de totstandkoming niet door de gebruiker via een netwerkaansluitpunt kan worden beïnvloed;
- d. antennehoogte: hoogte van de antenne in meters, gemeten vanaf het straatniveau tot het midden van de antenne;
- e. internationale coördinatie: proces waarbij internationale afstemming met de ons omringende landen plaatsvindt met als doel voorkoming van interferentie op radiosystemen of radiodiensten in de betreffende landen.

§2 Verlening

Artikel 2

Aan Broadcast Digital Networks B.V. wordt een vergunning verleend voor het gebruik van de in de bijlage genoemde frequentieruimte. Vergunninghouder Broadcast Digital Networks B.V. is gevestigd te TERNEUZEN en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 54982979 met vestigingsnummer 24689815.

§3 Voorschriften en beperkingen

Datum
17 augustus 2015
Dossiernummer
7039961

Artikel 3 Gebruiksdoel

Vergunninghouder gebruikt de frequentieruimte slechts voor het tot stand brengen van vaste verbindingen met behulp van de singlepoint-singlepoint techniek op de in de bijlage bij deze beschikking aangegeven geografische coördinaten en overeenkomstig de in die bijlage vermelde technische karakteristieken.

Artikel 4 Termijn van ingebruikneming

1. Vergunninghouder neemt de frequentieruimte binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze vergunning in gebruik en houdt deze in gebruik.
2. Indien binnen de termijn, genoemd in het eerste lid, aantoonbaar geen gebruik kan worden gemaakt van bestaande antenne-opstelpunten dan wel de benodigde radio-apparatuur niet voorhanden is, kan de Minister vergunninghouder op zijn schriftelijke verzoek toestemming geven de frequentieruimte binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze vergunning in gebruik te nemen.

Artikel 5 Storing

1. Het gebruik van radiozendapparaten mag geen storing of belemmering veroorzaken in het etherverkeer en in andere radiozend- of ontvangstapparaten door het gewenste signaal van de radiozendapparaten.
2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing indien het radiozend- of ontvangstapparaat dat storing of belemmering ondervindt niet voldoet aan hetgeen bij of krachtens de Telecommunicatiewet ten aanzien daarvan is bepaald.
3. De vergunninghouder veroorzaakt
 - a. geen ontoelaatbare belemmeringen door het gewenste signaal van radiozendapparaten in andere radiozend- of ontvangstapparaten of in elektrische of elektronische inrichtingen, en
 - b. in het frequentiegebied van 100 kHz tot en met 2,5 GHz in ziekenhuizen alsmede op de percelen waar deze ziekenhuizen staan geen piekwaarde van de elektrische veldsterkte die gelijk is aan of hoger is dan 5,4 volt per meter.
4. Het derde lid is niet van toepassing indien de vergunninghouder op grond van deze vergunning niet gerechtigd is om uit te zenden met een uitgestraald vermogen van meer dan 17 watt e.i.r.p.²

Artikel 6 Internationale coördinatie

1. Voor zover de frequentieruimte, als bedoeld in artikel 2, in internationale coördinatie is gebracht, geldt bij het gebruik van de frequentieruimte in afwachting van de coördinatie tevens het volgende:
 - a. vergunninghouder staakt of beperkt het gebruik van de frequentieruimte voorzover daardoor naar het oordeel van de Minister schadelijke interferentie wordt veroorzaakt ten aanzien van andere radiogebruikers of radiodiensten;
 - b. vergunninghouder heeft geen aanspraak op enigerlei vorm van bescherming van het frequentiegebruik.
2. Het recht op het gebruik van de frequentieruimte, als bedoeld in artikel 2, vervalt indien de Minister de vergunninghouder binnen 90 dagen na dagtekening van de beschikking er van op de hoogte stelt dat de uitkomst van de internationale coördinatie tot een bezwaar van een buitenlandse administratie heeft geleid.
3. Het bepaalde in dit artikel is niet langer van toepassing indien de uitkomst van de internationale coördinatie binnen 90 dagen na dagtekening van de beschikking niet heeft geleid tot een bezwaar van een buitenlandse administratie.

Datum

17 augustus 2015

Dossiernummer

7039961

§4 Kennisgevingen en correspondentie

Artikel 7 Wijzigingen

Vergunninghouder stelt de Minister onverwijld in kennis van wijzigingen die verband houden met de vergunning.

Artikel 8 Kennisgevingen en correspondentie

Kennisgevingen en correspondentie die verband houden met deze vergunning, worden gericht aan Agentschap Telecom, Postbus 450, 9700 AL Groningen, tenzij door of vanwege de Minister anders wordt aangegeven.

§5 Slotbepaling

Artikel 9 Duur van de vergunning

Deze beschikking treedt in werking op 17 augustus 2015 en eindigt op 17 augustus 2020.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze,

mw. ~~mr.~~
Hoofd Netwerken
Agentschap Telecom

¹ Gelet op artikel 3.13 en 3.14 van de Telecommunicatiewet en artikel 17 van het Frequentiebesluit 2013.

² 17 watt e.i.r.p is equivalent aan 12,3 dBW e.i.r.p.; 42,3 dBm e.i.r.p.

bijlage

Datum
17 augustus 2015
Dossiernummer
7039961

Behorend bij Beschikking, houdende verlening van de vergunning voor het gebruik van frequentieruimte voor het tot stand brengen van vaste verbindingen met behulp van de singlepoint-singlepoint techniek.
Link-ID BP LIs-Zw

De frequentieruimte, bedoeld in artikel 2, en de daarbij behorende technische karakteristieken en de geografische coördinaten, bedoeld in artikel 3, zijn:

Technische specificaties

HF bandbreedte : 28 MHz
Modulatiemethode : 64QAM
Transportcapaciteit : 117 Mbit/s

Apparatuur : SAF CFIP 6 Lumina
Schakelbereik : 5.925 - 6.425 GHz
Norm : EN 302 217

Lokatie 1

Stationsnaam : Lelystad
Adres : oostvaardersdijk 2
Locatie : toren
Postcode en plaats : 8243PA LELYSTAD
Coördinaten (WGS 84) : 52°31'34,1" NB
Coördinaten (WGS 84) : 5°26'16,2" OL
Zendfrequentie : 5.97485 GHz
Zendvermogen : 11.5 dBW EIRP
Radioprofiel : 06G028M64QAM
Polarisatie : Vertical linear
Antennehoogte : 106 m
Hoofdstraalrichting t.o.v. Geografische Noorden : 94,7°
Antenne : VHLP4-6W / 06G120C36B
Openingshoek : 2.9°

Lokatie 2

Stationsnaam : Zwolle
 Adres : Telfordstraat 1
 Locatie : mast
 Postcode en plaats : 8013RL ZWOLLE
 Coördinaten (WGS 84) : 52°29'19,4" NB
 Coördinaten (WGS 84) : 6°08'35,4" OL
 Zendfrequentie : 6.22689 GHz
 Zendvermogen : 11.5 dBW EIRP
 Radioprofiel : 06G028M64QAM
 Polarisatie : Vertical linear
 Antennehoogte : 130 m
 Hoofdstraalrichting t.o.v.
 Geografische Noorden : 275.3°
 Antenne : VHLP4-6W / 06G120C36B
 Openingshoek : 2.9°

Datum

17 augustus 2015

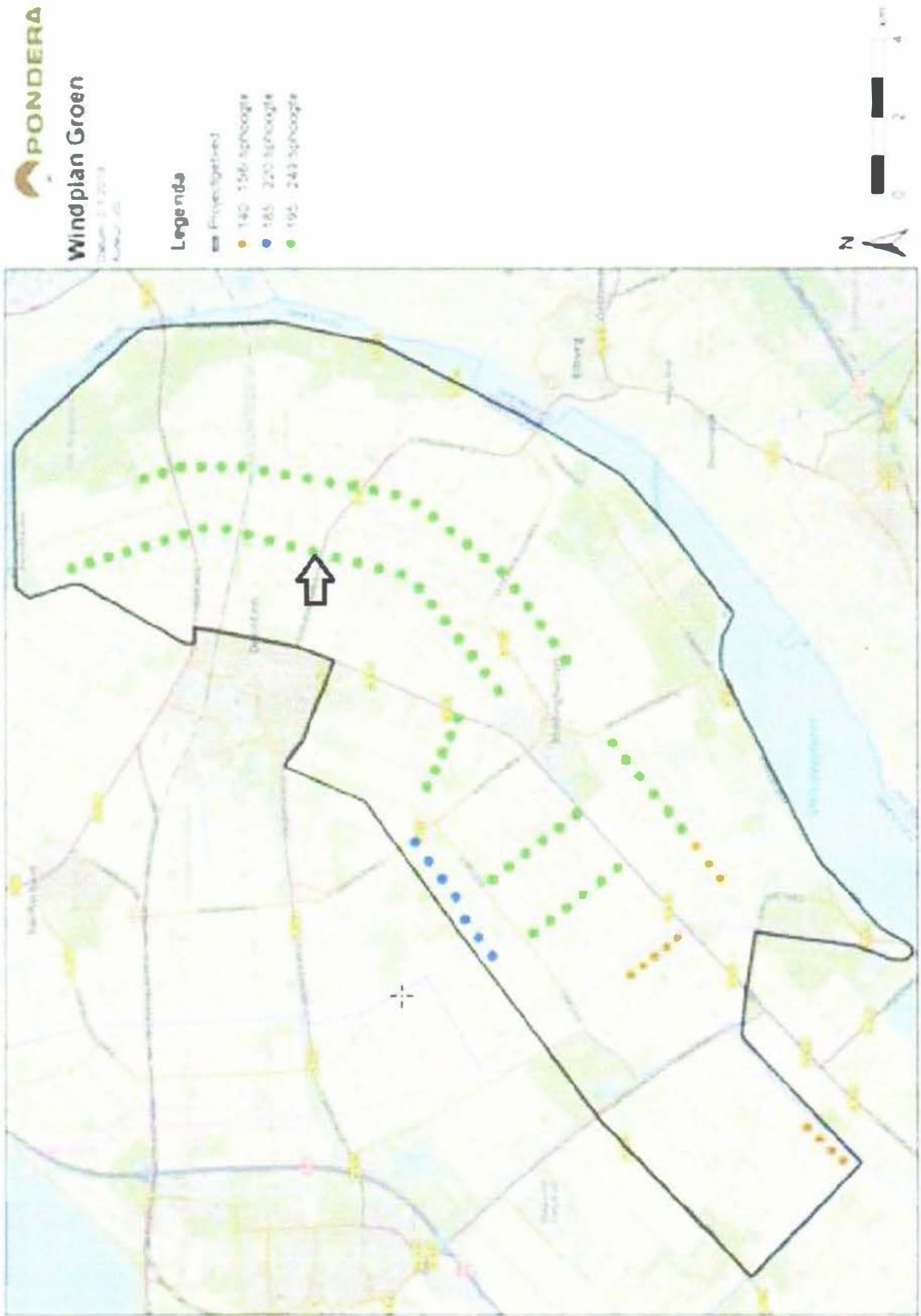
Dossiernummer

7039961

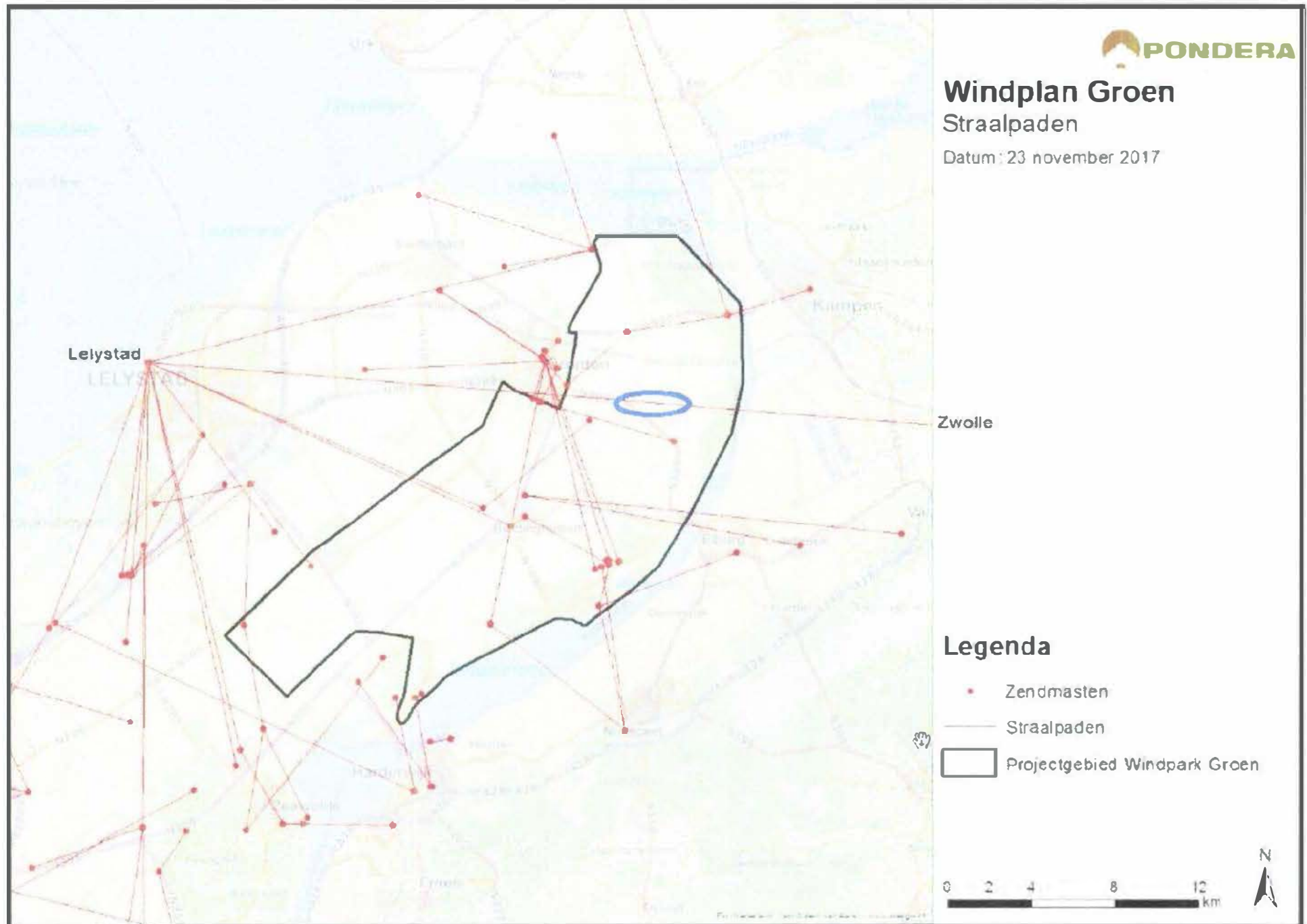
Radioprofielen

Radioprofielen omvatten, samen met antennegegevens, de essentiële parameters die van belang zijn voor effectieve toewijzing van een frequentiepaar tussen de twee opstelpunten van de betreffende verbinding. Radioprofielen worden tevens gebruikt bij berekeningen die onder andere tot doel hebben de kans te minimaliseren op onderlinge interferentie tussen verschillende vaste verbindingen en/of satellietssystemen.

Figuur 15.9 Voorkeursalternatief (VKA)



Bron: Pondera Consult



Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 16:48
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 230
Postcode: 3830 AE
Woonplaats: LEUSDEN
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ARAG Rechtsbijstand

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijgevoegde zienswijze. Deze zienswijze heb ik op 3 juni 2019 tevens per aangetekende post aan u verzonden.

Reactie

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Ons kenmerk D2019024806-01

Mobiel nummer

Uw kenmerk -

Doorkiesnummer

Behandeld door dhr. mr. ing.

Faxnummer (033) 4 342 300

E-mail

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp-inpassingsplan en ontwerpbesluiten Windplan Groen

Leusden, 3 juni 2019

Geachte heer, mevrouw,

Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Namens mijn cliënt, , wonende , geef ik hierbij mijn zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze ga ik enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).

Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende

In het ontwerp-inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van mijn cliënt bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij – zij het beperkte – verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp-inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp-inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine – waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat – niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.

Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden

Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/Spanje) volgt dat

Blad : 2
Ons kenmerk : 2019024806-01

uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, *Tatar/Roemenië*) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade geleid op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.

Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerpinstallatieplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerpinstallatieplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerpinstallatieplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten – bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines – is cliënt van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt.

Verzoek

Namens cliënt verzoek ik u bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.

Ik verzoek u vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met mij op.

Met vriendelijke groet,
ARAG Rechtsbijstand

Jurist Bestuursrecht

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 18:19
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, zie bijlage bestand

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja, zie bijlage bestand

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, zie bijlage bestand

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage bestand

Reactie

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Van:

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:

Datum, 4 juni..... 2019

Bestreden besluiten

Op 25 april 2019 is de kennisgeving van Windplan Groen in de Staatscourant gepubliceerd (nummer: 23296). Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. De zienswijze van mij richt zich zowel tot het inpassingsplan als tegen de ontwerp-omgevingsvergunning voor Windpark Hanze. Windpark Hanze vormt een onderdeel van Windplan Groen en bestaat uit 15 windturbines met een tiphoogte van 249 meter. Daarvan worden er 9 windturbines geplaatst ten noorden van de Hanzeweg (N307) en zullen op een afstand van circa 880 meter van mijn woning komen te liggen.

Op dit moment zijn in het gehele gebied van Windplan Groen 98 windturbines aanwezig met een totaal opgesteld vermogen van circa 168 MW. Op de locatie van Windpark Hanze staan momenteel geen windturbines. In eerste instantie werd uitgegaan van de realisatie van 109 windturbines. In het bestreden ontwerp-inpassingsplan wordt thans uitgegaan van 90 turbines met een opgesteld vermogen van 300 tot 400 MW en de sanering van de 98 bestaande windturbines.

Hiernavolgend zullen de gronden van de zienswijze aan bod komen.

Vooropgesteld

Hoewel inmiddels is aanvaard dat de klimaatverandering een wereldwijd en urgent probleem betreft dat een grote omschakeling vergt van de maatschappij, zijn er tal van maatregelen die dit probleem kunnen verhelpen, maar verschillen de meningen welke maatregelen het meest efficiënt en doeltreffend zijn. Ik ben het erover eens dat de energietransitie een zeer belangrijke bijdrage kan leveren aan de klimaatdoelstellingen en het keren van de klimaatproblematiek. Ik vraag mij echter af of het grootschalig uitbreiden middels enorm omvangrijke windturbines op land hiervoor de meest aangewezen weg is. Er zijn, naast het opwekken van windenergie op land, ook nog tal van andere wijzen van duurzame energievoorzieningen. Daarnaast ben ik van mening dat, als dan toch voor het opwekken van windenergie op land wordt gekozen, de huidige geplande locatie voor Windpark Hanze niet als een geschikte locatie kan worden beschouwd. Mocht onverhoopt toch voor de huidige opzet van Windplan Groen worden gekozen dan geldt dat alternatieve locaties voorhanden zijn binnen Windplan Groen die een vergelijkbaar resultaat zullen opleveren, echter met aanmerkelijk minder bezwaren.

GRONDEN

I Strijd met beleid & regelgeving

A. Europees beleid & regelgeving

Guidance Document van de Europese Commissie 2011 “Wind energy developments and Natura 2000”

Dit document schrijft voor op welke wijze ontwikkelingen op het gebied van windenergie in relatie staan tot de Vogel- en Habitatrichtlijn. In dit document wordt het belang van het behoud, de bescherming en de versterking van Natura 2000-gebieden benadrukt. Bij het plannen en realiseren van windparken dienen de negatieve gevolgen voor de natuur tot een minimum te worden beperkt.

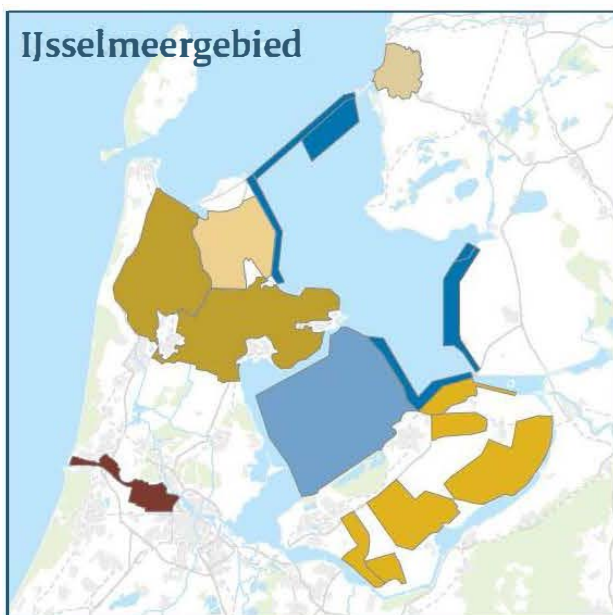
Ik stel mij op het standpunt dat bij het vormgeven van de plannen voor Windpark Hanze in onvoldoende mate rekening is gehouden met Natura 2000-gebied het Ketelmeer & het

Vossemeer. Daarnaast is ook in onvoldoende mate rekening gehouden met direct aangrenzende natuurgebieden (Roggebotveld, Roggebottocht), behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur en het bijbehorende stiltegebied Roggebotzand.

B. *Rijksbeleid – Structuurvisie Windenergie op land 2014*

In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).

In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden. Zoals uit onderstaande kaart blijft mogen er geen windturbines boven de Hanzeweg (N307) worden gerealiseerd. Deze vallen namelijk buiten de plaatsingszone.



Figuur 1: Structuurvisie: plaatsingszones windturbines aangegeven in oranje

Op pagina 18 van de structuurvisie is een tabel weergegeven met uitvoeringsacties per gebied. Voor het gebied Flevoland is het volgende opgenomen:

Er ligt een kans om met herstructurering van oude turbines meer energie op te wekken met minder molens, terwijl tegelijkertijd een fraaier landschap ontstaat. De provincie Flevoland is hiertoe samen met huidige windturbine-eigenaren en gemeenten en met betrokkenheid van het Rijk een gebiedsproces gestart. Vanwege de nieuwe

ontwikkelingen van Lelystad Airport zullen luchtvaart en windenergie op elkaar moeten worden afgestemd. Dit zal eveneens plaatsvinden door aanhaking bij dit gebiedsproces.

In eerste instantie betroffen de plannen een vergroting van het aantal windturbines. Men ging uit van de plaatsing van 109 windturbines. Op verzoeken van omwonenden en andere belanghebbenden om dit aantal terug te dringen werd keer op keer gereageerd met de stelling dat zulks niet mogelijk was, omdat de businesscase dan niet meer sluitend zou zijn. Zowel de provincie Flevoland als de gemeente Dronten wilden dat borgen door zich aan te dienen als betrouwbare partners. Naar aanleiding van bezwaren van vliegveld Lelystad is uiteindelijk toch een fors aantal windturbines (19 in totaal) uit de plannen geschrapt. Dit tot mijn grote verbazing.

Echter, zelfs met nog minder windturbines kan fors meer energie worden opgewekt dan thans het geval is met de bestaande 98 (deels verouderde) windturbines. Dit vanwege de grotere tiphoogte en verbeterde techniek. Daarnaast blijkt, dat met de huidige gekozen locatie van Windpark Hanze het landschap en het natuurnetwerk aan de oostpolder in ernstige mate wordt verstoord. De doelstelling om meer energie op te wekken met minder molens en tegelijkertijd het landschap te verfraaien wordt dan ook niet bewerkstelligd middels de huidige opzet in het ontwerp-inpassingsplan.

Voorts geldt dat door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar is gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen. De taakstelling voor de provincie Flevoland betreft verreweg de grootste van alle provincies, terwijl dit qua oppervlakte de op twee na kleinste provincie van Nederland betreft. Ik ben van mening, dat de provincie Flevoland in onevenredig hoge mate dient bij te dragen aan de doelstelling van energieopwekking uit hernieuwbare bronnen. Ik pleit voor meer energieopwekking van windturbines op zee en in de kustgebieden en de opwekking van zonne-energie (met name op daken van woningen en bedrijfspanden), waarbij tevens rekening wordt gehouden met de gerechtvaardigde belangen van mens en natuur.

C. Provinciaal en gemeentelijk beleid

Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland

Strekking van het Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (hierna: “het Regioplan”) is de opwekking van meer windenergie met minder windturbines. Dat betekent het opschalen en saneren van windturbines. Ten tijde van het opstellen van het Regioplan d.d. 14 juli 2016 stonden er bijna zeshonderd oude, relatief kleine windmolens in Flevoland met een gezamenlijk vermogen van 629 MW. Op p. 5 van het Regioplan is de doelstelling verwoord:

De doelstelling met dit Regioplan Windenergie is om deze windmolens te halveren en daarmee twee keer zoveel duurzame energie opwekken. Dat biedt kans om de nieuwe windmolens op te stellen in lijnen die beter passen in het landschap.

Als deze doelstelling wordt toegepast op de locatie van Windplan Groen, waar thans 98 windturbines staan opgesteld met een gezamenlijk vermogen van circa 168 MW dan betekent dit een halvering van het aantal windturbines (naar 49) met een gezamenlijk vermogen van circa 330 MW. Het huidige ontwerp-inpassingsplan voldoet niet aan deze doelstelling. Er worden fors meer windturbines gerealiseerd dan het uitgangspunt betreft. Daarnaast zet ik grote vraagtekens bij het geprognosticeerde vermogen van 300 tot 400 MW. Gelet op de tiphoogte van 249 meter en de verbeterde beschikbare techniek is de verwachting dat dit vermogen laag is ingeschat.

Daarnaast geldt dat middels de realisatie van Windpark Hanze het landschap en de natuur in ernstige mate zal worden verstoord.

Op p. 6 van het Regioplan is een tweede doelstelling verwoord:

Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving.

Het landschap wordt enkel mooier indien het aantal windturbines halveert en de nieuwe windturbines op locaties worden gesitueerd waar al windturbines stonden of waarbij de impact op de omgeving zo gering mogelijk is. Zulks is niet het geval bij Windpark Hanze. Met een afstand van circa 880 meter tot de Ketelhaven (een bungalowdorp met 220 huishoudens en circa 1000 inwoners) en op korte afstand gelegen van beschermd

natuurgebieden wordt deze doelstelling met voeten getreden. Daarnaast geldt dat het draagvlak voor de komst van dit windpark ontbreekt. Onder het kopje “nut & noodzaak” zal dit onderdeel nog nader worden uitgewerkt.

Voorts geldt dat de plaatsingszones uit het Regioplan in strijd zijn met de plaatsingszones uit de Structuurvisie Windenergie op Land 2014.

Ecologische Hoofdstructuur provincie Flevoland

De provincie Flevoland wil natuur beschermen en ontwikkelen, maar ook ruimte hebben om andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en recreatie optimaal vorm te geven. De EHS kent een “nee, tenzij” beginsel: ontwikkelingen in en nabij de EHS mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, tenzij aangetoond wordt dat sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn én effecten worden voorkomen.

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer & het Ketelmeer, het Roggebotveld, de Roggebottocht, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingszone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland. Windpark Hanze zal pal naast het natuurgebied Roggebotzand en op zeer korte afstand van het natuurgebied Roggebotveld en het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer worden gesitueerd.

Structuurvisie Dronten plan 2030

Volgens de Structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van de N307 “gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren” (zie p. 27 van de Structuurvisie Dronten)

Bijgaand is de kaart uit deze structuurvisie opgenomen:



Figuur 2:

Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen; zone 2 wordt gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de polder aan, waar opstellingen parallel aan moeten komen te staan.

Tussenconclusie

Het ontwerp inpassingsplan en de bijbehorende ontwerp omgevingsvergunning komen reeds om deze redenen voor vernietiging in aanmerking.

II Nut & noodzaak

Algemeen

De EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het totale energieverbruik in 2020. De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord bovenop de Europese taakstelling voor Nederland een extra doel gesteld van 16% in 2023. In 2018 bedroeg het energieverbruik uit hernieuwbare bronnen 7,4% (bron: CBS). Zoals hiervoor is weergegeven is door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen.

A. Noodzaak voor realisatie Windpark Hanze ontbreekt

Zoals hiervoor reeds is aangegeven richten de bezwaren van mij zich met name op de 9 windturbines welke zijn gelegen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Gelet op het feit dat het totale Windplan Groen uit 98 windturbines bestaat, behelst dit aldus 10% van het geheel. Zelfs zonder deze 9 windturbines zullen alle doelstellingen uit Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid en regelgeving worden behaald. Sterker nog, dit zal in verregaande mate beantwoorden aan dit beleid en regelgeving. Immers, de negatieve gevolgen voor de natuur en de omwonenden zullen afnemen. Ook zal nog steeds tegemoet worden gekomen aan de beleidsdoelstelling dat oude windturbines worden gesaneerd voor een (fors) kleiner aantal windturbines met een groter vermogen en rendement. Het plan zal ook beter aansluiten bij de doelstelling dat windturbineparken *gehalveerd* dienen te worden.

Overigens zet ik grote vraagtekens bij het gestelde verwachte opgewekte vermogen van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines. Gelet op het feit dat in het oorspronkelijke plan met 109 windturbines de verwachting was dat 550 MW zou worden opgewekt, lijkt de inschatting van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines wel erg laag. Dit laat echter onverlet dat de huidige 98 verouderde windturbines een opgewekt vermogen van 168 MW kennen. Ook bij het schrappen van de 9 turbines uit het noordelijk deel van Windpark Hanze zal het thans opgewekte vermogen naar verwachting minimaal worden verdubbeld. Tevens blijkt uit de Monitor Wind op Land 2017, opgesteld door de RVO op 31 maart 2018 dat aan het eind van 2017 in Flevoland 1.185,4 MW geïnstalleerd vermogen stond; dat is goed voor ruim 85% van de provinciale doelstelling 2020 van 1.390,5 MW. Er resteert in de provincie Flevoland een opgave van 205,1 MW (Netto) voor de doelstelling 2020. Bij 147,8 MW (10,6 %) hiervan is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft 334,7 MW méér projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020, waardoor het totaal op 124,1% komt. Met andere woorden: de realisatie van Windpark Hanze is niet nodig om de provinciale doelstelling voor 2020 te behalen.

Kortom: de noodzaak voor realisatie van de 9 meest noordelijk gelegen windturbines uit Windpark Hanze ontbreekt.

B. Maatschappelijk draagvlak ontbreekt

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op

land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige “onderonsje” zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers “ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu” zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door het Rijk en provincie gedefinieerd. De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld.

Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 heeft erkend.

Ik lees in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt. Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven? Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel.

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat? Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines “alleen maar grenst” aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als “open gebied en ongeschikt voor windturbines” is gedefinieerd. Volgens de toekomstige omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug. Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!

Random windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 600 bewoners van de woonkern Ketelhaven krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van hun woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. Onlangs is door de inwoners van de Ketelhaven een petitie opgesteld tegen de komst van Windpark Hanze, welke door 190 huishoudens is ondertekend. Ketelhaven bestaat uit 300 huishoudens. Deze petitie is ook aan het provinciebestuur aangeboden.

In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht. Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau ‘we zullen u het nog een keer uitleggen’ en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd. Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland als de gemeente Dronten twijfelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden “leefomgeving” en “draagvlak” in het geheel niet voor. De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven⁴ en

Biddinghuizen⁵ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen. Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken. De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd". Voorts is in het ontwerp-inpassingsplan opgenomen dat alle inwoners – ook die uit de kernen – kunnen profiteren van het Windplan middels financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage. Dit is echter niet het geval bij het huidige ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar de omwonenden zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.

C. Alternatieven

Ik wijs u op een drietal alternatieven met aanmerkelijk minder bezwaren:

1. Het inpassen van zonneparken in de Ecologische verbindingszone (EVZ);
2. Zonnepanelen op daken;
3. Een andere lijnopstelling voor de 9 meest noordelijk gelegen windturbines van Windpark Hanze. Bijvoorbeeld langs de Hanzweg N307 en/of het treintraject Hanzelijn

Ad 1. Zonneparken in de EVZ

De doelstellingen voor het opwekken van hernieuwbare energie hoeven niet per definitie door middel van windenergie te worden behaald. Plaatsing van zonnepanelen, al dan niet in de vorm van zonneparken, vormen ook kansrijke manieren om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen. Zo zijn reeds 2 zonneparken gepland bij Flevonice (25

hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten reeds aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat landbouwgrond verloren gaat. Zoals al eerder door de VvE Ketelhaven is voorgesteld, kan worden overwogen om de EVZ te gebruiken voor de aanleg van zonneparken. Als voorbeeld wordt gewezen op een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart. Gebleken is dat natuurontwikkeling en zonneparken elkaar niet bijten, mits dit op een juiste wijze wordt ingepast. Daarnaast blijft het open landschap daarmee grotendeels behouden en kan een vermogen van circa 30 MW worden gerealiseerd.

Ad 2. Zonnepanelen op daken

Voorts is er nog veel ruimte op de daken van agrarische bedrijfsbebouwing en schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten (agrarische) ondernemers beschikbaar voor de aanleg van zonnepanelen. Ik zie hierin ook een kansrijke manier van duurzame energieopwekking die tevens aanmerkelijk minder bezwaren met zich meebrengt (geen negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en geen geluidshinder en/of hinder door slagschaduw) .

Ad 3. Alternatieve lijnopstelling

Indien onverkort wordt vastgehouden aan het aantal van 90 windturbines en de volledige realisatie van Windpark Hanze dan stel ik mij op het volgende standpunt:

Er is een alternatieve lijnopstelling mogelijk van de 9 windturbines, waarbij de meest dichtstbijzijnde windturbine op 2.500 meter (circa 10x de tiphoogte) afstand van de woongemeenschap Ketelhaven wordt uitgevoerd en waarbij tevens de belangen van de natuur beter mee gediend zijn.

III Onevenredige negatieve gevolgen woon- en leefklimaat

Realisatie van Windpark Hanze zal grote negatieve gevolgen voor het woon- en leefklimaat voor omwonenden met zich meebrengen.

A. *Negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie*

Ik zie, dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren. In de pers is daar genoeg aandacht voor.¹ Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken" van 13 april 2019 wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.² De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatie-regeling monddood gemaakt.

Omwonenden kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd, terwijl de "buurman" slapend rijk wordt.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe. Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk, omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek. Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

B. *Horizonvervuiling*

De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Dit wordt het best geïllustreerd aan de hand van de foto's welke beschikbaar zijn op de website van Windplan Groen. De hiernavolgende foto's zijn genomen vanaf Boslaan 69 te Dronten (gelegen in de Ketelhaven).

1 O.a. <https://www.nporadio1.nl/podcasts-uitgelicht/15716-podcast-de-dag-hoe-het-windmolendebat-steeds-grimmerwerd>

2 <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/15877-verliezers-en-winnaars-door-windenergie-2>



Figuur 3A: Uitzicht Zuidrand Ketelhaven in de huidige situatie



Figuur 3B: Uitzicht Zuidrand Ketelhaven in toekomstige situatie

C. *Geluidshinder*

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de

praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.³

Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken. Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt Boslaan 83A) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van “zeer goed” naar “redelijk”. De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in de berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Ik zou dan ook graag inzicht willen krijgen in welke parameters als inputwaarde voor het model zijn gebruikt

Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen, zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige) geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in de woonkern Ketelhaven e.o. (ca 800 inwoners) minimaal 100 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Ik acht dit niet acceptabel.

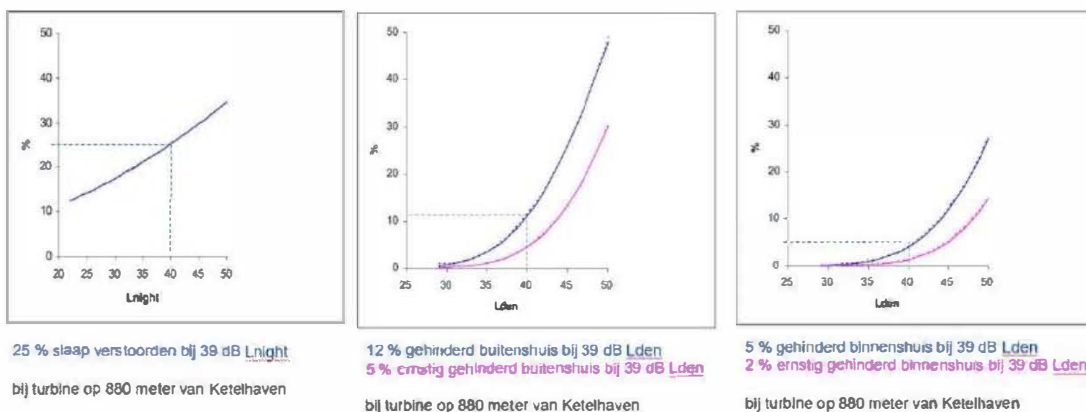
In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.

³ <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/environmental-noise-guidelines-for-the-europeanregion-2018>

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf



Figuur 4: Geluidsbelasting op Ketelhaven volgens berekeningen van Pondera Consult; de inwoners van Ketelhaven ondervinden (ernstige) hinder, het stiltegebied Roggeboezand wordt niet gerespecteerd.



Figuur 5: Percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.⁵ Ik ben dan ook van mening dat het percentage geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen en dat het inpassingsplan en de plaatsing of schrapping van de windturbines op navenante wijze wordt aangepast.

D. Obstakelverlichting

⁵ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/05/2_Kennisbericht_Geluid_van_windturbines_incl%20bijlage.pdf

De impact van obstakelverlichting moet niet worden onderschat. In het donker zullen de bewoners van de Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel knipperend "red light district".



E. Slagschaduw

Gelet op de huidige locatie wordt slagschaduw door de initiatiefnemers niet verwacht en is ook 0-uren slagschaduw toegezegd. Wij wensen echter onder geen beding geconfronteerd te worden met slagschaduw. Ook in dit kader wordt gepleit voor een afstand van minimaal 10x de tiphoogte tot mijn woning.

F. Volksgezondheid

Het is aannemelijk dat de windturbines met een dergelijke omvang aanzienlijke negatieve gevolgen zullen hebben voor de volksgezondheid. Dit onderdeel is dan ook ten onrechte in de bestreden besluiten veronachtzaamd. Uit onderzoeken blijkt dat wel degelijk ernstige gezondheids- en psychische klachten ontstaan bij omwonenden van (omvangrijke) windturbines. Het laagfrequente geluid zorgt voor hoofdpijn, prikkelbaarheid, concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens samen met slapeloosheid, hetgeen de stress in niet geringe mate verhoogt. Dit kan tevens leiden tot aanzienlijke psychische schade.

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor

zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.⁶ Naast het hoorbare geluid, zoals hiervoor onder 'geluidshinder' aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines.⁷ Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen.⁸

Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen.⁹

Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.¹⁰ In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld.¹¹ Gaandeweg komt steeds meer informatie beschikbaar die een relatie legt tussen windturbines en gezondheidsklachten. Gelet op het voorzorgsbeginsel verdient het aanbeveling dat een afstand van 10x de tiphoogte wordt aangehouden.

F. *Effect van turbulentie veroorzaakt door Windpark Hanze*

Turbulentie heeft een negatieve invloed op:

- Verspreiding van rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuid- en westenwinden zal er sprake zijn van stoffen (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden
- verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven en in Natura 2000 en Ngebieden

6 <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/press-information-note-on-the-launch-of-the-who-environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

7 <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

8 <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

9 <https://europepmc.org/abstract/med/30270297>

10 <https://stopthesethings.com/2017/01/30/getting-away-with-murder-how-the-wind-industry-rigged-noiserules-around-the-world/>

11 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

- Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden, waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insecten-eters

G. *Waardedaling van de woningen*

“Genieten van rust, ruimte en natuur” zo wordt de Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is zulks niet meer het geval. De kwaliteit van het uitzicht uit de tuin en de woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van de Ketelhaven 8 kilometer vrij uitzicht over de landerijen tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoogte. Dit is royaal hoger dan de hoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185 meter).

Uit onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam uit 2014 blijkt dat windmolens binnen een straal van 2 kilometer tot een daling van de woningwaarde kan leiden van gemiddeld 1,4 tot 2,3%. De daadwerkelijke daling verschilt per locatie en is onder meer afhankelijk van afstand tot de windmolen en het zicht op de turbine. Het maakt daarbij niet uit of het om één of meerdere turbines gaat. De onderzoekers van de Vrije Universiteit van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam hebben de vergelijking gemaakt tussen huisverkopen zonder en met windmolens in de buurt. Zij hebben daarbij de effecten van verschillen in woningen, verschillen in regio's (zoals groei- versus krimpregio's) en de effecten van de economische crisis meegewogen. Grotere windmolens zorgen voor een extra daling in woningprijzen: het effect kan dan dubbel zo groot worden. Gelet op de omvang van de windturbines van Windpark Hanze en de afstand tot de woningen aan de Ketelhaven is niet uitgesloten dat dit percentage (fors) hoger ligt dan de 2,3% uit het onderzoek van de universiteiten uit Amsterdam.

IV Flora en fauna

Uit de Milieu effectrapportage (MER) valt op te maken dat Windplan Groen een aantoonbare negatieve impact op de natuur heeft. In de MER is op p. 275 Tabel 14.1 weergegeven dat Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie, op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort. In de MER is tevens opgenomen dat “de ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft

soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000- gebieden en algemeen beschermde soorten.”

De volgende natuurorganisaties delen onze zorgen en zijn het met ons eens, maar hebben vanwege capaciteitsgebrek geen tijd voor het indienen van een zienswijze:

Vogelbescherming Nederland

SOVON (is wel met ons eens, maar wil geen politieke beïnvloeding)

Stichting Natuur- en Vogelwacht Flevoland

Stichting Dierbaar Flevoland

WetlandWacht (Ketelmeer, Vossemeer, Zwartemeer)

Verderop in de MER:: “Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren, dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht.”

En we lezen: “Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting c.q. een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie”.

Daarnaast is de MER onvolledig, omdat er ten onrechte van uit wordt gegaan dat het natuurgebied Roggebotveld (behorende tot het Natuurnetwerk Nederland) niet tot het plangebied wordt gerekend. Zoals reeds eerder aangegeven komen de windturbines op zeer korte afstand van dit natuurgebied te liggen. Daarnaast dient te worden opgemerkt, dat dit gebied onderdeel vormt van een natuurontwikkelingsgebied, waarbij een natte verbinding wordt gevormd tussen de Hoge Vaarten en het bosgebied Roggebotzand. Het vormt een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie met een grote diersoorten- en biodiversiteit.

Windpark Hanze heeft bovendien een zeer negatief effect op de natuurgebieden noord van de Hanzeweg (N307). Dit wordt weggemoffeld door de aanvraag van de ontheffing Wet Natuurbescherming mee te laten liften op Windplan Groen als geheel!

Uit de MER en de aanvraag ontheffing van genoemde wet wordt duidelijk, dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen vooral Windpark Hanze betreft.

Het is niet rechtvaardig om deze milieu-effecten op dit deelgebied Windparrk Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen.

N.B. In dit betreffende gebied worden oude molens helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit (natuur)gebied – waar nog geen molen stond – voor het eerst nieuwe hoge windturbines.

Windkoepel Groen (de initiatiefnemer) vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in één keer ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Ik vind dat voor Windpark Hanze die ontheffing niet verleend kan en mag worden.

V De coördinatie ontbreekt

Wij missen tot nu toe de bereidheid bij de gemeente en de provincie om af te wijken van het ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen en het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven. Alle onderdelen van de plannen m.b.t. de plaatsingszones, de locaties en het beeldkwaliteitsplan lijken voor de bewoners “als in beton gegoten”

Ik vraag u om in uw hoedanigheid als Rijkscoördinator van het inpassingsplan maximaal gebruik te maken van uw bevoegdheden, teneinde de provincie en de gemeente te bewegen tot het aanpassen van het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de omgevingsvergunning ten gunste van de omwonenden. Het draagvlak van de bewoners kan door uw interventie aanzienlijk worden versterkt. Dan zien de bewoners hun overheid weer als een betrouwbare partner..

Tot slot

Gelet op het voorgaande verzoek ik u om:

- De zienswijze gegrond te verklaren;
- Het bestreden besluit te vernietigen;

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 20:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Niet voor zover wij kunnen zien

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, Zie bijlage, ook per post verstuurd

Reactie

Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Dronten, 3 juni 2019

Betreft: Zienswijze Windplan Groen

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerp-vergunningen van Windplan Groen en de impact op onze bedrijfsvoering en woongenot, willen wij de volgende zienswijze hierop indienen.

Ten aanzien van mens- en dierwelzijn is het volgens ons niet acceptabel dat er voor bewoners en activiteiten in het buitengebied een andere norm wordt gehanteerd dan binnen de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kernen van Biddinghuizen, Dronten en Ketelhaven zal bij gevoelige objecten die binnen 12x de rotordiameter liggen de slagschaduw worden weggenomen door een stilstandvoorziening.

Wij vragen u om deze nul-tolerantie ten aanzien van slagschaduw ook op te nemen voor onze woningen en bedrijfsgebouwen. De door u berekende 16 uur per jaar voor onze locatie is 16 uur te veel. Met name voor onze dieren zorgt slagschaduw voor zoveel onrust en daarmee dierenleed dat wij dit niet kunnen accepteren. Dit naast het financiële aspect door slechtere groei en/of uitval. Daarnaast zijn de plaatsing van de nieuwe hogere molens en de slagschaduw in verband met het open karakter en de ligging van onze huizen extra indringend en daardoor woongenotverstorend. Wij vragen u daarom een stilstandvoorziening aan te brengen. Ook hebben deze hogere molens een negatieve invloed op de waarde van onze onroerende eigendommen en geven deze beperkingen op de ontwikkelmogelijkheden van onze bedrijven in de toekomst.

Naast het aanbrengen van een stilstandvoorziening op onze gebouwen, eisen wij schadeloosstelling voor schade, zowel ten aanzien van onze huidige als toekomstige bedrijfsvoering en woongenot. Graag willen wij in gesprek gaan met de initiatiefnemers van Windpark Groen om te komen tot een passende oplossing.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 22:43
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Met betrekking tot de Zeebiestocht voldoet de lijnopstelling niet aan de redelijke eisen van welstand gelet op de knik in de lijnopstelling.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De vervanging van het park, was niet nodig want er is vergunning om de bestaande 10 molens te herbouwen. 10 molens zijn weliswaar meer molens doch de impact van de 7 molens in de nieuwe lijnopstelling is qua beleving veel groter. De molens zijn immers veel hoger. Ook zal de geluidsproductie en de overlast van slagschaduw (juist door de veel grotere hoogte) veel meer impact hebben.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Door niet te vervangen maar voor 7 grotere molens te kiezen wordt de woonomgeving meer dan noodzakelijk aangetast en wordt er onvoldoende rekening gehouden met onze gerechtvaardigde belangen. Dat klemt te meer omdat wij, hoewel wij op relatief geringe afstand wonen, niet rechtstreeks kunnen participeren in het project. Deelname via Windshare en/of een omgevingsvergoeding compenseert de relatief forse toename van de overlast niet.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn het niet eens met de concept-besluiten omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de windturbines brengt grote gevolgen met zich mee omdat onze woning binnen de slag-schaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Als het gaat om het planMER dan zijn daarin bij het VKA constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn gewaarborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).

Deze zienswijze is gericht tegen Inpassingsplan Windplan Groen en tegen de Ontwerpbesluiten (Omgevingsvergunning en Maatwerkvoorschriften).

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 22:54
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Met betrekking tot de Zeebiestocht voldoet de lijnopstelling niet aan de redelijke eisen van welstand gelet op de knik in de lijnopstelling.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De vervanging van het park, was niet nodig want er is vergunning om de bestaande 10 molens te herbouwen. 10 molens zijn weliswaar meer molens doch de impact van de 7 molens in de nieuwe lijnopstelling is qua beleving veel groter. De molens zijn immers veel hoger. Ook zal de geluidsproductie en de overlast van slagschaduw (juist door de veel grotere hoogte) veel meer impact hebben.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Door niet te vervangen maar voor 7 grotere molens te kiezen wordt de woonomgeving meer dan noodzakelijk aangetast en wordt er onvoldoende rekening gehouden met onze gerechtvaardigde belangen. Dat klemt te meer omdat wij, hoewel wij op relatief geringe afstand wonen, niet rechtstreeks kunnen participeren in het project. Deelname via Windshare en/of een omgevingsvergoeding compenseert de relatief forse toename van de overlast niet.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn het niet eens met de concept-besluiten omdat de uitvoering van de plannen de bedrijfsvoering schade toebrengt en negatieve effecten heeft voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de windturbines brengt grote gevolgen met zich mee omdat onze woning binnen de slag-schaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Als het gaat om het planMER dan zijn daarin bij het VKA constatering opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting, slagschaduw en ruimtelijke gevolgen, die echter niet zijn gewaarborgd in de planregels. Dat zoiets niet de goedkeuring van de Raad van State kan wegdragen blijkt bijvoorbeeld uit de uitspraak van 17 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1258).

Deze zienswijze is gericht tegen Inpassingsplan Windplan Groen en tegen de Ontwerpbesluiten (Omgevingsvergunning en Maatwerkvoorschriften).

Tevens geven wij aan hinder te verwachten van de verlichting op de windmolens.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 4 juni 2019 23:33
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Maatschap

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Nee,we staan positief ten opzichte van de komst van nieuwe windmolens

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Mogelijk wel. In het plan wordt aangegeven dat het vigerende bestemmingsplan wordt omgezet naar een inpassingsplan. Ons is hieruit niet duidelijk gebleken wat de consequenties/gevolgen zijn voor afspraken die er in het verleden gemaakt zijn bij de oprichting van een windmolenpark. In ons geval windpark De Hondtocht zuid en in de nieuwe plannen Hondtocht zuid 3 en nu in exploitatie bij Raedthuys windenergie b.v. Bij de oprichting van het molenpark zijn er persoonlijke en op naam gestelde contracten opgesteld tussen Groenraedt en gebruikers van de gronden aan de oostzijde van de tocht over een recht van vergoeding. In dat contract is o.a. geregeld dat toenmalige gebruikers van de gronden het recht hebben de rechten over te dragen aan nieuwe gebruikers dan wel deze rechten (onder voorwaarden) aan zich zelf te houden. Na ongeveer 18 jaar is er een diverse situatie ontstaan. Ons bereiken berichten dat Groenraedt de privaatrechtelijk afgesloten contracten in de nieuwe plannen terzijde wil schuiven. Kunt u aangeven of een privaatrechtelijk afgesloten overeenkomst wordt beïnvloed door het inpassingsplan.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Omdat ik nu nog medegebruiker ben van gronden aan de oostzijde van de Hondtocht is het met name voor de komende overdracht van belang en in de onderhandelingen die er met Groenraedt gevoerd worden.

Reactie

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 06:13
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: agrarisch bedrijf

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Slagschaduw zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

draagvlak omgeving en plaatsing windmolens zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Dronten 03-06-2019

Onderwerp : Zienswijze betreffende Rijksinpassingsplan Windplan Groen
Naam : (Windmolen locatie Oudebostocht Zuid)

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolen plan in de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het **op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van de lijn Olsterwind en Hondtocht 3)**.

Doormiddel van deze zienswijze vraag ik een verklaring aan waarin staat dat ik inderdaad zoals de vergunningsaanvraag aangeeft geen last van slagschaduw heb. Dit moet ik eerst nog maar eens zien met de geplande grootte windmolens. Op mijn afstand staat in de procedure aangeven dat ik nul uur last zou hebben van slagschaduw en ga daar dus ook vanuit. Ik verwacht van de aanvrager een papier met handtekening dat ik geen last zal hebben van slagschaduw niet in mijn woning maar ook niet met de bedrijfsvoering op het landbouwbedrijf. Wil de aanvrager hier niet aan voldoen dan eis ik een vergoeding voor de mogelijke hinder.

Ook kan ik nog niet overzien of ik op een of andere manier last heb van hinder b.v. geluid, beeld en overige zaken. Daarom verwacht ik van aanvrager indien blijkt dat ik aantoonbaar hinder heb dat aanvrager daarover met mij in gesprek gaat en dat daar een oplossing voorkomt.

Hoogachtend ,

Inspraak commissie Duurzaamheid PS 8 Juni 2016

Geachte voorzitter, geachte commissie,

Dank voor de mogelijkheid om hier een punt aan de orde te stellen dat grote invloed kan hebben op de haalbaarheid van het Regioplan Windenergie Flevoland.

Zoals u weet zijn er twee regio's die er zeer zuinig afkomen met de toewijzing van plaatsingslocaties: West en Oost. Hierdoor zal het in deze gebieden moeilijk zo niet onmogelijk zijn om windplannen te verwezenlijken.

In regio Oost valt op dat de oostelijke helft van Oostelijk Flevoland leeg blijft. Hoe komt dat? zult u zich afgevraagd hebben. Er is ruimte genoeg. Wat is daar aan de hand dat we op andere plaatsen moeten woekeren met hoogtes, landschappelijke inpassing en andere bezwaren?

Wij vroegen ons dat ook af, temeer omdat we het initiatief Oostrand Windpark een aantal keren hebben voorgedragen als ideale locatie voor meer dan 100 MW.

In een gesprek met de Gemeente Dronten kregen we als antwoord dat dat besloten lag in de MER en later kregen we daarbij een schriftelijke aanvulling:

“De meest oostelijke lijn is zeer onwenselijk vanuit oogpunt natuur. Dit is gebaseerd op bijgevoegde kaart, die ik beloofd had te sturen. Dit komt uit het knelpuntenonderzoek van Prinsen et al 2014. Dit onderzoek is onder andere gebruikt als basis voor de effectbepalingen in het MER. De kaart geeft op basis van een aantal mogelijke effecten aan wat de kans is op knelpunten ten aanzien van flora en fauna en gebiedsbescherming. Bij het ontwikkelen van de alternatieven in het MER is (onder andere) deze kaart gebruikt als basis voor het alternatief natuur”.

We hebben eerst de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu van Maart 2013 nagelezen waarin het hele Oostelijk gebied van oostelijk Flevoland wordt aangewezen als geschikt voor grootschalige windenergie opwekking.

Vervolgens wordt in de plan MER windenergie Flevoland de Oostrand in de landschappelijke variant én in de economische variant als zeer geschikt bevonden, maar in de natuurvariant ongeschikt. De boordeling van het ongeschikt zijn van de locatie in de natuurvariant vindt zijn oorsprong in het gecumuleerde overzicht in het rapport Prinsen et al 2014.

We hebben het rapport “Knelpuntanalyse natuur Windplan Flevoland” door Prinsen et al (bureau Waardenburg BV) opgevraagd en gekregen, bestudeerd en geconstateerd dat de reden van het ongeschikt verklaren van de Oostrand voor windenergie uiteindelijk ontstaat door het cumuleren van de mogelijke aanwezigheid van gewone dwerg vleermuizen en het mogelijk veroorzaken door windturbines van 0-3 vleermuis slachtoffers per turbine per jaar.

een zin uit het rapport:

“Voor relatief kleinschalig agrarisch landschap gaat het in Europa om 2 tot 5 slachtoffers en voor open agrarisch landschap 0 tot 3 slachtoffers per jaar. (bijlage 5, Hein Prinsen 2015 et al)

Heel veel is en blijft voor de onderzoekers onduidelijk op gebied van vleermuizen zo geven zij op verschillende plaatsen in het rapport aan. Vooral bij de onderbouwing in de bijlagen 5 en 7 (hieronder weergegeven) wordt dit duidelijk.

Ik citeer enkele regels:

“Vooralsnog zijn er geen rekenmodellen beschikbaar waarmee het aantal mogelijke aanvaringslachtoffers kan worden bepaald. Een probleem hierbij is dat de vleermuisactiviteit die op de grond wordt gemeten met een batdetector niet goed te relateren lijkt aan de vleermuisactiviteit op rotorhoogte en daarmee aan aantallen aanvaringslachtoffers. Dat betekent dat onderzoek vanaf de grond voorafgaand aan de plaatsing van de windturbine relatief weinig houvast geeft voor het a priori bepalen van het aantal vleermuislachtoffers (zie ook Bach & Bach 2009a, Grunwald & Schäfer 2007). Duits onderzoek heeft aangetoond dat systematische metingen van vleermuisactiviteit op gondelhoogte een goede voorspelling kan geven van de te verwachten aantallen slachtoffers (Behr et al. 2009, Behr et al. 2007, Brinkmann et al. 2011).”

De onderzoekers concluderen:

“Indien de mogelijkheden voor een grootschalig windpark in een van deze deelgebieden verder worden onderzocht, dan is nader onderzoek nodig naar gebiedsgebruik door vleermuizen, waarin ook informatie wordt verzameld over vlieghoogtes en -periodes in relatie tot weersomstandigheden. Dit om risicovolle locaties en situaties goed in te schatten en ter ondersteuning van een onderbouwde slachtofferschatting voor een ontheffingsaanvraag ex artikel 9 van de Ffwet (zie ook paragraaf 2.2.1 en bijlage 1).”

Bij het opstellen van het Regioplan Windenergie Flevoland zijn de bevindingen uit de MER overgenomen. In de MER heeft men de bevindingen

van Prinsen et al overgenomen.

Wij hebben de Provincie verzocht om het, in het rapport nadrukkelijk aanbevolen, onderzoek uit te laten voeren op de beoogde locatie voor Oostrand Windpark naar het voorkomen van genoemde vleermuizen en een slachtoffer schatting te laten maken van de beoogde turbines in het kader van de Ffwet.

Maar niets vernomen.

In deze ruimte kan Oostrand Windpark met meer dan 100 MW komen. En het voor de regio Oost (groen op de kaart) mogelijk maken om mede invulling te geven aan de opdracht om windenergie te ontwikkelen in Flevoland en een flinke economische impuls te geven aan de Gemeente Dronten en aan het hele gebied.

We wijzen u graag op de beschikbaarheid van moderne BAT detectie technologie die het weliswaar niet aangetoonde gevaar voor vleermuizen verder kan terug brengen door in de maanden Juli en Augustus 's avonds in de schemering bij detectie van vleermuizen de molens enkele uren langzaam te laten draaien of gewoon stil te zetten.

Wij vragen u om kennis te nemen van het rapport Hensen.

Vooraf van de rapportage over vleermuizen en de bijlagen die daarbij horen. En zelf te beoordelen of het uitsluiten van Oostrand Windpark in de natuurvariant terecht is op basis van de huidige beschikbare kennis.

Wij menen dat uit het rapport glashelder blijkt dat er onvoldoende kennis over deze dwergvleermuis in relatie tot moderne molens beschikbaar is en uit aanvullend onderzoek zou kunnen blijken dat Oostrand Windpark een uitstekende windlocatie zou zijn. Een mooie oplossing voor ons allen.

En we nodigen u graag uit om ter plaatse te komen beoordelen of er in het open gebied, langs de tochten, tussen Biddinghuizen en Elburg vleermuizen zitten die de hoogte van een mogelijke rotor zouden kunnen bereiken.

Immers zoals een andere bron aangeeft “dwergvleermuizen vliegen op een hoogte van gemiddeld 2 tot 5 m, maar soms op wel 15 meter!”

U weet op welke hoogte de rotor van een moderne windmolen begint.

En tenslotte wijzen we u er op dat in de partiele herziening andere gebieden die met meer redenen rood zijn gearceerd in het rapport Hensen, nu zijn aangewezen als potentiële windlocaties zoals Houtibdijk en Maxima centrale.

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 06:17
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: agrarisch bedrijf

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

draagvlak en daarbij keuze windmolen locaties, zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage slagschaduw

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

draagvlak en daarbij keuze windmolen locaties, zie bijlage

Reactie

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 09:40
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 230
Postcode: 3830 AE
Woonplaats: LEUSDEN
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ARAG Rechtsbijstand

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Bijgevoegde zienswijze wordt vandaag tevens per aangetekende post verzonden aan het Bureau Energieprojecten.

Reactie

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Ons kenmerk 2019024958-01

Mobiel nummer

Doorkiesnummer

Uw kenmerk *

Faxnummer (033) 43 42 300

Behandeld door

E-mail

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp inpassingsplan en ontwerpbesluiten Windplan Groen

Leusden, 5 juni 2019

Geachte heer, mevrouw,

Tot en met 6 juni 2019 liggen het ontwerp inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Namens mijn cliënt, , wonende op in , geef ik hierbij mijn zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze ga ik enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).

Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende

In het ontwerp inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van mijn cliënt bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij – zij het beperkte – verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine – waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat – niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.

Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden

Het ontwerp is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/Spanje) volgt dat

Blad : 2
Oms kenmerk : 2019024958-01

uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285. *Tatar/Roemenië*) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentiële gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade geleid op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.

Bovenstaande betekent concreet dat het ontwerp inpassingsplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen schrijven echter een maximale geluidssterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten – bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines – is cliënt van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt.

Verzoek

Namens cliënt verzoek ik u bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.

Ik verzoek u vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met mij op.

Met vriendelijke groet,
ARAG Rechtsbijstand

Jurist Bestuursrecht

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 09:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

JA

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

JA

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

JA, schade en overlast en participatie mogelijkheden

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

NEE

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Biddinghuizen 05-06-2019

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan groen

Geachte commissie,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen een deel van de herstructurering windmolen plan van de provincie Flevoland.

Met name aangaande Windplan groen deel uitbreiding Olstertocht.

Voorgestelde uitbreiding Olstertocht met veel grotere windmolens

Het leefmilieu van de buurt wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze Mega hoge(214 meter) windturbines.

Het MER rapport geeft duidelijk aan, dat de overlast voor omwonende van dit soort Mega hoge windturbines.

MER vermeldt dat de geluidsoverlast voor omwonende veel hoger wordt als in de huidige situatie. Door de extra geluidshinder van vliegtuigen(zie laatste metingen) van het vliegveld Lelystad zal de overschrijding van de norm nog hoger worden. Wij wonen in de aanvliegroute en daarmee zal de combinatie van Mega windmolens en vliegtuig-landings-aanvliegroute tot substantiële toename van het geluidsoverlast leiden. Deze is niet duidelijk en niet goed in beeld gebracht.

Het constant zien draaien van deze molens voor ons als omwonende, geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.

Schade:

De waarde van mijn woning en bedrijfsgebouwen zal dalen doordat er molens staan in de directe omgeving

De waarde zal kunnen dalen variërend van 15% tot 51 %.

Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen met de hoogte van de molens.

Ook is bekend dat er uitval en storingen kunnen voorkomen van elektronische apparaten en installaties. De verandering van het geluid (nu al heftig) en de inschatting daarvan is niet goed onderbouwt. Ook de impact voor dieren als onze honden en paarden is groot en zal tot ziektes

leiden. Zo blijkt uit verschillende externe onderzoeken.

Ook slagschaduw zal tot overlast zorgen bij de opstelling van de nieuwe Mega windturbines. Daarnaast zullen voor de boeren in de omliggende omgeving ook schade zijn aan de opbrengst van gewassen.

Participatie:

Vanuit de provincie en overheid is de opdracht gegeven om binnen de nieuwe opschaling en sanering van de windplannen in Flevoland te komen tot een breed draagvlak en participatie van de omwonende en zijn (leef)omgeving.

12 jaar geleden is er een windmolen lijn ontwikkeld aan de Olstertocht waarbij de omwonende geen kans gekregen hebben om deel te nemen in het windpark.

Nu er nieuwe ontwikkeling opstapel staat, is de opdracht om dit te delen met de omwonende en de omgeving.

De nieuw te realiseren windmolen lijn zal voor de huidige deelnemers van de bestaande windmolen park Olstertocht een **EXTRA** verdien capaciteit opleveren die 5 keer zo hoog is als in de bestaande opstelling. Daarvan wordt 13 % afgestaan aan Windshare en Vliegveld Lelystad beperking.

Ik maak dan ook bezwaar over de verdeling van de verdien capaciteit. De direct omwonende gezinnen hebben geen kans gekregen van de Olstertocht om rechtstreeks deel te nemen aan de nieuwe ontwikkeling terwijl ze voor zich zelf 5 keer zoveel verdien capaciteit creëren.

Hiermee voldoet windmolen lijn Olstertocht niet aan de door de provincie opgelegde verplichting om in redelijkheid en billijkheid de omwonende een kans te geven te participeren.

Ter verduidelijking: Olstertocht heeft nu 100, vergroot verdien capaciteit door opschaling met 5x naar 500 en deelt daar 13% van. $100 \times 5 = 500 - 13\% = 435$ voor huidige/bestaande windmoleneigenaars(entiteit) die al 12 jaar geprofiteerd hebben van de huidige windopstelling.

Ondanks herhaald verzoek van omwonende van de Olstertocht is dit consequent geweigerd. Men verschuilt zich achter Windshare participaties, echter de verdeling van mogelijke opbrengsten in de toekomst zijn niet in verhouding met het verleden, de opdracht van de provincie en overheid en de overlast die omwonende zullen ervaren.

Afbreken en opbouwen

De overlast van het mogelijk afbreken van bestaande windmolen lijn en de opbouw van een mega turbine park zal leiden tot veel overlast in onze omgeving. Mogelijk schade aan de Ellerweg en belemmering van verkeer richting bijvoorbeeld Hannekes pluktuin en kunstuitleen Aan de Amstel. Ook de landbouw en het landbouw verkeer zal veel hinder ondervinden van de mogelijke afbreken en opbouwen van de Olstertocht lijn. Wij zien hier geen goed plan van aanpak, er is geen communicatie vanuit de initiatiefnemers van de Olstertocht en de inschatting van de schade die mogelijk gaat ontstaan.

Samengevat:

Bezwaar op en verzoek tot wijziging aangaande windplan groen en mogelijke ontwikkeling van windlijn Olstertoht:

1. Geluidsoverlast
2. Horizonvervuiling
3. Vermindering van de waarde van woning en bedrijfsgebouwen
4. Slagschaduw overlast met gewasschade
5. Verdeling van en mogelijkheid tot (rechtstreekse) participatie in Windlijn Olstertoht
6. Overlast van afbreken en opbouw van mogelijk te ontwikkelen windmolen lijn Olstertoht.

Getekend,

06 JUN 2019

Driehoek Advocaten

PER AANGETEKENDE POST

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Tevens per digitaal reactieformulier

Almelo, woensdag 5 juni 2019

e-mail :
 tel :
 fax : 0546 81 59 95

Ons kenmerk : 6283 /Windplan Groen
 Uw kenmerk : WINDPLAN GROEN ZIENSWIJZE

Geachte mevrouw, heer,

Namens de heer [] en zijn echtgenote mevrouw [], beiden
 wonende aan de [] te [], maak ik hierbij hun zienswijze kenbaar op
 de ontwerpbesluiten die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot Windplan Groen
 (Flevoland).

De stukken liggen blijkens de kennisgeving van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 in de Staatscourant ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

De zienswijze van cliënten richt zich op de ontwerpbesluiten voor zover die betrekking hebben op
 Windpark Hanze. Dit zijn in ieder geval de volgende stukken:

- ontwerp rijksinpassingsplan Windplan Groen
- ontwerp omgevingsvergunning Windpark Hanze met maatwerkvoorschriften
- ontwerp vergunning Wet natuurbescherming – gebieden
- ontwerp ontheffing Wet natuurbescherming – soorten
- ontwerp vergunning Waterwet en Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 met betrekking

Driehoek Almelo

De Grenzen 2, 7607 BZ Almelo
 Postbus 50, 7600 AB Almelo
 Tel. 0857609 220
 Fax. 0546 815 995

Driehoek Zwolle

Dokter Klinkertweg 24, 8025 BS Zwolle
 Postbus 570, 8000 AN Zwolle
 Tel. 085 7609 210
 Fax. 038 42 23 711

KvK: 09094611
 BTW: NL805737765801
 info@driehoekadvocaten.nl
 www.driehoekadvocaten.nl

Mr. H.E. Davelaar
 Mw. Mr. M.H. Doornbos
 Mw. Mr. G. van Lent
 Mr. J.J. Paalman

tot het bouwen en exploiteren van Windkoepel Groen met bijbehorende werken.

Situatie

Cliënten wonen aan de . Zij zijn samen eigenaar van de desbetreffende woning. De kortste afstand tussen hun woning en de windturbines van Windpark Hanze bedraagt naar schatting ongeveer 900 meter.

Cliënten hebben geen belang bij de komst van de windturbines van Windpark Hanze nabij hun woning. Cliënten keren zich daarom tegen de komst van deze windturbines en verzoeken om de vergunningen en overige toestemmingen, voor zover die betrekking hebben op de windturbines van Windpark Hanze, te weigeren.

Onderdelen zienswijze

De zienswijze van cliënten tegen Windplan Groen betreft de hierna genoemde onderdelen.

Geluid

De windturbines van Windpark Hanze komen op relatief korte afstand van de woning van cliënten. Cliënten zullen hiervan hinder, waaronder geluidhinder, ondervinden.

Volgens het geluidsrapport en de geluidcontourenkaart die zijn overgelegd en ter inzage liggen, zou de woning van cliënten (net) buiten de geluidscontouren van het windpark zijn gelegen. Cliënten trekken de uitkomsten van het geluidsonderzoek in twijfel en behouden zich het recht voor om het rapport door onafhankelijke deskundigen te laten beoordelen. Voorts valt cliënten op dat de ontwerp omgevingsvergunning een maximale ashoogte vermeldt van 166 meter en een maximale tiphoogte van 249 meter. Het geluidsonderzoek is uitgevoerd op basis van de gegevens van een Vestas V117-3,6 MW en een Vestas V136-3,45 MW. Binnen deze windturbintypes zijn verschillende ashoogten mogelijk waaronder ashoogten die beduidend lager zijn dan de maximaal te vergunnen ashoogte van 166 meter. Niet controleerbaar is of de ingevoerde gegevens representatief zijn voor de te vergunnen windturbines.

Slagschaduw

Cliënten vrezen tevens hinder te ondervinden door slagschaduw.

Volgens de overgelegde en ter inzage liggende slagschaduwrapport en de slagschaduwcontourenkaart ligt van cliënten (net) buiten de contouren van de slagschaduw. De slagschaduw is berekend op basis van dezelfde windturbintypes als die gebruikt zijn voor het geluidsonderzoek, zodat ook voor het slagschaduwonderzoek mogelijk gebruik is gemaakt van niet-representatieve invoergegevens. Het spreekt voor zich dat verschillen in ashoogte en dus van de hoogte waarop de wieken zich bevinden grote invloed hebben op de afstand vanaf de windturbine waarover de slagschaduw valt.

Aantasting woongenot en waardedaling

Cliënten krijgen rechtstreeks uitzicht op de windturbines van Windpark Hanze terwijl zij nu nog een niet door windturbines belemmerd uitzicht hebben. Het gebied waarin cliënten wonen en waarin nu de windturbines van Windpark Hanze zijn geprojecteerd, is tot dusverre een

windturbinevrij gebied. Er staan hier geen windturbines. De oprichting van de windturbines vormt een aantasting van het woongenot van cliënten. Als gevolg daarvan zal de waarde van hun woning dalen. Cliënten behouden zich al hun rechten op het claimen van (plan)schadevergoeding voor.

Lichthinder

Elke windturbine van Windpark Hanze zal worden voorzien van obstakelverlichting. In de toelichting op het rijksinpassingsplan (pagina 80) wordt erkend dat het aanbrengen van obstakelverlichting effecten heeft op de omgeving, uiteraard met name in de schemer- en nachtperiode. Cliënten vrezen lichthinder te ondervinden. Het effect van de verlichting zal in het gebied van cliënten ten opzichte van de huidige situatie extra merkbaar zijn omdat hier thans tot in de wijde omtrek geen windturbines staan.

Artikel 4.4 van het ontwerp rijksinpassingsplan bepaalt dat de windturbines dienen te zijn voorzien van obstakelverlichting en/of markering conform een door Inspectie Leefomgeving en Transport goedgekeurd markerings- en verlichtingsplan. Onduidelijk is of dit plan ook wordt getoetst aan belangen van omwonenden om lichthinder zoveel mogelijk tegen te gaan en welke inspraak cliënten hebben op dit plan.

Molenaarswoning

Binnen het gebied van Windpark Hanze zijn twee woningen in het ontwerp-rijksinpassingsplan voorzien van de aanduiding 'overige zone-molenaarswoning'. Het gaat om de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 (artikel 11.3). Volgens de begripsomschrijving van molenaarswoning in artikel 1.26 dient de gebruiker van de woning door middel van een privaatrechtelijke overeenkomst een functie te hebben aanvaard als molenaar en in die hoedanigheid werkzaamheden te verrichten en zorg te dragen voor het toezicht op en onderhoud van één of meerdere windturbines van de betreffende inrichting.

Deze omschrijving is onvoldoende concreet en daardoor niet of onvoldoende handhaafbaar. De functie van 'molenaar' is niet omschreven, niet duidelijk is wat de aard en omvang dient te zijn van de door de molenaar te verrichten werkzaamheden en van de door hem te betrachten zorg. Bovendien is niet aangetoond dat de woningen en aan de vereisten van een molenaarswoning voldoen. Op zijn minst zal de privaatrechtelijke overeenkomst dienen te worden overgelegd die de gebruiker van de woning heeft gesloten met de inrichting.

Vogels

De oprichting van de windturbines van Windpark Hanze zal leiden tot aanvaringslachtoffers onder trekvogels en lokale vogels in het gebied. Volgens voorschrift 16 van de ontwerpontheffing zal gedurende drie jaren na de ingebruikname van het windpark het aantal slachtoffers moeten worden bijgehouden (monitoring). Als uit het eindrapport blijkt dat aanvaringslachtoffers moeten worden beperkt dan kunnen GS besluiten tot het opleggen van stilstand mits uit een kosten-baten analyse blijkt dat dit middel proportioneel kan worden ingezet.

In het gebied ten noorden van de Hanzeweg staan momenteel geen windturbines zodat vogels hier ongestoord kunnen vliegen. Oprichting en exploitatie van Windpark Hanze leidt tot het doden van vogels. Gedurende de monitoringstermijn van drie jaar wordt hieraan geen enkele beperking

gesteld. Pas na drie jaar kunnen GS in theorie stilstand opleggen, maar zij kunnen hiervan afzien op grond van een afweging tussen kosten en baten. Deze voorschriften bieden feitelijk geen bescherming tegen het slachtofferen van vogels. Dit is strijdig met de belangen van de Wet natuurbescherming.

Natuurgebieden

Windpark Hanze zal effecten hebben op de natuurwaarden van de nabijgelegen natuurgebieden. Dit geldt temeer voor het stiltegebied Roggeboezand. De oprichting van Windpark Hanze tast de waarden van deze natuurgebieden.

Maatschappelijk draagvlak

Windpark Hanze bestaat uit een groep 'aangelanden' die maximaal probeert te profiteren van de exploitatie van Windpark Hanze.

Cliënten constateren dat de opstelling van de aangelanden van Windpark Hanze leidt tot tweedracht en sociale onrust in het gebied waardoor van maatschappelijk draagvlak voor Windpark Hanze geen of onvoldoende sprake is. Hieraan is mede debet dat de aangelanden van Windpark Hanze niet transparant zijn in hun werkwijze en de buitenstaanders in het gebied onwetend hebben gehouden over de gang van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van Windpark Hanze. Dit heeft tot grote onvrede geleid bij cliënten en andere omwonenden in het gebied. Het doorzetten van het vergunningentraject zal deze onvrede verder versterken en zal de indruk wekken dat het verkrijgen van een maatschappelijk draagvlak ondergeschikt is aan de totstandkoming van Windpark Hanze.

Cliënten verzoeken met betrekking tot Windpark Hanze om het rijksinpassingsplan niet eerder vast te stellen resp. de vergunningen niet eerder te verlenen dan nadat hiervoor voldoende draagvlak in de omgeving is verkregen, en anders de vaststelling respectievelijk vergunningverlening te weigeren.

Financiële participatie

In het 'Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en de Omgevingsverordening van de provincie Flevoland worden eisen gesteld aan financiële participatie in een projectplan. Volgens de Omgevingsverordening maakt het projectplan onder meer inzichtelijk hoe de omgeving gelegenheid krijgt om financieel te participeren en hoe die financiële participatie per fase op een eerlijke, eenvoudige en evenwichtige wijze wordt uitgewerkt. Deze transparantie ontbreekt op dit moment.

Het Regioplan stelt op blz. 24: *"In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid."*

Hieraan wordt in de optiek van cliënten niet voldaan, terwijl dat wel zo zou moeten zijn in de fase voordat de vergunningen zijn verleend, dus in de fase waarin de ontwikkeling van het windpark zich op dit moment bevindt.

Samenvattend

Namens cliënten verzoek ik u – voor zover betrekking hebbend op Windpark Hanze – het rijksinpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen en toestemmingen niet te verlenen.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 11:06
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Betreft: Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Ketelhaven 5 juni 2019

Geachte heer, mevrouw,

Naast een inhoudelijke zienswijze betreffende Windplan Groen, welke via een andere route volgt, wens ik ook een andere kant van de zaak te belichten.

Zeer ontsteld, teleurgesteld, boos, verbaasd en machteloos voel ik me omtrent de gehele procedure mbt Windplan Groen. Des te meer vanwege zowel mijn achtergrond als doctoranda ruimtelijke ordening als die van medicus.

De burger wordt volledig buitenspel gezet en krijgt het gevoel dat er maar mee gedaan en gesold kan worden.

De wijze van acteren van belanghebbenden en overheden doen de burgers ervaren dat er alles aangedaan wordt om over het hoofd van de gewone burger te beslissen en plannen te forceren zonder dat de burgers tijdig en volledig geïnformeerd zijn. Er wordt telkens net binnen de lijntjes gekleurd en verschuilt men zich achter elkaar en wordt de burger zolang mogelijk onwetend en/of zoet gehouden. Op het moment dat de burger een en ander kan vermoeden lijkt deze telkens achter de feiten aan te lopen en stuit deze op onwil van belanghebbenden en overheden.

De burger krijgt sterk de indruk dat er niet sprake is van niet kunnen, maar van niet willen en van opzettelijk buitenspel zetten van de burger. Machten en krachten en lobby's achter de schermen e.i. financiële belangen zijn zo groot dat het spel slim en sluw en niet open en eerlijk gespeeld wordt. Men is niet bereid om aanpassingen te doen (die wel degelijk mogelijk zijn) omdat dit vertraging en waarschijnlijk minder winst voor individuele belanghebbenden oplevert.

Begrijp me niet verkeerd: Ik ben niet tegen windmolens en ik bekommer me zeer om het klimaat en de natuur. Ik heb zonnepanelen en rij elektrisch, maar het gaat hier om een verdienmodel en prevaleren momenteel de financiële belangen boven de effecten op mens en natuur.

Overheid zorg ervoor dat niet alles moeten wijken voor macht en geld.
Overheid zorg er voor dat ook de belangen van de burgers worden behartigd.

Ik heb de lokale informatiebijeenkomsten bezocht en ben in gesprek gegaan met de diverse partijen. Dit leverde alleen zoethoudertjes op. Het lijfelijk bijwonen en/of digitaal volgen van gemeenteraadsvergaderingen en provinciale vergaderingen boden de burger eveneens weinig perspectief.

Overheid duw dit plan er niet koste wat kost door zonder serieus naar alternatieven te kijken en/of kleine aanpassingen te doen. Zoveel vragen wij niet: slechts iets meer afstand tot de woonkern en ontzien van natuurgebied. Koppel Windplan Hanze los van Windplan Groen. Laat geld en macht niet prevaleren boven het belang van mens en natuur. Gebruik geen valse voorwendselen. Waar een wil is is een weg en laat de burger niet in de kou staan.

En wat als u dit plan (ondanks steekhoudende argumenten die u via een andere route ontvangt) er toch doorheen drukt, omdat het allemaal volgens u wel meevalt? Tot wie mag ik mij dan wenden, als ik wel degelijk schade lijd? Wie is er voor mij als ik of een van mijn gezinsleden op medisch vlak schade ondervindt? Wie compenseert mij als ik financieel schade lijd?

Ik roep u op: Wees een eerlijke en betrouwbare overheid en maak niet onder druk alles vloeibaar maar neem ook uw verantwoordelijkheid tav de gewone burger, want dat wordt op dit moment niet zo gevoeld.

U stelt in uw betoog dat u voor de initiatiefnemers een betrouwbare overheid wil zijn door geen aanpassingen te willen doen in de plaatsbepalingen van windmolens. Welke conclusie trekt u m.b.t. de betrouwbaarheid van de overheid als diezelfde overheid in eerdere plannen aangeeft dat er ten noorden van de Hanzeweg geen windturbines mogen worden geplaatst?

Windplan Hanze heeft daarom dan ook geen bestaansrecht en laat deze slimme maar sluwe ondernemers van Windplan Hanze niet meeliften op Windplan Groen door ze onterecht en onnodig de mogelijkheid te geven onder de paraplu van Windplan Groen te kunnen acteren.

Met vriendelijke groeten,

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 11:55
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

ja, in het ontwerpbesluit staat dat er overleg zou zijn geweest met de omwonenden binnen 1 km van de windmolens vandaan. Hiervan is ons niets bekend. Wij hebben via via gehoord dat de bedoeling is dat de molens gaan komen. Wij als omwonenden die er last van gaan krijgen zijn niet uitgenodigd voor enig overleg of inspraak.

Het aantal uren slagschaduw klopt niet. Wij hebben zicht op 2 molens vanuit ons keukenraam en de achtertuin. Dit geeft meer uren slagschaduw. Door de verhoging van de windmolens reikt deze slagschaduw nog verder. Hierdoor is het ook niet meer mogelijk om het met een singel om het erf te verminderen. Hierdoor neemt het woongenot af en levert het een belasting aan onze gezinssituatie.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja het belang van ons als omwonende. Deze windmolens worden ons opgedrongen en ik heb er dan ook veel bezwaar tegen.

Het is horizon vervuiling, het is een last voor het woongenot als er continu twee van de vijf windmolens staan te draaien.

Het geeft een knipperend lichteffect zowel overdag als in de nacht. Dit levert onrust. Ook het geluid is met deze hoogte hoorbaar wat nog meer onrust gaat bieden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

ja zeker. zoals wij al eerder beschreven hebben bij de bovenstaande vragen. Het geeft overlast, het uitzicht wordt belemmert.

Ons erf en gebouwen gaat hierdoor ook in waarde afnemen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, bij de eerste vergunning van de molens aan de Hondtocht was opgenomen dat deze na 10 jaar nog 1 keer 10 jaar vervangen mochten worden en daarna zou de lijn weggaan. Aan deze afspraak wordt niet gehouden. Dit is dus een wettelijke overtreding!

Tevens nogmaals vinden wij het ongepast, niet menselijk en vooral niet zakelijk dat dit plan zonder de omwonenden wordt georganiseerd.

Hierbij ons bezwaar dat er nieuwe hoge windmolens aan de Hondtocht worden neergezet.

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 13:59
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Borgesiuslaan
Huisnummer: 25
Postcode: 3818 JV
Woonplaats: AMERSFOORT
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Veltman Advocatenkantoor

Reactie



Veltman Advocatenkantoor
bestuursrecht - ruimtelijke ordening - milieu

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

*Tevens via bureau-energieprojecten.nl
ingediend*

Datum : 5 juni 2019
Onze ref : V-16253
Uw ref :
Onderwerp: Windplan Groen

Advocaat: **mr.**

ZIENSWIJZE ONTWERP-INPASSINGSPLAN EN ONTWERP-BESLUITEN C.A.

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënten, de heer _____, mevrouw _____, beiden in privé,
en namens de maatschap _____, wonende respectievelijk gevestigd aan de
_____ te _____ zend ik u in het onderstaande hun zienswijze op het ter
inzage gelegde ontwerp-inpassingsplan en de ter inzage gelegde ontwerp-besluiten c.a. voor
de bouw en de exploitatie van het windplan Groen en in het bijzonder het daarvan deel
uitmakende Windpark Hanze (Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord).

1. Inleiding

De woning en de bedrijfsgebouwen en -percelen van cliënten liggen op ca. 2.000 meter van het Windpark Hanze. Uit de stukken blijkt dat zij van het windpark geluidhinder zullen ondervinden en hinder als gevolg van slagschaduw. Daarnaast zal door de komst van het windpark het landschap een meer industrieel karakter krijgen, wat afbreuk zal doen aan het nu nog ongerepte karakter van de woon- en werkomgeving van cliënten. Ook de verlichting van de turbines zal hier in negatieve zin aan bijdragen. Deze ingrijpende verandering van de woon- en werkomgeving van cliënten zal hun woon-, leef- en werkklimaat aantasten en leiden tot een vermindering van de waarde van hun onroerende zaken.

Tevens worden hiermee de alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor hun eigendommen beperkt. Zo merkt de Structuurvisie 2030 van de gemeente Dronten het plangebied aan als kansrijk voor de ontwikkeling van nieuwe natuur in combinatie met de ontwikkeling van landgoederen. Cliënten hebben in het verleden hiervoor al initiatieven ontplooid en besproken



met de gemeente Dronten, die daarop welwillend reageerde. Het behoeft geen betoog dat het voorgenomen windpark de aantrekkelijkheid van het gebied voor dergelijke ontwikkelingen sterk vermindert.

Om deze redenen kunnen cliënten zich niet vinden in de ontwerp-besluiten.

Dat geldt des te meer nu cliënten alleen maar nadelen van het windplan ondervinden en daar geen voordelen tegenover staan. Dit hoewel het beleid zoals vastgelegd in het Regioplan en in de Omgevingsverordening nu juist eist dat tegenover de lasten van het Windplan Groen ook lusten staan in die zin dat bewoners en ondernemers in het gebied de mogelijkheid krijgen om op gelijke voet te participeren in de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe windmolens. Maar in elk geval voor zover het Windpark Hanze betreft is daarvan geen sprake geweest. Cliënten en meer in het algemeen de bewoners van het deel van het projectgebied waar dit windpark wordt gesitueerd, zijn pas dit voorjaar geïnformeerd over de plannen en hebben niet de kans gekregen daarin financieel op gelijke voet te participeren. Door het late moment waarop zij zijn geïnformeerd, is bovendien ook niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie).

De ontwerp-besluiten kunnen daarom voor zover zij op Windpark Hanze betrekking hebben niet, althans niet in de huidige vorm, worden vastgesteld. Hierna licht ik dit toe.

2. De besluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van financiële participatie

De basis voor Windplan Groen ligt in het streven om meer windenergie te produceren met minder windturbines met als beoogd resultaat onder andere een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving. In verband met dit laatste stelt het Regioplan als eis dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie moeten kunnen participeren. Het Regioplan merkt daarover op (blz. 6):

'Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden.'

In hoofdstuk 4 met als opschrift 'De aanpak' is dit nader uitgewerkt. In het daar opgenomen groene kader (blz. 21) met het opschrift 'kern van het beleid' stelt de provincie de eis dat de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen de gelegenheid moet geven om te participeren in de planvorming zelf en ook in de financiering van de turbines. Bij deze financiële participatie gaat het om twee vormen. De eerste vorm van participatie is bedoeld voor bewoners en ondernemers in het projectgebied. Die moeten de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase. Daarnaast moeten alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland de gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie. Voor beide vormen van participatie geldt dat deze 'eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven'. Voor de ontwikkel- en bouwfase betekent dit dat alle bewoners en ondernemers risicodragend kapitaal kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop de windturbines worden gerealiseerd (blz. 24).



De door de provincie gestelde eisen op het punt van participatie zijn vastgelegd in artikel 2.17 (financiële participatie) en 2.18 (planparticipatie) van de Omgevingsverordening Flevoland. Ook de ministers die bevoegd zijn om het inpassingsplan vast te stellen zijn hieraan gebonden. In de eerste plaats omdat zij het provinciale beleid tot het hunne hebben gemaakt (vgl. paragraaf 2.3, laatste alinea, van de toelichting op het inpassingsplan: *'Hoewel de ministers daaraan formeel niet gebonden zijn, is voor dit inpassingsplan het provinciaal en gemeentelijk windenergiebeleid, zoals neergelegd in het Regioplan, uitgangspunt geweest.'*). In de tweede plaats omdat de ministers bij de vaststelling van het rijksinpassingsplan gebonden zijn aan de Omgevingsverordening. Dat vloeit voort uit artikel 3.28, lid 7, van de Wet ruimtelijke ordening. Dit artikel houdt in dat op dat bepalingen uit de omgevingsverordening alleen buiten toepassing kunnen worden gelaten, als zij in strijd zijn met het inpassingsplan. Maar die situatie doet zich hier niet voor, omdat de ministers het in het Regioplan en de verordening verwoorde beleid tot het hunne hebben gemaakt.

De hiervoor beschreven eisen aan financiële participatie zijn door de initiatiefnemer van Windpark Hanze niet nageleefd. Het windpark is ontwikkeld door een groep van negentien agrariërs, verenigd in de Vereniging Windpark Hanze. Deze vereniging heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Het waterschap neemt hierin deel door middel van een achtergestelde lening van € 10 miljoen. Daartegenover staat een aandeel van ca. 20% in het windpark met bijbehorende zeggenschap en winstrechten. Maar voor het overige heeft de Vereniging de gelederen gesloten gehouden en beschikken de 19 leden over ca. 80% van de aandelen. In strijd met de hiervoor genoemde eisen zijn de ondernemers en bewoners van het projectgebied niet in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren.

Op 29 mei jl. hebben Provinciale Staten door middel van een motie het college van Gedeputeerde Staten opgedragen 'een uiterste inspanning te plegen om in het gebied windpark Hanze te komen tot maximaal draagvlak en gelijkwaardige participatie'. Cliënten zien daarin steun voor hun standpunt dat de ontwerp-besluiten in strijd zijn met het toepasselijke beleid en de omgevingsverordening. Mochten de inspanningen van Gedeputeerde Staten niet het beoogde resultaat hebben, dan kan het inpassingsplan voor zover dit betrekking heeft op windpark Hanze niet worden vastgesteld. In dat geval kunnen evenmin de overige voor dit windpark vereiste besluiten worden genomen.

3. De ontwerp-besluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van planparticipatie

Een van de kernpunten in het beleid van het Regioplan is – naast de hierboven besproken financiële participatie – de verplichting voor initiatiefnemers om omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid te stellen te participeren in de planvorming zelf (Regioplan, blz. 21). Deze verplichting is wettelijk vastgelegd in artikel 2.18 van de Omgevingsverordening. Daarbij is uitdrukkelijk verordonneerd dat de omgeving 'in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief'. De uitwerking waarvan in dit artikel sprake is, moet onder andere betrekking hebben op de planvorming rond de nieuwe windturbinelocaties en de invulling van de plaatsingszones.



Ook hiervoor geldt dat de planvorming rond de windturbinelocaties van Windpark Hanze in beslotenheid heeft plaatsgevonden. Pas toen de ontwerp-besluiten ter inzage werden gelegd, in april van dit jaar, zijn de omwonenden hierover geïnformeerd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden.

Dit is des te meer een gebrek, omdat het gebied waarin Windpark Hanze komt te liggen tot nu toe gevrijwaard is gebleven van windenergie. Het plangebied was niet voor windenergie aangewezen in de Structuurvisie Windenergie op Land, terwijl in het Regioplan alleen was voorzien in een plaatsingszone parallel aan de Hoge Vaart. Het inpassingsplan en de ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening resulteren nu in twee lijnopstellingen. Juist in zo'n situatie waarin van bestaande windturbines en dus van bestaande eigendomsrechten nog geen sprake is, is het van groot belang dat de omgeving een eigen inbreng heeft in de planvorming.

4. De voorgenomen goedkeuring van het projectplan: strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening

De Omgevingsverordening stelt als eis dat bestemmingsplannen uitsluitend mogen voorzien in windparken, indien die in overeenstemming zijn met een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Dat projectplan moet o.a. inzicht geven in de invulling van de financiële participatie en de planparticipatie en in de invulling van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het plangebied (artikelen 2.16 t/m 2.18).

Het besluit over de goedkeuring van een projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij brief van 11 april 2019 hebben Gedeputeerde Staten aan Windkoepel Groen bericht dat zij het voornemen hebben om het projectplan goed te keuren. Definitieve goedkeuring zal plaatsvinden, zo kondigen Gedeputeerde Staten alvast aan, bij de vaststelling van de wijziging van de omgevingsverordening en voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan en de ontwerp-besluiten.

In dit voornemen stellen Gedeputeerde Staten zich op het standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening. Maar hiervoor is al betoogd dat in elk geval voor zover het gaat om het windpark Hanze niet wordt voldaan aan de eisen in de verordening op het punt van planparticipatie en financiële participatie. Of daarnaast wel wordt voldaan aan de eisen op het punt van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering, valt voor cliënten niet na te gaan. In de toelichting op het inpassingsplan wordt aan dit aspect geen aandacht besteed en in de planregels zijn op dit punt geen (voorwaardelijke) verplichtingen opgenomen. Cliënten houden het er daarom voor dat Gedeputeerde Staten het projectplan wegens strijd met de Omgevingsverordening niet mogen goedkeuren en dat daarom de Ministers het inpassingsplan niet mogen vaststellen.

Zoals gezegd is het besluit tot goedkeuring van het projectplan een voorwaarde om het inpassingsplan te kunnen vaststellen. Voor een goede beoordeling van het ontwerp-inpassingsplan en de overige besluiten is kennisneming van het projectplan daarom van wezenlijk belang. Alleen zo valt na te gaan of het projectplan voldoet aan de daaraan in de



verordening gestelde eisen en of het plan dus voor goedkeuring in aanmerking komt. Het projectplan is dan ook een stuk dat betrekking heeft op de ontwerp-besluiten en dat redelijkerwijs nodig is voor een beoordeling van deze ontwerp-besluiten. Op grond van artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) moeten dergelijke stukken ter inzage worden gelegd. Dat is hier ten onrechte niet gebeurd. Indien de ontwerp-besluiten worden vastgesteld zonder dat dit gebrek is geheeld, zal dit gelet op de rechtspraak in beginsel moeten leiden tot een vernietiging van deze besluiten door de Raad van State (vgl. bijvoorbeeld de uitspraak van 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4456, r.o. 2.5).

Bovendien had een correcte toepassing van de rijkscoördinatieregeling er in dit geval, gezien het wezenlijk belang van het besluit tot goedkeuring van het projectplan voor de rechtmatigheid van de ontwerp-besluiten, er in moeten voorzien dat een ontwerp van het besluit tot goedkeuring van het projectplan samen met dit projectplan en met de andere ontwerp-besluiten ter inzage was gelegd.

5. Andere bezwaren tegen de ontwerp-besluiten

5.1 Inbreuk op de waarden van het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland

Voor Natura 2000 gebieden en het Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijk beleid voor deze gebieden en in het bijzonder het Roggebotzand moet zijn gericht op behoud en het verder niet in ontwikkeling belemmeren van de wezenlijke kenmerken en waarden. Het valt te betwijfelen of in het MER voldoende is getoetst op aantasting van de huidige en toekomstige potentie van dit zo waardevolle gebied. In ieder geval is er geen of onvoldoende onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van de in Nederland zeldzame zeearend, die inmiddels wel een vaste waarde is in het gebied nabij Roggebotzand en het Roggebotveld. In het MER wordt over deze soort opgemerkt (blz. 152):

'Voor de zeearend geldt dat deze in de nabijheid heeft gebroed in het Roggebotzand en dat op iets grotere afstand in het bos aan de zuidkant een nest aanwezig is. De soort passeert echter slechts sporadisch het plangebied. De soort foerageert in waterrijke gebieden en die ontbreken in het plangebied.'

Dit is niet juist. Bijna elke week zien cliënten de zeearend – dikwijls zelfs twee tot vier exemplaren - vanuit de IJsseldelta boven Roggebotveld en omgeving foerageren, waaronder soms ook in de richting van het plangebied. Het is dan ook niet ondenkbaar dat ze in het Roggebotzand weer nestelen. In ieder geval verblijft er een aantal zeearenden rond de IJsseldelta en is er aan de andere zijde van de IJssel op het Vogeleiland een broedplaats. Zoals nu is voorgesteld komen er twee windturbines aan de Hondtocht Noord op een relatief grotere afstand van het Ketelmeer. De invloed op het leefgebied van de zeearend lijkt hiermee beperkt te worden aangetast, maar nader onderzoek naar deze soort in het MER was beslist op zijn plaats geweest.

De zeearend is zoals bekend bijzonder kwetsbaar voor aanvaringen met windturbines en elk aanvaringsslachtoffer leidt gezien de heel kleine omvang van de populatie zonder meer tot



een zeer forse overschrijding van de significantiedrempel van 1% van de jaarlijkse mortaliteit. Het is daarom noodzakelijk nader onderzoek te doen naar het voorkomen van deze soort in de nabijheid van het plangebied en de risico's op aanvaringslachtoffers. Alleen zo kan de verdere ontwikkeling van deze populatie ook voor de komende 25 jaar met voldoende zekerheid worden gewaarborgd. Tenzij uit dit nader onderzoek alsnog het tegendeel blijkt houden cliënten het ervoor dat het windpark Hanze ook voor deze soort ontheffingsplichtig is op grond van de Wet natuurbescherming.

5.2 De inbreuk op het stiltegebied

De woning en de bedrijfsgebouwen en -percelen van cliënten liggen naast het stiltegebied Roggebotzand. Het geluidsonderzoek zoals door de provincie is verricht in 2017 heeft aangetoond dat dit gebied een van de stilste gebieden is van Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland. Kortom, een gebied om heel zuinig op te zijn.

In het inpassingsplan (par. 5.2.2) wordt niettemin geconcludeerd dat de geluidsbelasting van het windpark de geldende norm van 35 dB(A) in het stiltegebied zal overschrijden. Toch acht men dit aanvaardbaar, omdat waarneembare geluidsbelasting ten gevolge van de turbines alleen maar incidenteel zou optreden. Om die reden is aan het gekozen alternatief een neutrale score toegekend (blz. 83, tabel 5.13). Deze keuze voor een neutrale score achten cliënten niet terecht. Ook een incidentele overschrijding doet afbreuk aan het karakter van een stiltegebied en noopt daarom tot een negatieve score. Te bedenken valt hierbij dat het geluid van windturbines zoals bekend veel hinderlijker is dan andersoortig geluid zoals dat van bijvoorbeeld weg- of railverkeer. Ook daarom doet deze neutrale score geen recht aan de extra geluidsbelasting op het stiltegebied.

6. Verzoek

Namens cliënten verzoek ik u de ontwerp-besluiten niet vast te stellen en uw planologische mededeling aan het windplan Groen voor zover het gaat om Windpark Hanze, te weigeren.

Hoogachtend, /



Veltman Advocatenkantoor
bestuursrecht > ruimtelijke ordening > milieu

Provincie Flevoland
ONTVANGEN
06 JUNI 2019

AANTEKENEN

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Ook per e-mail (info@flevoland.nl) verzonden

Datum : 5 juni 2019
Onze ref : V-16253
Uw ref :
Onderwerp: Windplan Groen

Advocaat: **mr.**

ZIENSWIJZE WIJZIGING OMGEVINGSVERORDENING

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënten, de heer _____, mevrouw _____, beiden in privé, en namens de maatschap _____, wonende respectievelijk gevestigd aan de _____ te _____ zend ik u in het onderstaande hun zienswijze op de ter inzage gelegde wijziging van de Omgevingsverordening (Windplan Groen).

1. Inleiding

De woning en de bedrijfsgebouwen en -percelen van cliënten liggen op ca. 2.000 meter van het Windpark Hanze. Uit de stukken blijkt dat zij van het windpark geluidhinder zullen ondervinden en hinder als gevolg van slagschaduw. Daarnaast zal door de komst van het windpark het landschap een meer industrieel karakter krijgen, wat afbreuk zal doen aan het nu nog ongerepte karakter van de woon- en werkomgeving van cliënten. Ook de verlichting van de turbines zal hier in negatieve zin aan bijdragen. Deze ingrijpende verandering van de woon- en werkomgeving van cliënten zal hun woon-, leef- en werkklimaat aantasten en leiden tot een vermindering van de waarde van hun onroerende zaken.

Tevens worden hiermee de alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor hun eigendommen beperkt. Zo merkt de Structuurvisie 2030 van de gemeente Dronten het plangebied aan als kansrijk voor de ontwikkeling van nieuwe natuur in combinatie met de ontwikkeling van landgoederen. Cliënten hebben in het verleden hiervoor al initiatieven ontplooid en besproken met de gemeente Dronten, die daarop welwillend reageerde. Het behoeft geen betoog dat het voorgenomen windpark de aantrekkelijkheid van het gebied voor dergelijke ontwikkelingen sterk vermindert.

Anders dan in het provinciale beleid is voorzien zullen cliënten alleen maar de hiervoor genoemde nadelen van het windpark ondervinden en staan daar geen voordelen tegenover.



Dit hoewel het Regioplan en in de Omgevingsverordening nu juist als voorwaarde stellen dat tegenover de lasten van het Windplan Groen ook lusten staan in die zin dat bewoners en ondernemers in het gebied de mogelijkheid krijgen om op gelijke voet te participeren in de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe windmolens. Maar in elk geval voor zover het gaat om windpark Hanze is daarvan geen sprake geweest. Zo zijn cliënten en meer in het algemeen de bewoners van het deel van het projectgebied waar dit windpark wordt gesitueerd, pas dit voorjaar geïnformeerd over de plannen en hebben niet de kans gekregen daarin financieel op gelijke voet te participeren. Door het late moment waarop zij zijn geïnformeerd, is ook niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie).

Namens cliënten heb ik daarom bij brief van heden een zienswijze ingediend op de ontwerpbesluiten die onder coördinatie van de betrokken ministers ter inzage liggen.

Daarnaast wensen cliënten door middel van deze brief ook op te komen tegen uw voornemen om de omgevingsverordening te wijzigen om zo verdere medewerking te kunnen verlenen aan windpark Hanze. Hierna licht ik dit toe.

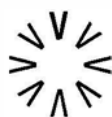
2. Aan de eisen op het punt van financiële participatie is niet voldaan

De basis voor Windplan Groen ligt in het streven om meer windenergie te produceren met minder windturbines met als beoogd resultaat onder andere een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving. In verband met dit laatste stelt het door Provinciale Staten van uw provincie vastgestelde Regioplan als eis dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie moeten kunnen participeren. Het Regioplan merkt daarover op (blz. 6):

'Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden.'

In hoofdstuk 4 met als opschrift 'De aanpak' is dit nader uitgewerkt. In het daar opgenomen groene kader (blz. 21) met het opschrift 'kern van het beleid' stelt uw provincie de eis dat de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen de gelegenheid moet geven om te participeren in de planvorming zelf en ook in de financiering van de turbines. Bij deze financiële participatie gaat het om twee vormen. De eerste vorm van participatie is bedoeld voor bewoners en ondernemers in het projectgebied. Die moeten de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase. Daarnaast moeten alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland de gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie.

Voor beide vormen van participatie geldt dat deze 'eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven'. Voor de ontwikkel- en bouwfase betekent dit dat alle bewoners en ondernemers risicodragend kapitaal kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop de windturbines worden gerealiseerd (blz. 24). De door uw provincie



gestelde eisen op het punt van participatie zijn wettelijk vastgelegd in artikel 2.17 (financiële participatie) en 2.18 (planparticipatie) van de Omgevingsverordening Flevoland.

De hiervoor beschreven eisen aan financiële participatie zijn door de initiatiefnemer van Windpark Hanze niet nageleefd. Het windpark is ontwikkeld door een groep van negentien agrariërs, verenigd in de Vereniging Windpark Hanze. Deze vereniging heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Het waterschap neemt hierin deel door middel van een achtergestelde lening van € 10 miljoen. Daartegenover staat een aandeel van ca. 20% in het windpark met bijbehorende zeggenschap en winstrechten. Maar voor het overige heeft de Vereniging de gelederen gesloten gehouden met als gevolg dat de negentien leden over ca. 80% van de aandelen beschikken. In strijd met de hiervoor genoemde eisen zijn de ondernemers en bewoners van het projectgebied niet in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren.

3. Aan de eisen op het punt van planparticipatie is niet voldaan

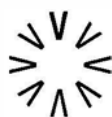
Een van de kernpunten in het beleid van het Regioplan is – naast de hierboven besproken financiële participatie – de verplichting voor initiatiefnemers om omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid te stellen te participeren in de planvorming zelf (Regioplan, blz. 21). Deze verplichting is wettelijk vastgelegd in artikel 2.18 van de Omgevingsverordening. Daarbij is uitdrukkelijk verordonneerd dat de omgeving ‘in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief’. De uitwerking waarvan in dit artikel sprake is, moet onder andere betrekking hebben op de planvorming rond de nieuwe windturbinelocaties en de invulling van de plaatsingszones.

Ook hiervoor geldt dat de planvorming rond de windturbinelocaties van Windpark Hanze in beslotenheid heeft plaatsgevonden. Pas toen de ontwerp-besluiten ter inzage werden gelegd, in april van dit jaar, zijn de omwonenden hierover geïnformeerd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden.

Dit is des te meer een gebrek, omdat het gebied waarin Windpark Hanze komt te liggen tot nu toe gevrijwaard is gebleven van windenergie. Het plangebied was niet voor windenergie aangewezen in de Structuurvisie Windenergie op Land, terwijl in het Regioplan en in de verordening aanvankelijk alleen was voorzien in een plaatsingszone parallel aan de Hoge Vaart. De nu ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening resulteert nu in niet één, maar twee lijnopstellingen. Juist in zo’n situatie waarin van bestaande windturbines en dus van bestaande eigendomsrechten nog geen sprake is, is het van groot belang dat de omgeving een eigen inbreng heeft in de planvorming.

4. De voorgenomen goedkeuring van het projectplan

De Omgevingsverordening stelt als eis dat bestemmingsplannen uitsluitend mogen voorzien in windparken, indien die in overeenstemming zijn met een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Dit projectplan moet o.a. inzicht geven in de invulling van de



financiële participatie en de planparticipatie en in de invulling van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het plangebied (artikelen 2.16 t/m 2.18).

Het besluit over de goedkeuring van een projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij brief van 11 april 2019 heeft uw College aan Windkoepel Groen bericht dat u het voornemen heeft om het projectplan goed te keuren. Definitieve goedkeuring zal plaatsvinden, zo kondigt u alvast aan, bij de vaststelling van de wijziging van de omgevingsverordening.

In deze brief stelt u zich op het standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening. Maar hiervoor is al betoogd dat in elk geval voor zover het gaat om het windpark Hanze niet wordt voldaan aan de eisen in de verordening op het punt van planparticipatie en financiële participatie. Of daarnaast wel wordt voldaan aan de eisen op het punt van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering, valt voor cliënten niet na te gaan. In de toelichting op het inpassingsplan wordt aan dit aspect geen aandacht besteed en in de planregels zijn op dit punt geen (voorwaardelijke) verplichtingen opgenomen. Cliënten houden het er daarom voor dat uw College het projectplan wegens strijd met de Omgevingsverordening niet mag goedkeuren.

Verder bevreemdt het cliënten dat het projectplan tot op heden niet openbaar is gemaakt. Het gevolg daarvan is dat uw standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening en dus voor goedkeuring gereed ligt, voor hen niet controleerbaar is. Cliënten overwegen te zijner tijd rechtsmiddelen aan te wenden tegen uw besluit tot goedkeuring. Zij gaan er dan ook vanuit dat u dit besluit op de voorgeschreven wijze zult bekendmaken en daarvan ook mededeling zult doen. Maar cliënten geven er de voorkeur aan dat u alsnog het projectplan samen met uw voornemen om dit plan goed te keuren aan de openbare voorbereidingsprocedure onderwerpt.

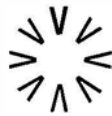
5. Andere bezwaren tegen de wijziging van de Omgevingsverordening

Hierna noem ik nog enkele bezwaren die verband houden met de inbreuk die het windpark Hanze maakt op de natuurwaarden in de omgeving en op en het stiltegebied Roggebotzand. Omdat het hier gaat om waarden voor de bescherming waarvan uw provincie primair verantwoordelijk is als bevoegd gezag op grond van o.a. de Wet natuurbescherming en de Verordening fysieke leefomgeving Flevoland 2012 betreft het hier aspecten die u behoort te betrekken in uw afweging om al dan niet de Omgevingsverordening te wijzigen.

5.1 Inbreuk op de waarden van het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland

Voor Natura 2000 gebieden en het Natuurnetwerk Nederland geldt een “nee tenzij” regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijk beleid voor deze gebieden en in het bijzonder het Roggebotzand moet zijn gericht op behoud en het verder niet in ontwikkeling belemmeren van de wezenlijke kenmerken en waarden. Het valt te betwijfelen of in het MER voldoende is getoetst op aantasting van de huidige en toekomstige potentie van dit zo waardevolle gebied. In ieder



geval is er geen of onvoldoende onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van de in Nederland zeldzame zeearend, die inmiddels wel een vaste waarde is in het gebied nabij Roggebotzand en het Roggebotveld. In het MER wordt over deze soort opgemerkt (blz. 152):

‘Voor de zeearend geldt dat deze in de nabijheid heeft gebroed in het Roggebotzand en dat op iets grotere afstand in het bos aan de zuidkant een nest aanwezig is. De soort passeert echter slechts sporadisch het plangebied. De soort foerageert in waterrijke gebieden en die ontbreken in het plangebied.’

Dit is niet juist. Bijna elke week zien cliënten de zeearend – dikwijls zelfs twee tot vier exemplaren - vanuit de IJsseldelta boven Roggebotveld en omgeving foerageren, waaronder soms ook in de richting van het plangebied. Het is dan ook niet ondenkbaar dat ze in het Roggebotzand weer nestelen. In ieder geval verblijft er een aantal zeearenden rond de IJsseldelta en is er aan de andere zijde van de IJssel op het Vogeleiland een broedplaats. Zoals nu is voorgesteld komen er twee windturbines aan de Hondtocht Noord op een relatief grotere afstand van het Ketelmeer. De invloed op het leefgebied van de zeearend lijkt hiermee beperkt te worden aangetast, maar nader onderzoek naar deze soort in het MER was beslist op zijn plaats geweest.

De zeearend is zoals bekend bijzonder kwetsbaar voor aanvaringen met windturbines en elk aanvaringslachtoffer leidt gezien de heel kleine omvang van de populatie zonder meer tot een zeer forse overschrijding van de significantiedrempel van 1% van de jaarlijkse mortaliteit. Het is daarom noodzakelijk nader onderzoek te doen naar het voorkomen van deze soort in de nabijheid van het plangebied en de risico's op aanvaringslachtoffers. Alleen zo kan de verdere ontwikkeling van deze populatie ook voor de komende 25 jaar met voldoende zekerheid worden gewaarborgd. Tenzij uit dit nader onderzoek alsnog het tegendeel blijkt, houden cliënten het ervoor dat het windpark Hanze ook voor deze soort ontheffingsplichtig is op grond van de Wet natuurbescherming.

5.2 De inbreuk op het stiltegebied

De woning en de bedrijfsgebouwen en -percelen van cliënten liggen naast het stiltegebied Roggebotzand. Het geluidsonderzoek zoals door de provincie is verricht in 2017 heeft aangetoond dat dit gebied een van de stilste gebieden is van Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland. Kortom, een gebied om heel zuinig op te zijn.

In het inpassingsplan (par. 5.2.2) wordt niettemin geconcludeerd dat de geluidsbelasting van het windpark de geldende norm van 35 dB(A) in het stiltegebied zal overschrijden. Toch acht men dit aanvaardbaar, omdat waarneembare geluidsbelasting ten gevolge van de turbines alleen maar incidenteel zou optreden. Om die reden is aan het gekozen alternatief een neutrale score toegekend (blz. 83, tabel 5.13). Deze keuze voor een neutrale score achten cliënten niet terecht. Ook een incidentele overschrijding doet afbreuk aan het karakter van een stiltegebied en noopt daarom tot een negatieve score. Te bedenken valt hierbij dat het geluid van windturbines zoals bekend veel hinderlijker is dan andersoortig geluid zoals dat van bijvoorbeeld weg- of railverkeer. Ook daarom doet deze neutrale score geen recht aan de extra geluidsbelasting op het stiltegebied.



6. Tot slot

Zolang het Windplan Groen, althans het onderdeel windpark Hanze, niet voldoet aan de wettelijke eisen van de Omgevingsverordening, ontbreekt elk draagvlak in de omgeving en wordt niet voldaan aan twee van de essentialia van uw windenergiebeleid, te weten participatie van de omgeving in de planvorming en een eerlijke verdeling van de lusten en de lasten. In deze situatie hoort uw provincie niet mee te werken aan de voorgenomen wijziging van de Omgevingsverordening.

Cliënten hebben geconstateerd dat Provinciale Staten uw College inmiddels door middel van een motie hebben opgedragen om u ervoor in te spannen de gesignaleerde gebreken te herstellen. Zij zien daarin een bevestiging van de juistheid van hun standpunt. Mochten uw inspanningen niet tot het gewenste resultaat leiden, dan gaan cliënten ervan uit dat u de voorgenomen wijziging niet zult vaststellen, voor zover deze betrekking heeft op Windpark Hanze.

Verder gaan cliënten ervan uit dat u in het kader van uw besluitvorming over de Omgevingsverordening alsnog de inbreuk op de natuurwaarden en het stiltegebied betreft op basis van nog te verrichten zorgvuldig onderzoek.

Wijziging van de Verordening voor zover het gaat om windpark Hanze kan pas aan de orde zijn nadat hiervoor gesignaleerde gebreken zijn hersteld.

Hoogachtend,

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 14:21
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Borgesiuslaan
Huisnummer: 25
Postcode: 3818 JV
Woonplaats: AMERSFOORT
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Veltman Advocatenkantoor

Reactie



Veltman Advocatenkantoor
bestuursrecht - ruimtelijke ordening - milieu

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

*Tevens via bureau-energieprojecten.nl
ingediend*

Datum : 5 juni 2019
Onze ref : V-16254
Uw ref` :
Onderwerp: Wattel / Windplan Groen

Advocaat: mr. [redacted]

ZIENSWIJZE ONTWERP-INPASSINGSPLAN EN ONTWERP-BESLUITEN C.A.

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënten, de heer [redacted], mevrouw [redacted] en de maatschap [redacted], wonende respectievelijk gevestigd aan de [redacted] te [redacted] zend ik u in het onderstaande hun zienswijze op het ter inzage gelegde ontwerp-inpassingsplan en de ter inzage gelegde ontwerp-besluiten c.a. voor de bouw en de exploitatie van het windplan Groen en in het bijzonder het daarvan deel uitmakende Windpark Hanze (Hoge Vaart Noord en Hondtocht Noord).

1. Inleiding

De woning en het bedrijf van cliënten ligt op ca. 1.500 meter van het Windpark Hanze. Uit de stukken blijkt dat zij van het windpark geluidhinder zullen ondervinden en hinder als gevolg van slagschaduw. Daarnaast zal door de komst van het windpark het landschap een meer industrieel karakter krijgen, wat afbreuk zal doen aan het nu nog ongerepte karakter van de woon- en werkomgeving van cliënten. Ook de verlichting van de turbines zal hier in negatieve zin aan bijdragen. Deze ingrijpende verandering van de woon- en werkomgeving van cliënten zal hun woon-, leef- en werkklimaat aantasten en leiden tot een vermindering van de waarde van hun onroerende zaken. Om deze redenen kunnen zij zich niet vinden in de ontwerp-besluiten.

Dat geldt des te meer nu cliënten alleen maar nadelen van het windplan ondervinden en daar geen voordelen tegenover staan. Dit hoewel het beleid zoals vastgelegd in het Regioplan en in de Omgevingsverordening nu juist eist dat tegenover de lasten van het Windplan Groen ook



lusten staan in die zin dat bewoners en ondernemers in het gebied de mogelijkheid krijgen om op gelijke voet te participeren in de ontwikkeling en exploitatie van nieuwe windmolens. Maar in elk geval voor zover het Windpark Hanze betreft is daarvan geen sprake geweest. Cliënten en meer in het algemeen de bewoners van het deel van het projectgebied waar dit windpark wordt gesitueerd, zijn pas dit voorjaar geïnformeerd over de plannen en hebben niet de kans gekregen daarin financieel op gelijke voet te participeren. Door het late moment waarop zij zijn geïnformeerd, is bovendien ook niet voldaan aan de eis dat bewoners al in een vroeg stadium moeten kunnen meepraten over nieuwe windparken (de eis van planparticipatie).

De ontwerp-besluiten kunnen daarom voor zover zij op Windpark Hanze betrekking hebben niet, althans niet in de huidige vorm, worden vastgesteld. Hierna licht ik dit toe.

2. De besluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van financiële participatie

De basis voor Windplan Groen ligt in het streven om meer windenergie te produceren met minder windturbines met als beoogd resultaat onder andere een mooier landschap en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving. In verband met dit laatste stelt het Regioplan als eis dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie moeten kunnen participeren. Het Regioplan merkt daarover op (blz. 6):

'Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden.'

In hoofdstuk 4 met als opschrift 'De aanpak' is dit nader uitgewerkt. In het daar opgenomen groene kader (blz. 21) met het opschrift 'kern van het beleid' stelt de provincie de eis dat de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen de gelegenheid moet geven om te participeren in de planvorming zelf en ook in de financiering van de turbines. Bij deze financiële participatie gaat het om twee vormen. De eerste vorm van participatie is bedoeld voor bewoners en ondernemers in het projectgebied. Die moeten de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase. Daarnaast moeten alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland de gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie. Voor beide vormen van participatie geldt dat deze 'eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven'. Voor de ontwikkel- en bouwfase betekent dit dat alle bewoners en ondernemers risicodragend kapitaal kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop de windturbines worden gerealiseerd (blz. 24).

De door de provincie gestelde eisen op het punt van participatie zijn vastgelegd in artikel 2.17 (financiële participatie) en 2.18 (planparticipatie) van de Omgevingsverordening Flevoland. Ook de ministers die bevoegd zijn om het inpassingsplan vast te stellen zijn hieraan gebonden. In de eerste plaats omdat zij het provinciale beleid tot het hunne hebben gemaakt (vgl. paragraaf 2.3, laatste alinea, van de toelichting op het inpassingsplan: *'Hoewel de ministers daaraan formeel niet gebonden zijn, is voor dit inpassingsplan het provinciaal en gemeentelijk windenergiebeleid, zoals neergelegd in het Regioplan, uitgangspunt geweest.'*). In de tweede plaats omdat de ministers bij de vaststelling van het rijksinpassingsplan gebonden zijn aan de



Omgevingsverordening. Dat vloeit voort uit artikel 3.28, lid 7, van de Wet ruimtelijke ordening. Dit artikel houdt in dat op dat bepalingen uit de omgevingsverordening alleen buiten toepassing kunnen worden gelaten, als zij in strijd zijn met het inpassingsplan. Maar die situatie doet zich hier niet voor, omdat de ministers het in het Regioplan en de verordening verwoorde beleid tot het hunne hebben gemaakt.

De hiervoor beschreven eisen aan financiële participatie zijn door de initiatiefnemer van Windpark Hanze niet nageleefd. Het windpark is ontwikkeld door een groep van negentien agrariërs, verenigd in de Vereniging Windpark Hanze. Deze vereniging heeft alleen het Waterschap Zuiderzeeland de mogelijkheid geboden om te investeren in het windpark. Het waterschap neemt hierin deel door middel van een achtergestelde lening van € 10 miljoen. Daartegenover staat een aandeel van ca. 20% in het windpark met bijbehorende zeggenschap en winstrechten. Maar voor het overige heeft de Vereniging de gelederen gesloten gehouden en beschikken de 19 leden over ca. 80% van de aandelen. In strijd met de hiervoor genoemde eisen zijn de ondernemers en bewoners van het projectgebied niet in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren.

Op 29 mei jl. hebben Provinciale Staten door middel van een motie het college van Gedeputeerde Staten opgedragen 'een uiterste inspanning te plegen om in het gebied windpark Hanze te komen tot maximaal draagvlak en gelijkwaardige participatie'. Cliënten zien daarin steun voor hun standpunt dat de ontwerp-besluiten in strijd zijn met het toepasselijke beleid en de omgevingsverordening. Mochten de inspanningen van Gedeputeerde Staten niet het beoogde resultaat hebben, dan kan het inpassingsplan voor zover dit betrekking heeft op windpark Hanze niet worden vastgesteld. In dat geval kunnen evenmin de overige voor dit windpark vereiste besluiten worden genomen.

3. De ontwerp-besluiten zijn in strijd met de eisen op het punt van planparticipatie

Een van de kernpunten in het beleid van het Regioplan is – naast de hierboven besproken financiële participatie – de verplichting voor initiatiefnemers om omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid te stellen te participeren in de planvorming zelf (Regioplan, blz. 21). Deze verplichting is wettelijk vastgelegd in artikel 2.18 van de Omgevingsverordening. Daarbij is uitdrukkelijk verordonneerd dat de omgeving 'in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief. De uitwerking waarvan in dit artikel sprake is, moet onder andere betrekking hebben op de planvorming rond de nieuwe windturbinelocaties en de invulling van de plaatsingszones.

Ook hiervoor geldt dat de planvorming rond de windturbinelocaties van Windpark Hanze in beslotenheid heeft plaatsgevonden. Pas toen de ontwerp-besluiten ter inzage werden gelegd, in april van dit jaar, zijn de omwonenden hierover geïnformeerd. Elke gelegenheid om een inbreng te leveren op een moment dat die inbreng er nog toe kon doen, is hen in strijd met het beleid en de Omgevingsverordening onthouden.

Dit is des te meer een gebrek, omdat het gebied waarin Windpark Hanze komt te liggen tot nu toe gevrijwaard is gebleven van windenergie. Het plangebied was niet voor windenergie aangewezen in de Structuurvisie Windenergie op Land, terwijl in het Regioplan alleen was



voorzien in een plaatsingszone parallel aan de Hoge Vaart. Het inpassingsplan en de ter inzage gelegde wijziging van de omgevingsverordening resulteren nu in twee lijnopstellingen. Juist in zo'n situatie waarin van bestaande windturbines en dus van bestaande eigendomsrechten nog geen sprake is, is het van groot belang dat de omgeving een eigen inbreng heeft in de planvorming.

4. De voorgenomen goedkeuring van het projectplan: strijd met artikel 3:11 van de Awb en artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening

De Omgevingsverordening stelt als eis dat bestemmingsplannen uitsluitend mogen voorzien in windparken, indien die in overeenstemming zijn met een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Dat projectplan moet o.a. inzicht geven in de invulling van de financiële participatie en de planparticipatie en in de invulling van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het plangebied (artikelen 2.16 t/m 2.18).

Het besluit over de goedkeuring van een projectplan is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij brief van 11 april 2019 hebben Gedeputeerde Staten aan Windkoepel Groen bericht dat zij het voornemen hebben om het projectplan goed te keuren. Definitieve goedkeuring zal plaatsvinden, zo kondigen Gedeputeerde Staten alvast aan, bij de vaststelling van de wijziging van de omgevingsverordening en voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan en de ontwerp-besluiten.

In dit voornemen stellen Gedeputeerde Staten zich op het standpunt dat het projectplan voldoet aan de eisen van de Omgevingsverordening. Maar hiervoor is al betoogd dat in elk geval voor zover het gaat om het windpark Hanze niet wordt voldaan aan de eisen in de verordening op het punt van planparticipatie en financiële participatie. Of daarnaast wel wordt voldaan aan de eisen op het punt van de ruimtelijke kwaliteitsverbetering, valt voor cliënten niet na te gaan. In de toelichting op het inpassingsplan wordt aan dit aspect geen aandacht besteed en in de planregels zijn op dit punt geen (voorwaardelijke) verplichtingen opgenomen. Cliënten houden het er daarom voor dat Gedeputeerde Staten het projectplan wegens strijd met de Omgevingsverordening niet mogen goedkeuren en dat daarom de Ministers het inpassingsplan niet mogen vaststellen.

Zoals gezegd is het besluit tot goedkeuring van het projectplan een voorwaarde om het inpassingsplan te kunnen vaststellen. Voor een goede beoordeling van het ontwerp-inpassingsplan en de overige besluiten is kennisneming van het projectplan daarom van wezenlijk belang. Alleen zo valt na te gaan of het projectplan voldoet aan de daaraan in de verordening gestelde eisen en of het plan dus voor goedkeuring in aanmerking komt. Het projectplan is dan ook een stuk dat betrekking heeft op de ontwerp-besluiten en dat redelijkerwijs nodig is voor een beoordeling van deze ontwerp-besluiten. Op grond van artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) moeten dergelijke stukken ter inzage worden gelegd. Dat is hier ten onrechte niet gebeurd. Indien de ontwerp-besluiten worden vastgesteld zonder dat dit gebrek is geheeld, zal dit gelet op de rechtspraak in beginsel moeten leiden tot een vernietiging van deze besluiten door de Raad van State (vgl. bijvoorbeeld de uitspraak van 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4456, r.o. 2.5).



Bovendien had een correcte toepassing van de rijkscoördinatie­regeling er in dit geval, gezien het wezenlijk belang van het besluit tot goedkeuring van het projectplan voor de rechtmatigheid van de ontwerp-besluiten, er in moeten worden voorzien dat een ontwerp van het besluit tot goedkeuring van het projectplan samen met dit projectplan en met de andere ontwerp-besluiten ter inzage was gelegd.

5. Geen molenaarswoningen, maar kwetsbare objecten

In het inpassingsplan zijn de woningen Colijnpad 6 en Hanzeweg 22 aangewezen als zogenaamde molenaarswoningen. Het gevolg hiervan is dat deze woningen niet worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit en dat daardoor het windpark ter plaatse van deze woningen meer geluid mag produceren dan anders wettelijk toelaatbaar zou zijn. Ook elders, en dus ook bij cliënten, is de geluidsbelasting van het windpark daardoor hoger.

In de rechtspraak wordt de eis gesteld dat dergelijke woningen zodanige technische, organisatorische of functionele bindingen moeten hebben met het windpark dat deze tot de inrichting kunnen worden gerekend. Het inpassingsplan (artikel 1.26 van de planregels) stelt twee eisen aan een molenaarswoning, te weten dat de bewoner (1) eigenaar of mede-initiatiefnemer van het park is en (2) contractueel een functie als molenaar heeft aanvaard en in die hoedanigheid werkzaamheden verricht en zorg draagt voor toezicht en onderhoud.

De eerste eis is niet relevant, zo blijkt uit de rechtspraak (19 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4180). De hoedanigheid van initiatiefnemer of eigenaar brengt immers als zodanig geen bindingen mee met de inrichting, ook gelet op het feit dat het gros van de initiatiefnemers en eigenaren niet in een molenaarswoning woont. Of aan de tweede eis is voldaan en er dus reële bindingen zijn als hiervoor bedoeld tussen het windpark en de bewoners van deze woningen hangt o.a. af van de werkzaamheden die deze verrichten. Uitoefening van alleen toezicht is in elk geval niet voldoende, zo heeft de Raad van State in de hiervoor genoemde uitspraak van 18 december uitgemaakt. Omdat de stukken verder geen uitsluitend geven over de bindingen tussen deze twee woningen en de inrichting houden cliënten het ervoor dat de betrokken woningen toch moeten worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit. Dit mede gelet op het feit dat de naastgelegen lijnopstelling Hondtocht Noord kennelijk wel zonder molenaars kan functioneren (vgl. het overzicht in artikel 11.3 van de planregels waaruit blijkt dat de molenaarswoningen alleen zijn gekoppeld aan de lijnopstelling Hoge Vaart Noord).

6. Verzoek

Namens cliënten verzoek ik u de ontwerp-besluiten niet vast te stellen en uw planologische medewerking aan het windplan voor zover dit betreft Windpark Hanze te weigeren.

Hoogachtend,

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 14:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, zie de zienswijze

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, zie de zienswijze

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, zie de zienswijze

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De inhoudelijk feitelijke informatie vindt u in 2 bijlages. Daarnaast heb ik een persoonlijke beschouwing over het proces beschreven in de bijlage.

Graag ontvang zsm een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze met de 3 bijlagen.

Reactie

Persoonlijke beschouwing bij het proces Windplan Groen

Het realiseren van windenergie op land is een complexe materie. In alle zienswijzen die u uit Ketelhaven krijgt, kunt u nalezen hoe de burger steeds achter de feiten aanloopt en 'het allemaal nog eens uitgelegd' krijgt op informatiebijeenkomsten. Feitelijk gezien heeft die burger zeer, zeer weinig invloed op de plannen.

Bovendien is de materie en het proces zo complex dat vrijwel alleen zeer deskundige burgers enige vat op de materie en het proces krijgen. Zo ben ik – als natuurkundige en sr. businessconsultant- tegen wil en dank voorzitter geworden van een commissie die zich verder verdiept heeft in de materie namens de VVE Ketelhaven. In deze commissie zitten o.a. een sr electrical and instrumentation engineer, een gepensioneerde huisarts, een finance-expert, een kolonel van defensie, een adviseur sociaal domein en inwonersparticipatie en incidenteel andere deskundigen die meedenken.

Er zitten ontzettend veel uren van deze commissie in de zienswijzen en in het volgen van het proces Windplan Groen. En gaandeweg het proces werden we er niet rustiger op. De geruststellende boodschappen van de initiatiefnemer en de door hen ingehuurd bureaus dat het allemaal binnen de normen en volgens de procedure verloopt waren niet overtuigend genoeg om te weten dat het ook allemaal echt klopt voor de leefomgeving.

Integendeel, documentaires uit Canada en Duitsland en verdere studies laten zien dat er wezenlijk de vraag gesteld kan worden of Windparken op land, met name dichtbij woonkernen en natuurgebieden, wel zo'n goed idee zijn. Ondanks alle vraagstukken die we als samenleving hebben over de energietransitie waar we voor staan. (Feitelijke en inhoudelijke argumenten daarvoor met de onderbouwingen kunt u in de bijlages lezen.)

Toen we voor enige politieke druk een petitie startten kwamen ook de verzuchtingen van medebewoners naar ons toe: 'we zijn zó blij dat jullie dit doen, want dat kunnen wij helemaal niet.'

En het klopt wat ze zeggen: het gros van de burgers kan dit ingewikkelde proces helemaal niet volgen: technische feiten verzamelen en interpreteren, brieven en documenten schrijven die inhoudelijk hout snijden, de politiek te informeren (!) en ook hen bewust laten worden van de (negatieve) impact van de plannen.

De meeste burgers zitten met de handen in het haar als hen gevraagd wordt een 'zienswijze' in te dienen. Vandaar dat we een samenvattende zienswijze gemaakt hebben, die mensen konden indienen en veranderen als ze toch iets wilden laten weten. Andere omwonenden lieten dat er dan weer bij zitten omdat ze denken dat eenzelfde brief inleveren geen zin heeft, of omdat ze helemaal niet geloven dat er iets mee gebeurt. En nog weer anderen laten weten dat ze het geloof in de overheid helemaal verloren hebben.

De petitie die we hebben georganiseerd gaf het draagvlak aan voor onze activiteiten. Deze petitie hebben we aangeboden aan de gemeente Dronten en de provincie Flevoland. Dat draagvlak voor ons werk loopt tegen de 80% in 3 weken tijd. Dat dus wel.

Het roept de vraag op hoe moet het dan wel? In onze visie gaat het om het veel eerder betrekken van burgers, deskundigen en integraal bekijken van de doelstellingen die we met elkaar willen bereiken. De Omgevingswet komt eraan, maar dat is in dit proces te laat geweest. Nu moeten we het doen met een lopende trein waarvan niemand aan de noodrem durft te trekken.

Een overheid d rft niet ten halve te keren en dwaalt liever ten hele, omdat ze anders een onbetrouwbare overheid zou zijn voor initiatiefnemers en ondernemers. Maar de mensen die op basis van geldende bestemmingsplannen voor de rust en natuur een huis kochten in Ketelhaven, hebben ook te maken met een overheid die onbetrouwbaar is. Of in elk geval een overheid die hen niet (op een begrijpelijke en tijdige manier) op de hoogte stelt van ingrijpende omgevingsveranderingen zoals een industrieel windpark.

Het Regioplan dat die bestemmingsplannen wijzigde, is tot stand gekomen in gezamenlijk overleg tussen de provincie, gemeenten en initiatiefnemers. Daar zijn gezamenlijke plannen en bestuurlijke afspraken gemaakt. Direct omwonenden en burgers zijn in deze fase al ‘vergeten’. Daarom ligt er ook geen enkele zienswijze van omwonenden op het Regioplan. We wisten het niet!

Ook mij overvalt soms de moedeloosheid. En ik ben niet de enige. Het gebeurt ook bij de natuurorganisaties met vrijwilligers waar we contact mee hebben ook, getuige een bericht van een mede commissielid:

Hij had mij beloofd ons te ondersteunen bij onze acties. Daar was hij mee begonnen. Hij dacht al aan het indienen van een zienswijze. Hij was thuis volledig in elkaar gestort. Ook vanwege andere "natuur" dossiers, die allemaal bij hem op tafel kwamen. Hij is de enige deskundige! Hij was zelfs niet in staat om mij te melden, dat hij het allemaal niet meer aan kon.

Tegenover die burger staat een ploeg ondernemers, initiatiefnemers en bureaus die allemaal hun brood verdienen met deze activiteiten. Het is dan ook ergerlijk om te zien hoe de initiatiefnemers samen met deze bureau’s / lobby’s / belangenorganisaties windenergie ‘professioneel en soepel’ hun plannen op de rand van wat wettelijk is toegestaan doordrukken. Daardoor lopen  ok de provinciale en gemeentelijke politiek achter de muziek / de feiten aan, omdat ze niet volledig  n niet van meerdere kanten worden geïnformeerd. (En in alle redelijkheid: wat vragen we van onze politici als we hen voor een vergadering een MER aanbieden van meer dan 1000 pagina’s om te beoordelen naast de andere punten op de vergadering?)

Onder de dekmantel van het grote maatschappelijke belang ‘duurzame energie’ verdienen ondernemers / bureau’s / lobby’s / belangenorganisaties windenergie dankzij overheidssubsidies een dikke boterham. De SDE+ subsidie wordt misbruikt om de plannen er snel door te drukken, want met de nieuwste windturbines van 5 tot 6 MegaWatt is die subsidie over een paar jaar helemaal niet meer nodig. De SDE+ subsidie wordt voor financiële optimalisatie / maximalisatie door de ondernemers gebruikt / misbruikt. Uiteindelijk draait alles om geld. Ook gemeenten blijken gevoelig voor de opbrengsten uit windparken.

De burger moet haar inbreng en tegenspraak als vrijwilliger ‘erbij doen’. Een serieuze inspraakprocedure bij zo’n groot project met impact op de leefomgeving van burgers zou ook moeten voorzien in een onafhankelijke ‘griffier’ ten behoeve van de burgers die inspraak willen leveren en die kan optreden als vraagbaak, procesbegeleider en ‘verbindingsofficier’.

Ik hoop u hiermee, naast alle feiten die we voor u op een rij gezet hebben ook een app l te doen om de zorgen van de omwonenden serieus te nemen. Kunt u laten zien dat u -ook voordat er een rechter aan te pas moet komen- daadwerkelijk rekening houdt met de belangen en wensen van omwonende burgers?

En kunt u laten zien dat de overheid haar eigen burgers beschermt?

Met vriendelijke groet,

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Plaats,

Datum, 2019

Excellentie,

Ons land staat aan de vooravond van een grote energietransitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich – zo blijkt mede uit de Structuurvisie Windenergie Op Land – tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van een opgesteld vermogen van 1390,5 MW-windenergie op land.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, acht ik het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de direct omwonende. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven heb ik daar grote bedenken bij.

Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.

Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.

Inhoudsopgave

1.	Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt	4
2.	Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines...	6
a.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL	8
b.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030 ..	8
c.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijks	9
d.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het “nee, tenzij principe” van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur	9
3.	Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze	11
4.	Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.....	12
5.	Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier.....	14
6.	De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland.....	15
7.	Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling	17
8.	De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld	19
9.	Waardedaling van woningen moet voorkomen worden	19
10.	Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie.....	20
11.	Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken	21
a.	De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden	22
b.	De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.	22
c.	De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.	22
d.	De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw	23
12.	Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.....	24
13.	Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen	25
14.	Er is twijfel over de business case van Windplan Groen	25
15.	De MER is onvolledig	26
16.	Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt	27

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige “onderonsje” zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers “ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu” zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door rijk en provincie gedefinieerd.

De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.

Wij, bewoners lezen in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.

Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven?

Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel.

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines “alleen maar grenst” aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als “open gebied en ongeschikt voor windturbines” is gedefinieerd.

Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug.

Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar

zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!

Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 600 bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.

Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: [zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.](#)¹

Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.

¹ <https://nos.nl/artikel/2275199-meer-windmolens-en-zonneparken-maar-alleen-met-steun-van-burgers.html>

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel [de Provinciale Staten van de provincie Flevoland](#)² als de [gemeente Dronten](#)³ twijfelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.

De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat [bewoners in Ketelhaven](#)⁴ en [Biddinghuizen](#)⁵ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen

Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken.

De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "*Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd*"

Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines

Windpark Hanze, onderdeel van Windkoepel Groen, is voornemens 9 windturbines met een tiphoogte van 249 meter te plaatsen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Hiervan

² <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/163555/staten-nog-niet-overtuigd-van-windplan-groen>

³ https://www.flevopost.nl/nieuws/dronten/551766/politiek-twijfelt-enorm-over-windplan-groen.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁴ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/ketelhaven-lijnrecht-tegenover-windplan-groen-geen-millimeter-ruimte-voor-iets-anders>

⁵ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/video-biddinghuizen-voelt-zich-met-windplan-groen-dubbel-gepakt-vertrouwen-is-weg>

zijn 7 windturbines gepland langs de Hogevaart Noord en 2 windturbines langs de Hondtocht Noord.⁶



Figuur 1: Windpark Hanze

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland.

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met:

- [Structuurvisie Windenergie op land \(SvWOL\), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu](#)⁷
- [Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030](#)⁸
- [Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040](#)⁹
- [De EHS Flevoland](#)¹⁰
- [Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten](#)¹¹
- [Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN](#)¹²
- [EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation](#)¹³

6 <https://www.zuiderzeeland.nl/werk/projecten-buurt/windpark-hanze/>

7 https://energieakkoord.ser.nl/Uploaded_files/Documenten/232-Structuurvisiewindenergieoplandmaart2014ID233.pdf

8 https://secure.dronten.nl/gemeenteraad/agenda-gemeenteraad_42929/agenda/gemeenteraad_11102/04-ac-mail-ontwerp-structuurvisie-dronten-lrpdf_537734.pdf

9 <https://www.planviewer.nl/bestemmingsplannen/view/NL.IMRO.0303.8040-00NH>

10 <https://www.flevoland.nl/getmedia/89086df5-df82-404e-b48b-b37e562dc750/uitw-omgevingspl-flevoland-ehs.pdf>

11 <https://www.flevoland.nl/getmedia/9e31b8fc-5d07-419f-9809-6b93a068e570/Wezenlijke-kenmerken-en-waarden-EHS-gemeente-Dronten.pdf>

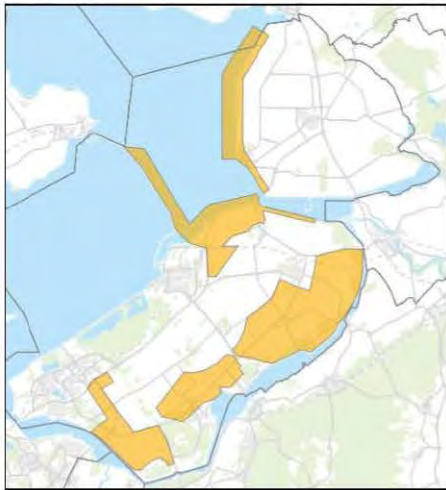
12 <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/#!/idn/NL.IMRO.9924.OVwkwNNN-ON01/cs/166155.894/506762.37899999996/291733.0800106582>

13 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Wind_farms.pdf

a. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL

In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).

In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden: dus geen windturbines boven de Hanzeweg (N307)



Figuur 2: SvWOL: plaatsingszones windturbines aangegeven in oranje

b. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030

Volgens de structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van N307 "gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" citaat pagina 27 uit de Structuurvisie Dronten 2030.



Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen; zone 2 wordt gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de palder aan, waar opstellingen parallel aan moeten komen te staan.

Figuur 3: Zone 2 moet gevrijwaard blijven van windturbines

c. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijs

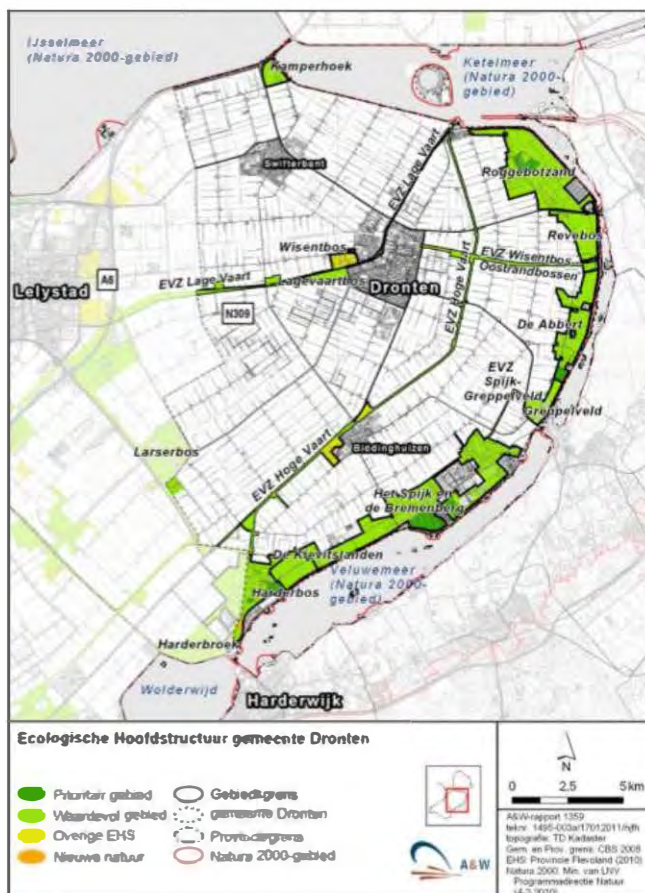
In het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijs is nergens het woord windpark, windturbine of windmolen te lezen. Ketelhaven binnendijs heeft de bestemming "Wonen".

Realisatie van een windpark zal vele planschade claims met zich mee brengen. Alle bewoners van Ketelhaven zijn belanghebbend.

d. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe" van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur

Voor Natura 2000 gebieden/Ecologische Hoofd Structuur/Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.



Figuur 1.1.
Overzicht van EHS-gebieden en Ecologische Verbindingszones in de gemeente Dronten.

Figuur 4: Ecologische hoofdstructuur moet gevrijwaard blijven van windturbines

Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.

Dit is in beide gevallen niet gebeurd:

- In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.

In de MER zien we - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (-) scoort.

De MER stelt: *"De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten"*

Verder lezen wij: *"Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht"*

En we lezen: *"Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting cq een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".*

Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.

Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied dan ook niet verleend worden.

De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door ons aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.

Wij twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het '[Nee, tenzij principe](#)'¹⁴ van de ecologische hoofdstructuur / NatuurNetwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie lijkt de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.

Het bijzondere gebied boven de N307 Hanzeweg kan gespaard worden door te kiezen voor een geheel andere windturbine opstelling of een combinatie met zonne-energie.

¹⁴ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1425-begrenzing-van-het-natuur netwerk-en-natura-2000-gebieden>

3. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze

Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (het deel van Windplan Groen boven de N307).

De Monitor Wind Op Land 2017 geeft aan dat de totale projectcapaciteit is gegroeid naar 6.867 MW, zo'n 14,5% hoger dan de doelstelling. Deze extra projectcapaciteit komt voornamelijk door [extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen](#).¹⁵

Ik ben daarom van mening dat er geen noodzaak bestaat tot realisatie van Windpark Hanze.

Bovendien ben ik van mening dat Windpark Hanze, ten onrechte, meelift op Windplan Groen om zo gebruik te kunnen maken van de Rijkscoördinatieregeling. Op deze manier wordt gepoogd een windpark te realiseren dat indruist tegen eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen. De Rijkscoördinatieregeling wordt op deze manier misbruikt.

De gemeenten Dronten en Lelystad hebben voor de drie deelgebieden uit het Regioplan in deze gemeenten een gezamenlijk beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. Het BKP is in september 2017 door beide gemeenteraden vastgesteld. Het BKP bevat 10 ontwerpprincipes en een aantal maatwerkoplossingen voor de windturbineopstellingen en bijbehorende voorzieningen. De bedoeling is dat "het beeldkwaliteitsplan bijdraagt aan de meest wenselijke en haalbare windmolenopstellingen in het landschap"

De opstelling van windturbines van Windpark Hanze, langs de Hoge Vaartboven de N307 hebben echter juist een desastreuze uitwerking op het open landschap dat, volgens de structuurvisie Dronten, plan 2030, gevrijwaard moet worden van windturbines om de openheid te bewaren.

De business case van Windplan Groen en het [Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad](#)¹⁶ worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Ketelhaven noodzakelijk zijn.

Dit zijn drogredeenen:

- a. Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.
- b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.
- c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te

¹⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹⁶

<https://www.dronten.nl/mozard/document/docnr/404846/BKP%20Windpark%20Dronten%20&%20Lelystad%20eindrapport%205%20april%202017>

kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid.

Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om onderzoek te gaan naar andere plaatsingszones – omdat het aangepaste plan dan opnieuw in stemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Ketelhaven voor de komende 25 jaar?!

Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Ketelhaven te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.

Tussen de referentiesituatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.

In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie, gemeente en Windkoepel Groen wordt ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.

4. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. [Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.](#)¹⁷

Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.

Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking

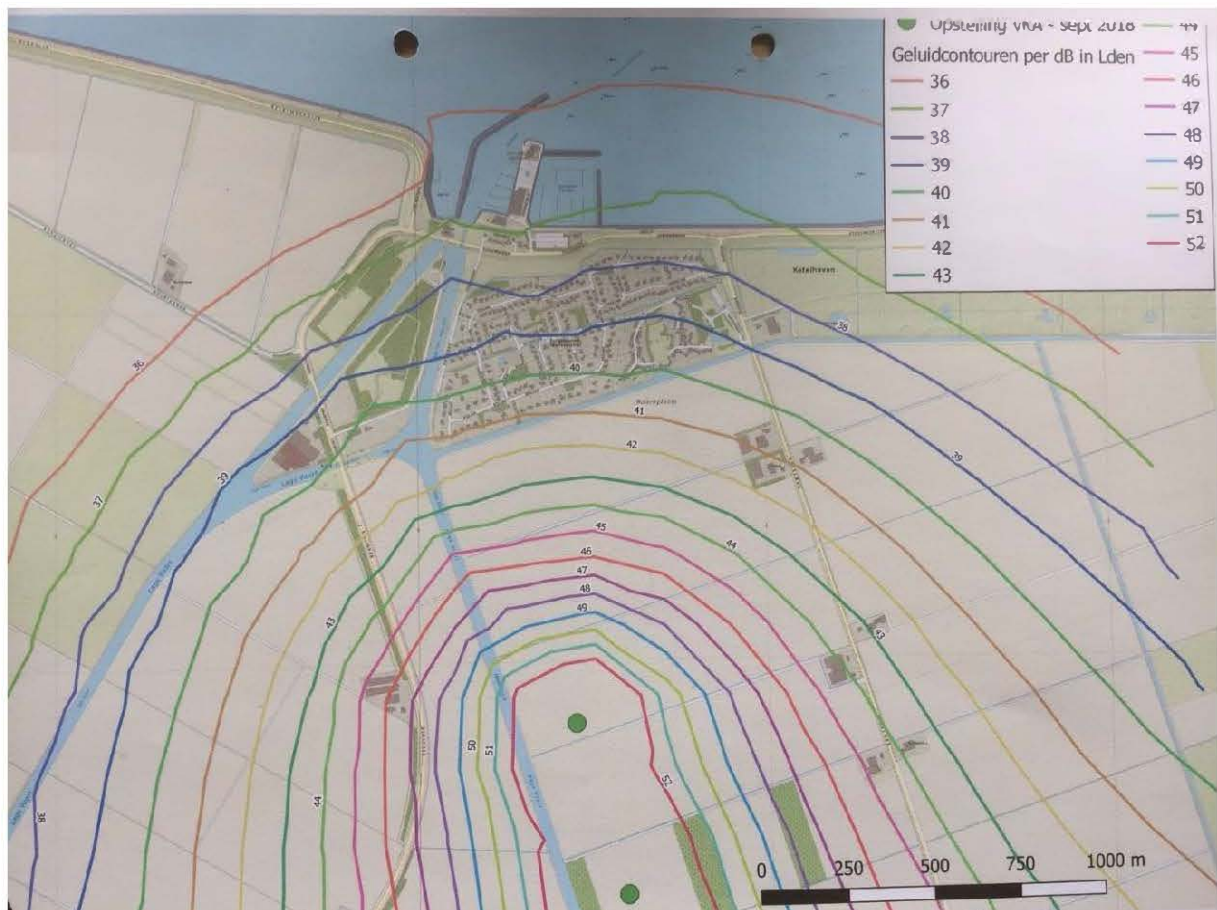
¹⁷ <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/environmental-noise-guidelines-for-the-european-region-2018>

Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in de berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Wij zouden dan ook graag inzicht krijgen in welke parameters als input waarde voor het model zijn gebruikt

Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

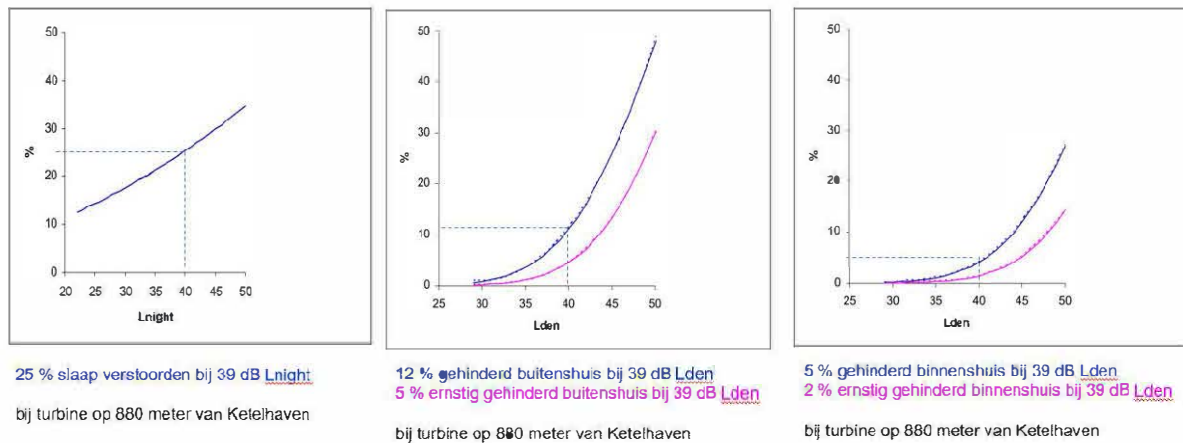
Uit [onderzoek van TNO¹⁸](#) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Ketelhaven e.o. (ca 600 inwoners) minimaal 60personen ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Wij achten dit niet acceptabel.

In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.



Figuur 5 Geluidsbelasting op Ketelhaven volgens berekeningen van Pondera Consult; de inwoners van Ketelhaven ondervinden (ernstige) hinder, het stiltegebied Roggebotzand wordt niet gerespecteerd.

¹⁸ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf



Figuur 6 percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.¹⁹

Wij vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.

5. Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio²⁰.

Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines²¹. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen²²:

Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen²³

¹⁹

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/05/2_Kennisbericht_Geluid_van_windturbines_incl%20bijlage.pdf

²⁰ <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/press-information-note-on-the-launch-of-the-who-environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

²¹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

²² <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

²³ <https://europepmc.org/abstract/med/30270297>

Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.²⁴

In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld²⁵

Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan (= RvS uitspraak²⁶). Meerdere landen en staten hanteren deze afstand in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.

Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

6. De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland

In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimumafstand van windturbines tot een woning²⁷

Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook het criterium van 10x de tiphoogte²⁸ omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw-hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Wij vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

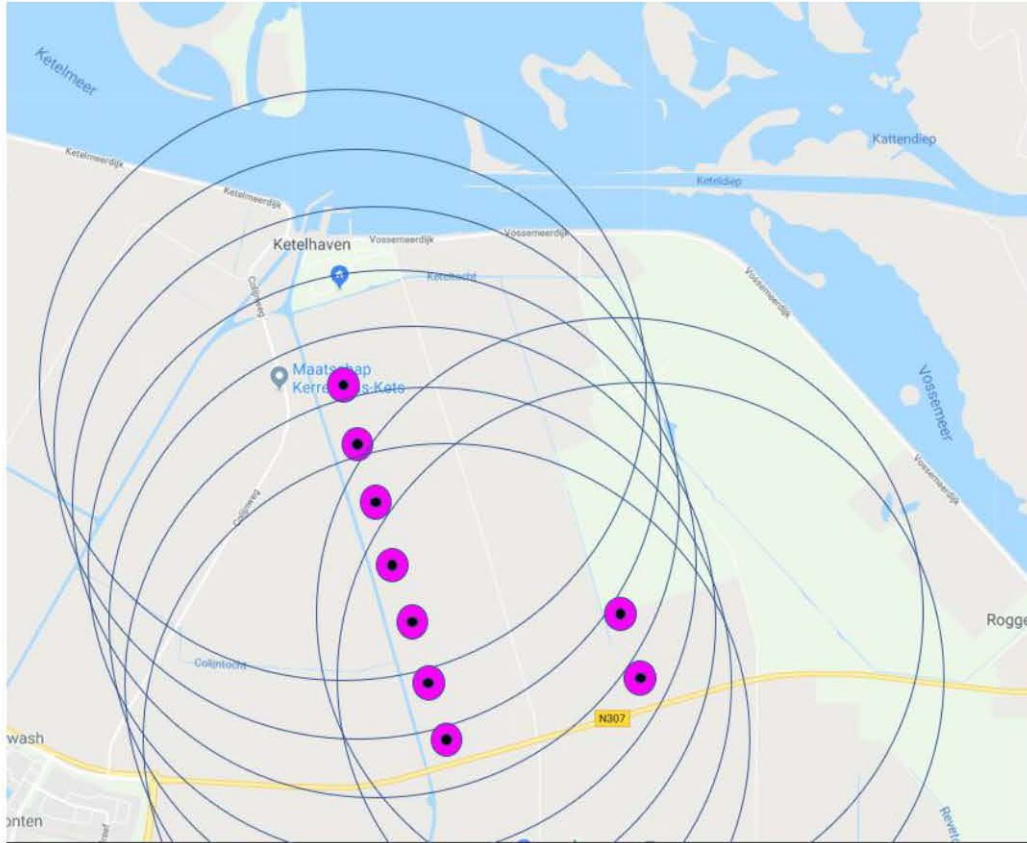
²⁴ <https://stopthesethings.com/2017/01/30/getting-away-with-murder-how-the-wind-industry-rigged-noise-rules-around-the-world/>

²⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

²⁶ <https://www.raadvanstate.nl/@6386/201608423-1-r6/>

²⁷ <http://nlvow.nl/wp-content/uploads/2013/04/2013-Windturbine-Setback-distances.pdf>

²⁸ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>



Figuur 7: De tienmaal de tiphoogte contouren van de windturbines van Windpark Hanze boven de Hanzeweg maken duidelijk dat alle inwoners van Ketelhaven belanghebbende zijn.

7. Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling

De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling.

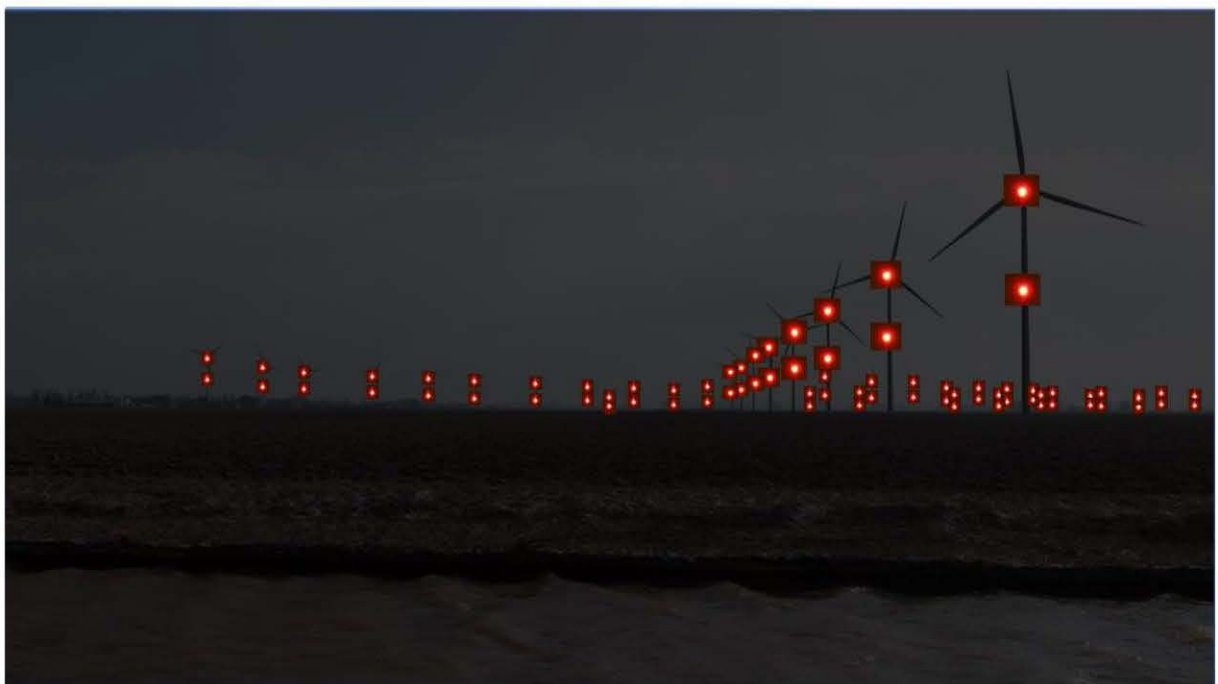


Uitzicht Zuidrand Ketelhaven (Huidige situatie)



Uitzicht Zuidrand Ketelhaven

(Toekomstige situatie volgens [visualisatie Windplan Groen, Boslaan 69²⁹](#))



Uitzicht Zuidrand Ketelhaven

(Toekomstige situatie 's nachts met obstakel verlichting: "the redlight district")

²⁹ <http://www.windplangroen.nl/windplan-groen/>

De door Windplan Groen geleverde visualisatie geven geen getrouw beeld van de aantasting van het open landschap. De werkelijkheid is veel imposanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties een onderschatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel "red light district".

8. De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. [Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad³⁰](#).

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met [geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad³¹](#) als van de windturbines van [Windplan Groen³²](#)

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Ketelhaven zich dubbel benadeeld door zowel de initiatiefnemers als de overheid.

Opvallend is overigens, dat de discussies rond Airport Lelystad op grond van goede argumenten van actiegroepen bij de rijksoverheid (lees minister) kunnen leiden tot aanpassingen van de plannen, maar dat de gesprekken tussen de bewoners van Ketelhaven en de gemeentelijke en provinciale overheden over het Windplan Groen tot nog toe weinig heeft opgeleverd.

9. Waardedaling van woningen moet voorkomen worden

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht

³⁰ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakkbij-de-dorpen>

³¹ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

³² <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen/fase-1>

gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande [jurisprudentie](#)³³.

- Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.
- Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.
- Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864) Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.

Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning.

Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.

Wat mij daarnaast bijzonder steekt is [dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk behandeld worden.](#)³⁴

10. Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie

[We zien dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.](#)

[In de pers is daar genoeg aandacht](#)³⁵ voor. Ook in de [uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken"](#)³⁶ van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatierегeling monddood gemaakt.

Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd terwijl de "buurman" slapend rijk

³³ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

³⁴ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/video-windplan-groen-over-beschuldiging-van-omkoping-goed-over-nadenken>

³⁵ O.a. <https://www.nporadio1.nl/podcasts-uitgelicht/15716-podcast-de-dag-hoe-het-windmolendebat-steeds-grimmer-werd>

³⁶ <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/15877-verliezers-en-winnaars-door-windenergie-2>

wordt. Zoals advocaat mr. _____ het over [de zaak Windpark Delfzijl Zuid](#)³⁷ [in het AD](#)³⁸ [verwoordt "Ze hoeven de tractor niet meer uit de schuur te rijden."](#)

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe.

Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.

Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

11. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen de commissie WPG van de VvE Ketelhaven, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.

In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot – dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.

Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.

Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbinetype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze

³⁷ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

³⁸ <https://www.ad.nl/binnenland/windmolenadvocaat-mensen-in-het-noorden-zijn-monddood-gemaakt~a89ce380/>

van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.

Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.

a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.

In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het [regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland \(maximale ashoogte van 120 meter\)](#)³⁹

Hierdoor is het mogelijk met minder windturbines de gewenste energieopbrengst te realiseren. Dit schept de ruimte om de afstand van de windturbines tot Ketelhaven te vergroten. De als gevolg daarvan ontstane milieuwinst dient te leiden tot het (deels) schrappen van de 3 turbines HVN1, HV2 en HV3 langs de Hogevaart bij Ketelhaven.

b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.

c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De [applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis](#)⁴⁰ zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden. Ook kunnen omwonenden met de app

³⁹ <https://www.flevoland.nl/getmedia/720306d8-6fa8-45eb-86a4-490be4c65ddb/Regioplan-Windenergie.pdf>

⁴⁰ <https://www.arcadis.com/nl/nederland/wat-we-doen/projecten/europa/nederland/geluidsverwachting-nlreal-time-inzicht-in-geluidshinder-van-bestaande-en-toekomstige-windparken/>

eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.

d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw

Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.

Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen dat een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Ketelhaven 0 uur per jaar zal bedragen.

12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.

De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie Wind op Land, vastgesteld 28 maart 2014): De door Windkoepel Groen getekende turbines langs de Hoge VaartNoord (boven de N307) bij Ketelhaven vallen buiten de SvWOL 2014).

Het Regioplan wijkt ten opzichte van de SvWOL voor Windplan Groen op één onderdeel af. Dat betreft de plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg. In de SvWOL is hier geen zone opgenomen terwijl in het Regioplan hier een zone parallel aan de Hogevaart is opgenomen.

Het Regioplan Wind is zoals eerder vermeld strijdig met eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet zelfs niet aan het regioplan: Ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. De businesscase van deze bewoners is ronduit negatief.

In het regioplan wind, en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen worden dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een afstand van tenminste 10 maal de tiphoogte van Ketelhaven

De gemeenteraad van Dronten heeft bij het aannemen van het Voorkeursalternatief (VKA) in september 2018 zich ervan vergewist dat er geen onomkeerbare besluiten genomen zouden worden. Voortschrijdend inzicht bij de huidige ontwikkelingen rechtvaardigt een herziening van het Regioplan Wind en het Inpassingsplan Windplan Groen.

13. Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen

Flevoland doet al meer dan de taakstelling windenergie op land⁴¹. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare)⁴². Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.

Zo als al eerder is voor gesteld door de VvE Ketelhaven kan worden overwogen de, de ecologische verbindingszone, een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart te benutten door toepassen van zonnepanelen. Zonnepanelen kunnen prima landschappelijk worden ingepast daar er systemen verkrijgbaar zijn met een maximale hoogte van slechts 85 cm. Hierbij kan een haag worden toegepast om de zonnepanelen aan het directe zicht te onttrekken. Hierbij blijft het open landschap behouden en kan een vermogen van ca 30 MWp worden geïnstalleerd.

Hierbij staat dan de duurzame opwekking van energie centraal en niet het economisch gewin van enkelen. De vergoedingen aan grondeigenaren zijn zo beter verdeeld en niet absurd hoog zoals bij windturbines.

Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten ondernemers; van de vele daken van de initiatiefnemers aan de Ketelweg zijn er slechts een paar voorzien van zonnepanelen.

14. Er is twijfel over de business case van Windplan Groen

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.⁴³

Windplan Groen brengt schade toe aan de woon- en leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven en Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

⁴¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

⁴² https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁴³ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

15. De MER is onvolledig

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend”, concludeert hoofdonderzoeker Franz Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens. „Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten op rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb. „Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voor de voedselketen of voor soortenpopulaties, dát is tot nu toe genegeerd.”⁴⁴ Een studie in het European Journal for Wildlife Research⁴⁵, toont dat insecten sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines.
- **Roggebotveld;** In de MER staat: *“Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden”*

Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld⁴⁶ ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.

- **Gebruiksfuncties;** In de MER staat: *“De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt oftewel dubbelgebruik)”*

Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.

⁴⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

⁴⁵ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10344-010-0432-7>

⁴⁶ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

Als bewoners maken wij al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. "open landschap" (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.

Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen voor worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepel Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.

- **Draagvlak en Leefomgeving;** Bij de afweging van alternatieven (Zie Tabel 14.1 op blz. 275) moet ook "Draagvlak (leefomgeving) bewoners" mee genomen worden.
- **Wet natuurbescherming;** Voor de onderbouwing van een ontheffingsaanvraag in het kader van Wet natuurbescherming is op een aantal punten meer detailinformatie nodig

16. Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt

Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Wij stellen daarom bij deze zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer aansprakelijk indien zij niet voldoen aan hun zorgplicht

Uit [de documentaire 'Down Wind'](#)⁴⁷ uit Ontario, Canada en [de documentaire 'Infraschall-Unerhörter Lärm'](#)⁴⁸ uit Duitsland blijkt dat er wel degelijk negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen.

Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners zullen oplopen door het onverkoopbaar worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoek ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.

Bestuurders en planontwikkelaars hebben gezondheidseffecten van een ruimtelijke ontwikkeling niet altijd scherp op het netvlies. Het niet voor handen hebben van geschikte instrumenten wordt vaak genoemd door bestuurders. Ook als er nu onvoldoende juridische basis is voor het toepassen van het voorzorgsprincipe in de ontwerpfase van Windplan Groen en waarvoor (nog) geen (Nederlandse) wetenschappelijke basis

⁴⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁴⁸ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

voorhanden is, kunnen internationale onderzoeken niet door de overheid en initiatiefnemers van windenergie worden genegeerd.

Tot slot

Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

.....Ondertekening.

Naam:

Adres:

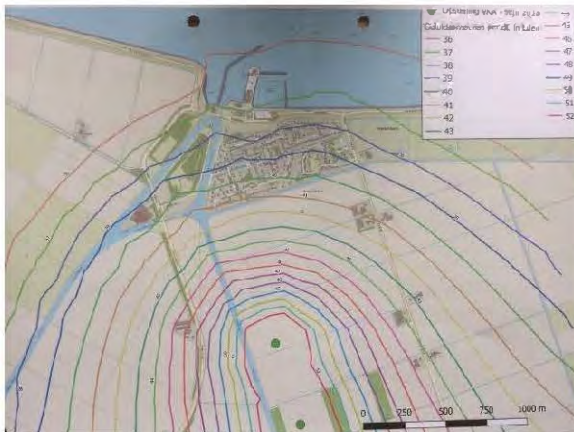
Woonplaats:

Aanvullende punten voor zienswijze

1. Windturbine HVN1 moet niet gebouwd worden

De turbine HVN1 staat te dicht bij Lden.

De berekende geluidsbelasting op de woning is 46dB



Figuur 1 geluidscontouren Windpark Hanze in dB Lden

Dit is hoger dan het advies van max 45dB Lden van de WHO¹. Op Colijnweg 4 wordt pluimvee gefokt en gehouden. Mogelijk is er ook een negatief effect op de gezondheid van het pluimvee².

Bij de discussie rond de realisatie van windparken wordt nog wel eens beweerd dat als een windturbine die voldoet aan de geluidsnorm er geen sprake zou zijn van overlast. Dit staat in schril contrast met ervaring van de mensen die er in de buurt wonen en die [Trek de aandacht van uw lezer met een veelzeggend citaat uit het document of gebruik deze ruimte om een belangrijk punt te benadrukken. Sleep dit tekstvak als u het ergens anders op de pagina wilt plaatsen.]

dit geluid als hinderlijk ervaren. Zij duiden het geluid als dat van een continue overvliegend vliegtuig of omschrijven het als “met je hoofd in de afzuigkap zitten”.



Figuur 2 Slagschaduw overstijgt wettelijke normen

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424>

² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

2. De Raad van State moet haar uitspraak baseren op de kennis van nu.

Tot nog toe heeft de RvS haar uitspraken met betrekking tot hinder van windturbines gebaseerd op een rapport van de RIVM uit 2015³

Volgens een recent rapport van de WHO zou geluid van windmolens niet hoger mogen zijn dan 45 dB⁴

Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die wel degelijk een verband leggen tussen windturbine geluid, slaapverstoring en gezondheid:

- [Wind Turbine Noise and Sleep: Pilot Studies on the Influence of Noise Characteristics](#)
- [The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies](#)
- [Health Effects Related to Wind Turbine Sound, Including Low-Frequency Sound and Infrasound](#)
- [The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health](#)

Ook het RIVM verdiept zich in de gevolgen van laagfrequent geluid⁵. Op 10 oktober 2018 heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) haar [nieuwe gezondheidskundige richtlijnen](#) voor omgevingsgeluid gepubliceerd⁶.

De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra en ultrageluid door windturbines veroorzaakt.

RIVM volgt en onderschrijft de WHO onderzoeken.

Het RIVM hoopt voor het einde van het jaar een advies uit te kunnen brengen aan het ministerie⁷

De RvS dient in haar oordeel rekening te houden met deze nieuwe wetenschappelijke inzichten.

³ <https://www.rivm.nl/nieuws/geluid-van-windturbines-nader-bekeken>

⁴ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/who-geluid-windturbines-gezondheidsrisico.htm>

⁵ <https://www.rivm.nl/geluid/laagfrequent-geluid>

⁶ <https://www.rivm.nl/geluid/wet-en-regelgeving/internationaal>

⁷ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/10/10/who-nieuwe-geluidsrichtlijnen-om-gezondheidsschade-te-beperken-a2417424>

3. De windturbines HVN1, HVN2, HVN3, HVN4 en HVN5 mogen niet geplaatst worden ivm stiltegebied Roggebotzand

Zoals uit onderstaande afbeeldingen afgeleid kan worden overschrijden de geluidscontouren de grenswaarden van 35dB die gelden voor het stiltegebied Roggebotzand zoals aangegeven in de omgevingsverordening Flevoland⁸



Figuur 1 geluidscontouren Windpark Hanze in dB Lden



Figuur 2 contouren stiltegebied Roggebotzand.

De provincie Flevoland heeft in 2016 met de derde wijziging van de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Flevoland 2012, het aantal stiltegebieden teruggebracht tot 3. Ook is de begrenzing van de stiltegebieden aangepast. In het kader van deze rapportage is de geluidsbelasting vanwege provinciale wegen en rijkswegen bepaald in de stiltegebieden Kuinderbos, Roggebotzand en het Horsterwold.

De Flevolandse norm voor de bescherming van de stilte bedraagt 35 dB(A) (als uurgemiddelde waarde).

⁸ https://flevoland.tercera-ro.nl/SiteData/9924/Publiek/BV00029/pt_NL.IMRO.9924.VFLFlevoland-ON01.html

stiltegebied	totaal oppervlak stiltegebied [in km ²]	oppervlak geluidbelasting > 35 dB [in km ²]	stil oppervlak
Kuinderbos	6,4	0,6	95 %
Roggebotzand	3,8	0	100 %
Horsterwold	4,9	0,3	94 %

Tabel 1. Opgave geluidbelasting stiltegebieden ⁹

Nota Bene: Zoals blijkt uit figuur 1 en 2 overschrijden de geluidscontouren van Windpark Hanze de 35dB (A) waarde die geldt voor het stilte gebied. Dit betekent dat het laatste stiltegebied van Flevoland met een 100% stil oppervlak verdwijnt als Windpark Hanze wordt gerealiseerd

⁹ http://geo.flevoland.nl/Documenten/rapportage_geluidbelastingkaarten_2017.pdf

4. De MER is onvolledig

4.a. Het is onduidelijk hoe waarheidsgetrouw de geluidsberekeningen in de MER zijn.

- Uit het wetenschappelijke artikel "[Wind farm noise – what is a reasonable limit in rural areas?](https://www.acoustics.asn.au/conference_proceedings/AAS2012/papers/p42.pdf)"¹⁰ wordt gewezen op de onnauwkeurigheid van door fabrikanten opgegeven geluidsvermogen. Het berekende geluidsniveau en het gemeten geluidsniveau kan aanzienlijk afwijken. Hoe groot is het risico dat de fabrikanten het geluidsvermogen rooskleuriger voorstellen dan de werkelijkheid? (Vergelijk Dieselgate¹¹.)
- Uit [Geluidsmetingen windpark Houten ter controle van de maatwerkvoorschriften](https://www.houten.nl/fileadmin/user_upload/Burgers/Natuur_Milieu_en_duurzaamheid/Duurzaamheid/Windpark_Houten/Geluidsonderzoek_Windpark_november_2016.pdf)¹² blijkt dat uit metingen afgeleide overdrachtsverzwakking van WT01 naar adres Rijnpolder 97 circa 3 dB lager is, dan berekend. Hierdoor is de geluidsbelasting bij Rijnpolder 97 hóger dan berekend met het rekenmodel. (3dB meer betekent dat de geluidsbelasting is werkelijkheid 2 x zo hoog is als berekend).
- Uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - Kaders normering geluid windturbines wordt duidelijk dat steekproefgewijze controle van door fabrikant opgegeven geluidvermogen nodig is. In principe 6 metingen bij verschillende windsnelheden op een afstand van 1,5 x de ashoogte. Dit moet dan ook vooraf getoetst worden, voordat de windturbines geplaatst worden.
- Er zijn dus nog veel onzekerheden mbt de geluidsbelasting bij woningen en stiltegebied Roggebotzand. Ter indicatie; er zijn ruim 1.500 woningen in Windplan Groen die binnen 1 km van bestaande en/of toekomstige windturbines gesitueerd zijn. Als deze onzekerheden verkeerd of slecht uitpakken heeft dat een groot effect op 1500 huishoudens! Dat is een fors aantal. Al deze huishoudens worden blootgesteld aan deze ernstige hinder en mogelijk risico's voor de gezondheid. Deze risico-analyse wordt onvoldoende gemaakt, erger nog: gezondheidseffecten op de mens worden in de MER volstrekt genegeerd. Grotere afstand van windturbines ten opzichte van woonkernen zijn derhalve dringend gewenst.
- De gemeente Dronten heeft toegezegd een onafhankelijk bureau te willen inschakelen om de berekeningen van Pondera te toetsen.

¹⁰ https://www.acoustics.asn.au/conference_proceedings/AAS2012/papers/p42.pdf

¹¹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Emissieschandaal>

¹²

[https://www.houten.nl/fileadmin/user_upload/Burgers/Natuur Milieu en duurzaamheid/Duurzaamheid/Windpark Houten/Geluidsonderzoek Windpark november 2016.pdf](https://www.houten.nl/fileadmin/user_upload/Burgers/Natuur_Milieu_en_duurzaamheid/Duurzaamheid/Windpark_Houten/Geluidsonderzoek_Windpark_november_2016.pdf)

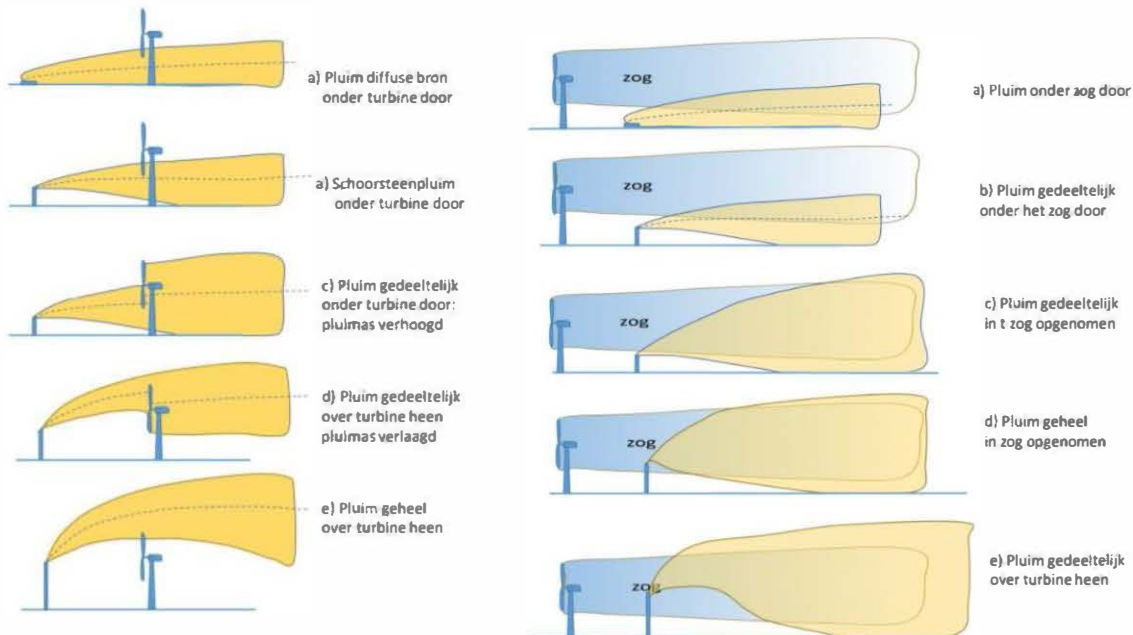
4.b. In de MER is geen rekening gehouden met het effect van turbulentie van windturbines Windpark Hanze op de rookgassen van mestverwerker Komeco.

Komeco is een mestverwerkend bedrijf waar mest wordt omgezet in mestkorrels en granulaat. De turbines van Windplan Groen kunnen daardoor effect hebben op de werking van de schoorsteen, en daarmee depositie van de afgassen (ammoniak, VOC, fijnstof) van Komeco in Natura 2000 gebied.

Windsnelheid en turbulentie zijn bepalend in het effect van windturbines op de afvoer van rookgassen van een schoorsteen.

Een windturbine beïnvloedt de luchtstroming in de directe omgeving. Op circa 900 meter ten noorden van Windpark Hanze staat de schoorsteen van het bedrijf Komeco. Als de wind uit zuidelijke richtingen waait, bevindt de Komeco zich in het zog van één of meer windturbines. De turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde. Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. In de MER van het naast gelegen windplan Blauw¹³ is dit wel onderzocht.

De molens staan vanuit Ketelhaven gezien voor de schoorsteen van Komeco. Dus wat Komeco uitblaast wordt verspreid bij zuidelijke winden in noordelijke richtingen naar Ketelmeer (dit is een Natura 2000 gebied). Bij zuidwestelijke richtingen pal op Ketelhaven. Wind uit noordelijke richtingen wordt volgens het plaatje 2 (hieronder) richting zuidelijke richting de turbulentie verspreid (waar Ketelhaven dan geen/minder last heeft).



Figuur 15 turbulentie van windturbines beïnvloeden rookgassen van Komeco

Turbulentie heeft aldus een negatieve invloed op:

¹³ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/05/4%20IV%20Deelrapport%20Woon-%20en%20leefmilieu.pdf>

- Verspreiding van de rookgassen van mestverwerkingsbedrijf Komeco. Bij zuiden en westen winden zal er sprake zijn van stikstof depositie (ammoniak) in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in Ketelhaven, en in Natura 2000 en NNN gebieden.
- Vleermuizen zijn bijzonder gevoelig voor pesticiden waarbij deze stoffen kunnen accumuleren in vleermuizen, zoals ook in andere insecteneters. Wanneer de vrouwtjes zogen en de beschikbaarheid van voedsel klein is, bijvoorbeeld door slecht weer, verhogen de concentraties van gifstoffen door gewichtsafname van het dier. Daarnaast geven vleermuismoeders deze stoffen via hun melk door aan hun jong, die hiervoor extra gevoelig is.
- Uit het rapport Vleermuizen en pesticiden¹⁴ blijkt dat in vleermuizen en vleermuis mest verschillende pesticiden zijn aangetroffen. Naast twee insecticiden, die via vergiftiging van prooidieren in vleermuizen terecht kunnen komen, zijn er ook een herbicide en een fungicide aangetroffen. Dit laat zien dat prooi-insecten van vleermuizen ook niet-doelwit gewasbeschermingsmiddelen op zich krijgen en dat die hogerop in de voedselketen, in de vleermuizen, terecht kunnen komen. Pesticiden die worden gebruikt om plagen en ziekten in landbouwgewassen te bestrijden, worden opgenomen door insecten (in sublethale doses) en kunnen zo via het voedsel in vleermuizen terecht komen. Bijvoorbeeld door drift kunnen insecten in laanbomen grenzend aan landbouwpercelen pesticiden opnemen. De vleermuis foerageert hier. Pesticiden komen in het oppervlaktewater terecht en kunnen door de (larvale stadia van) insecten worden opgenomen. Deze insecten leven als adult "bovengronds" en kunnen door vleermuizen worden gegeten. Insecten die blootgesteld zijn aan pesticiden worden ziek en minder vliegvlug waardoor de kans toeneemt dat de vleermuis juist deze besmette insecten opeet. Pesticiden kunnen ook schadelijke effecten hebben voor vogels.

4.c. In de MER is geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in en de woonkern Ketelhaven en het Natuurnetwerk Nederland NNN.

Veel burens van boeren maken zich zorgen over wat er direct naast hun huis en tuin wordt gespoten en of dat overwaait. Bovendien mag er alleen bij vrijwel windstil weer worden gespoten. Drift is het verwaaien van spuitvloeistof tijdens de toediening van gewasbeschermingsmiddelen. Drift bij bespuitingen heeft nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, niet doelwit planten en arthropoden, bijen en leidt tot een groter risico op blootstelling van omwonenden.¹⁵

In het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddel en Omwonenden' dat in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische zaken is uitgevoerd is aangetoond dat omwonenden van bloembollenvelden aan hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden blootgesteld dan mensen die verder weg wonen. Omwoners worden ook langer blootgesteld dan tot nu toe was bekend. Ook in de luiers van baby's die binnen 250 meter afstand van bollenvelden wonen worden pesticiden aangetroffen.

¹⁴ https://www.clm.nl/uploads/pdf/918-CLMrapport-Vleermuizen_en_pesticiden-web.pdf

¹⁵ <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/plant-research/Geavanceerde-landbouwtechnologie/Onderzoeksthemas-en-expertises/Spuittechniek-gewasbescherming/Drift-gewasbeschermings-middelen.htm>

Uit onderzoek blijkt dat de turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde (zie MER Windplan Blauw). Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. Dit betekent dat er binnen 2,5 kilometer van windturbines, ten gevolge van turbulentie, er sprake zal zijn van meer drift van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft een nadelige invloed op het fysieke woon en leef klimaat in Ketelhaven en op het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart. Dit zijn allemaal gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

4.d. In de MER is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens

"Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties," schrijft De Telegraaf¹⁶. Volgens een nieuw Duits onderzoek sneuvelen er 's zomers wel 5,3 miljard insecten per dag tegen de molenwieken van de ruim 31.000 Duitse windmolens. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat zijn, tussen april en oktober, zo'n vijf tot zes miljard insecten per dag. Wetenschappers waarschuwen al jaren voor een achteruitgang van het aantal insecten.

Onderzoek van de Radboud Universiteit in samenwerking met Duitse collega's concludeerde in 2017 dat de totale biomassa aan vliegende insecten sinds 1989 met ruim 75 procent is afgenomen. Als een van de grootste oorzaken voor die 'biodiversiteitscrisis' wordt meestal naar landbouwgif gewezen. Het plaatsen van windmolens heeft een veel sterker negatief effect op beschermde vogels en vleermuizen. Ze worden niet alleen geraakt door de wieken van de windturbines (tip snelheid 75 m/s = 270 km / uur). Door de insectensterfte ten gevolge van windturbines (aanvaringslachtoffers, en slachtoffer van verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen) zal flora en fauna in nog verder worden aangetast. Door de komst van windturbines zal de insecten populatie nog verder afnemen en zal er geen voedsel meer zijn voor vogels en vleermuizen.

Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend”, concludeert hoofdonderzoeker Franz Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens. „Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten op rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb. „Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voor de voedselketen of voor soortenpopulaties, dát is tot nu toe genegeerd.”¹⁷ Een studie in het European Journal for Wildlife Research¹⁸, toont dat insecten sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines.

¹⁶ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁷ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁸ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10344-010-0432-7>

4.e. In de MER is de invloed van windturbines op watervogels in het Roggebotveld is buiten beschouwing gebleven

In de MER wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor akker-vogels, maar niet aan de betekenis voor de watervogels, die ook in dit gebied aanwezig zijn.

Het Natuurgebied Roggebotveld vormt namelijk een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie Flevoland.

Dat het Roggebotveld is aangelegd op de grens van nat en droog is dan ook geen toeval. Rijk en Provincie Flevoland willen het Roggebotveld inzetten om de 'natte as' te versterken. Deze verbinding van waterwegen loopt van de Biesbosch tot aan het Lauwersmeer. De randmeren en aangrenzende gebieden zijn onderdeel van de as.

Roggebotveld; In de MER staat: *“Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden”*

Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁹ ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.

Gebruiksfuncties; In de MER staat: *“De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt oftewel dubbelgebruik)”*

Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.

Als bewoners maken cliënten al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. “open landschap” (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.

¹⁹ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen voor worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepel Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.

4.f. Op 7 maart is Nederland in gebreke gesteld door Brussel over de manier waarop Nederland de Europese richtlijn voor milieueffectrapportages (MER) heeft doorgevoerd. Zo'n MER brengt de verwachte milieueffecten van een plan in beeld, voordat de overheid daar een besluit over neemt.²⁰ Hoe verhoudt zich die ingebrekestelling tot dit windplan?

5. De provincie Flevoland en de gemeenten Dronten en Lelystad zijn ernstig tekort geschoten in de bescherming van de fysieke leefomgeving direct omwonenden (is er sprake van onbehoorlijk bestuur?)

De provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad zijn ernstig te kortgeschoren bij de totstandkoming van het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland.

- a. De overheid is tekort geschoten in het informeren en betrekken van direct omwonenden** die te maken krijgen met een enorme aantasting van hun fysieke leefomgeving; een kennisgeving van het regioplan windenergie wordt uitgerekend in de herfstvakantie (zie figuur 1), op een voor de gemiddelde burger, volstrekt niet-herkenbare en onbegrijpelijke manier gepubliceerd (zie figuur 2). In een advertentie worden twee aankondigingen gedaan. Een duidelijke kaart met plaatsingszones ontbreekt. Dit in schril contrast met een kennisgeving in dezelfde krant op een eerdere datum (zie figuur 3). Bovendien hebben provincie en gemeente direct betrokken verzuimd huis-aan-huis een kennisgeving te verspreiden zoals zij dat wel doen bij minder ingrijpende zaken zoals wegafsluitingen, vaststellen profiel nieuwe burgemeester, open dagen bij IJsseloo, etc.

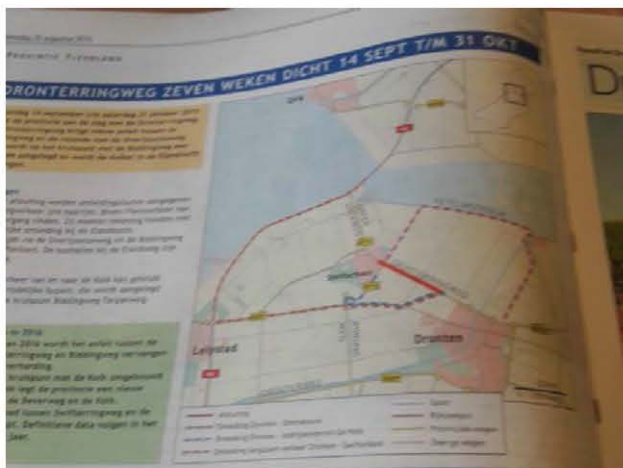
REGIO MIDDEN	Basisonderwijs
	17 oktober 2015 t/m 25 oktober 2015
	Week 42 2015 t/m 43 2015
	Voortgezet onderwijs
	17 oktober 2015 t/m 25 oktober 2015
	Week 42 2015 t/m 43 2015

Figuur 1: herfst vakantie regio midden 2015

²⁰ <https://www.destentor.nl/lelystad-airport/brussel-geeft-critici-lelystad-airport-hoop~aea43f11/>



Figuur 2: Kennisgeving: partiele herziening omgevingsplan Flevoland voor wind en ontwerp regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland in de Flevopost van 15 oktober 2015.



Figuur 3 kennisgeving van afsluiting van de Dronterringweg in de Flevopost van 26 augustus 2015.

- b. **Het belang van de bewoners in de dorpskernen is niet mee gewogen** . Ook bij het verwerken van de zienswijzen in een [NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN WENSEN & BEDENKINGEN ONTWERP PARTIËLE HERZIENING OMGEVINGSPLAN FLEVOLAND VOOR WIND](#) zien we dat niemand een zienswijze heeft ingediend met betrekking op het feit dat de zoekgebieden / plaatsingszones veel te dicht op de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant zijn geplaatst.

Niemand uit de woonkernen heeft een zienswijze ingediend, ook de leden van provinciale staten en de gemeenteraad hebben zich niet gerealiseerd wat voor grote impact windplan groen, en windplan blauw hebben op de fysieke woonomgeving in deze dorpskernen.

Waar de provinciale en lokale overheden zijn te kort geschoten met betrekking tot het nemen van de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving doen wij nu een dringend beroep op de Rijksoverheid om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Ketelhaven te beschermen.

- c. **Door de [gemeenten Dronten en Lelystad is een beeldkwaliteitsplan windenergie opgesteld](#).** In dit beeld kwaliteitsplan word als uitgangspunt gesteld dat windturbines in lijn opstellingen van tenminste 7 windturbines per lijn moeten worden geplaatst. Hierdoor worden de plaatsingsmogelijkheden van windturbines vanuit ruimtelijk perspectief ernstig beperkt. Als dit principe wordt verruimd naar tenminste 6 of tenminste 5 windturbines per lijnopstelling worden vanuit perspectief ruimtelijk veel meer plaatsingszones mogelijk. Ook wordt gesteld “Maatwerkoplossingen zijn gewenst wanneer de praktijk situaties te bijzonder zijn voor een eenvoudige toepassing van de ontwerpprincipes.” Wij verzoeken het rijk derhalve in overleg met de initiatiefnemer op zoek te gaan naar alternatieve plaatsingszones waarbij de dorpskern Ketelhaven wordt ontzien. Het kan toch niet zo zijn dat een beeld kwaliteitsplan zwaarder weegt dan het fysieke leefklimaat in Ketelhaven?

- d. **Zowel de gemeente Dronten en als de provincie Flevoland zeggen te anticiperen op de Omgevingswet.**

De nieuwe Omgevingswet treedt in werking in 2021, het zelfde jaar dat Windplan Groen volgens de huidige planning operationeel gaat worden.

Volgens de Omgevingswet is de overheid verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Natuur is onderdeel van die fysieke leefomgeving. Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen. Natura-2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden worden met een aanwijzingsbesluit vastgesteld (artikel 2.43 Ow). Deze aanwijzingsbesluiten moeten in acht worden genomen bij het vaststellen van omgevingsplannen. Gemeenten moeten rekening houden met de natuurlijke kenmerken van aangewezen Natura 2000-gebieden. Ook moeten de toebedeelde functies zoals opgenomen in het omgevingsplan beoordeeld worden op mogelijke nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied (artikel 2.4 en 4.1 Ow).

De Omgevingswet bepaalt uitdrukkelijk dat gevolgen voor de leefomgeving ook gevolgen voor de mens omvat.

Tot dusver hebben wij nog niet ervaren dat de gemeentelijke en provinciale overheid tijdig is opgekomen voor de belangen van de bewoners van de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen en het beschermen van de fysieke leefomgeving. Pas nu, na een uitgebreide inhaalslag van bewoners door zich te laten horen, is de gemeente Dronten ook van mening dat windturbines niet zo dicht op woonkernen geplaatst moeten worden (zie Zienswijze gemeente Dronten).

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan komen verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel. Zo kan participatie zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdwinst.

Tot op heden voelen de bewoners van Ketelhaven zich niet gehoord. Ze waren niet op de hoogte van het Regioplan Wind en hebben derhalve geen zienswijze in kunnen

dienen. Zodra zij kennis gekregen van Windplan Groen, bij de kennisgeving van Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), hebben zij van zich laten horen. Ze hebben zienswijzen in gediend, hebben alternatieven voorgesteld in een brief aan initiatiefnemers, gemeente, provincie en Rijk. Er is een [petitie aangeboden aan de burgemeester van Dronten](#) en aan de gedeputeerde van de provincie waaruit blijkt dat [70-80 % van de bewoners van Ketelhaven is tegen een plaatsing van windturbines binnen 2940 meter van hun dorp](#)

Wij roepen het Rijk dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen de uitgangspunten van de nieuwe omgevingswet mee te nemen in haar overwegingen en de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen.

6. De minister van EZK is niet gehouden aan het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland en de daarin aangegeven plaatsingszones.

Het Regioplan heeft de formele status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Door het Regioplan de status van structuurvisie te geven, binden de provincie en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zichzelf aan het gepresenteerde beleid. Formeel is de Rijksoverheid niet gebonden aan een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie.

Wat betreft het onderdeel Windpark Hanze -onderdeel van Windplan Groen, het gebied boven de Hanzeweg N307- is het Regioplan in strijd met nu geldende structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen:

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030, en Nieuwe Natuur Oostkant Dronten
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland en Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten,
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation
- Het regioplan Windenergie: er wordt afgeweken van de maximale hoogte, en er wordt afgeweken van plaatsingszones
- Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland en Nota Stiltegebied Flevoland 2014

Wij roepen de minister van EZK dan ook op bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met bovengenoemde structuurvisies, bestemmingsplannen en verordeningen.

Door de initiatiefnemers wordt steeds gezegd dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Wij roepen de minister van EZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.

7. Planschade voor waardevermindering van woningen

Planschade wordt ingediend bij de gemeente en worden uiteindelijk geadresseerd bij de initiatiefnemers, zoals geregeld in de anterieure overeenkomst. Advocaten van de initiatiefnemers zijn gespecialiseerd om deze planschade zo minimaal mogelijk te laten uitvallen. Dit is per definitie in het nadeel van omwonenden.

Tevens is het onderdeel 'uitzicht' uitgesloten van planschade. Voor de woningen aan de zuidrand van Ketelhaven is het echter juist deze waarde, die de meerwaarde van de woningen bepaalt. Dat komt dus ook ten laste van individuele burger.

8. Het College van B&W van de gemeente Dronten mag geen omgevingsvergunning verlenen aan Windpark Hanze.

Windpark Hanze voldoet niet aan de provinciale verordening voor stiltegebieden;

Uit de aanvraag van de omgevingsvergunning blijkt dat Windpark Hanze niet voldoet aan de verordening stiltegebied Roggeboezand. In Figuur 9 van de aanvraag omgevingsvergunning WABO worden de geluidscontouren Windpark Hanze aangegeven. Hierbij wordt al uitgegaan van toepassen van mitigerende maatregelen om geluidshinder te beperken. Zelfs met mitigerende maatregelen kan niet worden voldaan aan de norm van 35 dB(A) per uur.

Windpark Hanze schrijft.

“Op basis van de provinciale verordening geldt voor de stiltegebieden als richtwaarde voor de maximale geluidbelasting vanwege een geluidbron:

- *binnen het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter van de geluidsbron;*
- *buiten het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het gebied.*

In een beperkte zone van het stiltegebied vindt een beperkte overschrijding plaats van de 35 dB(A) richtwaarde.”

“Uit de beoordeling volgt dat de (maximale, momentane) geluidbelasting ter hoogte van de toetspunten op 50 meter binnen het stiltegebied ligt tussen L_{max} 37 dB(A) bij stillere turbines en L_{max} 39 dB(A) met luide turbines. Er geldt een hogere waarde dan de gestelde 35 dB(A).”

“Het geluid op de grens van de stiltegebieden ligt op twee van de vier toetspunten licht hoger dan de richtwaarde uit de provinciale milieuverordening (35 dB(A) op 50 meter binnenin het stiltegebied).”

De berekening van de geluidsbelasting in de MER is gebaseerd op jaargemiddeldes. Dit betekent dat in de praktijk de geluidsbelasting in stiltegebied niet zal voldoen aan de gestelde norm van 35 dB (A) per uur. Dit betekent dat de norm in de praktijk regelmatig zal worden overschreden.

De accumulatie van geluid bevat slechts de accumulatie van geluid van windplan groen, ook moet de accumulatie van geluid van vliegveld Lelystad worden mee genomen.

Dit mag dus gewoon niet! De omgevingsvergunning kan en mag dan ook niet verleend worden!

De MER is onvolledig

En de gemeente Dronten kan op basis van een onvolledige MER geen omgevingsvergunning verlenen.

9. Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland mag geen ontheffing Wet natuurbescherming verlenen aan Windpark Hanze

Windpark Hanze wordt volledig, 4 zijden, op minder dan 2,5 kilometer omringd door Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000 gebieden; het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de ecologische verbindingsszone Hoge Vaart, de ecologische verbindingsszone Hanzelijn en de Nieuwe Natuur Dronten Oost.

Uit de MER van Windplan Groen blijkt nu al dat Windpark Hanze een zeer negatieve impact heeft op de sterfte van vogels en vleermuizen. Daarnaast is er een negatief effect op Natura 2000 gebieden, akkerfaunagebieden en een barrièrewerking voor vogels.

Het negatieve effect op de natuur zal naar verwachting nog veel negatiever zijn omdat de MER onvolledig is op een aantal belangrijke aspecten:

- Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van de afgassen van de schoorsteen van Komeco; hierdoor zal er naar alle waarschijnlijkheid sprake zijn van extra stikstof depositie (NH₃) in natuurgebieden.
- Er is geen rekening gehouden met het effect van de turbulentie op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in de woonkern Ketelhaven en de omliggende natuurgebieden.
- Er is geen rekening gehouden met insectensterfte ten gevolge van de windmolens.

Windpark Hanze heeft een zeer negatief effect op de natuurgebieden rondom Ketelhaven. Dit wordt weggemoffeld door de aanvraag van de ontheffing mee te laten liften op Windplan Groen als geheel.

Uit de MER en aanvraag ontheffing Wet Natuurbeheer wordt duidelijk dat het negatieve effect voor de populatie van beschermde vogels en vleermuizen vooral Windpark Hanze betreft.

Onderstaande citaten komen uit de aanvraag omgevingsvergunning Hanze en de MER.

- *Langs bomenlanen of bos was sprake van een verhoogde vleermuisactiviteit. Boven de Hoge Vaart was de activiteit beduidend hoger (2,9 vleermuizen /km/ uur) vanwege geschikt foerageergebied en aanwezigheid bosjes*
- *Boven de Hoge Vaart zijn tijdens iedere ronde tientallen watervleermuizen en meervleermuizen waargenomen. Net zoals de andere vleermuissoorten werd de ruige dwergvleermuis het meest langs de Hoge Vaart waargenomen.*
- *Het aandeel migrerende soorten is boven de Hoge Vaart gelijk aan dat boven land. Het is onduidelijk of hier behalve een waardevol foerageergebied ook sprake is van een migratieroute.*
- *Op grond van het gestelde geldt dat voor windturbines in de nabijheid van de Hoge Vaart en binnen 100-200 m van hogere begroeiing (bomen/bomenrijen) 3 vleermuislachtoffers per*

turbine per jaar kunnen optreden. Bij een afstand van 50-100 m gaat het om 4 slachtoffers per turbine per jaar en binnen 50 m 5 slachtoffers per turbine per jaar

- *In 2013 broedden ruim 30 broedparen op de platen in de IJsselmonding in het Ketelmeer (NDFP). De visdief kan tot 12 km afstand van de broedlocatie foerageren (Van der Hut et al. 2012). Langs de bredere watergangen in het plangebied (Hoge Vaart) kunnen regelmatig foeragerende visdieven verwacht worden.*
- *Op en direct rond de turbines (binnen een straal van 100 m) komen op een aantal locaties in het plangebied mogelijk nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats voor. Dit gaat om twee tot drie turbines in Hondtocht Noord.*
- *De lijnopstellingen staan met name in het (noord)oosten loodrecht op de vliegroute van o.a. kleine zwanen die dagelijks tussen de Veluwerandmeren (slaapplaats) en het plangebied (foerageergebied) vliegen en vormen mogelijk een barrière voor deze watervogels. Dit negatieve effect vormt een mogelijk risico voor de soort omdat de opstellingen min of meer ononderbroken zijn over relatief grote afstanden. Afhankelijk van het alternatief varieert deze afstand voor de combinatie van opstellingen 'Oldebroekertocht' tot aan 'Hondtocht Noord' van ca. 12 kilometer tot ca. 15 kilometer Voor de combinatie van opstellingen 'Hoge Vaart Zuid tot aan 'Hoge Vaart Noord' is deze afstand ca. 13 kilometer. Hierdoor kunnen kleine zwanen min of meer genoodzaakt worden om het gebied of te mijden of vele kilometers om te moeten vliegen, indien de zwanen niet tussen de turbines door durven te vliegen.*
- *In het plangebied en de directe omgeving komen diverse soorten watervogels (anders dan ganzen en zwanen) voor. De vogels zijn met name gebonden aan de vaarten in het gebied (Hoge Vaart, Hondtocht).*
- *De buizerd en havik mijden directe omgeving van windturbines in EVZ Hoge Vaart*
- *De Grote zilverreiger mijdt omgeving turbines*
- *Broedvogels in het Roggebotzand (Zomertaling, watersnip, wespandief, graspieper, gele kwikstaart, visarend, zeearend vermijden de omgeving van windturbines*

Deze citaten laten zien dat de milieu- effecten zich vooral concentreren op het gebied boven de N307, het gebied van Windpark Hanze.

Het is logisch dat de milieu-effecten hier het zwaarst zijn, want juist in dit gebied is veel geïnvesteerd in de nieuwe natuur en dit gebied maakt ook deel uit van het Natuur Netwerk Nederland.

Het is onjuist om deze milieu-effecten op dit deelgebied Windpark Hanze te verdoezelen in het totale Windplan Groen. In dit betreffende gebied worden oude molens namelijk helemaal niet vervangen door minder en hogere windturbines. Er komen in dit natuur gebied – waar nog geen molen stond- nieuwe hoge windturbines, die zeker een negatief effect op de natuur hebben.

Windkoepel Groen vraagt voor alle onderdelen van Windplan Groen in 1 x ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan. Wij vinden dat die ontheffing, zonder aanvullend onderzoek, niet verleend kan en mag worden voor Windpark Hanze.

10. Er zijn wel degelijke bewezen gezondheidseffecten van lawaai.

Nota Bene uit een publicatie van het Ministerie Infrastructuur en Milieu - [Kaders normering geluid windturbines](#) wordt duidelijk dat:

- Er wel degelijk bewezen gezondheidseffecten van lawaai zijn
- Dat Nederland minder strenge geluidsnormen hanteert om zijn bewoners te beschermen tegen het lawaai van windturbines dan andere landen die al veel ervaring hebben met windenergie



Gezondheidseffecten lawaai (bewezen effecten)

Effect	Indicator	Drempelwaarde
EEG-ontwaking	Lmax	32 dB
Ernstige Slaapverstoring (gerapporteerd)	Lnight	42 dB
Bewust ontwaken	SEL	53 dB
Ernstige hinder	Lden	42 dB
Leren	Lden	50 dB
Verhoging bloeddruk	Lden	50 dB
Hartinfarct	Lden	60 dB

8



Country	Noise Indicator	planning limit	Remarks
Germany	Leq,day/night (at 95% of rated power)	50 /40 45/35	Mixed residential residential
Swiss	Leq,day	50	
	Leq,night	40	
France	Leq?	Maximum +3 or +5 dB above background at 8 m/s	background=L99,99 (quietest 30 min.)
Denmark	Leq, day	45	
Italy	Leq, day	55	
UK	L90, 10 min	43	Background +5
Sweden	Leq, night (at 8 m/s)	40	- 5 dB for cottages
Netherlands	Leq,day	50/53	3 dB WNC correction for < 15 MW turbines
	Leq, night	40/43	Idem
Norway	Lden	45	Proposal
Canada	Leq, 1hr	45	Background (in L90) dependent
New Zealand	Leq?	40 or background+5	background in L95

7

We zijn dan ook sterk van mening dat zowel de Overheid als de Raad van State zich beter rekenschap moeten geven met ervarings- en wetenschappelijke gegevens die een contra-indicatie zijn voor geplande windparken. We zien daarvan graag verantwoording terug in de behandeling van de zienswijzen.

11. Windpark Hanze lift onterecht mee op Windplan Groen; de Rijkscoördinatierегeling van de crisis en herstelwet wordt misbruikt.

Door mee te liften met Windplan Groen proberen 19 ondernemers van Windpark Hanze mee te doen aan deze lucratieve business, ten koste van fysieke leefomgeving van hun burens.

De Rijks Coördinatie Regeling wordt gebruikt / misbruikt om alle bestaande bestemmingsplannen, verordeningen en structuur visies te omzeilen.

Hierdoor worden honderden huishoudens gedupeerd. Bovendien worden Natura 2000 gebieden en het Natuur Netwerk Nederland aangetast.

12. De Omgevingsverordening Flevoland moet worden aan gepast. De dorpskernen moeten worden gespaard.

Provincie Flevoland geeft aan:

“Overwegende dat zij gelet op de Omgevingsverordening Flevoland plaatsingszones kunnen aanwijzen en aanpassen op basis van een projectplan voor opschalen en saneren van windmolens. Dat uit het projectplan voor het Windplan Groen is gebleken dat er gelet op de evenwichtige balans tussen omgevingskwaliteit, het maatschappelijk draagvlak en het economisch perspectief, behoefte is aan optimalisatie van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan Ansjovistoct, Zeebiestoct en Verlengde Hondtoct Noord,

Dat het in verband hiermee noodzakelijk is de Omgevingsverordening Flevoland te wijzigen.

In de omgevingsverordening moet een minimale afstand van windturbines tot dorpskernen worden aangegeven. Wij stellen voor: minimaal tien maal de tiphoogte aan deze omgevingsverordening toe te voegen.

Zoals de heer aangaf tijdens de Provinciale Staten vergadering d.d. 29 mei 2019. ‘Dat er plaatsingszones zijn aangegeven, betekent niet dat er ook windturbines geplaatst moeten worden.’

13. Technische aanvulling capaciteit windturbines

In de MER wordt gerekend met de referentie turbines General Electric 3.8-130 – 3,8MW en Nordex N149/4500 – 4,5 MW.

Inmiddels zijn er veel efficiëntere windturbines op de markt met een vermogen van meer dan 5MW:

- Nordex N149 / 5.x
- GE 158 5.3
- Vestas V162
- Siemens SG 5.8-155

Dit betekent dat er met 10 – 20 % minder windturbines kan worden volstaan om het gewenste vermogen aan elektriciteit op te wekken. Daarmee kunnen van de 90 geplande windturbines er dus zeker 9 en mogelijk zelfs 18 windturbines vervallen.

Hiermee komt de doelstelling van het Regioplan om minder windmolens in Flevoland te plaatsen nog beter tot realisatie. En kunnen de windturbines dicht op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vervallen en - in het belang van de natuur- ook Windpark Hanze (conform meerdere oorspronkelijke plannings voor het Regioplan verscheen) vervallen.

De visie van de ondernemers zal zijn dat er met deze efficiëntere windturbines nog meer geld verdiend zal kunnen worden en de businesscase gunstiger wordt voor investeringen.

Wij vragen u om ten behoeve van het draagvlak voor windenergie op land hier niet in mee te gaan en grenzen te stellen aan economische belangen.

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 17:57
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Pedro de Medinalaan
Huisnummer: 67
Postcode: 1086 XP
Woonplaats: AMSTERDAM
Telefoonnummer: 020-8208310
E-mailadres: amsterdam@dokk.nl
Als: Organisatie
Organisatie: DOKK Advocaten
Mede namens: Zie bijlage.

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
Zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
Zie bijlage.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
Zie bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
Zie bijlage.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

DOKK Advocaten
Pedro de Medinalaan 67
1086 XP Amsterdam

t 020 - 620 83 10
f 020 - 416 04 96

amsterdam@dokk.nl
dokk.nl

Per post verzonden en tevens digitaal ingediend

Datum: 5 juni 2019

Inzake: Windplan Groen

Uw kenmerk: -

Ons kenmerk: 85000000

Betreeft: Zienswijze

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand treft u zienswijze op het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen (Flevoland), de ontwerpbesluiten voor Windplan Groen (Flevoland) en de ontwerp-wijziging Omgevingsverordening Flevoland d.d. 25 april 2019 voor het oprichten van Windplan Groen (Flevoland) (Staatscourant d.d. 25 april 2019 nr. 23296).

Hoogachtend,

Zienswijze op

het ontwerpinstappingsplan Windplan Groen (Flevoland), de ontwerpbesluiten voor Windplan Groen (Flevoland) en de ontwerpwijziging Omgevingsverordening Flevoland d.d. 25 april 2019 voor het oprichten van Windplan Groen (Flevoland) (Staatscourant d.d. 25 april 2019 nr. 23296).

Geachte heer/mevrouw,

Partijen:

- Firma
- Maatschap
- Maatschap
- V.O.F.
- VOF,
- Mts
- Mts
- VOF
- Maatschap

allen aan te duiden als "reclamanten", tenzij een afzonderlijk aanduiding gewenst, nuttig of noodzakelijk is, kiezen woonplaats aan Pedro de Medinalaan 67, 1086 XP Amsterdam ten kantore van de advocaat mr. dr.

Reclamanten dienen een zienswijze in, en hebben mogelijk op eigen initiatief ook al een individuele zienswijze ingediend, op het ontwerp bestemmingsplan voor het Windplan Groen (Flevoland), hierna: "Windplan Groen", inclusief alle ontwerpbesluiten en de daarop betrekking hebbende stukken zoals het MER met vergunningen voor Windplan Groen (i.h.b. omgevingsvergunningen bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, natuurbescherming en water), hierna: het voorgenomen besluit/plan en/of: de besluitvorming/het bestreden besluit.

De voorgenomen besluiten liggen van 26 april tot en met 6 juni 2019 ter inzage en daarop kan tijdens de periode van ter visielegging worden ingesproken bij zienswijze.

STAATSCOURANT

Nr. 23296

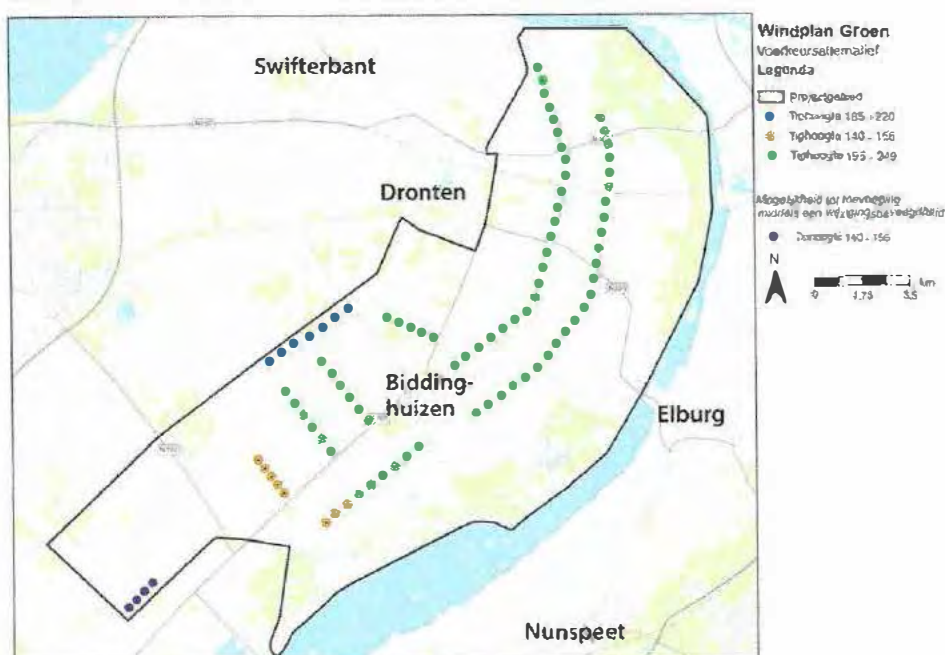
25 april

2019

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten reageren door het indienen van een zienswijze.



Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 93 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 90 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. We kunnen dat niet zonder windenergie – op zee én op land. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben in het Energieakkoord met elkaar afgesproken om 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De provincies en het Rijk hebben 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Groen is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit betekent

dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan ligt ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen betreft het optimaliseren van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokkeltocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan de Ansjovistocht, Zeebiestoht en Verlengde Hondtocht Noord.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen. Het ontwerpbesluit van gedeputeerde staten is apart gepubliceerd en in te zien op de website www.flevoland.nl.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere onderliggende stukken vanaf 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op:

- gemeente Lelystad, Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert. Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- **Maandag 6 mei 2019 van 19:00-21:00 te Lelystad.** Locatie: Congrescentrum de Pijler, adres: Ketelmeerstraat 90, 8226 JX Lelystad
- **Woensdag 8 mei 2019 van 19:00-21:00 te Ketelhavel.** Locatie: Hotel Lands End, adres: Vossemeerdijk 23, 8251 PM Dronten
- **Woensdag 15 mei van 19:00-21:00 uur te Dronten.** Locatie: Open Hof, Adres: De Zuid 2, 8251 BH Dronten
- **Donderdag 16 mei van 19:00-21:00 te Biddinghuizen.** Locatie: Kerk- en zalencentrum De Voorhof, adres: Akkerhof 3, 8256 BK Biddinghuizen

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn deskundige medewerkers aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het milieueffectrapport. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten, het milieueffectrapport of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Groen'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangst-bevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.windplangroen.nl en op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Aparte tekst voor op de voorpagina van de huis-aan-huis bladen:

Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), informatievonden op 6, 9, 15 en 16 mei

1. Inleiding

1.1 Kortgezegd zijn reclamanten van mening dat het voorziene Windplan Groen niet in stand kan blijven omdat het niet voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Daartoe formuleren reclamanten in deze zienswijze de navolgende gronden:

- 1) Overeenkomst;
 - I. Kettingbeding, kwalitatieve verplichting en rechtsopvolging;
- 2) Leefbaarheid;
 - I. (Laagfrequent)geluid;
 - II. Sagschaduw;
 - III. Externe veiligheid;
 - i. Waterkeringen en dijklichamen;
 - ii. (Recreatie)luchtvaart;
 - iii. Straalpaden;
 - iv. IJsafzetting;
 - IV. Verkeer en bereikbaarheid;
 - V. Landschap;
 - VI. Obstakelverlichting;
- 3) Sanering;
- 4) Procedure, besluitvorming, participatie en communicatie;
- 5) Financiële haalbaarheid molenaars;
- 6) Commissie m.e.r.

1.2 Partijen dienen zienswijze in om te bewerkstelligen, ter schadevoorkoming dus preventie, dat er met reële participatie nadere afspraken in praktisch goed overleg worden aangeboden door initiatiefnemers om overlast bij hun woon-, werk- en leefklimaat tot een minimum te beperken. Daarnaast willen zij afspraken maken over de financiële compensatie.

2. Gronden van zienswijze

Overeenkomst

2.1 In 2006, voor zover reclamenten daarmee bekend zijn, hebben reclamanten een vergoedingsrecht en meer overeengekomen met de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Windpark Kubbeweg B.V. De vennootschap zou toendertijd een zeventiental windturbines gelegen in lijnopstelling langs de Kubbetocht en Zijdenentocht te Biddinghuizen exploiteren. Initiatiefnemer geeft aan dat de verschillende partijen

mogelijk hinder ondervinden van het windturbinepark als gevolg van geluid, slagschaduw en/of beperkingen in uitzicht, waarover hierna meer.

2.2 Het onderhavige Windplan Groen is feitelijk concreet bepaald een ander windturbinepark dan destijds is en kon worden overeengekomen. In tegenstelling tot het oude plan, toen er nog sprake was van 17 windturbines, wordt er in het Windplan Groen gesproken over 12 windturbines. Een vermindering van het aantal windturbines is een positieve bijkomstigheid voor omwonenden, echter de wijziging in omvang en grootte maakt dat er allerm minst sprake is van een meer gunstige situatie. In het eerste plan zouden de windturbines maximaal 2,5 MW per turbine opwekken, met een ashoogte van maximaal 70 meter en een wieldiameter van maximaal 80 meter, zoals aangeboden bij de bouwvergunning van 21 februari 2002 met nummer 01/385 aan de gemeente Dronten.

2.3 In het Windplan Groen gaan de windturbines minimaal 4,5 MW opwekken. De windturbineopstelling langs de Kubbetocht en Zijdenettentocht is gelegen in de specifieke bouwaanduiding 3, waarvoor de volgende regels gelden:

- ” - de tiphoogte van een windturbine bedraagt ten minste 195 m en ten hoogste 249 m;
- de ashoogte van een windturbine bedraagt ten minste 130 m en ten hoogste 166 m;
- de rotordiameter van een windturbine bedraagt ten minste 130 m en ten hoogste 166 m;
- de verschijningsvorm van windturbines is gelijk.”

2.4 Reclamanten moeten hieruit concluderen dat de ashoogte en rotordiameter één keer zo groot worden dan aanvankelijk de bedoeling was. Het is daarom noodzakelijk opnieuw met initiatiefnemers om de tafel te zitten, teneinde tot goede afspraken te komen, in passend overleg ingevolge wezenlijk gewijzigde omstandigheden van overeenkomst.

Kettingbeding, kwalitatieve verplichting en rechtsopvolging

2.5 Partijen zijn niet van mening dat zij, of eventuele rechtsopvolgers, in strijd handelen met het rechtsmiddelenbeding van de getekende (voor)overeenkomst en dat zij zich hadden moeten onthouden van het aantekenen van bezwaar of beroep tegen de aanwezigheid, exploitatie of bedrijvigheid van windturbines. Initiatiefnemers waren volgens de overeenkomst óók verplicht om bij voorgenomen wijzigingen van de aard of inrichting van het windturbinepark, buiten de kaders zoals ten tijde van de voorovereenkomst geprojecteerd, partijen schriftelijk te informeren, ruim voor de aanvraag van de publiekrechtelijke vergunning daartoe in het kader van Ruimtelijke Ordening of Milieuwetgeving. Van het voorgaande is géén sprake geweest.

2.6 Voor de toelaatbaarheid van een 'monddoodclausule' bestaat enige ruimte, maar volgens de rechtspraak moet dan wel voldoende concreet zijn tegen welke plannen geen rechtsmiddelen mogen worden ingesteld.¹ Deze voorwaarde geldt al helemaal als het de bedoeling is dat het beding met een kettingbeding wordt doorgelegd aan rechtsopvolgers, wat ook hier van toepassing is. Het onderhavige rechtsmiddelenbeding ziet concreet op een windturbinepark van 17 windturbines. Windplan Groen is geenszins te vergelijken met de situatie uit 2006, namelijk 12 windturbines met véél grotere afmetingen, zoals hiervoor al is omschreven. De mate waarin door het beding rechtsbescherming wordt onthouden, is zodanig groot dat er in strijd met de openbare orde wordt gehandeld, en dit betekent dat het beding op grond van het bepaalde ex artikel 3:40 BW nietig moet worden geacht, daarmee is.

Leefbaarheid

2.7 Doordat het Windplan Groen substantieel groter is dan de beoogde plannen, vrezen omwonenden ook hinder en overlast, naast de lijnopstelling langs de Kubbetocht en Zijdenenttocht, van de andere nabijgelegen lijnopstellingen overlast. Binnen 10 keer de tiphoogte, die maximaal 249 meter kan bedragen en daarmee dus 2490 meter bedraagt, zal er volgens de Afdeling op zijn minst sprake zijn van hinder.²

2.8 Het proces van opschalen en saneren neemt een flinke periode in beslag en is naar verwachting pas in 2030 volledig gereed. Gedurende het proces staan grote en kleinere turbines door elkaar heen en veroorzaakt voor maximaal 5 jaar - door dubbeldraai - een nadelig effect op hun eigen woon-, werk- en leefomgeving.

2.9 Ten aanzien van de leefbaarheid maken partijen zich zorgen om de volgende onderwerpen, die hier nader worden toegelicht:

- (laagfrequent)geluid;
- slagschaduw;
- externe veiligheid;
- verkeer en bereikbaarheid;
- verwijdering;
- landschap;
- obstakelverlichting.

(laagfrequent)geluid

2.10 De norm én het onderzoek naar (laagfrequent)geluid voldoen niet aan artikel 1.11 Activiteitenbesluit milieubeheer jo artikel 3.14a tot en met artikel 3.14e, en bijlage 4 Activiteitenregeling milieubeheer.

¹ RE. Zeeland-West-Brabant, 7 mei 2018, ECLI:NL:RBZWB:2018:2689; en zie Hof 's-Hertogenbosch 9 mei 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:2096.

² ABRS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, r.o. 7.

Verweerder handelt in strijd met de vereiste zorgvuldigheid. De norm biedt onvoldoende bescherming aan omwonenden tegen de objectieve negatieve (gezondheid)effecten van (laagfrequent) geluid. De blootstelling aan (laagfrequent) geluid wordt ernstig onderschat. Een goed woon- en leefklimaat kan en wordt niet gegarandeerd.

- 2.11 Op 10 oktober 2018 publiceert de World Health Organization, hierna: WHO, een nieuwe geluidsrichtlijn. Door wetenschappers over de hele wereld is blootstelling aan geluid erkend als een belangrijk (en groeiend) probleem voor de volksgezondheid.³ Er is objectief bewijs voor gezondheidsproblemen als gevolg van windturbinegeluid. De WHO benadrukt in de geluidsrichtlijn, strenge aanbevelingen die dienen als basis voor beleidsprocessen ter bescherming van de volksgezondheid, door het aanwijzen van een limiet en minimum standaard voor wetgeving.
- 2.12 Het besluit tot vaststelling van het inpassingsplan moet worden getoetst aan de hand van de feiten zoals die zich voordeden en het recht dat gold ten tijde van het nemen van dat besluit.⁴ In dit nieuwe rapport adviseert de WHO een grens onder 45 dB Lden voor geluid afkomstig van windturbines vanwege gezondheidseffecten.⁵ Windturbinelawaai boven deze norm wordt door de WHO geassocieerd met negatieve gezondheidseffecten. Een dergelijke toetsing ontbreekt nog in de onderhavige besluitvorming.
- 2.13 Het is opmerkelijk dat het inpassingsplan aangeeft voor de tijdelijke situatie dat oude en nieuwe windturbines in het gebied aanwezig zijn, dat kan worden voldaan aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit. Uit het onderzoek is juist gebleken dat zonder het toepassen van mitigerende maatregelen meerdere toetspunten (woningen) een overschrijding van de norm kennen. Reclamanten vragen om een nadere toelichting waarom in die situatie géén mitigerende maatregelen worden getroffen.

Slagschaduw

- 2.14 Reclamanten vragen om de norm ex artikel 3.12 Activiteitenbesluit niet toe te passen, omdat door toepassing van de norm onder de concrete gevalsomstandigheid onredelijk uitwerkt, en niet garandeert dat initiatiefnemers aan haar wettelijke plicht tot bescherming van de goede ruimtelijke ordening kan voldoen zodat niet gesteld kan worden dat in redelijkheid aansluiting bij de norm kan worden gezocht.

Externe veiligheid

- 2.15 Reclamanten stellen dat het plaatsgebonden risico voor buiten de inrichting gelegen (beperkt) kwetsbaar object, veroorzaakt door windturbines of een combinatie van windturbines hoger is dan 10-6 (249 meter), respectievelijk 10-5 (83 meter) per jaar, zulks in strijd met art. 3.15a Activiteitenbesluit milieubeheer.

³ World Health Organization, Regional Office for Europe, 'Environmental Noise Guidelines for the European Region', 2018.

⁴ ABR 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1781, r.o. 87.1.

⁵ World Health Organization, Regional Office for Europe, 'Environmental Noise Guidelines for the European Region', 2018, p. 77.

- 2.16 De plaatsing van windturbines heeft een effect op buisleiding A-570, waarbij er sprake is van een negatieve risicotoevoeging ten opzichte van de huidige situatie. Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk door verplaatsing of verwijdering van windturbines of door gebruik te maken van windturbintypes met kleinere afmetingen. Het blijft voor reclamanten onduidelijk welke mitigerende maatregelen zijn toegepast bij het voorkeursalternatief.

Waterkeringen en dijklichamen

- 2.17 In het plangebied zijn waterkeringen en dijklichamen aanwezig. Risico's als gevolg van plaatsing van windturbines mogen niet leiden tot een substantieel verhoogde bezwijkkans van dijklichamen. Met het waterschap zal de realisatie van het voornemen in relatie tot dijkveiligheid nog moeten worden afgestemd in het kader van vergunningverlening. Bij gebrek aan wetenschap betwisten reclamanten dat de windturbines geen effect veroorzaken.

(Recreatie)luchtvaart

- 2.18 De hoogtebeperkingen van Luchthaven Lelystad spelen een belemmerende rol in de positionering van windturbines in Windplan Groen. De tiphoogte van de te realiseren windturbines overschrijden de hoogtebeperkingen. Binnen het plangebied de Conical Surface (CS) en de Outer Horizontal Surface (OHS), behorende bij het Luchthavenbesluit Lelystad. De CS kent een bouwhoogtebeperking tot een hoogte van 141,3 meter ten opzichte van NAP. De OHS kent een bouwhoogtebeperking tot 146,3 meter (t.o.v. NAP). Vanwege de luchtvaartveiligheid rondom vliegveld Lelystad is op grond van een zogenaamde 'pretoets' het aantal windturbines in het zuiden van het plangebied aanzienlijk ingeperkt. Onduidelijk blijft of er al een definitieve toetsing op de veiligheid heeft plaatsgevonden en een ontheffing van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) is aangevraagd en verkregen.
- 2.19 Defensie heeft aangegeven dat de opstelling van het voorkeursalternatief niet van invloed is op vliegbewegingen en de laagvliegroutes en -gebieden van Defensie. De stukken die dat zouden moeten onderbouwen ontbreken in het inpassingsplan. Ook het onderzoek van TNO over het effect op de dekkingsgraad van de radarposten ontbreekt.
- 2.20 Tot slot verhoudt het zweefvliegterrein zich niet met de ontwikkeling van Windplan Groen. Mogelijk zal de Inspectie Leefomgeving en Transport op basis van de informatie van de Luchtverkeersleiding Nederland en de Commandant Luchtsrijdkrachten de geldende verklaring veilig gebruik luchtruim moeten intrekken. Ook deze situatie blijft nog zeer onduidelijk.

Straalpaden

- 2.21 In de omgeving van het plangebied zijn diverse straalpaden (ongeveer 60 in totaal) aanwezig, welke in gebruik zijn door verschillende telecomaandieners. In het inpassingsplan wordt uitgelegd dat twee windturbines gepositioneerd binnen een afstand van een halve rotordiameter plus de tweede fresnelzone van twee straalpaden. Op dit moment wordt er contact opgenomen met de eigenaren van de betreffende straalpaden om de mogelijke verstoring te bespreken. Onduidelijk blijft dus of de straalpaden een probleem gaan opleveren.

Ijsafzetting

- 2.22 Over de mogelijkheid van ijsafzetting maken reclamanten zich ernstig zorgen. Reclamanten zijn regelmatig op het land werkzaam en maken zich ernstig zorgen over hun eigen veiligheid en/of er effecten zijn bij vrieskoude. Onduidelijk blijft of er een ijsdetectiesysteem wordt geplaatst op alle windturbines.

Verkeer en bereikbaarheid

- 2.23 Van een kortstondige situatie kan gezien de omvang (90 windturbines en 4 inkoopstations) van het windturbinepark geen sprake zijn. Reclamanten voorzien bij de aanleg en onderhoud - daarnaast de uiteindelijke verwijdering - vele vervoersbewegingen, met onder andere groot materieel, zodanig dat het van invloed is op de verkeerssituatie en daarmee de bereikbaarheid van hun onderneming.

Verwijdering

- 2.24 Vooralsnog is naar reclamanten menen geen verwijdering- en sloop of vervangingsplicht opgenomen in het inpassingsplan.

Landschap

- 2.25 De windturbineopstelling zoals die in dit inpassingsplan mogelijk wordt gemaakt, voldoet niet aan de ontwerpprincipes uit het beeldkwaliteitsplan. Dat er geen verschil zou zijn in de huidige situatie en de nieuwe opstelling is onjuist. De aanvullende plaatsingszones zorgen ervoor dat de windturbines méér in het landschap aanwezig zijn, wat leidt tot een negatievere score. Hetzelfde geldt voor de grotere turbines, onder andere vanwege grotere zichtbaarheid, hoewel dat wél tot hogere energieopbrengsten zal leiden. Volgens al dan niet geldende inrichtingsprincipe zouden de windturbinelijnen ook gelijk moeten beginnen en eindigen. Bovendien zou er tussen de windturbines minimaal 900 meter ruimte moeten zijn volgens Hofstra | Heersche Landschapsarchitecten.⁶
- 2.26 Op grond van amendement B ('hoogtebeperking') van Provinciale Staten voert de provincie Flevoland het beleid dat aangetoond dient te worden dat windturbines met een ashoogte van hoger dan 120 meter

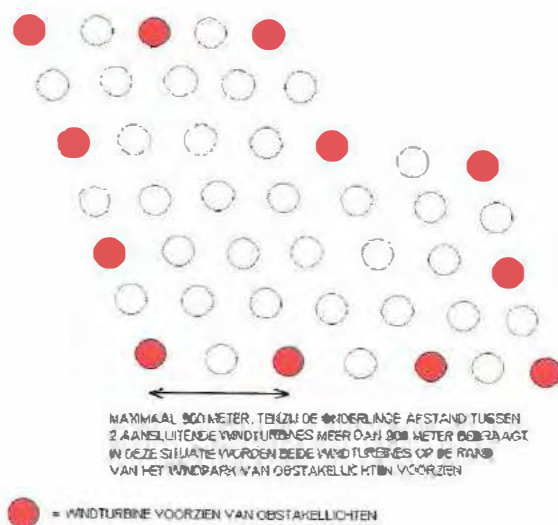
⁶ Hofstra | Heersche Landschapsarchitecten, Beoordeling Inpassingsplan Windpark De Drentse Monden - Oostermoer, 23 maart 2016.

ontoereikend moet zijn in vergelijking met kleinere windturbines. Reclamanten volgen niet de opvatting dat windturbines met een ashoogte van 120 meter niet innovatief kunnen zijn.

Obstakelverlichting

- 2.27 Het inpassingsplan stelt dat 'mogelijk in de toekomst' gebruik kan worden gemaakt van technologische ontwikkelingen, zoals automatische obstakelverlichting die alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer. Het voorgaande is zo voorwaardelijk omschreven dat reclamanten hier geen rechten aan kunnen ontleen, overigens de (obstakel)verlichtingssituatie en het regelen ervan, voor hen dusdanig onbegrijpelijk is, ook of dit voldoet aan de voorwaarden die de
- 2.28 Ten behoeve van de vergunning zal een verlichtingsplan worden opgesteld. Het verlichtingsplan hebben reclamanten nog niet in hun bezit. Bovendien wordt er pas bij de aanleg van het windpark in contact getreden met de Inspectie Leefomgeving en Transport over de uiteindelijke eisen die gesteld gaan worden voor verlichting. Reclamanten willen gezien de rechtszekerheid een verlichtingsplan hebben, alvorens er een vergunning definitief wordt verleend. Initiatiefnemers dienen volgens het amendement B zo beperkt mogelijk gebruik te maken van obstakelverlichting. Reclamanten verzoeken daarom - ingevolge het evenredigheidsbeginsel - tot aanbrengen van verlichting op de minst bezwarende wijze door alleen obstakelverlichting op de windturbines aan de zijanten, en/of om-en-om brandende obstakelverlichting toe te passen. Dit is in essentie conform het Informatieblad 'Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland - In relatie tot luchtvaartveiligheid' door het ministerie van Infrastructuur en Milieu van 30 september 2016, op basis van de internationale ICAO-richtlijnen.

Rijlage V Locatie obstakellichten in windpark



Figuur V - 1 Windturbines te voorzien van obstakellichten in een windpark

Sanering

- 2.29 Voor reclamanten blijft onduidelijk wanneer de nieuwe windturbines gerealiseerd gaan worden. De initiatiefnemer wil in 2012 starten en in 2029 alle deelopstellingen leveren. De sanering van de oude windturbines is echter uiterlijk per 1 juli 2029 vastgelegd. Bovendien kunnen de - indien nodig voor de financiële uitvoerbaarheid van het plan - bestaande en nieuwe windturbines gelijktijdig in werking zijn. In beginsel geldt een periode van een half jaar, maar deze periode mag óók maar liefst 5 jaar beslaan. Hierdoor kan er voor omwonenden sprake zijn van extra hinder. Ook is twijfelachtig hoe het overgangsrecht de overdraai regelt en sanering van oude windturbines gaat wegbestemmen. Reclamanten vragen daaromtrent een nadere toelichting.

Procedure, besluitvorming, participatie en communicatie

- 2.30 Reclamanten merken op dat gedurende het gehele traject er nooit kans is geweest om mee te doen in de ontwikkeling van de windturbines. Op allerlei wijze zijn de ondernemers voorbijgelopen. Ondernemers zouden juist in de ontwikkeling of de exploitatie mee moeten kunnen participeren. Initiatiefnemers handelen daarmee in strijd met het regioplan van de provincie Flevoland.⁷ Reclamanten betwisten dat het inpassingsplan invulling geeft aan de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad en Dronten. Er wordt op deze wijze énkél en alleen invulling gegeven aan de beleidskeuze van het Rijk, omdat provinciaal en gemeentelijk beleid op meerdere punten is afgeweken.

De communicatie is volgens het regioplan een *gezamenlijke* verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en de betrokken overheidspartijen: de initiatiefnemer communiceert over de planvorming rond de nieuwe opstellingen en de mogelijke inrichting van de plaatsingszones, de mogelijkheden om financieel te participeren en de (al dan niet vermeende) hinder. De betrokken overheidspartijen organiseren in samenhang daarmee de communicatie over de ruimtelijke procedures.

Hoewel de minister formeel gezien niet gebonden is aan het Regioplan, zou het wél *fair play* zijn als het Regioplan als uitgangspunt was genomen voor het Windplan Groen en daar niet van was afgeweken.

Financiële haalbaarheid

- 2.31 Volgens het inpassingsplan kent Windplan Groen een 'kritieke business case'.⁸ Bestaande windturbinelijnen mogen alleen meedoen als zij perspectief krijgen op een 'verbetering van de business case'. Volgens reclamanten is de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan daardoor té onzeker. Deze kritieke business case komt onder andere door de:
- lage windsnelheid;

⁷ Regioplan Windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland, d.d. 13 juli 2016.

⁸ Inpassingsplan, p. 39.

- lage SDE-vergoeding,
- hoge saneringslast door het grote aantal relatief jonge turbines;
- hoogtebeperkingen als gevolg van de Luchthaven Lelystad.

De vertaalslag naar voorwaardelijke verplichtingen van bijvoorbeeld maatwerkvoorschriften zoals stilstand ontbreekt hierbij zodat zij niet kunnen staven hoever dit de business case kan beïnvloeden.

- 2.32 Daarnaast is voor reclamanten onduidelijk of het windpark aan de voorwaarden van de Wet op het financieel toezicht (WFT) voldoet, meer specifiek de prospectusverplichting. Ook stellen reclamanten, bij gebrek aan wetenschap, dat de windturbines overgedragen gaan worden aan derde partijen. De verleende SDE+ subsidies zijn niet zonder meer overdraagbaar en daarvoor dient toestemming te zijn van de minister volgens het besluit SDE regeling.

Molenaarswoningen c.q. sfeerwoningen

- 2.33 Voor een aantal woningen in het plangebied geldt dat dit molenaarswoningen zijn die bij het windpark horen. Vanuit deze woningen wordt het technische beheer van het windpark uitgevoerd. Reclamanten stellen dat deze zogeheten sfeerwoningen dienen te worden aangemerkt als gevoelige objecten in de zin van het Activiteitenbesluit, omdat deze woningen niet tot de inrichting die het windpark behoren. Reclamanten voeren aan dat tussen deze woningen en de windturbines onvoldoende is aangetoond dat er technische, organisatorische of functionele bindingen bestaan.⁹

Commissie m.e.r.

- 2.34 Het rapport laat duidelijk zien dat Windplan Groen alleen met maatregelen aan alle wet- en regelgeving kan voldoen. Voorbeelden hiervan zijn stilstandvoorzieningen om slachtofferaantallen van de Rosse vleermuis terug te dringen en maatregelen om teveel hinder door geluid of slagschaduw te voorkomen. Feit blijft dat bij goedkeuring, ondanks dat er wordt voldaan aan alle wet- en regelgeving, een goed woon-, werk- en leefklimaat gewaarborgd moet worden.

⁹ ABRS 19 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4180, r.o. 23.

3. Conclusie

- 3.1 Reclamanten menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit niet is voldaan en dat er is gehandeld in strijd met de wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zij verzoeken u het voorgaande mee te wegen bij de vaststelling van het definitieve inpassingsplan met bijbehorende besluiten, de definitieve Omgevingsverordening Flevoland en alle daarvan deel uitmakende documenten en stukken.
- 3.2 Reclamanten houden vast aan conclusies, zoals beschreven in deze zienswijze - betreffende in ieder geval: onduidelijke voorschriften | verkeer en bereikbaarheid | geluid | laagfrequent geluid | uitvoering, aanleg, onderhoud en verwijdering | landschap | ecologie | externe veiligheid | procedure, besluitvorming, communicatie en participatie - en verzoeken u af te zien van het bestreden besluit.

Amsterdam, 5 juni 2019

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 21:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Maatschap
Mede namens: Maatschap

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, zie bijlage Zienswijze - Maatschap

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, zie bijlage Zienswijze - Maatschap

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, zie bijlage Zienswijze - Maatschap

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage Zienswijze - Maatschap

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Dronen 05-06-2019

Onderwerp : Zienswijze betreffende Rijksinpassingsplan Windplan Groen
 Naam : Maatschap
 : Windmolen locatie
 Windpark Ansjovisstroom B.V. De Windstroom B.V. en De Windroos B.V. gevestigd
 aan

Geachte Meneer/Mevrouw,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolenplan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het planschade, omgevingsvergoeding, MER rapport, zwerfstroom; (elektro smog), geluidoverlast (decibels), verlichting, waardevermindering onroerend goed en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van het Windpark Ansjovisstroom B.V).

Het regioplan Windenergie Flevoland beoogt om de economische opbrengst van windenergie eerlijk te verdelen onder de bewoners van het buitengebied. Citaat uit het regioplan "Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving". Wij hebben hier onze twijfels bij.

Argumenten:

1. Planschade; groter oppervlakte van onze akkerbouwgrond nodig voor het plaatsen van de windturbine dan nodig voor de fundering, hierdoor kunnen wij niet tot minder exploiteren voor akkerbouw op dat perceel;
2. De omgevingsvergoeding die vastgesteld is binnen Wind Koepelgroen is niet conform de afspraak van de opstalovereenkomst;
3. MER rapport; er is geen onderzoek gedaan naar welke invloeden er voor het aanwezige vee en de leefomgeving van het vee voort kunnen komen door de nieuwe windturbine. Zwerfstroom (Electro smog) veroorzaakt onrust bij het vee, met name het risico op onrust in de stal en rondom het automatische melksysteem. De kans is aanwezig dat het vee zich van de zwerfstroom af verplaats, hierbij volgen negatieve effecten voor het aanwezige vee;
4. Geluidoverlast(decibels); de mogelijkheid is aanwezig dat de verwachte decibel hoger is dan de prognose van het rapport dewelke binnen Wind Koepel Groen wordt gehanteerd en hiermee is de kans aanwezig is dat de wettelijke geluidsnorm wordt overschreden;
5. Verlichting; de mogelijkheid is aanwezig dat de verlichting niet aan de eisen zal voldoen. Indien de verlichting met een neerwaartse richting op bouwblok schijnt, achten wij de kans van overlast voor het aanwezige vee en de bewoners van de woning aanwezig;

6. Slagschaduw & Afstand woning; de afstand en de slagschaduw overtreden de wettelijke norm. De afstand tussen de windturbine en de woning op bouwblok [redacted] wordt door het plaatsen van een grotere windturbine kleiner dan eerder is aangegeven. Hierdoor mogelijk meer slagschaduw;
7. Woningwaarde; uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat de plaatsing van een windmolen binnen een straal van 2 kilometer van de woning kan zorgen voor een lagere woningprijs. De (mogelijke) daling ligt gemiddeld tussen 1,4% en 2,3% van de reële woningwaarde, waar geen windturbine binnen een straal van 2 kilometer is gevestigd.

Na aanleiding van de eerder door ons benoemde argumenten verwachten wij van de aanvrager schadeloosstelling indien blijkt dat wij aantoonbaar hinder/schade ervaren.

Hoogachtend ,

Maatschap [redacted] ,

Verzonden: Woensdag 5 juni 2019 21:47
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraak Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Aangetekend via reactieformulier van de overheid

Betreft: Zienswijze Windplan Groen

Dronten, 5 Juni 2019

Geachte heer/ mevrouw,

Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen.

Wij zijn woonachtig aan de [] in []. Onze woning ligt in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Gezien de ontwikkelen inzake de aanleg van windplan groen en daarmee de plaatsing van windmolens waarvan de afmetingen nog niet bekend zijn vrezen wij overlast te ondervinden op verschillen de vlakken. Wij hebben dan ook de volgende bezwaar en tegen Windpark Hanze.

Geluid.

Gezien het gegeven dat het type molen nog niet bekend is kunnen wij de gevolgen voor ons ten aanzien van geluid niet inschatten en vrezen dan ook geluidsoverlast te ervaren.

Slagschaduw

Gezien het geven dat het type molen nog niet bekend is, en daarmee de grote van de molen en de wieken, kunnen wij de gevolgen voor ons ten aanzien van slagschaduw niet beoordelen en inschatten en vrezen dan ook overlast in de vorm van slagschaduw te ondervinden.

Woongenoot en waardedaling

Doordat de molens in de nabijheid en in het zicht van onze woning komen te staan zal ons woongenot mogelijk worden aangetast. Hierdoor zullen wij planschade ondervinden. Wij behouden ons dan ook het recht voor om planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die, voor het merendeel, grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en Hondstocht. De betreffende personen verdelen onderling de opbrengsten van windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond en vastgoed ligt niet in de plaatsingszones maar WEL in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaren in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dit is nu niet het geval.

De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en andere grondeigenaren en bewoners in het projectgebied. Deze houden en opstelling lijdt tot ongelijkheid en is daarmee niet in overeenstemming met de richtlijnen van de provincie.

Wij verzoeken u dan ook het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunning voor het Windpark Hanze NIET te verlenen.

Uitzijnde naar uw besluit verblijven wij.

~~Hopgachtend,~~

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 13:42
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters: .
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres: penningmeester@ijsselmeervereniging.nl
Als: Organisatie
Organisatie: ijsselmeervereniging

Reactie



Bureau energieprojecten
Inspraakpunt Windpark Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

20190606

Zienswijze Windpark Groen

Geachte heer mevrouw,

Namens de IJsselmeervereniging dien ik hierbij een zienswijze in naar aanleiding van de ontwerpen voor het Inpassingsplan en de vergunningen voor het Windpark Groen in de provincie Flevoland.

De IJsselmeervereniging is een groot voorstander van de energietransitie en is zich er van bewust dat daarin een belangrijke plaats is toegedacht aan windenergie, waaronder ook windenergie op land.

De IJsselmeervereniging maakt zich echter grote zorgen over het effect van alle windparken in het IJsselmeergebied op vogelsoorten en vleermuizen. Immers, niet alleen dit windpark wordt gerealiseerd maar vele gingen er aan vooraf, zoals de windparken Noordoostpolder, Wieringermeer, Fryslân, Zeewolde.

In dit verband verbaast het de IJsselmeervereniging, dat de windparken Noordoostpolder niet bij de cumulatie zijn betrokken. De effecten van deze windparken zijn nog niet in de achtergrondwaardes van vleermuizen en vogels verwerkt, dus had dit windpark daarin wel moeten worden meegenomen.

Vooraf door de aanleg wordt ook stikstof uitgestoten en die uitstoot is getoetst met toepassing van Aerius Calculator. Die toetsing is in het licht van de recente uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onvolledig en onvoldoende. Er zal op andere wijze aangetoond moeten worden, dat de stikstofuitstoot niet tot significante effecten op stikstofgevoelige habitat leidt.

De IJsselmeervereniging waardeert het dat door stilstandvoorzieningen de effecten op vleermuizen en de kleine zwaan worden beperkt. In dat verband verzoekt de IJsselmeervereniging om de monitoringsperiode tot tenminste vijf jaren uit te breiden en de mogelijkheid open te houden om aan de hand van die monitoringsresultaten de mitigerende maatregelen uit te breiden.

Hoogachtend, namens de IJsselmeervereniging

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 14:13
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 1126
Postcode: 6501 BC
Woonplaats: NIJMEGEN
Telefoonnummer:
E-mailadres
Als: Organisatie
Organisatie: Poelmann van den Broek Advocaten

Reactie

3SRRT7730879

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

datum: 6 juni 2019
onze referentie: 073899 - Berghorst/Raedthuys Groep
documentnummer: 21540068
uw referentie: Windplan Groen
behandeld door: mr.
T rechtstreeks:
F rechtstreeks: +31 (0) 24 381 1442
e-mail:

ZIENSWIJZE RIJKSINPASSINGSPLAN 'WINDPLAN GROEN'

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënten:

-
-
-
-
-
-

wordt hierbij gebruik gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze te geven op het ontwerp van:

- rijksinpassingsplan 'Windplan Groen', vast te stellen door de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- de omgevingsvergunning voor het ontwikkelen van Windpark Hondtocht Zuid, te verlenen door het college van burgemeester en wethouders van Dronten (doss.nr. 2019-0071);

Kennisgeving van de terinzagelegging van voornoemde ontwerpbesluiten heeft plaatsgevonden in de Staatscourant van 25 april 2019 (nr. 23296, **bijlage 1**).

Windplan Groen / Hondtocht Zuid

Het rijksinpassingsplan biedt de planologische basis voor de oprichting van tientallen windturbines die in verschillende lijnopstellingen in Oostelijk Flevoland zijn geprojecteerd. Cliënten zijn woonachtig ten oosten van en parallel aan de lijnopstelling 'Hondtocht Zuid' en zijn directe aangeelanden daarvan. Op dit moment zijn in dezelfde lijn al windturbines aanwezig. Deze worden echter 'vervangen' door nieuwe, hogere windturbines. Waar de ashoogte van de windturbines voorheen was beperkt tot 70 meter, wordt deze voor Hondtocht Zuid meer dan twee keer zo hoog, tot maximaal 166 meter. De beoogde maximale tiphoogte bedraagt zelfs 249 meter.

Vooropgesteld zien cliënten de noodzaak in van de energietransitie. Zij begrijpen dat een deel van die transitie tot stand komt door de oprichting van windturbines op land en ook dat de Flevopolder door de lage bevolkingsdichtheid en de weinige natuurlijke obstakels daarvoor een voor de hand liggende locatie is.

Clënten stellen zich echter op het standpunt dat zij als aangelanden:

- een reële grondvergoeding dienen te krijgen; en
- de gelegenheid had moeten worden geboden rechtstreeks te participeren in deze lijnopstelling.

Deze zienswijze richt zich dan ook enkel tegen het deel van het rijksinpassingsplan voor zover dat ziet op de lijnopstelling 'Hondtocht Zuid' en expliciet niet op de overige lijnopstellingen.

De bezwaren van cliënten zullen hierna nader worden toegelicht.

Windkoepel Groen

Windplan Groen bestaat zoals gezegd uit verschillende lijnopstellingen die elk door een andere partij worden ontwikkeld en geëxploiteerd. Die partijen hebben zich verenigd in de 'Windkoepel Groen', een vereniging met zelfstandige leden, die ieder een eigen windpark exploiteren dan wel daarbij betrokken zijn. Die leden betreffen over het algemeen samenwerkingsverbanden van lokale partijen, zoals agrariërs. Hondtocht Zuid wordt als een van de weinige lijnopstellingen niet door lokale partijen ontwikkeld, maar door een commerciële ontwikkelaar, de Raedthuys Groep uit Enschede (hierna: Raedthuys).

Geen compensatie en participatie

Bij de ontwikkeling van de verschillende lijnopstellingen is participatie van aangelanden van groot belang. Dit is immers één van de voorwaarden voor het beleidsmatig vereiste draagvlak voor de oprichting van de windturbines. Zeker in het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland wordt de mogelijkheid tot participatie en de koppeling met het draagvlak meermaals benadrukt:

"Om het aanwezige maatschappelijke draagvlak in Flevoland voor windenergie te behouden en nog verder te vergroten, willen we dat zoveel mogelijk mensen baat hebben bij de nieuwe situatie: eigenaren door de participatie in nieuwe, modernere windmolens, de bevolking als geheel door de verbetering van de omgevingskwaliteit en de kans om in het project te participeren, en de inzet van de gebiedsgebonden bijdrage." – p. 6.

Verder is op pagina 6 van het Regioplan opgemerkt dat de windturbines moeten leiden tot economische versterking:

"De economische versterking ontstaat door de extra banen die aan de windenergie verbonden zijn, maar vooral doordat de opbrengsten zoveel mogelijk in de provincie zelf terecht komen. Nu ontlenen veel agrarische bedrijven een substantieel neveninkomen aan windenergie. De aanpak is erop gericht dat dit in de toekomst mogelijk blijft en dat ook andere bewoners en ondernemers in de ontwikkeling of de exploitatie kunnen participeren. Een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten is een voorwaarde om het brede maatschappelijke draagvlak voor windenergie, dat nu in de provincie aanwezig is, op lange termijn te behouden."

Op pagina 21 wordt gewezen op de participatiemogelijkheden:

"Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren, waarbij geldt:

- *dat in ieder geval bewoners en ondernemers in het projectgebied de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase,*
- *dat in ieder geval alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie,*
- *dat beide vormen van financiële participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven"*

En op pagina 24 van het Regioplan Windenergie wordt dat verder toegelicht.

Financiële participatie

- **Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren. Van initiatiefnemers wordt gevraagd die participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig vorm te geven**

Ook binnen Windkoepel Groen zijn hierover afspraken gemaakt. Alle partijen bieden aangelanden de mogelijkheid rechtstreeks te participeren in de lijnopstellingen en een reële grondvergoeding. Daarmee is het nadeel van de lijnopstellingen voor de verschillende aangelanden grotendeels weggenomen en wordt het vereiste draagvlak juist verkregen.

Weliswaar is in paragraaf 7.3 van de plantoelichting opgemerkt dat:

"Windplan Groen wordt ontwikkeld door de bewoners van het buitengebied in projectgebied Oost. Door middel van het bieden van ruimte voor financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage kunnen alle inwoners, ook die uit de kernen, profiteren van het Windplan."

Cliënten hebben hier echter niets van gemerkt. Hoewel cliënten enige malen overleg hebben gehad met Raedthuys, is hen nog geen reële grondvergoeding aangeboden en in het geheel geen mogelijkheid tot directe participatie in de lijnopstelling. Zij concluderen dan ook dat Raedthuys zich vooralsnog niet aan het beleid en de gemaakte afspraken wenst te conformeren. Bij deze stand van zaken ondervinden cliënten dus slechts de lasten van de windturbines – zonder enige compensatie. Bij gebrek daaraan is ook geen sprake van het vereiste draagvlak, waardoor niet is voldaan aan het gemeentelijke en provinciaal beleid, onder meer vastgelegd in het Regioplan Windenergie.

Praktische en financiële nadelen

Cliënten hechten eraan te benadrukken dat de oprichting van de windturbines op verschillende wijzen ook daadwerkelijk nadelig voor hen is.

Ten eerste kan het land in een straal van ongeveer 500 meter van de windturbine maar beperkt worden gebruikt en bewerkt in verband met de hinder van slagschaduw en geluid voor zowel degenen die het land bewerken als het (pluim)vee dat daar loopt. Ook is sprake van een continue afleiding door de draaiende rotorbladen. Deze trekken ongewild de aandacht en leiden dus af op een negatieve manier. Bovendien is er nog de visuele verstoring door de obstakellichten, zowel 's nachts als overdag.

Er zal dus rekening mee moeten worden gehouden dat rondom de windturbines niet te lang achter elkaar kan worden gewerkt en beweid. Daarbij is van belang dat cliënten al wonen binnen de contour van de norm van meer dan 5:40 uur slagschaduw als gevolg van de windturbines, zodat dit op de landbouwgronden dichterbij de windturbines af hetemaal het geval zal zijn. Weliswaar wordt over de band van de Activiteitenregeling milieubeheer gesteld dat deze norm door mitigerende maatregelen (automatische stilstandvoorziening) niet wordt overschreden, maar bedacht moet worden dat deze slechts geldt voor de woningen en niet voor de landbouwgronden. Dit leidt tot een vermindering van de productiecapaciteit, een toename van administratieve lasten en daardoor tot omzetsderving die dient te worden gecompenseerd.

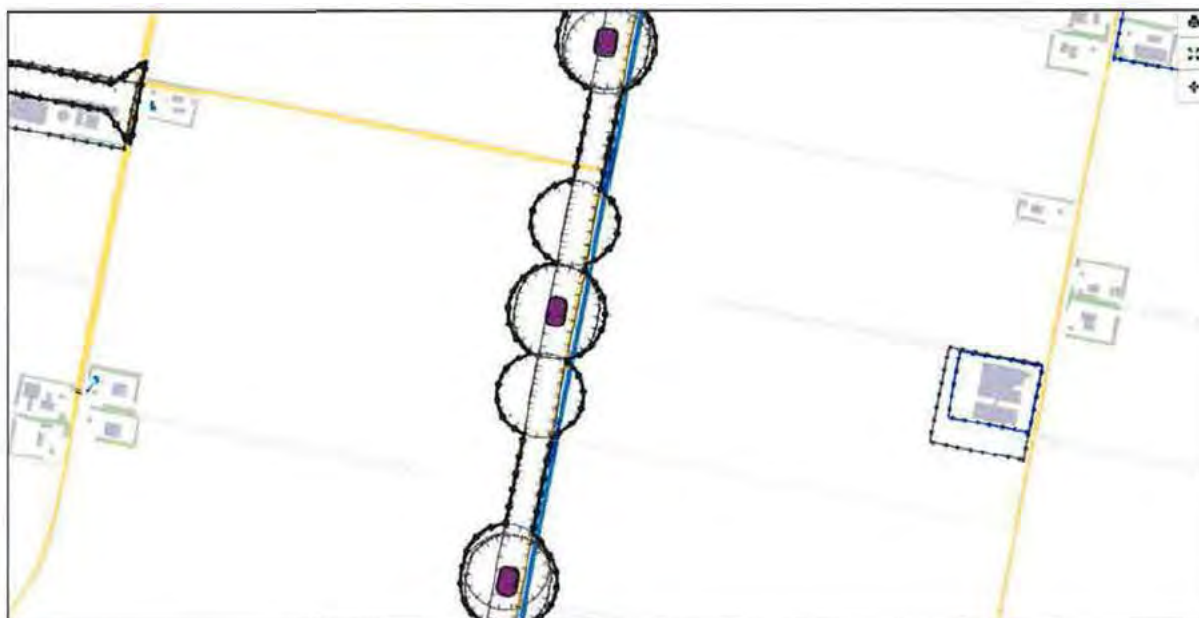
Daar komt nog bij dat windturbines van een dergelijke omvang tot verstoring van het GPS-sigitaal leiden. Cliënten zijn van GPS afhankelijk voor bijvoorbeeld de teelt van uien. Bij deze teelt komt

aan op de centimeter, het gelet op de smalle bedden. Zodoende zijn zowel de trekker als de daarop bevestigde eg GPS-gestuurd, en kan verstoring van dat signaal grote gevolgen hebben.

Ten tweede staan de windturbines zo dichtbij de percelen van cliënten geprojecteerd (op ca. 30 meter afstand), dat sprake is van overdraai. Voor de ontwikkeling van Hondtocht Zuid is het dus noodzakelijk gebruik te kunnen maken van de ruimte boven de percelen van cliënten om de rotorbladen van de windturbines daaroverheen te kunnen laten draaien. Ook deze ongevroegde inbreuk op het eigendomsrecht van cliënten – want dat is het – rechtvaardigt een fatsoenlijke compensatie die vooralsnog is uitgebleven.

Ten derde maken de onbebouwde landbouwgronden van cliënten het juist mogelijk om deze windturbines überhaupt te ontwikkelen. Er zijn geen of maar weinig alternatieven waarbij een lijnopstelling als die van Hondtocht Zuid op deze wijze kan worden gerealiseerd. Hondtocht Zuid is in zoverre afhankelijk van de gronden van cliënten. Ook deze afhankelijkheid rechtvaardigt een reële compensatie.

Tot slot is door de ontwikkeling van Windplan Groen cliënten zelf de mogelijkheid ontnomen een windpark of windturbines te ontwikkelen. Ondanks het feit dat cliënten met hun neus bovenop de windturbines zitten, hebben zij geen kans gekregen in de ontwikkeling te participeren om er op die wijze nog van te kunnen profiteren.



Rechts het agrarische bedrijf (met woning) van cliënt In het midden drie van de geprojecteerde windturbines direct tegen zijn perceel aan en links de woningen van de grondeigenaren die wel een (stevige) vergoeding ontvangen. Ook de 'overdraai'-zones boven het perceel van zijn goed te zien.

Saillant in dit kader is dat cliënten nog dichter op de windturbines wonen dan de eigenaars van de grond waarop de windturbines zijn geprojecteerd. Waar de grondeigenaar echter een tiental duizenden euro's per jaar krijgt vergoed, staan cliënten met lege handen. In zeker zin sluit de ene kant van de Hondtocht de andere kant uit. Juist deze scheve verhouding wordt door een reële vergoeding voor niet alleen de grondeigenaar, maar ook voor de aangelande ongedaan gemaakt.

Speciale last / égalité

Zoals gezegd ondervinden cliënten slechts de lasten en geen enkele lust van Windplan Groen. Het windpark dient op dit moment weliswaar het algemeen belang en het financiële belang van grondeigenaren en Raedthuys, maar wel ten koste van een kleine groep mensen, waaronder

cliënten. Aldus is voor cliënten sprake van een speciale last. Door hen niet voor die speciale last te compenseren is sprake van strijd met het égalitébeginsel.

Overdraai / uitvoerbaarheid

Zonder reële compensatie en participatie geven cliënten geen toestemming voor het gebruik van hun gronden voor de overdraai van de rotorbladen, hetgeen aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

Moreel appèl

Raedhuys merkt in Enschede niets meer van de windturbines na de oprichting en ingebruikname daarvan, behalve de daarmee gegenereerde winst, die mede bestaat uit gemeenschapsgeld (SDE+). Alle lokale partijen in Windkoepel Groen, zelf veelal ook woonachtig rondom de windturbines, bieden de aangelanden reële vergoedingen en participatiemogelijkheden voor het door de op te richten windturbines veroorzaakte ongemak.

Op deze plek wensen cliënten dan ook een moreel appèl op Raedhuys te doen om daartoe alsnog over te gaan. Cliënten juichen de energietransitie in de vorm van windenergie op land toe, maar wel alleen indien de lusten en lasten redelijk worden verdeeld. Voor Hondtocht Zuid is dat vooralsnog niet het geval.

Conclusie ontwerp-rijksinpassingsplan

Het gebrek aan compensatie en participatie maakt dat sprake is van strijd met het gemeentelijke en provinciale beleid en het égalitébeginsel. Verder is er daardoor geen toestemming voor de overdraai, hetgeen aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat. Gezien het voorgaande zijn cliënten van mening dat het rijksinpassingsplan op deze wijze niet kan worden vastgesteld.

Ontwerp-omgevingsvergunning

Het ontwerp van de omgevingsvergunning is gecoördineerd met dit rijksinpassingsplan voorbereid. Nu gezien het voorgaande het rijksinpassingsplan niet in deze vorm kan worden vastgesteld, kan ook het ontwerp van de omgevingsvergunning niet in deze vorm worden vastgesteld.

Conclusie

Gezien het voorgaande verzoeken cliënten uw minister om het rijksinpassingsplan 'Windplan Groen' voor zover dat ziet op de lijnopstelling Hondtocht Zuid niet in deze vorm vast te stellen en het college om de omgevingsvergunning ten behoeve van de realisatie van lijnopstelling Hondtocht Zuid niet te verlenen.

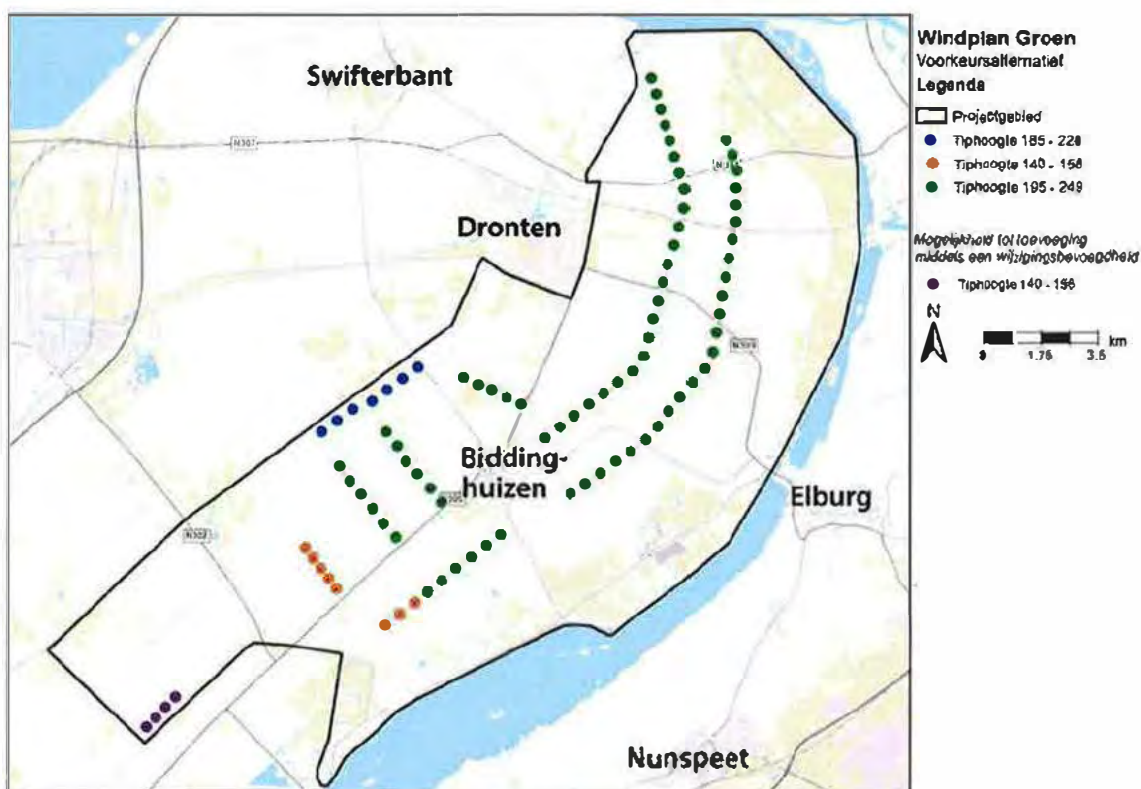
Met vriendelijke groet,
Poelmann van den Broek advocaten

Bijlage: 1. Publicatie Staatscourant 25 april 2019 (nr. 23296)

BIJLAGE 1

Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten reageren door het indienen van een zienswijze.



Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 98 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 90 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. We kunnen dat niet zonder windenergie – op zee én op land. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben in het Energieakkoord met elkaar afgesproken om 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De provincies en het Rijk hebben 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Groen is de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Dit betekent



dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan ligt ook een ontwerpbesluit van de provincie Flevoland over de wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland ter inzage bij de provincie. De ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Flevoland Windplan Groen betreft het optimaliseren van de plaatsingszones bij de Pijlstaartweg, Harderringweg, Hoge Vaart en Kokke!tocht en het aanwijzen van drie extra plaatsingszones aan de Ansjovistocht, Zeebiestocht en Verlengde Hondtocht Noord.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen. Het ontwerpbesluit van gedeputeerde staten is apart gepubliceerd en in te zien op de website www.flevoland.nl.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere onderliggende stukken vanaf 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op:

- gemeente Lelystad, Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert. Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- **Maandag 6 mei 2019 van 19:00-21:00 te Lelystad.** Locatie: Congrescentrum de Pijler, adres: Ketelmeerstraat 90, 8226 JX Lelystad
- **Woensdag 8 mei 2019 van 19:00-21:00 te Ketelhavel.** Locatie: Hotel Lands End, adres: Vossemeerdijk 23, 8251 PM Dronten
- **Woensdag 15 mei van 19:00-21:00 uur te Dronten.** Locatie: Open Hof, Adres: De Zuid 2, 8251 BH Dronten
- **Donderdag 16 mei van 19:00-21:00 te Biddinghuizen.** Locatie: Kerk- en zalencentrum De Voorhof, adres: Akkerhof 3, 8256 BK Biddinghuizen

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn deskundige medewerkers aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het milieueffectrapport. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten, het milieueffectrapport of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Groen'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten



Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist aanwezig. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.windplangroen.nl en op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Aparte tekst voor op de voorpagina van de huis-aan-huis bladen:

Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland), informatievonden op 6, 9, 15 en 16 mei

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 14:51
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters: .
Straat: Het Zwarte Water
Huisnummer: 10
Postcode: 8253 PD
Woonplaats: DRONTEN
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie de bijgevoegde zienswijze

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie de bijgevoegde zienswijze

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie de bijgevoegde zienswijze

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie de bijgevoegde zienswijze

Reactie

*Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten*

ZIENSWIJZE

De heer _____, nader te noemen: _____, wonende te _____, aan het adres _____, voor deze zaak woonplaats kiezende op het kantooradres WET Advocaten en Mediators aan Het Zwarte Water 10 te Dronten (telefoon: _____ - _____, fax: 0321-314311), ten kantore van mr. ing. _____ - _____, die door hen daartoe bepaaldelijk is gemachtigd, wensen een zienswijze in te dienen naar aanleiding van:

- het ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen;
- het ontwerpbesluit omgevingsvergunning, Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569) Windpark Zeebiestocht;
- het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften, Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569), Wabo Zeebiestocht 2.

Om praktische redenen worden de zienswijzen van _____ in één geschrift ingediend. merkt echter uitdrukkelijk op dat de zienswijze betrekking heeft op alle hiervoor genoemde ontwerpbesluiten.

_____ heeft reeds op 3 juni 2019 een zienswijze ingediend. De onderhavige zienswijze dient als een aanvulling daarop te worden beschouwd.

- 1 _____ heeft kennis genomen van de inhoud van het hiervoor genoemde ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen alsmede van de ontwerpbesluiten Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten.
- 2 _____ kan zich niet verenigen met de inhoud van de genoemde ontwerpen aangezien van mening is dat, in het geval de ontwerpbesluiten als zodanig worden vastgesteld de belangen van _____ onevenredig worden geschonden. Reden waarom _____ een zienswijze wenst in te dienen.

- 3 Het Rijksinpassingplan Windplan Groen is een plan van grote omvang. Het plan heeft alleen al om die reden een forse invloed op het betreffende gebied. [redacted] woont niet alleen aan de Zeebiesweg doch oefent daar ook een tweetal bedrijven uit die zich bezighouden met de teelt van boomkwekerijgewassen. De uitvoering van de plannen zullen de bedrijfsvoering mogelijk schade toebrengen. Daarenboven zal de uitvoering zeker onaanvaardbare negatieve gevolgen hebben voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de 7 windturbines met een maximale tiphoogte van 220 meter heeft een grote impact op de woning en de leef- en werkomgeving van [redacted] omdat de woning, de bedrijfsgebouwen en de landerijen waarop de boomkwekerijgewassen worden geteeld (en waarop dus dagelijks de werkzaamheden worden uitgevoerd) binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. [redacted] zal dus worden geconfronteerd met een grote mate van hinder veroorzaakt door slagschaduw. [redacted] acht het onbegrijpelijk dat er ten aanzien van de zogenaamde slagschaduw wordt aangenomen dat het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn belangen en de zogenaamde gevoelige objecten voldoende beschermen. [redacted] stelt zich op het standpunt dat er ten onrechte geen maatwerkvoorschriften zijn opgenomen in de ontwerpbeschikking.
- 4 Door Windpark Zeebiestocht 2 onderdeel uit te laten maken van Windplan Groen wordt de bestaande lijnopstelling van 10 veel lagere windturbines gesaneerd en vervangen door een nieuwe lijnopstelling van 7 windturbines. Dat lijkt een verbetering voor de woon-, leef- en werkomgeving. Dat is het echter zeker niet. De bestaande windturbines hebben een ashoogte van 70 meter, een rotordiameter van 70 meter en een maximale tiphoogte van ongeveer 105 meter. De 7 nieuwe windturbines hebben een ashoogte van 155 meter, een tiphoogte van maximaal 220 meter en een maximale rotordiameter van 166 meter. Het is derhalve volstrekt duidelijk dat de totale impact van 7 nieuwe turbines vele malen groter is dan de totale impact van de 10 bestaande turbines. Dat geldt zowel het geluid als de beleving en zeker de slagschaduw. [redacted] merkt op dat de sanering en vervanging van de huidige lijnopstelling van 10 turbines door een 7-tal turbines niet noodzakelijk is. Immers er was al een omgevingsvergunning verleend voor de vervanging en herbouw van de bestaande lijnopstelling van 10 windturbines. Deelname van de Zeebiestocht in Windplan Groen is en was niet noodzakelijk. De kennelijke belangenafweging die in het voordeel van de initiatiefnemers van de Zeebiestocht is uitgevallen houdt onvoldoende rekening met de gerechtvaardigde belangen van [redacted] en andere inwoners in de woon- en leefomgeving.

In dat verband wijst [redacted] uitdrukkelijk op hetgeen het Kwaliteitsteam Wind in de brief van 4 februari 2018 heeft aangegeven. Duidelijker kan het niet: de voorkeur gaat uit naar het behoud van de bestaande molens ten opzichte van de voorgestelde nieuwe molens.

- 5 Anders gezegd: de initiatiefnemers worden (heel) veel beter van deelname in Windplan Groen en een omgevingsvergunning vergunning waartoe geen noodzaak bestaat terwijl de nadelen volledig worden afgewikkeld op [redacted] en andere inwoners van de directe omgeving. Dat klemt te meer omdat [redacted] die op een geringe afstand van de windturbines woonachtig is en zijn werkzaamheden heeft, niet rechtstreeks mag participeren in het project. Weliswaar heeft [redacted] de gelegenheid om in Windplan Groen deel te nemen via Windshare en lijkt er mogelijk sprake te zijn van een geringe omgevingsvergoeding doch dat compenseert de relatief forse toename van de overlast bij lange na niet.
- 6 [redacted] is van mening dat de ontwerpvergunning voor de bouw van een 7-tal windturbines niet in stand kan blijven om reden zoals hiervoor aangegeven.

Dronten, 6 juni 2019

gemachtigde

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 6 juni 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot en met 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte vanaf Ketelhaven.

1. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"² naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO³ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁴. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁵ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

² https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

³ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁴ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁵ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁶, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁷ en Duitse documentaires⁸ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad⁹ als van de windturbines van Windplan Groen¹⁰.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

⁶ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁸ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁹ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹⁰ Inpassingsplan windplan groen

2. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹¹

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹² Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

3. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹³

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Ik vind dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

¹¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

¹² https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹³ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

4. De MER is onvolledig

In de MER mis ik de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴.
- **Roggebotveld;**
In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden.
Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. Ik zie in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

5. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie grote informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte¹⁷ omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

6. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

De bereidheid bij de gemeente en provincie mist om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

¹⁷ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

- 7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken**
Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wèl voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 16:54
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja Er is niet of onvoldoende onderzoek gedaan naar electrosmog dat schadelijk kan zijn voor mens en dier (koe in mijn geval)

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De zaken die voor ons van belang zijn staan in de bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Biddinghuizen 06-06-2019

Onderwerp: Zienswijze betreffende Rijksinpassingsplan Windplan Groen

Naam:

(Windmolen locatie Windpark Ansjovisstroom B.V. De Windstroom B.V. en De Windroos B.V.
gevestigd aan)

Geachte Meneer/Mevrouw,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolenplan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op de omgevingsvergoeding, MER rapport, zwerfstroom; (elektro smog), geluidoverlast (decibels), verlichting, en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van het Windpark Ansjovisstroom B.V).

1. De omgevingsvergoeding die vastgesteld is binnen Wind Koepelgroen is niet conform de afspraak van de opstalovereenkomst;
2. MER rapport; er is geen onderzoek gedaan naar welke invloeden er voor het aanwezige vee en de leefomgeving van het vee voort kunnen komen door de nieuwe windturbine. Zwerfstroom (Electro smog) veroorzaakt onrust bij het vee, met name het risico op onrust in de stal. De kans is aanwezig dat het vee zich van de zwerfstroom af verplaats, hierbij volgen negatieve effecten voor het aanwezige vee, zoals rennen in stal en het niet meer willen beven op bepaalde plaatsen in de stal.
3. Geluidoverlast(decibels); de mogelijkheid is aanwezig dat de verwachte decibel hoger is dan de prognose van het rapport welke binnen Wind Koepel Groen wordt gehanteerd en hiermee is de kans aanwezig is dat de wettelijke geluidsnorm wordt overschreden;
4. Verlichting; de mogelijkheid is aanwezig dat de verlichting niet aan de eisen zal voldoen. Indien de verlichting met een neerwaartse richting op bouwblok van de Botweg 4 schijnt, achten wij de kans van overlast voor het aanwezige vee en de bewoners van de woning aanwezig.
5. De slagschaduw kan voor veel overlast en irritatie zorgen voor ons als bewoners en het vee.

Na aanleiding van de eerder door ons benoemde argumenten verwachten wij van de aanvrager schadeloosstelling indien blijkt dat wij aantoonbaar hinder/schade ervaren.

Hoogachtend:

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 21:04
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Wij wensen een minimalisering van de licht vervuiling in de nachtelijke uren. Door blijvend de technische mogelijkheden te benutten om de rode herkenning lichten zo te gebruiken, dat de omwonende personen er geen hinder van zullen ondervinden, dus alleen zichtbaar voor vliegverkeer. De eigenaren zullen hiertoe moeten worden verplicht.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De windturbines komen in de directe nabijheid van onze woning. Ons woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Wij zullen hierdoor planschade lijden en behouden ons het recht voor om planschade te vorderen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De initiatiefnemers houden de gelederen gesloten voor ons en andere bewoners in het gebied. Dit heeft ongelijkheid tot gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Reactie

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 21:44
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

geen oordeel.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De belangen van de omwonenden die geen mogelijkheid hebben gekregen om direct te participeren in een omliggend windpark.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Na opschaling van diverse windturbines hebben wij vanuit de woonkamer zicht op meer dan 10 windturbines. Volgens het ontwerpinpassingsplan resulteert dit waarschijnlijk ook tot overlast door slagschaduw. Hierdoor wordt ons woongenot aangetast. Tevens zal dit een waardedrukkend effect hebben op de waarde van onze woning.

Tot nu heeft de windturbine-exploitant geen contact gezocht en/of compensatie aangeboden voor de toekomstige aantasting van ons woongenot. Exploitanten van enkele andere windparken binnen Windplan Groen hebben dit wel gedaan. Dit resulteert in willekeur en een groot verschil tussen burens. Onze burens hebben bijvoorbeeld een aanbod ontvangen van € 5000 per jaar en ons is niets aangeboden terwijl wij dichterbij een windmolen wonen.

Het zou beter zijn geweest wanneer hiervoor binnen windplan groen eenduidige afspraken zouden zijn gemaakt en iedere omwonende afhankelijk van de afstand tot de dichtstbijzijnde windmolen een zelfde vergoeding zou ontvangen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De grote verschillen tussen (toekomstige) windturbine-exploitanten en andere buurtgenoten is groot en wordt bepaald door geluk of pech. De mogelijkheden om via Windshare te participeren in de verschillende windparken zijn beperkt en zeggenschap binnen de windparken nihil. Belang Windshare is meestal 5% en in 2 windparken maximaal 13% waardoor van echte invloed binnen de diverse windparken geen sprake is. De winstbepaling en -verdeling kan zodanig zijn dat Windshare in de toekomst wordt benadeeld en weinig rendement aan hen toekomt. Helaas is dit niet transparant.

De resulteert in onvrede en zorgt voor onrust in de buurt wat de leefbaarheid in een buurt

negatief kan beïnvloeden. Dit is een zeer negatieve ontwikkeling in een omgeving waar het buurtcontact nu vaak goed en intensief is.

Reactie

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 21:45
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijgevoegde bijlage zienswijze

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijgevoegde bijlage zienswijze

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijgevoegde bijlage zienswijze

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijgevoegde bijlage zienswijze

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

ZIENSWIJZE

Wij, de heer _____ en mevrouw _____ wonende op het adres _____ wensen een zienswijze in te dienen naar aanleiding van:

- het ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen;
- het ontwerpbesluit omgevingsvergunning, Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569) Windpark Zeebiestocht;
- het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften, Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten, dossier nummer 2019-0074 (Olo nummer 4138569), Wabo Zeebiestocht 2.

Om praktische redenen dienen wij deze zienswijzen in één geschrift in. Wij merken echter uitdrukkelijk op dat de zienswijze betrekking heeft op alle hiervoor genoemde ontwerpbesluiten.

Wij hebben reeds op 3 juni 2019 een zienswijze ingediend. De onderhavige zienswijze dient als een aanvulling daarop te worden beschouwd.

- 1 Wij hebben kennis genomen van de inhoud van het hiervoor genoemde ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Groen alsmede van de ontwerpbesluiten Wabo Zeebiestocht 2, gemeente Dronten.
- 2 Wij kunnen ons niet verenigen met de inhoud van de genoemde ontwerpen aangezien wij van mening zijn dat, in het geval de ontwerpbesluiten als zodanig worden vastgesteld de belangen van ons, onevenredig worden geschonden. Reden waarom wij een zienswijze wensen in te dienen.
- 3 Het Rijksinpassingplan Windplan Groen is een plan van grote omvang. Het plan heeft alleen al om die reden een grote invloed op het betreffende gebied. Wij wonen niet alleen aan de Professor Zuurlaan doch oefenen daar ook een bedrijf uit. De uitvoering zal zeker onaanvaardbare negatieve gevolgen hebben voor de woon- en leefsituatie. De voorziene plaatsing van de 7 windturbines met een maximale tiphoogte van 220 meter heeft een grote impact op onze woning en onze leef- en werkomgeving omdat de woning, de bedrijfsgebouwen en de landerijen binnen de slagschaduwcontouren van 6 tot 16 uur per jaar zijn gesitueerd. Wij zullen dus worden geconfronteerd met een grote mate van hinder veroorzaakt door slagschaduw. Wij achten het onbegrijpelijk dat er ten aanzien van de zogenaamde slagschaduw wordt aangenomen dat het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn belangen en de zogenaamde gevoelige objecten voldoende

beschermen. Wij stellen ons op het standpunt dat er ten onrechte geen maatwerkvoorschriften zijn opgenomen in de ontwerpbesluit.

- 4 Door Windpark Zeebiestocht 2 onderdeel uit te laten maken van Windplan Groen wordt de bestaande lijnopstelling van 10 veel lagere windturbines gesaneerd en vervangen door een nieuwe lijnopstelling van 7 windturbines. Dat lijkt een verbetering voor de woon-, leef- en werkomgeving. Dat is het echter zeker niet. De bestaande windturbines hebben een maximale tiphoogte van ongeveer 120 meter. De 7 nieuwe windturbines hebben een tiphoogte van maximaal 220 meter en een maximale rotordiameter van 166 meter. het is derhalve volstrekt duidelijk dat de totale impact van 7 nieuwe turbines vele malen groter is dan de totale impact van de 10 bestaande turbines. Dat geldt zowel het geluid als de beleving en zeker de slagschaduw. Wij merken op dat de sanering en vervanging van de huidige lijnopstelling van 10 turbines door een 7-tal turbines niet noodzakelijk is. Immers er was al een omgevingsvergunning verleend voor de vervanging en herbouw van de bestaande lijnopstelling van 10 windturbines. Deelname van de Zeebiestocht in Windplan Groen is en was niet noodzakelijk. De kennelijke belangenafweging die in het voordeel van de initiatiefnemers van de Zeebiestocht is uitgevallen houdt onvoldoende rekening met onze gerechtvaardigde belangen en andere inwoners in de woon- en leefomgeving. In dit verband wijzen wij uitdrukkelijk op hetgeen het Kwaliteitsteam Wind in de brief van 4 februari 2018 heeft aangegeven. Duidelijker kan het niet: de voorkeur gaat uit naar het behoud van de bestaande molens ten opzichte van de voorgestelde nieuwe molens.
- 5 Anders gezegd: de initiatiefnemers worden (heel) veel beter van deelname in Windplan Groen en een omgevingsvergunning vergunning waartoe geen noodzaak bestaat terwijl de nadelen volledig op ons en andere inwoners van de directe omgeving worden afgewikkeld. Dat klemmt te meer omdat wij op een geringe afstand van de windturbines woonachtig zijn niet rechtstreeks mogen participeren in het project. Weliswaar hebben wij de gelegenheid om in Windplan Groen deel te nemen via Windshare en lijkt er mogelijk sprake te zijn van een geringe omgevingsvergoeding doch dit compenseert de relatief forse toename van de overlast bij lange na niet.
- 6 Wij zijn van mening dat de ontwerpvergunning voor de bouw van een 7-tal windturbines niet in stand kan blijven om reden zoals hiervoor aangegeven.

Dronten, 6 juni 2019

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 21:59
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Voor zover de getallen en waarden kloppen niet maar dat zijn berekeningen op papier. De molens draaien nog niet dus geen mens weet hoe dat uitpakt.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Dat er in windplan groen smerige spelletjes worden gespeeld. Dat het niet om duurzame energie gaat maar om geld. Door bepaalde windmolen lijnen een bedroevend slechte communicatie is naar het gebied toe om er zelf beter van te worden. Een trieste ontwikkeling in oostelijk Flevoland die voor jonge ondernemers veel bedreigingen mee brengen.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Dronten 06-06-2019

Onderwerp : Zienswijze betreffende Rijksinpassingsplan Windplan Groen
Naam :

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de herstructurering van het windmolen plan van de provincie Flevoland (Rijksinpassingsplan Windplan Groen). Het bezwaar richt zich op het **ontbreken van de Ellertocht Zuid als locatie voor windturbines en op het recht op vergoeding door overlast (met name slagschaduw van de lijn Olsterwind).**

Het regio plan Windenergie Flevoland beoogt om de economische opbrengst van windenergie eerlijk te verdelen onder de bewoners van het buitengebied. Citaat uit het regioplan "Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving" Er zijn echter grote problemen ontstaan met de bevolking over turbines bij Biddinghuizen en bij Ketelhaven. Volgens mij moet hier een goede oplossing voor worden gevonden. Wethouder van de gemeente Dronten heeft in de commissievergadering van 9 mei 2019 aan gegeven te kijken of er oplossingen zijn voor Biddinghuizen en Ketelhaven hiervoor gaat hij het gesprek aan met de Windkoepel Groen. In het belang van het proces kan na afloop van dit proces worden aangegeven waar de (on)mogelijkheden zijn. Dit zal na afloop worden gecommuniceerd met de raadsleden van de gemeenteraad. Door het schrijven van deze zienswijze ga ik er van uit dat de gemeente Dronten, Windkoepel Groen, provincie Flevoland en rijksoverheid nogmaals onderzoekt waarom niet wordt gekozen wordt voor Ellertocht Zuid als plaatsingszone voor windmolens.

De Ellertocht Zuid is één van de plaatsingszones voor nieuwe windturbines die als oplossing kan dienen voor deze problemen. Doordat er mogelijkheden zijn voor een lijnopstelling met een vijftal molens kunnen de molens waar Biddinghuizen en Ketelhaven op tegen zijn verplaats worden, zodat de businessclass niet in gevaar komt.

Ik verzoek u om de locatie Ellertocht Zuid toe te voegen aan het voorkeursalternatief Windplan groen.

Deel 2 van zienswijze is dat wij om een verklaring vragen waarin staat dat we zoals de vergunningsaanvraag aangeeft geen last van slagschaduw hebben. Dit kunnen we echter niet zomaar aannemen vanaf een papiertje met een tekening want het gaat hier om enorme molens die nog niet elders in de buurt staan. Op onze afstand staat in de procedure aangeven dat we nul uur last zouden hebben van slagschaduw en daar gaan we dan ook vanuit. Wij verwachten van de aanvrager een officieel document met handtekening dat we geen last zullen hebben van slagschaduw niet in onze

woning, niet in onze stallen maar ook niet met de bedrijfsvoering op het landbouwbedrijf. Wil de aanvrager hier niet aan voldoen dan eisen we een vergoeding voor de mogelijke hinder.

Ook kunnen we nog niet overzien of we op een of andere manier last hebben van hinder b.v. Geluid, Beeld en overige zaken. Daarom verwacht ik van aanvrager indien blijkt dat ik aantoonbaar hinder heb dat aanvrager daarover met ons in gesprek gaat en dat daar een oplossing voor komt.

Hoogachtend ,

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 22:40
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

JA ZIE MIJN BIJGEVOEGDE ZIENSWIJZE

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

JA ZIE MIJN BIJGEVOEGDE ZIENSWIJZE

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

JA ZIE MIJN BIJGEVOEGDE ZIENSWIJZE

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

JA ZIE MIJN BIJGEVOEGDE ZIENSWIJZE

Reactie

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Biddinghuizen, 6 juni 2019.

Bureau Energieprojecten,
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Betreft: zienswijze ontwerp inpassingsplan Windplan Groen.

Geachte,

Inleiding.

Bij de ter inzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.

Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.

Mijn zienswijze.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt, doorachterstand in betrokkenheid en informatie tijdens het proces

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers feitelijk al buiten spel gezet. Uitgangspunt bij algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn o.a. dat u de bevolking vanaf het prille begin de bevolking er bij betreft. Helaas heb ik als inwoner van Biddinghuizen (gemeente Dronten) daar niets van gemerkt.

De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennis achterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen in de gemeente Dronten te weten Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. De raad van de gemeente Dronten heeft dat in sept.2018 onderkend.

Ik lees in de stukken, dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.

Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor mij als bewoner van Biddinghuizen?

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners van Biddinghuizen gekozen hebben om te wonen in Biddinghuizen vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Bremerberg ,Veluwemeer, Agrarisch landschap). Verwacht wordt bescherming en geen aantasting.

Volgens Natura 2000 is er geen plaats voor uitbreiding en/of het veranderen van bestaande windmolens. Expliciet dient de overheid op grond van Natara 2000 het gebied tussen de kern Biddinghuizen en de randmeren te preserven. Windmolens behoren hier niet thuis hetgeen tevens betekent dat er geen ruimte is voor vervanging van bestaande om economische redenen evenmin een uitbreiding. Het windmolenplan groen alsook het inpassingsplan in het bijzonder kent geen openbaar belang. Bovendien is er strijd met de omgevingswetgeving en wel in het bijzonder de omgevingswet.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Biddinghuizen. Er is sterke aantasting van de woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot en waardedaling van het vastgoed. Bovendien verstoort het het vestigingsklimaat voor bedrijven.

Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Biddinghuizen met gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaat-sing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging. Aan het raadsbesluit van de gemeente Dronten inzake het inpassingsbesluit moet worden opgemerkt dat hier geen zorgvuldig onderzoek aan ten grondslag ligt. Feit is dat de bewoners van het dorp Biddinghuizen niet zijn gehoord. Een niet representatieve belangvereniging in Biddinghuizen kon evenmin de raad van Dronten positief adviseren.

Ondanks dat er sprake is van een volstrekt onjuiste locatie keuze voor het windpark bestaat er zelfs geen ruimte om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern Biddinghuizen te plaatsen. Hier is sprake van een zeer dominante besluitvorming zonder dat men rekening houdt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers. Hiermee wil ik nogmaals beargumenteren dat het plan niet voldoet aan de eis dat er een openbaar belang mee moet zijn gediend.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

Politiek gezien Flevoland is een derde van de partijen tegen nieuwe windparken en voor het overige deel geldt dat er zonder steun van de omgeving geen windmolen meer mag worden gebouwd. Dat maakt het naar mijn mening voor windpark en die in procedure zijn, zoals Windplan Groen, niet anders.

In het Regioplan zijn drie alternatieven onderzocht echter leefomgeving en draagvlak worden niet genoemd.

De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "*Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd*"

Dit is echter niet het geval bij het huidige ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Biddinghuizen.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak en aantasting van de beginselen van behoorlijk bestuur, verzoek ik u met klem geen verdere uitbreiding toe te staan en de bestaande slechts te onderhouden en geen toestemming tot dat de om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het te geven tot vervanging na ommekomst van de technische levensduur. Gezocht dient te worden naar locaties welke niet knellen.

2. Het ontwerp inpassingsplan Winplan Groen is in strijd met het “nee , tenzij principe “ van Natura 2000 gebied n / Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Voor Natura 2000 gebieden / Ecologische Hoofd Structuur / Natuurnetwerk Nederland geldt een “nee, tenzij” regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.

Volgens de "*EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation*" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.

Dit is beide niet gebeurt:

- In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.

In de MER zien we - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort.

De MER stelt: *“De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten”*

Verder lezen wij: *“Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht”*

En we lezen: *“Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting cq een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie”.*

Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.

Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied niet verleend worden.

- De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door ons aangedragen

alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.

Wij twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur / NatuurNetwerk Nederland / Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie laat de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.

Er is geen noodzaak voor de realisatie van een windpark en/of 5 windturbines rond Biddinghuizen:

De business case van Windplan Groen en het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Biddinghuizen noodzakelijk zijn.

Dit zijn drogredeenen:

- a. Er is in het Beeld kwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.
- b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.
- c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan onwil dan aan een onmogelijkheid.

Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om opzoek te gaan naar andere plaatsingszones – omdat het aangepaste plan dan op nieuw instemming moet worden gebracht -zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Biddinghuizen voor de komende 25 jaar?!

Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Biddinghuizen te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.

Tussen de referentie situatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case. In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie en Windkoepel Groen ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.

Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden:

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor

zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. (47dB komt ongeveer overeen met het geluid van een afzuigkap.)

Als inwoner van Biddinghuizen ga ik langdurig blootgesteld worden aan geluidsoverlast van de windturbines.

Uit onderzoek van TNO blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% bin-nenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Biddinghuizen e.o. (5000 inwoners) minimaal 500 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden: toename slaapstoornissen. Dat is onacceptabel.

Infrageluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier:

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.

Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van wind turbines. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen:

- Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine hebben 2 maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een wind turbine wonen.
- Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.

Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan. Een aantal landen en staten nemen deze richtlijn op in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.

Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Biddinghuizen gepland:

In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Biddinghuizen.

Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimum afstand van windturbines tot een woning

Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook criterium van 10x de tiphoogte omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduwinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wel hinder van betekenis is. De omstandigheden brengen met zich mee dat uit locatieneel oogpunt dat er sprake is van een onjuiste locatiekeuze.

Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Biddinghuizen mogen worden gerealiseerd.

Waardedaling van woningen moet voorkomen worden:

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Biddinghuizen aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Het zicht vanuit de woning op de windmolens wordt aangetast. Bij realisatie van Wind-plan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Uit rechtspraak blijkt dat de waardaling van als gevolg van plaatsing van windmolens bedraagt 12-40 %. Het mag duidelijk zijn dat daarmee tevens mag worden verondersteld dat het negatieve invloed heeft op de samenstelling van de inwoners.

De bewoners van Biddinghuizen worden dubbel benadeeld:

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad.

Als inwoner van Biddinghuizen krijg ik te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad als van de windturbines van Windplan Groen. De overlast die Lelystad Airport en Windplan Groen veroorzaken zijn voor mij als inwoner van Biddinghuizen onevenredig groter dan elders in Nederland. Deze ongelijkheid dient m.i. worden voorkomen.

Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in de samenleving en de sociale cohesie:

We zien nu dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijven. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.

In de pers is daar genoeg aandacht voor. Ook in de uitzending van Argos van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatie-regeling monddood gemaakt.

Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd omdat de initiatiefnemers, veelal agrariërs, met de windturbines winstgevend nevenactiviteiten kunnen uitvoeren maar dat deze winstgevend nevenactiviteit voor maatschappelijke onrust zorgt.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan elders in Nederland.

Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.

Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken:

Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen Verontruste bewoners van Biddinghuizen en Windplan Groen, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.

In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot – dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.

Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.

Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.

Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.

a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.

In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland (maximale ashoogte van 120 meter).

b. De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.

c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden. Ook kunnen omwonenden met de app eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.

d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw

Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners krijgen te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.

Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Biddinghuizen 0 uur per jaar zal bedragen.

Horizonvervuiling:

De bewoners van Biddinghuizen krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Bij de omwonenden zijn twijfels over de indruk die de geleverde visualisatie oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je er bij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. De foto's zijn minder dramatisch dan de werkelijke ervaring. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties niet onderschat mag worden.

Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen:

Flevoland heeft al voldaan aan de taakstelling windenergie op land. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.

Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij windparken in Groen aangesloten ondernemers.

Er is twijfel over de business case van Windplan Groen:

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.

Windplan Groen brengt schade toe aan de woon en leef omgeving van de bewoners van Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen gemeente Dronten vast staat.

Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt:

Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatieve hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid.

Het staat vast dat windturbines psychische schade veroorzaken door het onverkoopbaar worden van hun woningen. Gelet hierop verzoek ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.

Tot slot

Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Verzonden: Donderdag 6 juni 2019 23:34
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Groen OB

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie:

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Hinder door slagschaduw tijdens bedrijfsvoering en in en om huis.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Hinder door slagschaduw tijdens bedrijfsvoering en hoe het in en om huis uitpakt wat betreft slagschaduw is op ons adres onbekend. Wij vallen net buiten de cirkel voor compensatie. Wij verwachten een verklaring waarin is opgenomen de garantie dat wij geen last hebben van slagschaduw.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Nee

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Biddinghuizen, 4 juni 2019

Betreft: Zienswijze Inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerp omgevingsvergunning
 Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dient ondergetekende, een zienswijze in, inzake het Inpassingsplan Windplan Groen en de Ontwerp omgevingsvergunning Windplan Groen, meer specifiek te noemen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht".

In het Inpassingsplan Windplan Groen en de ontwerp omgevingsvergunning is sprake van de realisatie van zeer hoge windmolens in de directe invloedssfeer van mijn woning waardoor de ontwerp vergunning een verdere verslechtering oplevert van het woon- en leefklimaat van mij en mijn gezin door een toename van slagschaduw en geluidshinder.

1: Bezwaar tegen "Windpark Kubbeweg"

Windmolen op ca 400 meter van woning / vervallen van bestaand vergoedingsrecht:

Op dit moment hebben wij zicht vanuit onze woning op molens van "Windpark Kubbeweg" met een masthoogte van 70 meter en een rotordiameter van 80 meter. Daarmee hebben de molens een tiphoogte van 110 meter. De dichtstbijzijnde molen staat momenteel op een afstand van ongeveer 440 meter van onze woning. In 2006 is voorafgaand aan de realisatie van de huidige molens van "Windpark Kubbeweg" een hindervergoeding overeengekomen, een financiële schadecompensatie voor de hinder als genoegdoening voor overlast.

De nieuw te realiseren molens betreffen molens met een ashoogte tussen 130 en 166 meter en een rotordiameter tussen de 130 tot 166 meter. De tiphoogte komt daarmee mogelijk op circa 249 meter! De dichtstbijzijnde molen zal worden gerealiseerd op een afstand van circa 400 meter van onze woning. (zie hoofdstuk 1.4 uit de aanvraag van "Windpark Kubbeweg").

De nieuwe molens worden ongeveer 2 keer zo hoog als de huidige molens en de dichtstbijzijnde molen komt op een kleinere afstand dan de huidige afstand tot onze woning. In de voorbereiding naar de huidige vergunningsaanvraag zijn wij nooit benaderd en/of geïnformeerd over slagschaduw, afstanden, geluidscontouren en/of andere hinder.

En op de vraag hoe de nieuwe financiële vergoeding eruit zal gaan zien werd geantwoord dat deze er niet meer zal zijn zodra de bestaande lijn gesaneerd zal zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat wij met een 2 keer zo hoge molen op een kleinere afstand meer hinder gaan ervaren dan in de huidige situatie.

pagina 1 van 4

Het is voor ons dan ook niet te begrijpen dat omwonenden die in een straal van circa 400 meter wonen, die meer hinder gaan ervaren, geen hogere vergoeding wordt aangeboden.

2: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

Slagschaduw:

De norm voor slagschaduw is max 20 minuten per dag gedurende 17 dagen per jaar. Dit komt neer op ongeveer 6 uur slagschaduw per jaar.

In de aanvragen van "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" staat voor onze woning het volgende resultaat slagschaduwduur:

Adres:	Windpark Kubbeweg	Windpark Zeebiestocht	Windplan Groen (Totaal)
	50,41 uur p/jaar	0? uur p/jaar	50,41 uur p/jaar

Het totaal van 50,41 uur per jaar is ruim meer dan de wettelijke norm en er moeten dan ook mitigerende maatregelen genomen worden. Oftewel: de molens van beide parken moeten geregeld stilgezet worden.

Hierover moeten tussen "Windpark Kubbeweg" en "Windpark Zeebiestocht" afspraken gemaakt worden welke worden vastgelegd in de vergunning. Beide parken veroorzaken een slagschaduw boven de wettelijke norm, maar op welke manier maatregelen worden genomen omtrent (verdeling van vereiste) stilstand blijkt (tussen de windparken) niets te zijn geregeld. Hoewel beide aanvragers verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen, neemt geen van beide aanvragers actie of verantwoordelijkheid.

3: Bezwaar tegen "Windplan Groen"

Geluidscontouren:

De maximale norm voor geluid volgens het activiteitenbesluit is max 47 Lden en 41 Lnight. Op pagina 14 van bijlage 6 van de aanvraag van De Kubbeweg, staat onze woning boven aan de lijst met 43 Light en 49 Lden. Cumulatief op 43 Lnight en 50 Lden. Na mitigerende maatregelen 'keurig' op 41 Lnight en 47 Lden.

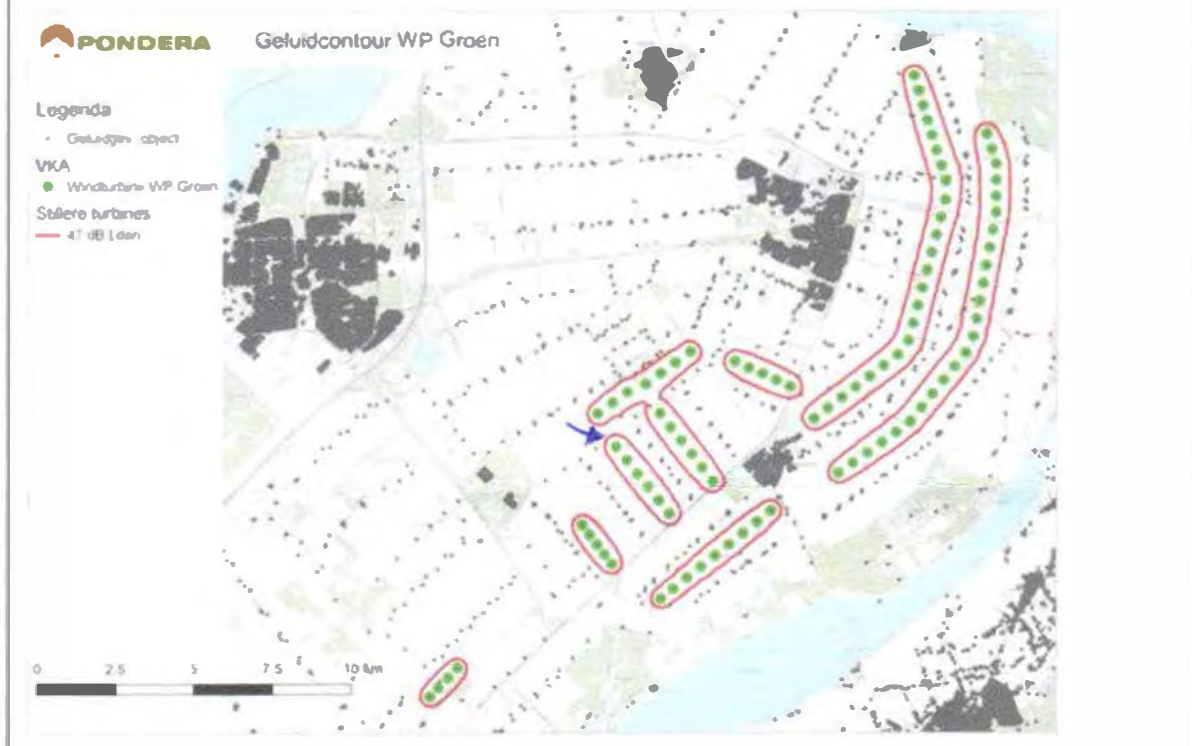
Maar op alle tekeningen in de vergunningsaanvraag van beide parken is onze woning ingetekend binnen de contouren van maximale geluidshinder. Hieruit trek ik de conclusie dat er sprake is van een overschrijding van de norm door "WindPlan Groen" (cumulatief) na mitigerende maatregelen. Ter illustratie de visuele kaders van geluidscontouren waarbij onze woning binnen de rode lijn is gesitueerd:

pagina 2 van 4

5.2.2 Onderzoek

In het kader van het MER is een geluidsonderzoek uitgevoerd op woningniveau. Voor elke woning is de geluidsbelasting op de gevel bepaald. De geluidsbelasting is in beeld gebracht voor een windturbine met een bovengemiddeld bronvermogen en voor een turbine met een lager bronvermogen. Daarmee is inzicht ontstaan in de bandbreedte aan geluidsbelasting die op grond van dit inpassingsplan kan ontstaan. Figuur 5.1 geeft de geluidscontouren weer van de turbines met een lager bronvermogen. Alleen de geluidcontouren van de lage bronvermogens zijn weergegeven, omdat deze maatgevend zijn voor de vraag of mitigerende maatregelen nodig zijn.

Figuur 5.1 Geluidscontouren L_{den} 47 dB bij turbines met lager bronvermogen



Het gemiddelde windaanbod per jaar geeft niet elk jaar dezelfde mate van overlast. Maar de contourlijn (norm) is berekend na mitigerende maatregelen en bij een gemiddeld windaanbod. Het geluid zal voor ons dan ook bijna altijd op de norm of boven de norm hoorbaar zijn en in een windrijk jaar zal de 47 Lden, 41 Lnicht norm waarschijnlijk ruimschoots worden overschreden.

Ons is bekend dat enkele woningen in Windplan Groen waarbij het geluid van een deelpark boven de norm komt zijn opgenomen binnen de inrichting van een Windpark als "Molenaarswoning". In ons geval komen wij cumulatief boven de norm uit, maar zijn er geen afspraken gemaakt. De gezamenlijke Parken ("Windpark Zeebiestocht" en "Windpark Kubbeweg") moeten in ons geval hierin gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

Als bewoner ben ik niet zonder meer tegen realisatie van nieuwe molens. Echter het mag niet zo zijn dat de initiatiefnemers voorbijgaan aan de hinder welke de omwonenden gaan ervaren. Bij de bouw van de huidige molens (2006) zijn er afspraken gemaakt welke wederzijds altijd nagekomen zijn. Voor het maken van nieuwe passende afspraken staan wij open.

4: Bezwaar tegen (officieus vernomen) voorgestelde hindervergoeding binnen Windplan Groen voor omwonenden:

Veel bewoners in het buitengebied die dichtbij een bestaande (oude) molen wonen ontvangen momenteel een hindervergoeding voor overlast. Deze vergoeding is niet afhankelijk of de bewoner een eigen bedrijf heeft, in loondienst werkt en/of wel of niet mee participeert in een ander (verder gelegen) park en/of bedrijf. Momenteel (in de oude/huidige situatie) ontvangen wij een schadecompensatie van € 8.071,40 per jaar in verband met een molen die op een afstand van ca 440 meter van onze woning staat.

In de nieuwe situatie zal de overlast / hinder van de molens van Windpark Kubbeweg behoorlijk toenemen, maar zijn wij nog niet benaderd voor het ontvangen van een nieuw af te spreken hindervergoeding. Toen ik zelf contact heb gezocht, heb ik te horen gekregen dat zij vinden dat we maar naar Windshare moeten, aangezien de Windondernemers verplicht zijn Windshare mee te laten participeren. Maar mijn zienswijze is dat de compensatie voor overlast los staat van wel of niet participeren.

Gelukkig lijkt het er in ieder geval op dat Windpark De Kubbeweg hun mening zal moeten bijstellen, aangezien we gehoord hebben dat in 'Windkoepel Groen' voorgesteld is om vaste bedragen aan de omwonenden te geven.

Maar in de wandelgangen wordt ook gezegd dat dit lagere bedragen zijn dan gangbaar is bij andere parken, en dat dat logisch is, aangezien in 'Windkoepel Groen de koek over meer personen verdeeld moet worden'.

Ik ben het echter niet eens met deze halve waarheid:

Van een groter aantal mensen die last heeft, wordt mijn probleem niet kleiner!

En aangezien bij verkoop van de woning de lasten en de lusten moeten worden overgedragen, heeft de hoogte van de jaarlijkse vergoeding ook invloed op de aanschafprijs die mensen willen bieden.

Conclusie:

In dit verband is het voor ons als bewoners van een woning op circa 400 meter afstand van een te realiseren windmolen van groot belang dat de overheden (en gemeente) ons meer bescherming gaat bieden tegen de toenemende hinder en overlast die veroorzaakt wordt door de realisatie van nieuwe windparken. Naast het ondergaan van hinder zien wij onze woning in waarde dalen als gevolg van de voor ons negatieve opschaling van nabij gesitueerde windparken zonder passende financiële compensatie.

Mocht u een toelichting op deze zienswijze willen ontvangen, dan ben ik uiteraard bereid deze te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

AANTEKENEN R215180495

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 155
5000 AD Tilburg

Spoorlaan 298
Tilburg

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Tevens vooraf per e-mail: bep@minezk.nl

<i>Datum</i>	<i>Ons zaaknummer</i>	<i>Behandeld door</i>
5 juni 2019	R215180495	
<i>Onderwerp</i>	<i>Uw kenmerk</i>	
Zienswijze	Windplan Groen	

Geachte heer/mevrouw,

Onderstaande cliënten:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-1)

hebben zich tot ons gewend terzake het navolgende.

Bestreden bestuilen

Op 25 april 2019 is de kennisgeving van Windplan Groen in de Staatscourant gepubliceerd (nummer: 23296). Van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019 liggen het ontwerp inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. De zienswijze van cliënten richt zich zowel tot het inpassingsplan als tegen de ontwerpomgevingsvergunning voor Windpark Hanze. Windpark Hanze vormt een onderdeel van Windplan Groen en bestaat uit 15 windturbines met een tiphoogte van 249 meter. Daarvan worden er 9 windturbines geplaatst ten noorden van de Hanzeweg (N307) en de eerste daarvan zal op een afstand van circa 900 meter van de woningen van cliënten komen te liggen.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
2

Op dit moment zijn in het gehele gebied van Windplan Groen 98 windturbines aanwezig met een totaal opgesteld vermogen van circa 168 MW. Op de locatie van Windpark Hanze staan momenteel geen windturbines. In eerste instantie werd uitgegaan van de realisatie van 109 windturbines. In het bestreden ontwerpingsplan wordt thans uitgegaan van 90 turbines met een opgesteld vermogen van 300 tot 400 MW en de sanering van de 98 bestaande windturbines.

Hiernavolgend zullen de gronden van de zienswijze aan bod komen.

Vooropgesteld

Hoewel inmiddels is aanvaard dat de klimaatverandering een wereldwijd en urgent probleem betreft dat een grote omschakeling vergt van de maatschappij, zijn er tal van maatregelen die dit probleem kunnen verhelpen, maar verschillen de meningen welke maatregelen het meest efficiënt en doeltreffend zijn. Cliënten zijn het erover eens dat de energietransitie een zeer belangrijke bijdrage kan leveren aan de klimaatdoelstellingen en het keren van de klimaatproblematiek. Zij vragen zich echter af of het grootschalig uitbreiden middels enorm omvangrijke windturbines op land hiervoor de meest aangewezen weg is. Er zijn, naast het opwekken van windenergie op land, ook nog tal van andere wijzen van duurzame energievoorzieningen. Daarnaast zijn cliënten van mening dat, als dan toch voor het opwekken van windenergie op land wordt gekozen, de huidige geplande locatie voor Windpark Hanze niet als een geschikte locatie kan worden beschouwd. Mocht onverhoopt toch voor de huidige opzet van Windplan Groen worden gekozen (er wordt vastgehouden aan 109 windturbines) dan geldt dat alternatieve locaties voorhanden zijn binnen Windplan Groen die een vergelijkbaar resultaat zullen opleveren, echter met aanmerkelijk minder bezwaren.

GRONDEN

I Strijd met beleid & regelgeving

A. Europees beleid & regelgeving

Guidance Document van de Europese Commissie 2011 "Wind energy developments and Natura 2000"
Dit document schrijft voor op welke wijze ontwikkelingen op het gebied van windenergie in relatie staan tot de Vogel- en Habitatrichtlijn. In dit document wordt het belang van het behoud, de bescherming en

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
3

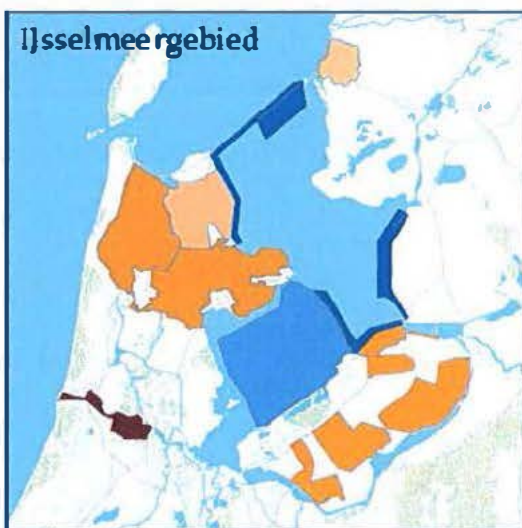
de versterking van Natura 2000-gebieden benadrukt. Bij het plannen en realiseren van windparken dienen de negatieve gevolgen voor de natuur tot een minimum te worden beperkt.

Cliënten stellen zich op het standpunt dat bij het vormgeven van de plannen voor Windpark Hanze in onvoldoende mate rekening is gehouden met Natura 2000-gebied het Ketelmeer & het Vossemeer. Daarnaast is ook in onvoldoende mate rekening gehouden met direct aangrenzende natuurgebieden, behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur en bijbehorende stillegebied. Deze onderdelen komen verderop nog uitgebreider aan bod.

B. Rijksbeleid – Structuurvisie Windenergie op land 2014

In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).

In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden. Zoals uit onderstaande kaart blijft mogen er geen windturbines boven de Hanzeweg (N307) worden gerealiseerd. Deze vallen namelijk buiten de plaatsingszone.



Figuur 1: Structuurvisie: plaatsingszones windturbines aangegeven in oranje

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
4

Op pagina 18 van de structuurvisie is een tabel weergegeven met uitvoeringsacties per gebied. Voor het gebied Flevoland is het volgende opgenomen:

Er ligt een kans om met herstructurering van oude turbines meer energie op te wekken met minder molens, terwijl tegelijkertijd een fraaier landschap ontstaat. De provincie Flevoland is hiertoe samen met huidige windturbine-eigenaren en gemeenten en met betrokkenheid van het Rijk een gebiedsproces gestart. Vanwege de nieuwe ontwikkelingen van Lelystad Airport zullen luchtvaart en windenergie op elkaar moeten worden afgestemd. Dit zal eveneens plaatsvinden door aanhaking bij dit gebiedsproces.

In eerste instantie betroffen de plannen een vergroting van het aantal windturbines. Men ging uit van de plaatsing van 109 windturbines. Op verzoeken van omwonenden en andere belanghebbenden om dit aantal terug te dringen werd keer op keer gereageerd met de stelling dat zulks niet mogelijk was, omdat de businesscase dan niet meer sluitend zou zijn. Naar aanleiding van bezwaren van vliegveld Lelystad is uiteindelijk toch een fors aantal windturbines (19 in totaal) uit de plannen geschrapt. Dit tot grote verbazing van cliënten. Ook daarna bleek de businesscase namelijk nog gunstig uit te pakken, terwijl daarvoor immer altijd zeer stellig werd geponeerd dat iedere windturbine noodzakelijk was voor een positieve businesscase.

Echter, zelfs met nog minder windturbines kan fors meer energie worden opgewekt dan thans het geval is met de bestaande 98 (deels verouderde) windturbines. Dit vanwege de grotere tiphoogte en verbeterde techniek. Daarnaast heeft te gelden dat met de huidige gekozen locatie van Windpark Hanze het landschap en het natuurnetwerk aan de oostpolder in ernstige mate wordt verstoord. De doelstelling om meer energie op te wekken met minder molens en tegelijkertijd het landschap te verfraaien wordt dan ook niet bewerkstelligd middels de huidige opzet in het ontwerpinpassingsplan.

Voorts geldt dat door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar is gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen. De taakstelling voor de provincie Flevoland betreft verreweg de grootste van alle provincies, terwijl dit qua oppervlakte de op twee na kleinste provincie van Nederland betreft. Cliënten zijn van mening dat de provincie Flevoland in onevenredig hoge mate dient bij te dragen aan de doelstelling van energieopwekking uit hernieuwbare bronnen. Zij pleiten voor

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
5

meer energieopwekking van windturbines op zee en in de kustgebieden en de opwekking van zonne-energie (met name op daken van woningen en bedrijfspanden), waarbij tevens rekening wordt gehouden met de gerechtvaardigde belangen van mens en natuur.

C. Provinciaal en gemeentelijk beleid & regelgeving

Omgevingsverordening provincie Flevoland

Op 15 maart 2019 is de nieuwe Omgevingsverordening van de provincie Flevoland in werking getreden. De bestreden besluiten leiden tot schendingen van deze Omgevingsverordening.

Zo staat onder andere in artikel 2.14 lid 1 sub d vermeld dat de windmolens een maximale ashoogte van 120 meter mogen hebben. De windturbines van Windplan Groen in het algemeen en Windpark Hanze in het bijzonder zullen een maximale ashoogte tot 166 meter kennen (en een maximale tiphoogte van 249 meter). Dit is een forse overschrijding van het in artikel 2.14 lid 1 sub d vervatte maximum van 120 meter. Het artikellid schrijft verder voor dat indien een initiatiefnemer een hogere ashoogte wenst te realiseren voor een hoger vermogen (MW), de initiatiefnemer dient aan te tonen dat het maximaal haalbare vermogen per turbine bij een windmolen met een ashoogte van 120 meter ontoereikend is. De onderbouwing hiervoor ontbreekt. Onder argument II betreffende nut & noodzaak wordt nader uiteen gezet dat de noodzaak hiertoe ontbreekt.

Daarnaast dient een projectplan ingevolge artikel 2.15 lid 1 sub a inzichtelijk te maken hoe de beoogde ruimtelijke ontwikkeling inzake windenergie gepaard gaat met het verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in of in de directe omgeving van het projectgebied. Ook deze onderbouwing schiet te kort.

Voorts schrijft artikel 2.18 voor dat het projectplan inzichtelijk dient te maken hoe het draagvlak voor en burgerparticipatie bij het initiatief worden verzekerd en hoe de omgeving in een vroeg stadium van de planvorming actief wordt betrokken bij de uitwerking van het initiatief, daaronder in ieder geval doch niet limitatief begrepen de planvorming rond de nieuwe windmolenopstellingen en de mogelijke inrichting van de plaatsingszones. In argument II betreffende nut & noodzaak onder het kopje "maatschappelijk draagvlak ontbreekt" zal uitvoerig uiteen worden gezet dat geenszins aan deze verplichting is voldaan.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
6

Bovendien is ingevolge artikel 9.3 lid 1 natuurgebied Roggebotzand (wederom) aangewezen als stiltegebied. Hiervoor geldt een maximale geluidsbelasting van 35 dB(A) gemiddelde per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het stiltegebied (artikel 9.6 lid 1). Hiernavolgend zal uit de onderdelen "geluidsbelasting" en "natuur & milieu" blijken dat ook die norm wordt geschonden.

Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland

Strekking van het Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (hierna: "het Regioplan") is de opwekking van meer windenergie met minder windturbines. Dat betekent het opschalen en saneren van windturbines. Ten tijde van het opstellen van het Regioplan d.d. 14 juli 2016 stonden er bijna zeshonderd oude, relatief kleine windmolens in Flevoland met een gezamenlijk vermogen van 629 MW. Op p. 5 van het Regioplan is de doelstelling verwoord:

De doelstelling met dit Regioplan Windenergie is om deze windmolens te halveren en daarmee twee keer zoveel duurzame energie opwekken. Dat biedt kans om de nieuwe windmolens op te stellen in lijnen die beter passen in het landschap.

Als deze doelstelling wordt toegepast op de locatie van Windplan Groen, waar thans 98 windturbines staan opgesteld met een gezamenlijk vermogen van circa 168 MW dan betekent dit een halvering van het aantal windturbines (naar 49) met een gezamenlijk vermogen van circa 330 MW. Het huidige ontwerpinpassingsplan voldoet niet aan deze doelstelling. Er worden fors meer windturbines gerealiseerd dan het uitgangspunt betreft. Daarnaast zetten cliënten grote vraagtekens bij het geprognosticeerde vermogen van 300 tot 400 MW. Gelet op de tiphoogte van 249 meter en de verbeterde beschikbare techniek is de verwachting dat dit vermogen laag is ingeschat.

Daarnaast geldt dat middels de realisatie van Windpark Hanze het landschap en de natuur in ernstige mate zal worden verstoord.

Op p. 6 van het Regioplan is een tweede doelstelling verwoordt:

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer

7

Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap, een duurzamere energiehuishouding, een sterkere economie en een onverminderd groot draagvlak in de samenleving.

Het landschap wordt enkel mooier indien het aantal windturbines halveert en de nieuwe windturbines op locaties worden gesitueerd waar al windturbines stonden of waarbij de impact op de omgeving zo gering mogelijk is. Zulks is niet het geval bij Windpark Hanze. Met een afstand van circa 900 meter tot Ketelhaven (een bungalowdorp met ruim 300 huishoudens en circa 600 inwoners) en op korte afstand gelegen van beschermde natuurgebieden wordt deze doelstelling met voeten getreden. Daarnaast geldt dat het draagvlak voor de komst van dit windpark ontbreekt. Onder het kopje "nut & noodzaak" zal dit onderdeel nog nader worden uitgewerkt.

Voorts geldt dat de plaatsingszones uit het Regioplan in strijd zijn met de plaatsingszones uit de Structuurvisie Windenergie op Land 2014.

Ecologische Hoofdstructuur provincie Flevoland

De provincie Flevoland wil natuur beschermen en ontwikkelen, maar ook ruimte hebben om andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en recreatie optimaal vorm te geven. De EHS kent een "nee, tenzij" beginsel: ontwikkelingen in en nabij de EHS mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, tenzij aangetoond wordt dat sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn én effecten worden voorkomen.

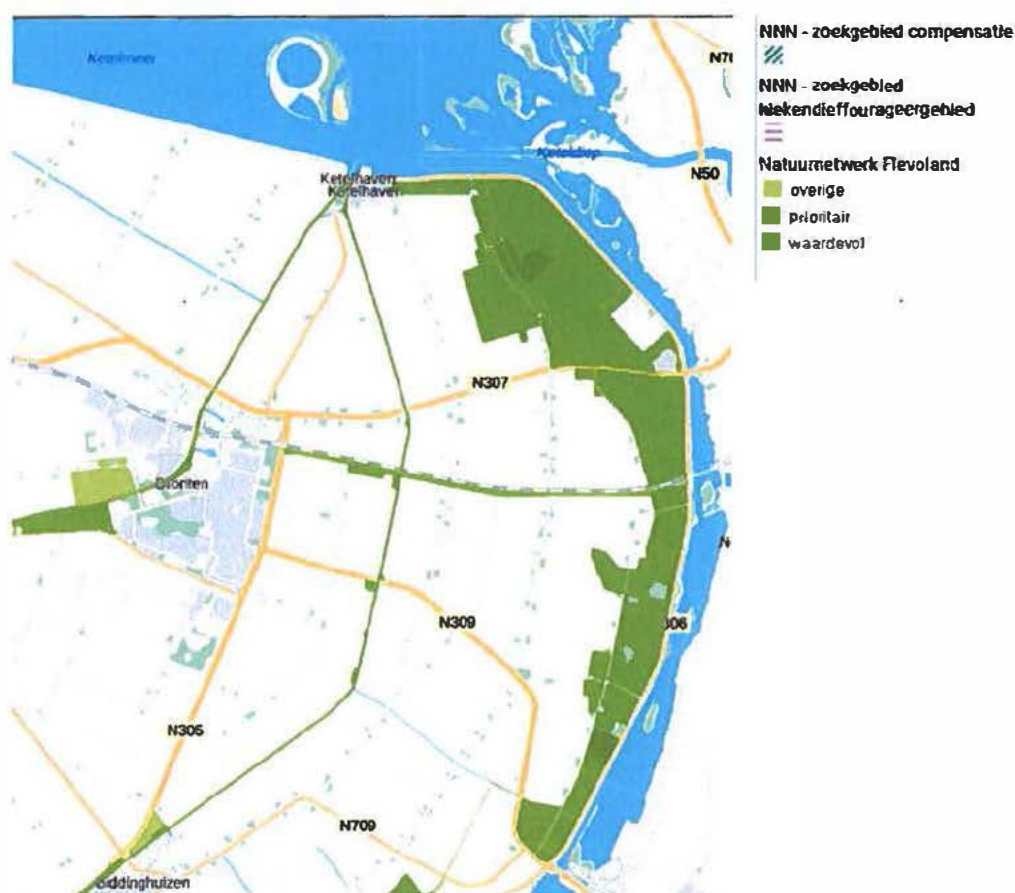
Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer & het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart en het Hanzetracé (een EHS strook die parallel aan het spoor loopt ten zuiden van de N307) vormen allen een onderdeel van dit natuurnetwerk. Dit betreffen gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Uit onderstaande kaart blijkt ook dat het plangebied van Windpark Hanze volledig is omsloten door natuur.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer

8



Figuur 2: Natuurnetwerk Flevoland

Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland. Windpark Hanze zal pal naast het natuurgebied Roggebotzand en op zeer korte afstand van het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer worden gesitueerd.

Structuurvisie Dronten plan 2030

Volgens de Structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van de N307 "ge vrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" (zie p. 27 van de Structuurvisie Dronten)

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
9

Bijgaand is de kaart uit deze structuurvisie opgenomen:



Figuur 3: Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen; zone 2 wordt gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de polder aan, waar opstellingen parallel aan moeten komen te staan.

Voor vele cliënten en inwoners van Ketelhaven was dit één van de redenen om te kiezen voor een woning in Ketelhaven. Middels plaatsing van de windturbines binnen zone 2 wordt de structuurvisie Dronten 2030 met voeten getreden.

Tussenconclusie

Het ontwerp-inpassingsplan en de bijbehorende ontwerpomgevingsvergunning komen reeds om deze redenen voor vernietiging in aanmerking.

II Nut & noodzaak

Algemeen

De EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het totale energieverbruik in 2020. De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord bovenop de Europese taakstelling voor Nederland een extra doel gesteld van 16% in 2023. In 2018 bedroeg het

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
10

energieverbruik uit hernieuwbare bronnen 7,4% (bron: CBS). Zoals hiervoor is weergegeven is door het Rijk in de Structuurvisie Wind op Land een doelstelling kenbaar gemaakt van 6.000 MW aan windenergie op land voor 2020. Voor de provincie Flevoland is 1.390,5 MW opgesteld vermogen voor 2020 opgenomen.

A. *Noodzaak voor realisatie Windpark Hanze ontbreekt*

Zoals hiervoor reeds is aangegeven richten de bezwaren van cliënten zich met name op de 9 windturbines welke zijn gelegen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Gelet op het feit dat het totale Windplan Groen uit 90 windturbines bestaat, behelst dit aldus 10% van het geheel. Zelfs zonder deze 9 windturbines zullen alle doelstellingen uit Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid en regelgeving worden behaald. Sterker nog, dit zal in verregaande mate beantwoorden aan dit beleid en regelgeving. Immers, de negatieve gevolgen voor de natuur en de omwonenden zullen afnemen. Ook zal nog steeds tegemoet worden gekomen aan de beleidsdoelstelling dat oude windturbines worden gesaneerd voor een (fors) kleiner aantal windturbines met een groter vermogen en rendement. Het plan zal ook beter aansluiten bij de doelstelling dat windturbineparken *gehalveerd* dienen te worden.

Daarnaast zetten cliënten grote vraagtekens bij het gestelde verwachte opgewekte vermogen van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines. Gelet op het feit dat in het oorspronkelijke plan met 109 windturbines de verwachting was dat 550 MW zou worden opgewekt, lijkt de inschatting van 300 tot 400 MW bij de realisatie van 90 windturbines wel erg laag. Dit laat echter onverlet dat de huidige 98 verouderde windturbines een opgewekt vermogen van 168 MW kennen. Ook bij het schrappen van de 9 turbines uit het noordelijk deel van Windpark Hanze zal het thans opgewekte vermogen naar verwachting minimaal worden verdubbeld. Uit de milieueffectrapportage blijkt dat gerekend wordt met de referentie turbines General Electric 3.8-130 – 3,8MW en Nordex N149/4500 – 4,5 MW. Inmiddels zijn er veel efficiëntere windturbines op de markt met een vermogen van meer dan 5MW, zoals:

- Nordex N149 / 5.x
- GE 158 5.3
- Vestas V162
- Siemens SG 5.8-155

Dit betekent dat er met 10 – 20 % minder windturbines kan worden volstaan om het gewenste vermogen aan elektriciteit op te wekken. Daarmee kunnen van de 90 geplande windturbines er dus zeker 9 en mogelijk zelfs 18 windturbines vervallen.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
11

Tevens blijkt uit de Monitor Wind op Land 2017, opgesteld door de RVO op 31 maart 2018 dat aan het eind van 2017 in Flevoland 1.185,4 MW geïnstalleerd vermogen stond; dat is goed voor ruim 85% van de provinciale doelstelling 2020 van 1.390,5 MW. Er resteert in de provincie Flevoland een opgave van 205,1 MW (Netto) voor de doelstelling 2020. Bij 147,8 MW (10,6 %) hiervan is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft 334,7 MW méér projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020, waardoor het totaal op 124,1% komt. Met andere woorden: de realisatie van Windpark Hanze is niet nodig om de provinciale doelstelling voor 2020 te behalen.

Kortom: de noodzaak voor realisatie van de 9 meest noordelijk gelegen windturbines uit Windpark Hanze ontbreekt.

B. Maatschappelijk draagvlak ontbreekt

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door het Rijk en provincie gedefinieerd. De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles was dus al op voorhand geregeld.

Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en liepen zo steeds achter de feiten aan. Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 heeft erkend.

Clënten lezen in de stukken dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval, dat een vermeende vertraging in

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
12

het traject de business-case gevaar loopt. Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven? Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijs) zomaar van tafel.

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat? Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd. Volgens de toekomstige omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug. Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen. De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 600 bewoners van Ketelhaven krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van hun woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. Onlangs is door de inwoners van de Ketelhaven een petitie opgesteld tegen de komst van Windpark Hanze, welke door 190 huishoudens is ondertekend. Ketelhaven bestaat uit circa 300 huishoudens. Deze petitie is ook aan het provinciebestuur aangeboden.

In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht. Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
13

provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn voistrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd. Dit beginsel is middels artikel 2.18 van de Omgevingsverordening Flevoland 2019 ook van toepassing op Windplan Groen. Hierin zijn zowel de initiatiefnemers als de overheid (Rijk, provincie en gemeente) echter schromelijk tekort geschoten.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
14

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel de Provinciale Staten van de provincie Flevoland¹ als de gemeente Dronten² twijfelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor. De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat bewoners in Ketelhaven³ en Biddinghuizen⁴ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen. Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken. De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd" Voorts is in het ontwerp-inpassingsplan opgenomen dat alle inwoners, ook die uit de kernen kunnen profiteren van het Windplan middels financiële participatie en door afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage. Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoeken cliënten u met klem om het traject

¹ <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/163555/staten-nog-niet-overtuigd-van-windplan-groen>

² https://www.flevopost.nl/nieuws/dronten/551766/politiek-twijfelt-enorm-over-windplangroen.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

³ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/ketelhaven-lijnrecht-tegenover-windplan-groen-geen-millimeter-ruimtevoor-iets-anders>

⁴ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/video-biddinghuizen-voelt-zich-met-windplan-groen-dubbel-gepakt-vertrouwen-is-weg>

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
15

van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden. Niet het Rijk (in Den Haag), maar de omwonenden zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in ontwerp vastgestelde plannen.

C. Alternatieven

Cliënten wijzen op een drietal alternatieven met aanmerkelijk minder bezwaren:

1. Het inpassen van zonneparken in de Ecologische verbindingszone (EVZ);
2. Zonnepanelen op daken;
3. Een andere lijnopstelling voor de 9 meest noordelijk gelegen windturbines van Windpark Hanze

Ad 1. Zonneparken in de EVZ

De doelstellingen voor het opwekken van hernieuwbare energie hoeven niet per definitie door middel van windenergie te worden behaald. Plaatsing van zonnepanelen, al dan niet in de vorm van zonneparken, vormen ook kansrijke manieren om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen. Zo zijn reeds 2 zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare). Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten reeds aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat landbouwgrond verloren gaat. Zoals al eerder door de VvE Ketelhaven is voorgesteld, kan worden overwogen om de EVZ te gebruiken voor de aanleg van zonneparken. Als voorbeeld wordt gewezen op een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart. Gebleken is dat natuurontwikkeling en zonneparken elkaar niet bijten, mits dit op een juiste wijze wordt ingepast. Daarnaast blijft het open landschap daarmee grotendeels behouden en kan een vermogen van circa 30 MW worden gerealiseerd.

Ad 2. Zonnepanelen op daken

Voorts is er nog veel ruimte op de daken van agrarische bedrijfsbebouwing en schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten (agrarische) ondernemers beschikbaar voor de aanleg van zonnepanelen. Cliënten zien hierin ook een kansrijke manier van duurzame energieopwekking die tevens aanmerkelijk minder bezwaren met zich meebrengt (geen negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en geen geluidshinder en/of hinder door slagschaduw).

Ad 3. Alternatieve lijnopstelling

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
16

Indien onverkort wordt vastgehouden aan het aantal van 90 windturbines en de volledige realisatie van Windpark Hanze dan stellen cliënten zich op het volgende standpunt.

Er is een alternatieve lijnopstelling mogelijk van de 9 windturbines, waarbij de meest dichtstbijzijnde windturbine op 2.500 meter (circa 10x de tiphoogte) afstand van de woongemeenschap Ketelhaven wordt uitgevoerd en waarbij tevens de belangen van de natuur beter mee gediend zijn.

III Onevenredige negatieve gevolgen woon- en leefklimaat

Realisatie van Windpark Hanze zal grote negatieve gevolgen voor het woon- en leefklimaat voor omwonenden met zich meebrengen.

A. *Negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie*

Cliënten zien dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren. In de pers is daar genoeg aandacht voor.⁵ Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken" van 13 april 2019 wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.⁶ De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatierегeling monddood gemaakt.

Omwonenden kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd terwijl de "buurman" slapend rijk wordt.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe. Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek. Indien er

⁵ O.a. <https://www.nporadio1.nl/podcasts-uitgelicht/15716-podcast-de-dag-hoe-het-windmolendebat-steds-grimmerwerd>

⁶ <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/15877-verliezers-en-winnaars-door-windenergie-2>

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
17

niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

B. Horizonvervuiling

De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling. Dit wordt het best geïllustreerd aan de hand van de foto's welke beschikbaar zijn op de website van Windplan Groen. De hiernavolgende foto's zijn genomen vanaf Boslaan 69 te Dronten (gelegen in de Ketelhaven).



Figuur 4A: Uitzicht Zuidrand Ketelhaven in de huidige situatie

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
18



Figuur 4B: Uitzicht Zuidrand Ketelhaven in toekomstige situatie

C. Geluidshinder

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB.

Tot nog toe heeft de Raad van State haar uitspraken met betrekking tot hinder van windturbines gebaseerd op een rapport van de RIVM uit 2015. Volgens een recent rapport van de WHO zou geluid van windmolens niet hoger mogen zijn dan 45 dB.⁷ De geluidsnorm uit de bestreden besluiten zijn daarmee dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.

⁷ <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/environmental-noise-guidelines-for-the-europeanregion-2018>

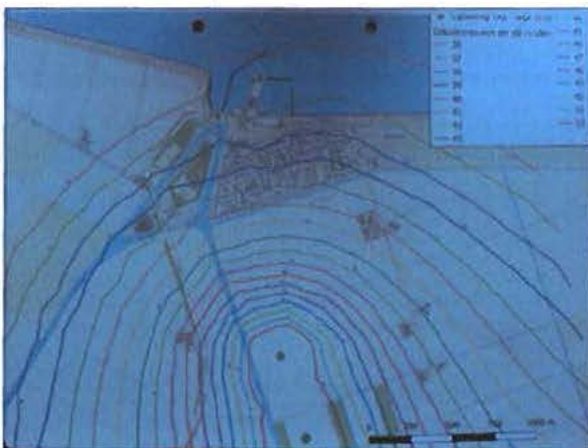
Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
19

Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken. Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in de berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Cliënten zouden dan ook graag inzicht krijgen in welke parameters als inputwaarde voor het model zijn gebruikt

Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn. Uit onderzoek van TNO⁸ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige) geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Ketelhaven e.o. (ca 1000 inwoners) minimaal 100 bewoners ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Cliënten achten dit niet acceptabel.



Figuur 5: Geluidsbelasting op Ketelhaven volgens berekeningen van Pondera Consult

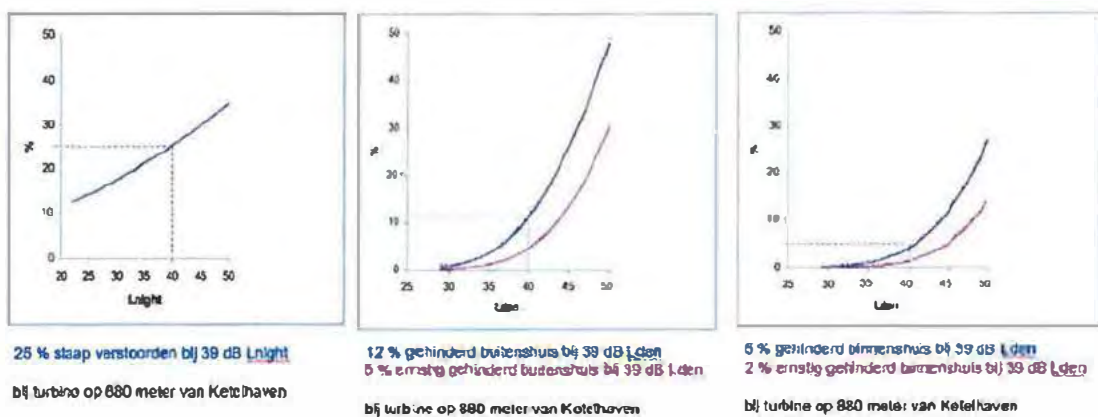
⁸ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geuid_van_windturbines.pdf

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
20

In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.



Figuur 6: Percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.⁹ Cliënten zijn dan ook van mening dat het percentage geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen en dat het inpassingsplan en de plaatsing of schrapping van de windturbines op navenante wijze wordt aangepast.

D. Obstacle lighting

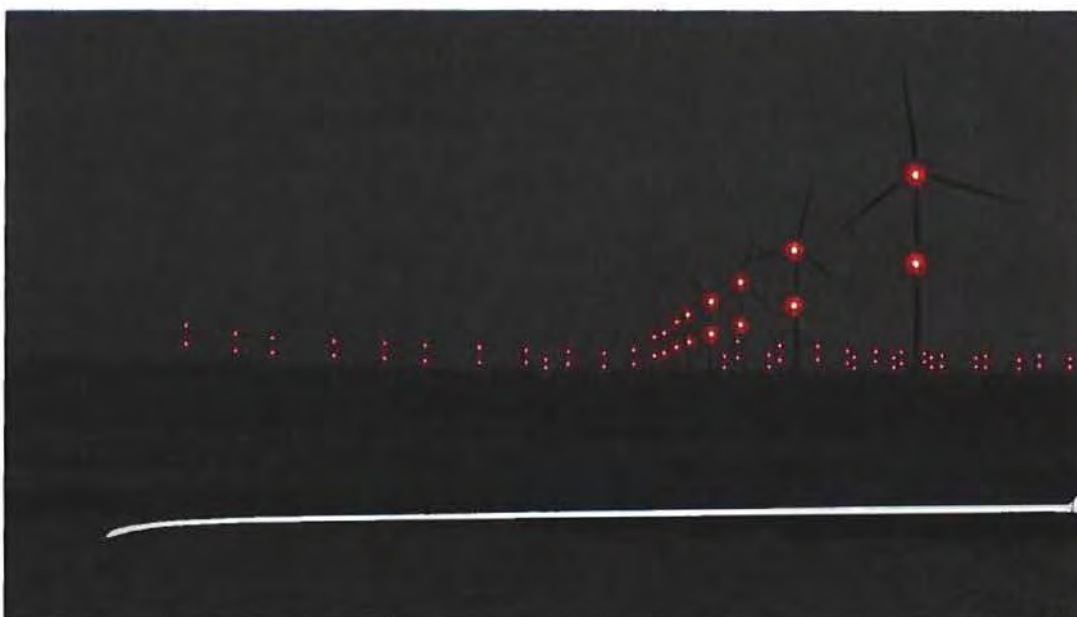
De impact van obstacle lighting moet niet worden onderschat. In het donker zullen de bewoners van Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel knipperend "red light district". Zie hieronder een foto als sfeerimpressie tijdens de nacht:

⁹https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/05/2_Kennisbericht_Geluid_van_windturbines_incl%20bijlage.pdf

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
21



Figuur 7: sfeerimpressie in de nacht

E. Slagschaduw

Gelet op de huidige locatie wordt slagschaduw door de initiatiefnemers niet verwacht en is ook 0-uren slagschaduw toegezegd. Cliënten wensen echter onder geen beding geconfronteerd te worden met slagschaduw. Ook in dit kader wordt gepleit voor een afstand van minimaal 10x de tiphoogte tot de woningen van cliënten.

F. Volksgezondheid

Het is aannemelijk dat de windturbines met een dergelijke omvang aanzienlijke negatieve gevolgen zullen hebben voor de volksgezondheid. Dit onderdeel is dan ook ten onrechte in de bestreden besluiten veronachtzaamd. Uit onderzoeken blijkt dat wel degelijk ernstige gezondheids- en psychische klachten ontstaan bij omwonenden van (omvangrijke) windturbines. Het laagfrequente geluid zorgt voor hoofdpijn, prikkelbaarheid, concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens samen met slapeloosheid, hetgeen de stress in niet geringe mate verhoogt. Dit kan tevens leiden tot aanzienlijke psychische schade. Er zijn inmiddels meerdere recente wetenschappelijke studies die een

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
22

verband leggen tussen het geluid van windturbines en negatieve gevolgen voor de gezondheid van mensen.¹⁰

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio.¹¹ Naast het hoorbare geluid, zoals hiervoor onder 'geluidshinder' aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines.¹² Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen.¹³

Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen.¹⁴

Het RIVM volgt en onderschrijft de WHO onderzoeken. Het voorgaande vormde voor het RIVM aanleiding om zich nader te verdiepen in de gevolgen van laagfrequent geluid van windturbines.¹⁵ Het RIVM hoopt voor het einde van het jaar een advies uit te kunnen brengen aan het ministerie.

Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.¹⁶ In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie,

¹⁰ Zie o.a. het artikel "Wind Turbine Noise and Sleep" van 17 november 2018:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6266820/>, het artikel "The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies" van 16 mei 2015:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25982992>, het artikel "Health Effects Related to Wind Turbine Sound, Including Low-Frequency Sound and Infrasound" van 23 oktober 2017:

<https://link.springer.com/article/10.1007/s40857-017-0115-6>, het artikel "The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health" van januari 2019: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214629618309654>.

¹¹ <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/press-information-note-on-the-launch-of-the-who-environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

¹² <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2:0Yk3f7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹³ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degeijk-ziek.htm>

¹⁴ <https://europepmc.org/abstract/med/30270297>

¹⁵ <https://www.rivm.nl/geluid/laagfrequent-geluid>

¹⁶ <https://stopthesethings.com/2017/01/30/getting-away-with-murder-how-the-wind-industry-rigged-noiserules-around-the-world/>

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
23

gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld.¹⁷ Gaandeweg komt steeds meer informatie beschikbaar die een relatie legt tussen windturbines en gezondheidsklachten.

De door Pondera gebruikte gegevens dateren van 2014. Toen was er nog niets bekend over infra- en ultrageluid dat door windturbines wordt veroorzaakt. Deze gegevens zijn inmiddels al verouderd en dienen te worden aangepast. De bestreden besluiten zijn gebaseerd op verouderde en zelfs onjuiste informatie. Reden te meer om het geluid van windturbines in relatie tot de volksgezondheid nog eens zeer kritisch tegen het licht te houden.

Gelet op het voorzorgsbeginsel verdient het naar de overtuiging van cliënten aanbeveling dat de windturbines van Windpark Hanze uit het overkoepelende Windplan Groen worden geschrapt. Mocht zulks om wat voor (gegronde!) redenen dan ook niet haalbaar worden geacht dan verdient op zijn minst aanbeveling dat een afstand van 10x de tiphoogte tot de woonkernen wordt aangehouden.

F. *Waardedaling van de woningen*

“Genieten van rust, ruimte en natuur” zo wordt de Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is zulks niet meer het geval. De kwaliteit van het uitzicht uit de tuin en de woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 kilometer vrij uitzicht over de landerijen tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoogte. Dit is royaal hoger dan de hoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185 meter).

Uit onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam uit 2014 blijkt dat windmolens binnen een straal van 2 kilometer tot een daling van de woningwaarde kan leiden van gemiddeld 1,4 tot 2,3%. De daadwerkelijke daling verschilt per locatie en is onder meer afhankelijk van afstand tot de windmolen en het zicht op de turbine. Het maakt daarbij niet uit of het om één of meerdere turbines gaat. De onderzoekers van de Vrije Universiteit van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam hebben de vergelijking gemaakt tussen huisverkopen zonder en met windmolens in de buurt. Zij hebben daarbij de effecten van verschillen in woningen, verschillen in regio's (zoals groei- versus krimpregio's) en de effecten van de economische crisis meegewogen. Grotere windmolens

¹⁷ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
24

zorgen voor een extra daling in woningprijzen: het effect kan dan dubbel zo groot worden. Gelet op de omvang van de windturbines van Windpark Hanze en de afstand tot de woningen in Ketelhaven is niet uitgesloten dat dit percentage (fors) hoger ligt dan de 2,3% uit het onderzoek van de universiteiten uit Amsterdam.

IV Natuur & milieu

Wet Natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wet natuur) bevat alle regels rondom de bescherming van natuurgebieden en soorten. In de wet heeft het rijk alle verplichtingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De provincie is op basis van de Wet Natuurbescherming verantwoordelijk voor de bescherming en instandhouding van de (internationale) natuurwaarden in de provincie. Door de ligging is Flevoland een belangrijke schakel tussen waterrijke gebieden in Utrecht, Noord-Holland, Gelderland, Overijssel en Friesland. De grote wateren de kustzones en de moerassen zijn belangrijke pleisterplaatsen voor watervogels op internationale trekroutes. Flevoland is van internationaal belang voor het voortbestaan van een groot aantal (vogelsoorten). Ook de bosgebieden langs de ooststrand van Flevoland hebben een hoge en bijzondere biodiversiteit. De omvang en groeikracht van de Flevolandse bossen is bovendien zo groot dat Flevoland een groot deel van de Nederlandse houtoogst realiseert.

Cliënten zijn van mening dat de instandhoudingsdoelstellingen van het Natuurnetwerk Nederland en het Natura 2000-gebied het Ketelmeer & het Vossemeer in ernstige mate zullen worden verstoord door de realisatie van Windplan Groen in het algemeen, en Windpark Hanze in het bijzonder. Dit blijkt ook uit de (onvolledige) milieueffectrapportage, die in het kader van de bestreden besluiten is opgesteld.

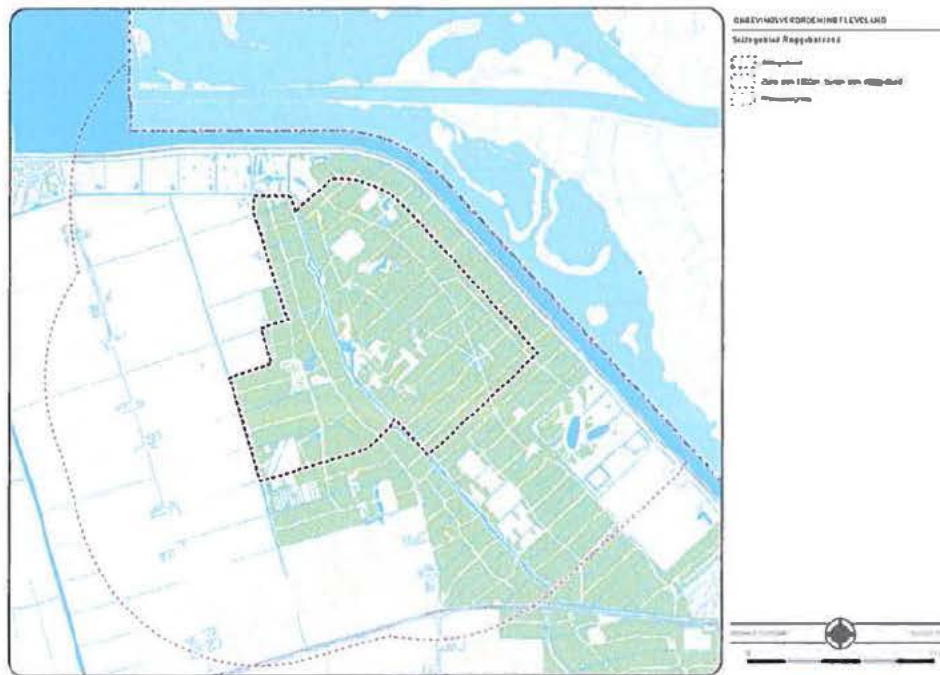
Natuurgebied Roggebotzand

In de Omgevingsverordening Flevoland van 15 maart 2019 is (nogmaals) opgenomen dat het natuurgebied Roggebotzand, gelegen aan de oostkant van Flevoland en aangrenzend aan de meest noordoostelijk gelegen windturbines van Windpark Hanze, een stiltegebied betreft (zie artikel 9.3 lid 1).

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
25



Figuur 8: stiltegebied Roggeboezand

Ingevolge artikel 9.6 van de Omgevingsverordening Flevoland geldt als richtwaarde voor de maximale geluidsbelasting vanwege een geluidsbron binnen een straal van 1,5 kilometer buiten het stiltegebied een geluidsniveau van 35 dB(A) gemiddeld per uur op 50 meter in het stiltegebied gerekend vanaf de grens van het stiltegebied. Dit geluidsniveau wordt door middel van de realisatie van Windpark Hanze overschreden, zoals ook al blijkt uit de figuur 5 (onder het kopje "geluid"). Dit is tevens een schending van de zorgplicht ex artikel 9.4 van de Omgevingsverordening Flevoland.

Wet milieubeheer

Uit de milieueffectrapportage (MER) valt op te maken dat Windplan Groen een aantoonbare negatieve impact op de natuur heeft. In de MER is op p. 275 Tabel 14.1 weergegeven dat Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie, op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort. In de MER is tevens opgenomen dat "de ecologische beoordeling laat zien dat

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
26

het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000- gebieden en algemeen beschermde soorten.⁷ Onder andere wordt aangegeven dat er sterfte onder 86 beschermde vogelsoorten en onder 5 beschermde vleermuissoorten wordt verwacht. Daarnaast is de weergave van beschermde diersoorten onvolledig en is in de MER geen rekening gehouden met de grootschalige insectensterfte ten gevolge van de realisatie van Windplan Groen in het algemeen en Windpark Hanze in het bijzonder. Een forse afname van het aantal insecten zal gevolgen hebben voor de foerageermogelijkheden van de in de nabije omgeving voorkomende beschermde diersoorten. Dit vormt mogelijk een nog veel groter risico voor de instandhoudingsdoelstellingen dan het verwachte aantal aanvaringslachtoffers van beschermde diersoorten.

De MER is tevens onvolledig, omdat er ten onrechte van uit wordt gegaan dat het natuurgebied Roggebotveld (behorende tot het Natuurnetwerk Nederland) niet tot het plangebied wordt gerekend. Zoals reeds eerder aangegeven komen de windturbines op zeer korte afstand van dit steile- / natuurgebied te liggen. Daarnaast verdient opmerking dat dit onderdeel vormt van een natuurontwikkelingsgebied waarbij een natte verbinding wordt gevormd tussen de Hoge Vaarten en het bosgebied Roggebotzand.

Voorts is geen rekening gehouden met de het effect van Windpark Hanze op de rookgassen die afkomstig zijn van mestverwerker Komeco. Komeco is een mestverwerkend bedrijf waar mest wordt omgezet in mestkorrels en granulaat. De turbines van Windplan Groen kunnen daardoor effect hebben op de werking van de schoorsteen, en daarmee depositie van de afgassen (ammoniak, VOC, fijnstof) van Komeco in Natura 2000 gebied. Windsnelheid en turbulentie zijn bepalend in het effect van windturbines op de afvoer van rookgassen van een schoorsteen. Een windturbine beïnvloedt de luchtstroming in de directe omgeving. Op circa 900 meter ten noorden van Windpark Hanze staat de schoorsteen van het bedrijf Komeco. Als de wind uit zuidelijke richtingen waait, bevindt de Komeco zich in het zog van één of meer windturbines. De turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde. Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
27

km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. In de MER van het naastgelegen windplan Blauw is dit wel onderzocht.¹⁸

In de MER is ook geen rekening gehouden met het effect van Windpark Hanze op de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in de woonkern Ketelhaven en het Natuurnetwerk Nederland. Veel burens van boeren maken zich zorgen over wat er direct naast hun huis en tuin wordt gespoten en of dat overwaait. Bovendien mag er alleen bij vrijwel windstil weer worden gespoten. Drift is het verwaaien van spuitvloeistof tijdens de toediening van gewasbeschermingsmiddelen. Drift bij bespuitingen heeft nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, niet doelwit planten en arthropoden, bijen en leidt tot een groter risico op blootstelling van omwonenden.¹⁹

In het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddel en Omwonenden' dat in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische Zaken door het RIVM is uitgevoerd (RIVM Rapport 2019-0052) is aangetoond dat omwonenden van bloembollenvelden aan hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden blootgesteld dan mensen die verder weg wonen. Omwoners worden ook langer blootgesteld dan tot nu toe was bekend. Ook in de luiers van baby's die binnen 250 meter afstand van bollenvelden wonen worden pesticiden aangetroffen.

Uit onderzoek blijkt dat de turbulentie op een afstand van 15 keer de rotordiameter (2,49 km) kan nog merkbaar hoger kan zijn dan de achtergrondwaarde (zie MER Windplan Blauw). Uit praktijkmetingen blijkt dat in ongunstige situaties op een afstand van 10 keer de rotordiameter (1,66 km) de turbulente snelheid 25 tot 50 procent hoger ligt. Dit betekent dat er binnen 2,5 kilometer van windturbines, ten gevolge van turbulentie, er sprake zal zijn van meer drift van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft een nadelige invloed op het fysieke woon en leef klimaat in Ketelhaven en op het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand, de Hogevaart. Dit zijn allemaal gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

¹⁸ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/05/4%20IV%20Deelrapport%20Woon-%20en%20leefmilieu.pdf>

¹⁹ <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/plant-research/Geavanceerde-landbouwtechnologie/Onderzoeksthema's-en-expertises/Spuittechniek-gewasbescherming/Drift-gewasbeschermingsmiddelen.htm>

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
28

CONCLUSIE

Cliënten stellen zich primair op het standpunt dat Windpark Hanze in strijd is met thans geldende wet- en regelgeving (daaronder begrepen structuurvisies, plannen, richtlijnen en verordeningen) en derhalve, voor wat betreft het deel dat boven de Hanzeweg N307 zal worden gerealiseerd, uit Windplan Groen dient te worden geschrapt.

Naast het feit dat Windpark Hanze in strijd is met:

- Guidance Document van de Europese Commissie 2011 "Wind energy developments and Natura 2000"
- Structuurvisie Windenergie op land 2014
- Omgevingsverordening provincie Flevoland 2019
- Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland 2016
- Ecologische Hoofdstructuur provincie Flevoland
- Structuurvisie Dronten plan 2030
- Wet natuurbescherming
- Wet milieubeheer

zal dit project tevens onevenredige negatieve gevolgen hebben voor het woon- en leefklimaat van omwonenden. Daarnaast ontbreken ook de noodzaak en het draagvlak voor deze ontwikkeling.

Cliënten roepen de Ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) dan ook op om bij het vaststellen van het inpassingsplan Windplan Groen rekening te houden met de hierboven genoemde wet- en regelgeving en de daaraan gerelateerde argumentatie. Door de initiatiefnemers is immer gesteld dat Windplan Groen een "rijdende trein" is. Cliënten roepen de Ministers van EZK en BZK daarom dringend op om, wat Windpark Hanze betreft, aan de noodrem te trekken, het sein op rood te zetten of een wissel om te zetten.

Subsidiar stellen cliënten zich op het standpunt dat een alternatieve lijnopstelling en inpassing in het landschap van Windpark Hanze wordt gerealiseerd, met oog voor de belangen van omwonenden en de natuur. In dat kader wordt voorgesteld om de dichtstbijzijnde op minimaal 2,5 kilometer afstand van de dorpskern Ketelhaven te plaatsen. Ook voor de belangen van de natuur verdient het aanbeveling om de windturbines op fors grotere afstand van kwetsbare natuur te plaatsen.

Vervolg op de brief van
5 juni 2019

Bestemd voor

Bladnummer
29

VERZOEK

Gelet op het voorgaande verzoeken wij u om:

- De zienswijze gegrond te verklaren;
- Het bestreden besluit te vernietigen, danwel ingrijpend te wijzigen;
- De proceskosten te vergoeden.

Bel of mail ons gerust als u nog vragen hebt

U bereikt mij via de klantenservice op telefoonnummer 088 462 3700. Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Ons zaaknummer is R215180495. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Wij kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

Advocaat

Windplan Groen OB

05 JUN 2019

Persoonsgegevens:Aanspreekvorm* Titel Voorletters* Tussenvoegsel Achternaam* Mede namens

Wanneer u uw reactie mede namens iemand anders invult, vermeld hier dan de naam van die persoon of personen.

Bedrijf/Organisatie

Wanneer u de reactie als vertegenwoordiger van een Bedrijf of organisatie invult, vermeldt u hier dan de naam van het bedrijf of de organisatie.

Correspondentie kenmerk

Hier kunt u aangeven welk correspondentie kenmerk wij dienen te gebruiken bij verdere correspondentie.

Bereikbaarheidsgegevens:Postcode Huisnummer* Toevoeging Straat* Plaats* Telefoonnummer E-mail adres*

Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.

Reageren

Een ieder kan reageren op dit project. Hierbij stellen wij het op prijs als u ingaat op de volgende vragen:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja er staan onjuistheden in. Zie bijlage 1

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja er zijn belangen over het hoofd gezien. Zie bijlage 2

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja dat wordt ik. Zie bijlage 3

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja. Zie bijlage 4

Bijlagen

U kunt ook bijlagen toevoegen, deze moeten in een van de onderstaande formaten aangeleverd worden: Microsoft Word (*.doc;*.docx), Microsoft Excel (*.xls;*.xlsx), Adobe PDF (*.pdf), Tekst bestanden (*.txt), Plaatjes (*.gif;*.jpg;*.bmp).
 Selecteer een bestand (maximaal 25 MB):

Privacy bepalingen

De Rijksoverheid gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en houdt zich aan de bepalingen in de Wet beschermingspersoonsgegevens. Uw bereikbaarheidsgegevens worden gebruikt voor verdere correspondentie over dit project. U bent er zelf voor verantwoordelijk dat de inhoud van uw reactie niet te herleiden is tot uw persoon. De Rijksoverheid wijzigt inhoudelijk niets aan uw reactie.

De zienswijze over de lijn windplan groen de hondtocht zuid 3

Bijlage 1

Onjuistheden ontwerpbesluit.

In het ontwerpbesluit staat dat er van te voren overlegd zou worden met de omgeving (mensen die binnen een kilometer van de windmolens wonen) dit is niet gebeurd, tot op heden hebben nog helemaal niets vernomen.

Het aantal uren slagschaduw die in het rapport staan, kloppen niet. In de huidige situatie heb ik zicht op 4 molens en dit geeft veel meer uren slagschaduw dan in het rapport vermeld staat. De nieuwe molens worden 2,5 keer zo hoog en dat geeft alleen maar meer slagschaduw.

Dit geeft veel ongemak in huis en het erf waardoor het wooncomfort af neemt.

De manier waarop de slagschaduw is gemeten klopt niet

De slagschaduw is vooral gemeten bij de even huisnummers van de weg. Deze percelen liggen met de achterkant van het erf naar de windmolens toe.

Ik (oneven huisnummer) heb volledig zicht vanuit mijn huis en voorkant van het erf, op de molens. Dit geeft veel meer overlast, dan gemeld in het ontwerpbesluit.

Bijlage 2

belangen over het hoofd gezien.

Vanuit de woning heb ik straks zicht op 3 van de 5 windmolens. Deze worden nog hoger dan de euromast. De horizonvervuiling wordt veel groter en mijn uitzicht wordt ernstig belemmerd.

Ook komt er op 3 plaatsen verlichting op de molen, als het donker is en wieken draaien er voorlangs geeft dit een continue knippert licht. Dit geeft voor mij heel veel onrust.

Bijlage 3

Ik heb volledig zicht op 3 van de 5 windmolens. Daardoor wordt mijn uitzicht sterk belemmerd.

Door de slagschaduw overdag en knipperende lichten in het donker, geeft dit voor mij veel minder woongenot

Dit geeft een waarde vermindering van mijn huis.

Bijlage 4

Bij de eerste vergunning van de molens aan de hondtocht was opgenomen dat deze na 10 jaar, nog 1 keer 10 jaar vervangen mochten worden en daarna zou de lijn weggaan. Deze belofte is niet gehouden.

Verder wil ik er nog een keer op wijzen dat bij dit plan overlegt zou worden met de omgeving om een breder draagvlak te krijgen. Er is niets overlegd.

Ik begrijp dat we meer duurzame energie willen, maar kan niet zo zijn dat we daar alleen de lasten van hebben, er zal meer rekening gehouden moeten worden met de mensen die er vlakbij wonen.

Een compensatie lijkt mij dan op zijn plaats, als de lijn doorgaat.

-AANGETEKENDE-

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

05 JUN 2019

31 Mei 2019

Betreft Zienswijze Windplan Groen

LS,

Hierbij mijn zienswijze op ontwerpbesluit Windplan Groen (oostelijk Flevoland), dit naar aanleiding van de stukken die van 26/4/2019 tot en met 6/05/2019 liggen.

Deze zienswijze heeft betrekking op het onderdeel Windpark Hanze van Windpark Groen in zijn geheel.

Samen met mijn Partner wonen en werken wij (ik al sinds mijn geboorte) op de

Hier hebben wij een agrarisch bedrijf met op en overslag van landbouwproducten, met daarnaast sinds een paar jaar een minicamping met 15 staanplaatsen.

Wij wonen hier met veel plezier, en onze campinggasten waarderen de rust en de ruimte lees vergezichten.

Nu worden wij geconfronteerd met de aanleg van Windpark De Hanze.

Mijn bezwaren tegen de plaatsing van 2 enorme molens binnen 1000 meter van ons, met afmetingen die nog niet eerder gebouwd zijn in Europa maken ons toch wel erg bang onder andere op de volgende punten:

Slagschaduw van de 2 molens bij zonsondergang met name.

Geluidshinders door de overwegend uit het zuidwesten komende wind, die het geluid richting ons zullen jagen.

Daardoor dus een daling van ons woongenot en een waardedaling van ons onroerend goed, (volledig in eigendom)

Daarnaast vind ik dat bij de plaatsing van deze molens totaal voorbijgegaan word aan de direct omwonenden, de aanleg en bezit is in handen van een select clubje die communicatie en inspraak dan wel overleg niet dulden dan wel ontwijken.

Ik ben zelfs van mijn mening dat Windpark De Hanze veel mensen in de buurt tegen elkaar heeft opgezet, dan wel dat dit dreigt te gaan escaleren en dat vind ik als oudgediende in de buurt toch wel erg jammer.

Derhalve verzzoek ik () het inpassingsplan niet vast te stellen, en de vergunning van Windpark de Hanze niet te verlenen.

Ik ben bereid een en ander verder schriftelijk dan wel mondeling toe te lichten en in afwachting van

Uw reactie verblijf ik,

Hoogachtend,

Bijgevoegd onze adreskaartjes

05 JUN 2019

Windplan Groen OB

Persoonsgegevens:

Aanspreekvorm*	<input type="text"/>
Titel	<input type="text"/>
Voorletters*	<input type="text"/>
Tussenvoegsel	<input type="text"/>
Achternaam*	<input type="text"/>
Mede namens	<input type="text"/> ?
Bedrijf/Organisatie	Particulier <input type="text"/> ?
Correspondentie kenmerk	<input type="text"/> ?

Bereikbaarheidsgegevens:

Postcode	<input type="text"/>
Huisnummer*	<input type="text"/> ?
Toevoeging	<input type="text"/> ?
Straat*	<input type="text"/>
Plaats*	<input type="text"/>
Telefoonnummer	<input type="text"/> ?
E-mail adres*	<input type="text"/> ?

Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.

Reageren

Een ieder kan reageren op dit project. Hierbij stellen wij het op prijs als u ingaat op de volgende vragen:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

De slag is niet juist berekend. zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja zie bijlage

Bijlagen

U kunt ook bijlagen toevoegen, deze moeten in een van de onderstaande formaten aangeleverd worden: Microsoft Word (*.doc;*.docx), Microsoft Excel (*.xls;*.xlsx), Adobe PDF (*.pdf), Tekst bestanden (*.txt), Plaatjes (*.gif;*.jpg;*.bmp).

Selecteer een bestand (maximaal 25 MB):

Privacy bepalingen

De Rijksverheid gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en houdt zich aan de bepalingen in de Wet beschermingspersoonsgegevens. Uw bereikbaarheidsgegevens worden gebruikt voor verdere correspondentie over dit project. U bent er zelf voor verantwoordelijk dat de inhoud van uw reactie niet te herleiden is tot uw persoon. De Rijksverheid wijzigt inhoudelijk niets aan uw reactie.

Bijlage zienswijze Windplan Groen:

1. De slagschaduwberekening is alleen uitgevoerd bij de even huisnummers, terwijl juist de oneven huisnummers de meeste hinder hebben van de slagschaduw. Ik heb van 20 tot 25 april tussen 20 en 21 uur geklokt hoe lang de slagschaduw te zien was in mijn kamer. Dit varieerde van 28 tot 46 minuten per avond ontstaan door de molen aan de Hondtocht, dus zal het totaal meer zijn dan de 6 uur per jaar.
2. In het plan MER wordt wel gekeken naar de invloed op landschap, natuur en opbrengst, maar ik zie nergens wat de invloed is op de bewoners en op hun leefomgeving.
3. Ik word geraakt in mijn belang door de slagschaduw, achteruitgang open landschap, waardevermindering huis en hinderlijke obstakelverlichting.
4. Er is geen goed gesprek mogelijk met de vertegenwoordigers van windplan Hondtocht Zuid en die van Windplan Hanze.

De omgevingsvergoeding is bedoeld voor alle bewoners binnen Windplan Groen, echter er zijn maar een paar die hier duidelijk van profiteren.

Juist degenen die uitzicht hebben op de molens krijgen geen of een minimale vergoeding.

Wij wonen binnen 12 keer de spanwijdte van 166 meter en hebben dus recht op een vergoeding.

5. Als gebruiker van radiografisch bestuurd modelvliegtuigen vraag ik mij af of de straling en de dronebeveiliging van invloed is op mijn hobby.
6. Gezien alle onrust in de buurt en wij niet het vermogen hebben om ons voor te stellen hoe immens groot de toekomstige molens zijn en hoe groot deze impact zal zijn verzoeken wij u om toch een goede financiële omgevingsvergoeding toe te kennen aan de bewoners, zodat niet alle overheidssubsidie gaat naar de mensen die hun land langs de tochten hebben, maar dat de subsidie evenredig verdeeld wordt onder alle bewoners.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Datum: 1-6-2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoiland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op het adres: _____, Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

Geluid

De windturbines komen op ongeveer 1100 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de geleerden gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Datum: 3-6-2019

Onderwerp: Zienswijze Windplan Groen

05 JUN 2019

Geachte Heer/Mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten mbt tot Windplan Groen(Flevoland).

De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 t/m donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op **Mijn woning en erf liggen in Windpark Groen, in het gebied van Windpark Hanze.**

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

Verlichting.

De windturbines komen op ongeveer 1200 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hier overlast van te ondervinden daar nog niet bekend is hoe hoog en hoeveel verlichting er op zal komen.

Woongenot en waardedaling.

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie.

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum: 1-06-2019
 Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

05 JUN 2019

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen, voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Binnen een straal van 1,5 kilometer vanaf mijn woning staan zo'n 10 windturbines gepland. Met een tiphoogte van 249 meter zijn deze windturbines van een dusdanig formaat dat zij niet vergelijkbaar zijn met windturbines die voorheen in Nederland zijn gebouwd. De dichtstbijzijnde windturbine komt op ongeveer 1400 meter afstand van mijn woning te staan, deze afstand is 5,6 keer de tiphoogte.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

1. Toename aantal windmolens in het projectgebied

In de structuurvisie Windenergie op Land (2014) zijn enkele gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windenergie, waarvan het gebied ten Noorden van de Hanzeweg geen deel uitmaakt. Ook staat in de Structuurvisie Dronten 2030 (2012) vermeld dat het gebied boven de Hanzelijn "ge vrijwaard [dient] te blijven van windturbines om de openheid te bewaren". In het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (2016) wordt hier iets van afgeweken, hoewel de volgende ambitie wordt uitgesproken: "we willen meer windenergie opwekken met minder windmolens". In de huidige situatie staat er in een straal van 3,5 kilometer van mijn woning één windmolen, welke beduidend kleiner is dan de nieuw te realiseren windturbines. Deze windmolen staat niet in het gebied van Windpark Hanze. In het gebied van Windpark Hanze staat momenteel geen enkele molen. Het verschil met het beoogde plan van Windpark Hanze is groot, te weten dat er 15 windturbines zijn ingepland met een tiphoogte van 249 meter(!). Er zullen dus 15 windturbines bij komen in het gebied van Windpark Hanze. Het ontwerp-inpassingsplan van Windpark Hanze komt daarom niet overeen met de nationale en gemeentelijke structuurvisies en ook niet met de ambitie van het regioplan om het aantal windmolens te doen afnemen.

2. Windturbines buiten plaatsingszones

Er zijn door de provincie Flevoland plaatsingszones aangesteld waarin de windturbines eventueel gebouwd mogen worden. In het gebied van Windpark Hanze is ervoor gekozen deze aangestelde plaatsingszones volledig te benutten en zijn in het inpassingsplan zelfs twee windturbines onrechtmatig ingetekend. De twee windturbines aan de Hondtocht (ten Noorden van de Hanzeweg), staan namelijk ingetekend buiten de eerder aangestelde plaatsingszones.

3. Geluid

Mijn woning staat tussen twee geplande lijnen windturbines. Ik kom te wonen tussen 4 windturbines. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.

4. Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines zal over mijn huis, mijn tuin en mijn erf komen. Hiervan zal ik hinder ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.

5. Lichthinder

De windturbines zullen worden voorzien van rode verlichting, welke overdag knippert. Dit kan hinderlijk zijn. In de schemering en nacht zal vaste verlichting aanwezig zijn. Echter, door het draaien van de wieken zal de verlichting bovenaan de mast worden ervaren als een knipperlicht. Het treffen van maatregelen door middel van een kap om de verlichting, zou de hinder kunnen verminderen, hoewel het rode licht van de windturbines altijd zichtbaar zal blijven, bijvoorbeeld door weerkaatsing van licht via de wieken. Ook zal de verlichting aan de windturbines een soort rode gloed veroorzaken. De verlichting kan ik daarom als hinderlijk ervaren. Ook kan het de nachtrust van mij, mijn partner, andere omwonenden en van diverse dieren in mijn omgeving verstoren.

6. Woongenot en welzijn

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. Ik maak mij zorgen over de hinder die ik overdag en 's nachts zal ervaren. Ik zal kosten moeten maken om de overlast van de windturbines in mijn woning te mitigeren, voor zover dit mogelijk is. Ook buiten mijn woning zal ik hinder ondervinden van de windturbines. Deze hinder is hoogstwaarschijnlijk niet te mitigeren. Daarnaast maak ik mij zorgen over de (nog onbekende) gevolgen van windturbines op de gezondheid van mijn partner en mij, andere omwonenden, en dieren in dit gebied. Er is maar beperkt wetenschappelijk onderzoek verricht naar de gevolgen van windmolens op de gezondheid, waardoor veel nog onduidelijk is.

7. Controle en handhaving

Met betrekking tot de wettelijke normen voor o.a. geluidshinder en slagschaduw is voor zover mij bekend niet vastgelegd hoe dit zal worden gehandhaafd. Op zijn minst zou moeten worden omschreven hoe de metingen plaats zullen vinden en welke instantie verantwoordelijk is voor de handhaving hiervan. Het is wenselijk de metingen en handhaving door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren. Daarnaast kan er onderscheid worden gemaakt tussen handhaving van wettelijke normen en eisen enerzijds en handhaving van contractuele afspraken anderzijds. Het is momenteel onbekend hoe er zal worden toegezien op naleving van de voorgenomen plannen, waardoor ik geen vertrouwen heb in naleving van de afspraken.

8. Waardedaling woning

Door de plaatsing van de windturbines zal de waarde van mijn woning dalen. Enkele voorbeelden: eerder deed het Gerechtshof te Leeuwarden uitspraak dat de WOZ-waarde van een woning met 43% was gedaald, doordat een windmolen op 800 meter was gerealiseerd. De Rechtbank Zwolle oordeelde dat de WOZ-waarde van een woning daalde met 15%, vanwege de beoogde plannen om windmolens binnen een kilometer te plaatsen. Ik maak mij hier zorgen over. Ook de marktwaarde van mijn woning zal afnemen. Daarbij vrees ik dat door de overlast mijn woning onverkoopbaar wordt. Immers, welk persoon wilt midden in een windpark wonen? Kortom, ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

9. Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Ik woon in het projectgebied van Windpark Hanze, maar ik heb geen grond in de plaatsingszones voor windturbines.

Volgens de regels van de provincie Flevoland moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit is niet in overeenstemming met de regels van de provincie Flevoland en veroorzaakt bovendien sociale ongelijkheid in het gebied.

10. Onvolledige en incorrecte voorlichting

De voorlichting over het windpark is op enkele vlakken onvoldoende of zelfs incorrect geweest. Ik zal enkele voorbeelden noemen.

Windpark Hanze heeft mij (en andere omwonenden in het buitengebied) geïnformeerd dat de slagschaduw op mijn erf beperkt zal worden tot maximaal één uur per jaar. Ook na het indienen van de vergunningaanvraag op 26 april 2019 is dit genoemd. Echter is in de vergunningaanvraag voor Windpark Hanze enkel vastgelegd dat de slagschaduw in de woonkernen zal worden beperkt tot maximaal één uur. Dit betekent dat ofwel de verstrekte informatie aan omwonenden niet correct was, ofwel de vergunningaanvraag voor het windpark incompleet is.

Daarnaast blijkt uit de vergunningaanvraag dat er drie series verlichting op de masten zullen worden geplaatst, waarvan de bovenste verlichting in ieder geval overdag en mogelijk ook bij schemer en 's nachts zal knipperen. Dit is in strijd met de eerder verstrekte informatie van Windkoepel Groen (WKG) en Windplan Hanze, waarbij werd gesproken over twee series verlichting, namelijk 'bovenin en waarschijnlijk ook halverwege'. Ook is mij geïnformeerd dat het zou gaan om vastbrandende verlichting.

Medio april 2019 zijn mijn partner en ik ingelicht door initiatiefnemers van Windpark Hanze, kort voor de vergunningaanvraag werd ingediend en de stukken ter inzage zouden liggen. Tijdens dit gesprek konden veel van onze vragen nog niet worden beantwoord. Hier zou men op terugkomen, maar dit is nooit gebeurd.

Kortom, de informatievoorziening is onvolledig, niet tijdig verstrekt en een deel van de verstrekte informatie komt niet overeen met de ingediende vergunningaanvraag. De organisatie van Windpark Hanze heeft hierdoor geen vertrouwen bij mij gewekt.

11. Economische achteruitgang

De beoogde plannen leiden tot economische achteruitgang voor de bewoners in het gebied, enerzijds omdat zij voor de lasten opdraaien en anderzijds omdat zij van de initiatiefnemers niet mogen meedelen in de financiële lusten. In het geval van financiële compensatie van omwonenden dienen ten minste de lasten volledig te worden gecompenseerd en het zou zeer wenselijk zijn als ook de lusten eerlijk worden verdeeld.

Conclusie:

Realisatie van Windpark Hanze is in strijd met de vastgelegde ambities van Gemeente Dronten, Provincie Flevoland en de nationale structuurvisie Windenergie op Land. Ook zijn er windturbines ingepland buiten de toegewezen plaatsingszones. Ik maak mij zorgen over deze hinder en over de gezondheidsrisico's. Ook is onbekend hoe de afspraken en normen gehandhaafd zullen worden. Daarnaast zal mijn woningwaarde dalen en het is onbekend of dit gecompenseerd zal worden. Helaas heeft Windpark Hanze mij niet in de gelegenheid gesteld op gelijke voet te participeren. Als omwonende heb ik geen mogelijkheid tot zeggenschap in Windpark Hanze. De informatievoorziening vanuit Windpark Hanze is beperkt en niet volledig in lijn met de ingediende plannen. In de huidige plannen delen de initiatiefnemers van Windpark Hanze de lusten en omwonenden delen de lasten.

Ik verzoek u daarom het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunning voor Windpark Hanze niet te verlenen. Als echter om een bepaalde reden wordt besloten hier geen gehoor aan te geven, wil ik u als overheid verzoeken zich maximaal in te spannen om een eerlijke verdeling van lusten en lasten in het gebied van Windpark Hanze te bewerkstelligen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Datum: 3 juni 2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Wij wonen aan de [redacted]. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Wij hebben de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

Draagvlak en financiële participatie

- Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingzones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.
- Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.
- Waterschap Zuiderzeeland die geen noemenswaardige grondpositie heeft in Windpark Hanze krijgt daarentegen wel de mogelijkheid om mee te participeren in Windpark Hanze.

Dit vinden wij een vreemde gang van zaken.

- Wij willen er ook op wijzen dat alle onvoorziene hinder, zoals gezondheid risico en mogelijk verminderde GPS, gsm-ontvangst etc. bij problemen adequaat worden opgelost.
- Als er met Windpark Hanze niet tot een billijke overeenkomst tot participatie gekomen wordt. Kan het toch niet zo zijn dat bij eventuele toekomstige uitbreiding van molens in plangebied Hanze er verplichtingen zijn naar de huidige 19 initiatiefnemers en waterschap Zuiderzeeland.

Wij verzoeken u het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze NIET te verlenen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum: 1-06-2019
 Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

05 JUN 2019

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen, voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Binnen een straal van 1,5 kilometer vanaf mijn woning staan zo'n 10 windturbines gepland. Met een tiphoogte van 249 meter zijn deze windturbines van een dusdanig formaat dat zij niet vergelijkbaar zijn met windturbines die voorheen in Nederland zijn gebouwd. De dichtstbijzijnde windturbine komt op ongeveer 750 meter afstand van mijn woning te staan, deze afstand is driemaal de tiphoogte.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

1. Toename aantal windmolens in het projectgebied

In de structuurvisie Windenergie op Land (2014) zijn enkele gebieden in Nederland aangewezen voor grootschalige windenergie, waarvan het gebied ten Noorden van de Hanzeweg geen deel uitmaakt. Ook staat in de Structuurvisie Dronten 2030 (2012) vermeld dat het gebied boven de Hanzelijn "ge vrijwaard [dient] te blijven van windturbines om de openheid te bewaren". In het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (2016) wordt hier iets van afgeweken, hoewel de volgende ambitie wordt uitgesproken: "we willen meer windenergie opwekken met minder windmolens". In de huidige situatie staat er in een straal van 2 kilometer van mijn woning één windmolen, welke beduidend kleiner is dan de nieuw te realiseren windturbines. Deze windmolen staat niet in het gebied van Windpark Hanze. In het gebied van Windpark Hanze staat momenteel geen enkele molen. Het verschil met het beoogde plan van Windpark Hanze is groot, te weten dat er 15 windturbines zijn ingepland met een tiphoogte van 249 meter(!). Er zullen dus 15 windturbines bij komen in het gebied van Windpark Hanze. Het ontwerp-inpassingsplan van Windpark Hanze komt daarom niet overeen met de nationale en gemeentelijke structuurvisies en ook niet met de ambitie van het regioplan om het aantal windmolens te doen afnemen.

2. Windturbines buiten plaatsingszones

Er zijn door de provincie Flevoland plaatsingszones aangesteld waarin de windturbines eventueel gebouwd mogen worden. In het gebied van Windpark Hanze is ervoor gekozen deze aangestelde plaatsingszones volledig te benutten en zijn in het inpassingsplan zelfs twee windturbines onrechtmatig ingetekend. De twee windturbines aan de Hondtocht (ten Noorden van de Hanzeweg), staan namelijk ingetekend buiten de eerder aangestelde plaatsingszones.

3. Geluid

Mijn woning staat tussen twee geplande lijnen windturbines. Ik kom te wonen tussen 10 windturbines. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.

4. Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines zal over mijn huis, mijn tuin en mijn erf komen. Hiervan zal ik hinder ondervinden, zowel buiten mijn woning als ook in mijn woning.

5. Lichthinder

De windturbines zullen worden voorzien van rode verlichting, welke overdag knippert. Dit kan hinderlijk zijn. In de schemering en nacht zal vaste verlichting aanwezig zijn. Echter, door het draaien van de wieken zal de verlichting bovenaan de mast worden ervaren als een knipperlicht. Het treffen van maatregelen door middel van een kap om de verlichting, zou de hinder kunnen verminderen, hoewel het rode licht van de windturbines altijd zichtbaar zal blijven, bijvoorbeeld door weerkaatsing van licht via de wieken. Ook zal de verlichting aan de windturbines een soort rode gloed veroorzaken. De verlichting kan ik daarom als hinderlijk ervaren. Ook kan het de nachtrust van mij, mijn partner, andere omwonenden en van diverse dieren in mijn omgeving verstoren.

6. Woongenot en welzijn

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. Ik maak mij zorgen over de hinder die ik overdag en 's nachts zal ervaren. Ik zal kosten moeten maken om de overlast van de windturbines in mijn woning te mitigeren, voor zover dit mogelijk is. Ook buiten mijn woning zal ik hinder ondervinden van de windturbines. Deze hinder is hoogstwaarschijnlijk niet te mitigeren.

Daarnaast maak ik mij zorgen over de (nog onbekende) gevolgen van windturbines op de gezondheid van mijn partner en mij, andere omwonenden, en dieren in dit gebied. Er is maar beperkt wetenschappelijk onderzoek verricht naar de gevolgen van windmolens op de gezondheid, waardoor veel nog onduidelijk is.

7. Hinder tijdens de bouwfase

Wanneer de windturbines gebouwd zullen worden, zullen toeleveranciers en klanten van mijn bedrijf en ik hier hinder van ondervinden. Deze hinder uit zich niet alleen in de hiervoor genoemde punten, maar wordt ook veroorzaakt door het bouwen van de windturbines. Bijvoorbeeld door bouwwerkzaamheden en bouwverkeer, daardoor ben ik mijn bedrijf slechter bereikbaar. Ik woon op een rustige locatie met weinig omgevingsgeluid en weinig verkeer. Op de weg waaraan ik woon kan verkeer alleen passeren ter hoogte van passeerstroken. Vervoer van bouwmaterialen, machines et cetera levert hinder op. Ook het uitzicht op een bouwterrein en geluidshinder van de bouw zijn onwenselijk.

8. Controle en handhaving

Met betrekking tot de wettelijke normen voor o.a. geluidshinder en slagschaduw is voor zover mij bekend niet vastgelegd hoe dit zal worden gehandhaafd. Op zijn minst zou moeten worden omschreven hoe de metingen plaats zullen vinden en welke instantie verantwoordelijk is voor de handhaving hiervan. Het is wenselijk de metingen en handhaving door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren. Daarnaast kan er onderscheid worden gemaakt tussen handhaving van wettelijke normen en eisen enerzijds en handhaving van contractuele afspraken anderzijds. Het is momenteel onbekend hoe er zal worden toegezien op naleving van de voorgenomen plannen, waardoor ik geen vertrouwen heb in naleving van de afspraken.

9. Waardedaling woning

Door de plaatsing van de windturbines zal de waarde van mijn woning dalen. Enkele voorbeelden: eerder deed het Gerechtshof te Leeuwarden uitspraak dat de WOZ-waarde van een woning met 43% was gedaald, doordat een windmolen op 800 meter was gerealiseerd. De Rechtbank Zwolle oordeelde dat de WOZ-waarde van een woning daalde met 15%, vanwege de beoogde plannen om

windmolens binnen een kilometer te plaatsen. Ik maak mij hier zorgen over. Ook de marktwaarde van mijn woning zal afnemen. Daarbij vrees ik dat door de overlast mijn woning onverkoopbaar wordt. Immers, welk persoon wilt midden in een windpark wonen? Kortom, ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

10. Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Ik woon in het projectgebied van Windpark Hanze, maar ik heb geen grond in de plaatsingszones voor windturbines.

Volgens de regels van de provincie Flevoland moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit is niet in overeenstemming met de regels van de provincie Flevoland en veroorzaakt bovendien sociale ongelijkheid in het gebied.

11. Onvolledige en incorrecte voorlichting

De voorlichting over het windpark is op enkele vlakken onvoldoende of zelfs incorrect geweest. Ik zal enkele voorbeelden noemen.

Windpark Hanze heeft mij (en andere omwonenden in het buitengebied) geïnformeerd dat de slagschaduw op mijn erf beperkt zal worden tot maximaal één uur per jaar. Ook na het indienen van de vergunningaanvraag op 26 april 2019 is dit genoemd. Echter is in de vergunningaanvraag voor Windpark Hanze enkel vastgelegd dat de slagschaduw in de woonkernen zal worden beperkt tot maximaal één uur. Dit betekent dat ofwel de verstrekte informatie aan omwonenden niet correct was, ofwel de vergunningaanvraag voor het windpark incompleet is.

Daarnaast blijkt uit de vergunningaanvraag dat er drie series verlichting op de masten zullen worden geplaatst, waarvan de bovenste verlichting in ieder geval overdag en mogelijk ook bij schemer en 's nachts zal knipperen. Dit is in strijd met de eerder verstrekte informatie van Windkoepel Groen (WKG) en Windplan Hanze, waarbij werd gesproken over twee series verlichting, namelijk 'bovenin en waarschijnlijk ook halverwege'. Ook is mij geïnformeerd dat het zou gaan om vastbrandende verlichting.

Medio april 2019 zijn mijn partner en ik ingelicht door initiatiefnemers van Windpark Hanze, kort voor de vergunningaanvraag werd ingediend en de stukken ter inzage zouden liggen. Tijdens dit gesprek konden veel van onze vragen nog niet worden beantwoord. Hier zou men op terugkomen, maar dit is nooit gebeurd.

Kortom, de informatievoorziening is onvolledig, niet tijdig verstrekt en een deel van de verstrekte informatie komt niet overeen met de ingediende vergunningaanvraag. De organisatie van Windpark Hanze heeft hierdoor geen vertrouwen bij mij gewekt.

12. Economische achteruitgang

De beoogde plannen leiden tot economische achteruitgang voor de bewoners in het gebied, enerzijds omdat zij voor de lasten opdraaien en anderzijds omdat zij van de initiatiefnemers niet mogen meedelen in de financiële lusten. In het geval van financiële compensatie van omwonenden dienen ten minste de lasten volledig te worden gecompenseerd en het zou zeer wenselijk zijn als ook de lusten eerlijk worden verdeeld.

Conclusie:

Realisatie van Windpark Hanze is in strijd met de vastgelegde ambities van Gemeente Dronten, Provincie Flevoland en de nationale structuurvisie Windenergie op Land. Ook zijn er windturbines ingepland buiten de toegewezen plaatsingszones. Als bewoner in dit gebied zal ik hinder ondervinden van de te plaatsen windturbines en de bouw hiervan. Ik maak mij zorgen over deze hinder en over de gezondheidsrisico's. Ook is onbekend hoe de afspraken en normen gehandhaafd zullen worden. Daarnaast zal mijn woningwaarde dalen en het is onbekend of dit gecompenseerd zal worden. Helaas heeft Windpark Hanze mij niet in de gelegenheid gesteld op gelijke voet te participeren. Als omwonende heb ik geen mogelijkheid tot zeggenschap in Windpark Hanze. De informatievoorziening vanuit Windpark Hanze is beperkt en niet volledig in lijn met de ingediende plannen. In de huidige plannen delen de initiatiefnemers van Windpark Hanze de lusten en omwonenden delen de lasten.

Ik verzoek u daarom het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunning voor Windpark Hanze niet te verlenen. Als echter om een bepaalde reden wordt besloten hier geen gehoor aan te geven, wil ik u als overheid verzoeken zich maximaal in te spannen om een eerlijke verdeling van lusten en lasten in het gebied van Windpark Hanze te bewerkstelligen.

Hoogachtend,



Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

06 JUN 2019

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Rijksvastgoedbedrijf
Vastgoedbeheer

Sint Jacobsstraat 200
3511 BT Utrecht
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

.nl

Kenmerk
797779

Aantal bijlagen
.....1.....

Datum 3 juni 2019

Betreft Zienswijze ontwerpinstallatieplan "Windplan Groen".

ZIENSWIJZE

Geachte heer, mevrouw,

Ondergetekende, ing. [redacted], sectiehoofd Omgevingsmanagement van het Rijksvastgoedbedrijf, ten deze handelend namens de Staatssecretaris van Defensie, maakt hierbij zijn zienswijze kenbaar betreffende het ontwerpinstallatieplan "Windplan Groen", dat sinds 26 april 2019 ter inzage ligt.

Radarverstoringsgebied

Het plangebied van het ontwerpinstallatieplan "Windplan Groen" is gelegen in de Defensie radarverstoringsgebieden van AOCS Nieuw Milligen, Soesterberg en Herwijnen. In verband hiermee zijn er ter voorkoming van radarverstoring beperkingen van toepassing voor de hoogte van windturbines, waarvan de tiphoogte hoger is dan 90 of 118 meter +NAP (afhankelijk van de exacte locatie, zie toelichting, figuur 4.3.).

De bouwbeperkingen binnen het radar-verstoringsgebied zijn vastgelegd in het Besluit (Barro) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro). In artikel 2.4 van de Rarro zijn de radarverstoringsgebieden beschreven, waarvoor op basis van artikel 2.6.9 van het Barro bouwhoogte-beperkingen gelden in verband met radarverstoring. Tezamen met de artikelen 2.5 en 2.6 geeft dit artikel het regime om te beoordelen of er sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor de werking van de radar. Het doel van dit regime is om zeker te stellen dat de defensieradars een goed beeld van het luchtruim -en van wat daar vliegt- behouden en dat dit beeld niet in onaanvaardbare mate wordt verstoord door hoge objecten. Met het oog hierop kunnen op grond van artikel 2.6.9 van het Barro hoge objecten in een radarverstoringsgebied slechts worden toegestaan nadat is aangetoond dat deze objecten het radarbeeld niet ontoelaatbaar verstoren, en op grond hiervan gunstig is beoordeeld door het Ministerie van Defensie.

Rijksvastgoedbedrijf
Vastgoedbeheer

Datum
3 juni 2019

Kenmerk
797779

- Toelichting

In de toelichting in het ontwerpinpassingsplan "Windplan Groen" is aandacht besteed aan deze radarverstoring. Ter verduidelijking zouden wij hier aan toegevoegd willen zien dat op grond van artikel 2.6.9 van het Barro het plaatsen van windturbines in een radarverstoringgebied slechts wordt toegestaan nadat is aangetoond dat deze het radarbeeld niet ontoelaatbaar verstoren. Het betreft de paragrafen 4.2.6. (onder Radarhinder) en 5.9.1. (onder Defensieradar).

De hier gemaakte opmerking (zowel in paragraaf 4.2.6. als 5.9.1),
" Het Barro en de Rarro kennen geen rechtstreekse werking voor een Rijksinpassingsplan. Het ontwerp van dit inpassingsplan wordt wel analoog getoetst aan het Barro en de Rarro in het kader van de belangenafweging die de ministers moeten maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening."
acht ik zeer ongelukkig. Ik verzoek u deze passage in beide paragrafen te schrappen.

Het beleid om radarbeelden te beschermen tegen een te grote verstoring door windturbines door middel van een verplichte toetsing van windplannen, is niet opgesteld vanuit de gedachte dat dit alleen voor gemeentelijke of provinciale windprojecten zou moeten gelden. Radarsystemen maken geen onderscheid tussen de verstoring van windturbines die tot stand komen via een gemeentelijke, een provinciale, of een rijksprocedure. Dat het beleid is neergelegd in het Barro dat naar zijn aard vooral is gericht op andere dan rijksoverheden, doet daar niets aan af. Het beleid geldt voor alle relevante windprojecten.

Voorts verzoek ik u de volgende tekstgedeelten aan te passen.

Paragraaf 5.9.2, onder Defensieradar, 4^e zin. "Een bestaande radarpost(verstoring). ", moet hierbij worden vervangen door: "Een bestaande radarpost zal hiertoe moeten worden verplaatst, waarbij de dekkingsgraad wordt aangepast tot een acceptabel niveau (minder dan 10 procent verstoring). Daarbij zal tevens het verkeersleidingnetwerk moeten worden aangepast."

- Regels

In de regels van het ontwerpinpassingsplan "Windplan Groen" is geen aandacht besteed aan de binnen het radarverstoringgebied geldende restricties. Gelet op het feit dat in het bestemmingsplan mogelijkheden worden geboden (grootschalige) windturbines te plaatsen met een tiphoogte boven de genoemde bouwhoogten acht ik dat wel noodzakelijk. Ik verzoek u aan de regels betreffende de bouw van windturbines (zie Regels, art. 4. Bedrijf – Windturbinepark), toe te voegen dat plaatsing van windturbines met een tiphoogte hoger dan 90 en 118 meter (afhankelijk van de exacte locatie), slechts mogelijk is indien en voor zover is aangetoond dat het functioneren van de radarinstallaties van het Ministerie van Defensie niet in onaanvaardbare mate wordt verstoord. De toetsing moet worden voorgelegd aan het ministerie van Defensie dat aan de hand daarvan een verklaring van geen bezwaar (VVGb) moet afgeven.

Rijksvastgoedbedrijf
Vastgoedbeheer

Datum
3 juni 2019

Kenmerk
797779

Laagvlieggebied helikopters Defensie

In het oostelijk deel van het plangebied van het Inpassingsplan "Windpark Groen" bevindt zich een deel van het laagvlieggebied ten behoeve van Defensie (zie bijlage). Hier wordt tot op geringe hoogte geoefend met helikopters. Weliswaar gelden hier geen bouwbeperkingen, maar is het Ministerie van Defensie wel gebaat bij een goede uitoefening van de taken op dit gebied. We verzoeken u daarom ter verduidelijking in de toelichting een kaart en een korte beschrijving van deze activiteit op te nemen.

Ik verzoek u te bepalen dat het inpassingsplan wordt aangepast overeenkomstig mijn hierboven gemaakte opmerkingen.

Indien u nog vragen hebt kunt u contact opnemen met dhr. _____,
Rijksvastgoedbedrijf, tel. _____.

Hoogachtend,

Namens de Staat der Nederlanden,
de staatssecretaris van Defensie,
namens deze.

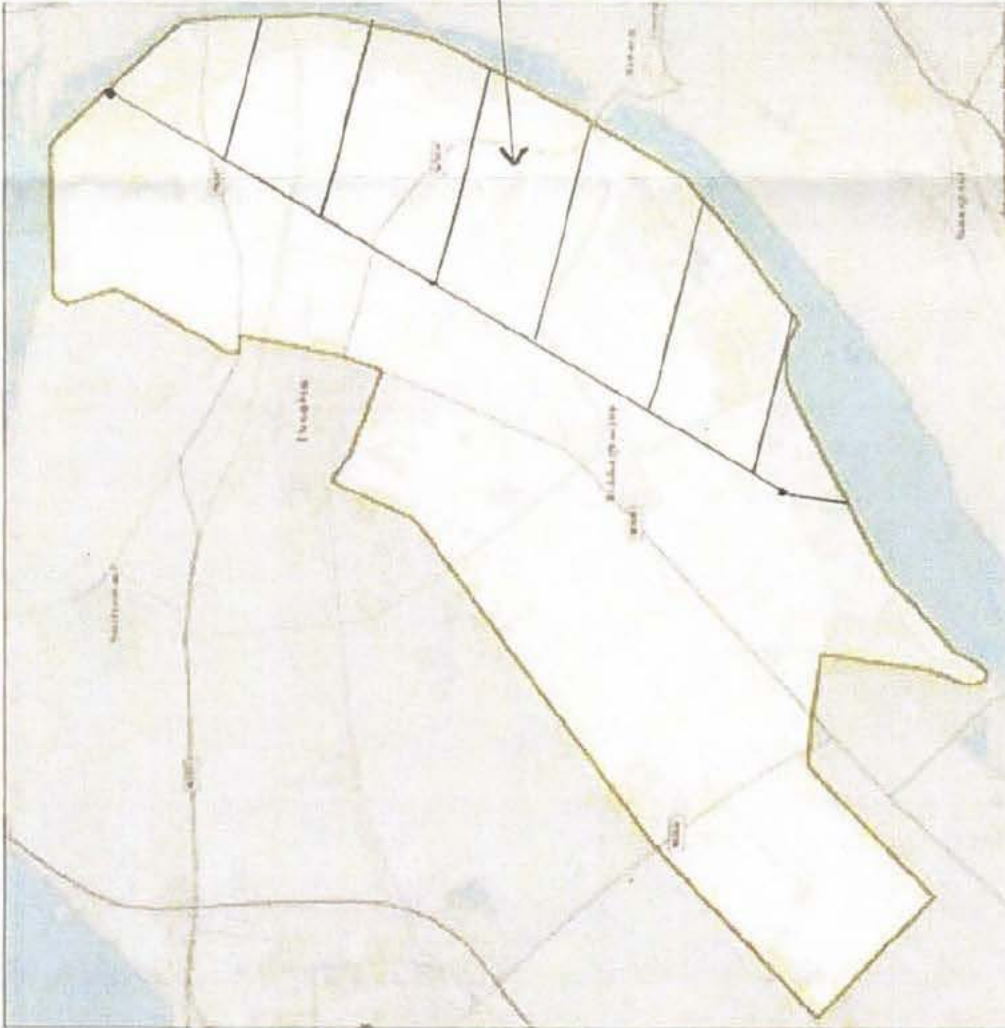
Hoofd sectie Omgevingsmanagement



Windkoopeel Groen

Naam: Plangebied

Datum: 14 november 2017



Legenda

□ Plangebied Windpark Groen



Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

05 JUN 2019

Datum: 3-6-2019

Onderwerp: Zienswijze Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Wij wonen op het adres: . Op dit adres wonen wij al bijna 40 jaar, en exploiteren wij een dienstverlenend bedrijf in de agrarische- en groensector. Ons erf ligt in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

- **Geluid.**
De dichtstbijzijnde windturbines komen op ongeveer 850 meter van onze woning. Een lijn aan de westzijde en een lijn aan de zuidoostzijde van onze woning. Op deze manier is er altijd wel geluidsoverlast, onafhankelijk van de windrichting.
- **Slagschaduw.**
De slagschaduw van verschillende molens komen waarschijnlijk op onze woning terecht. Hiervan zullen wij vooral in de avonden hinder ondervinden.
- **Verlichting.**
De molens zullen worden uitgerust met maar liefst 3 rode lampen, respectievelijk op de ashoogte, op 1/3 en 2/3 van de mast. Hierdoor zal er altijd een rode waas zijn wanneer het buiten donker is. Dit is onnatuurlijk en onrustig.
- **Woongenot.**
De windturbines komen in de directe omgeving van ons erf en zullen ons woongenot negatief beïnvloeden. De waarde van onze woning zal dalen. Wij zullen hierdoor planschade lijden en behouden ons het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

- **Draagvlak en financiële participatie.**
Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsing zones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu zeker niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Ook heeft Windpark Hanze zich onthouden van tijdige en juiste communicatie van de ontwikkeling van het Windpark Hanze, naar de omgeving toe.

- **Omgevingsvergoeding.**
Ons is een omgevingsvergoeding voorgesteld welke lang niet in verhouding staat met de overlast die door de molens worden gecreëerd. Deze vergoeding is gebaseerd op een verouderd plan, namelijk dat van Windfederatie Flevoland, 2014. In dit plan was de omgevingsvergoeding hoger en de molens waren een stuk kleiner dan de molens welke in Windpark Hanze geplaatst zullen worden. Wanneer deze vergoedingen vergeleken worden blijkt dat de vergoeding van Windplan Hanze ver te kort schiet.

Wij verzoeken u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

AANGETEKEN

Bureau Energieprojecten
 inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Datum: 4 juni 2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon met mijn gezin op het adres: [redacted]. Dit adres betreft een woon- en opslaglocatie. Zowel mijn woning als mijn erf liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

Geluid

De windturbines komen op ongeveer 2700 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hier van zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdeelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de geleerden gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

1-6-2019

05 JUN 2019

Geachte heer/mevrouw

Onderwerp zienswijze WINDPLAN GROEN.

Hierbij geef ik U mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot WINDPLAN GROEN FLEVOLAND

Deze zienswijze betreft alle besluiten die ter inzage liggen van vrijdag 26 april tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerp besluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op WINDPARK HANZE.

Ik woon op het adres _____ zowel mijn woning als mijn grond liggen in het projectgebied Groen in het gebied van WINDPARK HANZE.

De windturbines komen op 800 meter van al mijn woning en vrees hiervan ernstige hinder van te ondervinden o. a door SLAGSCHADUW GELUIDSHINDER en KNIPPERENDE VERLICHTING op de molens.

DE waarde van mijn woning zal hierdoor dalen en mijn woongenot zal hierdoor worden aangetast.

Ik zal hierdoor planschade lijden en benoed mij het recht voor om een deugdelijke bewoners vergoeding van de planschade te vorderen.

DE door de initiatiefnemers voorgestelde vergoeding van 5000 euro per jaar is nog niet de helft van de vergoeding welke past bij de molens van 249 meter tophoogte waarvan er nog niet eiders in nederland of zelfs in de wereld zijn verzezen.

IK verzoek U het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor WINDPLAN HANZE

~~NIEUW~~ NIET TE VERLENEN.

HOOGAUGHTEND,

Datum: * 2-6-2019

05 JUN 2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op het adres: ****. Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

Geluid

De windturbines komen op ongeveer ⁹⁰⁰** meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

05 JUN 2019

Dronen 2 juni 2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Hierbij geven wij u onze zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De Stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windplan Hanze.

Wij wonen op het adres [redacted]. Op dit adres exploiteren wij een agrarisch bedrijf. Zowel de woning en landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze. Wij hebben de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

- De realisatie van WPGroen in de huidige vorm creëert een ongelijke waardigheid die voor de lange termijn merkbaar is in het gebied en ook de onderlinge verhoudingen scheef trekt.
- Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Onze grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor ons en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit is niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Wij verzoeken u ons dezelfde mogelijkheden te geven als die u hen heeft gegeven en ons op basis van gelijkwaardigheid te behandelen.
 We zouden daarom graag zien dat er ook een windmolenlijn op onze kavel kan zodat wij als initiatiefnemer in windplan groen kunnen meeparticiperen.

Wij verzoeken u het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Maatschap [redacted]

Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windplan Groen

Postbus 248

2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Contactpersoon:

Website:

Datum: 4 juni 2019

Betreft: Zienswijze Windplan Groen / Zeebiestocht

Geachte heer, mevrouw,

Graag wil ik onderstaande zienswijze indienen met betrekking tot het ontwerp inpassingsplan "Windplan Groen", specifiek gericht op de locatie "Zeebiestocht".

Bedrijf:

is een bedrijf aan de _____, dat is gespecialiseerd in de training van paarden voor de drafspor. Het bedrijf biedt stallingsruimte voor 50 paarden en is voorzien van de meest moderne faciliteiten, waarbij het dierenwelzijn altijd voorop staat. Naast de 50 ruime paardenboxen zijn er o.a. een inspanplaats voor zes paarden tegelijk, een was- en solariumafdeling voor de verzorging en een aparte ruimte voor de hoefsmid. De trainingsfaciliteiten worden gevormd door een grote ovale baan van 800 meter, een rechte strip van 1300 meter, drie grote graskampen, aangevuld met 7 zandpaddocks voor de ontspanning en herstel van de dieren na de training. Ook ons woonadres is op deze locatie, zodat permanent toezicht en verzorgingsmogelijkheid aanwezig is.

Het bedrijf is op dit adres gevestigd sinds 2001 en biedt momenteel werk aan negen arbeidsplaatsen. De training van paarden voor de drafspor wordt door ons gezien als topsport. De omstandigheden dienen optimaal te zijn voor een goede samenwerking tussen mens en dier. Alleen dan zijn topresultaten te behalen, waarbij wij met trots kunnen vermelden dat ons bedrijf in deze sector gedurende de jaren 2013 tot en met 2018, onafgebroken Nederlands Kampioen Beroepstrainers is geworden. Zeer recent, op 31 mei 2019, is onze toppikeur Rick Ebbinge zelfs in Zweden gehuldigd als Wereldkampioen Drafspor. Een mijlpaal om trots op te zijn!

De paarden worden veelal in opdracht van de eigenaar getraind om deel te nemen aan zowel nationale- als internationale wedstrijden. Deze opdracht nemen wij zeer serieus, met zeer goede resultaten als gevolg.

Windturbines:

huidige situatie:

Sinds 2004 wordt in de directe omgeving, aan de noordzijde van de Zeebiestocht, een lijnopstelling van 10 windturbines geëxploiteerd. In goed overleg met zowel de exploitant als de grondeigenaren heeft dit, ondanks de soms geringe overlast niet tot grote problemen geleid. In tegendeel, doordat een gedeelte van de inspectieweg langs deze turbines door ons als rechte trainingsstrip mag worden gebruikt, is zelfs sprake van een win-win situatie. Op dit 1300 meter lange traject is het mogelijk om zeer hoge snelheden te behalen, hoger dan mogelijk is op de ovale baan, doordat de zijdelingse belasting op het bewegingsapparaat van de dieren achterwege blijft en alle energie beschikbaar is voor de loopbeweging in rechte lijn.

Toekomstig mogelijke situatie:

Uit het ontwerp-besluit blijkt dat het huidige windpark zal worden ontmanteld en plaats moet maken voor de bouw van zeven aanzienlijk grotere turbines, waarvan vier turbines zijn gepositioneerd aan de zuidzijde van de Zeebiestocht. Uit de onderliggende stukken blijkt dat er studie is verricht naar de mogelijke effecten op het woon- en leefmilieu in de omgeving, met betrekking tot het optreden van overlast door geluid, slagschaduwwerking en visuele waarneembaarheid. Daar waar sprake is van gebouwen, zijn deze effecten grotendeels gereguleerd in de wet- en regelgeving. Van enig onderzoek naar de mogelijke gevolgen voor onze bedrijfsvoering en meer specifiek naar de effecten van slagschaduw op de dieren is echter geen sprake.

Mogelijke bedrijfsschade:

Door de veel grotere afmetingen van de turbines en de andere positionering in relatie tot onze trainingsfaciliteiten verwachten wij onderstaande problemen:

Baan:

Gedurende geruime tijd zal slagschaduw hinder worden ondervonden op de trainingsbaan, in het bijzonder van de turbine zbt 1.3 welke op ca. 100 meter van onze baan is gepland. Ook de geluidsdruk zal de normen op deze locatie ruim overschrijden, in vergelijking met de grenswaarden op gebouwen. In de vroege ochtenduren zal ook turbine zbt. 1.2 overlast veroorzaken vanaf zonsopkomst tot zeker enkele uren daarna. Dit is met name van belang, tijdens de zomerperiode, als op warme dagen volgens een zogenoemd tropenrooster wordt gewerkt, waarbij het trainingsschema wordt aangepast aan de hoge temperaturen en er dus een aantal uren vroeger wordt gestart. Het is daarbij niet aannemelijk dat deze hooggevoelige dieren zullen wennen aan de snel wisselende licht- en schaduw effecten. In ernstige gevallen zal het kunnen leiden tot het noodzakelijk afbreken van de training om stress bij de dieren, alsmede ongelukken te voorkomen. Het zal duidelijk zijn dat dit de prestaties van de paarden, en impliciet, onze trainingsarbeid grote (financiële) schade kan berokkenen.

1300 meter strip:

De huidige turbines welke ten noorden van de inspectieweg zijn geplaatst, geven vrijwel geen slagschaduw overlast op deze weg. Anders wordt het in de geplande nieuwe situatie, waarbij de turbines zbt 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4 zijn gepland aan de overzijde (zuidzijde) van de zeebiestocht. Door de nieuwe situering zal een groot deel van de dag slagschaduw hinder optreden op deze inspectieweg. De snelle wisseling van licht- en schaduwcontrasten zal mogelijk dusdanige schrikreacties teweeg brengen, dat het uit veiligheidsoogpunt niet langer verantwoord is om op deze plaats met hoge snelheid te trainen. Deze eerder omschreven unieke trainingsfaciliteit dreigt daarmee grotendeels verloren te gaan en daarmee tevens de voorsprong welke ons bedrijf mede hierdoor heeft opgebouwd in vergelijking met concurrenten in deze branche.

Conclusie:

Onze zienswijze is, dat bovengenoemde effecten niet, dan wel onvoldoende zijn onderzocht en dat nader onderzoek naar de effecten van de geplande windturbines op sportpaarden en de daaruit voortvloeiende maatregelen gewenst is, om de toekomst en continuering van ons bedrijf en de daarbij behorende werkgelegenheid voldoende te waarborgen.

Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet. Onze contactgegevens zijn in het briefhoofd vermeld.

Met vriendelijke groet,

Biddinghuizen, 4 juni 2019,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

05 JUN 2019

Datum: 03-06-2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevonland). De stukken liggen ter inzake van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzake liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op adres: [REDACTED]. Op dit adres exploiteer ik een behandel- en begeleidingscentrum voor Jeugd & Gezin. Zowel mijn woning als grond liggen in projectgroep Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

Geluid

De windturbines komen op ongeveer 700 meter vanaf mijn woning. Hierdoor gaat er geluidsoverlast ontstaan.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning/pand en over mijn land.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor flink aangetast. De waarde van mijn woning c.q. pand (behandel- en begeleidingscentrum) zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder de elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en andere

bewoners en grondeigenaren in het gebied. De heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Voorgestelde overeenkomst

In de voorgestelde overeenkomst staan meerdere artikelen waar wij niet mee akkoord gaan (zie bijlage).

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Bijlage

Onderwerp: Opmerkingen m.b.t. "Overeenkomst omwonenden WP Hanze",

Namens: bewoners van

Datum: 23-04-2019

Beoogde deadline

Op 16 april 2019 hebben [redacted] als afgevaardigden van Windpark Hanze een bezoek gebracht aan bewoners van de [redacted]. Gevraagd is aan bewoners om voor 26 april 2019 een besluit te nemen of we wel/niet akkoord gaan met de door afvaardiging Windpark Hanze voorgestelde overeenkomst. Wij (bewoners) achten deze deadline niet redelijk, aangezien de (concept)overeenkomst pas aan bewoners gemaild is op vrijdag 19 april 2019. Hierdoor hebben bewoners onvoldoende tijd gehad om de overeenkomst (juridisch) te (laten) toetsen. Bewoners verzoeken de afvaardiging de deadline te verleggen naar 1 juli 2019.

Art. 2.1

In de verstrekte Powerpoint wordt een onvoldoende beeld geschetst van de slagschaduw op de gevels van beide adressen. Het (onderstaande) beeld is te algemeen, waardoor bewoners niet voldoende weten wat er op ze op af komt wanneer de nieuwe windmolens er daadwerkelijk staan. E.e.a. geldt ook voor de geluidsoverlast. Er wordt gesproken over een gezoem dat vergelijkbaar is aan een koelkast. Maar hoe dat in de praktijk uitvalt is onduidelijk.

E.e.a. is extra belangrijk voor de [redacted], omdat hier Zorgplein Dronten gevestigd is, een behandel- en begeleidingscentrum voor jeugd & gezin. Overlast van grote windmolens zal een negatieve invloed op de therapie en daarmee de ontwikkeling van kinderen/jongeren/gezinnen kunnen hebben.



Tevens wordt er in de PPT gesproken over geluidsbepalende maatregelen (dunnere mast, uilenveren, stillere windturbine, terugregelen), deze maatregelen zien we graag ook terug in de overeenkomst.

Art. 2.2

Tijdens de presentatie is aangegeven dat de slagschaduw in de praktijk max. 0-1 uur per jaar is. In artikel 2.1 en wordt vermeld dat de slagschaduw maximaal 5 uur en 40 min. per jaar mag zijn op grond van het Activiteitenbesluit. Hierdoor ontstaat er onduidelijkheid (qua interpretatie) wat

toegestaan en/of redelijk is. Graag daarom duidelijk in de overeenkomst beschrijven dat het max. 1 uur per jaar is.

2.2 Windpark Hanze zal het optreden van slagschaduw op de gevel van de Woning voorkomen dan wel tot een minimum beperken, waarbij ingeval toch slagschaduw optreedt, op redelijk verzoek van Omwonende aan Windpark Hanze, Windpark Hanze de betreffende windmolen op kortst mogelijke termijn zal (doen) stilzetten.

Toelichting: de windmolen wordt zo ingeregeld dat bij slagschaduw op de woning de molen automatisch stilgezet wordt. De slagschaduw zal in de praktijk 0 tot 1 uur zijn omdat de windmolen tot stilstand moet komen bij plotseling optredende slagschaduw.

Graag duidelijk beschrijven wat “redelijk verzoek van Omwonende” inhoudt? En graag duidelijk beschrijven wat “op kortst mogelijke termijn” inhoudt. Blijv. stilzetten binnen 24 uur.

Art. 2.3

Er wordt niet voldoende/ te vrijblijvend beschreven welke maatregelen er worden genomen om de hinder voor Omwonende zoveel mogelijk te beperken. Dit geldt in dit geval voor de verplichte verlichting, maar is ook relevant voor de geluidsbeperkende maatregelen (zie hierboven).

Art. 3.1

Op pag. 1 van de overeenkomst is beschreven dat de vergoeding alleen een compensatie is voor hinder- en beperking van woongenot (omgevingsvergoeding). In art. 3.1. wordt er opeens gesproken over dat de vergoeding een compensatie is voor veel meer zaken, namelijk ook eventuele planschade, overlast in de ruimste zin van het woord. Dit laatste betekent zo ongeveer alles. Bewoners verwachten hierdoor niet dat de voorgestelde vergoeding van €5000 per jaar onderstaande nadelen/ risico's voldoende compenseert.

- het woongenot (geluidsoverlast, slagschaduw, instraling/licht, lelijk uitzicht/ geen natuurlijke uitstaling meer/ industrieel beeld);
- bedrijfseconomisch risico (bij Zorgplein Dronten > mogelijke invloed van geluidsoverlast en slagschaduw en instaling/licht op de begeleiding, behandeling en verblijf van kinderen/jongeren en gezin, overdag en 's nachts);
- daling verkoopwaarde (woning/ bedrijfspand wordt minder waard bij verkoop);
- het risico van niet meer kunnen verkopen van woning/bedrijfspand;

Art. 3.2

Er wordt gesteld dat de Omgevingsvergoeding pas zal plaatsvinden vanaf het moment van oplevering. Dit vinden bewoners niet redelijk, aangezien er vanaf de bouw al hinder- en beperking van woongenot ontstaat.

Art. 3.3

Er wordt gesteld dat de indexering pas na 15 jaar zal plaatsvinden. Dit vinden bewoners niet redelijk. De prijzen stijgen jaarlijks, dus de vergoeding wordt ieder jaar dus minder (tot 15 jaar). Graag indexering toepassen vanaf het moment van realisatie.

Art. 6.1

Wat gebeurt er met de jaarlijkse vergoeding als Windpark Hanze in de tussentijd failliet zou gaan of zich failliet zou verklaren? Staat de overheid (provincie) dan garant?

Graag vastleggen in de overeenkomst dat bij overname van Windpark Hanze door een andere entiteit de vergoeding door de andere entiteit wordt overgenomen. Ofwel de nieuwe eigenaar neemt de plichten over van Windpark Hanze.

Art. 6.2

Tijdens de presentie werd gesteld dat bij verkoop van de nieuwe bewoners recht hebben op de jaarlijkse vergoeding. We zien dit niet als zodanig terug in de huidige overeenkomst.

Art. 7.1

Hiermee gaan we niet akkoord. In de overeenkomst behoren geen ongeldige of nietige bepalingen te staan.



05 JUN 2019

Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250AE Voorschoten

College van Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200AB Lelystad

Betreft zienswijzen
Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen
en
Ontwerp wijziging van de omgevingsverordening Flevoland

Leusden, 3 juni 2019

Geachte commissieleden, geachte Gedeputeerde Staten,

Hierbij dient de Nederlandse Toeristen Kampeer Club (hierna: NTKC) zienswijzes in met betrekking tot het ontwerpbesluit Windplan Groen en met betrekking tot het ontwerpbesluit tot wijziging van de omgevingsverordening Flevoland. Om pragmatische reden zijn beide zienswijzes in een bezwaarschrift opgenomen.

NTKC heeft 20 clubkampeerterreinen in geheel Nederland, waar gekampeerd wordt met beperkte middelen, in overeenstemming met de aanwezige natuurwaarden. Rust, stilte en donkerte zijn daarbij kernkwaliteiten.

In Flevoland heeft de NTKC een terrein in het bosgebied Roggebotzand (adres: Roggebotweg 25). De kwaliteit van het kamperen op dit terrein wordt al bedreigd door de geplande uitbreiding van vliegveld Lelystad, en zal verder verslechteren door de geplande windmolens. We wijzen op geluid, slagschaduw en licht.

De voorliggende plannen voorzien immers ook in windmolens ten Noorden van de Hanzeweg. In het bijzonder de beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord, op circa 1300 meter van ons terrein, zijn voor ons niet aanvaardbaar.

In de vigerende Structuurvisie Windmolens op Land is het gebied ten noorden van de Hanzeweg windmolenvrij. Het inpassingsbesluit loopt vooruit op de vaststelling van de, gelijktijdig ter inzage gelegde, wijziging van de provinciale omgevingsverordening.

Nederlandse Toeristen Kampeer Club

Larikslaan 5 | 3833 AM Leusden | 033 4323376

clubbureau@kampeerclub.nl | www.kampeerclub.nl



Uit de ontwerpbesluiten blijkt niet dat en op welke wijze rekening is gehouden met de natuur- en recreatiewaarden van het direct aangrenzende natuurgebied Roggebotzand. Het gaat hier om een gebied dat onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland.

Er is geen noodzaak om ook windmolens toe te staan buiten het in de vigerende Structuurvisie aangewezen gebied.

NTKC is niet overtuigd dat beide windmolens op de locatie Hondstocht Noord nodig zijn om de provinciale taakstelling voor windenergie te halen. De Monitor Wind op Land 2017 laat immers zien dat de plannen voor Flevoland een surplus hebben van 334,7 MW.

De als onderbouwing, in de ontwerp omgevingsverordening, voor de noodzaak van deze twee molens genoemde begrippen; “robuuster maken van de businesscase” en “doelrendement onder de benchmark” getuigen van wollig taalgebruik, iedere afweging ten opzichte van andere (natuur) belangen ontbreekt.

Er is geen reden om te overhaasten, dit ondergraaft het draagvlak voor de door NTKC op zich onderschreven energie-transitie.

Graag ontvangen wij van u per ommegaande een ontvangstbevestiging met daarin de termijn waarin wij uw antwoord kunnen verwachten. Natuurlijk zijn we bereid om ons bezwaar nader toe te lichten, dan wel vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
namens het hoofdbestuur van de NTKC

voorzitter

secretaris

05 JUN 2019

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Plaats, Dronten

Datum, 3 Juni 2019

Excellentie,

Ons land staat aan de vooravond van een grote energietransitie. In dat kader heeft het Rijk zich tot doel gesteld dat in 2020 14% van de energie duurzaam moet zijn. Om dat te bereiken, heeft het Rijk zich – zo blijkt mede uit de Structuurvisie Windenergie Op Land – tot doel gesteld dat in 2020 6000 MW aan windenergie dient te zijn gerealiseerd. Voor de provincie Flevoland geldt dat zij zich heeft gecommitteerd aan de realisatie van een opgesteld vermogen van 1390,5 MW-windenergie op land.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, acht ik het van belang dat de wijze waarop de genoemde doelstelling bereikt wordt, moet kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak met name bij de direct omwonende. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven heb ik daar grote bedenken bij.

Bij de terinzagelegging van het ontwerp-inpassingsplan, het milieueffectrapport, de ontwerpbesluiten en de onderliggende stukken voor Windplan Groen, heeft u eenieder in de gelegenheid gesteld om in de periode van 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019 een zienswijze in te dienen.

Ik maak van die gelegenheid graag gebruik. Daarom zend ik u hierbij mijn zienswijze.

Inhoudsopgave

1.	Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt	4
2.	Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines ...	6
a.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL	8
b.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030...	8
c.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijs.....	9
d.	Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het “nee, tenzij principe” van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur.....	9
3.	Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze	11
4.	Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.	12
5.	Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier	14
6.	De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland	15
7.	Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling	17
8.	De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld	18
9.	Waardedaling van woningen moet voorkomen worden.....	18
10.	Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie	19
11.	Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken	20
a.	De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.....	21
b.	De hinder door obstakel verlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.....	21
c.	De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.	21
d.	De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw	22
12.	Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.....	23
13.	Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen.....	24
14.	Er is twijfel over de business case van Windplan Groen	24
15.	De MER is onvolledig	25
16.	Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt	26

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt

Rijk en provincies hebben afgesproken een doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in de Structuurvisie Wind op land (SvWO) gebieden die kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid. Binnen deze gebieden heeft het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aangewezen.

Vanuit het Rijk gezien is het een praktische oplossing om eerst met de provincies te gaan samenwerken. Door dit voortijdige "onderonsje" zijn de gemeenten en burgers al initieel buiten spel gezet. De voor de bewoners essentiële pijlers "ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, evenwicht tussen natuur en milieu" zijn daarmee zonder inspraak van de bewoners op voorhand door rijk en provincie gedefinieerd.

De initiatiefnemers daarentegen hebben een gigantische voorsprong, want zij hebben het projectplan opgesteld en de provincie daarover geconsulteerd. Alles is dus al op voorhand geregeld. Gemeenteraadsleden en omwonenden zijn niet tijdig en goed geïnformeerd, hebben een kennisachterstand en lopen zo steeds achter de feiten aan.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind, en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden wordt met de bewoners van de woonkernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant. Dat is een gegeven dat de gemeenteraad van Dronten in september 2018 erkend heeft.

Wij, bewoners, lezen in de stukken dat de provincie en de gemeente zich als betrouwbare partners willen opstellen voor de initiatiefnemers (Windkoepel Groen) voor het geval dat een vermeende vertraging in het traject de business-case gevaar loopt.

Maar hebben de provincie en de gemeente zich ook als betrouwbare partners opgesteld voor de bewoners van Ketelhaven?

Nee! Zonder raadpleging van de bewoners vegen zij eerdere structuurvisies en het bestemmingsplan Ketelhaven (binnendijks) zomaar van tafel.

Hebben de provincie en de gemeente zich gerealiseerd, dat bewoners vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gekozen hebben voor die locatie vanwege de rust, de ruimte en de omliggende natuur (Ketelmeer, Vossemeer, IJsseldelta, Roggebotveld, Roggebotzand) beheerd door o.a. de gemeente, de provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Deze natuur, die door de overheid beschermd dient te worden, wordt met één klap door diezelfde overheid intrinsiek aangetast.

Omringende Natura 2000-gebieden zijn opeens minder relevant bevonden, omdat het plangebied voor de windturbines "alleen maar grenst" aan de Natura-2000 gebieden. Houden de grote aantallen diverse foeragerende en rustende vogelsoorten zich ook aan die begrenzing? Zij vliegen in grote aantallen over het gebied, dat aanvankelijk door de gemeente als "open gebied en ongeschikt voor windturbines" is gedefinieerd.

Volgens de omgevingswet hebben overheden een zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Wij zien hier tot op heden weinig van terug.

Het is dan niet vreemd, dat de bewoners van Ketelhaven diezelfde overheden niet meer als betrouwbare partners beschouwen? De bewoners zijn niet tegen windenergie, maar

zij willen vechten voor een gezonde leefomgeving. Er is daarom geen draagvlak voor het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen!

Rondom windparken op land ontstaat voortschrijdend inzicht en toenemende twijfel of deze ontwikkeling wel zo wenselijk is.

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven en haar bewoners. De ongeveer 600 bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met een sterke aantasting van hun woon- en leefomgeving, vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van hun woningen. In de hele planvorming en in het proces naar realisatie van Windplan Groen is voor deze leefomgeving te weinig aandacht.

Natuurlijk, er zijn diverse gesprekken van vertegenwoordigers van Ketelhaven met provincie, gemeente en initiatiefnemers geweest. Maar deze gesprekken blijven met name bij de initiatiefnemers steken op het niveau 'we zullen u het nog een keer uitleggen' en een paar praktische aanpassingen doen (stilstand bij slagschaduw en verlichting). Over de plaatsing van de windturbines op grotere afstand van de woonkern is er geen millimeter beweging.

De bezwaren van omwonenden worden opzijgeschoven met een beroep op procedures en geldende normen. Wezenlijke bereidheid om tegemoet te komen aan de wens om windturbines op grotere afstand van de woonkern te plaatsen ontbreekt eveneens. Het financieel perspectief lijkt leidend.

Niet alleen zal het landschap ingrijpend worden gewijzigd, maar het verdeelt ook de gemeenschap: de lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. Het beeld dat nu bij de gemeenschap leeft – en wederom wordt bevestigd door de inhoud van het ontwerp-inpassingsplan – is, dat de plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers.

De ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke belangen die juist doorslaggevend hadden moeten zijn en in de afweging hadden moeten worden betrokken, zijn van meet af aan ondergeschikt geweest aan deze financiële belangen. Die handelwijze steekt, omdat uit de hiernavolgende punten in de zienswijze onmiskenbaar blijkt dat er andere alternatieven mogelijk zijn. Daarmee is zowel maatschappelijk draagvlak als een goede c.q. betere ruimtelijke en landschappelijke inpassing mogelijk.

De NOS analyseerde de verkiezingsprogramma's van bijna alle landelijke en regionale partijen die meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen. Een derde van de partijen is tegen nieuwe windparken op land. Voor de meeste andere partijen is er één belangrijke voorwaarde: zonder steun van de omgeving wordt er geen windmolen meer gebouwd.¹

Wij vinden dat dit beginsel ook moet gelden voor windplannen die in procedure zijn, zoals Windplan Groen.

¹ <https://nos.nl/artikel/2275199-meer-windmolens-en-zonneparken-maar-alleen-met-steun-van-burgers.html>

Ook de politiek in Flevoland is niet overtuigd van Windplan Groen blijkt bij behandeling van dit dossier. Zowel [de Provinciale Staten van de provincie Flevoland](#)² als de [gemeente Dronten](#)³ twijfelen zeer aan de gang van zaken.

Met name gaat het hier om de vraag of de gemeentelijke en provinciale politiek en de direct omwonenden wel tijdig, juist en volledig geïnformeerd zijn door de initiatiefnemers van Windplan Groen. Hetzelfde geldt voor het vaststellen van het Regioplan Wind. Uit de grote weerstand van direct omwonenden in de dorpskernen Ketelhaven, Biddinghuizen en Swifterbant blijkt dat dit niet het geval is geweest.

In het Regioplan zijn 3 alternatieven onderzocht. Dit betreft het Landschap, de Natuur en de Opbrengst. In het Regioplan Wind komen de woorden "leefomgeving" en "draagvlak" in het geheel niet voor.

De gevolgen en een alternatief voor de Leefomgeving is nooit geformuleerd, noch onderzocht. Dat zorgt ervoor dat [bewoners in Ketelhaven](#)⁴ en [Biddinghuizen](#)⁵ zich boos en teleurgesteld voelen, en niet gehoord en niet serieus genomen

Omwonenden vragen zich ook af waarom zij voor elke tijdelijke wegafsluiting in de buurt een huis aan huis bericht in de brievenbus krijgen, maar dat inwoners een ingrijpend voornemen om de grootste windturbines van Nederland vlakbij hun woonkern te plaatsen zonder waarschuwing uit een onduidelijk bericht in de plaatselijke krant moeten oppikken.

De Provinciale Staten van Flevoland hebben op 8 november 2017 de Omgevingsvisie Flevoland Straks vastgesteld. Hierin staat "*Breed maatschappelijke draagvlak: door middel van een evenredige verdeling van de maatschappelijke baten van windenergie in de provincie wordt op de lange termijn het maatschappelijk draagvlak gewaarborgd*"

Dit is echter niet het geval bij het huidig ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen. Hier worden de lasten simpelweg afgewenteld op de direct omwonenden in de dorpskern Ketelhaven.

Gezien het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, verzoek ik u met klem om het traject van nu af aan zodanig vorm te geven dat serieus met de belangen van de direct omwonenden rekening wordt gehouden: niet het Rijk (in Den Haag), maar omwonende zitten immers, als de realisatie van het windpark doorgaat, de komende 25 jaar vast aan de negatieve gevolgen van de door u in procedure gebrachte plannen.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg (N307) moet gevrijwaard blijven van windturbines

Windpark Hanze, onderdeel van Windkoepel Groen, is voornemens 9 windturbines met een tiphoogte van 249 meter te plaatsen ten noorden van de Hanzeweg (N307). Hiervan

² <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/163555/staten-nog-niet-overtuigd-van-windplan-groen>

³ https://www.flevopost.nl/nieuws/dronten/551766/politiek-twijfelt-enorm-over-windplan-groen.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁴ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/ketelhaven-lijnrecht-tegenover-windplan-groen-geen-millimeter-ruimte-voor-iets-anders>

⁵ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/video-biddinghuizen-voelt-zich-met-windplan-groen-dubbel-gepakt-vertrouwen-is-weg>

zijn 7 windturbines gepland langs de Hogevaart Noord en 2 windturbines langs de Hondtocht Noord.⁶



Figuur 1: Windpark Hanze

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland. Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen. Het Roggebotzand is bovendien een van de drie laatste stiltegebieden van de provincie Flevoland.

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met:

- [Structuurvisie Windenergie op land \(SvWOL\), 2014, ministerie Infrastructuur en Milieu](#)⁷
- [Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030](#)⁸
- [Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijks 8040](#)⁹
- [De EHS Flevoland](#)¹⁰
- [Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten](#)¹¹
- [Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden NNN](#)¹²
- [EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation](#)¹³

6 <https://www.zuiderzeeland.nl/werk/projecten-buurt/windpark-hanze/>

7 https://energieakkoord.ser.nl/Uploaded_files/Documenten/232-Structuurvisiewindenergieoplandmaart2014ID233.pdf

8 https://secure.dronten.nl/gemeenteraad/agenda-gemeenteraad_42929/agenda/gemeenteraad_11102/04-ac-mail-ontwerp-structuurvisie-dronten-lrpdf_537734.pdf

9 <https://www.planviewer.nl/bestemmingsplannen/view/NL.IMRO.0303.8040-00NH>

10 <https://www.flevoland.nl/getmedia/89086df5-df82-404e-b48b-b37e562dc750/uitw-omgevingspl-flevoland-ehs.pdf>

11 <https://www.flevoland.nl/getmedia/9e31b8fc-5d07-419f-9809-6b93a068e570/Wezenlijke-kenmerken-en-waarden-EHS-gemeente-Dronten.pdf>

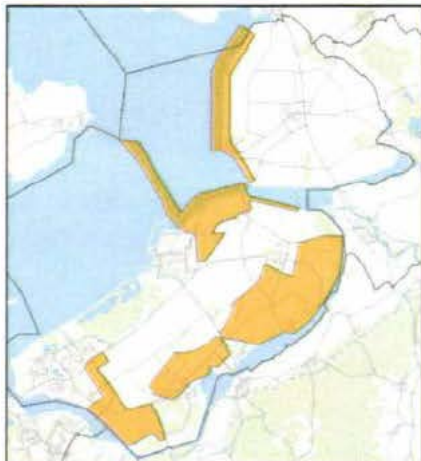
12 <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/#!/idn/NL.IMRO.9924.OVwkwNNN-ON01/cs/166155.894/506762.37899999996/291733.0800106582>

13 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Wind_farms.pdf

a. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met de SvWOL

In de Structuurvisie Windenergie op land 2014 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is aangegeven dat ten noorden van de N307 (Hanzeweg) geen windturbines gepland worden. Het is immers van 3 zijden omsloten door het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur/EHS).

In de structuurvisie Windenergie op land, zijn plaatsingszones voor windturbines aangegeven als oranje gebieden: dus geen windturbines boven de Hanzeweg (N307)



Figuur 2: SvWOL: plaatsingszones windturbines aangegeven in oranje

b. Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met structuurvisie Dronten plan 2030

Volgens de structuurvisie Dronten plan 2030 wordt zone 2, het gebied ten noorden van N307 "gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren" citaat pagina 27 uit de Structuurvisie Dronten 2030.



Zones 1, 3 en 4 zijn zoekgebieden voor grote windturbineopstellingen, zone 2 wordt gevrijwaard van windturbines om de openheid te bewaren. De pijlen geven de hoofdrichting van de verkaveling van de polder aan, waar opstellingen parallel aan moeten komen te staan.

Figuur 3: Zone 2 moet gevrijwaard blijven van windturbines

c. **Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijs**

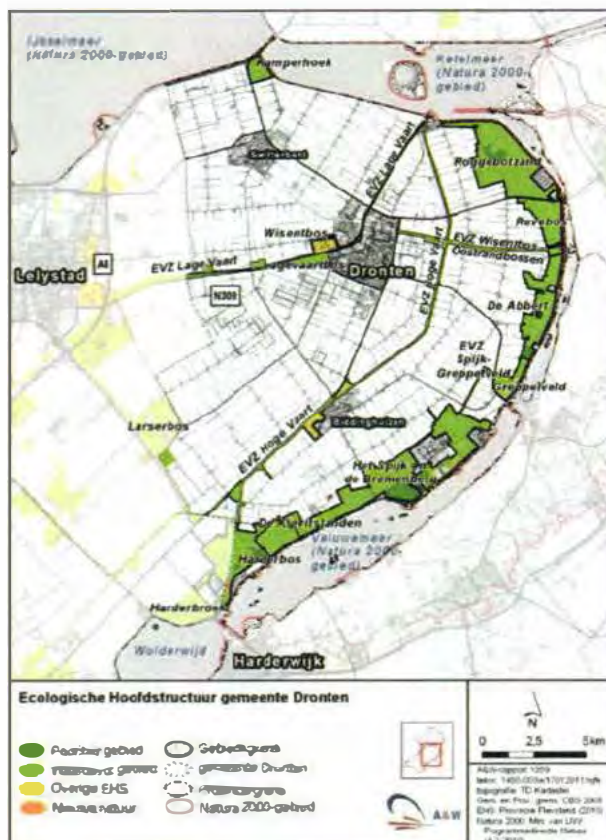
In het bestemmingsplan 4080 Ketelhaven binnendijs is nergens het woord windpark, windturbine of windmolen te lezen. Ketelhaven binnendijs heeft de bestemming "Wonen".

Realisatie van een windpark zal vele planschade claims met zich mee brengen. Alle bewoners van Ketelhaven zijn belanghebbend.

d. **Het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen is in strijd met het "nee, tenzij principe" van Natura 2000 gebieden/Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur**

Voor Natura 2000 gebieden/Ecologische Hoofd Structuur/Natuurnetwerk Nederland geldt een "nee, tenzij" regime. Dat houdt in dat de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN wordt getoetst of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn bepalend voor de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.



Figuur 1.1
 Overzicht van EHS-gebieden en Ecologische Verbindingszones in de gemeente Dronten.

Figuur 4: Ecologische hoofdstructuur moet gevrijwaard blijven van windturbines

Volgens de "EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation" geldt het 'nee, tenzij' principe en moet worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er echt geen andere alternatieven zijn.

Dit is in beide gevallen niet gebeurd:

- In het Milieu Effect Rapport van Windplan Groen wordt duidelijk dat Windplan Groen wel degelijk een negatieve impact heeft op de natuur.

In de MER zien we - op bladzijde 275 Tabel 14.1 - dat, Windplan Groen, met uitzondering van de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie op vrijwel alle aspecten negatief (-) of zeer negatief (--) scoort.

De MER stelt: *"De ecologische beoordeling laat zien dat het project en ook het VKA een negatief effect kan veroorzaken op ecologische waarden. Dit betreft soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld voor Natura 2000-gebieden en algemeen beschermde soorten"*

Verder lezen wij: *"Voor de effecten op beschermde soorten komt naar voren dat er sterfte onder 86 vogelsoorten en onder 5 vleermuissoorten wordt verwacht"*

En we lezen: *"Voor wat betreft geluid, slagschaduw en natuur treedt er mogelijk een hogere belasting cq een groter effect op ten opzichte van de referentiesituatie".*

Het geluid en de verlichting van de windturbines zullen een negatief effect hebben op de kwaliteit van het landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen is dus in strijd met gemeentelijke bestemmingsplannen en structuurvisies, eveneens is het in conflict met de Europese natuurwetgeving.

Een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming mag voor dit gebied dan ook niet verleend worden.

De initiatiefnemers, de provincie Flevoland en de gemeente Dronten en Lelystad hebben niet kunnen aantonen dat er geen alternatieven zijn. Sterker nog de door ons aangedragen alternatieven (plaatsing van windturbines langs de Hanzeweg en de Hanzelijn, plaatsing van zonneparken op plekken waar geen windturbines kunnen worden gerealiseerd) wordt niet serieus ingegaan.

Wij twijfelen daarom ernstig aan het volgen van het 'Nee, tenzij' principe van de ecologische hoofdstructuur/ Natuur Netwerk Nederland/ Natura 2000 gebieden door de provincie Flevoland. De provincie lijkt de economische belangen van de initiatiefnemers zwaarder te wegen dan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier.

Het bijzondere gebied boven de N307 Hanzeweg kan gespaard worden door te kiezen voor een geheel andere windturbine opstelling of een combinatie met zonne-energie.

3. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze

Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (het deel van Windplan Groen boven de N307).

De Monitor Wind Op Land 2017 geeft aan dat de totale projectcapaciteit is gegroeid naar 6.867 MW, zo'n 14,5% hoger dan de doelstelling. Deze extra projectcapaciteit komt voornamelijk door [extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen](#).¹⁴

Ik ben daarom van mening dat er geen noodzaak bestaat tot realisatie van Windpark Hanze.

Bovendien ben ik van mening dat Windpark Hanze, ten onrechte, meelift op Windplan Groen om zo gebruik te kunnen maken van de Rijkscoördinatierегeling. Op deze manier wordt gepoogd een windpark te realiseren dat indruist tegen eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen. De Rijkscoördinatierегeling wordt op deze manier misbruikt.

De gemeenten Dronten en Lelystad hebben voor de drie deelgebieden uit het Regioplan in deze gemeenten een gezamenlijk beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. Het BKP is in september 2017 door beide gemeenteraden vastgesteld. Het BKP bevat 10 ontwerpprincipes en een aantal maatwerkoplossingen voor de windturbineopstellingen en bijbehorende voorzieningen. De bedoeling is dat "het beeldkwaliteitsplan bijdraagt aan de meest wenselijke en haalbare windmolenopstellingen in het landschap"

De opstelling van windturbines van Windpark Hanze, langs de Hoge Vaartboven de N307 hebben echter juist een desastreuze uitwerking op het open landschap dat, volgens de structuurvisie Dronten, plan 2030, gevrijwaard moet worden van windturbines om de openheid te bewaren.

De business case van Windplan Groen en het [Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad](#)¹⁵ worden aangevoerd als argumenten dat 249 meter hoge windturbines binnen een afstand tot 10 maal de tiphoogte (=2490 meter) van Ketelhaven noodzakelijk zijn.

Dit zijn drogredeenen:

- a. Er is in het Beeldkwaliteitsplan niet wezenlijk naar andere plekken gezocht omdat Windplan Groen geen vertraging op wil lopen in de realisatie van het Windpark. Andere plekken uitkiezen betekent ook opnieuw plaatsen beoordelen en dat vertraagt.
- b. De tweede reden dat Windplan Groen bang is om vertraging op te lopen was vanwege de dreigende afbouw van het SDE+ subsidie. Deze subsidie blijft nog gelden, dus het economische argument voor vertraging vanwege subsidies is niet geldig.
- c. Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. Echter in maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te

¹⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

15

<https://www.dronten.nl/mozard/document/docnr/404846/BKP%20Windpark%20Dronten%20&%20Lelystad%20eindrapport%205%20april%202017>

kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen. Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines bij de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder gebrek aan wil dan aan een onmogelijkheid.

Het kan toch niet zo zijn dat het BKP en de onwil van de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten om opzoek te gaan naar andere plaatsingszones – omdat het aangepaste plan dan opnieuw in stemming moet worden gebracht - zwaarder weegt dan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving in Ketelhaven voor de komende 25 jaar?!

Het BKP geeft slechts richtlijnen voor het bepalen van windturbine opstellingen. Als direct omwonenden grote problemen hebben met de geplande plaatsingszones moet daarvan afgeweken kunnen worden. Het BKP geeft geen bindend juridisch kader. Wij vragen de Rijksoverheid dan ook de geplande windturbines bij Ketelhaven te schrappen dan wel te verplaatsen naar een gebied waar direct omwonenden niet benadeeld worden. Uit gesprekken met Windkoepel Groen hebben wij begrepen dat zij daar voor open staan.

Tussen de referentiesituatie en de toekomstige situatie is er qua tijd nog heel veel mogelijk. Door de huidige "jonge" turbines (die nog niet zijn afgeschreven en later kunnen worden gesaneerd) ontstaat er volgens Windkoepel Groen tijd en ruimte in de business case.

In die periode kunnen nog zeker nieuwe inzichten binnen het plangebied ontstaan voor de positiebepaling van de windturbines. Wij zien dan ook niet in waarom er dan nu in 2019 zo'n rigide standpunt door provincie, gemeente en Windkoepel Groen wordt ingenomen, dat er geen enkele vermindering van het aantal en/of verplaatsing van de windturbines mogelijk wordt geacht.

4. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland. De geproduceerde hoeveelheid geluid wordt gemiddeld over de periode van één jaar. De 47 dB Lden (Level day-evening-night) geluidscontour wordt berekend op basis van het bron geluidsniveau van de windturbine en aan de hand van het gemiddelde windaanbod ter plaatse. In de praktijk kan dit leiden tot geluidsniveaus ruim boven de 47dB. [Dit is dus boven de norm die wordt geadviseerd door de WHO.](#)¹⁶

Bewoners van Ketelhaven moeten er dus rekening mee houden dat ze in hun tuin vrijwel nooit meer kunnen genieten van de stilte van het landelijk gebied. Ook zullen ze waarschijnlijk 's nachts hun ramen moeten sluiten om de geluidsoverlast van de windturbines te beperken.

Volgens het ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven (referentiepunt Boslaan 83A) – volgens de geluidsklasse indeling van het RIVM - van "zeer goed" naar "redelijk". De cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven overschrijdt hiermee de grenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde, welke geldt in een stil landbouwgebied conform de Handreiking

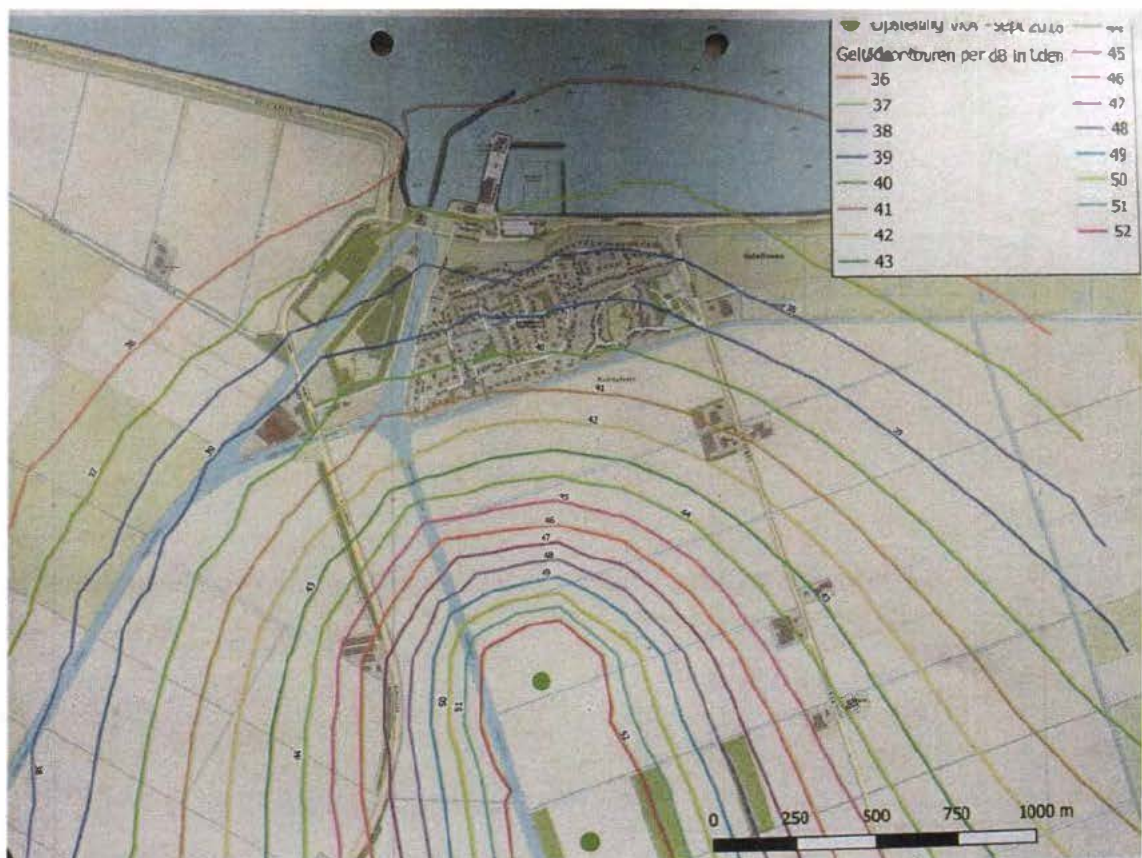
¹⁶ <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/environmental-noise-guidelines-for-the-european-region-2018>

Industrielawaai en vergunningverlening. Bovendien is onduidelijk of er in de berekening wel rekening mee is gehouden dat er in de winter geen begroeiing aanwezig is en dat bij een lage omgevingstemperatuur geluid verder draagt en harder klinkt. Wij zouden dan ook graag inzicht krijgen in welke parameters als input waarde voor het model zijn gebruikt

Dit betekent dat de cumulatieve geluidsbelasting in Ketelhaven met 10-15 dB gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

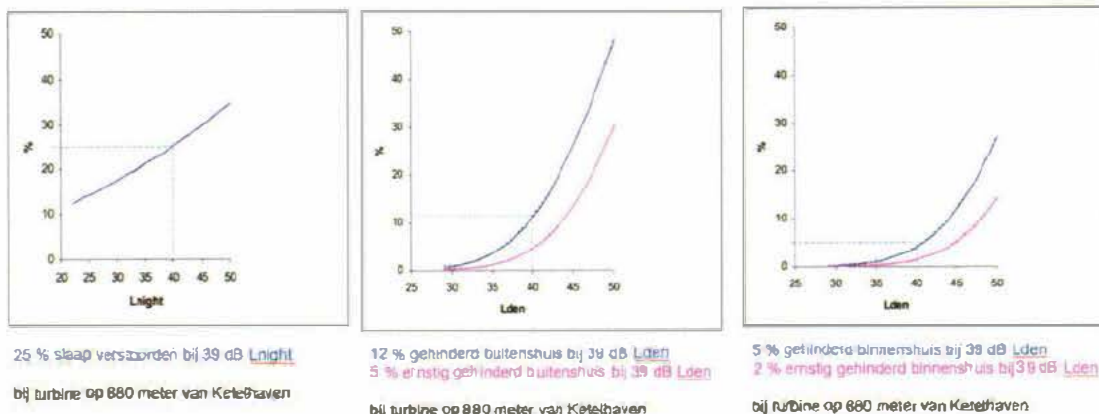
Uit [onderzoek van TNO¹⁷](#) blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 880 meter, tot Ketelhaven nog steeds sprake zal zijn van (ernstige)geluidshinder (5% binnenshuis, 10 % buitenshuis) en slaapverstoring. Dit betekent dat in Ketelhaven e.o. (ca 600 inwoners) minimaal 60 personen ernstige geluidshinder zullen ondervinden. Wij achten dit niet acceptabel.

In de onderstaande grafieken wordt de relatie duidelijk tussen het percentage (ernstig) gehinderden binnenshuis, buitenshuis en slaapgestoorden.



Figuur 5 Geluidsbelasting op Ketelhaven volgens berekeningen van Pondera Consult; de inwoners van Ketelhaven ondervinden (ernstige) hinder, het stiltegebied Roggebotzand wordt niet gerespecteerd.

¹⁷ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf



Figuur 6 percentage slaapverstoorden en (ernstig) gehinderden binnen en buitenshuis

Er is in diverse landen onderzoek gedaan naar geluidniveaus op grotere afstand van windturbines en in het algemeen blijkt daaruit dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan volgens de berekening.¹⁸

Wij vinden dan ook dat er maatwerkvoorschriften in de omgevingsvergunning moeten worden opgenomen waardoor de geluidshinder wordt beperkt tot minder dan 1% van de bewoners van de dorpskernen.

5. Infra-geluid van windturbines heeft een negatief effect op het welzijn en de gezondheid van mens en dier

De recent aangepaste WHO-richtlijnen voor omgevingslawaai voor de Europese regio leveren sterk bewijs dat lawaai een van de grootste gevaren voor het milieu vormt voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn in de Europese regio¹⁹.

Naast het hoorbare geluid, zoals bij punt 4 aangegeven, is er echter ook onhoorbaar infrageluid. Dat infrageluid wordt door medici aangegeven als de meest ziekmakende factor van windturbines²⁰. Er zijn vele aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen²¹:

Mensen die binnen een afstand van 1500 meter van een windturbine wonen hebben twee maal zo vaak last van slaapproblemen als mensen die verder dan 2000 meter van een windturbine wonen²²

¹⁸

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/05/2_Kennisbericht_Geluid_van_windturbines_inci%20bijlage.pdf

¹⁹ <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/press-information-note-on-the-launch-of-the-who-environmental-noise-guidelines-for-the-european-region>

²⁰ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZle-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

²¹ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

²² <https://europepmc.org/abstract/med/30270297>

Iedereen die binnen zo'n 1,5 kilometer van een industriële windturbine woont, heeft hinder van geluid, het hele jaar door, jaar in jaar uit. De direct omwonenden hebben te maken met schade aan hun gezondheid, door gebrek aan slaap en gemoedsrust. Ze moeten het hele jaar wonen met gesloten ramen en deuren, vanwege geluidshinder en ze worden blootgesteld aan infrageluid.²³

In Polen is de negatieve impact van de onmiddellijke nabijheid van windturbines op de voerconsumptie, gewichtstoename en cortisolconcentratie in het bloed van ganzen vastgesteld²⁴

Medici en onderzoekers geven bij nadere bestudering van hinder die mensen ondervinden als gevolg van Windparken steeds weer een gewenste afstand van 2 km (bij lagere windmolens) of 10x de tiphoogte aan (= RvS uitspraak²⁵). Meerdere landen en staten hanteren deze afstand in hun regelgeving of in hun aanbevelingen.

Om de negatieve gevolgen voor dieren te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

6. De windturbines worden veel te dichtbij de woonkern Ketelhaven gepland

In het (Ontwerp) Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Er is in Nederland geen wettelijk minimum voor afstanden tussen huizen en windturbines. Veel landen kennen echter wel richtlijnen en regelgeving met betrekking tot de minimumafstand van windturbines tot een woning²⁶

Deze richtlijnen en regelgeving zijn er niet voor niets.

De Raad van State hanteert ook het criterium van 10x de tiphoogte²⁷ omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw-hinder van enige betekenis'. Deze stellingname impliceert de erkenning dat er binnen deze afstand wél hinder van betekenis is.

Wij vinden dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

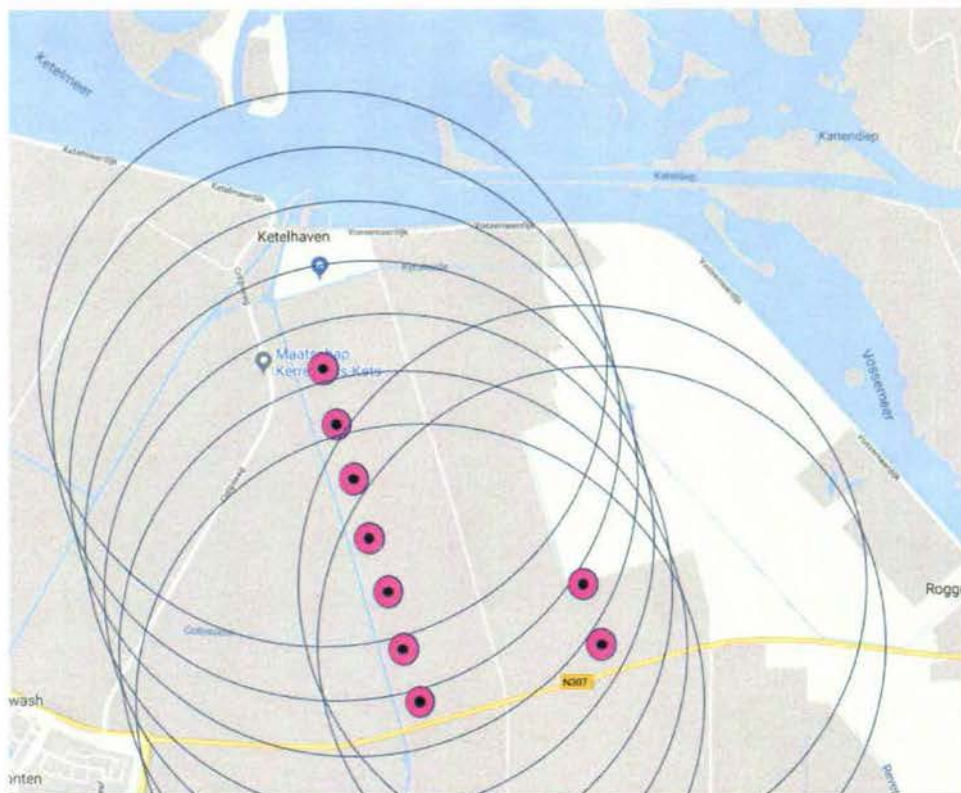
²³ <https://stopthesethings.com/2017/01/30/getting-away-with-murder-how-the-wind-industry-rigged-noise-rules-around-the-world/>

²⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24597302>

²⁵ <https://www.raadvanstate.nl/@6386/201608423-1-r6/>

²⁶ <http://nl.vow.nl/wp-content/uploads/2013/04/2013-Windturbine-Setback-distances.pdf>

²⁷ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>



Figuur 7: De tienmaal de tiphoogte contouren van de windturbines van Windpark Hanze boven de Hanzeweg maken duidelijk dat alle inwoners van Ketelhaven belanghebbende zijn.

7. Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling

De bewoners van de zuidrand van Ketelhaven krijgen te maken met ernstige horizonvervuiling.



Uitzicht Zuidrand Ketelhaven (Huidige situatie)



Uitzicht Zuidrand Ketelhaven

(Toekomstige situatie volgens [visualisatie Windplan Groen, Bostaan 69²⁶](#))

²⁸ <http://www.windplangroen.nl/windplan-groen/>

De door Windplan Groen geleverde visualisatie geven geen getrouw beeld van de aantasting van het open landschap. De werkelijkheid is veel imposanter dan de foto. Een foto van de Domtoren (112 meter hoog) is minder indrukwekkend, dan wanneer je erbij staat. Dat is tevens de indruk van de windturbines ten zuiden van Urk, die slechts 198 meter hoog zijn. Dat betekent dat de impact van de windturbines in het landschap op basis van visualisaties een onderschatting zijn. Ook de impact van de obstakel verlichting moet niet onderschat worden. In het donker zal Ketelhaven pontificaal uitkijken op een industrieel "red light district".

8. De bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden.

Door de geplande komst van Airport Lelystad is er minder plaats voor de windturbines van Windplan Groen. [Van de 109 geplande windturbines in Windplan Groen in oostelijk Flevoland kunnen er 20 niet doorgaan in het lege landelijke gebied rond Airport Lelystad²⁹.](#)

De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met [geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad³⁰](#) als van de windturbines van [Windplan Groen³¹](#)

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra CO2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

Bij alle discussies rond Airport Lelystad en Windplan Groen voelen de inwoners van Ketelhaven zich dubbel benadeeld door zowel de initiatiefnemers als de overheid.

Opvallend is overigens, dat de discussies rond Airport Lelystad op grond van goede argumenten van actiegroepen bij de rijksoverheid (lees minister) kunnen leiden tot aanpassingen van de plannen, maar dat de gesprekken tussen de bewoners van Ketelhaven en de gemeentelijke en provinciale overheden over het Windplan Groen tot nog toe weinig heeft opgeleverd.

9. Waardedaling van woningen moet voorkomen worden

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

De kwaliteit van het uitzicht uit tuin en woning zal worden aangetast. Nu nog hebben de woningen aan de zuidkant van Ketelhaven 8 km vrij uitzicht over de landerijen van de keukentafel tot aan de Hanzelijn. Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht

²⁹ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

³⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

³¹ <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen/fase-1>

gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de alerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door onderstaande jurisprudentie³²:

- Uitspraak rechtbank Haarlem (procedurenummer AWB 05/4895) Dit betreft bezwaar WOZ door mogelijke plaatsing van windturbine op 700 meter. Gevolg, gemeente moet WOZ-waarde met 12.5% naar beneden bijstellen.
- Uitspraak Rechtbank Zwolle (procedurenummer AWB 06/607) Dit betreft bezwaar WOZ door plannen om windmolens binnen een kilometer afstand tot woning te plaatsen. Gevolg gemeente moet WOZ met 15 % naar beneden bijstellen.
- Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden (procedurenummer AWB 05/1864) Door de daadwerkelijke bouw, op een afstand van 800 meter, moest de gemeente de WOZ-waarde met 43% naar beneden bijstellen.

Afgaand op bovengenoemde uitspraken moeten de bewoners van Ketelhaven dus rekening houden met een waardedaling van vele tientallen tot wellicht honderd duizenden euro's per woning.

Indien er toch windturbines geplaatst worden, zullen degenen die daarvan schade ondervinden ook ruimhartig financieel gecompenseerd moeten worden.

Wat mij daarnaast bijzonder steekt is dat bewoners van het buitengebied en bewoners van de dorpskernen die evenveel hinder ondervinden ongelijk behandeld worden.³³

10. Windparken hebben negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de sociale cohesie

We zien dat de komst van windparken ook in Nederland gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is geenszins goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren.

In de pers is daar genoeg aandacht³⁴ voor. Ook in de uitzending van Argos "Grote winsten ten koste van omwonenden windparken"³⁵ van 13 april j.l. wordt duidelijk hoe Windparken in het Noorden van Nederland 'big business' is van projectontwikkelaars.. De verdeling van lusten en lasten is scheef en onrechtvaardig. Omwonenden en politiek worden door een Rijkscoördinatieregeling mond dood gemaakt.

Omwonende kunnen er niets tegen doen dat hun woon en leefklimaat wordt aangetast en krijgen bovendien nog eens de rekening gepresenteerd terwijl de "buurman" slapend rijk

³² <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

³³ <https://dedrontenaar.nl/algemeen/video-windplan-groen-over-beschuldiging-van-omkoping-goed-over-nadenken>

³⁴ O.a. <https://www.nporadio1.nl/podcasts-uitgeleucht/15716-podcast-de-dag-hoe-het-windmolendebat-steeds-grimmer-werd>

³⁵ <https://www.nporadio1.nl/achtergrond/15877-verliezers-en-winnaars-door-windenergie-2>

wordt. Zoals advocaat mr. [het over de zaak Windpark Delfzijl Zuid³⁶ in het AD³⁷ verwoordt "Ze hoeven de tractor niet meer uit de schuur te rijden."](#)

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Flevoland anders zal zijn dan in Groningen of Drenthe.

Sterker nog, ook in de gemeente Dronten ontstaat al sociale onrust vanwege de scheve verdeling van de lusten en de lasten. De sociale cohesie in dorpen komt onder druk omdat mensen elkaar tegenkomen op school, via de sport, vereniging, kerk, kennissen of bij winkelbezoek.

Indien er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Alle zogenaamde duurzaamheid ten spijt.

11. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht het gegeven waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is het van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

Meerdere malen hebben er gesprekken plaats gevonden tussen de commissie WPG van de VvE Ketelhaven, de initiatiefnemer Windkoepel Groen (WKG) en de gemeente Dronten.

In deze gesprekken hebben zij aangegeven de hinder door windturbines (slagschaduw, geluidshinder, obstakelverlichting) zoveel mogelijk te willen voorkomen - door opzoek te gaan naar andere locaties zodat de afstand van de windturbines tot de woonkernen kan worden vergroot – dan wel te beperken door het toepassen van de best beschikbare technieken (BBT) en dit in maatwerkvoorschriften, en/of een anterieure overeenkomst vast te leggen op basis van heldere criteria die gemonitord en gehandhaafd kunnen worden door de omgevingsdienst.

Ik richt mij nog tegen het gegeven dat in het ontwerp-inpassingsplan en in de ontwerpvergunningen ten onrechte niet is gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de gebruikte referentieturbines niet aansluiten bij de BBT. Er zijn namelijk nieuwe, effectievere windturbines beschikbaar. Deze windturbines, waarvan de effecten zijn onderzocht, hebben grotere rotoren en worden gebouwd op steeds hogere ashoogte. Hierdoor kan eenzelfde hoeveelheid energie worden opgewekt met minder turbines.

Borging van de BBT is extra noodzakelijk omdat nu uit de aanvragen om omgevingsvergunning volgt dat de definitieve keuze voor het windturbintype pas plaatsvindt ná afronding van de besluitvorming. Als enige vorm van inspraak op de keuze

³⁶ <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

³⁷ <https://www.ad.nl/binnenland/windmolenadvocaat-mensen-in-het-noorden-zijn-monddood-gemaakt~a89ce380/>

van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wel voldoen aan de BBT.

Het bevoegd gezag is op basis van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer verplicht een evaluatieprogramma op te stellen, te monitoren of de vergunde grenswaarden in de praktijk niet overschreden worden en waar nodig te handhaven.

a. De hinder van windturbines bij woonkernen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

Om de negatieve impact van windturbines te voorkomen dient in de omgevingsverordening Flevoland opgenomen te worden dat de afstand van een industriële windturbine tot een woonkern minimaal 10 maal de tiphoogte dient te bedragen.

In het ontwerp- inpassingsplan Windplan Groen wordt van grotere windturbines (maximale ashoogte 166 meter) uitgegaan dan was toegestaan in het [regioplan windenergie oost en zuidelijk Flevoland \(maximale ashoogte van 120 meter\)](#)³⁸

Hierdoor is het mogelijk met minder windturbines de gewenste energieopbrengst te realiseren. Dit schept de ruimte om de afstand van de windturbines tot Ketelhaven te vergroten. De als gevolg daarvan ontstane milieuwinst dient te leiden tot het (deels) schrappen van de 3 turbines HVN1, HV2 en HV3 langs de Hogevaart bij Ketelhaven.

b. De hinder door obstakelverlichting dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Ook met betrekking tot de obstakelverlichting van windturbines dienen voorwaarden in de omgevingsvergunning opgenomen te worden om de hinder van de op de obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door obstakelverlichting zoveel mogelijk te beperken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Ook kan worden gedacht aan een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd.

c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het geluid van windturbines is sterk afhankelijk van het weer. Dat geldt niet alleen voor de productie van het geluid, maar ook voor de overdracht naar de omgeving. Ons veranderlijke Nederlandse weer draagt bij aan de richting, de reikwijdte en de sterkte van het geluid. De [applicatie Geluidsverwachting.nl van Arcadis](#)³⁹ zou gebruikt kunnen worden om de windturbines uit te zetten wanneer een bepaald geluidsniveau naar verwachting zal overschreden. Ook kunnen omwonenden met de app

³⁸ <https://www.flevoland.nl/getmedia/720306d8-6fa8-45eb-86a4-490be4c65ddb/Regioplan-Windenergie.pdf>

³⁹ <https://www.arcadis.com/nl/nederland/wat-we-doen/projecten/europa/nederland/geluidsverwachting-nl/real-time-inzicht-in-geluidshinder-van-bestaande-en-toekomstige-windparken/>

eenvoudig doorgeven hoe zij het geluid ervaren en met de feedbackoptie van de applicatie de hinderbeleving doorgeven.

d. De hinder ten gevolge van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren slagschaduw

Wanneer windturbines te dicht bij een woning geplaatst worden krijgen de bewoners te maken met slagschaduw op de ramen en in huis.

Door initiatiefnemer Windplan Groen is 0-uren slagschaduw toegezegd. Dit moet dan ook opgenomen worden in de omgevingsvergunning. En er dienen harde garanties te komen dat er bij overschrijding gehandhaafd wordt.

Best beschikbare technieken (BBT) dienen toegepast te worden om hinder door slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Met de initiatiefnemer WKG is overeengekomen dat een windturbine moet zijn voorzien van een automatische stilstand voorziening en dat de slagschaduw op de woningen in Ketelhaven 0 uur per jaar zal bedragen.

12. Het regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland moeten worden aangepast.

De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie Wind op Land, vastgesteld 28 maart 2014): De door Windkoepel Groen getekende turbines langs de Hoge VaartNoord (boven de N307) bij Ketelhaven vallen buiten de SvWOL 2014).

Het Regioplan wijkt ten opzichte van de SvWOL voor Windplan Groen op één onderdeel af. Dat betreft de plaatsingszones ten noorden van de Hanzeweg. In de SvWOL is hier geen zone opgenomen terwijl in het Regioplan hier een zone parallel aan de Hogevaart is opgenomen.

Het Regioplan Wind is zoals eerder vermeld strijdig met eerdergenoemde structuurvisies en bestemmingsplannen.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet zelfs niet aan het regioplan: Ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen. De businesscase van deze bewoners is ronduit negatief.

In het regioplan wind, en de Omgevingsverordening Flevoland moet worden opgenomen worden dat plaatsing van nieuwe windparken alleen mogelijk is op een afstand van tenminste 10 maal de tiphoogte van Ketelhaven

De gemeenteraad van Dronten heeft bij het aannemen van het Voorkeursalternatief (VKA) in september 2018 zich ervan vergewist dat er geen onomkeerbare besluiten genomen zouden worden. Voortschrijdend inzicht bij de huidige ontwikkelingen rechtvaardigt een herziening van het Regioplan Wind en het Inpassingsplan Windplan Groen.

13. Er is geen noodzaak windturbines zo dicht op dorpskernen te plaatsen

Flevoland doet al meer dan de taakstelling windenergie op land⁴⁰. Bovendien hoeven de doelstellingen voor duurzame energie niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Zo worden er ook 2 grote zonneparken gepland bij Flevonice (25 hectare) en Dorhout Mees (85 hectare)⁴¹. Met de invulling van die twee locaties voldoet de gemeente Dronten aan de afspraak met de provincie om 110 hectare beschikbaar te stellen voor zonneparken, zonder dat er landbouwgrond verloren gaat.

Zoals al eerder is voor gesteld door de VvE Ketelhaven kan worden overwogen de, de ecologische verbindingzone, een strook van 25 meter aan beide zijden van de Hoge Vaart te benutten door toepassen van zonnepanelen. Zonnepanelen kunnen prima landschappelijk worden ingepast daar er systemen verkrijgbaar zijn met een maximale hoogte van slechts 85 cm. Hierbij kan een haag worden toegepast om de zonnepanelen aan het directe zicht te onttrekken. Hierbij blijft het open landschap behouden en kan een vermogen van ca 30 MWp worden geïnstalleerd.

Hierbij staat dan de duurzame opwekking van energie centraal en niet het economisch gewin van enkelen. De vergoedingen aan grondeigenaren zijn zo beter verdeeld en niet absurd hoog zoals bij windturbines.

Bovendien is er nog veel ruimte op de daken van de schuren van de bij Windpark Hanze aangesloten ondernemers; van de vele daken van de initiatiefnemers aan de Ketelweg zijn er slechts een paar voorzien van zonnepanelen.

14. Er is twijfel over de business case van Windplan Groen

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Deze twijfel is alleen maar toegenomen nu Windplan Groen vanwege de regels voor Lelystad Airport twintig van de geplande windturbines heeft moeten schrappen.⁴²

Windplan Groen brengt schade toe aan de woon- en leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven en Biddinghuizen, vermindert de waarde van de woningen en heeft een negatieve invloed op het open landschap en het Natuur Netwerk Nederland.

Wij vinden dan ook dat de SDE+ subsidie niet toegekend moet worden aan Windplan Groen, een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, een plan waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op de woonkernen Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

⁴⁰ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33612-68.html>

⁴¹ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁴² <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

15. De MER is onvolledig

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Voor het eerst heeft een Duitse studie berekend hoeveel zwevende beestjes zich te pletter vliegen in windparken. De uitkomsten „zijn zorgwekkend”, concludeert hoofdonderzoeker Franz Trieb. Jaarlijks zweeft er 24.000 ton aan insecten langs de rotorbladen van de ruim 31.000 Duitse windmolens. „Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken. Dat windmolens een risico zijn voor trekvogels of vleermuizen was bekend. Dat geplette insecten een aanslag achterlaten op rotorbladen en zo de efficiëntie van windmolens beïnvloeden eveneens, stelt Trieb. „Dat heeft zelfs geleid tot een hele sector van schoonmaakbedrijven voor windparken. Maar wat het effect van de botsingen is voor de voedselketen of voor soortenpopulaties, dát is tot nu toe genegeerd.”⁴³ Een studie in het European Journal for Wildlife Research⁴⁴, toont dat insecten sterk aangetrokken worden door de witte en lichtgrijze kleur van de turbines.
- **Roggebotveld;** In de MER staat: *“Binnen het plangebied van Windpark Groen zijn alleen gebieden aangewezen voor akkervogels. De aanwijzing leidt niet tot een additioneel beschermingsregime voor soorten of gebieden”*

Dit is onjuist. Het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld⁴⁵ ligt in het plangebied! Het nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaarten het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincie. De verschillen in plantengroei maken het gebied van 60 ha interessant voor allerlei (roof)vogels en ook aantrekkelijk voor kikkers, vis en andere waterdieren. Er is dus wel degelijk kans op significant negatieve effecten.

- **Gebruiksfuncties;** In de MER staat: *“De aanleg en exploitatie van een windpark heeft invloed op de gebruiksfuncties in en rondom het plangebied omdat een deel van de ruimte in het plangebied niet langer gebruikt kan worden voor de huidige functies en doeleinden. Voor windenergie (in een plangebied) wordt in dit hoofdstuk onderscheid gemaakt in 2 soorten ruimtegebruik: primair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte voor masten, civiele en elektrische werken) en secundair ruimtegebruik (bijvoorbeeld ruimte onder de wieken kan voor een agrarische functie worden gebruikt ofwel dubbelgebruik)”*

Er is ook nog een derde soort ruimtegebruik, dat een beoordeling verdient. Dat is de ruimte die bewoners gebruiken in hun woonomgeving in of grenzend aan een plangebied. De gebruiksfuncties voor de bewoners in dat gebied kunnen door een windpark ernstig worden verstoord.

⁴³ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

⁴⁴ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10344-010-0432-7>

⁴⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

Als bewoners maken wij al vanaf het ontstaan van het Bungalowpark Ketelhaven gebruik van het zgn. "open landschap" (ongeschikt voor windturbines) met weidse uitzichten en omringd door Natura 2000 gebieden. Daar hebben de bewoners flink in geïnvesteerd. De bewoners hebben in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van hun omgeving in een snel tempo zien veranderen. Hun emoties worden niet waargenomen. Zij krijgen niks. De lusten en lasten zijn compleet scheef verdeeld.

Om het ruimtegebruik door windturbines en bewoners verenigbaar te laten zijn, moeten daar dus mitigerende maatregelen voor worden genomen. Voor dat ruimtegebruik bestaan specifieke normen of regels. Daar moet zo'n initiatief van Windkoepel Groen aan getoetst worden. Niet alleen de bestaande specifieke normen en regels moeten worden getoetst.

- **Draagvlak en Leefomgeving;** Bij de afweging van alternatieven (Zie Tabel 14.1 op blz. 275) moet ook "Draagvlak (leefomgeving) bewoners" mee genomen worden.
- **Wet natuurbescherming;** Voor de onderbouwing van een ontheffingsaanvraag in het kader van Wet natuurbescherming is op een aantal punten meer detailinformatie nodig

16. Een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten ontbreekt

Los van het bovenstaande, meen ik dat een zorgvuldige afweging van de gezondheidsaspecten, die de realisatie van een windpark met zich zal brengen, ontbreekt. De nu al voorziene cumulatie van hinderaspecten kan namelijk aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Wij stellen daarom bij deze zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer aansprakelijk indien zij niet voldoen aan hun zorgplicht

Uit [de documentaire 'Down Wind'](#)⁴⁶ uit Ontario, Canada en [de documentaire 'Infraschall-Unerhörter Lärm'](#)⁴⁷ uit Duitsland blijkt dat er wel degelijk negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen.

Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners zullen oplopen door het onverkoopt worden van hun woningen, niet moet worden onderschat. Gelet hierop verzoek ik u om het gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met een milieutoets.

Bestuurders en planontwikkelaars hebben gezondheidseffecten van een ruimtelijke ontwikkeling niet altijd scherp op het netvlies. Het niet voor handen hebben van geschikte instrumenten wordt vaak genoemd door bestuurders. Ook als er nu onvoldoende juridische basis is voor het toepassen van het voorzorgsprincipe in de ontwerpfase van Windplan Groen en waarvoor (nog) geen (Nederlandse) wetenschappelijke basis

⁴⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁴⁷ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZle-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

voorhanden is, kunnen internationale onderzoeken niet door de overheid en initiatiefnemers van windenergie worden genegeerd.

Tot slot

Voor zover u wel tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan, verzoek ik u om dat dan in ieder geval te doen met inachtneming van deze zienswijze.

Hoogachtend,

05 JUN 2019

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 2 juni 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale . (Te vinden via of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

*Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten*

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Te late betrokkenheid van omwonenden en bewoners

Ketelhaven krijgt te maken met een sterke aantasting van de woon- en leefomgeving. De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. Vermindering van het woongenot en een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn bijzonder scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie informatieachterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

1

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De ultrahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduwinder van enige betekenis'.

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wèl hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.
- De EHS Flevoland

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een “nee, tenzij” beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er écht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van “zeer goed³” naar “redelijk”. Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

Ketelhaven krijgt te maken met zeer ernstige horizonvervuiling.

Ik twijfel sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die ‘maar’ 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

³

op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3I7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

d. Waardedaling van woningen

“Genieten van rust, ruimte, water en natuur” zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

4. Noodzakelijkheid voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

7

8

9

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. Onvolledigheid MER

In de MER is er geen aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieden.¹⁴
- **Roggebotveld;** In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevolgen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.
- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in ijtempo veranderen!

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving dienen te worden meegewogen.¹⁶

6. Financiën Windplan Groen, business case en subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgelden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20

¹³

¹⁴

¹⁵

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn speciale en specifieke maatregelen nodig om hinder aan omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoogte zijn.
- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tenslotte

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

05 JUN 2019

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum, 4 juni 2019

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Van 26 april tot en met 6 juni 2019 kunt u schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Het ministerie ontvangt uw zienswijze bij voorkeur via het digitale [reactieformulier](https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen). (Te vinden via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen> of via Google zoeken naar "windplan groen rvo")

Reacties via e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

U kunt uw zienswijze ook sturen naar:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatieavond(en) of door op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur te bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 8979. Bureau Energieprojecten zorgt ervoor dat alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde gezagen.

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

Bij Lelystad Airport zijn molens geschraapt waardoor het businessplan kwetsbaarder werd. Bij Ketelhaven zijn de molens daarom enorm vergroot/verhoogd. De gevolgen voor gezondheid en milieu zullen navenant zijn en de bewoners van Ketelhaven worden hiervan het slachtoffer.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving en zeggenschap van bewoners van Ketelhaven. De gemeenteraad van Dronten heeft in september 2018 dat gegeven erkend (ook voor Swifterbant en Biddinghuizen).

b. Lusten en lasten zijn volstrekt scheef verdeeld

De lusten en de lasten van het plan zijn volstrekt scheef verdeeld. De financiële belangen en baten voor de projectontwikkelaar en de grondeigenaren na realisatie zijn enorm groot. De direct omwonenden betalen de prijs.

c. Burgers en politiek hebben per definitie grote informatie - achterstand

De materie rondom windparken is zo complex, dat overzicht alleen voor behouden lijkt aan professionals die als belanghebbende dagelijks met het onderwerp bezig zijn. Burgers en politiek staan hierdoor per definitie op achterstand over de plannen.

De vraag is of informatie altijd wel tijdig, juist, begrijpelijk en volledig ter beschikking gesteld is aan zowel de politiek voor besluitvorming als aan omwonenden als belanghebbenden. Onze ervaring is dat dat niet het geval was en is.

¹ https://www.flevoland.nl/getmedia/9ace47d2-279f-45b2-819d-d1620e7b7494/Ontwerp_besluittekst_1e_wijziging_Omgevingsverordening_Windplan_Groen.pdf

Ook de complexiteit van de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie, rijk en initiatiefnemers maakt de zaak voor zeggenschap en invloed van omwonenden heel lastig.

d. De sociale cohesie in de samenleving staat onder druk

We zien dat de komst van windparken gemeenschappen uit elkaar drijft. In het voorjaar 2019 loopt het in Groningen en Drenthe al behoorlijk uit de hand met dreigementen. Dit gegeven is niet goed te praten, maar het is wel een signaal hoe de zaken rond windparken escaleren als omwonenden geen enkele invloed ervaren. Ook in de gemeente Dronten ontstaat hierom onrust.

Als er niet meer aandacht is of komt om de lasten van de omwonenden te verlichten en meer in evenwicht te brengen met de lusten van de projectontwikkelaar en grondeigenaren, heeft dit geen goede invloed op de samenleving. Daar maak ik me ernstig zorgen over.

e. De megahoge windturbines komen veel te dicht bij Ketelhaven te staan

De Raad van State hanteert in een uitspraak het criterium van 10x de tiphoogte² omdat 'op een afstand van meer dan tien keer de tiphoogte in beginsel geen andere gevolgen van enige betekenis van het windpark zijn te verwachten, zoals geluid- of slagschaduw hinder van enige betekenis' (In Duitsland en Denemarken is 10 keer de tiphoogte al de minimale afstand).

Deze stellingname is een *erkenning* dat er binnen deze afstand mogelijk wél hinder van betekenis is. Ik vind dat er daarom geen windturbines binnen 10x de tiphoogte (2490 meter) van de woonkern Ketelhaven mogen worden gerealiseerd.

2. Het gebied ten noorden van de Hanzeweg moet vrij blijven van windturbines

a. Het is in strijd is met eerdere plannen:

Het voornemen om turbines te plaatsen ten noorden van de N307 is in strijd met allerlei eerdere en nog steeds geldende plannen voor dit gebied.

- Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL), 2014
- Structuurvisie gemeente Dronten, Plan 2030
- Bestemmingsplan Ketelhaven-binnendijs 8040
- De EHS Flevoland
- Wezenlijke kenmerken en waarden EHS gemeente Dronten
- Ontwerp wezenlijke kenmerken en waarden Natuur Netwerk Nederland
- EU guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation.

Het ontwerp Windplan Groen voldoet inmiddels zelfs niet meer aan het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland: ze plant hogere molens dan was afgesproken en ook wil ze molens buiten de afgesproken gebieden plaatsen. En de sanering van solitaire windmolens die moeten verdwijnen duurt langer. Gemeente en provincie hebben keer op keer de initiatiefnemers ruimte gegeven af te wijken van het Regioplan.

We missen de bereidheid bij de gemeente en provincie om af te wijken van het Regioplan voor de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van Ketelhaven en Biddinghuizen.

² <https://www.raadvanstate.nl/@112058/201709490-1-r6/>

Politici (ook Nederlandse) spreken over het leren van lessen van de realisatie van eerdere windparken. Dat zie ik graag in de praktijk gebracht worden.

Ik verzoek u om het Regioplan Wind, het inpassingsplan Windplan Groen en de Omgevingsverordening Flevoland aan te passen ten gunste van omwonenden.

b. Het gebied wordt omsloten door natuurgebieden

Het gebied boven de Hanzeweg is een gebied met bijzondere kenmerken: het wordt aan 3 kanten omsloten door gebieden die allemaal onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Nederland.

Het Vossemeer, het Ketelmeer, het Roggebotveld, het Roggebotzand en de Hogevaart (een ecologische verbindingzone van nationaal belang) zijn allemaal gebieden waar een "nee, tenzij" beleid geldt en de natuur voorrang heeft boven andere belangen.

Er moet volgens Europese richtlijnen worden aangetoond dat het project geen negatieve effecten heeft op de natuur en dat er ècht geen andere alternatieven zijn. Dit is niet serieus genoeg onderzocht.

Uit alle gegevens en kaarten van Vogelbescherming blijkt dat Ketelhaven tot de belangrijkste maar ook kwetsbaarste vogel/fauna gebieden van Nederland behoort.

3. Windturbines hebben een negatief effect op de leefomgeving van direct omwonenden.

a. De akoestische kwaliteit Ketelhaven verslechtert

In Nederland is één algemene norm voor het geluid van windturbines. Deze norm is gelijk voor zowel een industriegebied als voor het stille platteland.

Volgens het Ontwerp inpassingsplan Windplan Groen verslechtert de akoestische kwaliteit van de woonomgeving in Ketelhaven van "zeer goed"³ naar "redelijk". Dit betekent dat de geluidsbelasting in Ketelhaven gaat toenemen zodat het in Ketelhaven vrijwel nooit meer stil zal zijn.

Uit onderzoek van TNO⁴ blijkt dat er ook bij een afstand van een windturbine van 900 meter tot een woning sprake zal zijn van geluidshinder en slaapverstoring. Dat is zeer bezwaarlijk.

b. Infra-geluid van windturbines

Naast het hoorbare geluid is er ook onhoorbaar infrageluid⁵. Er zijn aanwijzingen dat het infrageluid van windturbines een negatief effect heeft op de gezondheid van mensen⁶ en dieren.

Om die negatieve gevolgen voor mens en dier te voorkomen zouden windturbines niet nabij woonkernen en bedrijven met intensieve veehouderij geplaatst mogen worden.

c. Horizonvervuiling

³ https://geluid.rivm.nl/geluid/geluidbel_maps.php op Boslaan 83

⁴ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

⁵ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall-unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3f7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

⁶ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Ketelhaven krijgt te maken met ernstige horizonvervuiling.

We twijfelen sterk over de indruk die de visualisatie van Windkoepel Groen oplevert. De werkelijkheid is immers veel imponanter dan de foto. Dat is tevens de indruk bij de windturbines ten zuiden van Urk, die 'maar' 198 meter hoog zijn.

De impact van de windturbines in het landschap op basis van fotografische visualisaties mag niet onderschat worden.

d. Waardedaling van woningen

"Genieten van rust, ruimte, water en natuur" zo wordt Ketelhaven aangeprezen bij makelaars. Maar als Windplan Groen volgens het voorliggende inpassingsplan wordt uitgevoerd is dat niet meer het geval.

Bij realisatie van Windplan Groen zal het uitzicht gedomineerd worden door een industrieel windpark met windturbines van 249 meter hoog. Dit is royaal hoger dan de allerhoogste gebouwen in Nederland (zoals de Euromast met 185m).

's Nachts zal de omgeving gedomineerd worden door knipperende rode lichten.

Dat er sprake is van daadwerkelijke waardedaling van woningen wordt mede aangetoond door jurisprudentie⁷, waaruit blijkt dat woningen 10-43% dalen in waarde. Deze waardedaling wordt niet voldoende gecompenseerd door de planschaderegeling. De businesscase van omwonenden blijft ronduit negatief.

e. Psychische effecten voor omwonenden

Uit Canadese⁸ en Duitse documentaires⁹ blijkt dat er zeer zeker negatieve effecten zijn van windturbines in de nabijheid van woningen. Uit de documentaires blijkt ook dat de psychische schade die bewoners oplopen (bv door het onverkoopbaar worden van hun woningen) niet moet worden onderschat.

Gelet hierop verzoek ik u om het leefbaarheids- en gezondheidsaspect bij de vaststelling van het inpassingsplan zorgvuldig in de afweging te betrekken en niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen.

f. Bewoners van Ketelhaven worden dubbel benadeeld

Op 31 maart 2015 is het Luchthavenbesluit Lelystad van kracht geworden. De bewoners van Ketelhaven krijgen te maken met geluidsoverlast van zowel luchthaven Lelystad¹⁰ als van de windturbines van Windplan Groen¹¹.

Hoe dubbelzinnig kan het zijn: Er worden windturbines gebouwd om klimaatdoelstellingen van het kabinet te halen, die in de achtertuin van Ketelhaven geplaatst gaan worden. En tegelijkertijd krijgt Ketelhaven extra Co2 en fijnstof uitstoot van de luchtvaart over diezelfde achtertuin gestrooid.

Daarnaast zullen door de turbulentie van de rotorbladen de insecticiden/pesticiden (gewasbeschermingmaatregelen) evenals de rookgassen van de Komeco bij de normaal

⁷ <http://www.windmolenoverlast.nl/woz-waarde/?lang=nl>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=55-jBCjtJ88>

⁹ <https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html?fbclid=IwAR3iWZT024Kp2Z2r0Yk3l7mOWwZJe-TPzBduWZ-eRWgV8djDyhGwyYAHZ8s>

¹⁰ <https://www.belevingsvlucht.nl/documenten/default.aspx#folder=1034010>

¹¹ Inpassingsplan windplan groen

heersende wind rechtstreeks richting Ketelhaven worden gevoerd, een gevolg dat in de MER in het geheel niet wordt besproken.

g. De illusie van het stiltegebied

De dubbelzinnigheid geldt ook voor een mogelijk alternatieve locatie van windturbines bij de Hondtocht Noord. Er mogen daar niet meer windturbines geplaatst worden omdat het een stiltegebied betreft. Tegelijkertijd liggen de vliegroutes van Lelystad Airport over of vlak naast dit stiltegebied. Die geluidsbelasting is hoger dan windturbines!

Hoe krom kan het zijn?

4. Er is geen noodzaak voor de realisatie van Windpark Hanze (boven de N307)

Winddoelstellingen uit de Monitor Wind Op Land worden al ruimschoots (14,5% boven doelstelling) gehaald. Dit komt voornamelijk door extra projecten in Flevoland, Zuid-Holland en Groningen.¹²

Doelstellingen voor duurzame energie hoeven niet per definitie via windenergie te worden gerealiseerd. Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte.

Dronten doet ook volop mee met 2 grote zonneparken, gepland bij Flevonice en Dorhout Mees.¹³ Bovendien is er nog heel veel ruimte voor zonnepanelen op daken van de schuren van de bij windpark Hanze aangesloten ondernemers... Laten ondernemers die voor duurzame energie zijn die ruimte beter benutten!

Er is voor de provincie Flevoland helemaal geen noodzaak om 'het beste windpark-jongetje van de klas te zijn'. Er zijn nog zoveel alternatieven mogelijk!

5. De MER is onvolledig

In de MER missen we de aandacht voor:

- **Insecten;** In de MER is geen rekening gehouden met het effect dat windparken hebben op de insecten populatie. Windmolens zijn ten onrechte een blinde vlek in de discussie over de achteruitgang van insectenpopulaties. Elk jaar blijft er 1200 ton aan vlinders en andere vliegende insecten als residu achter op de wieken.¹⁴ Het Deutsche Luft- und Raumfahrtzentrum (DLR) heeft vastgesteld dat de vogel en insectensterfte na het passeren na de rotorbladeren nog vele malen groter is dan de sterfte door de rotorbladen (door de turbulentie na het passeren van de rotorbladen). Tevens blijkt niet welk effect de turbines hebben op de verspreiding van pesticiden/insecticiden en rookgassen (zie hierboven) richting Ketelhaven.
- **Roggebotveld;**

¹² <https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/kst-33612-68.html>

¹³ https://flevopost.nl/artikel/1013051/volop-ruimte-voor-de-zon-in-de-gemeente-dronten.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

¹⁴ <https://www.telegraaf.nl/nieuws/3331858/miljarden-insecten-te-pletter-tegen-windmolens>

In de MER wordt gesteld dat het Natuurontwikkelingsproject Roggebotveld¹⁵ geen gevoigen heeft voor Windplan Groen. Dat is onjuist. Het redelijk nieuwe gebied vormt een natte verbinding tussen de Hoge Vaart en het bosgebied Roggebotzand. Het is een belangrijke schakel in het ecologisch netwerk van de provincies Flevoland en Overijssel.

- **Gebruiksfunctie leefomgeving;** In de MER wordt geen aandacht besteed aan de leefomgeving van omwonenden. Bewoners die een woning gekocht hebben in Ketelhaven hebben expliciet voor deze locatie gekozen met rust, ruimte en natuur. We zien in het ontwerp-Windplan Groen het karakter van onze omgeving in een snel tempo veranderen.

Niet alleen de bestaande specifieke milieu- en windparknormen en regels moeten worden getoetst. Ook het draagvlak en de leefomgeving.¹⁶

6. De business case van Windplan Groen en Subsidies

Verschillende fracties in zowel Provinciale Staten van Flevoland als de gemeente Dronten hebben zich al eerder afgevraagd of Windplan Groen financieel gezien wel solide is. Subsidies (overheidsgeïden) zijn een drijvende factor bij realisatie.

Windplan Groen stelde van meet af aan dat er geen enkele van de 109 windturbines gemist kon worden vanwege de krappe businesscase. In maart 2019 bleken er wel 20 windturbines bij Airport Lelystad geschrapt te kunnen worden en dat de businesscase nog steeds haalbaar is voor Windplan Groen.¹⁷

Waarom kunnen de dichtstbijzijnde windturbines de woonkernen dan niet vervallen? Er lijkt zo eerder sprake van onwil dan van een onmogelijkheid.

Wij vinden dan ook dat overheidssubsidies (SDE+) niet toegekend moet worden aan een plan waarvan de noodzaak niet is aangetoond, waarvan de businesscase twijfelachtig is en waarvan de negatieve impact op woonkernen zoals Ketelhaven en Biddinghuizen vast staat.

7. Er zijn maatwerkvoorschriften nodig om de hinder van omwonenden te beperken

Ongeacht waar de windturbines uiteindelijk geplaatst worden, voor elke omwonende is van belang dat de hinder zoveel mogelijk beperkt wordt.

In de vergunningen is onvoldoende gewaarborgd dat de windturbines moeten aansluiten bij de best beschikbare technieken (BBT).

Als enige vorm van inspraak op de keuze van het type windturbine niet mogelijk is, dient op zijn minst gewaarborgd te worden dat die windturbines wél voldoen aan de BBT.

Daarom vraag ik:

- a. De afstand van een industriële windturbine tot de woonkern Ketelhaven moet minimaal 10 maal de tiphoopte zijn.

¹⁵ <https://www.flevoland.nl/getmedia/5beefaa7-c0c2-4632-921c-a738599be250/Natuurbeheerplan-Flevoland-2018.PDF>

¹⁶ MER, Zie Tabel14.1 op blz 275

¹⁷ <https://dedrontenaar.nl/biddinghuizen/wethouder-gaat-windplan-groen-bevragen-over-windmolens-vlakbij-de-dorpen>

- b. De hinder door obstakel verlichting dient met de BBT zoveel mogelijk beperkt te worden.
- c. De geluidshinder dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- d. De hinder als gevolg van slagschaduw dient gehandhaafd te worden op 0-uren (zoals toegezegd door Windkoepel Groen)

Tot slot

Gelet op deze argumenten verzoek ik u - als u tot vaststelling van het inpassingsplan over zou gaan- niet slechts te volstaan met procedure- en milieutoetsen en andere norm-toetsen, maar ook de leefbaarheidsaspecten en beleving van omwonenden mee te nemen.

Hoogachtend,

Ondertekening:

Naam:

Reactie op Windplan Groen
Akkoord en Verzenden via de site werkt niet.

06 JUN 2019

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

reactie:

Wij worden geraakt in onze belangen. Met name de tiphoogte tot 249 meter zal overlast bezorgen door onder andere slagschaduw, geluid en overige planschade. De plaats van de nieuw te bouwen turbines is ons niet geheel duidelijk maar door de geringe afstand in combinatie met de hoogte zullen wij zeker hinder ondervinden. Dit zal ook leiden tot waardevermindering van onze woonplek en ten koste gaan van ons woongenot. Ook lijkt er een onredelijke verdeling en rechtsongelijkheid te zijn in de geplande vergoedingen.

Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.

Akkoord en aangetekend verzonden.

Annie de Vries | RegelDirect!

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 6 juni 2019 14:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Zienswijze Windplan Groen - [redacted]

Geachte mevrouw [redacted]

Bij deze stuur ik u de zienswijze toe die bij via email ingediend voor Windplan Groen, zie hieronder in de email. Gr.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 6 juni 2019 14:08
Aan: [redacted]
Onderwerp: Zienswijze Windplan Groen - [redacted]

Geachte heer [redacted],

Zoals vanmorgen telefonisch besproken doe ik u onze zienswijze via deze weg toekomen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Aan:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Windplan Groen

Datum: 6 juni 2019

Onderwerp: zienswijze Windplan groen

Geachte heer/mevrouw,

Via deze weg willen wij onze zienswijze met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland) indienen.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Wij zijn woonachtig aan de _____ . Onze woning en bedrijf liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Windpark Hanze bestaat uit een groep initiatiefnemers, die voor het merendeel grond hebben in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht, en waterschap. Ons erf ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen participeren in de opbrengsten van het windpark. Dit is op dit moment niet het geval en daarmee niet in overeenstemming met de regels van de provincie. Wij willen de mogelijkheid geboden krijgen tot een gelijkwaardige participatie met hetzelfde rendement als de initiatiefnemers van Windpark Hanze.

De windturbines komen in de directe omgeving van onze woning te staan. Wij maken ons daarom zorgen over de slagschaduw die over onze woning komt, eventuele geluidshinder en het daaraan verbonden woongenot. Tevens kan de aanwezigheid van de windturbines een negatief effect hebben op de waarde van onze woning waardoor wij planschade lijden. Wij behouden ons het recht voor om een vergoeding voor deze planschade te vorderen.

Wij verzoeken u het inpassingsplan en de vergunning vooralsnog niet vast te stellen en te verlenen.

Hoogachtend,

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden,

06 JUN 2019

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Biddinghuizen, 4 juni 2019

Betreft: Zienswijze Ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerp-besluiten Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen en de daarbij behorende ontwerp-besluiten.

Naar aanleiding van de Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland) en de inloopbijeenkomst in Biddinghuizen van 16 mei jl ben ik erg geschrokken van de plannen. Windenergie kan zeer zeker bijdragen aan een duurzame samenleving, maar dit mag mijns inziens niet ten koste gaan van het woongenot van een complete gemeenschap.

Er worden enorme molens zo dicht op ons dorp geplaatst, dat we volkomen ingesloten raken. Vanaf elke plek in het dorp zullen we aankijken tegen draaiende molens die 's nachts ook verlicht zullen zijn, zo heb ik begrepen. Deze continue bewegingen, lichtknippering en geluiden zijn mentaal zeer belastend en zorgen voor veel onrust.

De geluidssimulatie tijdens de inloopbijeenkomst heeft mij ook niet gerustgesteld, integendeel. Hoewel ik er met een neutraal gevoel naar toe ging, zorgde de voortdurende, lage bromtoon al snel voor irritatie.

Uitvoering van dit windplan betekent ook dat Biddinghuizen geen aantrekkelijke vestigingsplaats voor nieuwe inwoners zal zijn, terwijl het dorp daar de afgelopen jaren juist zo hard voor geknukt heeft. Na jaren vertraging begint de nieuwbouwwijk De Graafschap eindelijk van de grond te komen. Dorpsbelangen Biddinghuizen en Stichting de IJsvogel doen hun uiterste best om leuke activiteiten te organiseren en de winkeliers uit het centrum (waartoe ikzelf ook behoor) proberen zoveel mogelijk inwoners in eigen dorp te laten winkelen. Al dit werk zal door de komst van de genoemde windmolens mogelijksterwijs in één keer tenietgedaan worden.

De Graafschap zal te zijner tijd veel overlast gaan ondervinden van de vliegroutes van Lelystad Airport, maar nu dus ook hinder krijgen van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk meer om te gaan wonen.

En mocht het toch lukken om nieuwe inwoners aan te blijven trekken, dan zal verdere uitbreiding niet meer mogelijk zijn. Sommige windmolens zijn zo dicht op het dorp gepland, dat de mogelijkheden tot uitbreiding van Biddinghuizen volledig geblokkeerd worden. Zowel uitbreiding richting het Veluwemeer als eventueel naar opzij zal niet meer mogelijk zijn, omdat de molens overal in de weg staan.

Bovendien voorzien wij een (sterke) waardedaling van onze woning, omdat wij aan de rand van Biddinghuizen wonen. Op de kaarten die tijdens de inloopavond te zien waren, zaten wij daardoor precies op de rand van slagschaduw en geluidsoverlast.

Biddinghuizen staat voor weidsheid, rust, recreatie en samen leven. Dit gaat niet samen met het nu voorliggende Windplan Groen, zeker niet in combinatie met de voorziene opening van Lelystad Airport, waar Biddinghuizen ook zeer veel overlast van gaat krijgen.

Ik vertrouw erop dat u de bezwaren uit Biddinghuizen serieus neemt en Windplan Groen in heroverweging zult nemen.

Met vriendelijke groet,

07 JUN 2019

Bureau Energieprojecten
T.a.v. Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Biddinghuizen, 4 juni 2019

Betreft: Zienswijze Ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen en Ontwerp-besluiten Windplan Groen

Geachte heer/mevrouw,

Als inwoner van Biddinghuizen wil ik gebruik maken van de mogelijkheid mijn zienswijze in te dienen over het Ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen en de daarbij behorende ontwerp-besluiten.

Naar aanleiding van de Kennisgeving Windplan Groen (Flevoland) en de inloopbijeenkomst in Biddinghuizen van 16 mei jl ben ik erg geschrokken van de plannen. Windenergie kan zeer zeker bijdragen aan een duurzame samenleving, maar dit mag mijns inziens niet ten koste gaan van het woongenot van een complete gemeenschap.

Er worden enorme molens zo dicht op ons dorp geplaatst, dat we volkomen ingesloten raken. Vanaf elke plek in het dorp zullen we aankijken tegen draaiende molens die 's nachts ook verlicht zullen zijn, zo heb ik begrepen. Deze continue bewegingen, lichtknipperingen en geluiden zijn mentaal zeer belastend en zorgen voor veel onrust.

De geluidssimulatie tijdens de inloopbijeenkomst heeft mij ook niet gerustgesteld, integendeel. Hoewel ik er met een neutraal gevoel naar toe ging, zorgde de voortdurende, lage bromtoon al snel voor irritatie en zelfs pijn aan één van de oren. Ik heb er nog zeker een uur last van gehouden.

Uitvoering van dit windplan betekent ook dat Biddinghuizen geen aantrekkelijke vestigingsplaats voor nieuwe inwoners zal zijn, terwijl het dorp daar de afgelopen jaren juist zo hard voor geknukt heeft. Na jaren vertraging begint de nieuwbouwwijk De Graafschap eindelijk van de grond te komen. Dorpsbelangen Biddinghuizen en Stichting de IJsvogel doen hun uiterste best om leuke activiteiten te organiseren en de winkeliers uit het centrum (waartoe ikzelf ook behoor) proberen zoveel mogelijk inwoners in eigen dorp te laten winkelen. Al dit werk zal door de komst van de genoemde windmolens mogelijkwel in één keer tenietgedaan worden.

De Graafschap zal te zijner tijd veel overlast gaan ondervinden van de vliegroutes van Lelystad Airport, maar nu dus ook hinder krijgen van windmolens. Al met al geen aantrekkelijke wijk meer om te gaan wonen.

En mocht het toch lukken om nieuwe inwoners aan te blijven trekken, dan zal verdere uitbreiding niet meer mogelijk zijn. Sommige windmolens zijn zo dicht op het dorp gepland, dat de mogelijkheden tot uitbreiding van Biddinghuizen volledig geblokkeerd worden. Zowel uitbreiding richting het Veluwemeer als eventueel naar opzij zal niet meer mogelijk zijn, omdat de molens overal in de weg staan.

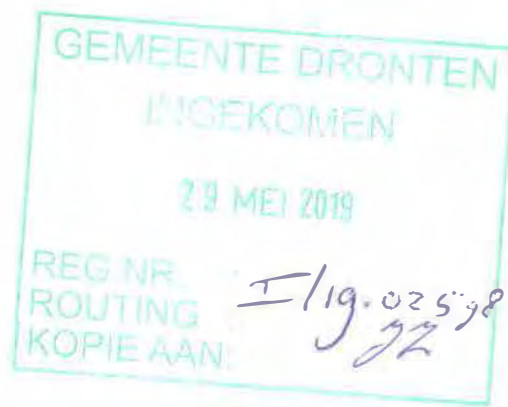
Bovendien voorzien wij een (sterke) waardedaling van onze woning, omdat wij aan de rand van Biddinghuizen wonen. Op de kaarten die tijdens de inloopavond te zien waren, zaten wij daardoor precies op de rand van slagschaduw en geluidsoverlast.

Biddinghuizen staat voor weidsheid, rust, recreatie en samen leven. Dit gaat niet samen met het nu voorliggende Windplan Groen, zeker niet in combinatie met de voorziene opening van Lelystad Airport, waar Biddinghuizen ook zeer veel overlast van gaat krijgen.

Ik vertrouw erop dat u de bezwaren uit Biddinghuizen serieus neemt en Windplan Groen in heroverweging zult nemen.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Dronten
T.a.v. Burgemeester en Wethouders
Postbus 100
8250 AC DRONTEN



	BEHANDELD DOOR	E-MAILADRES
UW KENMERK :	ONS KENMERK	DOORKIESNUMMER
Onderwerp: Windplan Groen	Datum: 27 mei 2019	BIJLAGE(N)

Geachte heer / mevrouw,

Alhoewel ik geen enkel bezwaar heb tegen het opwekken van groene energie middels windmolens teken ik toch bezwaar aan tegen de vele te plaatsen windmolens rondom Biddinghuizen. Aanleiding om dit bezwaar te maken is de oproep van een groep verontruste inwoners van Biddinghuizen in relatie tot het voorgenomen Windplan Groen. Waar zitten mijn zorgen:

1. Biddinghuizen wordt rondom ingebouwd met windmolens op een kritische afstand van 800 meter. Uitbreiding van ons dorp met meer woningen wordt hierdoor niet meer mogelijk, ook een met windmolens ingebouwd dorp is niet aantrekkelijk voor nieuwe bewoners. Ik vrees dus leegloop.
2. De windmolens en de uitbreiding van luchthaven Lelystad bij elkaar behoorlijk, niet alleen dat de uitbreiding bepaald geen duurzame oplossing is maar bovendien de uitbreiding beperkt van het aantal en hoogte van windmolens. Hier van is Biddinghuizen slachtoffer. Het is echt droevig om te zien dat 20 windmolens er niet komen i.v.m. uitbreiding vliegveld Lelystad en dat 4 windmolens (die voor overlast zorgen) rondom Biddinghuizen niet verplaatst kunnen worden.

Met vriendelijke groet.



aan

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

06 JUN 2019

betreft

Zienswijze Mts
ter zake ontwerp besluiten Windplan Groen

referentie

LvP/143047600

datum

4 juni 2019

Geachte heer, mevrouw,

Ondergetekende, mr. [redacted], namens Mts [redacted] voornoemd wil hierbij een zienswijze indienen ter zake de ontwerp besluiten betreffende het Windplan Groen. Het gaat hierbij om het ontwerp inpassingsplan en de ontwerp besluiten betreffende de aanvragen om een omgevingsvergunning voor het oprichten en in werking hebben van het windpark.

Reclamant heeft aan de [redacted] en de [redacted] onroerend goed in eigendom. Als gevolg van de plaatsing van windturbines in het kader van Windplan Groen zal sprake zijn van een waardevermindering van het betreffende onroerend goed. Op de locatie [redacted] heeft reclamant plannen om te zijner tijd aldaar een woning te realiseren.

Het gaat hierbij met name om de plaatsing van windturbines welke op zeer korte afstand van respectievelijk onder andere de woning en bedrijfsbebouwing geplaatst zullen gaan worden. De afstand tot de meest nabijgelegen windturbine bedraagt slechts 680 meter. Binnen een afstand van 1 kilometer zullen nog 3 windturbines volgens het Windplan geplaatst worden.

Gelet op de tiphoogte van de windturbines van 249 meter, zullen 7 windturbines aanleiding gaan geven voor slagschaduw. De gevreesde slagschaduw zal gedurende verschillende tijden in het jaar plaatsvinden.

Behalve de waardevermindering van het onroerend goed als gevolg van slagschaduwhinder wordt gevreesd voor geluid- en lichthinder.

De lichthinder wordt mede veroorzaakt door de rode lichtgloed van de veiligheidslampen welke in de richting van de woning van reclamant schijnen.

Jufferenwal 30
Postbus 432
8000 AK Zwolle

088 236 82 36
info@rombou.nl
www.rombou.nl

Lichthinder wordt tevens verwacht van de molenlijn welke aan de Hondtocht gerealiseerd zal worden.

Voor reclamant zal in verband met het voorgaande en de horizonvervuiling sprake zijn van een aanzienlijke aantasting van het woongenot.

Voorts is reclamant het volstrekt niet eens dat hij slechts te maken krijgt met de aanzienlijke nadelige gevolgen van het Windplan en op geen enkele wijze kan profiteren van de financiële exploitatie van het Windpark. De exploitanten van het windpark bieden aan reclamant als bewoner en ondernemer in het projectgebied in strijd met het provinciale regioplan windenergie niet de mogelijkheid om op gelijke voet financieel te participeren in het Windpark.

Op grond van het vorenstaande verzoekt ondergetekende namens reclamant niet over te gaan tot vaststelling van het bestreden Inpassingsplan en niet over te gaan tot het verlenen van de bestreden omgevingsvergunningen.

mr.
jurist

AANGETEKEND

~~06~~ JUN 2019

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Windplan Groen

Postbus 248

2250 AE VOORSCHOTEN

Datum 4 juni 2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Mijn adressen zijn _____ en _____, op _____ exploiteer ik mijn Viskwekerij (paling), tevens is op dit adres ook mijn woning gelegen en op _____ is mijn andere woning gelegen, Alle onroerend goed bevindt zich op één perceel. Alles in het project gebied Groen, en daarmee in het plangebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende **bezwaren** tegen Windpark Hanze:

Geluid

Zo de windmolenturbines nu gepland staan, komt de dichtstbijzijnde turbine op ca. 788 meter van mijn woningen te staan, waardoor ik zondermeer geluidsoverlast zal gaan ondervinden. Ik en mijn gezin hebben recht op een voldoende stille omgeving zowel in en om de woningen.

Slagschaduw

De slagschaduw van de turbines wordt zoals berekend ruimschoots over mijn woningen geworpen, Ik en mijn gezin hebben recht om zowel in als om de woning zonder frequente onderbreking van (zon)licht te kunnen leven.

Waardedaling woningen

Door de komst van windmolens, waarbij de dichtstbijzijnde molen op ca. 788 meter van de woningen komt te staan, zal het woongenot van mij en mijn gezin aanzienlijk afnemen, dit

zal ook voor toekomstige bewoners het geval zijn, waardoor de woningen aanzienlijk in waarde zullen dalen. Hierdoor ontstaat planschade, en behoud mij bij deze het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Trillingen

Tijdens de bouw van de betreffende windmolens (heien) en het verwijderen (breken) van oude kavelpaden ter vervanging van nieuwe toegangswegen, zal mijn bedrijf overlast ondervinden in een vorm van trillingen in en door de grond waardoor de paling stopt met eten, hierdoor zal omzetverlies ontstaan. Hierdoor ontstaat planschade, en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak

Dit betreft een NOODOPROEP. Er is geen enkel draagvlak in het plangebied. Windpark Hanze bestaat uit 19 agrariërs welke een grondpositie bezitten waarop de windmolens gebouwd gaan worden. Deze 19 agrariërs behouden ca. 81% van de aandelen van Windpark Hanze en keren exorbitante bedragen uit vanuit Windpark Hanze voor de vergoeding van stukjes grond welke voor de bouw van de windmolens verhuurd gaan worden aan Windpark Hanze. Omwonenden welke willen participeren, waaronder ikzelf missen het rendement wat de 19 agrariërs te veel aan vergoeding ontvangen voor de verhuur van stukjes grond. Hierdoor kunnen omwonenden zoals ikzelf nooit op basis van gelijkwaardigheid participeren. Deze 19 agrariërs (mijn burens) hebben hun grond positie misbruikt, en daarmee alle andere ca. 50 omwonenden van het buitengebied buitenspel gezet, doch in ieder geval de overige ca. 50 omwonenden ongelijk behandeld ten op zichte van zich zelf. Er is geen draagvlak, en het regioplan Windenergie 2016 van de Provincie Flevoland is hiermee in het geheel niet nageleefd. Er heerst zeer grote onrust in het gebied. Het vertrouwen in de Overheid zal nog verder afnemen, indien Windpark Hanze een vergunning gaat ontvangen op de huidige plannen. Ook zal het een ondermijnend effect te weeg brengen met alle gevolgen van dien. Criminaliteit in het gebied zal toe gaan nemen omdat een aantal huidige bewoners dit mentaal niet aan kan, en zullen gaan vertrekken, waardoor lieden met minder goede bedoeling hun intrede zullen doen door leeg staande gebouwen al dan niet te huren. Het is wachten op illegale praktijken die dan gaan plaats vinden. Wat er nu in delen van Brabant plaatsvindt, zal ongetwijfeld richting oostelijk Flevoland trekken. Het zal voor het bevoegd gezag dweilen met de kraan open worden. En dit alles om de komst van windmolens in ons gebied, waarvan de lusten en lasten op geen enkele wijze verdeeld worden zoals het regioplan Windenergie 2016 beoogd heeft.

Ik verzoek u vriendelijk gezien mijn argumenten het inpassingsplan NIET vast te stellen en de vergunning voor Windpark Hanze NIET te verlenen.

Hoogachtend,

AANGETEKEND

06 JUN 2019

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Datum: 31 mei 2019

Onderwerp: Zienswijze Windplan Groen

Geachte mevrouw/meneer,

Hierbij stuur ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). Meer specifiek betreft het een zienswijze voor het Hanze-deel, een gebied tussen de Hanzelijn, de Hoge Vaart en de dijk.

Ik woon midden in het genoemde gebied op het adres . Op dit adres zet ik samen met mijn vrouw en medewerkers een zorgboerderij op, gericht op mensen die uiterst gevoelig zijn voor prikkels van licht, geluid en andere zintuigelijke waarnemingen.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze, onderdeel van Windplan Groen:

Informatievoorziening

Tot op de dag van vandaag is onbekend wat voor een type molen er eventueel komt te staan, hoeveel opgesteld vermogen deze heeft, hoeveel waarschuwingsslampen er komen, en in hoeverre wij daar last van gaan krijgen. Op 12 april jl is een afvaardiging van de initiatiefnemers hier geweest om uitleg te geven, maar bovenstaande simpele vragen werden als niet ter zake en niet bekend afgedaan. Ook schriftelijke navraag hieromtrent is tot op heden onbeantwoord gebleven. Opgesteld vermogen en omvang van de molens zijn voor mij als omwonende op 3 manieren van belang, zoals ook in bovengenoemd gesprek benoemd:

- Voor het inschatten van de juistheid en controleerbaarheid van de plannen en aannames van initiatiefnemers

- Voor eventuele deelname aan Windshare, zoals door initiatiefnemers wordt geprezen, maar wat ik als discutabel beschouw zonder dergelijke belangrijke details kenbaar te maken.
- Voor het inschatten van de redelijkheid van de voorgestelde omgevingsvergoeding. Dit punt is van belang omdat de overheid een verplichte gebiedsgebonden omgevingsvergoeding koppelt aan het opgestelde vermogen. Het niet vermelden daarvan door initiatiefnemers is dus direct in hun belang en getuigt niet van enige transparantie voor een project welke invloed heeft op het hele plangebied.

Op 19 april jl. is de presentatie die op 12 april mij getoond werd, ook toegestuurd. Nadere bestudering geeft aan dat er op de ene kaart wel de grootte van de molens en de wieken wordt getoond en beschreven, terwijl op de kaart die geluids- en slagschaduwcontouren aangeeft dit is weggelaten. Dit wekt uiteraard argwaan omdat er in de presentatie wordt uitgegaan van een bandbreedte van zowel as-hoogte als omtrek van de wieken. Schriftelijke navraag bij de initiatiefnemers hierover is tot op vandaag onbeantwoord gebleven, ondanks toezeggingen dat dit wel zou gebeuren.

In de presentatie worden weliswaar voorstellen gedaan die bijvoorbeeld overlast van geluid *kunnen* terug dimmen, maar er wordt nergens vermeld dat deze voorzieningen ook daadwerkelijk worden toegepast. De informatie is dus nietszeggend.

De juistheid van de toch al beperkte informatie is daardoor niet eenduidig, niet te verifiëren, en kan in de toekomst als blijkt dat er meer overlast is dan is voorgesteld, ten alle tijden aangepast worden, mits het maar binnen de bandbreedte blijft. Voor de schaal en impact van dit project is dat ronduit misleidend.

Hieronder, bij het kopje 'verlichting' staat nog meer over gebrekkige en incomplete informatievoorziening.

Overlast door onvrede in de buurt

In genoemde presentatie (en ook op de voorlichtingsavonden die georganiseerd zijn), staan de nadelen van windmolens opgesomd, maar de belangrijkste wordt weggelaten. Dit is m.i. onvrede in de buurt. Deze is volop aan het ontstaan doordat door de windmolens zowel geld als overlast de buurt in komt. Initiatiefnemers creëren meerwaarde voor zichzelf en hun eigendommen, een forse jaarlijkse vergoeding, en naar het schijnt een goedkope manier om aandeelhouder in de molens te worden, terwijl omwonenden de overlast, planschade en een veel minder aantrekkelijke manier om eventueel aandeelhouder te worden rest. Dit leidt uiteraard tot onvrede.

Doordat er lange tijd weinig of niets over de molens bekend is gemaakt, begint de buurt zich nu pas te realiseren wat er op ons afkomt. Dit leidde al tot steeds grimmiger wordende bijeenkomsten. Dit is niet de houding en stemming die ik van de buurt gewend ben, wat mij ernstige zorgen baart.

Overigens ervaren we uit eerste hand dat er ook onvrede is tussen initiatiefnemers onderling. Ook dit komt de stemming in de weg niet ten goede.

Uit bovenstaande valt af te leiden dat het in zijn geheel geen gebiedsplan is.

Geluid

Daar het experimentele molens betreft (voorgesteld worden molens met een tiphoogte van 249 m die (nagenoeg) niet voorkomen in de wereld) vrees ik dat ook geluidsoverlast hoger uit gaat vallen dan voorgesteld. Ook op gebied van geluid zijn de kaarten in de hierboven genoemde presentatie niet eenduidig. De voorgestelde mogelijkheden om geluid te beperken zijn - net als bij overige overlast - voornemens, zonder daadwerkelijke toezegging dat iets dergelijks ook toegepast gaat worden. Uiteraard zaait dit twijfel en baart het zorgen.

Slagschaduw

De molens komen te dicht bij het huis en erf te staan in verhouding tot de hoogte. Hierdoor ontstaat slagschaduw. Daar wij momenteel een zorgboerderij aan het opbouwen zijn, waarbij we met zeer sensitieve mensen werken, zetten wij alles op alles om zo prikkel-arm mogelijk te kunnen werken. De geplande windmolens doen hier mogelijk veel teniet. Initiatiefnemers geven aan hier extra zorg voor te willen dragen, maar stellen per mail in een reactie op mijn vraag hierover dit te willen "[be] kijken hoe we dit t.z.t. kunnen inregelen". Dit getuigt niet van een doordacht plan.

Verlichting

Windpark Hanze bouwt molens waarbij er een verplichting komt voor rode waarschuwingsslampen. Op inloopavonden is hier niet over gesproken en was dit niet op simulatiebeelden te zien. Tijdens een voorlichtingsgesprek hier aan huis door 2 van de 19 initiatiefnemers is over 1 verplichte lamp gesproken. Ook in de presentatie staat dat er een lamp verplicht is. Later moet ik via een bijeenkomst van circa 52 boze/emotionele burens vernemen dat er op 2 hoogtes lampen komen. Nog geen vier dagen later, tijdens een toevallige ontmoeting met een van de initiatiefnemers moet ik vernemen dat er zelfs 3 rijen lampen op komen.

Initiatiefnemers zijn voornemens om overlast te beperken middels (nog) niet toegestane, of nog niet werkzame technische oplossingen. Voor een project van deze omvang is dit ronduit onprofessioneel.

Deze verlichting zal 's nachts ook voor overlast zorgen doordat er 3 lijnen rood knipperende lampen de horizon vervuilen, waarschijnlijk zichtbaar vanaf de noord-, oost-, zuid- en zuidwest kant van onze woning.

Desgevraagd is er tot op heden geen antwoord gekomen op de stand van techniek die daadwerkelijk toegepast gaat worden, en ook niet op het aantal lampen welke per molen geplaatst gaan worden. Informatievoorziening hieromtrent is dus ronduit slecht.

Woon- en werkgenot en waardedaling

Door hinderlijke gevolgen van slagschaduw, geluid, knipperende verlichting en onvrede in de buurt wordt woon- en werkgenot negatief beïnvloed. Daar de molens dusdanige omvang hebben, zal dit ook bij een eventuele verkoop direct tot waardedaling leiden, waardoor wij als omwonenden planschade ondervinden.

Dit stelt mij uiteraard niet gerust. Ik vrees voor overlast, planschade en voor het onderschatten tot zelfs bagatelliseren van de overlast door initiatiefnemers.

Omgevingsvergoeding

Momenteel ligt er een voorstel voor een omgevingsvergoeding bij de omwonenden. Dit impliceert uiteraard dat er ook door initiatiefnemers overlast verwacht wordt, ondanks herhaaldelijke ontkenningen op dit gebied (zie ook hierboven) door enkele van dezelfde initiatiefnemers.

Omdat onze woning, erf en zorgboerderij straks binnen een cirkel van 1 km meerdere molens zal hebben, en nog 2 molens vanuit een andere lijnopstelling (die weliswaar iets verder ligt maar waarvan de overlast door onduidelijke kaarten in de presentatie op dit moment niet door mij ingeschat kan worden. Ook dit punt is tot op heden, ondanks schriftelijke vragen van mij kant, onbeantwoord gebleven). De door initiatiefnemers voorgestelde vergoeding is gestaffeld, en voor onze situatie voorgesteld op 5.000 euro per jaar, waarvoor we nu – met alle missende informatie en vage toezeggingen, zoals hierboven geschetst – moeten tekenen, waarbij wij als omwonenden moeten afzien van elke vorm van verweer of bezwaar.

Echter, dit bedrag is niet geïndexeerd voor zolang de SDE subsidie geldig is. Dit betekent dat na 2 tot 4 jaar bouwtijd, gevolgd door 15 jaar SDE subsidie, er bij circa 2% jaarlijkse inflatie een

vergoeding overblijft die iets meer dan 3.000 euro per jaar waard zou zijn. Daarna zou de vergoeding op nog onbekende wijze worden geïndexeerd gedurende de resterende draaitijd van de molens. Deze omgevingsvergoeding is te laag om de planschade te dekken (een toekomstige koper zal altijd – terecht - de windmolens als negatief omgevingselement beschouwen, en ‘koopt’ voor 3.000 euro waarde slechts een zeer klein deel van de planschade af). Voor omwonenden betekent dit hoe dan ook serieuze planschade.

Initiatiefnemers zien de omgevingsvergoeding desgevraagd als een nobel gebaar, en geven aan dat het meer is dan hetgeen wordt voorgesteld in een aangrenzend gebied aan de andere kant van het spoor. Echter, het is nog niet de helft van wat er bijvoorbeeld in windplan Blauw aan de andere kant van het kanaal wordt voorgesteld, voor vergelijkbare molens op vergelijkbare afstand. Windplan Blauw kenmerkt zich door meer ervaring met overlast producerende plannen, zoals windmolens. Deze regio is door schade en schande en de daarbij gepaard gaande burenruzies, wijs geworden, waardoor er nu een betere vergoeding in het leven is geroepen en er meer mogelijkheden zijn voor omwonenden om te participeren.

Wat ik vooral op de omgevingsvergoeding heb aan te merken is dat het er op lijkt, dat de initiatiefnemers de overlast bij hunzelf vele malen hoger inschatten, door zichzelf een zeer ruime vergoeding toe te bedelen (zie ook hieronder).

Ik vraag dus om vergunning verlening uit te stellen tot er een deugdelijk omgevingsplan ligt, waar de buurt zich ook in kan vinden, waarin er een betere tegemoetkoming is voor overlast, verminderd woon- en werkgenot, en voor planschade die gaat ontstaan, kortom met een betere verdeling van lusten en lasten.

Zelfverrijking waardoor van een gebiedsplan geen sprake kan zijn

Via verschillende bronnen heb ik inmiddels vernomen dat 1 van de initiatiefnemers straks meer dan 300.000 euro per jaar ontvangt voor de opstelling van meerdere molens op het land wat hij bewerkt. Ook overige stakeholders ontvangen zeer ruime vergoedingen of worden voor serieuze sommen geld uitgekocht. Het gaat hier dus om exorbitant hoge bedragen, die in geen verhouding staan tot wat voor een vorm van overlast dan ook.

Bij stroomprijzen hoger of gelijk aan de SDE bodemprijs lijkt dit een zakelijke afspraak, waar ik dus verder alleen een moreel appèl kan doen om geldstromen beter te verdelen over degene die overlast en planschade ervaren. Maar als stroomprijzen lager zijn of zelfs negatief, dan betaald heel Nederland dus mee om deze ene initiatiefnemer dagelijks een bedrag uit te betalen wat menig bijstandsmoeder nog niet in een maand krijgt. Dit lijkt pure zelfverrijking, totale scheefgroei, en

getuigt van een respectloze houding van initiatiefnemer ten opzichte van de omgeving, burens, maar ook van de Nederlandse belastingbetaler. De vergoedingen die initiatiefnemers zichzelf toe berekenen om dat een molen blijkbaar bij hun wèl voor zeer veel overlast gaat zorgen, maken het hele plan immoreel. Het heeft daardoor sowieso niets meer weg van een gebiedsplan of omgevingsplan, iets wat bij het begin van het traject door Gemeente en Provincie als harde voorwaarde werd gesteld.

Geen gebiedsplan

In de basis zou het hele windmolen-gebeuren een breed gedragen plan moeten zijn voor alle mensen die in het gebied wonen en daardoor overlast gaan ervaren. Nu bovenstaande informatie van geldstromen bekend raakt, terwijl andere informatie bijvoorbeeld over overlast, al dan niet opzettelijk, niet bekend is, is het zeker geen gebiedsplan meer te noemen. Sterker nog, doordat zaken anders worden voorgesteld dan ze zijn (onbekend aantal lampen, nog steeds onbekende basiskenmerken van de molens, vage toezeggingen over overlastbeperkende instellingen of niet goedgekeurde technische oplossingen, etc.), er opzettelijk meegewerkt wordt aan exorbitant hoge vergoedingen voor bepaalde bewoners in het gebied - gegarandeerd door overheidsmiddelen - terwijl anderen gedupeerd raken door overlast en planschade, lijkt het plan te voldoen aan belangrijke voorwaarden om als frauduleus aangemerkt te kunnen worden.

Verantwoordelijkheid nemen

Initiatiefnemers zijn voor zover ik in kan schatten allemaal ondernemers met lange staat van dienst, maar over het algemeen weinig tot niet ervaren in het opzetten van overlast producerende projecten van deze omvang. Dit leid ik vooral af uit commentaar dat de windmolens volgens sommige initiatiefnemers geen overlast zullen gaan veroorzaken, uit gebrekkige informatievoorziening en uit informatievoorziening die vooral ingaat op de juistheid bij het doorlopen van procedures terwijl wezenlijke vragen voor omwonenden stelselmatig worden omzeild of niet beantwoord.

Het verkrijgen van een productierecht met een door het rijk ondersteunde bodem van de stroomprijs biedt een mooie kans voor de initiatiefnemers om van de wind te leven. Een dergelijke kans brengt m.i. ook een verantwoordelijkheid met zich mee, gezien de overlast van het project, welke initiatiefnemers zoals het nu lijkt onvoldoende op zich willen nemen. Lusten en lasten worden slecht verdeelt.

Wetgeving is niet gebaseerd op molens van deze omvang.

Zoals op zoveel overlast-gebieden zijn er eerst windmolens gebouwd - welke op land altijd tot overlast leiden - en is daarna wetgeving gekomen om overlast in te kaderen. Dit betekent dat wetgeving altijd achterloopt op de realiteit. De molens die momenteel – helaas slechts in contouren en niet in detail – in het plan zijn opgenomen, zijn van ongekende grootte, hoogte, diameter, en dus van ongekende overlast.

Wetgeving, waar initiatiefnemers mee schermen en waar de lokale politiek blijkbaar ook vertrouwen in heeft, is bij voorbaat niet toereikend voor de molens die hier voorgesteld worden, simpelweg omdat dergelijke molens nog niet tot nauwelijks op land staan, en wetgeving gebaseerd is op veel kleinere molens.

Verzoek tot niet vaststellen van het inpassingsplan

Bovenstaande overwegende, verzoek ik u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen, voordat er op bovenstaande onduidelikheden solide en gefundeerde antwoorden zijn vastgelegd, er wel aan voorwaarden wordt voldaan zodat er sprake kan zijn van een gebiedsplan, de (schijn van) zelfverrijking door initiatiefnemers is weggenomen, een manier of meerdere manieren van billijke omgevingsvergoeding waarbij woongenot en planschade even ruimhartig gecompenseerd worden zoals de initiatiefnemers zichzelf ruimhartig te lijken compenseren voor nagenoeg dezelfde overlast, en huidige oorzaken van windmolen-onvrede in de buurt toereikend is ingekaderd door initiatiefnemers door transparante en heldere uitleg.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum 01 juni 2019

06 JUN 2019

Onderwerp: zienswijze windplan groen

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen Flevoland. De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op het adres [redacted] Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in het projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

Geluid

De windturbines komen op ongeveer 2000 meter vanaf mijn woning. Ik vrees hiervan geluidsoverlast te ondervinden.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk door de hoogte van de windturbines over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling.

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. de personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

07 JUN 2019

Datum: 04-06-2019

Onderwerp: ZIENSWIJZE WINDPLAN GROEN

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzake van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten, die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op adres: . Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, dus in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze:

Geluid

De windturbines komen op ongeveer 700 meter vanaf mijn woning. Ik vrees, hiervan geluidsoverlast te ondervinden!

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt over mijn woning, bedrijfsgebouwen en over mijn land.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor flink aangetast. De waarde van mijn woning, zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor, om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windpark Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hond-tocht. Zij verdelen onder de elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie, moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en andere

bewoners en grondeigenaren in het gebied. De heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Voorgestelde overeenkomst

In de voorgestelde overeenkomst staan meerdere artikelen waar wij niet mee akkoord gaan (zie bijlage).

Ik verzoek u het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

07 JUN 2019

Dronten, 1 juni 2019

Betreft: zienswijze inpassingsplan windplan groen en ontwerpvergunningen windplan groen.

Geachte heer/ mevrouw,

Naar aanleiding van de publicatie "kennisgeving windplan groen (Flevoland)" in de Flevopost van 26 april jl. dien ik hierbij als naaste bewoner van een tweetal lijnopstellingen mijn zienswijze in op het inpassingsplan van windplan groen.

Als particulier bewoner van agrarisch buitengebied zijn wij ons bewust van alle positieve en negatieve aspecten die het leven tussen agrarische ondernemers met zich meebrengen. Wij kunnen van heel van deze zaken overigens intens genieten. Daarnaast snappen wij de nut en de noodzaak van het oprichten van alternatieve energiebronnen om het gebruik van fossiele brandstoffen tot een minimum te beperken. Ik ben dan ook geen tegenstander van windenergie, maar ben wel verontrust over de ontwikkelingen die mogelijk rondom onze woning gaan plaatsvinden. Onze woning ligt redelijk dicht van de verschillende lijnopstellingen; de dichtstbijzijnde zijn de Ansjovistocht en de Zeebiestocht. Na het bezoeken van diverse informatieavonden hebben we een matig beeld kunnen krijgen van wat ons te wachten staat, de geplande molens van 249 meter zouden ook nog nergens staan. De impact is voor ons dus niet in te schatten. Vandaar maken wij ook bezwaar tegen windplan Groen als geheel en specifiek tegen bovengenoemde lijnopstellingen als directbetrokkene, op basis van de volgende argumenten.

- Mogelijke geluidshinder (de huidige molens horen wij met regelmaat)
- Waardevermindering van ons onroerend goed

Het Provinciale Regioplan heeft daarnaast nog een aantal belangrijke pijlers:

- Meer energie met minder windmolens
- Een mooier landschap (door minder molens en lijnopstellingen)
- Onverminderd groot draagvlak (door betrokkenheid, participatie en schadevergoedingen)

Windplan Groen voldoet aan geen van deze pijlers. Dat onderbouw ik in onderstaande toelichting.

Aantal windmolens windplan Groen:

In de huidige situatie staan 59 molens in deelgebied Groen. In de nieuwe situatie komen 90 molens te staan, waarbij het overgrote deel 2x zo hoog is dan de huidige. Dit is meer dan 1,5 keer zoveel als de huidige situatie. Dit samen met de enorme hoogte maakt het landschap veel voller, onrustiger, dus zeker niet 'mooier'. Dit voldoet niet aan de doelstelling van het Regioplan. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarin wel veel grotere molens, maar niet meer molens worden geplaatst.

Landschappelijke inpassing:

In het Regioplan windenergie Flevoland is uitdrukkelijk vastgesteld dat een lijnopstelling "één niet verspringende lijn moet zijn; dit wordt in het Beeldkwaliteitsplan bevestigd en nader uitgewerkt. Bij het plan voor de Zeebiestocht is er een verspringing in de lijn opgenomen waardoor er vanuit onze woning, maar ook vanaf een groot deel van de Rietweg een zeer onrustig beeld ontstaat. Ook het kwaliteitsteam stelt vast dat de lijn niet past binnen het regioplan, niet voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan (BKP) en daarmee niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. De

argumentatie uit het ontwerpbesluit, dat het onmogelijk is gebleken om zonder verspringing in de lijn hier windturbines te realiseren, is onvoorstelbaar; de huidige molens staan ook allen aan de noordkant van de tocht.

Mijn zienswijze is om een plan te maken waarbij de landschappelijke kwaliteit wel wordt verbeterd.

Geluidsoverlast

Uit de geluidscontouren kaart van windplan groen blijkt dat onze woning en onze bedrijfsgebouwen geconfronteerd worden met een geluidsbelasting van 43 dB, de aanwezigheid van een laag frequent geluid brengt trillingen met zich mee. Dit kan in het stille buitengebied als hinderlijk worden ervaren. Ook hierover is door initiatiefnemers geen toenadering gezocht, geen overleg hoe hiermee om te gaan, geen draagvlak gecreëerd.

Mijn zienswijze is om van de initiatiefnemers te verlangen dit eerst geregeld te hebben, voordat het inpassingsplan en/of de ontwerpbesluiten worden vastgesteld.

Waardedaling onroerende goederen

Door de oprichting van windturbines met een tiphoogte van respectievelijk 249 en 220 meter wordt onze directe woon en leefomgeving aangetast, qua landschappelijke onrust, geluid en slagschaduw. Hiervan ondervindt de waarde van onze woning, de bedrijfs- en bijgebouwen en onze ondergrond een waardedaling.

Mijn zienswijze is dat ingediende plannen niet rijp zijn voor vaststelling op grond van bovenstaande. Daarom verzoek ik u het inpassingsplan niet vast te stellen en de ontwerpbesluiten van nr. 1 WABO Anjovisstoom en no 11 WABO Zeebiestocht 2 niet te vergunnen, voordat met de direct omwonenden overeenstemming is bereikt over oplossingen voor de beschreven overlastsituaties of/ en een passende schadeloosstelling. Aangezien het beoogde rendement enorm hoog is zullen de molenaars/participanten zelf geen bezwaar hebben zo dicht bij een molen en/of lijn molens te wonen. Om als molenaar mee te participeren zou voor ons ook een goed alternatief kunnen zijn. Met belangstelling zie ik uw antwoord tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Groen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

07 JUN 2019

Biddinghuizen, 5 juni 2019

Betreft: zienswijze inpassingsplan windplan groen en ontwerpvergunningen windplan groen.

Geachte heer/ mevrouw,

Naar aanleiding van de publicatie "kennisgeving windplan groen (Flevoland)" in de Flevopost van 26 april jl. dien ik hierbij als naaste bewoner van een tweetal lijnopstellingen mijn zienswijze in op het inpassingsplan van windplan groen.

Als bewoner en ondernemer in het buitengebied, ben ik me bewust van de nut en noodzaak van het oprichten van alternatieve energiebronnen om het gebruik van fossiele brandstoffen tot een minimum te beperken. Ik ben dan ook geen tegenstander van windenergie, maar ben wel verontrust over de ontwikkelingen die rondom onze woning en ons bedrijf gaande zijn. Onze woning en bedrijf liggen te midden van verschillende lijnopstellingen; de dichtstbijzijnde zijn de Ansjovistocht en de Zeebiestocht. Ik maak bezwaar tegen windplan Groen als geheel en specifiek tegen bovengenoemde lijnopstellingen als direct betrokkene, op basis van de volgende argumenten.

Het Provinciale Regioplan heeft een aantal belangrijke pijlers:

- Meer energie met minder windmolens
- Een mooier landschap (door minder molens en lijnopstellingen)
- Onverminderd groot draagvlak (door betrokkenheid, participatie en schadevergoedingen)

Windplan Groen voldoet aan geen van deze pijlers. Dat onderbouw ik in onderstaande toelichting.

Aantal windmolens windplan Groen:

In de huidige situatie staan 59 molens in deelgebied Groen. In de nieuwe situatie komen 90 molens te staan, waarbij het overgrote deel 2x zo hoog is dan de huidige. Dit is meer dan 1,5 keer zoveel als de huidige situatie. Dit samen met de enorme hoogte maakt het landschap veel voller, onrustiger, dus zeker niet 'mooier'. Dit voldoet niet aan de doelstelling van het Regioplan. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarin wel grotere molens, maar niet meer molens worden geplaatst.

Landschappelijke inpassing :

In het Regioplan windenergie Flevoland is uitdrukkelijk vastgesteld dat een lijnopstelling 'één niet verspringende lijn' moet zijn; dit wordt in het Beeldkwaliteitsplan bevestigd en nader uitgewerkt. Bij het plan voor de Zeebiestocht is er een verspringing in de lijn opgenomen waardoor er vanuit onze woning, maar ook vanaf een groot deel van de Rietweg een zeer onrustig beeld ontstaat. Ook het kwaliteitsteam stelt vast dat de lijn niet past binnen het Regioplan, niet voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan (BKP) en daarmee niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. De argumentatie uit het ontwerpbesluit, dat het onmogelijk is gebleken om zonder verspringing in de lijn hier windmolens te realiseren, is onvoorstelbaar; de huidige molens staan ook allen aan de noordkant van de tocht. Mijn zienswijze is om een plan te maken waarbij de landschappelijke kwaliteit wel wordt verbeterd.

Draagvlak in de omgeving

WKG heeft tot op heden zeer summier en zeer laat toenadering gezocht tot de omgeving. Notabene op 3 juni jl. is de directe buurt van de Ansjovistocht uitgenodigd om eenzijdig te horen te krijgen wat hun aanbod is aan slagschaduwvergoeding e.d. Er was geen sprake van inspraak, overleg, laat staan

van overeenstemming. En dat 3 dagen voor einde zienswijzetermin. Over de Zeebiestocht, waar wij minder dan 1,2 km vanaf wonen, zijn we in het geheel niet benaderd. Dit komt omdat de WKG bepaald heeft dat je alleen bij de dichtstbijzijnde lijn betrokken wordt. Hier ben ik het uiteraard niet mee eens. Uit de kaartjes van Windplan groen blijkt dat onze woning en de bedrijfsgebouwen meer dan de toegestane overlast ondervinden van de windmolens van zowel de Ansjovistocht als die van de Zeebiestocht, alleen uit een andere richting.

Mijn zienswijze is dat deze werkwijze uiteraard geen draagvlak in de omgeving creëert.

Slagschaduw

Uit de onderliggende stukken van het inpassingsplan groen, blijkt in de slagschaduwcontourenkaart dat onze woning en de bedrijfsgebouwen binnen het gebied van meer dan 6 uur per jaar vallen, zowel van de Ansjovistocht als van de Zeebiestocht. Te verwachten is dat dit zeer hinderlijk is voor ons als bewoners, als ook voor onze werknemers tijdens werkzaamheden. Verder geeft het mogelijk schade aan de opbrengst van onze zonnepanelen, dan wel extra slijtage van omvormers, die bij slagschaduw op en af zullen schakeien.

Zoals genoemd is ons eergisteren meegedeeld wat de slagschaduwvergoeding zal zijn:

- Deze wordt slechts uitgekeerd door de Ansjovistocht en niet door de Zeebiestocht, terwijl we van beide lijnen uit een andere richting overlast hebben, dus 2x zo vaak;
- Er wordt een ander bedrag geboden dan bij bijvoorbeeld de Zeebiestocht en de Hanzewind, WKG meet dus met verschillende maten. Deze ongelijke behandeling wekt juist onrust en irritatie in het gebied in plaats van draagvlak!
- De vergoeding wordt niet geïndexeerd; dat is toch niet van deze tijd;
- Over deze vergoeding is geen overeenstemming, het was slikken of stikken.

Mijn zienswijze is om niets te vergunnen voordat er aangetoond is dat er gelijke behandeling is binnen de WKG en er aantoonbaar overeenstemming is met (directe) omgeving over vergoedingen.

Waardedaling onroerende goederen

Door de oprichting van windturbines met een tiphoogte van respectievelijk 249 en 220 meter wordt onze directe woon en leefomgeving aangetast, qua landschappelijke onrust, geluid en slagschaduw. Hiervan ondervindt de waarde van onze woning, de bedrijfsgebouwen en onze ondergrond een waardedaling. Uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat plaatsing van een windmolen binnen een straal van 2 km van de woning kan zorgen voor een lagere woningprijs. De daling ligt gemiddeld tussen de 1,4 en 2,3%. Gezien er in ons geval niet 1 maar 5 molens binnen een straal van 2 km vallen, lijkt het me duidelijk dat een waardedaling zeer aannemelijk is. Bij deze verzoek ik dan ook om een planschadevergoeding.

Mijn zienswijze is dat ingediende plannen niet rijp zijn voor vaststelling op grond van bovenstaande. Daarom verzoek ik u het inpassingsplan niet vast te stellen en de ontwerpbesluiten van nr. 1 WABO Anjovisstoom en nr. 11 WABO Zeebiestocht 2 niet te vergunnen, voordat met de direct omwonenden overeenstemming is bereikt over schadeloosstelling en oplossingen voor de beschreven overlasterisituaties. Met belangstelling zie ik uw antwoord tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Aan: Bureau Energieprojecten.

Inspraakpunt Windplan Groen.

Postbus 248

07 JUN 2019

2250 AE Voorschoten.

Datum: 4 juni 2019.

Geachte mevrouw /heer.

Hierdoor geef ik mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met 6 juni 2019. Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Mijn woonadres is Hier woon ik particulier omdat ik hou en geniet van vrijheid en ruimte. Het huis en erf liggen in projectgebied Groen, in het gebied Windpark Hanze.

De volgende bezwaren heb ik tegen Windpark Hanze:

Geluid en slagschaduw:

Mijn woning staat 1300 meter van de dichtst bijstaande molens en valt binnen de berekende slagschaduw- en geluidshinderafstand.

Woongenot en waardedaling:

De windturbines staan dus in directe nabijheid van mijn woning waardoor het woongenot zal worden aangetast . Tevens zal hierdoor bij verkoop de woning minder opleveren. Door deze planschade behoud ik mij het recht om een vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiën :

De personen die Windpark Hanze ontwikkelen hebben onvoldoende inzicht gegeven, aan de bewoners van het projectgebied, over de gang van zaken bij het ontwikkelen van het Windpark Hanze. Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. Helaas. Er wordt geen financieel inzicht gegeven.

Windenergie is prima maar bij planschade zullen de gedupeerden wel een redelijke vergoeding moeten ontvangen voor vermindert woongenot en zeker voor de waarde vermindering van de woning en erf.

Mijn verzoek is aan u om het inpassingsplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze , in de huidige vorm, niet te verlenen.

Verder vertrouw ik er op dat mijn naam en adres, volgens de AVG-regelementen, niet zal worden doorgegeven aan derden en belanghebbenden van het Windpark Hanze.

Hoogachtend,

07 JUN 2019

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Ons kenmerk 2019006802-01

Mobiel nummer

Uw kenmerk Windplan Groen

Doorkiesnummer

Faxnummer (033) 43 42

Behandeld door

E-mail

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp inpassingsplan en ontwerpbesluiten Windplan Groen

Leusden, 3 juni 2019

Geachte heer,

Tot en met 6 juni 2019 liggen het Rijksontwerp inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Groen. Namens mijn cliënt, de heer , wonende en zaakdoende aan de , te , geef ik hierbij mijn zienswijze op het ter inzage gelegde plan. In deze zienswijze ga ik enerzijds in op de gebrekkige motivering van de locatiekeuzes voor de turbines en anderzijds op het schenden van de zorgplichtbepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM).

Motivering locatiekeuzes turbines onvoldoende

In het ontwerp inpassingsplan wordt invulling gegeven aan een groot deel van de plaatsingszones uit het Regioplan. In die zones zijn de nieuw te plaatsen windturbines geprojecteerd. Naar de mening van mijn cliënt bieden de opgenomen zones echter ruimte voor alternatieve plaatsingslocaties, waarbij – zij het beperkte – verschuivingen met locaties mogelijk zijn. In het ontwerp inpassingsplan ontbreekt een goede motivering waarom exact op de geplande locaties de turbines zullen worden geplaatst. Weliswaar wordt in het ontwerp inpassingsplan een uitgebreide motivering gegeven voor de 'lijnen' met turbines, maar er ontbreekt een deugdelijke motivering waarom een enkele turbine – waaronder de turbine die het dichtst bij het perceel van mijn cliënt staat, namelijk op ca. 750 meter – niet kan worden verschoven of kan worden toegevoegd aan een andere 'lijn'. Omdat er sprake is van een voor mijn cliënt belastend besluit, moet u uitgebreider motiveren waarom u exact deze locaties heeft gekozen. U had moeten onderzoeken in hoeverre er minder belastende alternatieven binnen de zone of in andere 'lijnen' aanwezig zijn die het woon-, werk- en leefklimaat op het perceel van mijn cliënt ten goede komen.



Blad : 2
 Ons kenmerk : 2019006802-01

Zorgplichtbepaling uit EVRM wordt geschonden

Het ontwerp inpassingsplan is in strijd met het bepaalde in artikel 8 EVRM. Uit de uitspraak van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (verder: EHRM) van 9 december 1994 (AB 1996/56, López Ostra/ Spanje) volgt dat uit artikel 8 EVRM de positieve verplichting wordt afgeleid om burgers te beschermen tegen de gevolgen van milieuvervuiling, ook als deze niet levensbedreigend is. Daarbij moet het gaan om ernstige vervuiling die het welzijn van burgers zodanig schaadt dat een effectief genot van het recht op privé- en gezinsleven niet meer mogelijk is. Daarbij is van belang dat het EHRM in de uitspraak van 27 januari 2009 (AB 2009/285, Tatar/Roemenië) het zogenaamde voorzorgsbeginsel afleidt uit het recht op privéleven, zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De werking van artikel 8 EVRM beperkt zich in dit verband niet tot het milieurecht maar kan ook aan de orde zijn op andere terreinen waar de gezondheid van personen in het geding is en de stand van de wetenschap (nog) geen voldoende duidelijkheid over potentieel gevaarlijke effecten biedt. Uit de laatste uitspraak volgt dat op basis van het voorzorgsbeginsel de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment niet kan rechtvaardigen dat de overheid effectieve maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.

Bovenstaande betekent concreet voor deze zaak dat het ontwerp inpassingsplan, waar tal van potentiële gezondheidsrisico's aan kleven, in strijd is met het voorzorgsbeginsel. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ontwerp inpassingsplan, waar op pagina 47 is aangegeven dat voor de etmaalperiode de norm van 47 dB Lden geldt. De WHO-normen uit 2018 schrijven echter een maximale geluidsterkte voor van 45 dB geluid bij windturbines. Alleen hier blijkt al uit dat de geluidseffecten van het ontwerp inpassingsplan hoger zijn dan de normwaarden van de WHO en dat daarmee strijd met het voorzorgsbeginsel is gegeven. Maar ook op andere aspecten – bijvoorbeeld ten aanzien van gezondheidsrisico's als gevolg van het plaatsen van windturbines – is cliënt van mening dat het voorzorgsbeginsel geschonden wordt. Dat klemt temeer nu de dichtstbijzijnde windturbine op slechts 700 meter afstand van het perceel van cliënt is geprojecteerd en slechts 200 meter van de kavelsloot en slechts 750 meter van het woonhuis van cliënt.

Verzoek

Namens cliënt verzoek ik u bovenstaande argumenten mee te nemen in uw belangenafweging en te komen tot een andere invulling c.q. andere locatiekeuzes voor de windturbines.

Ik verzoek u vriendelijk altijd het boven deze brief genoemde kenmerk in uw correspondentie te vermelden. Uw reactie zie ik graag tegemoet. Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met mij op.

Met vriendelijke groet,
 ARAG Rechtsbijstand

advocaat

Aan:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

07 JUN 2019

Van:

Datum: 5/6/2019

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp-inpassingsplan en ontwerpbesluit Windpark Windplan Groen

L.S.,

Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerp-inpassingsplan en ontwerpbesluit van Windpark Windplan Groen.

Als directe omwonende van de te ontwikkelen windparken willen wij kenbaar maken dat wij niet zijn betrokken zijn geweest in de afspraken rondom de te nemen maatregelen om overlast van de turbines te voorkomen. De initiatiefnemers hebben tot op heden op geen enkele wijze aangegeven hoe zij tot goede omgevingsafspraken willen komen.

Als bewoners vrezen wij voor nadelige gevolgen van de turbines, te noemen: een substantiële toename van het geluidsniveau, slagschaduw, lichthinder en hierdoor waardedaling van erf en woning.

Wij verzoeken u, op grond van het bovenstaande, voorwaarden aan de vergunning te verbinden. Deze voorwaarden moeten in overleg met de omwonenden worden opgesteld om slagschaduw, geluids- en lichthinder zo veel mogelijk te beperken, ook wanneer dit tot zeer specifieke maatregelen per adres zal leiden (maatwerk). Tevens dringen wij aan op goede afspraken rondom de gebiedsgebonden bijdrage en willen wij komen tot een passende vergoeding. Dit alles willen wij vastgelegd hebben in een overeenkomst afgesloten met de initiatiefnemers.

Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

Bureau Energieprojecten
inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

07 JUN 2019

Datum: 4 Juni 2019
Onderwerp: Zienswijze Windplan Groen

Geachte heer / mevrouw,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op de ontwerpbesluiten met betrekking tot Windplan Groen (Flevoland). De stukken liggen ter inzage van vrijdag 26 april 2019 tot en met donderdag 6 juni 2019.

Deze zienswijze betreft alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen voor zover die betrekking hebben op Windpark Hanze.

Ik woon op het adres . Op dit adres exploiteer ik een agrarisch bedrijf. Zowel mijn woning als mijn landbouwgrond liggen in projectgebied Groen, in het gebied van Windpark Hanze.

Ik heb de volgende bezwaren tegen Windpark Hanze.

Slagschaduw

De slagschaduw van de windturbines komt waarschijnlijk over mijn woning en over mijn land. Hiervan zal ik hinder ondervinden.

Woongenot en waardedaling

De windturbines komen in de directe nabijheid van mijn woning. Mijn woongenot wordt hierdoor aangetast. De waarde van mijn woning zal hierdoor dalen. Ik zal hierdoor planschade lijden en behoud mij het recht voor om vergoeding van planschade te vorderen.

Draagvlak en financiële participatie

Windplan Hanze bestaat uit een groep personen die (voor het merendeel) grond hebben liggen in de plaatsingszones langs de Hoge Vaart en de Hondtocht. Zij verdelen onder elkaar de opbrengsten van Windpark Hanze en keren elkaar vergoedingen uit. Mijn grond ligt niet in de plaatsingszones voor windturbines, maar wel in het projectgebied.

Volgens de regels van de provincie moet iedere bewoner en grondeigenaar in het projectgebied op basis van gelijkwaardigheid financieel kunnen delen in de opbrengsten van het windpark. Dat is nu niet het geval. De personen van Windpark Hanze houden de gelederen gesloten voor mij en voor andere bewoners en grondeigenaren in het gebied. Dit heeft ongelijkheid als gevolg en is niet in overeenstemming met de regels van de provincie.

Ik verzoek u het inpassingplan niet vast te stellen en de vergunningen voor Windpark Hanze niet te verlenen.

Hoogachtend.

draagvlak voor zijn onder de bevolking. Dat is nu niet het geval. Ik onderschrijf hierbij de argumenten zoals die zijn aangedragen door de Werkgroep Verontruste Bewoners van Biddinghuizen:

- a. **Landelijke Inpassing:** De geringe afstand tot de bebouwing en de hoogte van de molens is zodanig dat er vanaf elke plek in het dorp aangekeken wordt tegen draaiende en s 'nachts ook verlichte windmolens. Dit veroorzaakt een mentale belasting en veel onrust. Een dorp dat als zodanig bekend is zal geen aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor nieuwe inwoners. In het regioplan Windenergie , Structuurvisie Flevoland , opgesteld in 2016 wordt als doelstelling genoemd : *het uiteindelijk resultaat is een mooier landschap ,een duurzamere energiehuishouding , een sterkere economie en onverminderd groot draagvlak in de samenleving*. Dat aan dit "nobeles" streven geen invulling wordt gegeven is evident.
- b. **Laagfrequent geluid:** Recent is uit onderzoek gebleken dat de trillingen van laagfrequent geluid wel degelijk schade kunnen toebrengen aan het gehoor orgaan (Zie Medisch Contact 22 maart 2018). Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorg beginsel. Ik zie niets in de stukken waaruit blijkt dat de overheid dit principe serieus neemt.
- c. **Mitigerende maatregelen:** Maatregelen ter compensatie van slagschaduw, geluid, verlichting, brandgevaar en waardedaling moeten tot het technisch maximaal haalbare niveau worden vastgelegd én in de vergunningen tot in detail verankerd worden.
- d. **Planologische bezwaren:** Omdat sommige windmolens zo dicht op het dorp zijn gepland worden de mogelijkheden tot uitbreiding van het dorp geblokkeerd. Dit geldt met name voor de Graafschap. Uitbreiding richting Veluwemeer is niet meer mogelijk omdat de molens in de weg staan. De Graafschap is een leuke nieuwbouwwijk maar zal t.z.t. relatief veel hinder ondervinden van de vliegroutes met nu ook hinder van windmolens . Al met al geen aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Er zijn inmiddels gevallen bekend van mensen die hun optie op bouwgrond om die reden hebben opgegeven.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats: Biddinghuizen

Datum: 13 - mei 2019

14 MEI 2019

Handtekening:

Zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen

Aan:

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Windplan Groen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

11 MEI 2019

Datum, 10 mei 2019

Naam:..

Adres:..

Woonplaats: .

Excellentie,

U heeft het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen tot 6 juni 2019 ter inzage gelegd. U geeft iedereen de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij Windplan Groen. Als bewoner van de woonkern Ketelhaven maak ik daar graag gebruik van.

In het Ontwerp Inpassingsplan Windplan Groen is het voornemen bekend gemaakt voor het plaatsen van de hoogste windturbines van Nederland van 249 meter hoogte op een afstand van minder dan 900 meter van Ketelhaven.

Hoewel ik voorstander ben van de toepassing van duurzame energie, vind ik, net zoals gedeputeerde staten van Flevoland¹, dat Windplan Groen moeten kunnen rekenen op maatschappelijk draagvlak. Dus óók bij de direct omwonenden.

Ik ben van mening dat het draagvlak voor Windplan Groen bij de woonkern Ketelhaven volstrekt onvoldoende is en dat de plaatsingszone bij de Hogevaart moet worden aangepast tot een afstand van minimaal 10x de tiphoogte van Ketelhaven.

1. Het maatschappelijk draagvlak voor Windplan Groen ontbreekt.

a. Omwonenden en bewoners zijn veel te laat betrokken

De realisatie van Windplan Groen is zeer ingrijpend voor Ketelhaven. We krijgen te maken krijgen met een sterke aantasting van onze woon en leefomgeving, vermindering van het woongenot een aanzienlijke waardedaling van onze woningen dreigt.

Vanaf het eerste begin is in het Regioplan Wind en in Windplan Groen, onvoldoende rekening gehouden met de leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven. De